[illegible] sin [illegible]

[illegible] da [illegible] nafni þess [illegible]
[illegible]ienar þ Hellebud diöfla [illegible] stingia [illegible]
þr unni fra [illegible] og sagde [illegible] skal [illegible]
alpn hier er fund [illegible] mm eidar [illegible]
[illegible] þickte [illegible] hialpa hier [illegible] radid
[illegible] andskotum [illegible] hialpa [illegible] [illegible] R
[illegible] andskotan vt þa er [illegible] fund [illegible]
[illegible] alpa hier himin [illegible] [illegible] hradist
up eg gieck diöfla [illegible] [illegible] [illegible] la [illegible]
af [illegible] vt [illegible] af [illegible] [illegible]
hand [illegible] en ef eg reck vt diöfla [illegible] guds [illegible]
er guds rijke [illegible] komid [illegible] [illegible] þar
[illegible] geingid [illegible] [illegible] hus og [illegible] [illegible]
[illegible] ord [illegible] [illegible] ad [illegible] d [illegible]
[illegible] kone [illegible] hus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mote mier og huor [illegible] [illegible]
dreifir [illegible] segie eg yd [illegible] [illegible] Satt
da [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] og mote
helga [illegible] [illegible] eigi [illegible] [illegible] talar
ord [illegible] moteman [illegible] [illegible] mu [illegible]
en [illegible] talar [illegible] [illegible] og mote
[illegible] anda [illegible] [illegible] [illegible] gieraz [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gott [illegible]
[illegible] vöxtur god [illegible] [illegible] vondan
[illegible] a vöxtur [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

… allt ero þa …
… mala, anu þ. ed …
… madur ap graegd …
… gott ap godu hiod …
… ind m. ap vondu hiod sinz …
… vont. En eg seigie ydr ap hu…
… þeingum orde þa men mer tala …
reikningzskap gie a domzdeigie …
u ordu munu ner retlatazt, og ap þi…
nantu fordamazt
 þa suorudu hm nockrer ap skrip…
… plazerus e sögdu meistr vier vi…
ap þer sia hia þer teikn. Enn hann suarade og sagde til þ…
da e ydstum plettes lettar teiknz …
… teiknz gieþazt þ… nema teikn Jo…
… þui so sem Jonas var i kuide hualz…
… 3 natt. so mun manns son …
3 daga þ… daga e 3 natt …
… munu … a epte do…
… hann piod … hann þ dæa
… epter predican Jonas …
… Jonas Drottningen ap …
… ppta d… e … e hun þo …
… ma … hon ap en…
… ra … morz og …
… osdrenn ande … ut apa…
… endersem … hulld …

[illegible] meant a [illegible] egtrua [illegible]
[illegible] ut vor [illegible] gardi hennar hiit [illegible] Jaf [illegible]
[illegible] Hann Heimad vor Bagad | ka pocz [illegible]
adeaanda, mykiet fred veirc en neap [illegible]
[illegible] ru komnir gied fyr [illegible] / og ud fra
[illegible] sida v a hinn [illegible] | ro mun vor skio
[illegible] vonda kinn flodi [illegible] en fettu ad tal
at [illegible] | sa ad mod hins vor [illegible] rodut
[illegible] | & villdu ecki ad tala vid hin, en noch
sagdet hinn | sia ad mod hiit vor [illegible] stax
da veir vila pig binna, hin svarade og sagde [illegible]
fra vid hin talade | hun er [illegible] mod vor [illegible] era
ne er [illegible] og [illegible] kielle ut fina [illegible] yppiga
[illegible] | [illegible] mod vor [illegible]
[illegible] gior vilia [illegible] | [illegible] a [illegible]
[illegible] fa same erindi [illegible] og mod

[illegible] cap.

A þeim sama degi geck [illegible] ut ab [illegible]
[illegible] sat vid [illegible] / og [illegible] sat
adirt ad hin [illegible] a [illegible] og sette sig | o [illegible]
[illegible] stod i [illegible] / [illegible] talade [illegible]
a / i [illegible] / og sagde sa er sade [illegible]
ut ad [illegible] fede / og [illegible] sade [illegible] vid
[illegible] og [illegible] [illegible] o atu [illegible]
[illegible] i [illegible] hafde et [illegible]
[illegible] / [illegible] bliotlega [illegible] hafde eigie

[illegible]

Jardar diupt / enn sem solin rann vpp
brenndist þad / þar þ(at) þ(at) hafde eige r(ætur)
vökva fravisnade þad / enn sumt fiell
millum þirna / og þirnarner spruttu vpp
kiæfdu þad / enn sumt fiell i goda
iord og færde avoxt / sumt hundrad falldan,
sumt sextugfalldan þritugfalldan / hver ey(ru)
hefur ad heira ha heire / hans Lærisueinarner geingu
og sögdu / þ(at) þ(at) dalar þui til fra i epter likinge /
Enn hann suarade og sagde / ydur er giefid ad vita leyn
da doma himnarikis / enn hinum er þa eigi veitt / þ(ui)
hu(er) hann hefur honum mun giefast so(n)n og hafe / enn sa
er eigi hefur af honum mun tekast þ(at) hann hefur / þ(ui) þ(ui) þa
tala eg i þessa i epter likingum / þ(at) med siaandi augu(m)
sia þeir eigie og med heirnda eirum heira þeir eigie so(n)
þeir skilia þ(at) eigie / og a þui vpp fullest spadom(ur) Esa(ie)
er hann seiger i 6 cap. med eirum munu þeir heira / og
þo munu þeir þ(at) ey skilia / og med siaande augu(m) munu þeir
sia / og eigie skin gieta / Lucas / 8 / þ(at) ad (þu)liia f(olks)
ofheiarta er þ(at) harn / og þeir eiru eru þung heir(d)
og augu þeirra samanlukt so ad þeir eigie med augu(m)
siaie / og eirom(m) heira / nie med hiartanu skilie / og
ad leid riettast sig / so ad eg lækne þa / enn sæl
(er)u

Bud spioll

Eirn þad þan herra, sanlega, seige eg yd ad
marger spam og Riett lat[er] yfstusfi ad sia, hid
þier siaid, og hafa ei eige sied, og ad heira
hvad þier heirid og hafa þad ei heirt, af þessu
ordi fra eptterliking bad ang + þa er nockur hei-
ret ordid riklings og vnder stend eigie, kiem-
ur vonde, og hrifsar burt hvad sad er, j hiarta
hita þetta er þad hvad vid veigim er sad, en
sem j grytta jord er sad, er sa hin ordid heirer
og fliotlega af fagnade, med fognudi, en hann hefur
ey rotina hier hellder er hann fra huerfur, nær ed h
relling og offsokn skiepiast firir ordzins sak[er], huerir
last hrap skiott, en sem a millum þyrna er sad
er hann sem heirer ordid, og ahiggia þessar verallder
og flatskap fie draga kiefur ordid, og verdur so an
avaxt en j goda jord er sad er hann sem heirer or
did og vnderstendur þad, og færer avoxt, sum hund
rad falldan, sum sextugs fallda, sum þritugs
falldan. Ad þessa epter liking sagde hann þeim
þa og sagde hann enn ei hleit þeim med, sa er
sade godu sæde j akur sinn, en þa menn suafu
komm hans ovin og sade illgrese mitt j
veitinn, og for j burt, en er grasid spratt upp

og

og Grar a voxt þa auglisstist og illg:
Gengu þienar huss fodursins og sogdu / Herra
sadir þu eige godu sæde j akur þinn / hua-
dan hefur hann þa illgresid / og hann sagde til þeirra /
ovinur madur hefur giort / þienararner sogdu þa / villtu
ad vier forum og vpplesum þad / hann sagde nei / so ad þier
ei vpprætid hueitid vnder eins / nær þier vpp-
lesid illgresid / Latid huortueggia vaxa allt til
kornskurdar / og a kornskurdar tima skal eg seig-
ia til kornskurdar manna / Lesid fyrst illgresid sa-
man / bindid þad j sma bindine til brennslu / en
hueitinu safnid saman j mina kornhlodu.

Adra eptirliking lagdi hann fram fyrer þa og sagde /
himna riki er likt einu mustardz korne / þad ma-
dur tok og sade j akur sinn / huert er minst allra sæda /
en nær þad sprettur vpp er þad stærst allra kalgrasa / og
verdur þad trie so ad fuglar loptsins kome / og bua
vnder þess kuistum.

En adra eptirliking / talade hann til þeirra / likt er
himnariki surdeigie þad kona tok og falde j þrem
mælum miols / þar til ad þad surdist allt til samans /
þetta allt talade Jesus j eptirlikingum til folksins /
og an eptirlikinga talade hann ei til þeirra /
so ad vppfylltist huad sagt er / minn munn mun eg
vpp luka j eptirlikingum / og eg vil vt tala hei-

[mug]

cund spröll
veraid i fra vpphafe vallda
þa liet Jesus folkid fara fra sier, og kom inn i hus
og hans larer sueinar geingu til hans og sögdu, þu
þyd oss likinguna, til greßid a akrenum, Je
suarade og sagde til þra, hn̄ sem saar godu sædi er
mannsins sonur, enn akurinn er heimurinn, godt
sæd eru börnin rijkisins, enn til greßid eru illsku sinar
en ouinurinn sa er þt sade er dioffullinn, enn korn
skurdar timinn er endir þessar ualldar, kornskurdar
menninir eru einglarnir, þui likt sem nu ad til
greßid er samanlesid og i ellde brent so mun og skie
endir þessar ualldar, þt ad mannsins son mun
senda syna eingla, og þr munu saman lesa
af hans rijke oll hneyxle, og þa er rangt gi
ora, og þr munu kasta þm i elldsins ofn, þr mun
vera grat og tanna gnistran, enn þa munu r
ettlater lioma sem sol, hn̄ eru heyrn ad heyra h
heyre. Og enn þa er himnaríke likt fiogln
u fiesiod a akre, hn̄ er madr fann og fallde
hn̄, og af þui fagnade er hn̄ hafde yfir hn̄
dreck hn̄ burt og sellde allt quad hn̄ hafde
og keipte þ sama akr. Og enn aptr er hi
mnarike likt þui kaupmanne, er godgar perl
lu leitade, for hn̄ til og sellde allt hn̄ hn̄ haf

da

matthe(us)

og hreipte þa bonu og enn aptur er hi
mna ri(ki) likt nete þui sem j sioer kast(ad)/ og þ(ad)
hu(o)in af ollu fiska kine nodud dreigid u(er)
en(n) n(ær) þ(at) er fullt/ draga þ(eir) þ(at) a lande sitia o(c)
saman lesa þa diodu fiskana · kierolld en(n) þ(ei)
n fiskum snara þ(eir) vt/ so mun og skie a end(a)
v(er)alld(ar)/ ad einglar munu vtfara og skilia vo
dn mill(um) þra riettlatu skilid o(c) þeim munu þ(eir)
kasta j elldsins ofn(n) hu(ar) v(er)a mun op og tanna gn
istran og Jesus sagde t(il) þ(eir)ra/ hafid þ(ier) þetta allt
vnd(ir) stadid/ þ(eir) sogdu Ja Herra/ þa sagde han(n)
þ(ui) þ(at)/ hu(er)r bokleist lærdur sem t(il) himna rijk er
mentadur hann er likur þeim hus f(odur) sem fram ber
af sinum fiesiod nytt og gamallt

Og þ(at) skiede þa Jesus hafde end(ad) þess(ar) ept(ir)
likingar/ ad han(n) giech þad(an) og kom j sinn fost(ur)
gard og kiende þeim j s(in)a samkundu hus(um)
so ad þeir undrudu vid/ og sogdu hvadan ko
m(ur) þessum soddan speke og kraptur er þe
ssi eigie timb(ur) mannsins son/ heit(ir) hans m
od(ir) ec(ki) Maria/ og brædur hans Jacob og Joh(an)
Simon o(c) Judas/ o(c) eru ec(ki) syst(ur) hans hia oss
hu(a)dan kiem(ur) allt þetta/ og so hneixludust
þ(eir) a hon(um)/ en(n) Jesus svarade og sagde t(il) þ(eir)ra
spam(adur) er ey an(n) vegs ændra/ nema a sine

j fost(ur)

yſtur ſord og j ſinu huſe / og eigie dir
de hn̄ ander kraptā verky ſaker van
tru þira   Fiortande cap

A þeim tima heirde Herodes fio
rdugs hofdinge rykted af Jesu og
hn̄ ſagde til ſina hird ſuema / þeſſe
er Joħs Baptiſta / hn̄ af dauda er vpp aptr
riſin / og þui giora þeſſe kraptar verk
af hm̄ / þuiat Herodes hafde handtekid Joħ
an em / bunded hn̄ og j vardhalld ſett fyrer ſaker
Herodiadis huſfreyu ꝥ Philippi brodur ſinz /
þuiat Joħes hafde t hnz ſagt / eige leyfꝫ þier hana
ad hafa og þui vilde hn̄ hafa lyflatid hn̄ en
otta ꝥ folkinu t ꝥ hiellt
Joħ̄ em ꝥ ſpaman en ad arstyd deigie her
des / danſade dotter herodiadis mitt frame
ꝥ hm̄ / og þat likade herodes miog vel / af hv
orio hn̄ henne mz eide ad gefa huꝛ hun vsk
te af hm̄ og epter þui hun var ad a eggiud
af modur ſine / ſagde hun / Gief mier a diske hofut
Joħes Baptiſta / og kongrn̄ vard hrygg
ur þo ꝥ eidſins ſaker og þeira er mz h̄

hun til Bodursatn Band hun ad hr. I
is heneßsende vt og liet aff hoggia hof
ud enn, I midlvaskolu / og v hofud hn
Bornd a diske og dregid stul hune og hun
færde mod ² sinn / pa komu lære sueinar
hns og toku hns likama og Jordudu hn
kou sid og kungiordu pad Jesu

Enn er Jesus heirde pad / pa for hann pad aski
pe til eide merkur I serlag stad aff sidin /
og pa folkid heirde pad fylde pa hm a fæte
vr stadnum / og Jesus gieck fram vndan I
leit pann mikla mann fiollda / og sa aumr
a peim / og lækne pa aff peim sem siuker
voru enn ad kuolldegengu hns lære su
einar til hns og sogdu / þesse stad ² er ii
de tymen lidit ad lida lat folkid fra sier
ad pad gange I kauptun og kaupe sier
pan fædu / enn Jesus sagde til peirra pa hafa
þess ey porff ad pa gange I burt / giefid pier
peim ad eta pier sogdu vier hofum hier e ne
ma fim Braud og tuo fiska / Pa sagde
hann mier pa hingad / og hann Band pesse

Jhun

mud spiotl
inu ad setiast nid a grased, og tok
hñ brauð o tuo fiska leit t himins
ade, o braut þau, o gaf s gaf sin
sueinũ brauðin, en lærisueinar ga
folkinu, o þr snæddu aller, o vrdu
mettir, o toku vpp þ leifd var af brotunum tolf
kørfur fullar, en þr ed etid höfdu voru tals
fimm þusund m̃a vtan kuinnur og born

Matheus 6

Jafnsnart kom Jesus sinum lærisue
inum ad þr geingie a skip, o foru vndañ hm
yfir um, a medan hñ liete folkid fra sier, og
þa hañ hafde latid folkid fra sier gieck
hñ einsamall vpp a fiallid ad bidiast firir
Kuolld var þa, og hñ þar alleina, en skipid var
komit a siouñ, og hrackist i bilgium, þui vind
urinn var þuert amote, en vm fiordu giæ
tu nætur kom Jesus til þra gangande a sio
num, en er lærisueinarnir sau hñ a siomũ ganga
þa hræddust þr og sogdu, og kolludu vpp
af hrædslu, En Jesus talade strax til þra og
sagde, Verid ohrædder, Eg er þad, otttist eigie, En
Petrus sagde, ef þu ert þad herra, þa
bid mig ad koma til þin a vatninu, o hñ

sagde

sagde kom / og piet[2] stie af skipinu og g
a vatnenu ad hann kæme til Jesu en er hann sa
[illegible] vindinn hrædde hann og tok ad suckva
kallade og sagde herra hialpa þu mier en Je
sus greipp strax hendinne og ad hann og greip
hann og sagde til hans / þu litel truaður / hui
efadist þu / og er þeir voru a skipid kom
[illegible] / kirde vindinn en þeir sem a skip
inu voru komu og fiellu fram fyrer
og sogdu sannlega ertu guds son / og
þeir foru yfer um / og komu til Jorder
Genezareth landz / og er hann þeckdu þeir su
stadar menn sendu þeir ut um það bigd
lag og færdu til hans alla vanfæra
menn / og badu hann um / ad þeir mætti
ad eins snerta fald hans klædis / og
so margir sem hann snertu urdu alheil
ugir

Fimtande capitule

Þa gengu Skriftlærdir til hans
lærdir og Phariseer af Jerusa
lem og sogdu til hans / hui la

Jesus

... gud skiott
leer suein a olldu anna setinga mz þ
ui þer suo ey sin hendr er þer braud b
ta / hun suarade og sagde til þra þirr
þt briote þu budz goderd þ lyd setu
inga / þui gud sagde / heidra skalltu
fodr þin og moder / og hu hun bolfu
fodr + modr sa skal dauda deigia / en
þer seigid / hu hun hun seig fodr edar
modr pad er gude offrad / hun mz eg skill
de þu hialpa / hun giort rieett af þessu
eper pad nær eingin heidr mein fod
dr sin nie modr / og hafid so o nilt giort
Gudz godord þ ydar setningz saker
þu hræsnar / vel hefr Esaias spadaf y
þr h seig / þesse lyd na legist mig mz si
nu munne og heidr mig mz varum sin
u / en þra hiortu er langt þra mer
ad onitu dirka þr mig / a mz þr kenna
þr kienning sin er er an en godord
mana / og hun kallade folkid til sin og
sagde til þeirra heirid þr og vnd st
andid pad / huad inngeingr vm mu
nin pad saurgr eige manin helldr
) huad

huad er þann ap innanum gengr
maurf mannum / þa geingu hinz her sem
at honum v᷑ sagdi neiste ad þa er þiarg
sida þau o᷑ hneixladust þr en hann sua
og sagde øll plantan huer mim himn
ad plantar eige mun vpp rætast Latid
fara þr eᵘ blind᷑ og blindra leid᷑ og
ep blind᷑ leid᷑ blindan þa palla þr
der j grøpina / þa suarade piet᷑ o᷑
e t hinz / þyd oss þessa eptꝛ likingo sem
agde til þra / eᵘ þier eñ so skilnings
ser skiñe þid ei ad allt huad j munn
geing᷑ þ þu᷑ j mag᷑ / o᷑ v᷑d᷑ þ edtlegt
e vt skup᷑ eñ huad ap mannðu pranle
g᷑ þad kiem᷑ vt ap hitanu þen b t ðt
þad saurg᷑ manin / þr vt ap hit᷑ kom
arg᷑ hux᷑ er man dꝛap hordom og þ
iupe þiopnad og lingvitn hastan þessa
huad mannin saurg᷑ / eñ ing okuegin
da ad eta saurg᷑ ei mannin
og Jesus giech þad᷑ t ýor j landz
a o᷑ sydonis o᷑ sia þad kan verskt
kiedi vt ap þm sdmu tak midꝛla

kallade og sagde. Herra sonur Davids miskuna
mier, min dotter kuelst hörmulega af
diöflunum. Og hann svarade eige orde henne. Þa
gengu til hans hans lærisveinar. Bädu hann og sögdu.
Lät þu hana fara, af þui hun kallar eptir oss.
En hann svarade og sagde. Eg er eige sendur nema
til fortapadra sauda af huse Israel. En hun
kom og tilbad hann og sagde. Hialpa þu
mier herra. En hann svarade henne. Þad er eige gott
ad taka braudid barnanna og kasta þui
fyrer hundana. En hun sagde. Satt er þad herra, en þo
eta hundarner af molum þeim sem detta af bordi
drottna þeirra. Þa svarade Jesus og sagde
til hennar. Þu kona, mikil er þin trua,
ske þier so sem þu villt. Og a þeirre stundu
vard hennar dotter heil bragd. ✻

Og er Jesus gieck þadan, kom hann ad sionum
Galilea, gieck hann uppa fiallid og sette sig þar.
Og mart folk dreif til hans, hafande med sier
halta, blinda, mallausa, kranka og marga
adra, og snerundu þeim fram fyrer fætur
hans, og hann læknade þa, og allt undrad

ist er þad sa mal lausa migla og kranka
ila / hallta ganga blinda siaande og veg
sindu Gud Jsraels / og Jesus kallade sijna
lærsueina til sin og sagde mig aumkar
folkid þui þad hafa þria daga hia m:
verid og hafa ecke til matar / hafst
fastande vil eg ecke lata þa fra mier
ra so ad ei verde þeir hungur modra a
leidinni / og lærsueinar sogdu til hans h
vadan þa vier brauð hier a eyde m dal
ad vier sedium suo mikit folk Jesu
gde til þra huersu morg brauð hafe
þier / sogdu hann sio / og fáeina fiska / og
baud folkinu ad þad settist nidur a jor:
a / og tok þau sio brauðin og fiskan
og er hann hafde þackir giort braut hann
udinn og gaf lærisueinonum og hans
sueinar gafu þau folkinu / og ate
og urdu sadder og toku upp þad s
var molana sio karfir fullar / Ei
n eid hofdu voru fiorar þusundir m
þ utann konur og born / og er hann
de fraskied folkid fara latid / stie

bud skioll
skip og kom j landsalfur magdala

xvi cap

Þa geingu phariseí og saducei til hns
freistade hns og badu hn um teikn af h
imne en hn suarade þm og sagde . Á kuold
din seige þier / þad verd fagurt ved / þt hi
minn rodne er / og amorgnana seige þier j d
verd hregg vidre / þt himmenn er raud og
dim þier himinsins hræsnar himinsins ás
n kunne þier ad dæma en ad vita teikn
þessara tíma kunne þier eige / þesse vond
a hordoms kin slod æsker teiknz / og henne sk
eckert teikn giefid verda + nema teikn jo
ne spamanz og hn þ liet þa og gieck i burt
Og er hns læresuein voru yfer um farn^ho
fdu þr gleimt brauduñ med sier ad taka en J
esus sagde til þra + siaid til og vakted ydur v
surdeige phariseana og saduseana þa þeink
tu þr m^s sier og sagdu / þad mun vera þt ad v
hlnu ey brauð m^s oss tekid / en er Jesus þ
um fad / sagde hn til þra / þier litil trúaðer h
þ hugse þier um þad þo þier hafid ey brauð
n med ydur hayst skilie þier ecke og minnist
þier ecke a þau fim brauð a meðal fimm
þus

þusunda eda huorsu marg karper
þier tokud þa upp og einnin a þau sio
a medal fiogra þusunda / og huersu
ar karper ad þeir tolu þa upp / Hui
ile þier eige ad eg talade ~~um~~ eckj
brauds þa eg sagda vakted ydur fyrir
ge varisearna og saduceanna / Þa
skildu þr ad hann hafde sagt þeim þad
lldu vara sig vid surdeige brauds helldr
vid lærdome pharisearanna og saducer.

Þa kom Jesus i landz alfur borgar
arre philippi og spurde sina lærsueina
gde / huad seiga menn til huern mann sins so
þeir sogdu / sumir seiga þu siert Johannes baptista
en adrer þu siert Elias sumir ad þu siert
Jeremias edur einn af spamonnum / hann sagde til þeirra
huern seige þier mig vera / þa sagde Simon
petur og sagde til hans þu ert christus sonr
lifanda / en Jesus suarade og sagde til hans
Sæll ert þu Simon Jonasson / þuiat hold og blod
birte þier þad eige helldr minn himneskr
Og eg seige þier ad þu ert petur og yfir
a þann hellu stein mun eg uppbyggia

d

christne og hlidni helvitanna skulu ei m
akt hafa yf' hennj, og hier mu eg ðiefa h
lla himna rijkisins, og allt hvad þu bindr á
iordu skal a himnum bundid vera, o' allt hv
ad þu leises á iordu skal a himnum laust v'a
þa baud hn̄ sinu lærer sueinū ad þr seige e
ingum ad hn̄ være christus, þad j fra
tok Jesus ad auglisa þ' sinu lære sueinū, þad
honū birade ad ganga a' Jerusalem, mart
alida af ølldungū og skript lærdū og hoffe
manna hofdingū og lijflatin ad verda og
a þridia dege vpp ad risa, en petur tok hn̄
vtaf, ætallde hn̄ og sagde herra þirm sialfū
þier ad ecke hende þig slikt, en hn̄ snerist
vid og sagde t' petur, far fra mier andsk
ote þu ert mier t' hneixlunar þ' þu skil' ei
hvad gudz er helldur hvad manna er
Jesus sagd þa til sina lærefueina ef noc
Ḱur vill mier epter fylgia þa af neite sialfū
s'ier og take sin kross vppa sig og fylgie mier
ept' þ' hn̄ hu' vill sina sal þ' varasamu sina
hende en hvor sem sinie salu tin' þ' mm sakier
samu finna, þ' hvad stod' þad mannī þo hn̄ h
reppe allan heimin v en lide tion a salu sine,
Eda hvad mu madrīn þa giefud þ hn̄ salu

sinna

sina med Gud[2] leise / þad þad seigi eg
ad mansins mun koma j dyrd sins fød
med sinum Einglum og þa mun hn giallda sierhu
sem einu epter sinum verkum / sannlega seig
eg ydur ad stodu agstanda hier / sem ei
deyan smacka þ t ad þeir sia mansins
komande j Rike sitt   17 cap

Og eftir sex døgum þar epter tok Jesus sier Pet
ur og Jacobum og Johannem brodur hs
og hafde þa afsidis uppa eitt fiall og i
breittist þ þeim og hns asiona skein sem
og hans klæde urdu so hvijt sem lios
sia ad þm birtist þr Moises og Elias
þr toludu vid hns Enn Petur andsvar
ade og s(ag)de Jesu herra hier er oss gott ad vera
vilt þu vilium vier giora þeer hreysar tialle
der þier eina Moises eina og Eliasi eina
þa hn var þetta ad tala sia ad biart sky
yfir skygde þa og sia ad rødd um af skyinu
sagde / þesse er minn elskulegr sonur a hm
hefur eg velþoknun / hlyded hm og er
lærisueinarnir heyrdu þ fiellu þr fram
a sinar asionur og urdu miog hrædd[r] en
Jesus gieck til þeirra toka þa og sagde Ste
ndid upp og verid ekke hrædd[r] en er þr litu

Emmanuel

vtt sau þr öngann nema Jesum ein.
Og er þr geingu ofan af fiallinu. baud
Jesus þm og sagde: þer skulud öngu þessa sio
n seigia þar til ad mannsins son er vpp apt risi
nn af dauda. o þeir hlutu lærisuein spurdu hn ad
og sögdu | ætla skrift lærdu þa þad Eli
as hliote ad ad koma. Jesus suarade og sagde þ
þa Elias ad sönnu ad koma og alla hlute ad la
gfæra. en eg seige ydr þad Elias er nu komin o
þr þeckktu hn eige helld gi giordu þr vid hn huad
hellst þr villdu so mun og mannsins son verda af
þm ad lida þa vnderstodu lærisueinnar ad hn hafd
e talad þetta vm Johannem skirarann, og er
þr komu til folksins gieck einn amote þm a hne
hns fiell a kne f hm og sagde herra miskuna þu
þu syne mynum hann er tunglsiukur o erfidlega
qualinn, þui opt fellur hn j elld og þrattsi
nis j vatn, og hafde hn til þinna lærisueina
og þr gatu hn ei lækna. En Jesus suarade og sa
gde. o þu vantruud og rangsnuin kin slod
huorsu leinge skal eg hia ydr vera ad lida
hafid hn hingad til min. og Jesus hastade
a hn og dioffullinn for vt af hm. og sue
innin

hvernin var hann heill vrdinn a þeirre sömu
stundu, þa geingu lærisueinarnir heimu
lega til Jesu og sögdu: þui gatum ver
ei Rekid hann vt? Jesus suarade og sagde til þeir
ra: ydvar vantruar saker, þui eg seige ydur, þad ef þier
hefdud tru so sem mustardz korn,
mættu þier seigia fialle þessu: far þu hied(an)
og þangad, og mundi þad fara, og eckert
mundi ydur omattugt vera. En þetta
kyn Rekst ei vt nema fyrer bæn og fösto.
En þa þeir slitudust vm j Galilea sagde
Jesus til þeirra: þad mun skie ad mannsins sonur
mun framseldur verda j manna hendur og verda
lijflatinn, og a þridia deige mun hann vpp risa,
og vid þad vrdu þeir miög hriggver.
Og er þeir komu til Capernaum geingu
þeir ad Petre sem skatt gialldid vpp baru og
sögdu: ydar meistare gielldur hann ei skatt pen
inginn? hann sagde: Ja. og er hann giecc inn j husit,
þa kom Jesus fyrer ad honum og sagde: hvad sijnist
þier Simon? af hueriu taka Jardneskir kongar
toll edur skatt, af sinum sonum edur af frammandi?
eg mun vera ... leg
ðar ... handin ... tim

segir Pietur sagde af okunnugum. segir Jesus, þa
eru synerner frijr. en so ad vier hneyk
slum þa ey, far þu til siafar og kasta
aunglinum og þann fisk sem fyrst kiemur v
pp tak þu og er þu opnar hans munn, munttu f
inna stateran, þann sama tak og gief þeim
fyrir mig og þig. Atiande cap.

A þeirri stundu geingu lærisueinarner til Jesu
og sögdu. hver er mestur i himna Rike? Je
sus kallade barn til sin og setti þad mitt a mille
þeirra og sagde, sannlega seige eg ydur, nema þier
snuist so sem suo born, megu þier eige inn gan
ga i himnaríki. hver sialfan sig lækar so sem un
gbarn þetta, sa er mestur i himnaRiki og hver
sem tekur eitt þuylikt ungbarn i minu
nafne, sa mig tekur. en hvor hann hneixlar
einn af þessum vesalingum sem a mig trua, þa
væri honum ad milnu stein hengdest
um hans hals og være i siafar diup sockt.
Vei heiminum fyrir hneixlanir. þar hliota
ad koma hneixlaner, en þo vei þeim man
ne fyrir huern ad hneixlanen kiemur. En ef
hond edur þinn fotur hneixlar þig, þa snid
hann af og snara honum fra þier. betra er þier

in

inn ad ganga j lijfid halltur og handar
vane, enn þad þu hafer tuær hendur
edur tuo fætur og verda j eilijfan elld
kastad. og ef auga þitt hneixlar þig, stijng
þu þad vt og snara þui fra þier. Betra
er þier inn ad ganga eineygdum til lijfs
ins enn þad þu hafer tuo augu og verd
er j helvijskan elld kastadur. siaid til ad
þier forsmaid ecke einn af þessum vesalingum
þui eg seige ydur ad þeirra Englar a himn
um sia jafnann mijns fodurs andlit a
himnum. Þui ad mannsins son er ko
minn ad frelsa huad fortapad var. huad v
irdist ydur, ef einhuor hefur hundrad sauda
og villist einn af þeim, skilst hann eige vid þa
nyu og nyjutiger a fiollunum og fer ad
leita hins sem villtist, og ef so skier ad hann
finnur hann, sannlega seige eg ydur ad hann fagn
ar meir yfer honum enn yfer hinum nyu og ny
utiger sem eige villtust, so er og eige vilie f
odurs ydars sem a himnum er, ad einn af þess
um vesalingum farest. Enn ef þinn brodur þinn
brytur vid þig, far þu og avijta hann a m
illum þijn og hans einsamans. ef hann hlyder þ
ier þa hefur þu þinn brodur sigrad. enn ef hann
hlyder

Gud spioll
a þa tak ein eim eda tuo so ad þ
e suegggia eda þriggia stande öll
Nu ef hnn sŭider þier / þa sie þad sa
... er ... hein ey sam ...
hallt ... heidingia og toll hei
... sannlega seige eg ydur huad hie
... þier bindid a Jordu skal a himnum bundid v
... og huad helldur þier leisid a Jordu skal a
himnum laust verda Og enn seige eg ydur þad
... sier tueir af ydur samtaka a Jordu um hlut
... sem þad er er ... vilia bidia skal þeim
... verda af minum fodur sem a himnum er
... tueir ed þrir eru samansafnader i minu
... þar er eg mitt a milli þeirra / þa gieck
... til hans og sagde Herra huersu offt skal eg
... broder minum sem vid mig braut þirer
... er þad eige nog sio sinnum Jesus sagde
... hans Eg seige þier eige sio sinnum helldur si
... tiger sinnum sio sinnum
... þier þui er himna riki likt einum konunge
... sem reikning villde vid þiona sina og
... hann tok til ad reikna kom einn þ hann si
... hann var skulldugur um tyu þusund p
und

þund en̄ þa hn̄ hafde þad eige til sín
hn̄ skullde gialllda baud herrann ad selia hn̄/ hnz
hus freiu sín og börnin og allt hvad hn̄ atte z
borga þarmed en̄ sa þion fiell fram til fa
ta hn̄s og sagde herra haf þolinmæde vid mig allt
skal eg þier gialllda/ en̄ herrann sa aumur a sö
nu þeim þion og gaf hm̄ upp skulldina/ þa
gieck sa same þion ut og fann ein af sínu
samlagz þionū sa var hm̄ skulldad sina pe
ninga skullduga/ hn̄ greip hn̄ og tok þ kuerk
ar hn̄z og sagde giallld þad þu ert mier sk
ulldug/ þa fiell hnz samlags þion fram ba
d hn̄ og sagde/ haf þolinmæde vid mig/ þ
et allt skal eg gialllda þier/ en hn̄ villd
e helldur þ hn̄ til og liet hn̄ i dyblissu þ
til hn̄ hafde borgad sína skulld en er hnz sa
m þionar vnder visudu sinū herra allt hvad
giortt hafde/ þa kallade hn̄ hnz herra ad hn̄
og sagde til hnz þu hinn vonde þion/ allra þ
þa skulld gaf eg þier til nz þu badst
m/ bar ecke þier þa eige miskunsoma
ad vera vid þinn samlags þion lika sem eg
var þier miskunsamur Og hnz herra u

S Sermundur Jons ard

Gud spioll

ard reidur og j hend selldr hn̄ kuölurum̄
angad til ad hn̄ hafde borgad allt huad hn̄
ai hn̄ skilldug, so mun min̄ him̄neskur fad
ra vid ydur ef þier ej fyrergefit huor fyrer sig
i sage af hiarta bröder sinum brod
rtra þeirra misgiórder * XIX cap

Og þad skiede sem Jesus hafde endad þe
ssar rædur ad hn̄ for af galilealega og k
om i eidemorku Judeiga lands hinu meg
in̄ Jordanar og mart folk filgde hn̄ epter.
og þar lækn̄ade hn̄ þa, þa geingu þar sier
hn̄s og sögdu leyfist nockud man̄enum ad s
a vid syna eigin̄ konu fyrer hueria sem eina
sk, en hn̄ svarade og sagde til þra, hafe
ier eige lesid ad hn̄ sa er j uph̄afe skapade man̄
hn̄ giörde þad ad vera skillde til saman̄s
dur og konu og sagde þar fyrer mun̄ man̄
n skilia vid födur og modur og samtez
at eigin̄ konu sine, og þau tuo skulu ei
hollid vera, so eru þau nu ey tuo helldr ein
hold, en huad gud hefur saman̄ teingt þad sk
l madurin̄ eig j sundr slita, þa sögdu þr huar
baud moises þa ad giefa skillde skilnad

lkra og skilia hana vid sig/ hn̄ sagde til þr̄
moses hefur f hard ydar hiarta leift ydur ad
skilia ẏ̄ur frennir yd vid ydur en ad uppha
fe var þad ey so En eg seige ydr þad/ hu syri
eigin konu skilur vid sig nema þad sie firer
hoordooms sok og giftist aunare sa drÿger h
or og huor fraskilinne giftist sa drÿer og
hor/ þa sogdu lærisueinner til hn̄s Ef so er ha
ttad mansins malefnu vid eigin konu̅ þa
er eige dagn i ad giftast En hn̄ sagde til þr
eira/ þetta ord þa og aller hondlad/ helldr þr
hiu̅ þad er giefid þt þar eru þr gelldinger
sem so eru af mod kuide fædder og þr gelldinger
ar huer af mo̅nu̅ eru gielder og þar eru
og lika þr giellding̅ar sem sialfa sig hafa gi
ellt f himna rikis saker sa grijpid gietur hn̄
gripe + Voru sma born til hn̄s fiord so hn̄
legde hendur yfer þau og bædist fyr. En la
rosueinar ner k vitudu þa Jesus sagde til þ
eirra lated bornin̄ kia og þ bijodid þm̄ eige
til myn ad koma þuiad sl^ra er himnar
oger hn̄ hafde hondur yf þau lagt giech h
þadan Og sia + eī giech ad hm̄ og sagd

til

Guds spiall
uz meistare Guad skal eg gott giora ad
hafe eilift lijf Huorium hann suarade Huad
skallt þu mig godann/ Einginn er god[1] nema
o einn. Enn ef þu villt til lijfsins inngange so þu
veist þu Boodordinn hann Huor hellst. Jesus sagde
skalltu mann vega eige. skalltu hoorast eig
skalltu stele eige. skalltu eing vitne mæla/ H
dra skalltu fod[2] þinn og modur og elska skal-
tu naunga þinn so sem sialfann þig Þa sagde h
n unge madur til hans þetta allt hef eg vardv
itt i fra Barn æsku minne/ Huad brestur mig þa
esus sagde til hans. Ef þu villt algiordur vera
ar burt og sel allt huad þu hefur og gef ya fatæku
mt þu þa fiod hafa a himne/ kom þa og fylg
mer so epter. Og þann unge madur heyrde þad
rd gieck hann hrygg i burt. þui hann hafde m
klar eigur. enn Jesus sagde til sinna Lærisuein
sann saga seige eg yd[2] ad torvellde er rijkum
at ad ganga i guds Rijke og enn seige eg ydur
aud audvelldara er ylpalldanum ad smiuga i
degnum nalar Augad enn rijkum inn ad ganga
himna R' Og er lærisueinar heyrdu þa u
du þr miog otta slegner/ og sogdu/ huor kann þu
sialpast enn Jesus leit a þa og sagde til þra þa
odrum er þ omögulegt þa suarade petur enn h
ia

5 mattheus

hra ds id er allt mogulegt. þa suarade pet
sagde t hnz siadu ad vid yfer gafum allt og fy
u þi epter; huad þar þ en Jesus sagde t þra
sanlega seige eg yd' ad þier hiler mier hafid
ept' fylgt i endr' þadninguñe þa er mañsins so
n sit'a stole sinar dirdar munu þier sitia
a tolf stolum Daem'de tolf kyn kuisler J sra e
[illegible] ed' [illegible] e
sona og hu hu þor latur hus ed' [illegible]
dur sistur þod' eda mod' eda eigen konu
eda born eda akra þ mins napns saker
sa mun hudrad palle i stadin taka og er
þa eilyft lyf t og margy þr ed þraster verdi
sidaster og þr sem sidaster eru verda hu þr
stu · XX cap

Himna R' ~ er likt þm huspdd
sem vt giek snema morgunz vñ
en ad leigia i sin vingard/ En gio
du samminge vid verk meñina vm d
ag legt yennings chialld sende hn þa i si
n vm gard. og nær þridu studu Greck
hn vt og leit adra i dinlausa standa a to
rginum og sagde t þra fare þr i minn v
ingard og huad riettuist er skulu þier
a þr gengu og þangad Og en drek [illegible]
vt aptur vm siotta og nyunde st[illegible]

XX [illegible] XXI

þ ſm̄ z ǵ vt vr bᵒgme, tˡ bethania, z dualdiſt þʳ, en̄
at mᵒgni er h̄n ǵ tˡ bᵒgm̄ʳ, hungdi h̄n̄, z ſm̄ h̄n ſaᵘ
eitt pyiu te, ð ᵒgm̄ ǵ h̄n þⁿgad z þⁿ ēert ǎ þ nema
eynaſra blodin̄, z h̄n ſḡdi tˡ þz, hiedan ÿ þʳ vaxe a,
lldʳ ávoxtʳ ap þiʳ at eytyþu, z þ pyiu te visnᵈi vþ aᵗ
at rótū, z erlaſun̄ nʳ ſaᵘ þ, ſogdu þī, hᵒunin̄ er
pyiu ted ſo ſn̄t vþ þᵒnad, en̄ yeſuz ſuᵃadi z ſḡdi til
þza, ſantþa ſḡie ÿᶻ, ep þiʳ hᵃpᵈ tᵘna z epid ei, þa
mᵘ þiʳ ei eynᶟa giᵒa ſlyt ð pyiu ted, helldʳ ep þiʳ ſeg,
dud þzu pialli, tᶜ þ vþ z pleig þiʳ ÿ ſioin̄, þa m̄di þ
þie, z áᵗ gᵈu þiʳ bidied ÿ bænin̄e, ep þiʳ tᵘed þ þa mᵘ
þ odlaſt :. Og ſm̄ h̄n kom ÿ muſtʳ id, ge,
ingu tˡ h̄z þſta góþdyngiʳ z ölldung lydſenz z ſogdu,
ap hᵒuzi mt giʳ þu þtta, z hᵒu gþ þiʳ þza mt, en̄ Jeſuz
ſuᵃadi z ſagdi tˡ þza, é mᵘ ſpiᵃ ÿᶻ at eyᵘ ordi, ep þiʳ ſgᶟ
miʳ þ, þa mᵘ é ſḡia ÿᶻ ap hᵒuzi mt é giᵒe þtta, ſkyrn
Johñes hvᵈan ð hun, hᵒut ap him̄ é z ap mm̄, en̄ þz
hugsudu m̄ ſiʳ, ep viʳ ſḡiū ap him̄ᵉ, þa ſḡʳ h̄n tˡ ð
þ þui tzúdu þiʳ him̄ þa eigi, en̄ ep viʳ ſḡiū ap mm̄
þa m̄gū viʳ ottᶟ polkid, þt aʳ hielldu Johñem þ ſpamⁿ,
z þz ſuᵒudu yeſu z ſogdu, viʳ vitū eigi, h̄n ſḡdi þa tˡ þza

ſo ſgi ẽ ẏ ei gelldur af hure mit ẽ gie ꝥta.
En hu lyſt ẏd / m̃ nur hafdi tuo ſonu / og gẽ hinz
Pirſta / og ſagdi / ſon ꝥ þu ẏ dag at vinna ẏ vẏngardi mẏ-
nu / en hn̄ ſuadi og ſagdi / eige ꝥ ẽ / ept ãdi ẏdrdi
hn̄ þa / og gẽ burt / og hn̄ g og t hinz ãnz og ſagdi ſlyt hit
ſama / en hn̄ ſuadi og ſagdi / ꝥa gt ẽ / og por ei / hu
ar þm tum gidi fodurenz vilia / þr ſogdu hm̃ / hin
pirſte / Jeſuz ſuadi og ſagdi t þra / Sannlga ſgi ẽ
at tollhm̃tar og putur mga þre kom ẏ gudz riki en þi
hnez kõ t ẏd / og kndi ẏd rettlætz gotu / og eigi tru
þi hm̃ / en tollhm̃tum og puutur trudu hm̃ / og
at þi ſieud ꝥta / gidu þi ongua ẏd bot / ſo at ept
hfdu þi hm̃ truad.:: Hired onnad ef l.
Hing hus fad nur v ſa er planti vẏngard / og gdte ẏ
hngu hn̄ og grop ẏ hm̃ vẏnþrugu / og vpbigdi turn
og bigdi hn̄ vẏngardz mnn / og ꝥ dadiſt ſydan lngt burt.
en þa er ãvaxt tyet at nalg / ſendi hn̄ ſẏ þiona
vẏngardz manna / at þr mtoki hz ãvoxtu / þa tu e-
gardz mn hz þiona / þn ey ſlegtu þr / ãnan d
dypadu þr / hin þridia grytu þr / og ẏ ãnad ſn
ſendi hn̄ adra þioa / ſm pleiri vu hinu pirri / og þm gio
þr ſlyt hid ſama / En ſydaſt ſendi hn̄ ſon ſin t þra
ſagdi / þr mu feyla ſer ꝥ ſyne mynu / en er vyn-
Mnn in

m̃ n' sáu sonin̄, sógdu þr m3 ser', þ3i er erpingin̄ kõe
þi' 2 aplyþa vͣ hn̄, 2 þr 2áu hn̄ vt aþ vyg̃dinu 2 apl.
ÿþuda hn̄, en̄ nͣ h'2an̄ vÿngdzinz km̄, hu m̄ hn̄ gio
v þr̃a vÿngdz m̄, 2 þr sógdu t hz, þm̄ vondu mun
hn̄ vondzlga þ þa, 2 sm̄ vÿngd bigia ódrū vy̆gdz
mm̄, þr ed hm̄ gialda ávóxt ÿ2ttan̄ tya, Jesuz
sagdi t þra, hþi þi' aud lesid ÿ ritnÿngunū, steirn
sa er bigend' bt kóztudu, hn̄ er nu ordin̄ hóþud hirn.
ÿng, aþ dn̄ne er þ skied, 2 er dasamlgt þ vͦrū áugum,
þþ sgi ẽ y', at gͦz 2 mͧ þ y' tast, 2 heidingiū gþid
vda, þr sm̄ þz ávóxt þæra en̄ hu ã þrãn̄ sten̄ þllur
hn̄ mͧ sund' mola', en̄ y' hun hn̄ þll', þa mͧ hn̄ sund'
merͣ. Og þa er þkutlarð' 2 þ harisei 2 knui mͣ hóþdÿ.
ngi' hidu hz ept' lying, þ m'ktu þr þ hn̄ taladi v þa
2 letudu v at aþlÿþa hn̄, en̄ ottudust þo polkid, þt
þad hiellt hn̄ þ spa man̄.

XXII.

Og Jesuz taladi J ãnad sin̄ J ept' lyingū t
þra 2 sgdi, him̄ͣ 2 er lyt þm̄ konugi sin̄ br.
ullaup girdi sine sÿnu, 2 sn̄di vt syͣ þioͣ, 2 kallͣ bodz.
mena t brudkaupsenz, 2 þr villdu eigi koa, ÿ ãnad
sin̄ sn̄di hn̄ vt adʷ þiona, 2 sgdi, sgid bodz mónum
siaed, mÿͣ maltÿd hþ ẽ t bued, mÿn' yx' 2 alid þie Er
slatrad

slätrad / og alt er til reidubued / kom til brudkaupsenz
en þeir forsmadu og giengu j burt, eirn a sinn bwgard, en annar til
sinnar kÿrtlunar / en sumer gripu hans þiona, dárudu þa og drapu
en þa kongurinn heyrdi þetta, vard hann reidur / og sendi vt sinn her / og
forfor þessum mordyngium / og brendi vpp þeirra borg / þa sagdi hann til
sinna þienara / brudkaupit er at sönnu reidubued, en þeir sem
bodner vóru, vóru þess eigi vordug / þui farid vt a strætin, og
biodid til brudkaupsenz huorium sem þier finnid, vondum og
godum / og brudkaupit vard alskipad med bordsett folk, þa geck kongur-
inn jnn at sia þa sem bodner voru, og hann sa þar einn mann eigi
brudkaups klædi, og hann sagdi til hans / vinur huernin komstu hing-
ingad og hefdir ei brudkaups klædi ? en hann þagdi, kongur-
inn sagdi þa til sinna þienara, bindid hans hendur og fætur, og kasti-
id honum j hin ÿdstu myrkur / þar ed vera mun óp og tanna gnist-
tran / þuiat margir eru kallader en fáer vtvalder. *

Þa fóru gengu Phariseiar burt / og settu rad saman / at þeir giæti veid-
ann j ordum / og sendu til hans sÿna lærisueina med Herodes þienurum /
sögdu, meistare / vier vitum at þu ert sannsögull / og kennir guds veg
j sannleika og skeitir ei neinum / þui þu hyggur ei at manna vordyngum / þui
seig oss huad þier lÿst, huort leifist at gefa keisaranum skatt eda
en þa Jesus forma[r]kte þeirra plätt skap / sagdi hann, hui freiste
þier myn hræsnarar / sÿned mier skattmintina, og þeir færdu
honum einn pening / og Jesus sagdi til þeirra, huors er þessi mint h...

[illegible]

ÿþ tkript / þr Bögdu ħm keisarz / þa sagdi ħn t þra
Spiö þa kranū hu kranz er / ꝛ þ gi hu gz er / ꝛ er þr
þrduþ / vndradust þr / lietu ħn ept ve ꝛ ggu þbt ✱
Ꝛ þm sama tyma gngu Ladurei t ħz / ħui at sgā
vpþrisuna eigi ve / Spurdu ħn at ꝛ sögdu / mstr / M.
Mises ħþ Bgt / at eþ ħur andadist / ꝛ ħþdi ei bn ept
a þkilldi brod ħz eiga ħz eigin konu / ꝛ oþ vera syn
brod sadi / en hia oss vu sio brad / hin þirste gipte s
Andadist / ꝛ aþ þ. ħn ħþdi ā t sad / liet hn synū brod
ept. sy eigin konu / sūa sa ān ꝛ ħin þridie / allt hinz
Sjöunda / en sydast ā andadist ꝛ kon / huz þra eigin
kona vd ħun ÿ vpþrisune / þt þr a Sþa hana hapt :-
En Jesuz suadi ꝛ sagdi t þra / þi villist ꝛ vited ei ritnyg.
ħn nie ħelldur gz kpt / þt ÿ vpþrisani m þr ħuki k.
longast nie þ gipta / helld ve sm eingl gz ā ħimnū.
En ħþi þi eigi hn aþ gudi er sgt / v vpþrisu þm lidna ꝛ [illegible]
ħn Bg / eg er g Abrahāz / g ysaacħz / ꝛ g Jacobz.
þd er eigi g dand helld lipdi m / ꝛ er polkid ħrdi
a / vndradist þad hanz kening:
Ennaf er pharisei ħrduþ hn hþdi nid þagad þa
Sadduceos / sópnudust þr sam ÿ eitt / ꝛ en lógvitring āþ
þ m / Spurdi ħn at / þreistadi ħz ꝛ Bgdi / mstr e / ħut er ħid

Hædsta bodord ÿ lógmálē / en̄ Jesuz s̄gdi t̄ h̄z / elska skalt tu drottin̄ ḡd þin̄ ūr óllu hiarta þÿ / 2 af á ónd þine. 2 af ó hu skoti þÿ þetta er hid hællsta 2 mesta bodord / en̄ an̄ er þessu lÿkt / elska skaltu naunga þin̄ sem sialf̄ þ / ÿ þessū tvm̄ bod ordū hellst allt lógmalid 2 spamen̄ / en̄ þa p̄ hásei v̄ut t̄ samāz komn̄ / spurdi Jesuz þa at 2 s̄gdi t̄ þra / hu̇ü v̄dist ÿd̄ v̄m Xr̄ hūz son h̄n̄ sie / þr sógdu h̄m̄ davidz / h̄n̄ s̄gdi t̄ þra hu̇nin̄ kall̄ david h̄n̄ þa ÿ anda drottin̄ / er h̄n̄ s̄g̃ / drottin̄ sagdi mÿnu drott̄ / sit þu t̄ minn̄ hæg̃ hnd̄ / þ̄r t̄ ē leg övine þÿ / t̄ skar̄ þinna fóta / nu ef David kall̄ h̄n̄ drottin̄ / hu̇nin̄ er h̄n̄ þa h̄z son̄ / 2 eingin̄ gat suarad h̄m̄ ey orde / 2ei dirfdist nur vē þ̄ þm̄ dgi h̄n̄ þm̄ at spiria.

XXIII.

Þa talade Jesuz t̄ folkzenz / og t̄ Sinna lærisueyna 2 sagdi / 2 mosei stole sitia skriptlærd̄ 2 farizei / a hu̇ū þr̄ s̄gia ÿd̄ skulu þ̄ gia. þ̄ halldid 2 gied ē eptir þra v̄kum skulu þ̄ ei gia / þt þr̄ s̄g̃a þ̄ 2 gia þ̄ ei þr̄ binda þung birdi 2 obærlg̃ / 2 legia þ̄ a mn̄ā herd. en̄ sialf̄ vilia þr̄ ei a hræ̃ þ̄ fing̃ synu / þr óll sin v̄k gia þr̄ at þau siaest af m̄ / syn̄ breiming̃ h̄ra þr̄ breid 2 hallid v̄en̄a klæda h̄ra þr̄ stor̄ / kiæ h̄ra þr̄ hin̄ fremstu sæti at kuólld v̄dū / 2 ædstu sæti ÿ samkundū / 2 kuedi

gudspióll.

og a torgum, og af monnum Rabbi kalladir verda, enn þier skulud
eigi Rabbi kallast, þui at ydar meistari er Christur, enn þier erud aller brædur.
Og ongvan skulud þier ydar fodur kalla a jordu, þui at einn er ydar fadir.
sa er a himnum. Og eigi skulud þier meistarar kallast, þui at einn er
ydar lærimeistari Christur. Sa sem at mestur er ydar, sie hann ydar þienari,
þui at hver sig sialfur upp hefur, sa mun nidur lægiast, og hver sig sialfur nidur
lægir, sa mun upp hafinn verda. Vei ydur skriptlærdum
og pharíseis, þier hræsnarar, huorir himnariki aptur lukid fyrir monnum,
at eigi gangi þier þar inn, þa sem þar inn vilia ganga, leyfi þier þat
eigi:- Vei ydur skriptlærdum og pharíseis þier hræ-
snarar, huorir eta upp hus ekkna, og undir yfirskyni langar bænir
þui þar munu þier fa meire fordæming. Vei ydur skriptlæ-
rdum og pharíseis, þier hræsnarar, huorir umkringid sio og
lond, svo at þier giored einn at giudingi, og nær hann er þa ordinn
þa giore þier hann at heluitis syne, tuefallt meir enn þier erud.
Vei ydur blindum leidtogarum, þier sem segid, huor hann sver vid
musterid, þat sie ekkert, enn huor hann sver vid gullid musterisins
sa sie skyldugur, þier heimsker og blindader, huort er meira, gullid
eda musterid, þat er gullid helgar, og huor eð sver vid alltarid, þat sie ekkert,
enn huor hann sver vid þat offur hin a þui er, sa sie skyldugur, þier heimsker
og blinder, huort er meira ~~alltarid~~ offrid eda alltarid þat sem offrid helgar.

þ ꝥ hu̇ ſu̇ ſu̇ v altrid e þſm ꝥ er vꝥa, z hu̇ ſu̇ ſu̇ v muſt
id ſaſu v ꝥ z þ ſm ꝥ bigg ine, z hu̇ ſu̇ ſu̇ v himin, ſa
ſu v g̃z ſoti, z þn ſm þar vꝥa ſitur.: Vei yr ſkript
lærdu̇ z pharíſeiz þir hræſnar, hu̇r tyund mintu a
neth z kümin, z y gꝥid ꝥ hu̇ þyngſt er y lögmalinu
u̇gkn dōm miſkunſmd z trüna, þtta bar adi at gia, z
hitt ei eptr at ſkilia, þir blindr leidtogar, ſm ſyed by
fluguna, en ſuelgid vlpalldan. Vei yr ſkriptlærdu
pharíſeiz þir hræſnar, ſm hreinſid hid ytra bika z diſka,
en jnnan e þir full r ans z ohreinnda, þu blindr pharíſee
hreinſid firſt ed jnn, a bikaru z diſku ſo þir bid hrein utan
Vei yr ſkriptlærdu z pharíſeiz þir hræſnar hu̇r lykn ſid
þagadu̇ grófum þmlidina, hu̇r vt ſyn mm þagr, e
jnn e þr full z þ dd mā beinu z a oþet, ſo z ſkyn þir
bónu utan þ mm ꝥtlat, en jnnan e þir full hræſni z
ngnda, vei yr ſkriptlærdu z pharíſeiz, þir hræſnar, hu̇
vþbiggid ſpam leidin, z þrydid grapr ꝥtlat m, z
ſ qvid hefdu̇ ved z dögu̇ þed v, ſkilldu v e ved hi
ſamlag m þra y blodi ſpamana, ſo bi þir ſialfr yr vitn
at þir ed ſyn þra ſm ſpamena hia z plyſir. nu el. vpfyllid
alez þed yr, þir eitr ozm z nöttr kin, hu̇nin vilie þir vpl
helvyſkar kual.: ꝥ þir ꝥ hied e ſendi ꝥ yd
ſpam

spam̄ spéinga ꝫ skriptlarda m̄, ꝫ nꝛa af þm̄ mu̅ þi͛
lyplata, ꝫ kz þira, ꝫ sua mu̅ þi͛ gudstrygia y͛ samku,,
ndu husu y͛, ꝫ af an̄i bo y͛ ad͛ mu̅ þi͛ þa ofsækia,
þat y͛ y͛ kōe a͛ ꝫtlatt blod, sm̄ ap iordina ut gellt er,
f blodi abelz ꝫtlata, a͛ t͛ blodz Zacharia sonar
Barachya hu̅n þi͛ drapud milli must͛iz ꝫ alltiz, Sa..
nlga sanlga sgi e͛ y͛, ad a͛ þtta mu̅ koma y͛ þza ki,,
nlod. Jerusalem Jerusalem þu sm̄ aplyp͛ spa,
m̄ena ꝫ gryt͛ þa sm̄ t͛ þyn e͛ ~~flegn~~ send͛, huzu opt
hz e͛ viliad sam̄ sap͛ sonu̅ þinu̅, lyka sm̄ hæn͛ sap.
͛ ungu̅ synu̅ und͛ vængi si͛ ꝫ þi͛ hafid ei viliad
iaid ydur h͛ st y͛ y͛ eidi latid v͛da, þt e͛ s͛gi y͛
͛ munud ei sia m̄, þng͛ t͛ þi͛ s͛gid, blezad sie
a sm̄ kmur y͛ nafne drottenz. XXIIII.

Og sm̄ Jeluz g͛ ut af Musterinu, þa
gngu hz lærsun͛ t͛ hz, at þ͛ syndi hm̄ big.
ing must͛izinz, en̄ Jeluz sgdi t͛ þra, hue þi͛ ei a͛
þtta, sanlgasgi e͛ y͛, at hi͛ mu̅ ei eft͛ stenda stein
yf͛ stne, sa er ei mun nid͛ brotin̄ verda.

En̄ sm̄ hn̄ sat a͛ fiallinu Oliveti, gngu hz lær.
sun͛ at hm̄ hmuglga, ꝫ sögdu sg þu osz hu̅ n͛ þtta

m̃ skie, z hũt ẽkn er þin̄ ẽkōu, z valldin̄ enda
en̄ lelus huadi z sagdi t̃ þra, siaed t̃ at eingin̄ villi
y̆. þt mg̃ m̃ kō̃ vnd' mg̃ nafi, z segia eg er,
z þr m̃ mga villa :·   þi' munud hẽra b'dga z h'
nad' tidindi, siaid t̃ at þi' skelfist eigi, þt a̋ þtta
hlyt' at skie, þo er þa en̄ ei endin̄ kom̄, þt þ' m̃ eyr
þiod hſra s' ymot ãn̄, z r̃ ymote z̃. drepsott' hu,
ng̃ z ỹdskialpt' m̃ þ' ũda j ymsũ þiodũ, en̄ a̋ þtta
eru vf hof harmkuadana :·   þa m̃ þr selia y' y
hrnkuæli, z ỹ m̃ þr lyfi firda, z þi' ũdid hatad'
af ollũ þiodũ f' mỹz nafz saer, z þa m̃ mg̃ hnel,
ufsilt, z ỹn birdz hũ ãnan̄ suyka, z hũ ãn̄ hata
z mg̃ falz spām̃ m̃ s' vf hſia, z mg̃ a̋ fuga lda
z a̋f þr ~~krr~~ z anglætid m̃ vaxa, ki' ley' in mg̃ kol,
na, en̄ hũ ed s' fast' blyf a̋ t̃ enda. sa m̃ holpin̄ v,
erda, z a m̃ Evangeliũ z yfirsing ſ̃dad ũda, ũ allã
ẽmen̄, t̃ vitnyburd' y' a̋ þiod', z þa m̃ endin̄ koa.
Naer þo þi' siaed suyũdyng þeidslun̄ af hũri
sagt er þ spāmen̄ daniel, standandi y helgũ stad
ẽu þ' les ẽn hug' þ' ad. hũ' þa ẽ ã gydingalãde
flye þr ã fioll, z hũ hũer ã riaf'ri, þi sa ei ofã

nnd at þa vrsyn h., z hann z are er, snue sa ei z.,
þt at þa kirtil hin, vei þungudu z bostmilkyggu
ap þr bidied at yckar plotti skie ei ũ vetr, e z þuott dygi
þt þam mu v'da sott honug, þly at ei v þr up hþi v'a.,
ddr a t þrar Stund, z ei gelld ũdam, z nea þat
þz dgr hie Stitt, v'd e't holld holpid, en þ utval.,
dra her, þa e þz dgr Stitt, en ep nuz sg þat ysr
Siaed hi er x e þr, þa stu þi þui ei t'a, þt up mu
ysla palzar og palzspam, z þz mu gia tortiu z
vndr. so at J villu mu leidast ep skie mætti ... v.,
tvald, Siaid e hgda y þ þ, nu ep þz hgia t y, su
hn er z eidimiku, þa gangid ei ut, Siaid. hner J
laun husu. þa tud eige, þt ho hm eldgg uþ gg ap z.,
ueri z skyn a t veltz, sua som mu ve mnsinz son t'kaa
þt hu hellst at hraider, þng mu ern'n bapnast. ✠
En Str̃ ept hmung þza dga mu solin dortna,
z tunglid ei sitt lioz gþa, z Stinnr mu ap him hþa
kpt'r himna mu hrær, z þa mu Siast t'kn mnsinz
sonar a him, z mu þa kuna a kinkuysl yd, z þeir
mu sia mnsinz son koma yp skyu himz mz kpti m.,
klu z mt'olldi, hr eyngla mu hn ut Senda. m lud

Fader ... blesse

blastri mtu / z hz vtvolldu m þr bam hima / af
þeim vindu / þ ytsta ætbu hím / at þa endi mka /
af fikutre nu lær þr eptlyng / n þr kuist giest priór
z laufin vtspra / þa vite þr þ sumrid er j nánd.
lyka so er þr ser á þra / þa vitid at gz z er þ dirum / S
nlga sgi e y / at þi kinslod m ei þganga / þr t á þra
skr / him z i d þganga / en myn ord þganga eige
en ab þm dgi z stundu vt eingin z ei engl á himn
nea min pad z himnum einsam / en lyka þm v v dga
noe / somun z v da j t kou mienz son / z lyka so sm
þr vu þ flodid / þr atu z drúu / þr kuongudust z gif
tu dæt syn á t þz dgz er nóe g y órkina / z þr sættu
þ ei þr t at flodid kom z t þa á y bt / so m z ve y
t kou mienz son / þa m tuz á are ve / z m en vpt
ekin / anar epter skilin / tuz m y kn h mala.
ndi ve / mun ein vptin on epter skilin.

þ þ vid / þt þr vited ei á huri stundu y hra
munekoa / en þ skul þr vita / at ef huspadin vi
sze á huri stundu þiofrin mdi koa / mdi hn ei
lata sitt h y sund gpa / þ þ ve þr z reidubun
þt mienz son m koa á þri stundu þr meyn ei / en hu

þn er tr þion, z þ hall, sm hr hþ sett yr hþ hiw
hn ŏþi þm þardu ÿ ẑttan tÿa, sæll er sa þion, nw
hra km z þin hn so giandi, sanlga sgi e ÿdr
hn mun setia hn yþ öll syn audæpi, en ep sa
þion ÿgr y synu hta, min hra gr duól z
koa, z tur at pla sy samlax þio, et z drecur m dri,
ut u, en hra þz þonz m koa ă þm dgi sm
von ei, z ă þre Studu sm hn grun ei, z ÿ sundr
hn, z Setur hnz hlut skipte mz hræsnurũ þr
vē ÿþ z tana gnÿstran: XXV.

Ha m him r lyt ve x. meyu huiar
tu sy lapa z gngu ă moti brudgumn
en þim ăþ þm v u þavÿslar, z þim þr
sialar, þar sm þavysar v u tu sy lapa, en
tu ĕt vid smi þar mz, en hin þ sialu tou
vyssynu kru ÿ smi mz lompu, z er brdgum
dui duól ă at koa, siþradi þr ă z sopnudu en
midnættid kō hall, brudgum km ggi þr ut
ă moti hm, þa Stodu up ă þiar mey, z biugu t
sy lapa, en þr þavysu Sogdu t hin þ sialu gþ
oz ap vidsmie ydru, þt v r lapr slona vt, hin þr

þ(ier) skiálu skundu og sógdu, nei, má vera, at ei sie nóg þ(eirr)a og so
enn er betra (at) gánga (til) at kaupa, kom brudgumin, og þ(ær) s(e)m reidubun(ar)
voru gengu m(e)d h(on)um inn til brudkaupsenz, og hurdinne var aptur
lukt. Um sijd(er) komu og hinar adrar meyar, og sógdu h(er)ra h(er)ra
luk vpp f(yrir) oss, enn h(an)n svaradi og s(a)g(d)i til þ(eir)ra, sannlega s(eg)i eg
yd(ur), at eg þeckei yd(ur) ei, þ(ar) f(yrir) vaked, þ(vi)at þ(ier) vitid huorki þ(an)n dag n(ie)
se þa stund á huøri mannsenz son mun koma :.

Þ(vi)at suo sem sa madur er ferdadist af landi i burt, kalladi sina
þionustumenn og f(ie)kk þ(ei)m sitt goss, eynum þa gaf h(an)n fim pund, ódrum tuó
þridia eitt, huorium einum eptir synum mætti, og ferdadist strax
af stad, þa gieck sa til sem fim pund h(a)f(d)i m(eintekid, og avaxtade
þ(au), og vann þ(ar) m(e)d ónnur fim, sv(o) og einnin sa tuó h(a)f(d)i meintek-
id, vann og á ónnur tuó pund, en sa eitt pund h(a)f(d)i m(eintek)id
for i burt og gróf þ(a)d i jordu, og faldi þ(ar) s(i)ns h(er)ra fie, en ep-
tir lángan tyma lidinn, kom h(er)ra þ(eir)ra þionustumanna, og hiellt reikning-
skap vid þa, þa gieck sa til sem fim pund h(a)f(d)i m(eintek)id, og fær-
d(i) h(on)um ónnur fim pund og s(a)g(d)i, h(er)ra, fim pund f(ek)stu mier
sia, ónnur fim h(e)f(e)g á unnid, þa h(er)ra sagdi h(on)um, vel þu
godi og trulinde þion, af þui þu vart trur yf(ir) litlu m(u)n
eg setia þ(ig) yf(ir) mikid, gack inn i þyns h(er)ra fógnud. þa
gieck og sa til sem tuó pund h(a)f(d)i meintekid, og s(a)g(d)i h(er)ra, tuó
pund f(ek)stu mier, ónnur tuó h(e)f(e)g á unnid, þa h(er)ra s(a)g(d)i til h(an)s
vel vel, þu hinn godi þion og trulindi þ(vi)at þu vart truer yf(ir)

Se Somagiaed og gudelskande
gieten Som fredu ... reinider
... ia ... ...uande ...

itt. m e ðet þ g mid, g hn y kyns her fögnud,
at ðm eitt pund h̄þdi mz tid 2 ðgdi, eg ðt
t fu t m gardrad, vþþhi hu þu ðad ei, 2 ðaþ.
iar im hu þu dreiþder ei, og otta slegin þor
bi t, og þaldi þitt pund j jordu, ðia þar hþur
uþ j huad þitt er, en hnz her ðuadi 2 ðgdi
nd þion 2lat, vitzer þu at e ski vþ hu e
eige, og ðam ðaþ hu eg dreiþde eigi, þ
mradi þi at þa mi̅m penyng verslunar mo̅nu̅
eg kiæma hþda e hu mitt er t myn tid mz
vata, þ þ tid aþ hm þ pund. 2 gþid hm sm tiju
þ nd hepur, þt hu̅nu̅ ðm hþ, hm m gþ ða
m hn nægd haþa, en hu ed eigi hþ, þ hm
tid v da 2 enin þ hn ðynest ad hþa 2 hm
ra þion kaste þi y hin itstu mirk, hu
era mun oþ og tan̄a gnystran.
En þa manssenz son mun koma y sy tig,
udi 2 aller helger eynglar mz hm, hn
ðitia y sæte ðyns velldiz, 2 all þiod m
ðaþnast þ hm 2 hn m þa ðund skilia
i þra odr, so sm hird ðund grn ðaudiþ
Christa allagrein hugarin
2 helgieande hia sta hie ogven
ren þin seelag blessud syster

kiðunū, Sauðina mun hn̄ skipa t' sin' hæg-
re hand' en̄ kiðin̄ t' vinstre, þa mun konung-
urin̄ segia t' þra sm̄ a hægri hond eru, kōi
þi' blessader þóð' mȳns, og eignist þ' Rÿki
sm̄ yð' ẽ t' buið þra vþ hafi vālldat, þt
hungrað' var eg, og þier gaþuð mi' at eta,
þistur ẽ eg, og þier gaþuð mi' að drēa, ge-
stur ẽ eg, og þier hÿstuð mig, nakin̄ ẽ eg
og þier klæddud mig, Siukur ẽ eg, og þi' vit-
juðuð mȳn, J myrkua Stoþu var eg, og þi'
komuð t' mȳn, þa m̄ hin' rettlatu sua hm̄
og segia, herr, huenær sāū vi' þig hungðā
og Soddū þig, e þirstan̄, so vi' gaþū þi' at drēa
e huenær sāū vi' þig giest kom̄ og hÿstū þig,
e naīn og klæddū þig, e huenær sāū vi' þig
Siukan̄ e J myrkua Stoþu og komū t' þyn, þa
mun kong'in̄ sua og segia t' þra, Sanlga sg
eg yður, huað þi' giörðuð eynū aþ þzū mȳ

Birdug ligum heidurs mann
Monsr Jone Jonsson
[illegible] heldina [illegible]

...nyrsla vatz/ ⁊ hun hellti þui yfuer hofut
...r hn̄ sat vid bordit/ en er ꝥ sau hans lærisuei-
...ar/ þycktuzt þr ⁊ sogdu/ til huers er þesse spilling/
... ꝥ hefdi matt seliazt fyre mikit ⁊ gefizt fa-
...um/ en er Jesus fornam ꝥ sagdi hn̄ til þra/ huat
...it þier yfner vid þessa konu/ þui gott verck gior-
...di hun a mier/ fatæka hafi þier iafnan hia ydr
en mig hafi þier eigi alla tima/ ꝥ hun hellti þesse
smyrsla vatne yfuer minn likama ꝥ giordi hun
mier til greftrunar. Sannliga seige eg ydr hu͛ helzt
þetta Euangelium predikat verdr i ollum heime/ mun
sagt verda/ i hennar minning/ huat hun hefer giort.

Þa gieck burt einn af tolf/ sa er Judas scarioth
hiet til kenne manna hofdingia ⁊ sagdi til þra/ huat
vilie þier gefa mier/ ⁊ mun eg selia ydr hn̄/ en þr
budu hm̄ þriatige silfr peninga/ ⁊ þadan i fra lei-
tadi hn̄ lægis þar hann suike hn̄.

En a fyrsta saudu braudz deigi geingu læri-
sueinarner til Jesu ⁊ sogdu til hn̄s/ huar villtu at
vier til reidum þier Paska lambit at eta/ en Jesus
sagdi/ farit þier i borgina til nockurs/ ⁊ seigit hm̄
Meistarenn liet seiga þier/ minn time er i nand/ hia
þier vil eg Pascha hallda med lærisueinum minum
⁊ lærisueinarner giordu so sem Jesus hafdi þm
bodit/ ⁊ reiddu til Pascha lambit.

En at kuelldi komnu setti hn̄ sig til bordz mz si-
num tolf lærisueinum/ ⁊ er þr atu sagdi hn̄/ Sannliga
seige eg ydr/ at einn yd͛ mun suikia mig/ þr hryg-
duzt miog vid ꝥ ⁊ toku aller til at seigia/ er eg ꝥ
nockut Herra? en hn̄ suaradi ⁊ sagdi/ sa er hendinne
drepr i fatid mz mier/ hn̄ mun mig forrada mann-
zins son mun at sonnu fara so sē skrifat er af hm̄

Eñ wei þm manne pyrer huern manzins son mõ
porradiñ verda/betra veri hiñ/at sa sami mad
hepdi alldri p(f)oddz verit/eñ Judas suaradi/ba
porried hñ z sagdi/er eg þ nockut Rabbi hñ sag
di til hans/þu sagder þ.
Eñ þa þr neyttu tok Jesus braudit/blezadi/z
Mar/xiiij braut þ/gap siñ lærisueiñ z sagdi/takit/z etid
Luce xxij þetta er mitt hollð. Hñ tok z kalekiñ/giordi þacker
I. Cor. xi gap hñ þm z sagdi/dreckit aller hier vt ap/þui
þ er mitt blod ens nyia testamentz/ huert ed v
hellizt pyrer marga til syndañ pyrer gepningar
eñ eg seige ydz/at eg mun eige hedan i pra drecka
ap þssu vinuidarins auegxti/allt til þss dags/er
eg mun drecka þ nytt med ydz i mins podrs riki
z at lopsongnũ sogduñ geingu þr vt i piallit oliueti
Zach.xiij Þa sagdi Jesus til þra/a þssari nott munu þier
aller henyckslan lida a mier/þuiat skripat er/Hir
diriñ man eg sla/z Sauder hiardariñar/munu i
sundz tuistrazt/ eñ epter þ ed eg er vpprisiñ mun
eg ganga pyre ydz i Galileã/ Petr suaradi z sag
di til hans/ z þo aller skamñpyllizt vid þig/þa
skal eg þo alldri skamñ pyllazt þier/Jesus sagdi
til hñs. Sañliga seige eg þier/at a þssari nott adr
eñ haneñ gelr muntu ap neita mig þrysuar/Pe
sagdi til hñs/eirnen þo mier byriadi med þier at
deyia/skyllda eg eigi neita þier/slickt hid sama sog
du z aller lærisueinarner.
Jesus kom þa med þm/ i þ gerdis tun sẽ kal
ladizt Gethsemani z sagdi til siña lærisueina/Si
tied hier/a mẽdan eg per þangat z bid/z tok med
sier Petrum z two sonu Zebedei/ tok sidan til a
hryggiazt z harm þrungiñ at verda/hañ sag
þ

þa til þra/Hrygg er sala min allt til dauda/bli-
fit hier ꝛ vakit mz mier/hn̄ gieck litlu eina fram
lengra/fiell fram a sina asionu/bidiandi ꝛ sag-
di. Fader min̄/ ef moguligt er þa lide af mier
kaleikr þessi/en̄ eigi so sem eg vil/ helldr so sem þu
villt/ ꝛ hn̄ kom til sinna lærisueina ꝛ fan̄ þa so-
fandi/ ꝛ sagde til Petrs/matter þu ecki eina stund
vaka med mier/vakit þier ꝛ bidiet/so at þier fal-
lit eigi i freistne /andin̄ er at sönnu reidubuin̄ en̄
holldit er breyskt.

J an̄at sin̄ gieck hn̄ en̄ burt ꝛ bad seigiandi fa-
der min̄/ef þessi kaleikr ma eigi af mier lida/utan
eg drecki hn̄ þa verdi þinn vilie/ ꝛ hn̄ kom aptr ꝛ
fan̄ þa sofandi/ ꝛ þra augu voru þrungen/ ꝛ han̄
liet þa kyrra ꝛ gieck i burt aptr ꝛ bad i þridia sin̄
seigiandi en saumu ord/ þa kom han̄ til sinna læri-
sueina ꝛ sagdi til þra. O ia vilie þier nu sofa ꝛ
huilazt/Siaetꝛ Su stund tekr at nalgazt ed man-
zins son mun ofr seliazt i syndugra hendr/stan-
dit upp/forum vær. Siaetꝛ hn̄ tekr at nalgazt sa
er mig forrædr

Og sem hn̄ var þetta at tala. Siaꝛ at Judas
ein̄ af tolf/kom ꝛ med hm̄ flockr myckell mz suer-
dū/ ꝛ stongū/ vt sender af kenne manna hofdingiū
ꝛ olldungū lydsins/en̄ sa er hn̄ forried/ gaf þm
teickn til ꝛ sagdi huern helldr ed eg kysse/ sa er þ.
halldit hm̄/ ꝛ iafn snart gieck hn̄ at Jesu ꝛ sag-
di Heill siert þu Rabbi ꝛ hn̄ kysti hn̄/en̄ Jes9 sagdi
til hn̄s /min̄ vin hu' til komt þu hingat þageingu
þr þangat at/ ꝛ logdu hendr a Jesū ꝛ gripu hn̄.

Og Siaꝛ at ein̄ vt af þm sem mz Jesu voru
riette hōdina rycktu sinu suerdi ꝛ slo þion kennīman

a hofdingians ⁊ hio af hſs eyra/ þa ſagdi Ieſ⁹
til hns/ Snu þu ſuerdi þinu aptr i ſina ſlidr/ þui
at huerier ſem suerdit taka þr munu fyre ſuerdi
(Legion) farazt/ edr meinar þu at eg kuñe eigi at bidia fo
gion er ein dr miñ at hñ ſkickadi mier meir eñ tolf legion eīn
la at meſ- gla/ eda huernen vpp fyllazt þa ritningarñ s°
ngar ſer byriar at ſkie ſkuli.
ſunder. A þm tima ſagdi Ieſus til flockſins/ þier erut vē
geingner/ lika ſem til ſñars ſpilluirkia mz ſuerdū
⁊ ſtōgū at hōdla mig/ dagliga hefi eg þo hia ydr
ſetid/ ⁊ kent i muſterino/ ⁊ þier hafit mig eigi gri
pit/ eñ allt þtta er ſkied s° at vppfylldozt ritnin
gar ſpamañaña/ þa for liete hñ aller lærisuei-
narner ⁊ flydu/ eñ þr ſē Ieſum hofdu gripit/ leid
du hñ til Caiphas keñe mañа hofdingia/ hu̇ ed
ſkriptlærder ⁊ olldungar voru ſaman kōner/ eñ
Petr fylgdi hm̄ epter/ langt i burt fra/ allt i for
Mar. xiiij byrgt keñe mañа hofdingians/ ⁊ gieck iñ/ ſetti ſig
Luce xxij hia þienurunū s° at hñ sæi huer ender a yrdi.
Joh. xviij. Eñ keñe mañа hofdingiar/ ⁊ allt radit/ leit[a]
du liuguitna i giegn Ieſu/ s° at þr gætu fellt h[ñ]
i dauda/ ⁊ fundu eingen/ ⁊ þo at morg fals vi[t]
ne geingu fram at/ þa fundu þr eingen/ eñ at ſ[i]
durſtu geingu tueir fals vottar til ⁊ ſogdu/ þ[ſſe]
ſagdi/ eg get nidr brotid muſteri gudz/ ⁊ epter
Joha. ij þria daga þat vpp aptur bygt
Keñe mañа hofdingiñ ſtod vpp ⁊ ſagdi til hñſ
ſuarar þu ongu til þſſa ſem þr vitna i moti þier
Eñ Ieſus þagdi/ Keñemañа hofdingiñ anzadi
⁊ ſagdi/ til hñſ eg ſæri þig fyrer lifanda Gud/ at
þu ſeiger oſſ/ ef þu ert kriſtr ſonr Gudz. Ieſ⁹ [ſag]
di þu ſagder þ/ eñ þo ſeige eg ydr/ hier epter m[un]

þſ[ſ]

þ skie at þier munut sia manzins son sitia til
hægre handar Gudz kraptar z komandi i skyum
himins

Pa reif kiennimanna hofdingiñ sin klædi z sag
di/hñ Gud lastadi? Huat þurfu vær vitnanna
vid/Sia? þier heyrdut nu sialfuer hans Gud
lastan/Huat virdizt ydr/Þr suorudu z sogdu/hñ
er daudans sekr/þa spyttu þr i hñs a sian/z bor
du hñ med hnefum/eñ adrer gafu pustra i hñs
andlit/z sogdu spa þu oss kristr huer sa er/sē þig
slo

En Petr sat uti i pordyrino/z kambatt ein gieck
at hm̄ z sagdi/z þu vart med hinum Jesu af Ga
lilea/eñ hñ neitadi fyrer ollū z sagdi/eg veit eigi
huat þu seiger/eñ sem hñ gieck vt vm dyrnar/ Mar.xiiij
leit hñ ein oñr z sagdi til þra sem þar voru/þ sa Luce xxij
var z med Jesu af Nazareth/z i añat siñ neitadi Joha.xviij
hañ med eidi/ at eigi kiendi eg þañ mañ z litlu
skams geingu þr at sem þar stodu z sogdu til
Petro/at soñu ertu z af þm̄/þuiat þitt mal opin
berar þig/ þa tok hañ at formæla sier z sueria
at eigi þeckti hñ þn mañ/z iafn snart gol haniñ
z þa minntizt hñ orda Jesu/er hñ sagdi til hñs
adr eñ haneñ gelr. neitar þu mier þrysuar gieck
vt/z gret beiskliga

xxvij capitule

Enn at morne geingu aller kienne manna
hofdingiar z olldungar lydsins saman
i rad/moti Jesu/so at þr gætu hñ lif
latid/þr bundu hñ z leiddu i burt/z
ofr selldu hañ pontuerskum Pilato
landz domara.

Þa er Judas sa er forried hn̄/leit ꝥ at hann
var til dauda dǽmdr/idradizt hañ þess ⁊ fǽrdi
aptr þesse mañá hofdingiū ⁊ olldungū lydsins þa
xxx silfr peninga/⁊sagdi/Misgiorda eg/ꝥ eg for
ried saklaust blod /eñ þr sogdu huat kemr ꝥ vid
oss/Sia þu þar fyre/⁊ hn̄ snaradi þm silfr penin
gū i mustierit/ for þadan gieck i burt/⁊ heñ ..i
sialfan sig i snoru.
Eñ þessemañá hofdingiar toku silfr peni..
na ⁊ sogdu /Eigi hǽfer at vier latū þa i gudz kis
tuna/ þuiat ꝥ er blodsolu verd/eñ at samtekn..
Zacha. xi radi/keyptu þr medr þm leir kerarans akr vegfor
undū til greftrunar/fyre ꝥ er sa akr kalladr blod
akr allt til þssa dags. Þa er nu vppfyllt huat s.. gt
er fyrer Hieremiā spamañ/seigianda. Og þr to.
ku þa xxx silfr peninga er hiñ selldi med bitaladr
vard/huern þr keyptu af sonū Israels/ ⁊ hafa
gefit þa fyre leirkerarans akr/epter þui sem drot
tiñ hafdi mier vmbodit.
Eñ Jes⁹ stod frá fyre landzdomaranū ⁊ landz
domariñ spurdi hn̄ at ⁊sagdi/ertu konūgr gydin
Mar.xv ga/eñ Jesus sagdi til hn̄s/þu seiger ꝥ/ ⁊ sem hn̄
Lu.xxiii. klagadizt af kēni mañá hofdingiū ⁊ olldungū
Joh.xviii. suaradi hn̄ ongu/ þa sagdi Pilat⁹ til hn̄s/heyrer
þu ecki huemorg vitne þr seigia i moti þier/⁊ eigi
suaradi hn̄ hm̄ til nockurs ords/s° at domariñ
vndradizt ꝥ nǽrsta.
Eñ a hatidar deiginū var landz domariñ
vanr folkino lausañ at lata eiñ bandingia huern
hellzt þr villdu /eñ þa hafdi hn̄ eiñ formǽrtañ
bandingia sa er Barrabas hiet/ sem þr voru til
samans kōnér/Sagdi Pilat⁹ til þra/huorn vilie
þier at eg lati ydr lausañ/Barrabam eda Jesū

sa er kallazt kristr/ þuiat hn̄ visse vel at þr hofdu fyrer aufundar saker oþr sellt hn̄.

Og sem hn̄ sat a domstolenū sende hn̄s husfru til hn̄s/seigiandi /haf þu eckert med þenan riettlata/ þuiat margt hefi eg lidit i dag i suefne fyrer hn̄.

Enn mannanna hofdingiar ⁊ olldungar riedu folkino at þ skylldi bidia vm Barrabam/enn Jesu skylldu þr fyrer fara. Landzdomarinn suaradi ⁊ sagdi til þra. Huorn af þessum tueimr vilie þier at eg lati ydr lausann / þr sogdu Barrabā. Pilatus sagdi til þra/Huad skal eg þa giora af Jesu huer ed kristr kallazt/ þr sogdu honū aller/krossfestizt hn̄/enn landzdomarinn sagdi/huad hefer hn̄ þa illt giort/enn þr kolludu þui meir seigiandi/krossfestizt hn̄.

Og er pilatus saa þ hn̄ fieck ecki at giort/helldr þ at þar yrde enn meira vpphlaup af /tok hn̄ vatn/ þwo hendrnar fyrer folkino ⁊ sagdi/Saklaus em eg af blodi þessa ins riettlata/sia þier til. Allr lydrinn suaradi ⁊ sagdi. Hn̄s blod kome yfuer oss ⁊ yfuer sonu vora/ þa liet hn̄ þm Barrabam lausann/ enn hudstrycktan Jesum gaf hn̄ þm opr/at hn̄ krossfestizt

Þa hofdu stridzsueinar landz domandans Jesum medr sier inn i þinghusit/ þr sofnudu saman at hm̄ allt lidit/⁊ af klæddu hn̄/ þr logdu yfuer hn̄ purpura mottul/⁊ fliettudu koronu af þyrnū Mar. x
settu vppa hn̄s hofut/⁊ reyr i hn̄s hægri hond Lu. xxiii
beygdu knein fyre hm̄ spieudu hann ⁊ sogdu. Joh. xi
Heill siert þu konungr gydinga ⁊ hræcktu a hn̄/toku reyr vondinn/⁊ bordu vm hofut hm̄.

Og epter þ þr hofdu spottad hn̄/fęrdu þr hn̄ vr
mottlenū/ ⁊ fęrdu hn̄ apt i sin̄ klędnad/ ⁊ leiddu
hn̄ vt at þr krossfestu hn̄/en̄ er þr geingu vt/fun
du þr man̄ af Cirenia Simonē at nafne hm̄ þre
yngdu þr til at hn̄ bęri hn̄s kross/ ⁊ er þr komu
i þan̄ stad sem kalladizt Golgata/huat er þydizt
aftoku stadr/gafu þr hm̄ edik at drecka galle blā
dat/ ⁊ er hn̄ smackadi þ villdi hn̄ eigi drecka.

En̄ sē þr hofdu krossfest hn̄/skiptu þr klędū
hn̄s/kastandi þ᷒ vm hlaut kesti/s° at vppfylle
dizt huat sagt er fyrer spaman̄in̄/er hn̄ seiger/ þr
Psal. xx. skiptu sier klędū minū/ ⁊ yfuer minu fate kostu
du þr hlut keste/ ⁊ þar satu þr ⁊ varduęittu hn̄/ ⁊
vpp yfuer hn̄s hofud settu þr hn̄s sakskripada
Þessi er Jesus konūgr gydinga/ þa voru ⁊ kross
fester med hm̄ tueir spilluirkiar ein̄ til hęgri han
dar ⁊ ein̄ til hin̄ar vinstre.

Og þr sē þ᷒ geingu hia/hęddu hn̄/skakandi
hofut sin ⁊ sogdu/ þu sa sē nidr brytr musterit ⁊
vppbygger þ eptr a þrimr dogū/frelsa þu sialf
Psal. xx uan þig/ef þu ert gudz sonr/ þa stig þu ofan af
krossinū/ Lika einnen spottudu hn̄ kēnemān̄a hof
dingiar mz skriptlęrdū ⁊ olldungū ⁊ sogdu a
dra frelsadi hn̄ sig sialfuan̄ getr hn̄ eigi frelsat e
ef hn̄ er kōungr Jraels/ stigi hn̄ nu af krossinū/ ⁊
munu vier trua hm̄/hn̄ trudi a gud/ hn̄ frelsi hn̄
nu ef hn̄ vill/ þuiat hn̄ sagdi/eg em gudz sonr/ ⁊
vm þ sama hęddu hn̄ ⁊ spilluirkiarner/ þr med
hm̄ voru krossfester.

Psal. xxi En̄ i fra siettu stund giordizt myrckr yfuer allt
til niundu stundar ⁊ nęrri niundu stund kalladi
Jesus hętt i roddu ⁊ sagdi/ Eli Eli lama asabe
the

thani/ ꝥ er Gud minn Gud minn huar fyrer for-
liezt þu mig/ en nockrer af þeim sem stodu þar ⁊
heyrdu ꝥ/ sogdu/ þessi kallar Eliam/ ⁊ iafn snart
hliop einn af þeim til tok niardar vott/ fyllti af e-
diki ⁊ setti hñ ofan a reyr legg ⁊ gaf hm̃ at drecka
en adrer sogdu/ vert kyrr/ siaum huort Elias ke-
mr at frelsa hañ/ Jesus kalladi enn vpp i añat sinn
hatri roddu ⁊ gaf vpp andañ.

Og Siaet? at tialldit musterisins er i sundr
rifnad i two parta fra ofan verdu ⁊ allt nidr
i gegnum/ ⁊ iordin skalf/ ⁊ hellurnar klofnudu/ ⁊
grafuer framlidinna lukuzt vpp/ ⁊ marger lika-
mar heilagra risu upp þr ed sua(f)u ⁊ geingu vt
epter hans vpp risu vr grofunni/ komu ⁊ i hina
hellogu borg ⁊ auglystuzt þar morgum.

En hofudzmadrenn ⁊ þr sem med hm̃ voru/ at
vardueita Jesum/ þa þr sau Jardskialftann ⁊ ꝥ
huat þar skiede/ vrdu þr miog otta slegner sog-
du. Sannliga var þessi gudz sonr/ þar voru ⁊ mar-
gar konr/ langt i fra sē sau a ꝥ/ hueriar Jesu hof-
du epter fylgt af Galilea ⁊ hm̃ þionat/ medal
huerra var Maria magdalena/ ⁊ Maria moder
Jacobs ⁊ Joseph ⁊ moder þra Zebedei sona. Mar. xv

En at kuelldi kom nockr madr rikr af Arima- Luce xxiii
thia Joseph at nafni huer ed sialfr var ⁊ læri- Joha. xix
sueinn Jesu. Hñ gieck til Pilato ⁊ beidde hñ vm li-
kama Jesu/ þa skipadi Pilatus at hm̃ skylldi
lazt likit / ⁊ er Joseph hafdi tekit vid likenu
sueipadi hñ ꝥ i hreinu lierepti ⁊ lagdi ꝥ i sitt eigit
nytt leidi/ huert hñ hafdi vt hoggua lata i hellu
steine.

ſteine / ꝛ vellti at dyrū leidiſins ſtorā ſteine ꝛ gieck i burt. Þar var Maria Madalena ꝛ oñr maria/ſitiandi giegnt yfuer fra grofiñe.

Eñ añan dag þñ ſem epter at fauga dagiñ er ſofnuduzt ſaman keñe maña hofdingiar ꝛ pharíſei til pilato ꝛ ſogdū. Herra/vær muñunzt a þ/at þeſſi falſare ſagdi þa er hñ lifdi/ epter þria daga mun eg vpp riſa/af þui ſkipa þu at foruara grofina allt til hins þridia dags/ſo at eigi kome hñs lærifueinar ꝛ ſtele hm̄ i burt/ ꝛ ſeigi folkino at hñ ſie vpp riſiñ af dauda/ꝛ verdi ſo hin ſidare villan argare eñe fyrre. Pilatus ſagdi til þra. Þier hafi þier vardmeñina/farit ꝛ foruaret ſem þier kuñet. Eñ þr geingu i burt ꝛ foruorudu grofina medr vardmoñunū ꝛ morkudu ſteinen̄

xxviij capitule.

Eñ at aptne þuottdagſins/ſa er hefzt at morne hins fyrſta dags þuottdagaña kom Maria magdalena ꝛ hin oñr maria at ſia grofina.

Mar. xvi Og Sia! þar vard Jardſkialfti mickill/þui
Lu. xxiiij. at eingell drottins ſtie af himne/gieck til ꝛ vellti
Joha. xx ti ſteinenū fra dyrunū ꝛ ſat a hm̄/Eñ hñs aſian var ſem elldīng/ꝛ hñs klædi huit ſem ſniar/eñ fyrer ognēñe er af hm̄ var vrdu vardhalldꝛ meñirner ſem være þeir dauder.

Eñ Eingelliñ ſuaradi ꝛ ſagdi til kueñaña/ eigi ſkulu þier ottazt/þuiat eg veit at þier ſpyriet at Jeſu ſem kroſſfeſtr er/ei er hñ hier/vpp er hñ riſiñ/ſo ſem hñ ſagdi/kome þier hier/ꝛ Siaet þañ ſtad huar herrañ var lagdr/gangit ſkyndiliga ꝛ ſeigit þ hñs lærifueinū at hañ ſie vpp riſiñ af dauda/ꝛ Sia! at hñ geingr fyrer ydr i Galile-

am þ{u} munu þier ſia hn̄/Sianu! eg ſagda ydr þ ✱
Og þeir geingu ſkyndeliga fra grofinne medr otta ⁊ fagnadi mycklū/ ⁊ hlupu ſo at þeir vnder viſudu þ hn̄s lęriſueinū/ en̄ medan̄ þeir geingu at kun̄giora þat hn̄s lęriſueinum. Sie! þa mętti þm Jesus ⁊ ſagdi/heilar ſien þier/en̄ þeir geingu til hn̄s/⁊ hielldu hn̄s fotū/⁊ krupu fyrer hm̄. Þa ſagdi Jeſus til þra/eigi ſkulu þier ottaz ſ farit ⁊ kun̄giorit minū brędrū/ at þr gangi i Galileam ⁊ þar ſkulu þr mig ſia.
En̄ medan þeir geingu a burt. Sia! þa komu nockrer af vardhalldz mon̄unū i borgina/⁊ vnder uiſudu ken̄emanā. hofdingiū allt huat til hafdi borit/⁊ þr ſofnuduzt ſaman mz olldungunū/ halldandi radſtefnu /⁊ gafu ſtridzmon̄unū ęrna peninga ⁊ ſogdu/ſeigit/at hn̄s lęriſuein{u} kęmu vm nott ⁊ ſtęle hm̄ a medā vier ſuafū/⁊ ef þ kęmi at heyraz fyrer domaranū/ſkulu vier ſtilla hn̄/ ⁊ giora at þier ſieut trauſter/⁊ þr toku peninga na/⁊ giordu ſo ſē þm var kent/⁊ þſſe ordromr er vidfręgr ordin̄ medal gydinga allt til þſſa dags
En̄ þr elliftu lęriſueinar geingu burt i Galileā a eitt fiall/ þar ed Jeſus hafdi þm fyre ſkipat/ ⁊ er þr ſau hn̄/hnekrupu þr hm̄/en̄ nockrer efudu þ/Jeſus gieck til þra taladi vid þa ⁊ ſagdi. Allt valld er mier gefit a himn̄ ⁊ a Jordu/fyrer þiu gangi þier vt ⁊ lęrit allar þiodet ⁊ ſkirit þeir i nafni faudr ⁊ ſonar/ ⁊ heilagſ anda/ ken̄it þm ⁊ at geyma allt huat eg baud ydr/ og
Siaet! at eg em med ydr alla daga
allt til enda veralldar.

Hier er ende S. Mattheus Gudzſpialla.

ꝼyrste captuile

ÞEtta er vpp haꝼ Euangelia
Malach iij Jesu Christi Gudz sonar/s°
Esaie xl sé skrifat er aꝼ Esaia spama
nne eg séde minn eingel ꝼyre þi
no auglite sa er til reider þinn
veg ꝼyre þier ein hropandi
rodd i eydimorku greidi þier
Mat. iij vegu drottins ꝫ giorit hans sti
Luce iij gu rietta Johannis var i eydimorku skirdi ꝫ predi
kadi idrunar skirn til syndanna ꝼyrer geꝼning /ꝫ
þar geingu vt til hans allar Juda sueiter/ ꝫ adrer
ꝼleire aꝼ hierusalem at þr skirduzt aꝼ hm i Jor
danar ꝼlodi Jatandi sinar synder.

Enn Johannes var klæddr mz vlꝼballdz harı
ꝫ eitt olar bellti var vm hans lend̃ /enn hann aat ein
Joha. i. ge spretti ꝫ skogar hunang/hann predikadi ꝫ sagdi
sa kemr epter mig/sem mier er styrkri huers/at
eg em eigi verdugr/ꝼramm ꝼallandi vpp at leysa
þueinge hans skoꝼata/ eg skirda ydr med vatne
enn hann mun skira ydr med helgum anda.

Þat vard ꝫ a þm dogum at Jes⁹ aꝼ Nazareth
vr Galilea kō ꝫ skirdizt aꝼ Johanne i Jordan/ꝫ
Mat. iij. stragr þa hann stie vpp vr uatninu saa hann hinana
Luce iij. opna ꝫ helgan anda i duꝼu like oꝼan stigandi
Joha. j. yꝼuer hann/ þa vard ꝫ rodd aꝼ himnum/ þu ert sonr
minn elskuligr at huerium mier vel þocknazt.

Og þa stragr dreiꝼ andinn hann a eydimork/
þar var hann i ꝼiortutige daga ꝫ xl natta/ ꝫ ꝼreista
dizt/hann var þar ꝫ mz villu dyrum/ ꝫ einglar þio
undu hm þar.

Enn epter þ er Johannis var gripinn kō Jesus i
Galileam

Galileã z predikadi Euangeliũ af Gudz rikis° (Ma[tt]...)
eigiandi/ sa time er nu vppfylldr at gudz riki (Luce)
nalgazt/idrizt þier/z truit Euangelio.

Enn er hñ gieck med sionũ i Galilea saa hañ
Symonẽ z Andream brodr hñs latandi sin net
i siofin/þuiat þr voru fiskar/ Jesus sagdi til (Mat. ii[ii])
þra/fylgit mier epter/ z eg mun giora þ at þier (Luce [v])
verdit fiskendr mañã/stragx forlietu þr sin net/
z fylgdu honum epter.

Og þa hñ var skamt i burt þadan geingeñ/sa
hñ Jacob son Zebedei z Johañem brodr hñs/z
þr voru a skipi/bæta at neti/z stragx þa kalladi
hñ a þa/z þr forlietu siñ fodr Zebedeũ i skipinu
epter hiasleigu lidunũ z fylgdu hiñ epter.

Þr geingu þa til Capharnaũ z stragx vm þuott
dagiñ/gieck hñ iñ i samkundu husit lærdi þa z þm
sagdi hñs keñing/ þuiat hñ kendi þm sẽ af valldi
eñ eigi suo sem hiner skriptlærdu.

Einn madr var þar/i þra samkundu huse/hall (Luce)
diñ af o hreinũ anda/Sa kalladi z sagdi/Hei hei
huad hofu vær mz þig/Jesus af Nazaret/komt
þu at glata oss? eg veit at þu ert hiñ heilage gudz
Jesus strafꝼadi hñ z sagdi/ þeige þu z far vt
af mañinũ/z sa hiñ o hreine andi hreif hñ/z kal
ladi vpp harri roddu z for vt fra hm/ þr vnd
rudust aller/so at þr spurdu at sin a millũ/so
segiandi/huat er þetta/ eda huer er þessi hin nyia
keñing/ þuiat af valldi skipar hñ o hreinũ ondũ z
þr hlyda hm/z hñs ryckti gieck stragx vt vm oll
Galilea hierod

Þa geingu þr stragx vt af samkundu husinu
z komu til husa Symonar z Andree med Jacobo
z Johañe

ꝛ Johañe. Eñ moder huſfreyſlu Petrs laa þar
kronck i koldu/ ꝛ ſtrax þa ſogdu þr hm̃ til hn̄ hn̄
giecl þa til reiſti hana vpp ꝛ hiellt vm hond hn̄
ꝛ ſtragr þa miſti hun kolduſiar/ ꝛ þionadi þm
Eñ at kuelldi kom̃ þa ſol ſett var/ fluttu þr
allz kyns ſiuka meñ ꝛ diofulodu til hn̄ſ ꝛ allr bor
gar mugr ſafnadizt fyrer dyrunñ/ ꝛ hn̄ læknadi
marga ſē kuoldurt af ymiſſum ſottū/ hn̄ rak ꝛ
vt marga diofla/ ꝛ eigi leyfdi hn̄ þm at mæla,
þuiat þr þecktū hn̄.
Eñ at morne fyre dogun ſtod hn̄ vpp/ giecl vt
ꝛ forburt i eiñ eydiſtad/ ꝛ badzt þar fyrer/ eñ Pe
trus ꝛ þr er med hm̃ voru/ ſkundadi epter hm̃/ ꝛ
þa þr fundu hn̄/ ſogdu þr hm̃/ aller leita at þier
Hn̄ ſagdi þa til þra/ gongu vær i hinar næſtu
borger ꝛ bygdar log/ ſo at eg predike ꝛ þar þui
til þíſ kom eg/ hn̄ predikadi ꝛ i þra ſamkundu
Mat.viij. huſum vm allt Galilea hierad/ ꝛ rak vt diofla.
Luce v. Og eiñ likþrar mañ kom til hn̄s bidiandi hn̄
med hneigdu kne/ ꝛ ſagdi/ ef þu ville þa fær þu
mig hreinſat. Eñ Jeſus vorkynti hm̃ rietti vt ſina
hond/ a hreꝛrdi hn̄ ꝛ ſagdi hm̃/ eg vil/ vert þu
hreiñ/ ꝛ þa hn̄ ſagdi ſo/ huarf ſtragr likþrain
af hm̃ eñ hn̄ vard hreiñ/ Jeſ9 haſtadi a hn̄ ꝛ liet
Leui.xiiij. hn̄ ſtragr fra ſier/ ꝛ ſagdi hm̃/ Sia nu til/ at
þu ſeig þongū. Helldr far þu ꝛ ſyn þig preſta hof
dingianū ꝛ forna fyrer þiñe hreinſun ſem Moy
ſes baud til vitniſbyrdar yfuer þa/ eñ þa hn̄ kō
vt hof hn̄ vpp ꝛ kungiordi margt þar vt af ꝛ
vidfrægdi þſſi ord/ ſo at hn̄ matti eigi opinber
liga iñ ganga i borgina. Helldr var hn̄ þar fyrer
vtan i eydi ſtodū ꝛ marger komu til hn̄ſ vr ymſū
alfū. Añar capitule

Og eñ epter þa daga þa gieck hñ aptr til Capharnaũrer þ heyrdizt at hñ var i husino ſofnuduzt marger ſaman s° at þr hofdu ecki rum / ⁊ eirnin fyrer vtan dyrn / ⁊ hñ taladi ordit fyrer þeim / þar ko mo nockrer til hñs / færandi eiñ Icktſiukañ huer ed boreñ var af fiorũ / ⁊ þa er þr feingu eigi fyrer folkino fært hm̃ hñ / opnudu þr þeckinna vpp yfuer hm̃ / ⁊ grofu þar i giegnũ / lietu s° ſængina nidr ſiga ſem hiñ ſiuke la i / Eñ er Jeſus ſa i þra tru / ſagdi hñ til hins Icktſiuka Son miñ þinar ſynder eru þier fyre gefnar. Math. ix Luce v

Eñ þar voru nockrer ſkriptlærder ſem ſatu þar ⁊ hugſudu i ſinũ hiortũ / huernen talar þſſi ſlika gudlaſtan / huer mai ſyndirnar fyre gefa nema gud eirn / Jeſ° fañ ſtragr t ſinũ anda at þr þeinck tu s° med ſier / ſagdi hñ til þra / þui þeincki þier þtta i ydrũ hiortũ / huort er audvelldara / at ſeigia til hins icktſiuka / þier eru þinar ſynder fyre latnar eda at ſeigia ſtatt vpp tak ſæng þina ⁊ gack hedan ⁊ at þier vitid þ manzins ſom hefr valld til a Jordu at fyrer gefa ſyndirnar / þa ſagdi hñ til hins icktſiuka / eg ſeigi þier / ſtatt vpp / tak ſæng þina / ⁊ gack i þitt huſ / ⁊ ſtragr þa ſtod hñ vpp / tok ſæng ſina ⁊ gieck burt þadan i allra augſyn / s° at aller vndruduzt ⁊ heidrudu gud / s° ſeigiandi / at alldri hofu vær fyrr ſlicki Sied.

Hñ gieck eñ vt aptr at ſianũ / ⁊ allt folk kõ til hñſ hñ lærdi þ / Eñ þa er Jeſus gieck fram hia Leit hñ Leui ſon Alphæi ſitianda i toll budiñe / ⁊ ſagdi til hñſ / fylg þu mier epter / hñ ſtod vpp ⁊ fylgde hm̃ epter / þ giordizt þa er hñ ſat til bordz i Math. ix Luce v

hans huse/at marger toll tecktarar/⁊ ber syndu-
ger settuzt til bords med Jesu ⁊ hñs lærisueinũ/
þuiat þr voru marger sem hm̃ fylgdu/epter/Og
er hiner skriptlærdu ⁊ Pharisei sau þ/ at hañ
ath mz tollorũ ⁊ ber syndugũ/sogdu þr til hans
lærisueina/ þui etr ⁊ dreckr ydᵘ meistare mz ber
syndugũ ⁊ tollheimtorũ/ þa er Jesus heyrdi þ/
sagdi hñ til þra/ þr sē heilbrigder eru þurfa eigi
læknarans/helldr þr sem siuker eru/ þui eigi kom
eg at kalla rietlata helldr synduga.

Þar voru Johañis ⁊ pharisei lærisuei-
nar huerier ed fostudu mikit/ þr komu ⁊ sogdu til
hñs/ þui fasta Johañis ⁊ pharisei lærisueinar
eñ þiner lærisueinar fasta eigi/Jesus sagdi til þra
huernē mega brudlaups bornin fasta a medan
brudguminñ er hia þm þ ui sᵒ leinge mega þr ei-
gi fasta sem þr hafa brudgumañ hia sier/eñ þr
dagar munu koma at brudguminñ verdr fra þm
tekiñ/⁊ a þm dogum þa munu þr fasta.

Eingeñ saumar nya klædis bot a gamallt fat
þuiat hin nya botiñ glidnᵘ fra hino forna/⁊ verr
slitiñ þa verri/⁊ eingeñ læti nytt vin i forna ledr
belgi añars springer vinet belgena sᵒ at vinet spil
lizt eñ belgerner skemazt/helldr skal nytt vin la-
tazt i nya belge.

Þ skiedi eñ aptr at Jesus gieck vm þuott dag
yfuer korn akrar/ ⁊ hñs lærisueinar toku til ⁊ gior-
du sier veg þar i gegnũ/⁊ tindu axin af korninu
Mat. xii Eñ pharisei sogdu til hñs. Sia þu huat þiner lærisu-
Luce vi einᵘ giora a þuott deigi/ þ er eigi hæfer/hñ sagdi
þa til þra/hafi þier ecki lesit huad Dauid giordi
þa hñ þurfti vid/nær hñ hungradi sialfuan/⁊

þa er inr him voru/huernen at hn̄ gieck in̄ i gudz huſit a dogum Abiathars preſta hofdingia/⁊ ath þau fornar braud/ſem eigi leyfduzt ath eta neina kennimōnum einū/⁊ hn̄ gaf þau þm ſē med him voru/hañ ſagdi ⁊ þa til þra/þuott dagrin̄ er fyrer manzins ſaker giordr/en̄ ei madren̄ fyrer þuott dagſins ſaker/þui er manzins ſonr eirn her ra/⁊ eirnen þuott dagſins. Pridie ca

Hn̄ gieck ⁊ in̄ i ſamkundu huſit apti ⁊ þar var ein̄ ſa madr er hafdi viſnada hond/⁊ þr geymdu at huort hn̄ læknadi a þuott dogū/. ſo at þr mættu a klaga hañ/⁊ hn̄ ſagdi til manzins þſſ ſem viſnada hafdi hondina/ſtatt vpp hier i midit/hn̄ ſagdi ⁊ þa til þra. Huort hæ fer a þuottdogū vel at giora edr illa/lifinu til fr elſis at giora edr þui at tortina/en̄ þr þogdu aller hn̄ leit þa til þra med reide ſuip ⁊ angradizt vidr þra hiartans blindleik/. ⁊ ſeiger ſo til manzins rettu vt þina hond ⁊ hn̄ retti hana vt/en̄ hans hond vard heil/lika ſem hin oñr

En̄ phariſei geingu vt ⁊ giordu ſtragr ſin rad mz Herodis þienurū i moti him̄/huernen hellzt at þr feingu tortynt him̄/en̄ Jeſus veik þadan til ſia far/med ſina læriſueina/⁊ margt folk af Galilea ⁊ vr Judea þa fylgdi him̄ epter/⁊ þr ſem voru af Jeruſalē ⁊ vr Jdumea/⁊ þr hinu megin̄ Jor danar/⁊ þr ſem bygdu kringū Tyro ⁊ Sydonē/ myckell mañ fioldi/ ſem heyrdu huat hn̄ giordi ⁊ komu til hans.

Hn̄ ſagdi til ſiña læriſueina/at þr ſkylldu leiga him̄ ſkip/fyrer folkſins ſaker/at þ þreyngdi him̄ eigi/ þat hn̄ læknadi margañ/ en̄ þr tradu at him̄

(fornanar braud)þ kal lazt a Ebre ſku panis fa cierū/braud þau er iafo nā ſkylldu i augſyn vera lika ſo ſkyll du gudz ord iafnan ve ra bædi dag ⁊ nott i vorū hiortū/Pſal xxiij paraſti in conſpect[u] meo menſā aduerſus e[os] os qui tribu lant me. Pu til reidder f[y] rer mīne au gſyn eitt ma bord/ i gie gn þm er hrella mig.

olluī þm er

Math. x
Lu. vi ⁊ ix

er plagadez voru at þeir mættu fa at snerta hn̄ ⁊ nær ed o hreiner andar sau hn̄ fiellu þeir nidr fy-rer hm̄/⁊ kolludu vpp so seigiandi/þu ert Gudz sonr/eñ hn̄ strauffadi þa hardliga/so at þeir opin-beirudu hn̄ eigi.

Hn̄ gieck ⁊ vpp a fiallit/⁊ kalladi til sin þa er hn̄ villdi sialfr/⁊ þeir komu til hn̄s/eñ hn̄ hagadi so til at þeir tolf voru hia hm̄/⁊ hn̄ sendi þa vt at pre-dika/⁊ gaf þeim vallð til sotter at lækna/⁊ diofla vt at reka/⁊ a Symonem setti hn̄ Petrs nafn/⁊ a Jacobū son Zebedei ⁊ Johañem brodr Jacobs/ þeim gaf hañ nafnit Bnehargen/ huat at þydizt reidar þrumu syner/⁊ Andream/Philippū/Bar-tholomeū/Mattheū ⁊ Thomā/⁊ Jacobū son Al-phei/⁊ Thaddeū/⁊ Symon af Chananea ⁊ Ju-das Scarioth sa er sueik hn̄

Og þa er þeir komu til herbergis/kom folkit eñ saman aptr/so at þeir gatu eigi matazt fyrer þui/⁊ þa er þeir heyrdu ꝥ sē med hm̄ voru/geingu þeir vt ⁊ villdu hamla honū/þat þeir sogdu at hn̄ mundi ganga af vitinu. Eñ hiner skriptlærder sē ofan fra Jerusalē voru farner/sogdu/hn̄ hefer Beel-zebub ⁊ fyrer diofla hofdingia þa rekr hn̄ fian-dr vt/⁊ at þeim saman kolludū/sagdi hn̄ i epter likingū til þeirra.

Huernen fær andskotiñ añan andskotañ v-rekit/ þui ef rikit skiptizt i sialfu sier þa fær riki eigi stadit/⁊ ef eitt hus tuistrazt i sialfu si-[illegible] þa fær ꝥ hus eigi stadit/⁊ ef andskotiñ ris vpp i moti sialfū sier/ þa er hañ tuistradr/⁊ fær eigi stadit. Helldr hefr hn̄ þa ein enda lok/eingeñ fær ⁊ iñ geingit i hus hins/oflugа ⁊ burt gripit hns hus bunat

(Bnehar-gen) þ þy-dizt reidar þrumu sy-ner þr Jo-hañis skylldi [illegible] skri-[illegible] þ hid rett [illegible] Euāgeliō [illegible] at er [illegible] volldug [illegible] redikā sē al [illegible] bluti skel-[illegible] er/ meyrer/ [illegible] vm vcit-[illegible] er/⁊ iordi-[illegible] frio fg[illegible].

hvſbunat/nema/at hañ bindi adꝛ/hĩ oꝼluga ꝛ
megi/hũ þa ſ° ræna hans hvſ.

Sañliga ſeige eg ydꝛ/at allar ſynder ꝼyrer
geꝼazt mañañа ſonũ/ꝛ eirnen Gud laſtaner/þ͛ Math. xij
þꝛ laſta Gud mz/eñ ſa er laſt͛ helgan anda/hñ Luce xij
heꝼer eigi ꝼyre geꝼning at eiliꝼu/helldꝛ verdꝛ hñ
ſekꝛ eiliꝼrar ſkam̃ar/þuiat þꝛ ſogdu/hañ heꝼꝛ o
hreinan anda. Math. xij

Þar komu þa/moder hñſ ꝛ brædꝛ/ſtodu þ͛ vti Luce viij
ꝼyrer ꝛ ſędu til hñſ/kallandi a hñ/eñ þ ꝼolk ſẽ ſat
kringũ hñ/ ſagdi til hñs/Sia z moder þin ꝛ bræ
dꝛ þiner eru þ͛ vti/ꝛ ſpyrıa at þier/hñ ſuaradi þm
ꝛ ſagdi/Huer er min moder ꝛ miner brædꝛ. Þa
leit hñ ꝛ vm ſig til lærisueinañа er ſatu i kringũ
hñ/ꝛ ſagdi ſ° /Siaet z þ er min moder ꝛ miñ bro
der/ þuiat huer er giorer gudz vilia/ſa er miñ bro
der/min ſyſter ꝛ moder.

Fiorde capitule

Hañ tok eñ aptꝛ til at keña þm vid ſioiñ Math. xiij
þar ſaꝼnadizt ſaman ꝛ margt ꝼolk Luce viij
til hñſ/ſ° at hñ vard at ſtiga a ſkip ꝛ
sat ſ° a ſianũ/ꝛ allt þ ꝼolk ſtod þ͛ a
landi vid Sioeñ/ꝛ hñ kędi þ margt i
epter likingũ ꝛ i ſiñe predikan/þa ſagdi hñ til þra
heyre þier/Siaet z eiñ sad ſądare gieck vt at Sa
þ vard þa hñ ſadi/at ſumt ꝼiell vtan hia vegi
nũ/ꝛ þ͛ komu ꝼuglar loptzins ꝛ atu þ vpp/Eñ
ſumt ꝼiell i grytt akꝛ lende þ͛ þ haꝼdi eigi myck
la/iord/ꝛ rañ ꝼliotliga vpp/þuiat þ haꝼdi ong
na iardar dyppt/ꝛ þa er ſoliñ gieck upp ſtrædizt
þ/ꝛ aꝼ þui at þ haꝼdi ongua rot þa viſnadi þ.

Og ſumt fiell i bland þyrna en̄ þyrnarner vo⸗
grū vpp yfuer ⁊ kæfdu ꝥ/ s° ꝥ fęrdi onguan
auogxt. Og ſumt fiell i goda iord ⁊ fęrdi auogxt
huer ed vpp vogx ⁊ frioſgadizt ⁊ ſumt fęrdi
þritugfalldan̄ ⁊ an̄at ſextugfalldan̄/ ⁊ ſumt hun
drat falldan̄ a vogxt/ ⁊ hn̄ ſagdi til þra/ huer hn̄
hefer eyru til at heyra ſa heyre.

Og þa hn̄ var ein̄ ſaman/ ſpurdu þr ſem hia
hm̄ voru (medꝛ þm tolf) hn̄ at þſſari epter likin⸗
gu/ ⁊ hn̄ ſagdi til þra/ ydꝛ er ꝥ gefit at vita leyn⸗
da doma gudz rikis/ en̄ til þra ſem þar eru fyrer
vtan þa ſkier ꝥ allt i epter likingū/ at þr med ſia
andi augū ſiae/ en̄ ſkynie þo eigi ⁊ medꝛ heyrandi
eyrū heyre ⁊ vnder ſtandi þo eigi / s° þr snuizt
ecki ꝥ þra ſynder mættu fyre gefazt/ ⁊ hn̄ ſagdi
til þra/ kun̄e þier ecki at ſkilia þeſſa ep ter liking/
huernen munu þier þa kun̄a at ſkilia allar hin^r.

Sad ſædaren̄ ſaar ordinu/ en̄ þr eru ꝥ ſē vtan
hia veginū er/ huar ordit verdꝛ ſad/ ⁊ þa þr hafa
heyrt ꝥ/ kemꝛ andſkotin̄ ſkiott ⁊ nemꝛ burt ordi
ꝥ ſad var i þra hiortu/ Lika s° eru þr eirnen ſē ſa
duzt i grytta Jord þiu nær þr hafa heyrt ordi
þa medtaka þr ꝥ ſtragx mz fagnadi ⁊ hafa þo
ongua rot i ſier/ helldꝛ eru þr fra huerf r/ nær ſi
er hreyfer mot gangꝛ ⁊ ofſokn fyrer or zins ſa
ker/ þa blygdazt þr ſtragx/ Og hiner er i bland
þyrnana ſaduzt eru ꝥ ſē heyra ordit/ ⁊ þa er þſſa
heims suter/ ⁊ vnder hyggia flazt fiedrattar ⁊
adꝛar fleire girnder ganga in̄/ ⁊ kefia ordit/ s° ꝥ
blifꝛ an auagxtar/ ⁊ þr eru ꝥ ſem i goda Jord eru
Mar. v ſader er heyra ordit/ medtaka ꝥ/ ⁊ færa a vogxt/
Luce xi. ein̄ þritugfalldan̄/ an̄ar ſextugfalldan̄/ ⁊ ſumer
hundrat falldan̄

Og

Og hn̄ sagdi til þra/ kueikizt ꝛ liosit til þess at ꝧ
settiezt vnder bord edꝛ sænga stadi/ helldꝛ at ꝧ set-
tiezt vpp a eirn kerta hallo/ þuiat þ^ᵒ er eckert s° Luce viij
hulit/ at ꝧ opinberizt eigi/ ꝛ þar er eckert s° leynt
at ꝧ kunngiorizt eigi/ huer hn̄ hefer eyru at heyra
sa heyre/ ꝛ hn̄ sagdi til þra/ G ætid at/ huat þier
heyrit/ mz þm mæli er þier mælit vt þa mælizt y-
dꝛ inn/ ꝛ ydꝛ sem a heyrit skal vid aukazt/ þuiat Mat. xiij
huer hn̄ hefꝛ þm skal gefazt/ ꝛ huer hn̄ hefer ei
gi/ fra hm̄ mun takazt ꝛ eirnen ꝧ hn̄ hefꝛ

Og hn̄ sagdi/ gudz riki er lika s° sem nær ed ma
dreñ kast^ᵒ fræi i iordina ꝛ sofn^ᵒ sidan/ ꝛ hn̄ stēdꝛ
vpp nott ꝛ dag/ eñ fræit grær ꝛ vegx vpp s° at
hn̄ veit eigi/ þuiat iordiñ færir a vogxt af sier Mat. xiij
sialfrei i fyrstu/ grasit þar næst axit/ ꝛ s° þ^ᵒ nær Luce viij
st fullt hueiti i axin/ ꝛ er ꝧ hefer fram leidt auo
gxtiñ/ þa sendir hn̄ stragx kornsigdiñ/ þuiat korn
skurdar time er komen.

Og hn̄ sagdi/ at huerin skulu vier iafna gudz ri
ki eda vid huerri^ᵒ epter liking^ᵒ skulu vier ꝧ sam
likia/ s° sem at eitt mustardz korn þa þui verdꝛ i
Jord sad er ꝧ ollu sædi mīña sem eru hier a Jor
du/ ꝛ þa þui er sad/ vegx ꝧ vpp ꝛ verdꝛ ollū
gras iurtū meira ꝛ fær myckla kuistu s° at fug
l^ᵒ himens mega hreidꝛ byggia vnder þss skugga.

Og i slikū morgū epter likingū þa taladi hn̄ fy- Mat. viij
rer þm ordit epter þui sē þr ꝧ heyrt gatu ꝛ an epter Luce viij
likiga þa taladi hn̄ ecki til þra/ eñ sierdeilis þa lag
di hn̄ ꝧ allt vt fyrer sinū lærisueinū/ ꝛ sama dagi
at kuelldi/ þa sagdi hn̄ til þra/ forū vær hier yf-
uer vm/ ꝛ þr forlietu folkit/ eñ toku hn̄ til sin/ sem
hn̄ var a skip komen/ voru þ^ᵒ ꝛ onñ skip hia hm̄

Og þar giordizt mickill stormr vindz/s° bylgiunnar fiellu yfuer skipit/⁊ þ fyllldizt vpp/en hn̄ sialfr vari skutnū ⁊ suaf a einū kodda/ þr vocktu hn̄ þa vpp ⁊ sogdu til hn̄s. Meistare/hirder þu ecki vm þ þo vier fortynuzt hier/hn̄ reis vpp vid ⁊ hastadi a vindiñ ⁊ sagdi til siofarins þagna þu/ ⁊ vert hliodr vindiñ kyrdi/⁊ þar vard logn mikit/hn̄ sagdi þa til þra/ þui eru þier s° hræddir/ eda huerin gegner þ þier hafit ongua tru/ þr skelfduzt ⁊ af otta mycklū ⁊ sogdu sin i mil lū/huern meine þier þn̄an /þuiat vindr ⁊ sior hlyder hm̄.

Fimmti capitule

Math viii
Luce viii

OG þr komu yfuer vm þan̄ sio i bygder gadarenorū/ ⁊ er hn̄ stie af skipin þa hliop strax i moti hm̄ vr leidum framlidiña einn diofull odr madr sa er hafdi sitt hybyli i grofū daudra maña/ þui eingeñ fieck hn̄ bundit ⁊ eigi mz iarn vidiū/ þuiat hn̄ hafdi opt bundiñ verit mz flotrū ⁊ iarn vidiū/⁊ hn̄ hafdi vidiurnar af sier slitid ⁊ fiotrin i sundr nuit/⁊ eingeñ fieck hn̄ tamit/ ⁊ allt iafnt nætr ⁊ daga þa var hn̄ a fiollū eda i daudra maña grofū/kallādi/⁊ lemiandi sig mz griote/En̄ þa er hn̄ sa langt til Jesu/hliop hn̄ ⁊ fiell fram̄ fyrer hm̄/kalladi/harri roddu ⁊ sagdi/huat hefi eg mz þigiat giora/Jesus sonr guds hins hæsta/eg særi þig fyrer Gud at þu kuelier mig eigi/ En̄ Jesus sagdi til hn̄s/f'' vt þu o hreine ande af þssm mañe/ ⁊ hn̄ spurdi hn̄ at/ huert er þitt heite/hn̄ suaradi ⁊ sagdi. Legio er mitt heite þuiat vær erū marger/⁊ sa bad hn̄ myckeliga/at hn̄

ꝥ rœki þa eigi burt vr þre bygd.
En þar var i þeim stad vid fiallit mikil suina
iord a bite vm ekrunar/ ⁊ andarner badu hn̄/ sei
iandi/ lofa oss þ/ at vær forū i Suinin/ ⁊ Jesus
leyfdi þeim þ strax/ þa foru ener o hreinu and-
ar/ ⁊ hlupu i Suinen/ ⁊ suina hiordin fleygdi
ser m̄z micklū þys i Siofin nær tueim þusundū ⁊
druckndu þar i Sionū. En þr sem þra/ gættu
flydu ⁊ kunngiordu vm stadin ⁊ vm allar grun-
der/ þr geingu þa vt/ at sia huat þar hafdi giorzt
⁊ komu til Jesu/ ⁊ sau þann sem af dioflunū haf-
di kualizt/ sitianda/ klæddan ⁊ heiluita/ ⁊ þr hræd-
duzt þ/ en þr sem þ hofdu sied/ sogdu þeim/ huer-
nen giort hafdi verit vid hn̄ sem dioflana hafdi
hafit ⁊ so fra suinunum/ þr hofu vpp ⁊ badu hn̄
at hn̄ færi burt vr þra landz alfū/ ⁊ er hn̄ stie a
skip/ tok sa til at bidia hn̄ sem af dioflunū haf-
di kualizt at hn̄ mætti vera hia hm̄. En Jesus lo-
fadi hm̄ þ eigi/ helldr sagdi hn̄ til hn̄s/ far þu i
þitt hus til þiña ⁊ kunngior þeim / huat mykit er
drottin̄ giordi þier ⁊ huersu liknsamr ed hn̄ var
þier/ hn̄ for þadan ⁊ tok til vt at hropa vm þær
tiu borger huat mikit er Jesus hafdi hm̄ giort/ ⁊
aller vndrudnzt þ.

Og þa er Jesus for yfuer vm siocn aptr a ski-
pi/ kō saman margt folk til hn̄s/ ⁊ var vid siofin/
þar kom ⁊ einn af foringiū samkundu husins Ja
irus at nafni/ ⁊ þa er hn̄ sa Jesum fiell hn̄/ at Math ix
fotū hn̄s ⁊ bad hn̄ myckeliga/ ⁊ sagdi Min dotter Luce viii
er komin at lokū/ kom ⁊ legg þina hond yfuer ha-
na so hun verdi heil/ ⁊ life/ ⁊ hann for med hm̄/
margt folk fylde hm̄ ⁊ epter/ ⁊ þ þreyngdi hm̄.

Og su kona var þar er hapt hapdi blod lat i tolp
ar/hun hapdi ꝛ mikit þolat ap morgū lækne/hap
di ⁊ kostat þar til olla sinu/ ꝥ stodadi hēne þo ec-
kert/helldr hapdi hun þess meire kuol/ þa hū he-
yrdi nu ap Jesu/ kō hun m̄z polkinu a bak til ⁊
snart hans klædi/ þuiat hun sagdi/ ep eg pæ at
snerta hēns klædi/ þa mun eg heil verda/ ⁊ iapn
snart þa vpp þurkadizt hēs blod pallz bruñr/ ⁊
hun pa [illegible] a sinū likama/at hun var heil ordin
ap þre plagu.
Og Jesus pañ stragr med sialpū sier þañ krapt
er vt pra hm̄ gieck/ ⁊ snere sier vid til polksins ⁊
sagdi/huer snart min klædi/hēns lærisuein̄ sogdu
til hēs/ þu sier at polkit þreyngizt at þier/ þo sei
ger þu/huer snart mig/ ⁊ hañ skygndizt i kring
vm sig at sia þañ er ꝥ hapdi giort/ eñ konan v-
hrædd ⁊ ottasleigin/ þuiat hun visse huat hana
hapdi skied ⁊ kom/ piell pyrer hm̄ nidr/⁊ sagdi
hm̄ allañ sañleik/eñ hē sagdi til hēnar/dotter/þin
trua giordi þig heila/par i pridi ⁊ vert heil ap
þiñe plagu
Þa hē taladi þtta/ komu sendi bodar til sam
kundu poringians ⁊ sogdu/þin dotter er ondut/
hui omakar þu Meistarañ leingra/ eñ er Jesus
heyrdi huat þar sagdizt/sagdi hē til samkundu
poringians ottazt ei tru þu helldr/⁊ hē lopadi on
gū at pylgia sier nema Petre ⁊ Jacobi ⁊ Jone bro
dr Jacobs/ ⁊ hē kom i samkundu hopdingians
hūs/⁊ leit ꝥ bulldr/⁊ þa er þr̄ grētu miog ⁊ æptu
⁊ hē gieck þangat iñar/⁊ sagdi til þra/huat bull
dri þier ⁊ sytid/stulkan er eigi latin/ helldur sepr
hun ⁊ þr dárudu hē/eñ hañ rak þa alla vt ⁊ tok
med

med sier þaudr z modr stulkunnar/ z þa er med hm̃ voru/ z gieck þangat inn er stulkan lꝫ/ z hn̄ hielt vm hond stulk[illegible]ar z sagdi til hn̄ar/ Talitha kumi ꝥ vt legzt/ stulka eg seige þier/ rís vpp? z þa stragx reis stulkan̄ vpp z gieck/ en̄ hun var xij ára gomul/ z þr vrdu aꝼ myckl[illegible] otta/ þelms fuller/ hn̄ þyrer baud þm storliga at ꝥ skylldi eingen̄ vita z baud at geþa hn̄e at eta.

Sietti capitule

Hañ gieck vt þadan aptr z þor til sinar fostur Jardar/ hn̄s lærisueinar fylgdu hm̄ z epter/ z er þuott dagr kom/ þa tok hn̄ til at ken̄a i þra/ samkundu husi/ z marger aꝼ þm er ꝥ heyrdu vndrudruzt hans ken̄ing z sogdu/ Huadan kemr þ sim allt þtta/ eda huer er su speki sem hm̃ er geþin/ z slik krapta verck er giorazt þyrer hn̄s hendr z hn̄ eigi sa tresmidr sem er sonr Mariu/ brodir Jacobs Josephs/ Jude z Symonˇ/ eru hn̄s systr eigi hier med oss/ z þr skam̄ þylldust vid hn̄/ en̄ Jes⁹ sagdi til þra/ at spamadrin̄ være eigi an veg semdar/ nema a sin̄e ættleiþd z hia sinu hyski z kynslod/ hn̄ þieck þar z eckert krapta verck giort/ nema yþuer þar eina siuka þa lagdi hn̄ hendr/ z lęknadi þa/ z hn̄ vndradizt þra vantru. Mar. iiij Luce. iiij Joha. iiij

Hañ gieck z kring vm. þau kauptunn er þar stodu i þyrping/ hañ kalladi z saman þa tolþ z tok at senda þa two z two til saman/ aþ þeim z vallð yþuer o hreinum ondum/ Math. x Luce. ix.

z baud

⁊ baud þeim at bera eckert med ſier a veg/nema einn
ſtaf/eigi pung/eigi braud/eigi penig a linda eigi
helldꝛ ſkꝍdder ſko fotū/⁊ þ þeir klꝍdduzt eigi tueī
mꝛ kyrtlū. Hañ ſagdi ⁊ til þra/J huert þ huſ ſ ier
gangit iñ/þa blifit þar til þſ at þier farit þa‑
Luce x dan/⁊ huerier er eigi medtaka ydꝛ eda heyra ydꝛ
eigi/ þa gangit vt þadan/⁊ hriſtid duft af fotū
ydꝛ til vitniſ burdar yfuer þa/eg ſeigi ydꝛ ⁊ fyrer
ſañ at ſkarr mun veita a doma deigi Sodoma
⁊ Gomorre/eñ þeim ſtad.

Luce x. Þꝛ geingu vt ⁊ predikudu/ þ meñ giordu idrā
⁊ raku vt marga dio fla/ſmurdu ⁊ marga ſiuka
med vidſmiore ⁊ lꝍknudu þa ſᵒ.

Mat xiiii Herodis konungꝛ fieck ⁊ at heyra þ/þuiat hñſ
Luce ix nafn giördizt vid frꝍgt/hñ ſagdi at Jon baptiſ
ta vꝍre vpp aptꝛ riſiñ af dauda/ ⁊ þui gioraz t
ſlik krapta verck af hm̄/Eñ adꝛer ſogdu þ hñ vꝍ
re Elias/eñ ſumer ſogdu at hñ vꝍre ſpamadꝛ/el
ligar eiñ af þm ſpamōm/ ⁊ er Herodis heyrdi
þtta ſagdi hñ/ ſa Johañis ſem eg liet af hofda
hñ er nu vppriſiñ af dauda.

Þat Herodis hafdi ſent vt at gripa Johañem
⁊ luckt hñ i myrkua ſtofu fyrer ſaker Herodiadis
brodꝛ kōu ſiñ/þat hñ hafdi giptz hñe/eñ Joha
ñis ſagdi til Herodis/ eigi leyfizt þier at hafua
brodꝛ konu þina/ þui veitte Herodiadis hm̄ vm
ſat ⁊ villdi lata af lifa hñ/eñ gat þo eigi/Herodis
Levi. xviii ottadizt ⁊ Johañem þui hñ viſſi hñ vera helgañ
mañ ⁊ reittlatañ vardueitti hañ ⁊ hlyddi hm̄ i
morgū greinū ⁊ heyrdi hm̄ giarnan.

Þ hlotnadizt ⁊ ſᵒ til tꝍkiligꝛ dagꝛ at Herodis
giordi a ſiñe artid eina knelld maltid hofdingiū

⁊ hof

z hofudz.mönum z hinū fremſtu mōn vr Galilea
þa gieck dotter hñar Herodiadis þ' iñ z danzadi
z þ bocknadizt Herodi z þm er med hm̄ ſatu til
bordz/ þa ſagdi konungziñ til ſtulkuñar/bid af
mier huerſ þu villt z eg ſkal veita þier/hñ ſuor
hñe z eid/at huers þu beidizt af mier þa ſkal
eg gefa þier/þott þat ſie helftina af minu riki.
Hun gieck vt z ſagdi til modꝛ ſiñar/ huerſ ſkal
eg bidia/eñ hun ſagdi hofut Jons baptiſta/hun
gieck þa z ſtragr iñ med ſkunda til köungſins/
bad hñ z ſagdi/eg vil at þu gefer mier nu ſtragr
hofut Jons baptiſta a diſki/köngziñ hryggdizt
þa vid/ þo fyrer eidſins ſaker z þra ſem til bord
ſins ſatu med hm̄/ þa villdi hñ eckı̄ hrella hana
helldꝛ ſendi hñ boduliñ vt z baud at hñ færdi
hñs hofut a diſki/z hñ af hofdadi hñ i myrkua
ſtofuñe z bar hñs hofut a diſki z fieck þ ſtulkuñe
eñ ſtulkañ fieck þ modꝛ ſiñe/z er þ heyrdu hans
lærisueinar komu þr z toku hñs likama z logdu
hñ i Jordꝛ.

Og er poſtularner komu ſaman aptr til Jeſu
z kuñgiordu hm̄ allt huad þr hofdu giort z kent
z hañ ſagdi til þra/komit yðr ı eiñ huern afuikiñ
ſtad i eydimorku z huilizt þar litla ſtund/þuiat
marger voru þr ſē geingu fra z til/ſo þr hofdu
ecki rum til at eta/ hñ ſtie þui a ſkip z for af ſi
da i eydimorku/ z er folkit ſa þa i burt fara/
þeckti hañ marger/ z hlupu þangat a fæti vr Math i4
ollū ſtodū/z komu fyrr eñ þr/z foru til hñs/eñ
er Jeſus gieck fram z ſa þar margt folk þa vor
kynti hñ þui/þuiat þr voru ſem adrer ſauder er
aunguan hafa hirder/ z tok ha til at keña þm
margt. Og þa

Og þa er alidit giordizt/ geingu lęriſueinarner
til hans ⁊ ſogdu/ þeſſi ſtadr er i eydi ⁊ fram ordit er
Mat. xiiii þui lat þa ganga burt i hin næſtu þorp ⁊ kaup
Luce ix. tun at þeir kaupi ſier þar braud þuiat þeir hafa eckert
Joha. vi at eta. En Jesus ſuaradi ⁊ ſagdi til þeirra/ gefi þier
þeim at eta/ ⁊ þeir ſogdu til hans/ ſkulu vær þa fara
vrat kaupa fyrer two hundrut peninga braud/
⁊ gefa þeim at eta. En hann ſagdi þa til þeirra/ Huersu
morg braud þa hafi þier gangit til ⁊ ſkodit/ ⁊
þa er þeir hofdu þat ſkodat/ ſogdu þeir fimm ⁊ two fiſ
ka/ ⁊ hann baud þeim at þeir lęgdu ſig aller nidr epter
bord ſiodum a grænt graſ/ ⁊ þeir ſettu ſig þa nidr i ri-
Tiu bord a dlum hundrat eda fimtigi ſaman/ ⁊ hann tok fimm
leingd en braud ⁊ two fiſka/ leit vpp til himins blezadi/ ⁊
fimm a bre- braut braudin/ fieck ſinum lęriſueinum/ at þeir legdu
idd fyrer þa/ ⁊ þeim tueimr fiſkum ſkipti hann ⁊ medr
þeim ollum/ ⁊ aller þeir atu ⁊ vordu ſadder/ þeir toku þa
vpp leifarnar tolf karfer fullar ⁊ lika af fiſku
num/ en þeir voru ſem etid hofdu fimm þuſunder manna

Og iafnſnart þa dreif hann ſina lęriſueina til
þeſs þeir fęre a ſkip/ ⁊ fęru fyrer hann yfuer vm ſio-
Mat. xiiii inn til Bethſaida/ a medan hann ſkilde folkit vid ſig
⁊ þa er hann hafdi þat fra ſier latid/ for hann vpp a
fiallit at bidiazt fyrer/ ⁊ þa er kuellda tok/ var
ſkipit mitt a ſianum/ en hann var einn a landi/ ⁊ hann
ſa þa erfidandi i rodri/ þuiat vindurinn var i mo-
ti þeim/ ⁊ nær vm fiordu eyckt nætr þa kom hann til
þeirra gangandi a ſianum/ ⁊ hann liezt vilia ganga
fram hia þeim/ ⁊ er þeir ſau hann gangandi a Sionum
ætludu þeir ſkrimſl vera mundu ⁊ kolludu vpp
þuiat at þeir ſau hann aller ⁊ vrdu ottaſlegner/ en
ſtrax þa taladi hann vid þa ⁊ ſagdi til þeirra/ ve-
rit orug

rit ørugger/eg em hn̄ ottizt eigi/hn̄ stie þa a ski
pit til þra ꝛ vindin̄ lygndi/ ꝛ þr ottuduzt þa en̄
meir med sialfum sier ꝛ vndrudūzt/ þuiat þr
skilduzt en̄ eigi af braudunū þui þra hiortu vo-
ru fordblindut.

Og er þr voru yfuer vm farner/ komu þr i
landit Genesareth ꝛ lentu þar/en̄ er þr stigu af
skipinu þa þecktu þr hn̄ stragx/ hlupu ꝛ vt i oll
þau liggiandi hierod/toku til ꝛ flutttu saman þar
vm kring/siuka men̄ a sęngum/ Huar hellzt þr
heyrdu han̄ vera ꝛ huar er hn̄ gieck in̄ i kauptun/
þorp edr stadi/ þa logdu þr siuka men̄ a stræ-
tin/ꝛ badu hn̄/at þr mętti snerta fallld hn̄s fat-
ta/ꝛ aller þr er hn̄ snertu þa vrdu heilbrigdir.

Siounde capitule

ÞAr komu ꝛ til hans phariseí ꝛ nockrer
af hinū skriptlærdu sem komer voru
af Hierusalem/Og þa þr sau nockra
af hans lærisueinū medr almennings
hondū/ þ er medr o þuegnū/eta braudin/a vitu-
du þr þa/þuiat phariseí ꝛ aller gydingar atu eigi
nema at þr þuęgi optsinnis sinar hendr/halldandi
so olldungan̄a setninga/ꝛ þa þr komu af torgū
þa neyttu þr eigi nema þr skiradu sig adr/ ꝛ
marger adrer hluter eru þr/huerier þm voru set-
ter at vardueita sem var hreinsun dryckiar kera/
bikara/ bugagns ꝛ borda.

Þa spurdu phariseí ꝛ hiner skriptlærdu han̄
at/þui ganga þiner lærisueinar eigi epter settnin
gū olldungan̄a/hellldr eta þr braudit medr o þueg
nū hondum/En̄ hn̄ suaradi ꝛ sagdi til þra. Marsta
vel þa spadi Esaias af ydr Hræsnurū/sem skrif-
þat er/ Folk þetta heidrar mig med vorunum

(Almennings Hid gamla logmal kal-
ladi þ heilagt huat vt le-
sit var til gudz þionustu/en̄ þar i mot þ almēnt Huat saurgat var ꝛ eigi dugdi til gudz þio-
nustu.

Esa, xxix.

eñ fra hiárta er langt fra mier/ ⁊ til onyt3 þa dyr
ka þr mig/ keñandi keñingar ⁊ bodord maña/ eñ
yfuer gefua s° gudz bodord ⁊ hallda mañaña
Exod. xx vppsetninga sem er vm þuagingar krusa ⁊ drycki
Leui. xx ar kera ⁊ margt añat þssu likt þa giori þier.
Hañ sagdi til þra/ finliga þa hafi þier/ Gudz
bodord giort o nyt/ at þier mættud geyma s° ydr
arn vppsetning/ Þat Moyses sagdi/ Heidra þu
fodr þiñ ⁊ modr/ eñ huer hñ boluar fodr eda mo
dr sa skal dauda deyia. Eñ þier seigit ꝥ madrin
(Corban) skuli seigia til fodr ⁊ modr Corban/ ꝥ er/ Huer
þa kallast su giof er gudz stok sem þier (fra mier) til gagns
su forn. kemr/ ⁊ eigi þa leyfi þier hm̃ fram nóckut at gio
ra fodr sinu nie modr siñe/ af snidandi s° gudz
ord fyrer ydar setninga þa þier hafit sialfuer
vppsett ⁊ margt añat þuilikt þa giori þier.
Mat. xv Hañ kalladi þa folkit aptr til sin ⁊ sagdi til þra
Heyrit mier ⁊ vnderstandit mig þar er eckert fyre
vtan i mañin iñ farandi/ ꝥ hñ fæe saurgat/ hell
dr ꝥ sem vt af mañinũ giengr ꝥ er ꝥ sem mañin
saurgar. huer hñ hefer eyru at heyra sa heyre/ ⁊
er hñ gieck iñ i husit burt fra folkinu/ spurdu
hañ lærisueinar hñ at þssari epter liking/ eñ hañ
sagdi til þra/ eru þier ⁊ s° skilnings lauser/ ⁊ ski
lie þier eigi/ at allt ꝥ sem fyre vtan er ⁊ iñ fer i
mañin/ ꝥ fær eigi saurgat hñ/ þuiat ꝥ fer eigi iñ
i hñs hiarta/ helldr fer ꝥ i magañ ⁊ geingr s°
vt epter edleligre ras huer ed vt hreinsar allan
mat.

Og hañ sagdi Huat er vt fer af mañinũ ꝥ
saurgar mañin/ þuiat af iñan vr hiartanu mañ
ins þa fram ganga / vondar hugreñingar ho

dómar

mar frillu lifnc mandrap/ þiofnadr/agirne/ ill Math. xv
vilie/vnder hyggia/gia life ill til lit/ gud lasta-
ner drambseme van virding/ allt þtta vont þa
geingr vt at iñañ z sanrgar mañiñ.

Hñ stod vpp z for þadan i bygdar log Tyri z
Sidons/z giec̃k þar iñ i eitt hus/z villdi ꝥ aung-
nan vita lata/eñ fieck þo eigi dulit sig/ þuiat ein
kõa stragr er hun heyrdi af hiñ/huerr dotter er
hafdi o hreinañ anda/giec̃k iñ z fiell til fota hñs
eñ ꝥ var ein heidin kona Syrophenice ęttar z
hun bad hñ at reka vt diofuliñ fra dottr siñe/eñ
Jes9 sagdi til hñar/leyf þu at bornin mettizt adr
þuiat ꝥ er eigi til heyriligt at taka braudit bar-
nañа z kasta fyrer hundana/eñ hñ suaradi z sag
di til hñs/s° er ꝥ Herra/eñ þo eta /hundar se eiu
vnderbordinu/ af molũ barnañа/hñ sagdi þa
til hñar/fyrer saker þssa ordz/ þa far hiedan þui
diofulliñ er vt fariñ fra þiñe dottr/ hun giec̃k z
þadan i sitt hus z fañ stulkuna i sęng liggian-
di z diofulin vt fariñ.

Og þa ℞ hñ giec̃k burt aptr vr bygdar lagi Ty ℞ xij sunu
ri z Sidons/kom hñ til siafar i Galilea i midiar dag.
bygder þra.(tiu)stadañа/ z þr leiddu til hñs dau
fan mañ/ þañ er z var eiñ dumbi/badu hñ z/at
hñ legdi hond yfuer hñ/ eñ hñ veik hiñ af sida
fra folkino/z stac̃k sinũ fingrũ i hñs eyru snart
z hñs tũgu leit vpp til himins/anduarpadi/z sag
di til hans/ Hephathah/ ꝥ er/opna þig/z stragr
þa opnuduzt hñs eyru/ þa vpp leystizt z eirnen
hans tungu hapt/ s° hañ taladi riett/z hñ fyre
baud þm at seigia ꝥ neinũ. Eñ þui meir er hñ fy
re baud þm ꝥ/ þss meir þa vid frǫdu þr ꝥ/ þr

 vndrudutz

undrudust þr ⁊ næsta miog ⁊ sogdu/allt hafer
hn̄ vel giort/ þui daufa lætr hn̄ heyra/ ⁊ ma
lausa mæla. *

℟ Þn̄ (viij) sunn̄u dag.

Attande capitule

I þann tima þa þar var enn margt folk
saman/ ⁊ hafdi ecki til matar kalladi
Jesus sina lærisueina til sin ⁊ sagdi til
þra/ eg kenne aumur a folkino/ þuiat
þr hafa nu þria daga hia mier verit
⁊ hafa ecki til matar haft/ ⁊ ef eg læt þa suanga
fra mier heim fara verda þr hungrmorda a lei
dinne/ þuiat sumer voru langt at komner/ hn̄s læ
risueinar suorudu hm̄. Huadan toku vier braud
hier a ordæfū so vier getū þa mettad/ ⁊ hn̄ spurdi
þa at/ huersu morg braud þa hafi þier/ þr sog
du (vij) ⁊ þa baud hn̄ folkino at skipa sier nidr
a folldina/ ⁊ tok þa braudin þackadi ⁊ braut
þau ⁊ gaf sinū lærisueinū at þr legdu þau fram
⁊ þr logdu þau fram fyrer folkit/ þr hofdu ⁊
fáa eina fiska/ hn̄ blezadi þa ⁊ baud þa fram
at leggia/ enn þr neyttu/ ⁊ voru metter/ þr toku ⁊
upp þ yfuer var (vij) karfuer medr afgangs lei
far/ ⁊ þr voru sem etid hofdu nær fiorū þusun
dum/ ⁊ hn̄ liet þa i burt fara fra sier. *

Og strax þa stie hn̄ a skip medr sina læri
sueina/ ⁊ kom i þær landz alfr er heita Dalma
nutha/ Pharisei geingu ut ⁊ toku at hafa spur
ningar vid hn̄ freistudu hn̄s ⁊ epter leitudu/ af
hm̄ eins teikns af himne/ enn hn̄ vard þrunginn
vid i sinū anda/ ⁊ sagdi/ til huers þa sæker þessi
kynslod epter teikne. Sannliga þa seigi eg ydr at
þessari kynslod gefzt eckert teikn/ Hn̄ forliet þa ⁊
stie a skip ⁊ for yfuer um aptr

þr

Þr hofdu ꝛ gleymt at taka braud medr sier/ ꝛ hofdu ecki nema eitt braud medr sier i skipinu Enn hn̄ baud þeim ꝛ sagdi/ Siaet til ꝛ varet ydur vid surdeige fra phariseis ꝛ s° vid surdeige Herodis/ en̄ þr hugrudu allt an̄at ꝛ sogdu/ huer vid an̄an þ er af þui at vier hofū eingen braud/ ꝛ er Jesus forne þ/ sagdi hn̄ til þra/ Huat hugre þier vm þ/ þo þier hafit ecki braudin/ skynie/ þier eckert/ nie vnderstandit/ hafi þier en̄ forblindat ydvart hiarta/ Hafit þo augu en̄ siaet eigi/ ꝛ eyru en̄ heyrit eigi/ þier hugrit ꝛ eigi þar epter/ at eg braut (fim̄) braud i millū fim̄ þusunda/ Huersu margar karfuer fullar mz afgangs leif^a tokꝛ þier þa vpp/ þr sogdu/ tolf/ en̄ þa eg braut þau (vij) a millū fiogra þusunda/ Huersu marg^a karfuer fullar med leifar toku þier þa vpp þr sogdu (vij) Huernen eru þier þo skynsendar lauser.

Han̄ kom ꝛ til Bethsaida/ ꝛ þr leiddu þa eirn blindan̄ man̄ til hans ꝛ badu han̄ vm at hn̄ tœki a hm̄/ en̄ han̄ tok i hond hins blinda/ ꝛ leiddi han̄ vt af fyrer vtan kauptunit/ spytti i hn̄s augu/ ꝛ lagdi sinar hendur yfuer han̄/ ꝛ spurdi han̄ at huort han̄ sœi nockut/ en̄ han̄ leit vm sig ꝛ sagdi/ Eg sie men̄ina sem skogar tre vœri/ er þar ganga/ þa lagdi han̄ en̄ aptr sinar hendur yfuer hans augu/ giordi ꝛ at s° han̄ fieck synina/ ꝛ han̄ var s° lagfœrdr at hn̄ sa allt klarliga/ ꝛ han̄ sendi hn̄ s° til sins heimelis ꝛ sagdi/ gack eigi in̄ aptur i kauptunit/ seig þ ꝛ ei neinum þar iñe.

Hā ī Jesus

Jesus gieck ⁊ hn̄s lærisueinar iñ i eitt kauptū/
stadarins Cesaree Philippi? ⁊ a leidiñe þa spurdi
hū sina lærisueina at/ Huern seigia meñ mig vera
þr onzudu/ þr seigia þu siert Jon baptista/ eñ a-
dret seigia þu siert Elias/ eñ sumer at þu siert eiñ
af spamōm/ þa sagdi hū til þra/ eñ þier/ eda hu-
ern seigi þier mig þa vera/ þa suaradi Petr ⁊ sa
gdi til hn̄s/ Þu ert Kristr? ⁊ hū þaggadi þa/ at þr
segdi þ ei neinū vt af hm̄/ Hū tok þa ⁊ til at keña
þm/ þ manzins sonr skylldi margt þola ⁊ hra-
kiñ vera af olldungū/ hofut prestū ⁊ skriptlærdū
⁊ liflatiñ vera/ ⁊ a hinum þridia deigi vpp at ri
sa. Hū taladi ⁊ þssi ord berliga vt/ Petr tok hū þa
hondū ⁊ a taldi hū. Eñ hū snere sier vid ⁊ leit til
siña lærisueina/ Hastadi a Petrū ⁊ sagdi/ þu a bak
mier aptr þu andskoti þuiat þu skyniar eigi þ
gud ligt er/ helldr þ sem likamligt er.
Og at saman kolludu folkinu sāt mz hn̄s lærisue
inū sagdi hū til þra/ Huer hū vill mier epter fyl
gia/ afneite sa sialfū sier/ ⁊ taki siñ krossa sig ⁊
fylge mier s° epter/ þui huer hū stund a at for
vara sitt lif/ sa mun þui tortyna/ ⁊ huer hū lætr
sitt lif fyrer minar saker ⁊ gudzspiallañs/ sa he
fer vardueitt þ/ þuiat huat stodadi þ mañinum/
þott hū eignadizt allan heim ⁊ giordi s° þar mz
glatan siñar salu/ edr huad mā madriñ þ gefa
at hū frelsi sina ond med/ þuiat huer hū skamazt
min edr miña orda/ hia þssari Hordomsins ⁊ syn
dugre kynslod. þañ mun manzins sonr ⁊ forsma
þa hū kemr medr sinū Einglū i dyrd sins fodrs.
Hū sagdi ⁊ þa til þra. Sañliga seigi eg ydr at hier
st-ida nockrer af þm̄/ huerier eigi smacka daudañ
þar

þar til þr sia gudz riki med krapti komanda

Niunde capitule

OG epter sex daga tok Jesus til sin Pe Mat. xvij
trū/ Jacob ꝛ Johañis/ ꝛ veik þ in ei- Luce ix
enū somū afsidis vppa hatt fiall/ ꝛ
audbirti sig fyrer þm/ hñs klędi vr-
du skinandi ꝛ nęrsta huit sē snior/so
at eingen litunar madr a Jordu/kañ swo hvitt
at giora/ þm birtizt ꝛ Elias mz Moyse ꝛ voru
þr talandi vid Jesū/Petr suaradi ꝛ sagdi til Jesu
Rabbi/gott er oss hier at vera/ꝛ giorū hier þriar
tialldbuder/ þier eina/ꝛ Moyse eina/ꝛ Elie eina/
þuiat hañ visse eigi sialfr hvat hañ sagdi/ af
þui þr voru ottaslegner/ þat vard, ꝛ eitt sky/sem
þa yfuer skygdi ꝛ rodd kom vr skyinu/seigiandi
þssi er miñ elskuligr sonr/heyri þier hm̄/ ꝛ straxt
þar epter er þr litu vm sig sau þr onguan meir
nema Jesum eiñ hia sier.

Og er þr geingu ofan af fiallino baud hñ
þm at þr segdi þ ongū/huad þr hofdu Sied:ne
ma þa er manzins sonr vęri vpp risiñ af dau-
da/þr hielldu ꝛ þui ordi hia sier/spyriādi epter sin
a mille/ huat þ vęri er hñ sagdi vpp risiñ af
dauda/ꝛ þr spurdu hñ at ꝛ sogdu.Huat er þ þa
sem hiner skriptlęrdu seigia at Elias byriar fyr
re at koma. Eñ hñ suaradi ꝛ sagdi til þra/Elias
skal atuisu fyrre koma ꝛ allt til lags fęra ꝛ so
sem skrifat er at manzins sonr skuli margt lida
ꝛ forsmadr verda/eñ eg seige ydr/ þ Elias er kom̄iñ
ꝛ þr hafa giort hm̄ huat hellzt þr villdu/so sem
skrifat er af honum

Hañ kom til siña lęrisueina ꝛ sa þar margt

Mat. xvii. folk kring vm þa/ꝛ hina ſkriptlærdu er ſpurduzt
Luce ix. a vid þa/ꝛ ſtragx er allt folkit leit Jeſum felm
tradi þui ꝛ hræddzt hlupu ꝛ heilſudu hm̄/ꝛ hn̄
ſpurdi þa hina ſkriptlærdu/at hueria ſpyriezt þer
er vm vid þa/en̄ ein̄ af folkino ſuaradi ꝛ ſagdi/
Meiſtare/ eg flutti ſon min̄ hingat til þin/han̄
hefer mallauſan̄ anda ꝛ nær helldzt er han̄ hond-
lazt af hm̄/ þa ſlitr han̄ hn̄/ ꝛ hn̄ frodu feller ꝛ
niſtrar tonnum ꝛ þornar vpp/ꝛ eg taladi til þin̄a
lærisueina at þr ræki hn̄ vt ꝛ þr gatu eigi.

En̄ hn̄ ſuaradi ꝛ ſagdi/O þu vantruada kyn-
ſlod/ huerſu leinge þa ſkal eg hia ydr vera eda
huerſu leinge þa a eg at lida ydr færit hn̄ hingat
til min/ꝛ þr færdu hn̄ þangat til hn̄s/ꝛ er andin̄
leit han̄ o tóadi hm̄ ſtragx/ fiell a iord ꝛ velltizt
vm frodu felldi/hn̄ ſpurdi ꝛ hn̄s fodr at/huerſu
langr time er fra þui er hn̄ hrepti þita/en̄ hn̄ ſag
di fra barn æſku/ꝛ optliga þa hefuer hn̄ fleygt
hm̄ a elld ꝛ i vatn at hn̄ fyrer færi hm̄ s° /. ef
þu orkar nockut þa sia aum̄r a ꝛ hialpa ockr/en̄
Jeſus ſagdi til hn̄s ef þu gæter trúat þui truudu̅
er allt moguligt/ꝛ ſtragx þa kalladi fader barn
ſins vpp med tarū ꝛſagdi/eg true Herra/hialpa
þu minne vantru

Og er Jeſus sa at folkit hliop at/auſtadi han̄
hin̄ o hreina anda ꝛ ſagdi til hn̄s/ þu daufe ꝛ
hin̄ dumbi andi/ eg byd þier at þu farer vt af
hm̄/ꝛ farer eigi meir i hn̄ þadan i fra/ꝛ hn̄ kal
ladi vpp/ſleit hn̄ / miog / ꝛ for vt af hm̄/ ꝛ hn̄
vard ſem væri hn̄ daudr/s° at marger ſogdu þ
hn̄ væri daudr/en̄ Jeſus hiellt i hans hond ꝛ riet
ti hn̄ vpp/Han̄ reiſ þa ꝛ vpp/ꝛ þa hn̄ var til hus

geín

geingeñ spurdu hans lærisueinar hñ leyncliga at
þui gatu vær eigi drifit hñ vt/eñ hañ sagdi/ ꝥtta
kyn fæzt med ongu odru vt rekit/nema fyrer bæ
ner z fóstu.

Þr geingu z burt þadan z ferduduzt vm Ga
lileam/hñ villdi z eigi at ꝥ skylldi nockr vita/hañ
lærdi sina lærisueina z sagdi þm ꝥ manzins sonr
skylldi seliazt i maña hendr z þr mynde aflifa
hñ/z þa hñ væri aflifadr/ mundi hañ a þridia
deigi vpp aptr risa/ þr vnder stodu eigi þssi ord/
z þordu þo eigi at spyria hñ at.

Hañ kom til Capharnaum z sem hñ var til Mat. xviij
hus kõiñ spurdi hñ þa at/huat handtierudu þier Luce ix
ydar a millum a veginum/eñ þr þogdu/ þuiat þr
hofdu metizt vm a veginñ huer þra mestr væ
ri/z er hñ setti sig/kalladi hñ þa tolf z sagdi til
þra/ef nockr vill fyrstr vera/sa skal ollū sidar
str vera z allra þian. Hañ tok þa eitt barn z setti
ꝥ mitt a mille þra/z er hñ hiellt vm ꝥ/sagdi hñ
til þra Huer sa sē medtekr eitt þuílíckt barn i minu
nafne/hñ medtekr mig/ z huer helldr hañ med
tekur mig/ sa medtekr eigi mig/ helldr hañ/sem
mig sendi.

Eñ Johañes suaradi hm̃ z sagdi/Meistare
vier saum eirn þañ sem rak vt diofla i þinu naf
ni/huer ed eigi fylger oss epter z vær fyrer budū Luce ix
hm̃ ꝥ/af þui hñ fylgde oss eigi epter/eñ Jesus sa
gdi eigi skulu þier fyrer bioda hm̃ ꝥ/ þuiat eim
geñ sa ef hañ giorir krapta verck i minu naf
ñi z kuñe þa skiotliga at tala vm mig/ þuiat

(at ſalltazt) hinu gamla teſtamento var allt offr ſalltad ⁊ af ollu offre þa vard nockru brent i elldi/ ꝥ ber chriſtr hier fram ⁊ leggr ꝥ andliga vt/ein kanliga at fyrer euāgeliū ſo ſē fyrir añ elldr ſallt verdi ſa for nu madr kroſſ feſtr forterdr ⁊ vel ſalltadr katvort lif er hid rietta offr gudz Rō xij eñ huar ed ſalltid af ſelltizt ⁊ Euangeliū verdr mz maña log ingiſ meiſtrat ⁊ ſpillt

huer hn̄ er eigi i moti oſſ/hn̄ er fyre oſſ þui huer
ſē ydr gefr at drecka eiñ bikar vatz i minu nafni
af þui/at þier erut kriſtz/ Sañliga þa ſeige eg
ydr/at hn̄ tapar eigi ſinu verdkaupi.
Og huer hn̄ ſkam̄ar eirn af þm eñu litlu ſē a mig
trua hm̄ væri betra/at kuernar ſteiñ byndizt vid
hals hm̄/⁊ væri ſo i ſio kaſtat/⁊ ef þin hōd ſkam̄
fyller þig þa ſnid þu hana af/betra er þier/hā
dar vanū iñ at ganga til lif ſins/eñ hafandi tuær
hēdr ⁊ fara til heluitis i o ſlockueligañ elld/Huar
ed þra madkr deyr eigi/⁊ þar þra elldr ſloknar ei
gi/⁊ ef þig ſkam̄ fyller fotr þiñ/þa hogg hn̄ af
betra er þier holltū iñ at gañga i eilift lif/eñ ꝥ þu
hafer two fætr ⁊ kaſtizt i heluiztſkan elld o ſloc
kueligan. Huar at þra madkr deyr eigi/⁊ þar þra
elldr ſlocknar eigi. Skam̄ fyller þig þitt auga/þa
rek ꝥ fra þier betra er þier ein eygdū iñ at gāga
i gudz riki/eñ ꝥ þu hafer two augu ⁊ ſendizt i hel
uitzkañ elld. Huar ed þra madkr deyr eigi/⁊ þar
þra elldr ſlocknar eigi

Þuiat aller hliota med elldi ✠ at ſalltazt ⁊ allr
forner ſallti at ſalltazt/ Salltid er gott/eñ ef ſall
tid af ſelltizt mz hueriu kryddi þier þa/hafi þier
ſalltid hia ydr ⁊ hafit frid ydar a mille

Tiunde capitule

OG er hn̄ reiſ vpp þadan kom hañ i
endemork Juda landz hinu megen
Jordanar/ þar kom ⁊ eñ aptr margt
folk til hñſ ⁊ ſē hn̄ plagadi/ þa tok hn̄
eñ aptr til at keña þm/Phariſei gein
gu ⁊ til hñs/ſpurdu hn̄ at/ef mañinū leyfdizt at
forlata ſina huſfru/freiſtandi hñſ ſo /eñ hn̄ ſua

radi ⁊

þadi og sagdi til þra/ Huat hefer Moyses bodit
ydr/ þr sogdu Moyses leyfdi skilnadar bref at
skrifa og vid at skilia Hueriu Jesus suaradi og sag
di/ fyrer hardleik hiarta ydurs þa skrifadi hn̄
ydr þetta bodord/ en̄ af vpp hafi skepnun̄ar/ gior
di gud þau kallman̄ og konu/ af þui forlæter ma-
drin̄ fodr sin̄ og modr og helldr til vid konu sina/
og eru s° two eitt holld/ af þui eru þau nu eigi two
helldr eitt holld/ þui huad gud hefuer samte-
ngt/ þ skal madrin̄ eigi sundr skilia.

Og i husinn spurdu hn̄s lærisuein*m* aptr at vm
hid sama/ og hn̄ sagdi þm/ huer hellzt sem for-
læter sina eigen konu og fastnar adra/ sa dryger
hor a hen̄e/ og ef konan forlæter sin̄ eigen̄ man̄ og
giptizt odrum/ su horazt

Og þr færdu vng born til hn̄s at hn̄ ahrærdi Mat. xix. Luce xviii.
þau/ en̄ lærisueinarner atoldu þa sem þau leiddu
og er Jesus sa þ/ likadi hm̄ þ eigi vel og sagdi til þra
Leyfit bornunū til min at koma og ban̄it þm ei- Exo. xx.
gi/ þuiat þuilikra er gudz riki. San̄liga seige eg
ydr/ huer hn̄ medteker eigi gudz riki sem an̄at vng
barn/ sa mun eigi in̄ ganga i þ/ og hn̄ tok þau i
fang og lagdi sinar hendr yfuer þau og blezadi þau

Og þa hn̄ var vt geingin̄ vppa vegin̄/ hliop þ*m*
ein̄ fram fyrer/ buckadi sig fyrer hm̄/ og spurdi
hn̄ at/ seigiandi/ godi meistare/ Huat skal eg giora
s° at eg eignizt eilift lif/ En̄ Jesus suaradi hm̄/
Hui seiger þu mig godan̄/ eingen̄ er godr nema
gud eirn/ bodordin muntu kun̄a/ at þu skuler ei-
hordom drygia eigi man̄ vega/ eigi stela/ eigi sku
ler þu ling vitne mæla/ eigi sink giora/ heidra fo
dr þin̄ og modr/ en̄ han̄ suaradi og sagdi til hans.

Meistare allt þetta hefe eg vardveitt i fra barn
æsku minne/ enn Jesus horfdi a hann/ elskadi hann og
sagdi til hans eitt þa brestur þig þar/ sel allt þat þu
hefer og gef fatækum/ og þa munt þu hafa einn the⸗
saur a himnum/ kom/ og fylg mier so epter/ og legg
kross þier a herdar/ enn hann vard hryggr vid þessi
ord/ gieck þadan syrgiandi/ þuiat hann hafdi myck⸗
lar eigner.

Jesus leit kring vm sig og sagdi til sinna læri⸗
Mar. x. Lu. xviij sueina/ huersu toruellt er þeim sem peninga hafa
inn at ganga i gudz riki/ Enn hans lærisueinar setti hlio⸗
da vid þessi hans ord/ Jesus anzadi enn apter og sag⸗
di til þeirra/ Sona korn min Huersu toruellt er þeim
sem treystandi eru peningum inn at ganga i gudz ri⸗
ki/ audvelldara er vlfballdanum at ganga i gegnum
nalar auga/ enn rikum inn at ganga i gudz riki/ þeir vnd⸗
rudunzt enn meir seigiandi sin a mille huer fær
þa hialpazt/ enn Jesus horfdi a þa og sagdi/ Hia
monnum er þat o moguligt enn eigi hia gudi/ þuiat hia
gudi er allt moguligt

Og epter þat tok Petur til at seigia honum/ sia du vi
Mat. xix Luce xviij er forlietum allt og erum vier epter fylgiandi/ Jesus
suaradi og sagdi. Sannliga seige eg ydur/ at eingenn
er sa/ huer at fyrer lætur hus eda brædur eda sy⸗
stur/ eda fodur eda modur edur born eda akra fyrer
minar saker og gudzspiallsins/ sa et eigi medtekur
hundrat fallt apter nu a þessari tid/ hus/ brædur
og systur og modur og born og akra med ofsoknum/ og i
epter komanda heime eilift lif/ og marger verda
þeir seinazter sem eru fyrster og þeir fyrster sem seinaz⸗
ter eru/ og þeir voru þa enn a veginum at fara vpp til
Hierusalem/ og Jesus gieck fyrer þeim/ þa setti og hlio

þa vid

da vid fylgiandi hm̄ þo epter ⁊ ottudozt hn̄.
Hn̄ tok ⁊ þa tolf aptur til sin ⁊ hof vpp at seigia Mat. xx
þm/ huat yfuer hn̄ myndi koma siaet þat vær Luce xvii
forū nu vpp til Hierusalē/ ⁊ manzins son mun
seliazt kēne mañā hofdingiū skriptlærdū ⁊ oll
dungū/ þz munu ⁊ fordæma hn̄ i dauda/ ⁊ selia
Heidingiū/ þz munu ⁊ spotta hn̄/ ⁊ fleingia spyta
a hn̄/ ⁊ liflata ⁊ a þridia deigi mū hn̄ vpp aptr risa
Þa geingu þz Jacobus ⁊ Johañis syner Zebedei
/til hn̄s ⁊ sogdu/ Meistare/ vid viliū at þu giorir Math xx
fyre ockz huers sem vid bidiū þig/ eñ hn̄ sagdi til
þra/ Huat vilie þier at eg skuli giora ydz/ þz sog
du þa til hn̄s/ gef ockz þ vid sitiū i þine dyrd eiñ
til hægre handar þier/ ⁊ añar til hīnar vinstre/
Eñ Jesus sagdi til þra/ þier vitid eigi huers þier
bidiet/ kuñe þier at drecka þañ kalck huern eg
mun drecka/ ⁊ skirazt med þre skirn sem eg mun
skirazt/ eñ þz sogdu hm̄/ þ getu vid/ Jesus sagdi
þa til þra/ at soñu munu þier drecka þn̄ kalck
huern eg mun drecka ⁊ medz þre skirn skirder ver
da huerri eg mun skirazt/ eñ at setia til mīnar
hægre handar edz til vinstre/ er eigi min at ge
fa ydz/ helldz þm sem þ er fyrer buet.
Og þa er þz tiu heyrdu þ/ voru þz gramer vpp
pa Jacob ⁊ Johañē/ eñ Jesus kalladi þa til sin
⁊ sagdi til þra/ þier vitid þ at þz sem synazt haf
fa stiornan þiodaña/ þa drottna yfuer þær ⁊
þz sem eru þra formeñ þa hafa þz valld yfuer
þm/ eñ þ skal eigi so vera ydar a mille/ Helldz
huer hañ vill vera ydar a mille odrum meire sa
skal ydar þienare vera / ⁊ huer hañ vill ydar
a mille fremstur vera/ Sa skal allra þion vera

þuiat

þuiat manzins sonr er eigi komiñ til þess at hm̃
þionadizt/Helldr þ at hñ þionadi ꝛ gęfi sina ond
vt til endr lausnar fyrer marga.
Þr komu ꝛtil Hiericho ꝛ at hm̃ burt farande vr
Hiericho ꝛ hn̄s lęrisueinũ ꝛ myckluñ odrũ folks
Mat. xx fiolda/Sat bartime⁹ blindr son Timei vid vegiñ
Lu. xviij ꝛ beiddi/ꝛ er hñ heyrdi at þ var Jesus af Naza
reth/tok hñ til at kalla ꝛ sagdi. Jesus sonr Da
uidz miskuña þu mier/ꝛ marger a toldu hñ at hñ
þegdi/eñ hñ kalladi þa mycklu meir soñ Dauidz
miskuña þu mier/Jesus stod vid ꝛbaud at kalla
a hñ./ þr kolludu ꝛ a hiñ blinda seigiandi til hñs
vertu med godũ hug/statt vpp/hñ kallar þig ꝛ
hñ snaradi siñe yfirhofn af sier stod vpp ꝛ kō
til Jesu/ Jesus suaradi ꝛ sagdi til hñs/Huat vill
tu at eg skuli giora þier/eñ hiñ blindi sagdi honũ
Rabboni/þ eg sęi/Jesus sagdi þa til hñs/gack
hedan þin trua giordi þig holpiñ/ ꝛ stragx þa
sa hñ ꝛ fylgdi hm̃ epter vppa vegiñ.

Ellipti capitule

Math. xxi OG þa þr komu nęr Hierusalē til Beth
Luce xix phage vid fiallit vidsmiors vidaña/
Sendi hañ two sina lęrisueina vt ꝛ
sagdi til þra/ gangit i þ kauptun sem
giegnt ydr er/ ꝛ stragx er þier gangit
þar iñ munu þier fiña fola bundiñ a huerũ ein
geñ madr hefer eñ setid/leysit hñ ꝛ leidit hingat/
ꝛ ef nockr seiger til ydar/hui þier giorit þ/ þa seigit
at hñ er Herranũ/ þar fligr ꝛ stragx mun hñ sen
da hñ hingat/ þr geingu burt þadan ꝛ fundu
folañ bundiñ fyrer vtan dyrnar a gatna moti
nó/ꝛ leystu hñ/ꝛ nockrer af þm̃ er þar stodu sog

du til þꝛa/Huad giori þier/ leysandi folan̄/en̄ þꝛ
sogdu til þꝛa sem Jesus hafdi þm̄ bodit/⁊ þꝛ leyf
du þm þ/ ⁊ færdu folan̄ til Jesu/ logdu ⁊ a hn̄
sin klædi/⁊ hn̄ sat a hm̄/ en̄ marger breiddu sin
faut a vegin̄/en̄ adꝛer hiuggu kuistu af trianū/⁊
dreifdu a vegin̄/⁊ þꝛ er fyrer geingu ⁊ hiner sem
epter fylgdu kolludu ⁊ sogdu. Hosianna blezadꝛ
sie sa sem kemꝛ i nafni drottins/⁊ blezat sie riki
fodꝛ vors Dauidz/ þ ed kemꝛ i nafni drottins
Hosianna a vpphædū Drottin̄ forꝛ til Hierusalē ⁊
giek in̄ i musterit/⁊ vm skygnde alla hluti/ þa at
kuelldi var nu komit giek han̄ vt mz þm tolf til
Bethania/⁊ an̄ars dags þa hn̄ giek vt af Beth
ania. Hueingde hn̄/⁊ er hn̄ sa a leingdar fikiu
tre þ er laufblaud hafdi/ kom hn̄ at vita huort
hn̄ fyndi nockut a þui/ ⁊ þa hn̄ kom þangat at
fan̄ hn̄ eckert nema laufblaudin̄/ þuiat þ var ei-
gi fiknan̄a time konin/ Jesus suaradi ⁊ sagdi til
þss/Hier epter ethe eingen̄ af þier a voxt at eili-
fu/ ⁊ hn̄s lærisueinar heyrdu a þ.

Þꝛ komu ⁊ til Hierusalē ⁊ Jesus giek in̄ i mus
terit tok til vt at reka þa sem selldu ⁊ keyftu i mus
terino/bordū þꝛa er reidu peningū skiptu ⁊ stolū Math. xxi
þꝛa er dufꝛ selldu/Hratt hn̄ vm/⁊ eigi lofadi hn̄ Luce xix
at nockꝛ bæri ker vm musterit/⁊ hn̄ kendi ⁊ sagdi Esa. lvi
til þꝛa/er þ eigi skrifat/ at mitt hus skuli kallazt
bæna hus ollm̄ þiodū en̄ þier hafit giort þ at spil-
lutrkia in̄e.

Þ heyrdu ⁊ hiner skriftlærdu ⁊ ken̄e man̄a hof
dingar ⁊ leitadu epter huernen þꝛ mætti fyrer fa
ra hm̄/þuiat þꝛ ottuduzt hn̄/af þui at allꝛ lydꝛ
badizt at hn̄s ken̄ingu/ ⁊ er kuello var komit giek

hn̄ vt

hn̄ vi af borginne ⁊ at morne þa geingu þr þar
hia ⁊ sau fikiu treit þurt ordit at rotum Petr min
tizt a ⁊ sagdi vid hañ Rabbi siadu fikiu treit/
Huerin þu formælltter er vppuisnat/ Jesus sua
Mat. xxi radi ⁊ sagdi til þrra/ Hafit tru til gudz/ sañliga sei
ge eg ydr/ huer hellzt hn̄ segdi til þssa fialls lypzt
vpp þu ⁊ fleyg þier i Sioiñ ⁊ efadi eigi i sinu hi
arta/ Helldr trydi at þ myndi skie/ huat hn̄ seiger
þa mun þ ⁊ skie hn̄/ huat hn̄ seiger/ fyrer þui sei
ge eg ydr allt huat hellzt þier bidiet i ydvare bæn/
trair at þier audlizt þ/ þa mun þ ⁊ henda ydr ⁊
nær þier standit ⁊ bidiezt fyrer þa fyrerg efit ef
þier hafit nockrs konar af odrum ydr i gegn/ s
at ydar fader sem er a himnum fyrer gefi ydr
ydar brot þuiat ef þier fyrer gefit eigi þa fyrer
gefr ⁊ eigi ydr/ fader ydar sem er a himnū ydr
synder

Mat. xxi Þr komu ⁊ eñ til Hierusalē ⁊ þa er hn̄ gieck i mus
Luce xx terino/ komu til hns hofut prestar skriptlærder ⁊
olldungar ⁊ sogdu til hn̄s/ vt af hværiu valldi gior
ir þu þtta/ ⁊ huer hefer gefit þier vallð til at þu
giorder þtta/ eñ Jesus suaradi ⁊ sagdi til þra. eg
vil spyria ydur at einu ordi/ suarit mier/ þa man
eg seigia ydur af huerin valldi eg giori þtta/
Skirn Johañis var hun af himnū edr af moñū
Suarit mier/ Þr hugrudu med sier ⁊ sogdu/ ef
vær seigiū at hun væri af himnū/ seiger hañ til
vor þui trudut þier hoñi þa eigi/ eñ ef vær seigiū
at hn̄ væri af moñū Hrædunzt vær folkit/ þuiat
al[...] ⁊ micillou þ Johañes væri sañ spamadr/ þui
suorudu þr ⁊ sogdu til Jesu vær vitū eigi/ Jesus
suaradi ⁊ sagdi til þra/ þa seige eg ydr ⁊ eigi af
hueriu valldi at eg giori þtta.

Tolfti capitule

HAnn tok ꝛ til at tala vid þa i epter likingū/ Mat. xxi
maðr plantadi vingard ꝛ girti gard vm Luce xx
ꝛ grof þar vin þrugu ꝛ bygdi þar vp turn ꝛ
skipadi hn̄ mz akrkallar ꝛ ferdadizt langt iburt ꝛ
ertime vm til sendi hn̄ þion sin̄ til akrkallana at hn̄
medtæki af akrkollunū vt af vingardzins aue
grti en̄ þr hn̄dtoku hn̄ ꝛ bordu ꝛ lietu eyrindislau
san̄ i burt fara ꝛ en̄ aptr sendi hn̄ an̄an̄ þion til
þra ꝛ hn̄s hofut lestu þr grioti ꝛ sleptu spottudū
i burt ꝛ þaen̄ aptr sendi hn̄ an̄an̄ ꝛ þan̄ aflifudu
þr ꝛ fleire adra suma hyddu þr en̄ suma drapu þr
Hn̄ hafdi þa en̄ epter eirn sin̄ kærastan̄ son/ ꝛ
þan̄ sendi han̄ seinaztan̄ til þra ꝛ sagdi/ þr munu
feila sier fyrer syne minū/ en̄ akrkallarner sogdu
sin a mille. Þessi er erfingin̄/ kame þier vegū hn̄ so
at vor verdi arftakan/ ꝛ þr hondludu hn̄ ꝛ aflif
fudu ꝛ kostudu hm̄ vt fyrer vingardin̄/ en̄ huat
mun nu Herran̄ vingardzins giora til. Hn̄ kemr ꝛ
tortyner akrkollunū ꝛ gefr vingardin̄ odrū/ Ha Psal. cxviii
fi þier eigi lesit þessa skript/ þan̄ stein er byggen
dr forlogdu/ han̄ er vordin̄ hofut hyrningar af
drottni er þetta giort/ ꝛ er vndarligt fyrer vorū au
gū ꝛ þr leitudu vid at hand taka hn̄/ en̄ hrædduzt
fo lydin̄ þuiat þr fundu ꝥ hn̄ sagdi þessa epter li
king til þra/ þr forlietu hn̄ ꝛ geingu i burt.

Þr sendu til hans nockra af phariseis ꝛ
Herodis þienara/ at þr veiddu han̄ i ordum/ þr
komu ꝛ sogdu til hans/ Meistare/ vier vitum
at þu ert san̄sogull ꝛ skepter eigi neinum/ þuiat
þu fer eige epter yfirlitum man̄a/ Helldr Mat. xxii
kēne Luce xx

kenner þu gudz gotu med sañleika. Huort leyꝼitz
oss at geꝼa keisaranū skatt eda eigi/ hañ visse þra
vnder hyggiu ꝛ sagdi til þra/ Hui ꝼreiste þier
min/ ꝼærit mier peningiñ at eg siae hñ/ Þr ꝼien
gu hm̄ eiñ/ þa sagdi hñ til þra/ huers er þssi mynd
ꝛ iñ skript/ Þr sogdu hm̄ Keisarans/ Jes⁹ suara
di ꝛ sagdi til þra/ þui geꝼit keisaranū ꝥ keisarans
er/ ꝛ gudi ꝥ gudz er/ ꝛ þr vndrudizt yꝼuer hm̄.
Þa kōu ꝛ Saducei til hñs/ þr ed seigia v ꝥ risuna
Mat.xxij eigi vera/ spurdu hñ at ꝛ sogdu Meistare Moyses
Luce xx skriꝼadi oss/ at eꝼ nockrs broder lietizt ꝛ heꝼdi ei
Deut.xxv gin konu epter ꝛ lieti eingen born epter sig/ þa a
broder hñs at medtaka hñs eignar konu ꝛ vpp
uekia sinū brodr sædi. Nu voru þar (vij) brædr
ꝛ hiñ ꝼyrsti tok sier eigen konu ꝛ er andadr/ la
tandi eigi sædi epter/ ꝛ sa añar tok hana ꝛ anda
dizt/ liet ꝛ eigi sædi epter/ ꝛ lika hiñ þridie ꝛ eir
nen þr (vij) toku hana aller/ ꝛ lietu eigi sædi epter.
Seinazt aꝼ ollū andadizt ꝛ konan/ eñ i vppri
suñe þa er þr risa vpp/ huers þra eigin kona ver
dr hun/ þuiat þr (vij) hauꝼdu hana til eigiñar ko
nu. Jesus suaradi ꝛ sagdi til þra/ er eigi s° at
þier villizt/ vitandi eigi ritningarnar ꝛ eigi hell
dr gudz krapt/ þuiat þa þr risa vpp aꝼ dauda/
kuænazt þr ei nie lata sig kuæna/ Helldr eru þr sē
Einglar Gudz a himnū/ eñ haꝼi þier eigi lesit i
Exo. iij Moyses bok aꝼ ꝼramlidnū ꝥ þr munu vpp risa/
Huernen sagdi gud til hñs i skogar rūñinū/ er hñ
sagdi/ Eg em Gud Abrahams/ ꝛ Gud Ysaacs ꝛ
Gud Jacobs/ eigi er hñ gud daudra/ helldr gud
liꝼendra/ aꝼ þui villizt þier miog.
Og eiñ aꝼ skriptlærdū gieck at sa er heyrt haꝼ
di þa

di. þa spyriazt at/sem ⁊ ꝥ at hn̄ hapdi suarat þeim
vel/⁊ spurdi hn̄ at/Huert er pyrst bodord ap ollū Mat. xxij
En̄ Jesus suaradi hm̄/ ꝥ er pyrst bodord ap ollm̄
Heyr þu Jsrael/Drottin̄ gud vor er ein̄ gud/⁊ els
ka skallt þu drottin̄ gud þin̄ ap ollu hiarta þino/
⁊ ap allri salu þin̄e/⁊ ap ollu þinu hugskoti/⁊ ap
ollū krapti þinū/ Þetta er hid pyrsta bodord/En̄ Deut. vi
an̄at er ⁊ þessu lickt elska þu naunga þin̄ sem sial Leui. xix
pan̄ þig/ eigi eru þar on̄r bodord þessum meire.

Og hin̄ skriptlærdi sagdi til hn̄s/ Meistare i
san̄leik þa sagder þu vel/ þuiat ein̄ er gud ⁊ ein-
gen̄ er þar an̄ar en̄ han̄/ ⁊ ꝥ at hn̄ skuli elskazt
ap ollu hiarta/⁊ ap ollm̄ skilninge/⁊ ap allri opl-
gan/ ⁊ ꝥ at elska naunga sin̄ sem sialpan̄ sig/er
ollm̄ bren̄e pornū meira ⁊ oppre/en̄ er Jes^9 sa at
hn̄ suaradi visliga sagdi hn̄ til hn̄s/eigi ertu langt
pra gudz riki/⁊ eingen̄ þordi þa at spyria hn̄ Mat. xxij
Jesus suaradi ⁊ sagdi/er hn̄ kendi i mustierino/ Luce xx.
huernen seigia skriptlærder kristū vera Dauidz Psal. cix
son/en̄ Dauid seiger sialpr ap helgū anda Drot-
tin̄ sagdi minū drottni/sit þu til min̄ar hægre han-
dar a medan eg legg þina o vine til skarar þin̄a
pota/ þar seiger Dauid sialpr hn̄ sin̄ Herra/Huer-
nen er hn̄ þa son hn̄s/⁊ margt ap polkino heyr-
di hm̄ giarnan.

Og i sin̄e ken̄ingu sagdi hn̄ til þeirra/varit ydr vid
nū skriptlærdū/sem ganga vilia i sidū klædū/⁊
heilsazt a torgum/⁊ sitia a premstū stolū i sam-
kundu husum/⁊ hapa hin premstu sæti at kuello Math. xxiij
verdum/ Huerier i sig gleypa ecknà hus? vnder Luce xx.
hylmingu langrar bænar/ þeir munu ⁊ audlazt
þess þyngra glotunar dom.

Og er Jes⁹ sat giegnt aulmusu orkiñe/sa hñ hu
Luce xxi ernen folkit varpadi peningũ i olmusu orkina/ og
at marger riker kostudu mycklu/eñ þa er ein ec-
kia fatæk kom/liet hun two skarfa ꝥ er eiñ pe
ning. Hñ kalladi sina lærisueina til sin og sagdi þn
Sañliga seigi eg ydr/at þssi fatæka eckia liet mei
ri/eñ aller adrer sẽ ꝥ lietu i olmusu orkina/ Þuia
aller lietu af þui ꝥ er þm v^m at auk/eñ þssi liet af
volad siñe alli huad hũ hafdi og sina biorg alla

Þrettandi capitule

Math. xxiiii. Og þa hñ gieck vt af musterino sagdi eiñ af
Luce xxi hñs lærisueinũ vid hñ/ Meistare/Skode
huiliker steinar og þuilickt smide þtta er,
Jesus suaradi og sagdi til hñs/ sier þu allar þssar
mycklu bygging^r/Hier mun eigi epter latazt steiñ
yfer steine/ sa er eigi verdi nidr brotiñ.

Og þa hñ sat i fiallino Oliueti giegnt musterino
spurdu hñ at sier i lagi Petr og Jacob og Johañs og
Andreas/seig þu oss nær þtta skal skie/og huert tei
kn verdr þa þtta skal allt,til taka at fullkõnazt/Je
sus suaradi þm/og tok til at seigia/siaet til at ei fae
nockr villt ydr/ þuiat marger munu koma i minu
nafni og seigia/eg er kristr/og munu marga villa

Eñ þa þier heyrit af bardogũ og hernadar ti-
dindũ ottizt eigi/þuiat þssu byriar at skie/endiñ er
þo eñ eigi þa/em þiod mun reisa sig og vpp i mot
añare/og riki a moti riki/og land skialpt^r munn ver
da i sier hueriũ stodũ/hungr og hrellingar munu
og verda/ þtta er vpp haf hrygdaña.

Og siaet til vm sialfa ydr þuiat þr munn fa
ra ydr a radstefnr og i sãkundu hus/og þier munu
 ... verda/og fyrer kõungũ og hofdingiũ mu
nu þier ... vegna til vitnis burdar yf

ner þa / ꝛ gudzspiollū byriar adr at predikazt a medal allra þioda.

Og þa þr leida ydr ꝛ prāselia skulu þier eigi hugr a pyrer huat þier skulut tala/helldr huat ydr ge þzt a þui stundu þ skulu þier tala/ þuiat eigi tale þier helldr heilagr andi/ Eñ broder mun selia bro r i dauda ꝛ fader sonin/bornin munu ꝛ reisazt pp i mot porelldrunū ꝛ styrkia þa i dauda/ꝛ þi r verdit olliñ at hatre pyrer mins napns saker/ n huer hñ er stad pastr allt til enda sa hialpazt Math. x Luce xij

Eñ þa þier siaet summrding eydzluñar/ap huer ri Daniel spamadr seiger/standandi huar eigi by ri rdi/huer ed les/hñ vnderstandi þ /Huerier þa ru a gydinga landi/ flyc þr a fioll/ ꝛ huer hañ r vpp a rꝛprino pare sa eigi iñ at taka burt noc ut vr sino huse/ꝛ sa sem er a akre/hñ snuizt eigi n bak sier aptr/at taka vpp pant sin/ꝛ we þungu dū konū ꝛ briost mylkingū a þm timū/bidiet hell dr at flotti ydat verdi eigi vm vetr/ þuiat a þm dogū verda slikar hormungar/ hueriar eigi ha a verit pra vpp hapi skepnuñar/ þa sē gud ska adi ꝛ allt til þssa/ꝛ eigi Helldr mun verda/ꝛ ep drottiñ stytti eigi þssa daga yrdi eckert hollo prel sat helldr pyrer vt valdra saker hueria hñ vtual di heper hñ stytt þssa daga. Mat. xxiiij Daniel ix

Og ep nockr seiger þa til ydar sie hier er Kriste sie þar er hñ/ þa truit þui eigi/ þuiat vpp mu nu risa palſ Kristar ꝛ palſker spameñ ꝛ munu gio ra teikn ꝛ stormerki til at villa/ ep verda mętti/ eirnen vtualda/ þui siaet til vm ydr/sie eg sagdi ydr nu allt þtta pyrer.

Eñ a þm dogū epter þssa hormung/mun So n sortna/ ꝛ tunglit eigi gepa sitt skin/ ꝛ storuz

munu hrapa af himne/ kraptar himins munu
Mat.xxiiij hrærazt/ ⁊ þa munu þr sia manzins son kōandi
Luce xxi i skyinnū m̄ dyrd ⁊ krapti myklū/ ⁊ þa mū hn̄ vt
senda sina eingla/ at samnā safna sinū vt voldū af
fiorū vindū/ allt af enda iarđ ⁊ til hęđ him[...]

Af fikiu tremu þa lęrit eina epterliking/ þu[...]
er þß kuistr gioritzt frior ⁊ laufin springa vt [...]
þier at sumarit er i nand/ so ⁊ ngr þier siaet [...]
skie/ vitid at þ sie þa nalægt fyre dyrū/ Sann[...]
ga segi eg ydr/ at þssi kynslod forgeingr eigi þ[...]
til allr þrta skier himiñ ⁊ iord munu forgang[...]
eñ mín ord munu ecki forganga/ eñ af þm deg[...]
edr stundu veit eingeñ/ eigi Einglar a himnu[...]
eigi sonriñ/ nema faderiñ eiñ.

Siaet til/ vaket ⁊ bidiet þuiat þier vitid e[...]
ngr tid er/ so sē sa madr er ferdadizt langt b[...]
forliet sitt hus/ gaf ⁊ sinū þionū yfuer vallo [...]
huers vercknađ/ ⁊ baud dyra verdinū at hn̄ v[...]
ti/ Waket ⁊ þuiat þier vitid eigi ngr Herran̄
sins kemr/ Huort at kuelldi eda vm midnætti
þa hanen gelr elligar at morne/ so at eigi komi[...]
xt.xxvi skyndiliga ⁊ finne ydr sofandi/ eñ huat eg seige [...]
[...]ce xxij dr þ seige eg olluñ/ Waket þier. Fiortaudi c[...]

En epter two daga þa voru Pasch/ ⁊ s[...]
braudz dagar/ ⁊ hofut prest ⁊ skript[...]
der sockttu epter huernen þr gætu hof[...]
hn̄ med vielū ⁊ liflatid/ eñ þr sogdu/ eigi þo vi[...]
[...]a.xiij. tidina/ so at ei verdi vpp hlaup med folkino

Og þa hañ var i Bethania i hus Symon[...]
van hella ⁊ sat vid bord/ kom kona hafandi [...]
labastrū/ budk med omeingat ⁊ kostuligt smy[...]
v[...]/ Hun braut budkiñ/ ⁊ hellti yfuer hof[...]
eñ þar voru nockrer sē stugugduzt vid i/ sial[...]

er ⁊ sogdu/til huers er þessi smyrsla spilling gior/ Þat þetta smyrsla vatn mætti seliazt meir eñ þriu hūdrut peninga ⁊ gefazt fatækū ⁊ deilldu ahana

Eñ Jesus sagdi/ latid hana kyrra/til huers stygge þier hana/gott verck giordi hun a mier/ þuiat fatæka hafi þier iafnan hia ydꝛ/ ⁊ nær þier vilit meigi þier giora þeim gott/eñ mig þa hafi þier eigi iafnañ / Huat hun hafdi til/ þ giordi hun/ Huñ kom ⁊ fyrefram at smyria miñ likama til graptrar/ Sañliga seige eg ydꝛ/ Huar hellzt i heime ollū er þetta gudz spiall verdꝛ predikat þa mū seigiazt i hñar miñing / huat hun giordi.

Huer eiñ f... sarra peni... ga befer ... rit s° gad... seigla doct... res/sē(iiijs... lybusker e... engelsk... tare.

Og Judas scarioth/ eiñ af tolf gieck burt til hofut prestaña/at hñ forriedi hñ fyre þa/ ⁊ er þa heyrdu þ glodduzt þꝛ/ ⁊ þꝛ lofudu at gefa hm̄ peninga/ Hñ leitade ⁊ epter huernen skapfellig azt hñ gæti forradit hñ.

Ma.t xxv... Luce xx...

Og a hinū fyrsta sæta braudz deigi þa Paska lambit fornadizt/seigia hñs lærisuein̄ til hñs Huert villtu vier forum ⁊ reidū til at þu neyter Paschaña/ ⁊ hñ sendi two af sinū lærisueinū ⁊ sagdi til þra. Gangit þꝛ i stadiñ/madꝛ einn reña i mot ydꝛ/berandi vazt skiolu/fylgit hm̄ epter/⁊ huar hellzt hñ geingr iñ/seigi þier/husherranū/ at Meistariñ seiger Huar er þ herbergi/er eg skal neyta Paskaña i medꝛ minū lærisueinū/⁊ hñ mū syna ydꝛ astrakadan sal storañ til buiñ / reidi þier þar til fyrer oss/⁊ hñs lærisuein̄ geingu burt ⁊ komu iñ i stadiñ ⁊ fundu s° sem hñ hafdi sagt þm/⁊ biuggu til Pascha lambit.

Og er kuellda tok kom hñ medꝛ þa tolf/⁊ er þꝛ voru nidꝛ seztir ⁊ atu/ sagdi Jesus/Sañliga

seigi eg ydr/at einn af ydr Sa er etr med mier þor
Mat. xxvi rædr mig/enn þr urdu hrygguer vid τ sogdu huer
Luce ix. epter odrum til hans/er eg þ nockut/enn hann suaradi τ
sagdi til þra/einn af tolf/sa er drepr hendinne i þa
tid medr mier/at sonnu þer manzins sonr hedan so
sem skrifat er af hm/enn we þm mann af hueriu
manzins sonr framsellzt/betra være þm manni at
eigi hefdi hann fæddr verit.

Og er þr neyttu/tok Jesus braudit/blezadi/τ
braut þ τ gaf þm τ sagdi/take þier/neytid/þtta
er mitt holld/Hann tok τ kalekinn/blezadi τ gaf þm
τ þr drucku aller af hm/Hn sagdi til þra/þtta er
mitt blod eins nyzt testamenzt/sem fyrer marga
vt hellizt, Sannliga seige eg ydr/at eg mun ei he
dan i fra drecka af þssm vin vidar auegxti /alle
til þssdags/þa at eg dreck þ nytt i gudz riki/τ at
sogdum lofsongnum geingu þr uþ fiallit oliueti

Jesus sagdi til þra/aller munu þier skamfyl
lazt vid mig a þssari nott/ þuiat skrifat er/eg mun
Zach. xiii sla Hirdirinn τ Sauderner skulu tuistrazt/enn ep
ter þ er eg ris vpp/skal eg ganga fram fyrer ydr i
Galileam/enn Petr sagdi til hns/τ þ aller skamfyl
lizt þier/þa skal eg þo eigi/Jesus sagdi til hns,
Sannliga seige eg þier/at i daglangt a þssari nott
adr enn hanē gelr tuysuar muntþu neita mier þryf
uar/Hn taladi þa enn framar/þo at mier byriadi
at deyia iafn framt þier skylldi eg þo eigi neita
þier τ lika eirnen sogdu aller þr

Og þr komu i þ gerdis tun er hiet Gethsemani/τ
hn sagdi til sinna lærisueina/sitie þier hier a medan
eg bidz fyrer/τ tok med sier Petrum/ Jacob/τ Jo
hannem/τ tok til at skialfa /τ angrazt τ sagdi t

[illegible] Sálu min er hrygg allt i dauðan/bidit
hier ꝛ vaket/ꝛ þa gieck hn̄ litlu einu leingra ꝼrá
uell a iord/ ꝛ tok at bidia eꝼ þ væri moguligt at
n stund lidi hia hm̄/ ꝛ sagdi Abba ꝼader min
llt er þier moguligt/tak burt þeña kalek aꝼ mier
i eigi sem eg vil helldꝛ sem þu villt.

Hañ kom ꝛ ꝼañ þa soꝼandi ꝛ sagdi til Petrs
Symon seꝼꝛ þu/kuñer þu eigi at vaka eina stund
medꝛ mier/vakit/ꝛ bidiet/at þier ꝼellit eigi i ꝼrei-
stni/andiñ er at soñu reidubuiñ/ eñ holldit er bre-
yskt Hn̄ gieck reñ burt aptr ꝛbad ꝛ taladi hin sōu
ord/hn̄ kom aptr ꝛ ꝼañ þa eñ soꝼandi/þuiat þra
augu voru bolgin aꝼ sueꝼni ꝛ eigi vissu þꝛ huerıu
þꝛ suorudu hm̄/ꝛ hn̄ kom i þridia siñ ꝛ sagdi til
þra/ soꝼit nu ꝛ huilit ydꝛ þ nęgizt/ stundin er
komin/ þ manzins son ꝼram sellzt i syndugra
hendꝛ/ standit vpp gongum hedan/siaet at sa er
mig ꝼorrądꝛ hn̄ er i nand.

Og stragx sem hn̄ var at tala vm þtta/kō Ju-
das scarioth eiñ aꝼ tolꝼ ꝛ mz hm̄ mikel sueit me-
dꝛ suerdū ꝛ stongum/vt sender aꝼ hoꝼdings pre-
stam/skriptlærdū ꝛ olldungū/ eñ suikariñ haꝼdi
geꝼit þm teikn ꝛ sagt/ huern hellzt eg kyssi sa er
þ/halldit hm̄ ꝛ leidit varygdarliga/ ꝛ þa hn̄ kō
gieck hn̄ stragx til hn̄s ꝛsagdi/Heill siert þu Rab
bi/ꝛ kyssti hn̄/eñ þꝛ logdu stragx hendꝛ a Jesū ꝛ
hielldu hm̄/ꝛ eirn aꝼ þm sē hia stod dro vt suerd
ꝛ slo hoꝼut prestzins þion ꝛ sneid aꝼ hm̄ eyrat. Mat. xxvi Luce xxii Joh. xviii

 Jesus

Jes⁹ suaradi ꝛ sagdi til þra/ þier erut vt geīgn
ū⁰ sem til aīars spillunkia med suerdū ꝛ st...
at gripa mig / Huers dagliga var eg i musteri
hia ydꝛ ꝛ kendi/ ꝛ eigi gripu þier mig/ Helldr
ritningin vpp fylldizt/ ꝛ þa forlietu hn̄ aller l...
lærisueinar ꝛ flydu/ eīn nockut vngmeīi fylg...
honū epter klæddꝛ linklædi yfuer bert hold...
hn̄ gripu oīꝛ vngmeīi /eīn hn̄ snaradi linklædi...
ꝛ flydi nakeīn i burt fra þm.

Þꝛ leiddu Jesum til hofut prestzins/ þar ko...
mu saman aller, keīe meīn skriptlærder ꝛ olldun...
gar/ eīn Petr fylgdi epter/ þo langt burt fra/ iīn
allt i hofut prestzins fordyre/ ꝛ sat hia þienu...
rynū vid elldiīn ꝛ bakadi sig vid logaīn.

Eīn hofut prestarner ꝛ allt radit leitudu vitn...
i giegn Jesu s⁰ at þꝛ gætu sellt haīn til dauda/ ꝛ
fundu eingin/ marger toludu falsuitne i giegn
hm̄. Eīn þra vitnis burdar voru eigi samlatandi
ꝛ þa stodu nockꝛer vpp ꝛ baru fals vitne i moti
hm̄ ꝛ sogdu/ vier hofum heyrt hn̄ seigia/ eg mun
þtta musteri nidꝛ briota sem hondū er giort/ ꝛ ...
þrim dogū vpp byggia aīat ꝥ eigi er med hon...
giort eīn þra vitnis burdar komu ꝛ eigi saman.

Og hofut prestriīn reis vpp i midit/ spurdi ...
sum at ꝛ sagdi/ suarar þu ongu til þſſ/ sem at þ...
Mat. xxvi ser leggia i moti þier/ eīn hn̄ þagdi ꝛ suaradi on...
Luce xxii gu/ þa spurdi hofut prestriīn haīn/ eīn aptr at
Joh. xviii sagdi til hn̄s/ Ert þu kristr sonr gudz ins blezada/
eīn Jesus sagdi hm̄/ Eg em hn̄/ ꝛ þier munut sia
manzins son sitia a hægre hond gudz kraptar/ ꝛ
komandi i skyum himens/ eīn hofut prestriīn reif
þa klædi sin ꝛ sagdi/ Huat þurfu vær nu at ...

vitnanna/ þier heyrdut gudlostunina/ huat
t ydt/enn þeir fordæmdu hann aller sekan vera
ins/ ꝛ nockrer toku at spyta a hann/ ꝛ byrgia
sianu ꝛ at dusta hann med hnefunum/ ꝛ at sei
til hans/spadu ꝛ þienararner slogu hann pust
i andlitid.
Og er Petr var nidri i fordyrunum/kom ein af
ambattum hofut prestzins/ ꝛ þa hun leit Petrum ver
a sig/horfdi hun a hann ꝛ sagdi/vart þu ꝛ mz Je
af Nadareth/enn hann neitadi ꝛ sagdi/ eg þecki
hann eigi/ ꝛ ei veit eg huat þu seiger/ ꝛ er hann gieck vt
fyrer dyrnar gol Haninn/enn er ambattin sa hann
aptr tok hun at seigia þeim er kringum stodu/ þessi er
af þeim/enn hann neitadi nu enn aptr/ ꝛ litlu einu þar
epter sogdu þeir aptr er hia stodu til Petrs/Sann
liga ertu einn af þeim/ þuiat þu ert einn Galileare/
ꝛ þitt mal liodar so/ Enn hann tok at formæla sier
t sueria/ þ ei þecki eg þann mann af huerium þier
er seigit/ ꝛ strax gol Haninn aptr/ ꝛ Petr minntizt
þess ordz sem Jesus hafdi sagt til hans/adr hanen
gelr tuysuar/muntu neita mier þrysuar ꝛ tok
at grata.

Fimtandi capitule

OG strax vm morguninn hielldu ho
fut prestarner mz olldungunum ꝛ skri Mat. xx
ptlærdum ollu raduneytino. radstefnu Luce xx.
ꝛ bundu Jesum/leiddu hann ꝛ framselldu Joh. xviij
Pilato/ ꝛ Pilatus spurdi hann at/ertu konungr
Juda/enn hann suaradi ꝛ sagdi til hans/ þu seiger
ꝛ hofut prestarner aklogudu hann vm margt/
Pilatus spurdi hann enn aptr at ꝛ sagdi/ suarar þu
engu/sia i huersu morgu þeir a klaga þig/enn Jesus
suaradi hunum ongu þadan i fra so at Pilatus vn
dradizt

en

ein aþ bꝛodingiunū/eptꝰ huerin hellꝫt þr beiddurꝫt.
.eñ þat var sa er nepndiꝫt Barrabas medꝛ illꝛqa
dis mōm bundiñ huer mꝫ illꝛqdi hapde vig vnnit
⁊ þa þolkit gieck vpp tok þat bidia/at hañ veitte
þui ſem hñ plagadi iaþnan/eñ Pilat' ſuaradi þm
⁊ ſagdi/ vilie þier at eg lati ydꝛ gydinga kōun-
giñ lauſañ / þuiat hñ viſſi at hoþut preſtarner
hoþdu aþ oþund þramſellt hñ/eñ byſkuparner eg
giudu lydiñ at hñ geþi þm hellꝛ Barrabā lauſañ
Pilatus ſuaradi eñ aptr ⁊ ſagdi til þra/Huat
vilie þier þa at eg ſkuli giora hm/huern þier ſet
git kōung gydinga/eñ þr kolludu þa aptr/kroſſþeſ
tu hñ/ Pilatus ſagdi til þra/ Huat illt heþer hañ
giort/eñ þr kolludu þui meir/kroſſþeſtu hñ/eñ Pi
latus villdi þolkino þullnægiu giora/liet þm laa-
ſan Barrabam/⁊ þramſelldi Jeſum ſuipū bar-
dan/at hñ kroſſþeſtiꝫt

Eñ ſtridꝫ þienararner leiddu hñ i þordyr þing
huſſins/ ⁊ kolludu ſaman allañ hopiñ/⁊ þærdu
hñ i purpura klædi/þlettandi þyrne korono/⁊ ſet
tu a hñ/⁊ toku at heilſa hm.Heill ſiert þu kōunga
gydinga/⁊ ſlogu hñs hoþut med reyr vendi/⁊ hræ
ktu a hñ þiellu ⁊ ā hne ⁊ til badu hñ.

Og þa þr hoþdu ſpottad hñ/þærdu þr hñ vr
purpuranū ⁊ þærdu hñ aptr i ſin klædi/⁊ leiddu
hñ vt at þr kroſſþeſtu hñ/ þr þreyngdu ⁊ þm ſem
þram/ hia gieck Symone hinū ſyrneſka/er ko-
miñ var aþ akrlendi/þodꝛ þra alexandꝛi/⁊ Ruffi/
at hñ bæri hñs kroſſ/⁊ þr hoþdu hñ i þañ ſtad er
heiter Golgatha þ þydiꝫt galga klettr/⁊ þr gaþu
hm myrrath vin at drecka/⁊ hñ tok þ eigi til ſin.

Og þa er þr hoþdu kroſſþeſt hñ ſkiptu þr klæ

bum hṡg/ z kostudu lut verpi yþuer hm. Huat hyuer tæki/en þ var vm þridiu stund/er þr krossf festu hn/ z titill hns sakferlis var yþuer hmskri padr/ þ hn væri koungr gydinga/ z med hm kross festu/ þr two spillwirkia/eñ til hægri handar/ eñ anan til vinstri / z su ritninger vpp fylld sem seiger/medr ill virckium.er hn reiknadr.

Og þr geingu þar fram hia/z hæddu hn/ skoku hofut sin z sogdu/Swei/huernen nidr bry tr þu musteri gudz/z bygger vpp a þrim dogū aptr i þrelsa nu sialfan þig z stig nidr af krossinum/lika eirnen spieudu hn hofut prestarner sin a medal medr skriptlærdū z sogdu adra frelsadi hn/ sialfan sig getr hn eigi frelsat/ sie hn kristr koungr Israels stig hn nu nidr af krossinū/at vier siaum/z megum s° trua/z þr er med hm voru krossfester a toldu hn eirnen.

Og at lidine siettu stund vrdu myrkr vm allt landit/allt til (ix) stundar z a hine niundu stund kalladi Jes⁹ vpp Harri roddu z sagdi/Eloy Eloy lama a sabthani/Huat er vtlegzt/Gud min gud min Hui forliezstu mig/ z þa nockrer af þm er þar stodu hia heyrdu þ/ sogdu þr/ sia hn kallar a Elyam/eñ ein hliop at z fyllti vpp niardar vott med edik/latandi vppa ein reyr legg/gaf hm s° at drecka z sagdi/lat fara/siaum huort ef Elias kemr at taka hn ofan

Eñ Jesus kalladi vpp Harri roddu z andadizt z tialldit musterisins rifnadi sundr i two fra ofan verdu allt nidr i giegnū/eñ er hundradz hofdingin sa þ huer þar stod gegnt at hn kalladi s° þa er hn liezt sagdi hañ/Señeliga hefer þsi madr verit gudz son/ z konr voru þar z langt fra

(vm þridiu stund) þ er/ at þr bigirntu vm hina þridiu stūd at hafazt handa at hn yrdi krossfestr/eñ vm hina siettu stund var hn p fiestr a krossinū se hiner gudz spialla mein skyra.

Mat xxvij Luce xxiij Joh. xix

ſem horꝼdu ꝛ aꝼ/a medal huerra/var Maria Magdalena/ꝛ maria minna Jacobs ꝛ Joſeps moder/ꝛ Salome/ꝛ þa hn̄ var i galilea hoꝼdu þær ꝼylgt hm̄ epter ꝛ þionat hm̄/ꝛ margar adꝛar huꝛriar vnder eins inn hm̄: hoꝼdu vpp ꝼarit til Hierusalem

Og þa er kuelld var komit/aꝼ þui þ var at ꝼanga dagꝛ/ huer at er næſtr ꝼyrer þuott dagin̄/kom Joſeph aꝼ Arimathia ein̄ edlu borin̄ rad herra/ſa er ꝛ ſtundadi epter gudz riki/ꝛ gieck diarꝼliga in̄ til Pilato ꝛ bad vm likama Jeſu/ en̄ Pilatus vndradizt at hn̄ væri þgar latin̄/ꝛ kalladi hundraz hoꝼdingian̄ til ſin/ſpurdi hn̄ at eꝼ hn̄ væri þgar andadꝛ/ ꝛ er hn̄ var kſſ viſ ordin̄ aꝼ hoꝼudzman̄inū/gaꝼ hn̄ Joſeph likaman̄/en̄ Joſeph keypti lindukа/tok hn̄ oꝼan/ꝛ ſueipadi hn̄ i lereptinu/ ꝛ lagdi hn̄ i groꝼina huer ed kloppут var i hellū ſtein/ꝛ vellti ſteine at graꝼar munanum/ en̄ Maria Magdalena ꝛ Joſephſ maria ſau huar hn̄ var lagdꝛ.

Sextandi kapitule

✠ Paska dag.

Og er ✠ þuottdaginn̄ var lidin̄/keyptu þær Maria magdalena / ꝛ Maria Jacobi ꝛ Salome dyrlig ſmyrſl/ at þær kæmi ꝛ ſmyrdi Jeſum/ ꝛ miog ſnem̄a morguns ein̄ þuottdagan̄a/komu þær til graꝼarin̄ar vm Solar vpp runa ꝛ huer þra ſagdi til an̄arꝛ/huer mun vellta ꝼyrer oſſ ſteininū aꝼ graꝼar munanū ꝛ þær litu þangat ꝛ ſau at ſtein̄in̄ var aꝼ velltꝛ/ þuiat hn̄ var næſta myckell ꝛ þær ꝼoru in̄ i groꝼina ꝛ ſau eitt vngmen̄i ſetia til hægri hlidar/ſkryddan̄ ſidu klædi huitu

..ritu/ ⁊ þm blauſkradi vid.

En hñ ſagdi til þra/ eigi ſkulu þier forlazt/ þi..
..d at hinū kroſſfeſta Jeſu af Nadareth/
.. vpprifiñ ⁊ er eigi hier/ Siaet þañ ſtadhus
.. ſogdu hñ/ gangit helldr burt ⁊ ſeigit hñs læri
..inū/ ⁊ Petre/ þ hñ mune ganga fram fyre ydr
.. Galilea/ þar munu þier ſia hñ/ epter þui hañ
ſagdi ydr/ eñ þær geingu vt ſkyndeliga ⁊ flydu
fra grofiñe/ þuiat komin var yfuer þær ugge
⁊ ſkialfti/ ⁊ eckert ſogdu þær neinum þuiat þær
voru hrædar. ✱

En er Jeſus hafdi ſnemma morguns vpp
riſit a fyrſta deigi þuottdagaña/ þa birti hñ ſig
fyrſt Mariu magdalenu/ fra huerri hañ hafdi
vt rekit (vij) diofla/ Hun for ⁊ kuñgiordi þm ſē
medr heñe hormudu ⁊ gretu/ ⁊ er þr heyrdu/ at
hñ lifdi/ ⁊ hñ væri ſiedr af hñe/ trudu þr eigi/ eñ
epter þ audſyndi hñ ſig tueimr af þm i añare li
king/ þa er þr geingu vm þorpa grundernar/ þr
geingu ⁊ burt kungiordu hinū odruin/ þm tru
du þr ⁊ eigi

En ſeinazt ✠ er þr ellifu ſatu til bordz/ bir
ti hñ ſig/ ⁊ auitadi þra vantru ⁊ hiartans har
ud/ þ þr hofdu eigi truat þm/ ſem hñ hofdu
ſied vpprifiñ ⁊ ſagdi til þra/ farer vt vm allañ
heim/ prediket gudzſpiollið allre ſkepnu/ Huer
ſem truer ⁊ verdi ſkirdr/ ſa ſkal frelſadr vera/ eñ
huer eigi truer/ hñ ſkal fordæmazt

En teiknin er þm munu fylgia ſem trua eru
þiſi/ J minu nafni munu þr diofla vt reka/ nyi
ar tungr tala/ hoggorma vpp taka/ ⁊ ef þr drec
ka eitrockut bañvænligt/ ſkal þ eigi þm granda/

✠ Vppſtig ningar da..

yfuer

yfer siuka munu þr hendr leggia/ ⁊ þa mun þr batna.

Og epter þ er drottiñ Jesus hafdi talat vid þa/ var hñ vpp numiñ til himins/ ⁊ sitr til Gudz hægri handar/ eñ þr geingu vt ⁊ predikudu allz stadar/ drottne samverckanda/ ⁊ ordit styrkianda/ medr epter fylgiandi teiknum

Ender gudz spialla ins heiliga Marci.

Fyrst capitule

Af þui at marger hafa stun-
dat i lag at færa þeir sagner
sem eru af þeim hlutū er a me
dal vor hafa til borit/ ꝛ ep-
ter þui ed þeir hafa oss i hendr
feingit sem i vpphafi/ hafa
sialfuer sied/ ꝛ þienarar ord-
zins hofdu verit/ synizt mi-
er/ af þui at eg hefi ꝛ sialfr giorualllt numit af
vpp hafi/ at eg skrifadi þier iñeliga ꝛ skickanli-
ga til miñ godi Theophile/ so at þu kyñer san-
nañ gruñ þra orda/ sem þier eru vnderuisut.
A dogū Herodis konungs i Judea/ var sa kenni-
madr er Zacharias er nefndr af stiettū Abia/ ꝛ
hñs husfru var af Dætrū Aarons/ su er hiet E-
lizabeth/ eñ þau vorn bædi riettlat fyrer gudi/ ꝛ
geingu i ollū bodordū ꝛ riettlætingū drottins o
straffanliga/ þau attu ecki barn/ þuiat Elizabet
var o byria ꝛ bædi voru þau olldrud.
Eñ so bar til/ þa Zacharias atti at fylgia prest
ligt embætti (fyrer gudi) epter til stickan siñar
riettar ꝛ siduenin kēi mannz skaparins/ ꝛ er hm̄
hlotnadizt at hañ skylldi veifa reykelskino/ gieck
hm̄ iñ i musteri drottins/ ꝛ allr folks pioldiñ var
fyrer vtan/ ꝛ badz fyrer vm reykilsis veifum ti-
mañ/ eñ hm̄ birtizt þa Eingell Drottins standan
di a hægra veg altarisins/ þess er reykelsit var yf
uer borit/ ꝛ Zacharias vard hræddr er hñ sa hañ
mycklum otta þa slo yfuer hñ
Eñ Eingellin sagdi til hñs/ ottazt þu eigi Zac-
aria/ þuiat þin b... er alheyrd/ ꝛ Elizabet ete-

gin kona þin mun þier ſon fæda/ ⁊ hañ ſkalt þũ
Johñis at nafni kalla/ ⁊ ꝥ mun þier fognudr ⁊
gledi/ ⁊ marger munu fagna af hñs burdar tid/
þuiat hñ mun verda myckill fyrer gudi/ vin ⁊ a
feigañ dryck mũ hñ eigi drecka/ ⁊ ꝥ g̃ fra modr
Mal.iiii kuide mun hñ vppfylldr verda af helgũ anda/
⁊ marga af ſonũ Jsraels/ mun hñ snua til gudz
drottins ſialfra þra/ ⁊ hñ mun fyrer hiñ fara i
anda ⁊ krapti Elie/ at hañ snue hiortum fedra til
ſona/ ⁊ vantruudũ til kænſku riettlatra at til bua
sᵒ drottne algiort folk.

Og Zacharias ſagdi til Eingelſins/ af huerin
ſkal eg ꝥ vita/ þuiat eg em gamall/ ⁊ huſfru
min er komiñ til æra ſiña/ Eingelliñ ſuaradi ⁊ ſag
di til hñs/ eg em Gabriell sa er frañe fyrer gu
di ſtendr/ ⁊ eg em ſendr at tala vid þig/ ⁊ at boda
þier þtta/ ⁊ sia at þu munt mal lauſ verda ⁊
eigi talat geta/ allt til þſſ dags/ huenær þtta/ mun
fram koma/ fyrer þui at þu truder ei minũ ordũ
þau er vpp munu fyllazt a ſinom tima.

Folkit beid ⁊ epter Zacharia ⁊ vndradizt
huat hñ dualdi i muſterino/ eñ er hñ gieck vt/ gat
hñ ei talat vid þa/ ⁊ þr þottuzt þa vita/ at hañ
munde ſyn sied hafa i muſterino hñ benti þm/
⁊ var mal lauſ.

Þ ſkiedi ⁊/ þa er lidner voru dagar hñs em-
bættis/ at hñ gieck til ſins heimkynis/ eñ epter þa
daga vard hñs huſfru Elizabeth þungud/ ⁊ le-
ynde ſier fim manudi/ ⁊ ſagdi/ Þañig giordi
gud vid mig a þm dogum hñ leit til min/ er hañ
villdi burt taka mitt hneyckſle ꝥ eg bar a millum
mañа.

Eñ a hinũ ſiętta manadi var Gabriel Eingill ✠ Mariu
ſendr af gudi i þa borg i Gallilea ſẽ nefndizt Na messu a lan
dareth til þrar meyiar er foſtnut var þm̃ mañi/ed ga fauſtu
Joſeph hiet/af huſe Dauidz/ ⁊ heite meyiariñar
var Maria/ ⁊ Eingelliñ gieck iñ til hñar ⁊ ſagdi/
Heil ſiert þu nadar fulla/ Drottiñ er med þier/ ble
zud ert þu a medal kueña.

Eñ þa hun ſa hñ/ vard hun hręd af hñs
ordũ/ ⁊ hugleiddi at huilik vęri þſſi kuedia/ ⁊ Ein
gilliñ ſagdi til hñar/ ottazt þu eigi Maria/ þuiat
þu fant nad hia gudi/ Sie þu munt barn geta i
kuidi þinũ ⁊ mũt Son fęda/ a hñſ nafn ſkalt þu
Jeſ⁹ kalla. Hñ mũ myckell verda/ ⁊ kalladz ſonr
ins hęzta/ ⁊ gud Drottiñ mũ gefa hm̃ ſęti ſi
ns fodrs Dauidz/ ⁊ hñ mun rikia yfuer huſe Ja
cobs at eilifu/ hñſ rikis mun ⁊ eingeñ endir verda

Þa ſagdi Maria til Eingilſins. Huernen ma
ꝥ ſkie/ af þui eg hefi onguan mañ kent/ Eingilliñ
ſuarardi ⁊ ſagdi til hñar/ Heilagr andi mun koma
yfuer þig/ ⁊ kraptr Jns hęzta mun vmſkyg
gia þig/ af þui/ at ꝥ hid helga ſem af þier mun
fędazt ſkal nefnazt ſonr Gudz/ ⁊ Sia þu at E
lizabeth frændkona þin hefer ⁊ ſon getid i elli ſiñe
⁊ þſſi er hñar ſietti mauudr/ ſem kollut var o byr
ria/ þuiat gudi er eckert ord o mattugt/ eñ Maria
ſagdi/ Sia eg em ambatt Drottins verdi mier
epter ordi þino/ ⁊ Eingelliñ veik fra hñe. ✱

Eñ ✠ a þm dogũ/ ſtod Maria vpp ⁊ for med
flyti til fiall bygda i borgina Juda. ⁊ gieck iñ i ✠ Viſi
huſ Zacharie ⁊ heilſadi Elizabeth/ ⁊ ꝥ vard ſo tio Mari
þa er Elizabeth heyrdi heilſun Mariu/ at barnit
ſpratt vpp i hñar kuidi/ ⁊ Elizabeth vard full
af helgũ anda/ kalladi harri roddu ⁊ ſagdi/ ble

zut ert

ſul ert þu a medal kueña ⁊ blezadur er auogt
kuidar þins/ ⁊ huadan kem mier þetta at moder
drottins mins kem til min/ſiadu/ þuiat þa er
rodd þiñar kuediu kom mier til eyrna/ſpratt bar
nit vpp af fagnadi i minu kuidi/ ⁊ ſæl ertu ſem
truder/ þuiat þ mun full kõnazt/huat þier var
heitid af drottni/

Og Maria ſagdi/Ond min myckl ar drottiñ/⁊
gladdizt andi min i gudi heilſu giafara minum/
þuiat hñ leit a lǽing ambattar ſiñar/Siaꝛ af þui
munu mig hedan af ſæla ſeigia allar ætter/þui-
at hñ veitti mier ra ykit ſa er vollduger er/⁊ hans
nafn er heilagt/⁊ hñs miſkunſemd er yfuer ky-
ne til kyns/ þm er hñ hræddazt/Hñ veitti matt me
dꝛ ſiñe hendi ⁊ dreifdi dramblatũ i fyrer hyggiu
ſins hiarta: Vollduga ſetti hñ af ſtoli/⁊ vpp haf-
di litil lata/Hungrada fyllti hñ aud æfũ/⁊ rika
liet hñ fafeinga/ Hañ mintizt miſkñar ſiñar/⁊
medtok ſiñ þion Jſrael/ ſo ſẽ hñ taladi til fedra
vorra Abrahams ⁊ hñs afſpringis at eilifu/eñ
Maria var hia hñe ſo nær ſem þria manudu ⁊
for aptur til ſins heimkyñis *

Jons meſ baptiſte

Eñ * er time var komiñ at Elizabeth ſkylldi
fæda/⁊ hun fæddi ſon/ ⁊ er grañar hñar ⁊ na-
frænder heyrdu/ at drottiñ hafdi myckl at miſ-
kuñ ſina vid hana ſamglodduzt þꝛ heñe

Og þ ſkiedi/ at þꝛ komu a hinũ atta deigi at
vmſkera ſueiniñ/⁊ nefndu hañ ſins fodꝛs nafni
Zacharias/eñ moder hñs ſuaradi ⁊ ſagdi/ Ong-
ua neim helldꝛ ſkal hñ Johñis heita/ þꝛ ſagdu til
hñar/ þar er þo eingiñ i þiñe ætt ſem heiter þſſu
nafni/Eñ þꝛ bentu fodꝛ hñs/ Huat hñ villdi at
hñ

hn̄ hiette/en hn̄ beiddizt hnefa spialldz/ skrifadi ⁊ sagdi. Heiti hn̄ Johns̄. ⁊ þr vndrudust aller/⁊ iafnskiott lauckzt vpp hn̄s munr ⁊ tunga hn̄s taladi lofandi gud/ ⁊ otti kom yfuer alla hn̄s nagranna/⁊ vm allar fiall bygder i Judea vid frægduzt oll þsſi ord/⁊aller þr er þ heyrdu settu þ sier i hiarta/⁊ sogdu/huer grunar þig at þsſi suein verdi þuiat hond drottins var medr hm̄

Og Zacharias fader hans fylldizt af helgū anda spadi ⁊ sagdi/ Blezadr sie Gud drottinn Jsraels/ þuiat hn̄ vitiadi ⁊ frelsan giordi sinu folki. Og hn̄ vpp reisti vort heilsu horn/ i husi þions sins Davidz/ so sem hann hefer talat fyrer munn sinna heilagra spamanna/ þra sem nu eru af heimenum/ Hn̄ frelsadi oſſ i fra o vinū vorū/⁊ af hendi allra þra sem oſſ hotudu/ Hann giordi ⁊ miskunsemd vid fedr vora/⁊minntizt a sinn Heilagann sattmala. Og̃ a þat særi er hann suor fodur vorū Abraham/ at hann gæfi oſſ sialfann sig/ so at vier leyster af hendi vorra o vina/ þionudū hm̄ an otta/ J heilagleik ⁊ riettlæti fyrer hm̄ sialfū/ alla daga vora/ Og þu suein munt kalladr vera spamadr Jns Hædzta/ þuiat þu munt fyrer renna augliti Drottins at til bua hans vegu/ og at gefa hans folki skilning Heilsunnar/ til fyrer gefningar synda þra/ fyrer miskunnar idr gudz vors i hueriam hann vitiadi vor/ vpp runnenn af hædum/at birta þm sem i myrkrū ⁊ daudans skugga sitia/at til greida fætur vora a fridar gotu.

Enn sueinninn vogr vpp ⁊ styrcktizt i anda/ ⁊ var a eydimorkum allt til þſſ dags er hn̄ skylldi audsynazt Jsraels folki ✱

Annar

Añ ıı capitule

✠ A Jola
[n]ottina matt
[m]essune

Matt. 1

EN ✠ ꝥ bar til a þeim dogũ/at ꝥ bod gieck vt
fra Keisaranum Augusto/ ꝥ heimuñ allr
skylldi skatt skrifazt/ ꝛ þessi skattr hofz
fyrst vpp hia Cyrino sem þa var lãdstiornare i
Syria/ꝛ aller foro at tia sig/huer til siñar borgar
Þa for ꝛ Joseph af Galilea vr borgiñe Nada-
reth vpp i Judeam til Dauidz borgar su er kal-
lazt Bethelem/ af þui at hañ var af husi ꝛ kyni
Dauidz/at hñ tiadi sig þar medr Mariu siñe fest
ar kuon o liettre.

Eñ ꝥ giordizt/ þa þau voru þar/at þr dagar
fullnuduzt ed hũ skylldi fꝍda/ꝛ hun fꝍddi siñ
frũ getiñ son/ꝛ vafdi hñ i reifũ/ꝛ lagdi hñ nidr
i Jotunꝛ/þuiat hun fieck eckert añat rum i her-
bergino.

Og fiarhirdar voru þar i sama bygdar lagi vm
grandaña vid fiarhusiñ/sem varduelltu ꝛ vocktu
yfuer hiord siñe/ꝛ Siaꝛ at Eingell drottins stod
hia þeim/ꝛ gudz birti liomadi kringũ þa/ꝛ þr vrdu
af mycklũ otta hrꝍdder/ꝛ eingelliñ sagdi til þra
eigi skulu þier hrꝍdazt/Siaet/ þuiat eg boda yd
dr mykiñ fognud/ þañ er skier olliñ lyd/ þui i da
er ydr lãusnariñ fꝍddr/ sa at er kristr Drottiñ i
borg Dauidz/ ꝛ hafit ꝥ til merckis/ þier mun
fiña barnit i reifum vafit/ ꝛ lagt vera i Jot
na ꝛ iafnskiott þa var þar hia Einglinũ myc
fioldi hiñneskra her sueita sem lofudu gud
sogdu/Dyrd sie gudi i vpp hꝍdũ/ꝛ fridr a Jo
du/ꝛ moñum godvilie. ✳

[g]odvilie)
[.]r at nieß
[.]i þar af
ꝛ vnad
[.]o bꝍdi
gudi ꝛ

Og ✠ þa er Einglarner foru fra þeim apt
himins/toludu hirdarner sin a mille /gongu vi
allt til Bethlehẽ ꝛ siaum þau merckı er þar ha

þa skied / ⁊ drottiñ hefer kuñgiortt oss / ⁊ þr komu — so iñ b yrdi
m3 skunda ⁊ fundu Mariu ⁊ Joseph ⁊ barnit, li- — ⁊ þ m3 þack
ggia i Jotuñe / eñ þa er þr hofdu þ sied vid fręg- — lgti at med
du þr þ ord vt sem þm var sagt af þssu barni / — taka ⁊ alla
⁊ aller þr þ heyrdu / vndrudust þ / huat þm var — hluti m3 go
af hirdorunū sagt / eñ Maria vardueitti oll þssi — d fyse þar
ord ⁊ rotfesti i sinu hiarta / ⁊ fiar hirdarñer sne- — fyrer at fort
ru aptr dyrkandi ⁊ lofandi gud / vm allt þ huat þr — ta ⁊ lida.
hofdu heyrt ⁊ sied / ⁊ epter þui sem þm var til — N. Ny ars
sagt. * — dag.

Þa N atta dagar voru lidner / ⁊ at barnit skyll- — Leui. xij
di vmskerazt / var hñs nafn kallat Jesus / huat er — Exo. xiij
kallat var af Englinū adr eñ at hñ var medtekiñ
i modr kuidi * — N Kyndi
Og þa N dagar hñar hreinsunar fullnudust ep- — messu.
ter Moyses logū / hofdu þr hñ til Jerusalem at
þr a hñdr fęlli hñ drottni / so sem skrifat er i log
mali drottins at allt huat karlkyns var / þ er
fyrst opnadi siñar modr kuid / þa skylldi kallazt
drottne helgat / ⁊ at þr gęfi offr eptir þui sem
seigizt i logmali drottins tuęr turtil dufr edr two
dufu vnga

Og sia / at madr var þar i Jerusalem / sa er
Symeon hiet / ⁊ þssi sami mañ var riettlatr ⁊ gud-
hręddr / bidandi epter huggun Israels / ⁊ heilagr
andi var medr hm / Symeon hafdi ⁊ andsuar
feingit af helgū anda / at hñ skylldi eigi daudañ
lita nema hñ sęi adr fyrri kristz drottins / ⁊ kom
af andans til ladan i musterit.

Og þa er foreldrañer hofdu barnit Jesum
i musterit / ⁊ giordu fyrer hm epter siduenu la-
gaña / ⁊ hñ tok hñ þa vpp a sina armleggi lofadi
gud ⁊ sagdi

J fridi fa
) Þer nu
l eg gladr
a fns dey.

Nu lætur Drottiñ þion þiñ/ epter ordum þinu j fridi fara

Þuiat min augu hafa sied/ þitt hialprad

Þañ þu til reidder/ fyrer augliti allra þioda

Lios til vppbirtingar Heidnum þiodum ⁊ til dyrdar þins folks Jsrael. *

Sufu da
ñ nætstan
ter Jola.
giñ

Og * hñs fader ⁊ moder vndrudust þ huat af hm̃ sagdizt/ ⁊ Symeon blezadi þau ⁊ sagdi til Mariu modr hñs/ Sia/ þssi er settr til falls vpprisu margra i Jsrael/ ⁊ til merckis hueriñ i moti mũ mælazt (þ suerd mun i giegnũ sinuga sial frar þiñar ond) so at auglios verdi hugskotz hiorta margra.

Og þar var þa Aña spakona dotter Phanuels/ af kyne Aser/ Hun var ⁊ komin til siña ara ⁊ hafdi lifat i (vij ar) medr sinũ eignar mañe fra mey domi sinũ/ ⁊ þssi eckia hafdi nær fiora vetr vm attrætt/ huer ed eigi gieck vr musterino þionadi gude nott ⁊ dag med fostũ ⁊ bæna halldi/ þ ssi gieck ⁊ sam stundis þangat at/ ⁊ prisadi drottiñ ⁊ sagdi af hm̃ til allra þra/ sem lausnariñar bidu til Hierusalem.

Og er þr hofdu allt algiort epter lögmali drottins/ sneru þau aptr i Galileam til borgar siñar Nadareth/ eñ sueiñiñ vogr vpp/ ⁊ styrktizt i anda fullr visdoms/ ⁊ gudz nad var med hm̃ *

ñ fyrs
ñu dag
hiñ xiij

Hans forelldrar geingu ⁊ arliga ærs til Hierusalem i moti Paska hatidiñe / ⁊ * þa hñ var tolf ara foru þau vpp til Hierusalẽ/ epter vana til hatidariñar/ ⁊ er þr dagar voru lidner/ ⁊ þau foru heimleidis/ bleif barnit Jesus epter til Hierusalẽ/ ⁊ hñs forelldrar vissu þ eigi/ eñ meintu hñ være hia selskapnum/ ⁊ þau voru komin þa eina

dag

dag ferd/ ꝛ leitudu hns a medal frænda ꝛ kunin
gia/ ꝛ þa er þau fundu hn eigi/ hurfu þau aptr
til Hierusalem/ ꝛ leitudu at hm/ ꝛ þ skiede so ep
ter þria daga/ at þau fundu hn i musterino/ sit
iandi mitt a millum lærifedranna/ heyrandi þm
yfuer ꝛ atspyriandi þa/ en aller þr er hn heyrdu
vndrudust yfuer hns skilninge ꝛ andsuorum

Og er þau sau hn/ bra þm vid/ ꝛ hns moder sa
ladi til hns/ son min/ hui breyttir þu so vid ockr/
Sia du/ fader þinn ꝛ eg leitudum þin harmþrungin at
þier ꝛ hn sagdi til þra/ Huat er þ/ at þier leitid at
mier/ viti þier eigi at mier byriar at vera i þui
sem mins fodrs er/ ꝛ þau vnderstodu eigi þssi
ord sem hn mællti til þra/ ꝛ for med þm ofan/
ꝛ kom til Nadareth/ var þm ꝛ hlydugr ꝛ hns mo-
der geymdi oll þssi ord i sinu hiarta ꝛ Jesu Jokzt
alldr ꝛ viztka ꝛ nad hia gudi ꝛ monnum *

Þridie capitule

Enn a fimtanda ari rikis Tiberij Keisa-
ra/ þa er Pontius Pilatus var land-
stiornare i Judea/ Enn Herodes Tet- Mat. iij
rarcha i Galilea/ ꝛ broder hns Philip Mar. i
pus Tetrarcha i Iturea ꝛ vm Tracho-
nitidis Hierod/ ꝛ Lysanias til Abilene/ ꝛ þa þr Ha
nas ꝛ Caephas voru hofut prestar/ kom gudz ord Esaie xlvi
yfer Johanne son Zacharie i eydimorku/ ꝛ hn kom
vm allt bygdar lag Jordanar ꝛ predikadi idru-
nar skirn til syndanna fyre gefningar/ so sem skri
fat er i mala bok Esaie spamanz/ sem seiger athro
pandi raudd er i eyd morku/ reide þier til gotu
drottins ꝛ giorit hns stigu rietta/ huer dalr mun fyl
lazt/ ꝛ oll fioll ꝛ halsar munu lægiaz ꝛ þ bogit er

mun riettazt/ hvat snaþpt er mun sinazt i sliettu vegu/ ꝛ allt holld mun sia guds hialprad.
Eñ hñ sagdi til folksins þſſer vt gieck at skirazt af hm/ þier nodru kyn hver kendi ydr at flyia
Mat. iij vndan o komine reidi/ gyrer þui giorit makliga a vogrtu/idranar/ ꝛ takit ei at seigia med sialfū ydr vær hofū Abraham fyrer fodr/ þuiat eg seigi yðr at mattugr er gud vpp at reisa Abrahās syni af steinū þſſm/ þui auxin er nu sett at rot trejins ꝛ hvert þ tre sem eigi fæter godan avogrt mun af hogguazt ꝛ i elld kastazt.
Og folkit spurdi hñ atr sagdi/ Huat skulu vær þa giora/ eñ hñ svaradi ꝛ sagdi til þra/ sa ydar sem hefer two kyrtla/ hñ gefi þm er onguan hefr/ ꝛ sa er vister hefer giori hñ slickt hid sama.
Tollheimtu meñ komu ꝛ til hñs at lata sig skira ꝛ sogdu til hñs meistare/ huat skulu vær giora/ eñ hñ sagdi til þra/ krefiet eigi meira eñ til er skipat.
Þa spurdu hñ stridsmeñ at ꝛ sogdu/ huat skulu vær giora/ hñ sagdi til þra/ kugit aunguañ/ nie giorit oriett/ ꝛ latid ydr nægia ydvart kaup giallð
Mat. xviij Eñ þa folkit grunade ꝛ at þ hugleiddu aller i sinū hiortū/ ef verda mætti þ at Johañis væri kristr/ svaradi Johñis ꝛ sagdi til allra/ eg skiri ydr
Mat. iij i vatni/ eñ sa er mier styrkri/ sem epter mig mun
Mar. i koma/ huers eg em ei verdr vpp at leysa þveingi
Joh. i hñs skoklæda/ hñ mun skira ydr i heilogū anda ꝛ elldi/ huers vindskofl at er i hñs hendi/ ꝛ hñ mū hreinsa siñ lafa/ ꝛ saman safna hueitino i korn hlodu sina/ eñ agnin̄ breña i elldi o slockuanligū ꝛ a margt añat meira minte hñ ꝛ bodadi folkino.
Eñ er Herodis tettarcha strakkadizt af hm fyr Herodiadem brodr konu sina/ ꝛ fyre allt añat

allt er Herodis giordi/ þo iok hn̄ ofan a þetta allt/ ꝛ lukti John̄em i myrkua ſtofu.

En̄ þ ſkiedi þa er allt folk liet ſig ſkira/ ꝛ þa er Jeſus var ſkirdꝛ ꝛ badz fyrer at himin̄ opnadizt ꝛ hei lagꝛ andi ſtie ofan i likamligre mynd yfuer hn̄/ ſem du fa/ ꝛ rodd kom af hımne ſem ſagdi/ þu ert ſonꝛ min̄ elſkuligꝛ i þier þocknazt mier.

Og Jeſus var nęr þria tigi ara/ þa hn̄ hof vpp ꝛ var halldin̄ ſon Joſephs
Sa er var ſonꝛ Ely
Sa er var ſonꝛ Mathath
Sa ed var ſonꝛ Leui
Sa ed var ſonꝛ Melchi
Sa ed var ſonꝛ Jan̄a
Sa ed var ſonꝛ Joſephs
Sa ed vᷓ ſonꝛ Mathathias
Sa ed var ſonꝛ Amos
Sa ed var ſonꝛ Nahum
Sa ed var ſonꝛ Eſli
Sa ed var ſonꝛ Nange
Sa ed var ſonꝛ Ma ath
Sa ed vᷓ ſonꝛ Mathathias
Sa ed var ſonꝛ Semei
Sa ed var ſonꝛ Joſech
Sa ea var ſonꝛ Juda
Sa ed var ſonꝛ Johan̄a
Sa ed var ſonꝛ Reſia
Sa ed var ſonꝛ Zorobabel
Sa ed var ſonꝛ Salathiel
Sa ed var ſonꝛ Neri
Sa ed var ſonꝛ Melchi
Sa ed var ſonꝛ Addi

Sa ed var ſonꝛ Roſam
Sa ed var ſonꝛ Elmadam
Sa ed var ſonꝛ Her
Sa ed var ſonꝛ Jeſo
Sa ed var ſonꝛ Eliezer
Sa ed var ſonꝛ Jorem
Sa ed var ſonꝛ Mattha
Sa ed var ſonꝛ Leui
Sa ed var ſonꝛ Symeon
Sa ed var ſonꝛ Juda
Sad var ſonꝛ Joſepha
Sa ed var ſonꝛ Jonam
Sa e var ſonꝛ Eliakim
Ba ed var ſonꝛ Melea
Sa ed var ſonꝛ Menam
Sa ed vᷓ ſonꝛ Mathathā
Sa ed var ſonꝛ Nathan
Sa ed var ſonꝛ Dauid
Sa ed var ſonꝛ Jeſſe
Sa ed var ſonꝛ Obed
Sa ed var ſonꝛ Boos
Sa ed var ſonꝛ Salmon
Sa ed var ſonꝛ Nahaſſon
Sa ed var ſonꝛ Aminadab
Sa var ſonꝛ Aram
Sa ed var ſonꝛ Eſrom

Sa ed var sonr Pharem
Sa ed var sonr Juda
Sa ed var sonr Jacobs
Sa ed var sonr Jsaacs
Sa ed var sonr Abrahãs
Sa ed var sonr Thara
Sa ed var sonr Nachor
Sa ed var sonr Saruch
Sa ed var sonr Ragahu
Sa ed var sonr Phalek
Sa ed var sonr Eber
Sa ed var sonr Sala
Sa ed var sonr Cainan
Sa ed var sonr Arphachsad
Sa ed var sonr Sem
Sa ed var sonr Noe
Sa ed var sonr Lamech
Sa ed var sonr Mathusala
Sa ed var sonr Enoch
Sa ed var sonr Jared
Sa ed var sonr Maleleel
Sa ed var sonr Cainan
Sa ed var sonr Enos
Sa ed var sonr Seth
Sa ed var sonr Adams
Sa var Gudz

Fiordi capitule

En Jesus fullr af heilogũ anda/kom aptr fra Jordan ⁊ fordizt af andanũ a eydimork/ ⁊ freistadizt af dioflinũ i xl daga/ ⁊ hñ neytti einskis a þm dogũ ⁊ at þm lidnum/hungradi hñ/Dioffullin sagdi þa til hñs/ ef þu ert gudz sonr/ seig steine þssim/at hñ verdi at braudi/Jes⁹ suaradi ⁊ sagdi til hñs/skrifat er þ madrin lifer eigi af braudi eino/helldr af sier huerju gudz ordi

Og dioffullin flutti hñ vpp a haa tinda fiallzins ⁊ syndi hm̃ a augabragdi oll riki verallda riñar ⁊ sagdi til hans/ allt þtta velldi ⁊ þss prydi mun eg gefa þier/ þuiat þau eru mier i hñdr feingin/⁊ huerjũ eg vil ma eg þau gefa/þui ef þu fellr fram ⁊ til bidr fyrer mier skulu þau aull þin vera/Jesus suaradi ⁊ sagdi til hñs far burt fra mier þu andskoti/ Skrifat er/ Drottin gud þin skallt þu til bidia ⁊ hm̃ einum þiona

Og hñ fœrdi hñ þa til Hierusalem ⁊ setti hñ ofan a burst Musterisins/⁊ sagdi til hñs/ef þu ert gudz sonr/

fleyg

fleyg þier hier ofan af/ þuiat skrifat er/ þ sinū Psal. xc
Einglū bifol hn̄ þig/at þr vardueiti þig/ ⁊ a si-
nū hondū beri þr þig/so at þu dreper eigi fot þi
nū vid steine. Jesus suaradi ⁊ sagdi til hn̄s/ sagt Deut vi.
er/ at eigi skuler þu freista drottin̄ gud þin̄. Og er
diofullin̄ hafdi lycktat allar freistaner/veik han̄
fra hm̄ vm stundar saker.

Og Jesus kō aptr i anda krapti til Galileā/ ⁊ ry
ctit gieck vt vm aull hierud af hm̄ ⁊ hn̄ sialfr ken
di i þra samkūdu husū ⁊ af ollū var hn̄ mycklads

Og hn̄ kom til Nadareth/ þar hn̄ var vpp a
lin̄/ ⁊ gieck in̄ epter vana sinū a þuott degi/ stod
vpp ⁊ tok at lesa/ ⁊ hm̄ var feingin bok Esaie spa
manz/ ⁊ er hn̄ fletti vm bokin̄e/ fan̄ hn̄ þan̄ stad
huar skrifat var/ Andi drottins er yfuer mier ⁊ Esaie lxi
af þui smurdi hn̄ mig ⁊ sendi at boda fognut
voladū/ ⁊ at græda sundrada i hiortū/ at predi
ka herteknum endrlausn/ ⁊ syn blindum ⁊ kramda
at kuitta til lausnar ⁊ at predika þacknæmligt
ar drottins

Og þa liet hn̄ saman bokina ⁊ fieck hana þie
naranū aptr ⁊ setti sig/ ⁊ aller þr sem i samkundu
husinu voru settu hm̄ augu/ en̄ hn̄ hof at seigia
til þra/ J dag er þssi ritning vpp fylld i ydrū eyrū
⁊ aller gafu vitnesburd af hm̄/ ⁊ vndrudust
þau nadar samlig ord sem geingu fram af hn̄s
munn̄e ⁊ sogdu/ er þssi eigi sonr Joseps/ hn̄ sagdi til
þra/ þier munut fulltomliga til min seigia/ þ' hi-
n orðz kund/ lækner biarga sialfū þier Nær þui
hue mykit at vier hofū heyrt at giort var til Ca-
pharnaū gior þu ⁊ hier a þin̄e fostr Jord/ en̄ hn̄
sagdi/ San̄liga seige eg ydr/ at eingen̄ spamadr
er þacknæmr a sin̄e fostr Jord.

eg. xvij J sannleik seige eg ydr/ marger eckiur voru a do
gum Elye/ i Jrael/ þa himinin var lucktr i þriu
ar ⁊ sex manadi/ þa giordizt ⁊ myckell hallæ vm
iiij. Reg. v alltlandit ⁊ til ongrar þrar var Elias sendr ne
ma i Sarepttha Sidonie til einnrar eckiu/ ⁊ marger
likþraer menn voru i Jrael a dogum Heliseí spa
manz ⁊ eingenn þra var hreinsadr nema Naaman
af Syria
Og aller fylldutzt þr vpp reidi sem i samkun
du husinu voru er þr heyrdu þ/ stodu vpp ⁊ hn. p
tu hn vt af borginne/ ⁊ leiddu hn allt vpp a fiallz
gnipuna/ þa ed þra borg var yfuer bygd at þr
Mat. vij hryndi hm þ ar fram/ enn hn gieck mitt a millu
Marce i þra ⁊ for i burt * ⁊ hn for ofan til Capharnaum
borgar i Galilea ⁊ kendi þm þar a huott dogu ⁊
aller vndrudutzt hns kenning/ þui hun var voldug
J samkundu husino var madr sa er hafdi o hrei
nan diofuls anda/ ⁊ kalladi vpp hárri rauddu
Mat. viij ⁊ sagdi/ Hættu huad hofu vær med þig Jesus
Marci i. af Nadareth/ þu komt at fyrerfara oss/ eg veit vel
at þu ert hinn heilagi gudz/ ⁊ Jesus strafadi hn
⁊ sagdi/ þegi þu ⁊ far vt af hm/ ⁊ diofullin fle
ygdi hm mitt fram i milli þra ⁊ for vt af hm/ ⁊
grandadi hm at ongu/ ottaslo ⁊ yfuer alla þa/ ⁊
toludutzt vid sin a mille ⁊ sogdu/ Huada ordi er
✠ þetta/ at hn bydr o hreinu ondu af valldi ⁊ krapti
t moder ⁊ þr fara vt/ hns ryckti barzt ⁊ allz stadar vt
moder ko vm oll nalæg hierud
manz En er Jes stod vpp af samkundunne gieck hn inn
i hus Symonar/ enn ver moder Symonar var hall
din i myckelle koldu/ ⁊ þr badu hn fyre henne/ hn
Mat. viij gieck til hennar/ ⁊ fyrerband kauldunne ⁊ hun for
Mar. i og liet hana/ ⁊ iafnskiott reis hun vpp ⁊ þionadi þm

E

Eñ þa Solin var vnder geingin/fluttu þr til hñs/alla þa siuka meñ sem marg hattadar sotter hofdu/eñ hñ lagdi hñdr yfuer sier huern ꝛ lækn adi þa/dioflar foru ꝛ vt af morgum kallandi opp ꝛ sogdu þu ert Kristr son gudz. Hñ hastadi a þa ꝛ leyfdi þm eigi at mæla/ þuiat þr vissu þ hñ var Kristr.

Eñ ed dagr var for hñ ꝛ gieck vt a eitt eydibol/ folkit leitadi at hm̄/ꝛ kom til hñs/ ꝛ hofdu gat a hm̄/at hñ færi eigi i fra þm/huerium hñ sagdi/mi er byriar ꝛ i odrū borgum at boda gudz riki/ þui at til þss em eg sendr/ ꝛ hñ predikadi i samkundu husum til Galilea.

Fimti capitule

Enn ℞ þ skiede/þa er folkit flycktizt at hm̄ til at heyra gudz ord/ ꝛ hñ sialfr stod vid/ sioin̄ Genesareth ꝛ leit two skip standa vid sioin̄/ eñ fiski meñirnir voru stigner af skipi ꝛ þwo net sin/ þa stie hñ a eitt skipit/ þ sem Symonar var ꝛ bad at drag i nockut fra landi/ hñ sat ꝛ kendi folkino/af skipino ℞ Hiñ fin ta suñu da

Og sem hñ gaf vpp at keña/sagdi hñ til Symonar/drag vpp hærra ꝛ leysit net ydar til fiski veidar/ Symon suaradi ꝛ sagdi til hñs/Meistare i alla nott hofu vær erfidat ꝛ feingum eckert/ eñ i þinu ordi mun eg mitt net vppleysa/ꝛ þa er þr hofdu þ giort luktu þr iñe myckla mergd fiska/ꝛ þ'a net rifnadi/ þr bentu ꝛ sinū fielogū sem voru a audru skipinu/ þ þr kæmi ꝛ hialpudu þm ꝛ þr komu ꝛ hlodu bædi skipin full/so þau suckut at mestu Mat iiii

Þa Symon Petr sa þ/fiell hñ til kniaña Je Marc i su ꝛ sagdi/gack fra mier lauardr/þuiat eg em madr

syndu

ſyndugr/af ꝼul at felmtr var yfuer hn̄ komiſt ꝛ
Mat. iiii · yfuer þa alla ſē mz hm̄ voru at þm fiſki drat
Mar. i ti er þr feingu ſaman/ Lika einn ꝛ Jacobo ꝛ Jo
hañi ſonū Zebedei/lagſmōm Symonn̄/ Jeſ⁹ ſag
di til Symonn̄/ Ottazt þu eigi/ þuiat hedan ifra
ſkallt þu meñ veida/ ꝛ þr drogu ſin ſkip at lan
di/ ꝛ yfuer gafu alla hluti ꝛ fylgdu hm̄ epter ✱
Þ ſkiedi ꝛ/ þa hn̄ vᵃʳ i eiñe borg/ ꝛ Sia! at þᵃʳ
var madr fullr vanheilſu/ ꝛ þa hn̄ ſa Jeſū fiell
hn̄ fram a ſina a ſionu/ bad hn̄ ꝛ ſagdi/ drottiñ/
ef þu villt þa kant þu at hreinſa mig/ ꝛ Jeſ⁹ rietti
vt ſina hond. ꝛ tok a hm̄ ꝛ ſagdi/ eg vil/ vert hre-
Mat. viij iñ/ ꝛ iafnſkiott huarf vanheilſan af hm̄/ ꝛ hn̄
baud hm̄ at ſeigia þ ongū/ helldr gack ꝛ ſyn þig
keñi maññinum/ ꝛ forna fyre þiñe hreinſan ſem
Leui xiiij Moyſes baud/ þm til vitniſburdar.

Eñ er hn̄s ryckti barzt vidara vt kom margt
folk ſamā hm̄ at heyra ꝛ at lęknazt af ſinū ſottū/
eñ hn̄ veik ſier af vega i eydimork ꝛ badz fyrer.

Og þ bar til a einū deigi er hañ ſat ꝛ kendi/ ꝛ
þar ſatu phariſeiar ꝛ laugſpekingar ſē komer voru
Mat. ix. af ollū kauptunū vr Galilea ꝛ Judea/ ꝛ fra Hie-
Mar. ij. ruſalē/ krapter drottins var ꝛ medr hm̄ til at lęk
na þa/ ꝛ Sia! at meñ baru þañ mañ a [illegible]ng
er ſiukur vari kueiſu/ ꝛ ſocktu til at koma hm̄ iñ ꝛ
leggia fyrer hn̄ fram/ ꝛ er þr gatu eigi haft hn̄
iñ fyrer folkino/ foru þr vpp a ręfrit/ ꝛ li[illegible] hn̄
ſiga a ſęngiñe nidr vm þekiuna mitt a mille fra
fram fyrer Jeſum/ ꝛ er hn̄ leit þra tru/ ſagdi hn̄/
madr fyrer gefizt þier ſynder þinar/ ſkript[illegible]r-
der ꝛ phariſeiar toku at hugſa mz ſier ꝛ ſogdu/ huer
er þſſi/ ſem męler gud laſtan? Huer ma ſynder
fyrer/ gefa nema gud eiñ.

En er Jesus fornam fra hugſan/ſuaradi hn̄ ⁊ ſagdi til þra/ Huat hugſe þier vont i ydru̅ hioꝛtum/huort er auduelldara at ſeigia/ þier eru þinar ſynder fyrergefnar/eda at ſeigia? ſtatt vpp ⁊ gack/ en s° at þier vitid/þ manzins ſonr hefer mackt til a iordu/ at fyre gefa ſynditnar/ſagdi hn̄ til Jns kueiſu ſiuka/ þier ſeige eg ſtatt vpp ⁊ tak ſęng þina ⁊ gack i þitt hus/⁊ iafnſkiott ſtod hn̄ vpp þm a ſiaandu̅/⁊ tok ſęngina vpp þa er hn̄ hafdi a leigit/⁊ gieck i ſitt hus lofandi gud/ þm oadi ollm̄ ⁊ lofudu gud/⁊ fyllduzt af otta ⁊ ſogdu/i dag hofu vęr ſied vndarliga hluti.

Mat. ix
Marci ij

Epter þ gieck hn̄ vt/⁊ sa þan tolheimtu man̄ er Leuis var at nafni/ſitia i Tollbudiñe/⁊ ſagdi til hn̄s/fylg þu mier epter/ ⁊ hn̄ forliet allt/ſtod vpp ⁊ fylgdi hm̄ epter/ Leuis giordi hm̄ mikit heimbod i ſinu huſi/þar var ⁊ myckell fioldi toll heimtu mañā ⁊ añarra þra/er medr þm satu til bordzins/ Phariſęi ⁊ ſkriptlęrder mogludu vid hn̄s lęriſueina/⁊ ſogdu/þui eti þier ⁊ dreckit mz tollteckta mōm ⁊ ber ſyndugu̅/ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/ Þr þurfa eigi lęknarans vid ſę[h]eil brigder eru/ helldr þr ſē ſiuker eru/ þuiat eigi kō eg at kalla riettlata helldr ſynduga til idranar

En þr ſogdu til hn̄s/þui foſtadu lęriſueinar John̄is s° opt ⁊ baduzt fyrer s° ⁊ lika phariſęis lęriſueinar/ en þiner eta ⁊ drecka/hn̄ ſagdi þa til þra/ Meigi þier nockut lata brudgumans ſvene faſta/a medan brudgumin̄ er hia þm/ þui þr tim̄ munu koma at brudgumanu̅ mu̅ fra þm kipt ⁊ þa munu þr faſta a þm dogu̅

Og hn̄ ſagde i epterliking til þra/ þ at eingen ſet bot af nyu klędi a gamallt fat/añars trefr

hid nyia

hid nyia ꝥ vpp/ ꝛ botin af þui Jno nyia fellr eigi
vid hid gamla/ ꝛ eingen lætr nytt vin i forna bel-
ge aññars spreinger hid nyia vinit belgena/ ꝛ ꝥ spil
lizt/ eñ vinbelgerner tortynazt/ helldr skal nytt
vin latazt i nya belge/ ꝛ mun þa huorutueggia
forvarazt/ sᵒ er ꝛ eingen sem dreckr af hinu gam
la ꝛ vilie strax ed nyia/ þuiat hñ seiger/ hid gam
la er betra

Siette capitule

✠ Lika sē vær ollū añañ dag paska/ ꝰ kolludu ꝛ Gydingar añ añ hatidar dag þañ nær ꝛ var epter eñ fyrsta huott dag sē merckiazt Matth. xvij

En ꝥ bar til a añañ hatid dag Jns fyr
sta þuott dags/ at hñ gieck vm sadna
akra ꝛ hñs lærisuein tindu axin of an
af korninu/ ꝛ atu/ nuandi þau med
hondū sier/ eñ nockrer af pharisæis so
gdu til þra/ fyrer þui giori þier ꝥ sem eigi leyfizt
a þuott dogū/ Jesus suaradi ꝛ sagdi til þra/ Ha-
fit þier eigi lesit huat Dauid giordi/ nær hñ hun-
gradi sialfañ ꝛ þa sem med hiñ voru/ Huerninn
at hñ gieck iñ i gudz husit ꝛ tok skodunar braudin
ꝛ ath/ gaf ꝛ þm sem med hiñ voru/ þau er on-
gum leyfduzt at eta nema keñimōm einum/ ꝛ hñ
sagdi til þra/ ꝥ manzins sonr er Herra ꝛ eirnen
þuott dagsins

Þat skiedi ꝛ eñ a audrū þuottdeigi at hñ gieck
iñ i samkundu husit ꝛ kendi/ ꝛ þar var sa madr
sem hin hægra hond var a visnud/ eñ skriptlær
der ꝛ pharisei hugdu at huort hñ læknadi a þuott
dognm/ sᵒ at þr fyndi ꝥ huar af þr mætti hñ a
kæra/ eñ hñ merckti vel þra huglsan ꝛ sagdi til mañz
ins þss sem hondina hafdi visnada/ ris þu vpp
ꝛ statt hier mitt/ Hañ reis vpp ꝛ stod þar/ eñ Je-
sus sagdi til þra/ eg spyr ydr at/ Huort hæfer a
þuott dogū vel at giora edr illa/ lifinu at forda
edr

ſdꝛ tortyna/ꝛ hn̄ leit til allra þra er i kring vm vo
ru ꝛ ſagdi til manzins riettu vt þina hond/ꝛ hañ
rietti hana vt/ eñ ſu hn̄s hond vard ſo heil ſem
hin oñr/. eñ þr ꝑylltuzt aꝑ heimſku ꝛ toludu til
huer vid añañ huad þr villdu aꝑ Jeſu giora

Eñ þ giordizt a þm dogū at hn̄ gieck i ꝑial
lit at bidiazt ꝑyrer/ꝛ hn̄ var vm þa nott a bænū Mat. x
til gudz/ꝛ þa ed dagr var/ kalladi hn̄ ſina lǽri Marci iii
ſueina/ꝛ kiori tolꝑ aꝑ þm/hueria at hn̄ neꝑndi A
poſtula/Symon þañ hn̄ kalladi Petrū ꝛ Andreā
brodꝛ hn̄s/Jacob ꝛ Johañem/Philippū ꝛ Bar
tholomeū/Mattheū ꝛ Thomam/Jacobū ſon Al
phei ꝛ Symon ſem kalladizt Zelotes/Judam Ja
cobs ſon ꝛ Judam ſcarioth huer ed var ſuikarin̄.

Og hn̄ ꝑor oꝑan medꝛ þm aꝑ ꝑiallino/ꝛ gieck
a eiñ ſliettañ ꝑlaut i morkiñe/ꝛ ꝑlockr hn̄s lǽri
ſueina/ ꝛ mickill ꝑiolldi añars lyds aꝑ allri Ju
dea ꝛ Hieruſalem/ꝛ vr ſio ſtodunū Tyro ꝛ Sydo
nis/Huerier kõner voro hm̄ at heyra ꝛ þþr lǽkn
duzt aꝑ ſinū ſottū/ꝛ at þr ſem kuoldnzt aꝑ ohrei
nū ondum ꝑrdi heilbrigder/ ꝛ allr lydr ſockti til
hm̄ at naa/ þuiat kraptr gieck vt ꝑra hm̄ ꝛ hn̄ lǽk
nadi þa alla

Og hn̄ hoꝑ ſin augu vpp yꝑuer lǽriſueina ſina
ꝛ ſagdi/Sǽler eru þier volader þui at ydart er
gudz riki/Sǽlir eru þier ſē hungrader er nu/ þui Mat. v
at þier ſkulut ſadder verda/Sǽler eru þier ſem
nu gratid/þuiat þier munut hlǽia/ Sǽler eru
þier/ þo at meñ hati ydr ꝛ ꝑra ſkilie ydr ꝛ hall
mǽli/ꝛ ꝑorleggi ydart naꝑn ſo ſem añars illaire
kia vegna manzins ſonar/ꝑagni þier ꝛ glediezt a
þm deigi/Siaet þuiat ydart verd kaup er mikit
a himne/ þui þañin giordu ꝛ ꝑra ꝑedꝛ vid ſpa
meñina *

 En

Math. v. Eñ huat fyrer we ydr andigũ/ ſem hier hafit
ydra huggan/we ydr ſem nu eru ſadder/þuiat ydr
mun hungra/ we ydr ſem hlægit nu/ þuiat þier
munut æpa τ yla/we ydr nær ed huer mañ lofᵃ
ydr/þuiat ſᵒ giordu τ þra fedr vid hina folſku
ſpameñ

Eñ eg ſeigi ydr ſem a heyrit/elſki þier o vine ydra/ giorit þm vel til ſem ydr hata/ſignit þa er ydr baulua/τ bidiet fyrer þm ſem ydr miſþyrma/τ huer hñ slær þig a eiñ kiñ vangañ/biod hm̃ τ añ añ fram/τhuer hñ tekr af þier þiñ mottul.þa ver hm̃ eigi þiñ kyrtil/τ huer þig bidr/ þm gef/τ huat er hñ tekr burt huat þitt er/ þ heimt eigi aptr/τſᵒ ſem þier viliet at meñ giori vid ydr/ giori þier lika ſᵒ vid þa

Og ef þier elſkit þa ſem ydr elſka/huer er þa ydᵃ þock/þuiat ſynduger elſka ſina elſkendr/τ þo þier giorit þm gott ſem ydr giora vel til. Huer verdr ydᵃ þock/ þuiat þtta giora eirnen Jner ſyndugu/τ þo þier ſkiptit vid þa/af huertiũ þier vænntid launa/Huer verdr þa ydar þauck/þuiat ſynduger byta vid ſyndugu/at þr taki likt vid liku/huar fyre þa elſki þier o vine ydra/giorit gott τ bytid/ einſkis þar fyrer vænntandi/ þa mun ydart verdkaup mikit verda τ þier munut verda ſyner Jnshæzta/, þuiat hañ er god.fuſ vidr o þacklata τ vonda

℟ Fiorda Suñu dag. Mat. vij. Fyrer þui ℟ verit τ miſkuñſamir/lika ſem ydar fader er miſkuñſamr/eigi ſkulu þier dæma/ at þier dæmizt eigi/fordæmit eigi/ ſᵒ at þier fordæmizt eigi/fyregefit/ þa mun ydr τ fyrer gefazt/gefit τ ydr ſkal gefazt/goda τſaman þryckt τ /ſkekna τ yfuer fliotanliga mæling mun gefin

þin vera i ydvart skaut/ þuiat medr þui somu mæ
lingu hueriu þier mælit mun ydr aptr mælazt

Og hn̄ sagdi þm eina epter liking/ þeir blindr no Mat. xv
kr at leitt blindan̄/ falla þr eigi bader i grofina/ei
gi er lærisueinīn yfuer sinū Meistara/ þui nær Mat. vij
ed huer er s° sem hn̄s Meistare/ þa er hn̄ algiordr
en̄ huat sier þu augn i þins brodrs auga/ en̄ at
þm vagli sem i þino auga er gair þu eigi/ eda
huernen mattu seigia brodr þinū/broder leyf at
eg dragi burt augnina vr auga þinu/er þu sier
eigi sialfr vaglin̄ i þinu auga/þu hræsnarer drag
þu fyrst vt vaglin̄ vr þinu auga/ ꝛ sia þa til at
þu drager vt augnina vr þins brodr auga ✱

Þui eckert gott tre þa ber vondan̄ auogxt/ ꝛ ec-
kert vont tre ber godan auogxt/ huert tre man ꝛ
ken̄azt af sinū auegxti/ þuiat eigi lesa men̄ saman
fikiur af klungre/ ꝛ eigi hirda men̄ vinber af sko
gar᷒ rune/godr madr af godū siod sins hierta fremr Mat. xij
gott/ ꝛ illr madr af vondū siod sins hiarta fremr
illt/ þuiat af gnægd hiartans mælir munnin̄.

Til huers kalli þier mig. Herra He rra/ ꝛ
giorit eigi þ eg seige/huer hn̄ kemr til min/Heyrir
min ord ꝛ giorir þau/ þa man eg syna ydr at hue-
rium hn̄ er likr/Hn̄ er likr þm man̄i er bygdi vpp
hus ꝛ grof diupt/ ꝛ setti sin̄ grundvoll a hellu stei Mat. vij
ne/ en̄ er vaxt hridina giordi dundi vaxt flodit
at husino/ ꝛ matti þat eigi hræra. Þuiat þat
var grunduallat a hellū steine/ En̄ huer han̄
heyrer þau ꝛ giorir eigi / han̄ er likur þin̄ man̄i

 er bygdi

er bygdi ſitt huſ a Jordu an grunduollz/at hüer
riu vazt flodit dundi r ꝥ fiell iafn ſnart r hra,
fan þeſſa huſ vard mykell

Sioundę capitule/

Mat. viij En þa hñ hafdi lycktad ſina rædu fy,
re folkino/gieck hñ ïñ i Capernaũ/eñ
þion eins hundradz hofdingia/Lat
daud vona/ hüer ed hm̃ var gedfell,
dr/ r er hñ heyrdi af Jeſu/ ſendi hañ
meñ af olldungũ gydinga til hñſ r bad hñ at kõa
r giora ſiñ þion heilbrigdañ/eñ er ꝥr komu til Je
ſu grat bædu ꝥr hñ r ſogdu/verdr er hñ ꝥſſat þu
veiter hm̃ ꝥ/ þuiat hñ elſkar vora þiod/ r hefer
vpp bygt fyrer oſſ vort ſamkundu huſ/eñ Jeſus
gieck med ꝥm þadan.

Og þa er ꝥr voru eigi langt fra huſino/ſendi
hofdnigiñ vine til hñs r ſagdi Herra/ þiaet ydr ei
gi þuiat eg em ei verdr at þu gãger iñ vnder mitt
þak/ þar fyre hefi eg r eigi reiknat ſialfañ mig
verdugañ til þin at koma/ Helldr mæl þu ord r
verdi miñ ſueiñ ſ° heill/þuiat eg em madr vall,
diño vnder gefiñ/ Hafandi vnder mier herna,
dar meñ/ r ef eg ſeige ꝥſſm far/þa fer hñ/ r til
añarſ kom/ſ° kem hñ r þion minũ gior ꝥtta r þa
giorir hñ ꝥ/ eñ er Jeſus heyrdi ꝥ vndradizt hñ r
sneri aptr r ſagdi til folkſins ſem hm̃ fylgdi epter
Sañliga ſeige eg ydr/at eg hefi eigi fundit ſuili
ka tru i Jſrael/ r er ꝥr ſem vt voru ſender komu af
tr til huſſins fundu ꝥr þañ þion er ſiukr hafdi
verit heilbrigdañ.

Sextan⸗ da ſeñu dag ꝥat ✠ ſkiedi r epter ꝥ/ at Jeſus gieck til ꝥrar
borgar ſem hiet Naim r marger hñs lærisueinar
fylgdu hm̃/ r fioldi añars folkſ/ eñ er hñ nalga,
dizt

vſꝛt borgar hlidit/ Sieꝛ var framlidinn madꝛ bo
rinn vt/ einka ſonꝛ ſinnar mꝍdꝛ/ ꝛ hun var eckia/ ꝛ
mickell borgar mugꝛ gieck vt med hñe/ ꝛ er drottinn
leit hana/ hrꝍrdizt hñ miſkunnar ꝛ ſagdi til hñar/
Grattu eigi/ ꝛ hann gieck þar at ꝛ a hrꝍrdi borunnar/
enn þꝛ ed barn ſtodu vid/ Hñ ſagdi/ vngmenni eg ſeg
ge þier riſ vpp/ ꝛ ſa reiſtizt vpp vid ſem fram
lidinn var ꝛ tok at mꝍla/ ꝛ hñ fieck hñ aptr ſinne/
modꝛ/ enn yfer alla þa kom otti lofudu gud ꝛ ſog-
du/ ſpamadꝛ myckell er at medal vor vppriſinn/ ꝛ
gud hefer vitiad ſins lyds * ꝛ þeſſi ſaga barzt vt
af hm̃ vm allt Judeam ꝛ vm oll nalꝍg hierud.

Og allt þetta kungiordu Johañi hñs lꝍriſuei- Mat.xi
nar/ ꝛ Johañis kalladi two af ſinum lꝍriſueinum til
ſin ꝛ ſendi þa til Jeſu/ ꝛ liet ſeigia/ ert þu ſa er ko-
ma mun/ eda eigu vær annars at bida/ enn er þꝛ menn
komu til hñſ/ ſogdu þꝛ/ Jon baptiſta ſendi ockꝛ til
þin/ ꝛ liet ſeigia þier/ ert þu ſa er koma mun/ eda ei-
gu vær annars at bida/ enn a þeire ſtundu lꝍknadi hñ
marga af ſottum ſinum ꝛ meinum/ ꝛ af o hreinum on-
dum ꝛ morgum blindum gaf hñ ſyn/ Og Jeſus ſua-
radi ꝛ ſagdi til þꝛa/ gangit/ ꝛ kungiorit Johañi
huat þier hafit heyrt ꝛ ſied/ þ blinder ſia/ Hallter
ganga/ Likþraer hreinſazt/ daufer fa heyrn/ dau
der riſa vpp/ fatꝍkum bodazt gudzſpioll/ ꝛ ſꝍll
er ſa ſem eigi ſkam fyller ſig a mier

Enn er ſendi bodar Johañis voru burt geing-
ner/ hof Jeſus at ſeigia til foll ſins af Johañi/
Huar til foru þier vt i eydi mork eda foru þier at
ſia reyr vond vindi ſkekinn/ eda villdu þier helldꝛ
vt fara at ſia mann i miukum klꝍdum pryddann/ Sie-
tꝛ at þꝛ ſem dyrmꝍt kladi bera/ ꝛ at fyſn lifa
ru i konũgs gordum/ eda huad foru þier at ſia

villdu þier ſia ſpamañ/ eñ eg kañ ydr at ſeigia
fram eñ ſpamañ/ ꝥſſi er sa af hueriũ at ſkrifat
Mal. iij er/at eg ſendi miñ eingel fyrer þinu auglitt/sa er
til reida ſkal þiñ veg fyrer þier/ þuiat eg ſeigi ydr
at a medal fra ſem af konu eru fodder/er eingeñ
ſpamañа meire eñ Jon baptiſta/ eñ ſa ed miñe
er i gudz riki er honum meire
Og allt ꝥ folk er a heyrdi ⁊ lika tollheimtu meñ
riettlætttu gud/⁊ lietu ſig ſkira medr ſkirn Joha-
ñis/eñ phariſꝗi ⁊ laugſpekingar forſmadu gudz
rad i ſtrid vid ſialfua ſig ⁊ lietu eigi ſkiraſt af hm̃
Mat. xi Eñ drottiñ ſagdi/vid huat ſkal eg iafna mõm
ꝥſſarar kynſlodar ⁊ hueriu þr eru liker/ bornũ þm
eru þr liker ſẽ ſitia a torge ⁊ klaꝛ huert til añars
⁊ ſeigia/vær pipudũ fyre ydr ⁊ þier donzudut ei-
gi/ vær ſungũ fyrer ydr vor harma kuædi/⁊ þier
grptud eigi/þuiat Jon baptiſta er komiñ/ath eigi
braud nie drack vin/ þo ſeigi þier hñ hafi dio-
full/Manzinsſon er ⁊ komiñ ath ⁊ drack/⁊ þier
ſeigit/Siaet ! etarañ ⁊ vin dryckiu mañiñ/aſtuni
tollheimtu mañа ⁊ ber ſyndugra/ ⁊ ſpeken hlytr
s͛ at riettlætaztaf ſinũ ſonum ollm̃
Eñ nockr af phariſꝗis bad hñ at hñ æti med
hm̃/⁊ hñ gieck iñ i phariſearans huſ/⁊ ſettizt til
bordz/⁊ Siat at kona var su i borgiñe er berſyn-
dug var/ ⁊ er hun viſſe at Jeſ͛ ſat til bordz i pha-
riſearans huſe/hafdi hun þangat ſmyrſla budk/
⁊ for a baki hm̃ til fota hñs/⁊ tok at væta hans
fætr med tarum ⁊ at þurka medr lockũ ſins ho-
fudz/kyſſti ⁊ a hñs fætr ⁊ reid m ſmyrſlũ.
Eñ er hiñ phariſe͛ sa ꝥ ſem hñ baud iñ/mæll-
ti hñ med ſier/ ef ꝥſſe væri ſpamadr/þa viſſi
hñ huer ⁊ huilik væri su kona er a hm̃ tekr, þuiat
hun

Hun er ein berſyndug kuña Jeſus ſuarade ⁊ ſag
di til hñs. Symeon eg hefi nockut þier at ſeigia.
eñ hñ ſagdi/ ſeig þu Meiſtare. tueir ſkullda meñ
voru nockꝛs okꝛkallz/ eiñ var hm̃ ſkulldugꝛ fim
hundrut peninga/eñ añar fimtigi Og er þꝛ hof
du eigi at giallda/ gaf hñ þm badū til/ þu ſeig
nu hvor þꝛa er hñ elſk meſt Symō ſuaradi ⁊ ſa
gdi eg meina at ſa ſem hñ gaf meira til/ eñ hñ
ſagdi til hñs/ þ orſkurdader þu rett.

Og hñ vendi ſier til konuñar ⁊ ſagdi til Symo
nar/ſer þu þſſa konu/eg gieck iñ i þitt hus/ ⁊ þu
gafſt eigi vatn minū fotū/eñ þſſi vætti mina fæ
tr med tarū ⁊ þurkadi med ſiñi hofut lockum/
koſſ gafſt þu mier onguan/eñ þſſe ſidan hun gieck
hier iñ hefer hun eigi linnt at kyſſa mina fætr/ mitt
hofut ſmurdir þu eigi vid ſmiori/ eñ þſſe reid ma
mina fætr ſmyrſlum/ fyrer þ ſeigi eg þier at hñe
fyrer gefazt margar ſynder/ þuiat hun elſkadi
mikit/eñ þm ſem miña fyrergefzt/hñ elſkar min
na.

Og hñ ſagdi til hñar/ þier eru þinar ſynder
fyrer gefnar ⁊ þꝛ toku at ſeigia/ ſem vid bordit
ſatu/ med ſialfum ſier. Huer er þſſi ſa er eirnen
fyrer gefr ſynder/ eñ hañ ſagdi til konuñar/ þin
trua giordi þig holpna/ far i fridi.

Attandi capitule

At ſkiedi ⁊ epter þ/at hñ ferdadzit i gie
gnū borger ⁊ kauptun predikadi ⁊ bod
adi gudz riki/ ⁊ þꝛ tolf medꝛ hm̃/ ⁊ nock
rar þær konꝛ ſem hñ hafdi grætt af
o hreinum ondum/ ⁊ odrū ſottar ferlū

einkum Maria ſu er hiet Magd alena/ fra huer-
re er (vij) dioflar hofdu vt farit/ ꝛ Johaña huſ-
fru Chuſa/ forſionar manz Herodis ꝛ Suſaña/
ꝛ margar adꝛar þær hm̃ veittu/ af ſinũ eignum.

Eñ þa er margt folk var ſaman komit/ ꝛ er þr
ꝶ Ahan ſu- dꝛiſꝛ at hm̃ vr ſtodunũ/ ſagdi hñ i epter likin-
-u dag i niu gu/ ꝶ Sa gieck vt er ſadi/ at ſa ſinu ſæði/ ꝛ þa
-ikna poſtu hñ ſadi fiell ſumt hia veginũ/ ꝛ var fot trodit/ ꝛ
fuglar himins atu ꝥ/ ꝛ ſumt fiell a hellu/ ꝛ þa er
ꝥ ſpratt vpp viſnadi ꝥ/ af þui ꝥ hafdi eigi vo-
kua/ Og ſumt fiell a medal þyrna/ ꝛ þyrnen ſprut-
tu vpp med ꝛ kefdu þui nidꝛ/ ſumt fiell i goda
Jord/ ꝛ ꝥ vogr vpp ꝛ bar hundrad falldañ auo-
grt/ þa er hñ ſagdi ꝥtta/ kalladi hñ. Huer eyru
hefer at heyra hñ heyre.

Eñ hñs lærisueinar ſpurdu hñ at/ huer ed væ-
ri ꝥſſi epter liking/ huerium hñ ſagdi/ ydꝛ er vnt at
vita leynda doma gudz rikis/ eñ ꝥm odrũ i epter li-
king/ at ſiaandi/ þa ſiai þr ꝥ eigi/ ꝛ a heyrandi ſkil-
lie þr ꝥ eigi

Eñ ꝥſſi er epter likingin/ ſædit er gudz ord/ eñ
hiner vid veginn/ eru þr ſem heyra/ eñ epter a þa ke-
mr dioffullinn ꝛ tekr ordit vr hiortũ þra/ ſo at þr
true eigi ꝛ verdi holpner/ Eñ hiner er a helluna/
eru ꝥ/ nær þr heyra ꝥ/ þa medtaka þr ꝥ mz fag-
nadi/ ꝛ hafa þo eigi rot neina/ vm ſtundar ſaker
trua þr/ ꝛ a freiſtunar tima þa falla þr fra/ Eñ
þat ſem fiell a millũ þyrnaña/ eru þr ſem ꝥ hey-
ra/ ꝛ velkiazt i ſorgũ/ audæfũ/ ꝛ girndum ꝥſſara
ra lifdaga/ kefiazt ſo/ ꝛ færa onguañ auogrt.
Eñ ꝥ ſem i goda Jord fiell/ eru þr ſem heyra ordit
ꝛ hallda ꝥ i godu ꝛ ſid ſomu hiarta/ ꝛ færa auo-
grt i þolin mædi. ꝶ

Eñ

Eñ eingeñ kueiker a liosino/ z byrgiꝥ i keri/ eda
setie ꝥ vnder sængar stad/ helldr seti hñ ꝥ a ker= Mat. v
ta halldiñ/ so at þr sem þar iñ ganga siae liosit/ Mar. iiii
þuiat ecki er so dulit/ at eigi verdi opin bert/ z ec= Mat. x
kert so leynt at eigi kunngiorizt z i auglios kome/ [
Fyre þui gætid at/ huernen þier heyrit til/ þuiat
þm ed hefr hm̃ mun gefazt/ z huer hellzt eigi
hefer/ fra hm̃ mun burt takazt/ eirnen ꝥ hñ mei=
nar sig hafa

Eñ moder hñs z brædr komu til hñs/ z gatu
eigi fundit hñ fyre folkino/ z hm̃ var ꝥ vnderui=
sat Moder þin z brædur eru hier vti/ z vilia sia Mat. xij
þig/ eñ hñ suaradi z sagdi til þra/ min moder z mi Mar. iij
ner brædr eru þr sem heyra gudz ord z giora

Og ꝥ bar til a einũ deigi/ at hñ stie sialfr a
skip litid z hñs lærisueinar/ Hañ sagdi þa til þra/ Mat. viij
foru vær yfuer vm̃ þña sio/ z þr leystu fra lan= Mar. v
di/ eñ er þr sigldu/ sofnadi hñ/ z þar kom hüerfil
uindr a sioiñ/ so at fyllti vnder þm z þm lær vid
topũ/ þa geingu þr at hm̃ voktu hñ z sogdu Mei
stare vær forgongũ/ eñ hñ stod vpp z hastadi a
vindiñ z a siafar olldunar z þær sefuduzt z gior
di logn/ hñ sagdi til þra/ huar er ydr tru/ eñ þr ot
tuduzt þ z vndrudu/ seigiandi sin a mille. Huer
ætle þ ier at þssi sie/ þuiat hñ bydr vinde z vatne/
z þau hlyda hm̃/ þr siglda þa til þrar bygdr hu=
gadareni biuggu/ huer ed liggr iafn gegnt galilea

Og þa hñ stie af skipi a land/ rañ i moti hm̃
madr nockr vr borgiñe sem haft hafdi diofl
vm langa tima z klæddizt eigi fautũ/ var z eigi i
husum/ Helldr i daudra mañalcidũ/ eñ er hñ leit
Jesum fiell hñ fram fyre hm̃ kalladi vpp Har
ti roddu z sagdi/ Huat a eg med þig Jesu sonr

 guds

gudꝫ Jn̄s hæꝺzta/eg beidi þig at eigi kuelier þu
mig/en̄ hn̄ baud o hreinū anda at hn̄ færi vt af
mān̄inū þat hn̄ hafdi vm langa æfi hn̄ kualit hn̄
v̄ ꝛ bundin̄ Jarnuidiū ꝛ i fiotrū vardueittr/en̄ at
ſlitnū bōdunū v̄ hn̄ rekin̄ af dioflinū i eydimork

Jeſus ſpurdi hn̄ atꝛ ſagdi. Huert er nafn þitt
hn̄ ſagdi/Legion/þuiat marger diofl̄ voru i hn̄
farner/ꝛ þr badu hn̄ at ei ſkipadi hn̄ þm at fara
i vnderdiupit/en̄ þar var mikel ſuina hiord a bi
te vm fiallit/ꝛ þr badu hn̄ at leyfa ſier at fara
i þau/ꝛ hn̄ lofadi þm þ/ þa foru dioflarner vt
af mān̄inū/ꝛ hlupu i ſuinen/ ꝛ hiordin̄ fleygdi
ſier med einu a hlaupi J ſiain̄ ꝛ drecktizt þar/en̄ er
þr ſau þ ſem hiordina geymdu/flydu þr/ꝛ kun̄
giordu þ i borgina ꝛ vm þorpin

Þa geingu þr vt at ſia/huat ſkied var/ꝛ komu
til Jeſu/fundu mān̄in̄/af huerium dioflarner hof
du vt farit/ ſitianda klæddan̄ ꝛ heiluita til fota
Jeſu/ꝛ þm oadi þ/en̄ þr ſem hofdu ſied kyntu þm
huernen ſa hin̄ diofull odi var heilbrigdr vordin̄
ꝛ allr mugr Gadareni bygdar badu hn̄/at hn̄ vi
ke burt fra þm/ þuiat þr voru af myklum otta
halldner. Hn̄ ſtie þa a ſkip ꝛ ſneri aptr/en̄ ſa ma
dr. ſem dioflarner voru vt af farner bad hn̄ at
hn̄ mætti vera hia hm̄/en̄ Jeſus liet hn̄ fra ſier/ꝛ
ſagdi/ far aptr i þitt huſ/ ſeig hue mikit gud
veitti þier/ꝛ hn̄ for ꝛ predikadi vm alla borgina
hue mikit Jeſus hafdi hm̄ giort

Mat. ix Þat ſkiedi ꝛ er Jeſus kom aptr/at lydrin̄ med
Marci v tok hn̄/þuiat aller bidu hn̄s/ꝛ Sia ꝛ at madr kom
þar er Jairus var at nafni/ꝛ ſa var ſamkundu
huſins hofdingie/hn̄ fiell til fota Jeſu ꝛ bad hn̄/
at hn̄ geingi i hn̄ſ huſ/þuiat hn̄ atti ſier einka dot

tt nær

ur nær tolf ara gamla/ ⁊ hun var at dauda kō-
men/ ⁊ er hn̄ gieck þangat þreyngdi folkit at hm̄
Kona var þar ⁊ nockꝛ ſem hafþ hafdi blod Math. ix
fall i tolf aar/ huer ed vt hafdi ⁊ gefit læknorū Marci
ſina alla aleigu/ ⁊ vard þo af ongum grædd/ hun
gieck a bak-til/ ⁊ snart falld hn̄s klæda/ ⁊ iafn
snart ſtemdizt hn̄ar blod lat. Jeſus ſagdi/ Huer
er sa er mig snerti/ en̄ er aller neitudu ſagdi Peꝛ
⁊ þꝛ er med hm̄ voru/ Meiſtare/ folkit þreynger
⁊ þiakar at þier/ ⁊ þu ſeiger huer snart mig/ Je-
us ſagdi/ eīnhuer hefuer snortid mig/ þuiat eg
ken̄e krapt vt af mier geingin̄/ en̄ er konan sa/ at
þ var eigi hulit/ kom hun ſkialfandi ⁊ fiell fram̄
fyrer fætr hans/ ⁊ ian̄giordi fyrer ollu folki/ fy
rer hueria ſauk ed hun hafdi hn̄ ſnortid/ ⁊ huerſu
hun hafdi iafn ſnart heil ordit/ en̄ hn̄ ſagdi til
hn̄ar vert glaud min dotter þin trua giordi þig
holpna/ far i fridi.
Og er hn̄ taladi vm þtta/ kom nockꝛ til ſam-
kundu huſins hofdingia ſeigiandi hm̄/ þin dotter
er latin/ o maka hn̄ eigi/ en̄ er Jeſus heyrdi þ/ ſua
radi hn̄ ⁊ ſagdi vid fandꝛ ſtulkun̄ar/ hrædzt eigi
þu trudu helldꝛ/ þa verdꝛ hun heilbrigd/ ⁊ er hn̄
kom at huſino lofadi hn̄ ei nein̄ū in̄ at ganga mꝫ
ſier/ nema Petre Jacobo ⁊ Johan̄i/ ⁊ fodꝛ ⁊ modꝛ
ſtulkun̄ᵃʳ/ en̄ þꝛ grietu aller/ ⁊ ſyrgdu hana/ hn̄ ſag
di þa gratid eigi/ þuiat hun er ei daud/ helldꝛ ſe
fꝛ hun þa dariudu þꝛ hn̄/ þuiat þꝛ viſſu at hun vᵃʳ
latin. en̄ hn̄ rak þa alla vt/ ⁊ tok i hōd hn̄ar kalla
di ⁊ ſagdi/ ſtulka ſtatt vpp/ ⁊ hn̄ar andi kō aptr
⁊ hun ſtod iafn ſnart vpp/ hn̄ ſkipadi ⁊ at gefa
hn̄e at eta/ hn̄ar forelldrū felmtradi vid/ en̄ hn̄
baud þm̄ at ſeigia ongū fra huat giorzt hafdi.

Niunda

Niunde capitule

Mat. x
Mat. vi
EN Jesus kalladi saman þa tolf er Postu-
lar uefnduzt/ ⁊ gaf þeim krapt ⁊ matt
yfuer alla dioflar ⁊ þ þr lęknudu sotter
/sendi þa ⁊ vt at predika gudz riki/ ⁊ at
grǽda siuka/sagdi til þra/ þier skulut eckert bera
mz ydr a veg/huorki staf/ nie tosku/ eigi braud
nie peninga/ ⁊ þier skulut ei hafa two kyrtla/ ⁊ i
huert þ hus sem þier inn gangit/ þa blifit þar þan-
gat til þier farit i burt þadan/ ⁊ sa huer er med
tekr ydr eigi/ þa gangit vt vr borg þre/ ⁊ hristid
dupt af fotũ ydar til vitnisburdar yfuer þa/ þr
geingu vt ⁊ ferduduzt i giegnũ kauptũ/bodaudi
Mat. xiiii gudz riki/ ⁊ lęknadi allz stadar.
Mar. vi Enn er Herodis tetrarcha heyrdi þ allt/huat er
hn̄ giordi/vard hn̄ efa blandinn/af þui/at af su-
mũ sagdizt þ. Johannis væri af dauda risinn/enn af
sumũ þ Elyas væri auglystr/enn af odrũ þ einn af
gomlu spamõnum væri vpp aptr risinn/Herodis sag
di/Johannẽ liet eg af hofda/eda huer er þessi/af
Mat. xiiii þeim ed eg heyri þuilickt ⁊ hn̄ fystizt at sia hn̄.
Mar. vi Postularner komu aptr ⁊ skyrdu hm̃ fra huat
Joha. vi ed þr hofdu giort/ ⁊ hn̄ medtok þa/ ⁊ veik af ve-
ga i eydimork þrar borgar sem hiet Betsaida/ ⁊
er folkit vard þess vart/dro þ epter ⁊ hn̄ medtok þ
⁊ taladi fyrer þm af gudz riki/lęknadi ⁊ þa sem
þess þurftu/ enn er lida tok a daginn geingu þr tolf
til hans ⁊ sogdu hm̃/ Lat folkit i fra þier at þ
gange i þau þorp ⁊ kauptun er hier eru i kring/
at herbergia sig ⁊ leita sier at fǽdu/ þuiat vær erũ
hier a eydimork/enn hn̄ sagdi gefi þier þm at eta/
þr sogdu/vær hofum eigi meir enn fimm braud/ ⁊
two fiska/nema vera meigi/at vær forum ⁊ kau
pum

fædu þſſu ollu folki/eñ þar var fiñ þuſ
ſund manz/ Hañ ſagdi þa til ſiña lǽriſueina/ La
tid þa ſetia ſig i lag fimtigũ ſaman/ Þr giordu ꝛ
ſ° ſettu ſig nidr aller ſamt. Hañ tok þa þau fim
braud ꝛ two fiſka/leit til himins/blezadi þau/
ꝛ braut ſundr/fieck ſinũ lǽriſueinũ at þr legdi fy
rer folkit/ þr neytti/ ꝛ vrdu aller ſadder þ var ꝛ
vpptekit.er þm hafdi af gengit af leifunũ/tolf
karfuer fullar

Þat giordizt ꝛ þa hñ var eiñ ꝛ badz fyrer/ ꝛ Mat. xvi
hiã lǽriſueinar hia hm̃/at hñ ſpurdi þa at ꝛ ſag Mar. viii
di/huern ſeiger folkit mig vera/ Þr ſuorudu ꝛ ſog
du/ Þr ſeigia þu ſiert Johañis baptiſta/ eñ adrer
Elyas/eñ ſumer ſeigia/ þ eirn af Jnũ fyrrũ ſpa
mõnũ ſie vppriſiñ/ Hñ ſagdi til þra/huern ſeigi þr
er mig vera. Symon Petrꝰ ſuaradi ꝛ ſagdi/ Kri
ſtr Guds/eñ hñ haſtade a þa ꝛ baud þm at þr ſeg
di þ ei neinũ/ꝛ ſagdi/ þ manzins ſyne bǽri margt
at lida/ꝛ forſmadr at vera af olldungum/kẽni
maña hofdingiũ ꝛ ſkriptlǽrdũ/ꝛ liflatiñ verda
ꝛ a þridia deigi vpp at riſa

Hañ ſagdi þa til allra/ef nockr vill epter mier Mat. xvi
fara/hñ a neite ſialfũ ſier/ꝛ taki a ſig ſiñ kroſſ Mar. viii
huerſ dagliga/ꝛ fylgi mier epter/ þuiat huer er ſi
nu lifi vill biarga/hñ tyner þui/eñ huer ſinu lifi
tyner miña vegna hñ giorir þ holpit/ þui huat
gagnar þ mañinũ/ þo hñ hreppi allañ heim/ eñ
glate ſialfũ ſier/ ꝛ giori ſ° ſitt eigit tiõn/ þui huer
hñ feilaſt ſier miñ ꝛ miña orda/ þſſ mun manzins
ſon feila ſier þa hñ kemr i dyrd ſiñe/ꝛ fodrſins
ꝛ heilagra Eingla/eñ eg ſeigi ydr ſañliga at nock
er af þm hier ſtanda/ſmacka eigi daudañ/ þar
til þr ſia gudz riki

Þat

Þ skiedi ꝛ epter þessa rædu/ nær atta dogū/at
[M]at. xvij hn̄ tok med sier Petrū Jacobū ꝛ Johan̄em/ ꝛ gieck
Marci viij upp a fiallit at bidiazt fyrer/ ꝛ þa er hn̄ badz
fyre/vard hn̄s andlizt mynd ønr/ ꝛ hn̄s klædi huit
ꝛ skinandi/Og Sia at tueir men̄ toludu vid hn̄
✠ Huerier ed voru Moyses ꝛ Elyas sem sazt i bir
...t for þer tun̄e/ ꝛ toludu vm hn̄s vt for/hueria hn̄ mundi
...m huer gi fullkōna til Hierusalem/en̄ Petr ꝛ þr er voru med
...i lok hn̄ gt hm̄/voru miog svefn þunga/ ꝛ er þr voknudu/
...at þa. sau þr hn̄s dyrd/ ꝛ þa two men̄ er hia hm̄ stodu

Þat vard ꝛ þa er hiner voru fra hm̄ vikner/at
Petr sagdi til Jesu Meistare/ gint er oss hier at ve
ra. ꝛ giorū hier upp þriar tialldbuder/þier eina/
Moysi eina/Elye eina/ ꝛ hn̄ vissi eigi huat hn̄ sag
di/en̄ þa hn̄ taladi þetta/kom sky/ ꝛ skygdi yfuer
þa/ ꝛ þr ottuduzt er skyit leid yfuer þm̄/ ꝛ rodd
kom vr skyinu er sagdi/Þessi er son̄ min̄ elskuligr
heyrit hm̄/ ꝛ i þui er roddin̄ vard/fundu þr Je
sum ein̄an̄ saman. Þr þogdu ꝛ sogdu eigi neinum
fra þui/huat þr hofdu sied a þm̄ dogum

Þ skiedi ꝛ an̄ars dags er þr foru ofan af fiallino
at margt folk ran̄ i moti þm̄/ ꝛ Sia at madr i bl
and folk it/kalladi upp ꝛ sagdi Meistare eg beidi
Mat. xvij þig/sia til son^a mins/þuiat hn̄ er min̄ einka son/
Marci ix ꝛ Sia ed andin̄ gripr hn̄/ þa emiar hn̄ upp iafn
snart/hrifr hn̄ ꝛ slitr m3 frodu falle ꝛ varla skilzt
hn̄ vid hn̄/ þa hn̄ hefer slitid hn̄/ ꝛ eg bad þina læ
risueina at þr rækti hn̄ vt/ ꝛ þr gatu eigi/ þa suarađ
Jesus ꝛ sagdi/O þu hin fra huerfa ꝛ vantruada
kynslod / huersu leinge þa skal eg hia ydr vera/
ꝛ lida ydr/leid þu hingat son þin̄/ ꝛ þa hn̄ gieck
til hn̄s/hreif diofullin̄ hn̄ ꝛ sleit/en̄ Jesus strafa
di hin̄ o hreina anda ꝛ læknadi piltin̄/ ꝛ fieck hn̄ fo
dr sinu/en̄ þr ogradi ollū vid gudz mikelurcke

en̄ er aller þr vndruduzt þat allt huat hn̄ giordi
sagdi hn̄ til sin̄a lærisueina/setiet þessa rædu i hiar Mat. xvij
tu ydar/ þuiat þar mun̄ koma at manzins son mun̄ Marci ix.
seliazt i man̄a hendr/ en̄ þ ord vnder stodu þr eigi
og þ var hulit fyrer þm/ so at þr skildu þ eigi / og
þr ottuduzt at spyria hn̄ at þui sama ordi.

En̄ sa þancki hofzt þra a mille/ ed huer þra
mundi mestr vera/ og þa er Jesus sa þra hiartans Mat. xviij
þancka þreif hn̄ barn og setti þ hia sier/ og sagdi til Marci ix
þra/ huer hellzt er medtekr þuilickt barn i minu
nafni/ sa medtekr mig/ og huer hn̄ medtekr mig sa
medtekr þan̄ er mig sendi/ þui sa ydar sem minzti
er allra hn̄ mun myckell verda.

Johan̄s suaradi og sagdi Meistare vær sa um
þan̄ er rak diofla vt i þinu nafni/ og vær fyrer Marci ix
budū hm̄ þ/ þuiat hn̄ fylgdi þier eigi epter medr
oss/ Jesus sagdi til hn̄s/ fyrer biodit hm̄ þ eigi/
þuiat huer hn̄ er eigi i moti oss/ sa er fyrer oss.

En̄ þ skedi þa þr dagar voru fullkōnader er
hn̄ skylldi vpp nemazt fra oss/ hresti hn̄ sina asi
an at ganga til Hierusalem/ og hn̄ liet sendi boda
fara fyrer sine augsyn/ þr foru og geingu in̄ i sam
uerskan kaupstad/ at þr reiddu þar til fyrer hm̄/
en̄ þr þar voru toku eigi vid hm̄/ af þui at hn̄
hafdi snuit sine asian/ at reisa vpp til Hierusalē/
en̄ er hn̄s lærisueinar Jacobus og Johan̄is sau þ/ sog
du þr/ Villtu/ Lauardr/ þa viliu vid seigia/ at ell
dr komi af himne/ og forlæri þm/ lika sem at E
lias giordi/ en̄ Jesus sneri sier vid. Hastadi a þa
og sagdi/ viti þier eigi at huers anda þier erut / þui
manzins sonr er eigi komin̄ til þess at fyrer fara
salum man̄a/ helldr þar at frelsa/ og þr geingu
burt i annat kauptun̄

En̄ þ skedi og er þr voru a veginum/ at nockr sagd

til hñs/eg vil fylgia þier epter huert helſt þu fer/Jeſus ſagdi til hñs/refar hafa holr/⁊ fuglar himins hreidr/eñ manzins ſon hefer eigi hu^r hñ meigi ſinu hofdi at halla.

Mat. viii Hañ ſagdi ⁊ til eins añars fylg þu mier epter/ eñ ſa ſagdi? Herra/ lofa mier fyrſt at ganga ⁊ grefta fodr miñ. Jeſus ſagdi þa til hñs. Lat þa daudu grafa ſina hinu daudu/eñ þu gack ⁊ bodar gudz riki.

Og añar ſagdi. Herra/eg vil þier epter fylgia eñ lofa mier þo fyrſt at ſeigia þeim mina burt for ſem eru i minu huſi Jeſus ſagdi til hñs/eingeñ ſa er þrifr ſiñe hñdi at ardinũ ⁊ litr a bak ſier aptr er hæfiligr gudz rikis

Tiundi Capitule

Mat. ix. Eñ epter þat vtualdi drottiñ ⁊ adra (lxxij) ⁊ ſendi þa vt pauruꝫ ſaman fyrer ſier i allar þær borger ⁊ alfr er hñ villdi koma ⁊ ſagdi til þra/ at ſoñu er korn ſkeran mykel eñ verckmeñirner faer/þui bidiet Herrañ kornſkeruñar at

Mat. x hñ ſendi verckmeñ i ſina kornſkeru/fari þier Siaet? eg ſendi ydr ſ° ſem lomb a medal varga/berit eigi pung/nie tauſku/⁊ eigi ſko. Heilſit ⁊ onguꝫ a ſtrętti/⁊ i huert þ huſ þier iñ gangit/ þa ſeigit fyrſt/fridr ſie i þſſu huſi/⁊ ef þar er ſonr fridarins/ þa huilizt ydar fridr yfuer hm̃/eñ ef eigi

Mat. x er/ þa ſnuizt hñ til ydar aptr/blifit i þui ſama huſe etid ⁊ drecket huat þar veitizt/ þuiat verdr er verckmadriñ ſiñs launa.

Eigi ſkulu þier rafa huſ af huſi/⁊ i hueria þa borg ſem þier gangit iñ/⁊ þar þr medtaka ydr eigi/gangit vt a hñar ſtręti ⁊ ſeigit eirnen/ þ dupt ſem a loddi a oſſ vr ydvare borg/ hriſtu

vær

vær af ydr/ þa skulu þier vita at gudz riki na Mat. x
lægiczt ydr/eg segi ydr/ ꝥ Sodoma mun bætri li- Marci vi.
gra vera a þm deigi eñ þre borg.
Wei þier Corazin/wei þier Bethsaida/þuiat
ef skied hefdi i Tyro ꝛ Sidon þau krapta verck
sem hia ydr hafa giord verit / hefdi þr fordum
setid i seck ꝛ ausku ꝛ giort s° idran/ þo mun Tyro
ꝛ Sidone bætri ligar vera a efsta dome/eñ ydr/
ꝛ þu Capharnaũ sem vpp hafen ert allt til hi-
minis munt nidr sockua allt til heluitis/Huer ẏ
dr heyrer/hñ heyrer mier/ ꝛ huer ydr forsm̃ /hñ
forsmar mig/ eñ huer mig forsmar/hñ forsmar
þañ er mig sendi
Eñ þr tueir ꝛ siotigi komu aptr mz fagnadi ꝛ sog
du/Lauardr /eirnẽ hafa diofl̃ oss vnder gefner
verit i þinu nafni/hñ sagdi til þra/eg sa and-
skotan s° sem ellding hrapa af himne/Siaet eg
gef ydr valld til at stiga yfuer hoggorma ꝛ flu-
gorma/ ꝛ yfuer allañ krapt o vinarins / ꝛ ydr
man eckert granda mega/ eñ þo skulu þier eigi
glediazt af þssu ꝥ andarner eru ydr vnder gef-
ner / Helldr fagnit þui ꝥ ydar nofn eru skrifut
a himnum
Og sam stundis gladdizt Jesus i anda/ ꝛ sagdi
eg prisa þig fader / drottiñ himins ꝛ Jardar/at
þu hulder þtta/ fyrer spekingũ ꝛ for vitringum
ꝛ opinber ader ꝥ smælingiũ/Ja at sonu fader/ þui
at s° þocknadizt ꝥ fyrer þier aller hluter eru mi-
er i hñdr feingner af minũ fodr/eingeñ veit huer
ed sonriñ er nema faderiñ/eda huer ed faderiñ er
nema sonriñ/ ꝛ huerium ed sonriñ vill ꝥ opinbera.
Og hñ ✠ snerizt til siña lærisueina/ ꝛ sagdi þm Kriß ein
ser deilis/Sæl eru þau augu sem sia huat þier si ñu dag.

Mat.xiij aet/ þuiat eg ſeigi ydꝛ/ ꝥ marger ſpamēn ꝛ kōun
gar villdu ſied hafa huat þier ſiaet ꝛ sau ꝥ eigi/
ꝛ heyre huat þier heyrit ꝛ heyrdu ꝥ eigi

Og Sia! at nockꝛ loguitringꝛ ſtod vpp freiſta
di hn̄s ꝛ ſagdi/ Meiſtare huat ſkal eg giora s° at
Deut, vi eg eignizt eilifz lif. En hn̄ ſagdi til hn̄s/ Huat er
ſkrifat i logmalino/ huernen leſ þu/ hn̄ ſuaradi ꝛ
ſagdi/ elſka ſkalt þu Drottin̄ gud þin̄ af ollu hi-
arta þinu/ ꝛ af allri ond þin̄e/ ꝛ af ollū matti þi
nū/ ꝛ af ollu hugſkoti þinu/ ꝛ naunga þin̄ ſem ſi
alfuan̄ þig. Hn̄ ſagdi þa til hn̄s/ riett ſuarader þu
gior ꝥ ꝛ muntu lifa. En hn̄ villdi riettlæta ſialf-
uan̄ ſig ꝛ ſagdi til Jeſu/ huer er þa min̄ naunge.

En Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi/ madꝛ nockꝛ for fra
Hierusalem ofan til Hiericho/ ꝛ hraſadi i bland
ræningia/ huerier ed ræntu hn̄ klædū ꝛ lemſtrudu
ſarum/ geingu burt ꝛ lietu hn̄ þar epter halfdau-
dan̄ liggia/ en̄ s° bar til at ken̄i madꝛ nockꝛ/ for o-
fan ſama veg/ ꝛ er hn̄ leit hn̄ gieck hn̄ fram hia
hm̄. Lika ꝛ Leuitin̄ þa hn̄ kom nær þm̄ ſtad/ ꝛ er
hn̄ sa hn̄ gieck hn̄ ꝛ fram hia/ en̄ Samuerſkꝛ ma-
dꝛ nockꝛ ferdadizt ꝛ kom i nand hm̄/ ꝛ er hn̄ leit
hn̄/ sa hn̄ aumꝛ a hm̄/ gieck at ꝛ batt vm ſar hn̄s
hellandi i þau vid ſmiori ꝛ vine/ ꝛ lagdi hn̄ a ſin̄
eyk/ ꝛ flutti til herbergis/ gaf ꝛ gætꝛ at hm̄/ en̄ an̄
ars dags ferdadizt hn̄ burt ꝛ tok vpp two penin
gꝛ ꝛ fieck husbuandanū/ ſagdi haf gat a hm̄/
huat hellzt þu leggꝛ meira vt/ þa ſkal eg borga
þier nær eg kem aptꝛ. Huer ſꝛa þriggia ſynizt
þier vera ꝥſſ naunge ſem hraſadꝛ var i bland ræ
ningiana/ en̄ hn̄ ſagdi/ sa er miſkun̄ar verckit gior
di a hm̄/ þa ſagdi Jeſus til hans/ far þu ꝛ gior

ſlikt

Rikt hid saina ✱

Eñ þ ✱ skiedi er þr þerdudazt/at hñ gieck iñ i nockut kauptun/ꝛ su kuiña er Martha hiet med tok hñ i sitt hus/ꝛ hun atti þa systr er Maria hiet hüer ed setti sig þyrer þætr Jesu/ ꝛ heyrdi hans ord/eñ Martha/brauzt nog þyrer at þiona hm̃/ hun gieck at ꝛ sagdi/Lauardr/hirder þu ecki vm/ þ at syster min læt mig eina saman þiona/seig hñe at hun hialpi mier/ eñ Jesus suaradi ꝛ sagdi til hñar/Martha Martha þu ert so syrgiandi/ ꝛ mædizt i morgu eitt er þo naudsynligt/ Maria heþer kiorit sier gott hlut skipti/ huat er eigi skal þra hñe takazt ✱ ✱ Marci. m° þyrre.

Ellipti capitule

DAt skiedi/ed hñ var i nockrum stad/at bidiazt þyrer/og er hñ gaþ vpp þa sagdi eiñ aþ hans lærisueinum til hñs Lauardr/keñ þu oss at bidia/lika sem Johañis kendi sinum lærisueinum/hñ sagdi þa til þra/Nær þier bidiet seigit so Fader vor/sa þu ert a himnũ/Helgizt naþn þitt/Til komi riki þitt Verdi þiñe vilie/ so a Jordu/ sem a himnum/ Geþ oss i dag vort dagligt braud/Og þyrer geþ oss vorar synder/ so sem vær þyrer geþum vo...m skulldu nautum/Og leid oss eigi i þreistne/ ...dr leys oss þra Illu Mat. vi

...ñ sagdi til þra/huer ydar sem hier heþer vin ...þer til hans vm midnætti/ꝛ seiger hm̃ vinr la...na mier þriu braud/ þuiat vinr miñ er komiñ ...aþ leid til min/ ꝛ eg heþi eigi þ eg meigi þram̃ þyrer hañ setia/ ꝛ hiñ sem þyrer iñañ er suarar ꝛ seiger/ gior mier eigi o nad/ þui dyr eru lucktar ...og born min eru i sueþn husi hia mier/ꝛeigi get

eg vpp stadit/at þar þier þau/eg seigi ydr/ef hn̄
stendr eigi vpp ⁊ fęr hm̄ þau/ fyrer þ at hn̄ sie
vin hn̄s/ þo mun hn̄ fyrer saker hn̄s leidiligrar
bręckunar vpp standa ⁊ fa hm̄ so mikit sem hm̄
Mat. vij. þarnazt
Jo. xvi. Og eg seigi ydr/bidiet/ ⁊ mun ydr gefazt let-
tid at/ ⁊ munu þier finna/knygiet a ⁊ mun fyrer
ydr vpp lokit/þuiat huer ed bidr/hn̄ audlazt/huer
ed leitar hn̄ finnr/ ⁊ huer ed a knyr/fyre hm̄ lyckzt
vpp/ En̄ huer fader er sa af ydr/ef sonrinn bidr
vm braud/at hn̄ gefi hm̄ stein þar fyrer/eda bidie
hn̄ vm fisk/gefr hn̄ hm̄ nockur hoggorm fyrer fi-
sk eda ef hn̄ bidr vm egg at hn̄ rietti at hm̄ flug
orm þar fyrer/ Þui ef þier sem vonder erut kun̄it god
rad at gefa sonum ydar/mycklu meir þa mun fa
der ydar af himnum gefa þm̄ heilagan̄ anda er
hn̄ bidia.

Og hn̄ ✠ rak vt diofil þan̄ er dumbe var/ ⁊
✠ Þridia þ skiedi er diofullin̄ var vt farin̄/at hin̄ mal lau
sunnu dag i se taladi/ ⁊ folkit vndradizt þ/ en̄ nockrer af þm̄
langa fau- sogdu/at fyrer Beelzebub diofla hofdingia/ þa
stu. drifr hn̄ diofla vt/adrer freistudu hn̄s/ ⁊ sockttu
af hm̄/epter teikne af himne/en̄ er hn̄ sa þra hu-
greningar.sagdi hn̄ til þra/ Huert riki sem i sial-
fu sier er sundr þyckt/ þ mun eydazt/ ⁊ huert hus
mun yfer an̄at hrapa/ ⁊ ef andskotin̄ er i sialfū
sier sundr þyckr/huernen ma hn̄s riki þa standazt
fyrst þier seigit mig fyrer Beelzebub reka vt dio
fla/nu ef eg ar fyre beelzebub diofla vt at reka
fyrer huern rekazt þr þa vt af sonū ydrū/fyrer
þui verda þr ⁊ ydrer domendr/en̄ ef eg rek vt dio
fla medr gudz fingre/at sonnu kemr þa gudz riki
til ydar.

Nær ed ſterckr hertygiadr vardvelter ſitt for
dyri/ þa er allt med mak huat hn̄ a/ en̄ þa er an̄
hiñ yfuer ſterckari kemr/ ⁊ yfuer vin̄r hn̄ ⁊ ſuip-
ter hn̄ ollū herklædū/ a huer hn̄ treyſti/ ⁊ ſundr
ſkipter ſo hn̄s herfangi/ Huer hn̄ er eigi med mier
ſa er i moti mier/ ⁊ huer hn̄ dregr eigi ſaman mz
mier ſa ſundr dreifer.

Nær o hrein̄ andi fer af maninū vt/ rafar
hn̄ vm þurra ſtadi/ leitar at huilld ⁊ fin̄r eigi/ þa
ſeiger hn̄/ eg vil huerfa aptr i huſ mitt huadan eg
for vt/ ⁊ er hn̄ kemr/ fin̄r hn̄ þ af ſoplimū hrein
ſat/ þa fer hn̄ tekr mz ſier (vij) adra anda/ hm̄ ver
re ⁊ er þr eru þar in̄ kōner/ byggia þr þar/ ⁊ ver
dr ſo þeſſ manz hid ſidara/ verra hinu fyrra. * Mat. xi

En̄ þ ſkiedi/ er hn̄ taladi þetta hof nockr kona
vpp ſina rodd ⁊ ſagde til hn̄s. Sæll er ſa kuidr er
þig bar ⁊ þau brioſt er þu mylkter/ en̄ hn̄ ſagdi/
Huat vm þat. Sæler eru þr ſem heyra gudz ord ⁊
vardveita þau.

En̄ er folkit flycktizt þar at/ tok hn̄ at ſeigia/ kyn Jone ij.
ſlod þeſſi er ein vond kynſlod/ hn̄ girnizt teikn ⁊ hn̄e Mat. xij
gefzt eckert teikn nema teikn Jona ſpamanz/ þat iij. Reg. x
lika ſē Jonas v̄ teikn Niniue borgu̅/ ſo mū manz
ins ſon verda kynſlod þeſſari. Drottning ſudr ættu̅
mū vpp riſa a epſta domi mz mōm þeſſarar kyn
ſlodar ⁊ fordæma þa/ þuiat hun kom af ydztū
takmorkū Jardu̅ at heyra ſpeki Salomonis/ ⁊ Si
aeta Hier er meir en̄ Salomon/ men̄ Niniue bor-
gar munu ⁊ vpp riſa a efſta domi medr þeſſari
kynſlod ⁊ munu hana fordæma/ þuiat þr giordu
Jdran vidr predikan Jonas/ ⁊ Siaet/ hier er me
ir en̄ Jonas Eingen̄ tendrar lioſit ⁊ ſetie þ i leyne/
eda vnder mæle aſk/ helldr a lioſa ſtiakan̄/ ſo at

 þr ſem

Þr sem inn ganga siae liosit/ Lios þins likama e augat/þui ef þitt auga er einfallt s° er þinn likami allr skær/enn ef auga þitt er skrakt/þa er einnen þinn likami myrkr/ þui sia s° til/at lios þ sem i þier er/sie eigi myrkr/ nu ef allr likami þinn skær/eigi hafandi nockurn myrkuann part s° bl[illegible] hann allr skær/ z mun vpplysa þig s° sem leiftr elldingar.

Og er hann var slickt at mæla/ þa bad hann nockr phariseus at hann æti middags verd hia sier/ hann
Mat. xxiij gieck inn z setti sig til bordzins/ enn er pharisearinn sa þ vndradizt hann ed hann þuo sier eigi fyrer mal tidina/enn drottinn sagdi til hans / þier pharisei/ hreinsit nu hid ytra/ bikara z mat diska/ enn yduart id innra er fullt med ran z illzku/ þier fussar er eigi s° /at sa er giordi id ytra hann giordi eirnen hid innra/enn huad vm þ/gefit þo aulmuso af þui sem til er/z siaet at þa er ydart hreint.

We ydr phariseis sem tiundit mynthu gras z ruthu z allt kalgresi z sneidit s° hia domi gudz z riettlæti/ þui þetta byriar at giora/ enn hitt eigi epter at skilia

We sie ydr phariseis sem elskit hin fremstu tig nar sæti i samkundu husum/z kuediur a torgum.

We sie ydr logspekingum/phariseis/z hræsnorum þui þier erut sem hulin leide framlidinna yfuer hue rinn ed menn ganga/z þeckia þau eigi.

Þa suaradi nockr logspekinga z sagdi til hans Seiger þu þetta eirnen til hadungar vid oss/enn hann sagdi/ z ydr logspekingum sie wei/ þui þier hladit a menn þeim byrdum/er þr geta eigi borit/z sialfuer þier snertid eigi þær byrdar einum fingri ydar.

We ydr þuiat þier vppbyggit spamanna leidin

þiN/ eñ ꝼedꝛ ydꝛer liꝼlietu þa/ at ſoñu þa vitne
þier þ ꝛ ſam ſihit ſ° verckum ydꝛara ꝼedꝛa/ þui
at þr aꝼliꝼudu þa/eñ þier vpp byggit leidi þra.
þyrer þui ſeiger/ ſpekin gudz/ eg mun ſenda til
þra ſpameñ ꝛ Poſtula/ ꝛ ſuma aꝼ þm munu þr
 ꝼyda/ añ ſuma oꝼſokuñ ſꝛkia /ſ° at krepiezt aꝼ — Mat. xxiij
þiſſari kynſlod blod allra ſpamaña þui vt hellt — ij. Paral.
ꝼyꝛer verit ꝼra grundnallan veralldar allt ꝼra — xxiiij.
blodi Abels ꝛ til-blodz Zacharie/ Huer ed liezt i
milli alltaris ꝛ muſteriſins/ atuiſu ſeige eg ydꝛ at
þ mun krepiazt/aꝼ þiſſari kynſlod.

Ve ſie ydꝛ logſpekingum/ þui þier berit lykil — Mat. xxiij
viſkuñar/eñ komit þo eigi ſialꝼuer þar iñ ꝛ þam
lit þ m er þar vilia iñ ganga

Eñ þa hñ haꝼdi þilickt til þra talat toku log
ſpekingar til ꝛ phariſei þungliga at þ reyngia at
hñ ꝛ vielſamliga hñ at morgu at ſpyria veitandi
hm vmſat/ꝛ leitudu vid at Jaga þ nockut aꝼ hñſ
munie/ er þr mættu hñ vm kiia

Tolꝼti capitule

Oh er mikell ꝛ o taululigr lydr ꝼlycktizt — Mat. xvi
þar ſaman ſ° at naliga trad huer añ — Marci viij
añ vnder ꝼoꝼ hñ vpp ꝛ ſagdi til ſiña
lærisueina/J ꝼyrſtu vacktid ydr vid
ſurdeige phariſeorum/huat er hræſne
þuiat eckert er ſ° hulit at ei verdi auglioſt/ nie
nockut ſ° leynt at eigi vitizt/ ꝼyrer þui huat þier
ſeigit i myrckrunum/ þ mun i lioſi heyrazt/ꝛ huat
þier i ſueꝼn huſum hniſlit i eyra/ mun a reꝼtrū
vppi predikat

Eñ eg ſeigi ydr vinū minū/hrædizt eigi þa ſē li-
Mat. x kamañ aflifa/⁊ epter ꝥ faa þr eigi meir at giort
eñ eg vil ſyna ydr huern þier ſkulut hrædazt/hræ
dizt þañ/ſem epter ꝥ er hñ hefer lifz latid þa he-
fer hñ mackt til at ſenda i heluite/at viſu ſeigi eg
ydr/þa hrædizt hñ/Seliazt eigi fim ſkogar þreſ
ter/tueimr peningū/⁊ eirn af þm er eigi gleymdr
fyre gudi/ſo° eru ⁊ oll hofut har ydar talin/fyrer
ꝥ ſkulu þier eigi ottazt/þuiat þier erut dyrre eñ
marger ſkogar þreſter

Mat. x Eñ eg ſeigi ydr/huer hellzt hñ vidr keñer mig
Mar. xiii hier fyrer mōm/ þañ mun manzins ſon vidr keña
fyrer Einglū gudz/eñ huer hñ af neit᷑ mier hier
fyrer mōm/hm̄ mun af neitad verda fyrer gudz
Einglum/⁊ huer ed talar ord i giegn gudz ſyne
þa mun hm̄ fyre gefazt/ eñ huer hañ hæder a
heilogū anda/hm̄ ſkal eigi fyre gefazt

Eñ nær þr draga ydr iñ i ſamkundu huſ/⁊ fy
Mat. x rer ſina yfuer bodara ⁊ vallds meñ þa verit eigi
Mar. xiii. hugſuiker vm huernen/eda huerin þier ſkulut ſua
ra/eda huat þier ſkulut ſeigia/þuiat heilagr andi
mun fræda ydr a ſomu ſtundu/huat ydr byriar
at ſeigia

Eñ nockr af folkino ſagdi til hans Meiſtare/ſeig
brodr minū/at hñ ſkipti vid mig arfleifd miñe/
Eñ hñ ſagdi hm̄ þu madr/ huer ſetti mig fyrer
domara eda arfſkiptis mañ yfuer ydr/ ⁊ hñ ſag
di til þra/ſiaet til/ ⁊ varit ydr vid allre agirne/ þui
at eingeñ lifer þar af/ ꝥ hñ hafi mikel audæfi/
⁊ hñ taladi þa eina epter liking til þra ⁊ ſagdi.

Audigr madr nockr var ſa/ huerſ akr ed fær
hafdi/frioſuan auogxt/hñ hugſadi þa med ſie
⁊ ſagdi Huat ſkal eg til giora/eg hefi eigi ꝥ hu

eg

eg melgi minū auegrti i ſafna ⁊ ſagdi ꝥ vil eg gio
ra. eg vil mina hlodu nidꝛ rifa ⁊ giora vpp adꝛa
meire/ ⁊ ſafna þangat ollu þui er mier hefer gro
it/ ⁊ s° minū audæfū/ ⁊ þa mun eg ſeigia til salu
miñar Sala min þu hefer mikiñ aud ſaman ſett
til margra ára/ huil þig nu eth ⁊ dreck/ haf ⁊ allz
nægter. Eñ gud ſagdi til hñs/ þu dare/ a þeſſari
nott munu þr þina ſal af þier krefia/ ⁊ huerſ
veidꝛ þa ꝥ/ er þu hefer til reidt s° er med þm er
ſier draga ſiod ſaman/ ⁊ er eigi i gudi rikr. i

Þa ſagdi hñ til ſiña lærisueina/ fyre þui ſeig Mat. vi
eg ydꝛ/ ſturit eigi fyrer lifdogum ydꝛ/ huat þier
ſkulit etha/ ⁊ eigi fyrer likama ydar/ huerin hñ
ſkuli klædazt. Lifit er meira eñ fædan/ ⁊ likamiñ
meire eñ fautin/ hyggit at hrofnunū/ þr ſaa huor
ki nie vpp ſkera/ eigi hafa þr hlaudu nie kiallar
⁊ þo fæder gud þa/ myklū mun meire eru þi
þo fuglunū.
Eñ huer ydar fær med ſiñe hugſyki aukit leingd
ſina alin eiñe/ þui ef þier orkit eigi hins minſta
huar fyre ſtunde þier þa fyre hinu odꝛu/ hugleidit
hueruen liliu grauſin vagra/ þau viña eigi nie ſpi
na. Eñ eg ſeigi ydꝛ ꝥ Salomon i allri ſiñi prydi
var ei s° ſkryddꝛ ſem eitt af þm

Nu fyrſt gud ſkryder s° ꝥ gras er i dag ſten
dꝛ a akre ⁊ a morgū verdꝛ i bakſtꝛ ofn laſtd/ my
cklu meir mun hñ þo klæda ydꝛ/ o þier veſal trua
der/ þier ſkulut ⁊ eigi epter ſpyria huat þier etid ed
da dreckit/ ⁊ eigi hefia ydꝛ hatt/ þuiat epter þeſſu
ollu ſækir heidin þiod verelldar/ eñ fader ydar
veit vel at þier þurfit þeſſa vid/ þui leitid fyrſt at
gudz riki ⁊ hñs riettlæti/ ⁊ mū ydꝛ þa allt til falla
Hrædzt eigi þu veſkul hiord/ þuiat ꝥ þocknæ

ďízt ꝼodr ydar at geꝼa ydr rikit/ Selict hvat ꝼ ſie
hafit/ꝛ gefit olmyſu/giorit ydr ꝛ þa ſecki/er eig
℞ Marti elldazt/ꝛ þañ ſiod er eigi mink a himnű/at hv
w'meſſu ꝼiunn þiofar þar eigi komizt/nie melr ſkorit/ ꝼum
hvar ydar ſiodr er þar er ꝛ ydart hiarta
Ydrar lendar ſie vm gyrtar / ꝛ logandi lio
i hondű ydrű/verit ꝛ liker þeim mőm er bida ep
ſinű lanar drottne hvenær hñ mune aptr
af brullaupű/ſo at þa hñ kemr ꝛ ber/ſie ſ
fyrer hm̃ vpplokit/Saler eru ꝼr þionar/
ed (þa er Herrañ kemr) ꝼiñr hñ vakandi San
ſeige eg ydr/þ hñ mun vppſtytta ſig/ ꝛ
bords ſitia/geingr fyrer þm ꝛ þionar.
Og þo ef hñ komi/ a/ añari voku eda a h
Mat.xxiiij þridiu ꝛ fiñe þ lika ſo / Saler eru ꝼr þionar
þ ſkulu þier vita/at ef husbondiñ viſſi a hvt
ſtundu ed þiofriñ kæmi þa veckti hñ ꝛ lieti ei
grafa ſitt hus/fyrer þui verit ꝛ reidubuner/ꝼ
manzins ſonr mun a þre ſtundu koma/er þier
lit eigi
Mat.xxiiij Þa ſagdi Petr til hñs/Herra/ſeiger þu ꝼſſa ept
liking til vor/eda til allra/eñ drottiñ ſagdi/hve
ckels er vert vm truañ ꝛ forſtalañ fyreſion ma
hvern er drottiñ ſetr yfuer ſitt heimkyñe/at hñ gef
þm i tima ſiñ mælltañ verd. Sæll er ſa þion ſe
hñs herra fiñr ſuo giorandi/þa ed hñ kemr/Sa
eliga ſeigi eg ydr þ hañ mun ſetia hñ yfuer all
hvat hñ eignazt. ✱ eñ ef ſa ſami þion ſeiger i h
arta ſinu. Herra miñ giorir dvol a at koma/ꝛ tek
at beria viñu meñ ꝛ ambatter/ ꝛ at eta ꝛ drecka
ꝛ ſig druckiñ at giora/ꝛ þa kemr herrañ ꝼſſ þion
a þm deige er hñ vonar eigi/ꝛ a þre ſtundu er hñ
veit eigi ꝛ ſkipter hm̃ ſundr ꝛ leggr hm̃ ſin laun
medr

medr o truvdum
Eñ huer sa þion er veit sins herrans vilia/ ⁊
bio sig eigi til/giordi ⁊ eigi epter hñs vilia/hñ mun
mickla refsing þola/ eñ sa hñ veit eigi ⁊ giorir þ
hegning er vert/hñ mun minne hirting þola/þuiat
þm sem mikit er veitt/af hm̃ mun mikit/⁊ hue
um mikit verdr i hendr sellt af hm̃ heimtizt mikit.
Eg kom at senda vpp elld a Jordu huat eg
na villda/at hñ brynne nu þ gar/eñ eg hlyt adr
skirn at skirazt/⁊ huersu eg þreyngiunzt þar
til hun fullkõnazt/meine þier at eg kæmi at
da frid a iordu/eg seigi ydr/ nei/ helldr sundr
yckiu / þuiat hedan fra munu fim̃ verda i einu
usi sundrþycker/ þrir i moti tueimr/ ⁊ tueir i mo
t þrimr/faderinn mun verda i moti synenũ/ ⁊ sonr
ñ i moti fodrnũ/modrin i moti dottrinne/ ⁊ dotte
in i moti modrinne/ ⁊ modir konu manz i moti so
ar konunne ⁊ sonar konan i moti modr konu man
Eñ hñ sagdi til folksins/huer nær (þier
sied sky vpp ganga i vestri þa seigi þier
agn skiott at regn komi ⁊ þ sker/ ⁊ nær þier siaed
sunnan vind blasa þa seigi þier hita verda/ þ ske
er ⁊ þier hræsnarar/a synd himins ⁊ Jardar þa
kunne þier at profua/eñ hui profue þier eigi þnan
tima/sem nu er/ eda fyre þui dœmi þier eigi af
sialfum ydr / huat riettuist er
Eñ nær þu geingr medr þinũ sauku dolg fy
rer valldz mañinũ/þa kosta kapsamlega veginũ at þu lo
sir þig fra hm̃/at eigi dragi hñ þig nockut sinn fy
re domarañ ⁊ domarinn selie þig refsaranũ/ ⁊ ref
sarinn kasti þier s° i dyflitzu/eg seigi þ eigi fer þu
vt þadan / þar til þu borgar/ einnen hin sidarsta
skarf.

En i þañ sama tima voru þ nockrer vid er kūgiordu hm̄ fra þm i Galilea/hueria blodi Pilat⁹ hafdi blādat vid þra forner Jes⁹ suaradi ꝛ sagdi til þra/meine þier at þesser Galilei veri fyrer ollū Galileis synduger/ þott þr þyldu þtta/eg seige ydr/nei. Helldr ef þier giorit eigi idran þa fyrer farizt þier lika aller/eda meine þier at þr ati-an a hueria turnenn J Siloa hrapadi ꝛ drap/hafi sakader verit framar ollm̄ mōm/er byggia til Hierusalem/ eg seigi ydr nei/helldr ef þier giorit eigi Jdran munu þier eirnen aller fyrer farazt

En hñ sagdi þm þssa epter liking/nockr madr var sa er fikiu tre hafdi plantat i sinū vingardi hñ kom ꝛ leitadi auagxtar a þui ꝛ fañ eigi/þa sagdi hañ til vingardz fagarans. Siat nu i þriu ar hefe eg arliga komit ꝛ leitad auagxtar af þssu fikiu tre/ꝛ fundit eigi/haugg þ þui af/huar til hindr þ gardlendit/eñ hñ suaradi ꝛ sagdi til hñs. Herra/lofa þui at standa þtta arit þar til eg gref vm þ ꝛ legt at myki/ ef þ villdi s° auogxt fęra eñ ef eigi þa hogg þ epter a af.

Og hñ kendi i samkundū husi þra a þuott deigi/ ꝛ Siaet! at þar var su kona er haft hafdi kranckleiks anda i atian ar/ꝛ hun var biug/ꝛ mz ongu moti þa gat hun vpp litid/eñ er Jesus leit hana/kalladi hñ hana til sin/ꝛ sagdi til hñar/ þu kona/vert laus af kranckdomi þinu ꝛ lagdi hñdr yfuer hana/ꝛ iafnskiott rietti hun sig vpp ꝛ dyrkadi gud/þa suaradi yfuer madr samkundu hussins/ꝛ þyktizt vid þ Jesus lęknadi a þuott dogū ꝛ sagdi til lydsins(vi) dagar eru þr/ a hueriū ed hęfer a vinna/ þui komi þier eigi a þm at lata

lękna

liknæ ydr/ eñ eige a huoit deigi.

Drottiñ suaradi hm̃ ꝛ sagdi/ þu hræsnare? ley⸗
sir eigi huer ydar eiñ a þuottdeigi/ naut sitt ꝛ asna
af basi ꝛ leider til vazt/ eñ skylldi ꝥssi eigi ley⸗
azt a þuott deigi/ sem þo er Abrahams dotter
af þui bandi er andskotiñ hafdi hana fiatrat,
Siaa J atiã ar/ ꝛ er hñ sagdi ꝥtta skammuduzt sin
aller hñs/ mot mælendr ꝛ allt folkit gladdizt yf⸗
er þm olluñ dyrdar verckũ er af hm̃ giorduzt.

Hañ sagdi þa/ hueriũ er gudz riki lickt/ ꝛ huer⸗
iu skal eg þui sam iafna/ lickt er ꝥ mustardz
korne/ ꝥ ui madr tok ꝛ varpadi i grasgard siñ/ ꝥ
spratt vpp ꝛ vard mikit tre/ ꝛ fuglar himins/ Mat. xiij
breidrudu sig vnder ꝥss kuistum.

Og eñ sagdi hñ/ huerin skal eg samlikia gudz
riki/ lickt er ꝥ surdeigi þui er kona tok ꝛ meingadi
vid ꝥria mæla miols/ ꝥ ar til at ꝥ syrdizt allt/ Og ✠
hñ gieck i giegnũ borger ꝛ kauptun/ ꝛ kendi/ ꝛ gior (Sækia til)
di sina reisu til Jerusalem ꝥ eru ꝥr sem

Eñ þar sagdi nockr til hñs/ Herra/ meinar þu an rietta[?] tru
eigi at ꝥr sie faer ed hialpazt/ eñ hñ sagdi til ꝥra. ar/ mæda sig
Keppet epter iñ at ganga vm hid þrongua hlidit i verckũ ꝛ ha
þuiat marger (ꝥ seige eg ydr) sækia til þar iñ at pa a sett me⸗
ganga ꝛ pa eigi getad ꝛ/ i fra þui ed husbondiñ dr þm til hi⸗
er iñ geingiñ ꝛ hefer dyrnar aptr lucktar/ þa taki mins at koe
þier til þar fyre vtan at standa/ ꝛ a dyrnar at ma.
bnygia/ so seigiandi. Herra/ Herra/ luckt u vpp fyr⸗
er oss. Hañ mun suara ꝛ seigia til ydar/ eigi þeck⸗
eg ydr/ eda huadan þier erut

Þa munu þier hefia vpp at seigia vær hofũ
etid hia þier ꝛ druckit/ ꝛ a strætũ vorum kender
þu/ eñ hñ mun þa seigia/ eg seige ydr/ ꝥ eigi keñe
eg ydr huadan þier erut farit fra mier aller/ þier

illgiord⸗

illgiorda menn/ þar mun vera op z tanna gnistran
Psal. vi nær þier siaet. Abraham z Jsaac z Jacob z alla
Mat. viij spa menn i gudz riki/ en ydr vt rekna/ z þr vr austri
z vestri/nordri z sudri munu koma/ z til bordz
sitia i gudz riki/ z Siaetz at þr sem voru sidarster
verda fyrster z þr ed voru pyrster verda sidarster

A þm sama deigi geingu nockrer ap phariseis til z sogdu hm/ hap þig burt z gack hiedan/ þui at Herodis vill ap lipa þig/ hn sagdi til þra/ farit þier z seigit þm rep/ Siaet at eg rek vt diopla z pullgiori lækningar i dag z a morgun/ en a þrid/ dia deigi lid eg vnder lok. Huat pyrer þ/ þo byr iar mier i dag z a morgun/ z næsta dag þar ep/ ter at ganga/ þuiat þ pær eigi skied at nockr spa/ madr parizt vtan i Hierusalem

Jerusalem Jerusalē þu sem aplipar spamenn ina z grytter þa steinū er til þin verda sender/ huersu opt hep eg viliat samau safna sonū þi/ nū/ like sem hæna sinu hreidre vnder vængi sier/ z þier hafit eigi viliat. Siaet ydvart hus skal ydr þui eydi latid verda/ en eg seigi þ eigi munu þier mig siá þar til þ kemr er þier munut seigia blezadr sie sa/ er kemr i napni drottins.

Fiortandi capitule

℞ Seytanda sunnu dag
OG ℞ þ skiedi at Jesus gieck a þuott deigi inn i hus nockurs þss sem var yp/ uer bodare phariseorum braudz at neyta/ þr hopdu z vord a hm/ z Siaet at madr nockr sa vatzsott hapdi var þar pramm pyre hm. Jesus anzadi z sagdi til log/ spekinga z phariseis, so seigiandi/ Leypizt nockut at lækna a þuott dogum/ en þr þogdu vid/ hn tok þa a hm z læknadi hn z liet burt para/ suarat/ di z sagdi til þra/ Huerr ydar asne eda naut sem

ellꝛ i pytt/ er ꝥ eigi iaꝼnſnart vt dregit a þuott
eigi/ ⁊ þꝛ gatu hm̄ ongu/ þar til ſuarat.
Eñ þſſa epter liking ſagdi hñ til bodꝫmañañ-
a. þa hñ merckti huernen þꝛ matuꝫt epter Jnū
remſtu ſętū/ ⁊ ſagdi til þra/ Nǽr þu verdꝛ bo-
iñ aꝼ nockrū til brudlaups/ þa ſet þig eigi i hin
oꝫtu ſęte/ kañ ſkie/ at añar eigi ǽrligre eñ þu ſie
odiñ aꝼ hm̄ ⁊ komi ſa ſem þier baud ⁊ hm̄/ ſeigi
l þin/ geꝼ þſſm rum ⁊ hlioter þa med kiñroda at
allda hiñ yꝫta ſeſſ/ helldꝛ nǽr at þu verdꝛ bo-
iñ/ þa ꝼaar ⁊ ſet þig i hid yꝫta ſęti/ ſ° at nǽr
a kemꝛ er þier baud/ ⁊ ſeigi til þin/ Vinꝛ þoka
ꝛ vpp betꝛ/ ⁊ mun þier þa virding veitt ꝼyre
inū ſeſſu nautū. Þuiat huer ſig ſialꝼꝛ vpp heꝼꝛ/
ñ ſkal nidꝛlęgiaꝛt/ ⁊ huer ſig ſialꝼꝛ lęgkar/ hñ
kal vpp heꝼiaꝛt. ✠

Hñ ſagdi þa til hñs er hm̄ haꝼdi bodit/ nǽr þu
elldꝛ mid. dagſ verd edꝛ kuelldmaltid/ þa ſkalt-
u eigi bioda vmū þinū nie brǽdrū/ eigi ꝼrǽndū
inū nie nagroñū þm ſē rijker eru/ at eigi biodi þꝛ
ier heim til ſin aptꝛ/ ⁊ ſie þier þa endꝛ golldit/ hell
nǽr þu giorir heimbod/ þa biod ꝼatǽkū vonu
ū/ hollū/ ⁊ blindū/ ⁊ muntu ſǽll verda/ Þuiat
ꝛ haꝼa eigi til þier aptꝛ at luka/ eñ ꝥ mun þier
dꝛ golldit verda i vppriſu riettlatra.

ñ er þtta heyrdi nockꝛ aꝼ þm er til bordꝫins ſat
gdi hñ til hñſ/ Sǽll er ſamadꝰ ſē at etꝛ braud i
oꝫ riki/ eñ hñ ſagdi til hñſ/ ✠ nockꝛſkonar ma ✠ Þañ añ-
var ſa er giordi myckla kuelld maltid/ ⁊ baud eñ ſuñu dag-
oigū til hñar/ ⁊ ſendi vt ſiñ þion vm kuelld malſ.
nañ at hañ ſegdi ſ° bodſmoñunum/ Komit/
at allt er nu reidubuit/ eñ þꝛ toku þa allꝛ
huer epter añañ/ at aꝼſaka ſig. Hiñ ꝼyrſti
di til hans bugard keypta eg/ ⁊ heꝼi

eg þui þaurp at fara vt ꝛ sia hꝰ/eg bid þig ap
saka mig/ ꝛ añar sagdi/ fim̃ akneyti keypta eg/ ꝛ
fer eg nu vt at reyna þau/eg bid þig ap saka mig
Hiñ þridie sagdi konu hefi eg festa / fyrer þui
ma eg eigi koma/ ꝛ þionustu madriñ kom aptr ꝛ
vnderuisadi ꝥ tta sinum Herra

Þa vard husbondiñ reidr ꝛ sagdi til sins þions
far snarliga vt a' strꝣti ꝛ gautur borgarm̃ar ꝛ
leid volada vanada/ blinda/ ꝛ hallta hingat iñ/ ꝛ
þioniñ sagdi Herra ꝥ er giort huat þu skipader
ꝛ þo er eñ meira rum/ ꝛ Herrañ sagdi til þions sins
far þu vt a þiod brauter ꝛ vm tungarda ꝛ naud
ga þim̃ hier iñ at koma s° mitt hus verdi fullt/ eñ
eg seigi ydr ꝥ/ at eingeñ þra maña sem bodner vo-
ru munu smacka mina kuelld maltid✻

Mat. x Eñ margt folk gieck mz hm̃ ꝛ hñ sneri sier vid
ꝛ sagdi til þra/ ef nockr kemr til min ꝛ hafnar eigi
fodr sim̃ ꝛ modr/konu ꝛ bornũ/brꝣdrũ ꝛ systrũ
ꝛ þar til sinu eigin life/hñ fær eigi miñ lꝣrisueiñ
verit/ ꝛ huer hñ dregur eigi siñ kross ꝛ fylger mier
epter/sa getr eigi miñ lꝣrisueiñ verit

Þui huer yd° sem turn vill vppbyggia sitr hñ
eigi/adr ꝛ saman reiknar kostnadiñ huat þarfligt
er ꝛ huort hñ hefer til n[illegible]ckta/s° at eigi epter a er
hñ hef er grũduolliñ lagt [illegible]eti hñ eigi fullgiort hñ
ꝛ aller þr ꝥ sia taka at dara hñ ꝛ seigia/ þssi ma
dr tok at byggia ꝛ gat eigi v[illegible]lokit/eda huer kõun
gr geingr vt at hallda orust[illegible]/giegn odrũ konungi
Sitr hñ eigi adr ꝛ hugsar vm mz sier huort hñ
geti med (x) þusunder ruñit i moti hm̃ er med
(xx) þusunder kemr til hñs/ eñ ef eigi þa sender
hñ bodskap vt/ þa þegar hiñ er þo fiarlꝣgr/ ꝛ
bidr hñ þss sem fridsamligt er/s° ꝛ lika sierhuer

ydar

Þat sem eigi afseiger ollu þui hñ eignazt / þær ei-
gi mä lærisueinn verit.

Salltid er gott / en ef salltid dofnar hueriu
kryddi þier þa / þuiat þ er þa huorki / a tun Jord Mat. v
ne tad hauga þarfligt / helldr verdr þui vt varp- Marci ix
at. Huer eyru hefer at heyra / hñ heyre

Fimtandi capitule

Enn aller ✠ tollheimtu menn / ⁊ bersyndu- ✠ Þridia su
ger nalægduzt hñ at heyra hñ / ⁊ Pha- nu dag.
riseí ⁊ skriptlærder mogludu ⁊ sogdu /
Þessi medtekr synduga menn ⁊ et med
þeim / En hñ sagdi þessa epter liking til
þra ⁊ sagdi. Huer er sa i bland ydr / sem hefer hu
drat sauda / ⁊ ef hñ tyner einn af þm / forlætr hñ
eigi þa nijutigi ⁊ nijutigi / i eydi morku / ⁊ fer epter þm
er tyndiz / þangat til hñ finnr hañ / ⁊ nær hñ hefer
hañ fundit / leggr hñ hañ vpp med fagnadi sier a
herdr. Kemr heim ⁊ saman kallar vine ⁊ nagranna ⁊
seiger til þra / samgledizt mz mier / þuiat eg hefi
minn sauð aptr fundit / sem tapadr var / eg seigi ydr
at lika. So mun fognudr vera a himnum yfuer
einū syndugū / þm er idran giorir / meir en yfuer
þm niu ⁊ nijutige riettlatum er eigi þurfa yfuer bo
tar vid / edr huer su kona ed hefr tiu peninga ⁊ ef
hun tyner einū / kueiker hun eigi lios / ⁊ sopar husit
⁊ leitar vandliga / þar til hun finnr hñ / ⁊ nær hun
hefer fundit hañ / saman kallar hun vin konr si-
nar ⁊ grañkonr seiger sāmgledizt mier / þuiat eg he-
fer minn pening aptr fundit / huerium eg hafda tynt / so
seigi eg ydr at fognudr mun vera fyrer englum
guds yfer einū syndugū / þm yfuer bot giorir. ✱

En sagdi hñ nockr madr var sa er hafdi tuo
syne / ⁊ hinn yngre af þm sagdi til fodr sins / fa-

Fađ. gíf þ mier þa deilld af gotzinu ſem mier b
ꝛ hñ ſkipti medꝛ þm̃ gotzinu/ ꝛ ıñan farra dag
þa dro hiñ yngri ſoñriñ allt til ſamã/ ꝛ reiſti ſid
langt burt i fiarlægt riki/ ꝛ forſtardi þar ſinu g
tzi i eydzluligũ lifnadi/ ꝛ epter at er hñ hafdi o
Deut, vi lu ſoat/ giordizt megnt hũgꝛ i þui ſama riki/ ſ
tok veſollꝺ at þola/ hñ for ꝛ hiellt til hia einũ b
gers þ riikis/ ꝛ ſa ſendi hñ vt a ſiñ buſtad at
gætti þar ſuina/ hñ fyſti ꝛ at ſedia ſiñ maga
dꝛafi þui er ſuinin atu ꝛ eingiñ gaf hm̃.

Eñ hañ komzt þa vid ꝛ ſagdi. Hue mar
leigu meñ/ þa eru i mins fodꝛſ huſi/ þ edha
fa nægd a braudũ/ eñ eg ferſt i hungre þſſu/
ſkal eg vpp ſtanda ꝛ fara til fodꝛ mins ꝛ ſigia
til hñs/ fader eg ſyndgadi i himiniñ/ ꝛ fyrer
þui er eg eigi verdꝛ at kallazt þiñ ſonꝛ/ gior mig
þut ſē eiñ af þinũ leigulidũ/ hñ reiſ þa vp ꝛ ko
til fodꝛ ſins/ ꝛ er hñ var eñ langt i burt þadan/
leit hñ fader hñs/ ꝛ ſa aumor a hm̃/ hliop at ꝛ
fiell vm halſ hm̃ ꝛ kyſti hñ/ eñ ſoñriñ ſagdi til hñ
fader/ eg ſyndgadi i himiniñ ꝛ fyrer þier/ þ þui
em eg nu eigi verdugꝛ at kallazt ſonꝛ þiñ. Eñ fa
deriñ ſagdi til þiona ſiña/ berit ſtragt hingat
æzta klædi ꝛ færit hñ i/ ꝛ gefit hm̃ hring a ſi
hond/ ꝛ ſko a hñs fætr/ ſækit alin kalf ꝛ latrit
ꝛ neytũ ſ ꝛ verũ kater. þuiat þſſi miñ ſonꝛ va
daudꝛ ꝛ endꝛ lifnadi/ hñ tyndizt ꝛ er nu fundiñ.
þꝛ toku at glediazt.

Eñ hñs hiñ elldri ſonꝛ var a akre/ ꝛ er hñ kom
ꝛ nalgadizt huſit/ heyrdi hñ kuedſkap ꝛ dãzlat
ꝛ kalladi eiñ af þionuſtu moñunũ til ſin ꝛ ſpurdi
huat þtta vꝛri/ ſa ſagdi hm̃ brodꝛ þiñ er ko
miñ/ ꝛ ſlatradi fader þiñ oldũ kalfi/ þ hñ fieck
hñ heilan aftr/ eñ hañ hꝛddizt vid ꝛ vꝛdi eigi

ſe..nga/ þa glecꝛ fader hꝰs vt ⁊ bad hm̄/ en hañ
ſuaradi ⁊ ſagdi til fodꝛ ſins/ Siaꝛ i ſo morg ar
þiona eg þier/ ⁊ alldꝛi eñ yfuertrodit þin bodoꝛd
⁊ þu gaft mier eñ alldꝛi kid/ ſo eg mætti medꝛ
vinū vinū gladꝛ vera/ eñ nu ed þeſſe þīn ſonꝛ kom
ſem uer vt hafdi ſuęlt ſinu godzi/ medꝛ port konū/
þa ſlatrader þu hm̄ alın kalf/ eñ hn̄ ſagdi hm̄/ þu
ſonn ert iafnan hia mier ⁊ allt huat mitt er/ þa er þitt
Enn gitter þu nu at vera katꝛ ⁊ god ſinadꝛ/ þ þeſſe
þiñ broder var daudꝛ ⁊ endꝛlifnadi/ hn̄ tyndizt ⁊
er aptꝛ fundin✱

Seitandi Capı.

En hn̄ ✠ ſagdi til ſiña lęriſueina audigꝛ
madꝛ nockur vˢ ſa ſē ſier hafdi radſ
mañ/ ⁊ ſa varo ręgdꝛ vid hn̄/ ſē hef
di hſ fargat hꝰs godzi/ ⁊ kalladi hn̄
til ſin ⁊ ſagdi til hꝰs/ hucrnen heyre eg
þetta af þier/ gior reikning þiñar radzmenſku/
þuiat þu matt eigi hiedan af radzmenſku hafa
Eñ radzmadꝛiñ ſagdi med ſialfū ſier/ huat ſkal eg
til giora þa miñ Herra ſuipter mig radzmenſkuñe
eigi dugie eg at grafa/ eñ eg ſkomunzt at bidia/ eg
veit huat eg ſkal giora/ þui nęr at eg verd af ſet
radzmenſkuñe/ þ þr medtaki mig i ſin huſ
⁊ hn̄ ſaman kalladi ⁊ lika/ alla ſkullda meñ ſins
herra/ ⁊ ſagdi til hins fyrſta/ huerſu mikit ertu
ſkylldugꝛ miniī Herra/ hn̄ ſagdi i hundꝛat tuñꝛ vid
ſmiorſ/ hn̄ ſagdi þa til hꝰs tak þitt bref ſet þig ⁊
ſkrifa ſtragr fimtigi epter þ ſagdi hn̄ til añars/
En ertu mikit ſkulldugꝛ/ ſa ſagdi/ hundꝛat trog
hueitiſ/ þa ſagdi hn̄ til hꝰs/ tak þitt bref ⁊ ſkrifa
attatigi/ ⁊ Herrañ lofadi þañ ranglata radſmañ/
at hn̄ hafdi ſo forſialiga giort/ þuiat ſyner þeſſa
veralldˢ eru kęnare ſonū lioſſins i ſiñe kynſlod

✠ Þa niun da ſuñu dag

Mat. vi

⁊ eg seige ydr/ giorit ydr vine af hinū rangferdu-
ga Mammon/ so nær ed ydr þrotar at þr medtaki
Mammon ydr i eilifar tiallo buder *
er ebreska Huer trur er i minstu/ sa er ⁊ trur i myklu/ ⁊
þydizt rik- huer rangsnuiñ er i litlu/ hañ er ⁊ rangferdugr i
domr. myklu/ Þui ef þier erut eigi truer i Jnū rangfer-
duga Mammon/ huer truer ydr þa til þess sem san-
Mat. vi ligt er/ ⁊ ef þier vorut eigi truer i añarligu/ huer
mun gefa ydr þa/ huat ydart er/ eingeñ þion getr
tueimr herrū sēn þionat/ þui añat huort hafn-
hañ þm eina/ ⁊ elskar hiñ añañ/ eda þydizt hañ ⁊
forsmar hiñ añañ/ þier getid eigi gudi þionat/ ⁊
so þm Mammon.

Eñ þr phariseí heyrdu allt þita/ sem agiarner
voru ⁊ darudu hñ/ þa sagdi hñ til þra/ þier erut
þr huerier sialfa sig riettlæta fyre mōm/ eñ gud
þecker hiortu ydar/ þuiat huat hatt er hia mōm
þat er suiuirduligt fyre gudi.

Mat. xi Logmalit ⁊ Prophetarner spadu allt til Johañs
Marci x / eñ vpp fra þui bodazt gudz riki/ ⁊ sumer hue
riet meñ giora þui ofrefli/ þui liettfelldara er
at himiñ ⁊ iord forgangi eñ eiñ titill af logunum
Mat. xix falli. Huer sina eigin konu forlætr ⁊ giptizt añar-
ri/ sa dryger hor/ ⁊ huer ed giptizt þre sem fra
mañe er skiliñ/ hñ dryger hor.

P. zti fyr Nockr ✠ mañ rikr var þar/ sa er klæddizt mz
sunu dag pell ⁊ purpura/ ⁊ ath dagliga skinandi kraser/ ⁊
ter Trini- þar var þurfa madr sa sem Lazar⁹ var at nafn-
tatis. ni/ huer ed vti lá fyre hñs dyrū/ fullr kauna/ ⁊ hñ
fyrstizat sedia sig af þm molū sem fiellu af bor-
di hins rika/ ⁊ eingeñ gaf hñ nockut/ helldr komu
hundar ⁊ sleicktu hñs kyli. Eñ so vard at hiñ vo-
ladi do ⁊ var boriñ af einglū i fadm Abrahams

Hiñ riki andadizt lika ⁊ var Jardadr.
Og sem hñ var i heluite ⁊ kuolanũ/ þa hof hñ vpp sin augu ⁊ leit Abraham lãgt burt ⁊ Lazarũ i hñs fadmi þa hropadi hñ ⁊ sagdi/ Abraham fader miskuña mier/ ⁊ sent Lazarũ at hañ drepi hinu fremsta sins fingurs i vatn ⁊ kæli tungu mina/ þuiat eg kuelzt i þessum loga/ ⁊ Abraham sagdi til hñs/ hugleittu son at þu medtokz þiñ goda i lifi þinu Lazarus þar i mot sitt hid vonda/ þui blyti hñ nu at huggazt/ eñ þu at kueliazt/ ⁊ fram yfuer/ alli þetta er i milli vor ⁊ ydar mikit huelfi stadfest/ so at þr sẽ vilia hiedañ fara til ydar/ geta ꝥ eigi ⁊ þr eigi þadan fra ydr vpp til vor farit.
Þa sagdi hñ/ þa bid eg þig fader at þu sent hñ i mins fodrs hus/ þuiat eg hefi fim brædr/ at hñ gefi þm vitnesku af/ so at eigi komi þr i þñan kuala stad/ Abrahã sagdi til hñs/ þr hafa Moysen ⁊ spamenñina/ heyri þr þm/ eñ hñ sagdi/ nei/ Abraham fader/ helldr ef nockr framlidiña færi til þra/ þa mundi þr idran giora/ eñ hñ sagdi hm/ ef þr heyra eigi/ Moyses ⁊ spamoñunũ þa munu þr ⁊ eigi helldr trua þott nockr framlidiña risi vpp *

Seytiandi capitule.

Eñ hñ sagdi til siña lærisueina/ o moguligt er at þar skylldi eigi koma/ hneyxlaner eñ we þm fyrer huern þær koma/ þarfara væri hm ꝥ kuarnar steiñ heingdizt vid hals hm/ ⁊ væri i sio kastat/ eñ þat Mat. xviii
hñ hneyxlti einũ af þessum vesalingũ/ vaktid ydr/ ef Marci ix
broder þiñ bryti vid þig/ þa atel hñ ⁊ ef hñ idrazt/ þa fyrer gef hm ꝥ/ ⁊ þo hñ brioti (vii) sinũ a deigi vid þig/ ⁊ snuizt (vii) siñũ aftr a deigi til

 þiñ

þín/ ꝛ seigi/ þ idrar mig/ þa fyrer gef hm̄ þ
Mat. xvij Og Postularner sogou til drottins/ auk þu
Marci ix. oss tru/ eñ drottinn sagdi/ ef þier hefdut tru sem aſt
at mustardz korn/ ꝛ segdut þessu allþm tre/ vpp
rifst þig/ ꝛ rotset þig vm i sionū aptr/ ꝛ mundi þ
ydr hlyda
Eñ hver ydar sem hefer þañ þion/ er plæger/ ꝛ
þienar hirder/ nær ed hñ kemr heim af akre/ at hñ
seigi hm̄ þa/ par straxr/ ꝛ set þeg til bordz/ er þ
eigi s° at hñ seigi til hans bu til þ eg halldi kue‑
llo verd/ ꝛ stytt þig vpp ꝛ þiona mier/ þar til at
eg hefi etid ꝛ druckit/ ꝛ epter ꝼ þa skaltu eta ꝛ dr
ecka/ þackar hñ nockut þm̄ þion/ þo hñ giordi/ hu
at hm̄ var bodit/ eg meina nei/ s° ꝛ þier lika/ nær
þier hafit allt þ giort/ huat ydr var bodit þa sei‑
git/ onyter þionar erū vier huat vær attum med
skylldu at giora/ þ giordu vier
Pa xiiij Þat ꝼ skiedi ꝛ þa hñ for til hierusalē at hñ d‑o
vnu dag mitt i giegnū Samariā ꝛ Galileam ꝛ er hñ gieck
iñ i nockra kauptun/ mættu hm̄ tio likþraer meñ
huerier ed stodu langt fra/ hofu vpp sina raust
ꝛ sogdu Jesu gode Meistare miskuña oss ꝛ er hñ
sa þa sagdi hñ til þra/ pari þier ꝛ synit ydr prest
unū ꝛ þ skiedi er þr geingu þadan at þr vrdu
hreiner/ eñ eiñ af þm/ nær hñ sa þ hñ var hreiñ
vordiñ/ sneri hñ aptr ꝛ lofadi gud mz hárri raust
ꝛ fiell fram a sina a sionu/ fyrer fætr hm̄/ ꝛ þack
kadi hm̄/ ꝛ þessi var samuersktr. eñ Jesus suaradi
ꝛ sagdi/ voru eigi tiu hreinsader/ eñ hu̾ eru hiner
(ix) fundust onguer adrer þr aptr snieru/ ꝛ gæfi gu
dyrd/ nema þessi vtlendingr/ ꝛ hñ sagdi til hñs/ statt
vpp ꝛ far hiedan þin trua giordi þig holpiñ. ꝼ
Mat. xxiiij Eñ er hñ vard at spurdr af phariseis/ huenær
Marci xiij
ed

ed gudz riki k᷍mi/ſuaradi hā ⁊ ſagdi/gudz riki kēmr ei-
gi med varduéitingu/ þat mū ⁊ eigi ſeigiaz | Sie hier edr
ſie þar er ꝥ þui/ſiáid at gudz riki er iñañ i ydr.

Og eñ ſagdi hā til ſiña lęriſueina ꝥ ęr ſtunder kema/
ꝥ þier munut girnazt at ſia eiñ dag manzins ſonar/ ⁊
munut hā eigi ſia/ ⁊ þr munu ſeigia tilydar/ſia hier/ſia
þ᷑/ þa gangit eigi þangat/ ⁊ eigi ꝥ elldr epter ꝥylgit/ þui
at ſo ſem elldingar aꝥ himne leiꝥtrar ⁊ lyſer yꝥuer allt
huat vnder himenū er lika ſo mun manzins ſonr vera a
ſinū deigi/eñ hañ byriar ꝥyrſt margt at þola ⁊ hrackt
vera aꝥ ꝥſſari kynſlod

Og ſo ſem ꝥ ſt iedi a dogū Noa/lika ſo mun ꝥ ſkie a | Ma
dogū manzins ſonar/ þr atu ⁊ druckū/ þr kuęntuzt/ ⁊ | xxii
lietu ſig kuęna/ allt til þſſ dags er Noe gieck i orkina ⁊
ꝥlodit kom/ ⁊ tortyndi þm ollū lika eirnen ſkiedi a dogū | Ge
Lotz/ þr atu ⁊ druckū þr keyptu ⁊ ſelldu/ þr plontudu ⁊ | vij
vppbygdu/eñ þn dag er Loth ꝥor vt aꝥ Sodoma/rign
di oꝥ an elldi ⁊ breñe ſteine aꝥ himne ⁊ ꝥyreꝥor þm ollū | Ge
epter ſlikū hętti mū ſa dagr ſkie er manzins ſonr mun | xx
opinberazt.

Huer hā verdr i þañ ſama tima i ręꝥri ſtaddr/ ⁊ ſie
hās bugagn i huſino/ þa ſtigi hā ei oꝥan. þi burt at ha
ꝥa/ſo ⁊ eirnen ſa hā er a akre/ þa ſnue hā eigi aptr ep-
ter þui ſem a baki hm̄ er/ miñizt þier a konu Lotz Huer | Ma
hellzt ſem epter ſęker ſina ond at ꝥoruara/ ſa ꝥyre ꝥ er | x
hñe ⁊ huer hellzt hā tyner hñe/ſa byr hana til lifs

Eg ſeigi ydr at a þre nott munu tueir verda a eirne
ſęng inun eiñ medtekīn ⁊ añar ꝥorlatiñ/ ⁊ tuęr munu | Ma
mala tilſaman/ mun ein medtekin ⁊ oñr ꝥorlatin/ þr | xxii
ſuorudu ⁊ ſogdu til hās Huar þa/Herra/ Eñ hā ſagdi
til þra/ huar hellzt ed hręit er þangat ſaꝥnazt ⁊ ern-
ernr.

Atiandi Capitule

EN hñ ſagdi epter liking til þra/huernen vier
ſkyllduñ iafnan bidia ⁊ eigi þreytazt/⁊ ſag
di ſa domare var i nockre borg/ſem eigi ot
tadizt gud/ ⁊ eigi ſkeytti vm neñ/ eñ eckia nockr
var þar i ſomu borg/⁊ hun kom til hñs ⁊ ſagdi
Leyſ mig af minu mot ſtaudu mañi/⁊ vm lan
gan tima villdi hñ eigi/ eñ epter a ſagdi hñ med
ſialfū ſier/ þo eg ottaz eigi gud nie ſkeyti vm ong
vañ/þo fyre þ at þſſi eckia giorir mier v nad my
ckla/þa vil eg leyſa hana ſo at hun kome eige at
ſidurſtu ⁊ ofþreyti mig.

Þa ſagdi drottiñ/heyri þier huat ſa hiñ rang
lati domare ſeiger/ ſkylldi gud nu eigi giora frel
ſan ſiña vtualdra/ þra ſem nott ⁊ dag til hñſ kal
la ⁊ þolin mædi yfuer þm hafa/ eñ eg ſeigi ydr
þ hñ mun bradliga giora þra frelſan/eñ þa/no
manzins ſon kemr (meinar þu) at hñ mune tr
ṗña a Jordu

Þañ xi ſun dag.

EN X hñ ſagdi til nockurra þra ſem trudu ſig
ſialfua riettlata vera ⁊ forſmadu adra þſſa ep
ter liking. Tueir meñ þa geingu vpp i muſterit
at bidiazt fyrer/eiñ var phareiſeus/eñ añar tol
heimtu madr/ phariſeariñ ſtod ⁊ badz þañig f
re med ſialfū ſier/ Gud eg þacka þier/at eg em
eigi ſo ſem adrer meñ/rꝯningiar/o riettferduger
hordomſ meñ/eda ſo ſem þſſi tollheimtu madr/eg
faſta tuyſar i vikū/⁊ gef tiunder af ollu þui eg
a. Og tollheimtu madriñ/ſtod langt i fra/⁊ vill
di eigi vpp hefia ſin augu til himins/helldr bare
di hñ a ſitt brioſt ⁊ ſagdi. Gud vertu mier ſynda
gum liknſamr/ eg ſeigi ydr fyre ſañ/ at þſſi for
meir riettlatr i ſitt huſ eñ hiñ/þui huer ſig ſial
fr vpphefr/ hañ mun nidr læggiazt/⁊ huer ſialf

nan sig nidur lækker/ hn̄ mun upphafinn verda. *

Þeir færdu þa til hn̄s ungborn/ at hn̄ tæki a Mat. xix.
þ m/ en er þ sau hn̄s lærisueinar auitudu þr þa/ en Marc x.
Jesus kalladi þau til sin ꝛ sagdi/ leyfit bornunũ til
min at koma ꝛ bannit þm eigi/ þuiat þuilikra er
gudz riki. Sanliga seigi eg ydur/ huer hn̄ medteker
eigi gudz riki/ sē ungbarn/ hn̄ mun eigi inn ganga i þ

Og hofdingi nockur spurdi hn̄ at ꝛ sagdi/ Godi Mat. xix.
meistare/ huat skal eg giora/ þ9 at eg eignizt eit Marci x.
eilift lif. En Jesus sagdi til hn̄s/ huat kallar þu mig Exo. xx.
godan/ eingen er godur nema gud einn/ bodordin
veizt þu/ at eigi skulir þu mann vega/ eigi hordom
drygia/ eigi þiofnad fremia/ eckert liuguitne bera/
heidra skaltu fodur þinn ꝛ modur/ en hn̄ sagdi
allt þetta hefi eg halldit fra barn æsku minne/ þa
Jesus heyrdi þ/ sagdi hn̄ til hn̄s/ eitt brestr þig
en/ Sel allt huat þu hefr ꝛ gef þ fatækũ/ ꝛ mun
þu þa hafa siod a himne/ ꝛ kom/ ꝛ fylg mier ep
tir/ þa hn̄ heyrdi þ vard hn̄ hryggur/ af þui hn̄
var miog audigr.

En er Jesus sa hn̄ hryggvan ordinn sagdi hn̄/
huersu torfuellt er þm inn at ganga i gudz riki/
sem peninga hafa/ þuiat hægra er vlfallda nũ
at ganga i giegnũ nalar auga en rikũ manni inn at
ganga i gudz riki/ Þa sogdu þr sem til heyrdu/
huer fær þa hialpazt/ en hn̄ sagdi/ huat omattugt
er fyre mõnum þ er mogulegt fyre gudi.

Þa sagdi Petr/ Sia du/ vær forlietũ allt ꝛ fyl
giũ þier epter/ en hn̄ sagdi til þra. Sanliga seigi
eg ydur/ eingenn er sa/ huer sitt heimele edur forelld
ra/ eda brædur/ kõu edur born forlætr/ vegna gudz
rikis/ at hn̄ medtaki eigi mycklu fleira aptr a þssum
tima/ ꝛ i odrum heime eilift lif.

 En

En ℞ Jesus tok þa tolf til sin / og sagdi til þeirra:
℞ Suðu da giñ i þauſtu gang.
Sia / at vier forũ nu vpp til Hierusalem / og þ mũ allt fullkõnat verda / huat skrifat er fyrer spamenina. af manzins syne / þuiat hñ mun frammselldr verda Heidingiũ / og hñ mun hleiginn spyttr og spieadr verda / og þr munu hñ hudfleita og lif lata / og epter þ a hinũ þridia deigi mun hñ vpp aptr risa / og þr forstodu eckert af þ sim ordũ / þuiat þau voru hulin fyrer þm og eigi vissu þr / huat þau bif du at seigia.

Marci x
En þ skiedi þa hñ tok at nalgazt Hiericho at nockr mañ blindr sat vid veginn og bad olmusu / og er hñ heyrdi / at folkit gieck þar fram hia / spurdi hñ at huat þ være / þr sogdu hm̃ þa / at Jesus af Nadareth geingi þar hia / þa kalladi hñ og sagde Jesus sonr Dauidz miskuña þu mier / en þr sem vndan geingu / hostudu a hñ / at hñ þegdi / hñ kalladi þui meir og sagdi / sonr Dauidz miskuña þu mier / En Jesus stod kyrr og baud þm at leida hñ til sin / og er hñ var komiñ hart nær hm̃ / tok hñ at spyria hñ at / huat villtu eg giori þier / hñ sagdi / Herra þ eg mætti sia. Jesus sagdi til hñs / vert sieandi / þin trua giordi þig holpiñ / og iafn snart fieck hñ synena / fylgdi hm̃ og epter / vegsamandi gud / og allt þ folk er þetta sa gaf gudi lof *

Nitiandi Capitule

℞ Kirkiu dagiñ.
NAũ ℞ gieck og iñ / og reisti i giegnum Jericho / og Siaet þat madr sa er Zacheus var at nafne / huer ed var foringe tollheimtu mañaña / og sialfr hñ audigr / og hñ girntizt at sia Jesum huer hñ være / og gat eigi fyrer folkino / þuiat hñ var litill vegsti / þui hliop hñ þa fram / vndan og klifradi vpp i nockut

alldin

allðin tre/ſ⁹ at hn̄ ſæi hn̄/þ ui þar atti hn̄ fram
vm at fara/ꝛ ſem Jeſus kom at þm ſamá ſtad/
leit hn̄ vpp ꝛ ſaa hn̄/ꝛ ſagdi til hn̄s Zachee ſtig þu
med ſkyndinge ofan/þuiat i dag byriar mier at
bliƒa i þinu huſi/ꝛ hn̄ ſtie ſkyndiliga ofan/ꝛ tok
vid hm̄ ƒagnandi/ꝛ er þr ſau þ mogludu þr aller
þ hn̄ ſkyllði herbergia ſig hia ber ſyndugū mañi
Eñ Zacheus ſtod ꝛ ſagdi til Jeſu/ ſiadu/Herra/helƒīgina minā eigna/geƒ eg ƒatækū/ꝛ eƒ eg he
ƒi nockrn tælt/þa geƒ eg ƒerƒallt aptr/Jeſus ſag
di til hn̄s/i dag þa veittzt þſſu huſe heilſa/med
þui þo at hn̄ er Abrahams ſonr/þuiat manzins
ſonr er kominn epter at leita/ꝛ at ƒrelſa huat ƒor
tapat er ✻ N.G. Ni
At þr þm eñ a heyrondū Jok hn̄ vid ꝛ ſagdi þſſa cola⁹ dag ꝛ
epter liking/aƒ þui/at hn̄ var hart nærri Jeru ſa añara Cōfeſ
lem/ꝛ þ/þr þeinkdu/at gudz riki mundi þa ſtragr ſorum
opinbert verda i ꝛ ſagdi/ necktr edli borin̄ mañ
ƒerdadiz i ƒiarlægt land at hn̄ aƒladi ſier rikis/
ꝛ kæmi ſ⁹ aptr/ eñ þſſi kalladi a (tiu) ſina þiona
ꝛ ƒieck þm (x) pund/ꝛ ſagdi til þra/ſyſlit þar til
at eg kem aptr/ eñ hn̄s borgar men̄ hotudu hm̄/ꝛ
ſendu hm̄ bod/ ꝛ lietu ſ⁹ ſegia/ vær vilū eigi
þ ſiſa rikia lata yƒuer oſſ
Pat ſkiedi ꝛ þa hn̄ kom aptr/ſem hn̄ heƒdi
rikit vnder ſig tekit ſkipadi hn̄ at kalla a þa ſomu
þiona/huerium hn̄ haƒdi ƒieit ƒengit/ſ⁹ at hn̄ viſ
ſi hua myckit huer heƒdi ſyſlat.Hin̄ ƒyrſti kom ꝛ
ſagdi/ Herra / þitt pund heƒer aƒtekat tiu pund
hn̄ ſagdi þa til hans/ Hei þu hin̄ godi þien/aƒ
þui þu vart truꝛ i litlu/ſkaltu valld haƒa yƒ
uer tiu borgū.Hin̄ añar kō ꝛ ſagdi herra/þitt pund
heƒer ſamandregit ƒim̄ pund/ til hn̄s ſagdi hn̄ ꝛ
þu ſkalt vera yƒuer ƒim̄ borgū

Og hiñ þridie kom ꝛ sagdi. Herra/ Sia? þar er þitt pund/huert at eg hefi i sueita duki folgit eg hræddunzt þig/ þuiat þu ert madr ogrligr tekr þ vpp/huat þu hefer eigi nidr lagt/ ꝛ vpp sker þ huat þu sader eigi/hñ sagdi þa til hñs/af þinu mu ñe dæmi eg þig hiñ vondi þion visser þu þ/at eg er madr ogrligr takandi þ/huat eg lagdi eigi nidr vppskerandi þ huat eg sadi eigi/ huar fyre gaft þu eigi miñ pening i mangarans bord/at nær eg kæmi/ hefdi eg þ med okri krafit.

Og hñ sagdi til þra sē hia stodu/takit þ pund fra hm̄ ꝛ fait þ þm sem tiu pund hefer/ þr sogdu hm̄ Herra/tiu pund hefer hñ/eñ eg seigi ydr þ/at huer ed hefr hm̄ mū gefit verda/eñ fra þm sem ecꝃert hefr/ mun ꝛ þ burt numit verda huat hñ hefr

* Þo þa mina o vine sem eigi villdu mig rik kia lata yfuer sier/leidit hingat ꝛ deydit hier fra me fyrer mier/ ꝛ sem hñ sagdi nu þtta for hñ ið beinasta ꝛ gieck vpp til Hierusalem.

Og þ skiedi þa hñ tok at nalgazt Bethphage ꝛ Bethaniam/vid fiallit olmeti/at hñ sendi vt two af sinū lærisueinū ꝛ sagdi/fari þier i þ kaup
Mat. xxi. tun/huert gegnt ydr er/ ꝛ þa þier komit þar iñ mu
Marci xi. nu þier fiña ausnū fola bundiñ/a hueriū alldri hefer eñ nockr maña setid/leysit hñ ꝛ leidit hingat ꝛ ef nockr spyr ydr at/þui þier leysit hñ/þa seigit hm̄ so þ herrañ þurfi hñs vid.

Eñ þr foru burt sem sender voru/ ꝛ fundu sem hañ hafdi sagt þm/ ꝛ er þr leystu folañ/sogdu hñs drottnar/fyrer huat leysi þier folañ/þr sogdu/þui Herrañ þarf hñs vid/ ꝛ þr fordu hñ til Jesu/ ꝛ kostudu sinū klædū a folañ/ ꝛ settu Jesū þar vpp a. Eñ er hñ for af stad breiddu þr vnder

ver ſin klædi a veginn.
Og þa hn̄ tok at nalgazt/ ⁊ for ofan af fial
lino oliueti hof vpp allr mugr hn̄s lærisueina af
fagnadi/ gud at lofa medr hatri raustu/ yfuer
ollū þm̄ krapta verckū ſem þr hofdu ſied/ ⁊ ſog
du bleſſadr ſie ſa konungr er kemr i nafne drottinſ
fridr ſie a himne ⁊ dyrd a vpphædū ⁊ nockrer af
Phariſeis þr ed voru med folkino/ ſogdu til hans
Meiſtare ſtraffa þina lærisueina/ til huerra hn̄
ſagdi/ eg ſeigi ydr þ ef þſſer þegdu mundu ſtei-
narner hlioda
Og ✠ ſem hn̄ tok meir at nalgazt/ ſa hn̄ a bor
gina/ ⁊ gret yfuer hn̄e/ ⁊ ſagdi/ þui ef þu viſſer ✠ Hn tiun- da ſunu dag
þ (mundir þu a þſſm deigi hugleida at) huat til
þins fridar heyrdi/ eñ nu er þ dulit fyre ydrum
augū/ þuiat þr dagar munu yfuer þig koma þ
þiner o viner munu vm þig ⁊ þin born med þi-
er/ ſkialld borg ſetia/ ⁊ þier vmſat veita ⁊ a alla
vegu at þier þ reyngia/ ⁊ þig nidr at velli briota
⁊ eigi munu þr i þier lata ſtein yfuer ſteine vera.
af þui þ þu þeckter eigi þinn vitianar tima
Og hn̄ giecł inn i muſterit ⁊ tok vt at reka/ þa
ſem ſelldu ⁊ keyptu þar iñe ⁊ ſagdi til þra/ ſkrifat
er/ at mitt huſ ſie bæna huſ/ eñ þier giordut þ at
ſpill virkia iñe/ ⁊ huerſdagliga kendi hn̄ i muſter-
ino ✱ Eñ keñi mañа hofdingiar ⁊ ſkriptlærder
⁊ villdar meñ lydſins ſocktu epter at fyrer koma
hm̄/ ⁊ gatu eigi fundit huat þr ſkyllдu hm̄ giora Mat. xxi
þuiat allt folkit var hm̄ a hangande Marci xi.

xx Capitule. Eſa. lxi.

OG þ ſkiedi a einū þſſarra daga þa hn̄ vᵃr at
kena folkino i muſterino ⁊ at predika gudz
ſpioll/ at þa koma til hn̄s preſta hofdingiᵃʳ
⁊ ſkript

ꝛ skriptlærder med olldungunū toludu til hās ꝛ sogdu
seig oss / af hueriu mackt er þu giorir þetta / eda huer er
sa sem þier gaf þessa mackt /. Jesus suaradi ꝛ sagdi til þeira
/ eg vil spyria ydr ꝛ at einu ordi / suarit mier / skirn Jo
hañis var hun af himne edr af mōnū en þr hugsudu
med sialfū sier ꝛ sogdu / þui ef vier seigiū af himne s°
seiger hn̄ / fyrer hui trudu þier hn̄ eigi / ef vier seigiū af
mōnū þa man allr lydr lemia oss grioti / þat þr eru oruggeri
þui ꝥ Johañis vęri spamadr / ꝛ suorudu at þr vis
sę eigi huadan hn̄ vęri / ꝛ Jesus sagdi til þra / þa seig
eg ydr eigi helldr af hueriu mackt eg giori þetta

Eñ hn̄ tok þa at seigia til folksins þessa epter liking /
Mat. xxi. nockr madr plantadi vingard ꝛ byggdi hn̄ vingardz mōnū
Mar. xij. for sidan ꝛ var iburt vm langa tima / ꝛ er time var til /
Esa. v. sendi hn̄ þion til vingardz manāna / at þr gęfi hm̄ af
auęxti vingardzins / huern vingardz meñirner hud
flettu / ꝛ letu tomū hondū fra sier fara / ꝛ vm ꝥ fram
sendi hn̄ vt eñ añan þion / eñ þr struckdu þañ ꝛ darudu / ꝛ
letu eymdarlausañ iburt fara / ꝛ eñ yfer ꝥ frā / sendi
hn̄ hinn þridia / huern þr lemstrudu sarū ꝛ raku burt
sidan Eñ þa sagdi herrañ vingardzins. Huat skal eg til
giora / eg mun senda son miñ elskuligañ / ma vera / at
nęr þr sia hn̄ / þa feile þr sier.

Psal. Eñ þa vingardz meñirner sau sonīn / þeinktu þr mz
cxvij. sialfū sier ꝛ sogdu / þessi er erfinginī / komit aflifū hn̄ / s°
at vor verdi arfleifdin / ꝛ þr hnepptu hn̄ vt af vingardi
nū ꝛ liflietu hn̄ / Huat mū nu herrañ vingardzins giora
til vid þa / hn̄ mū koma ꝛ fortyna þessū vingardz mōnū /
ꝛ byggia siñ vingard odrū / þa þr heyrdu ꝥ / sogdu þr
Eñ hn̄ horfdi a þa ꝛ sagdi / huat er nu þat / huat (bar ꝥ.
þar skrifat er / þañ stein huern vppbyggendr forlaug
du sa er vordiñ at hofdi hyrningar / huer hn̄ fellr a
þeñan stein / sa mun sundr meriazt / eñ a huern hn̄ fellr

þañ

þaꝛ mǫ́ghꝛ kreꝛnia/ z keñe maña hoꝼdingiar z ſkriptlǽr
der leitudu epter hueꝛnen þr ꝼeingi hñdꝛ a hm̄ lagt i þ
ſim̄/ z ottuduzt ꝼolkit at þuiat þr ꝼormerckꝛu at haꝛ
haꝼdi ſagt til þra þſſa epter liking.
þr hoꝼdu z vard holld a hm̄ z ſendu vt tǽlſmeñ hue Mat.
ier ſier attu at breyta/ ſē vǽri þr aldygguer/ſo at þr gǽ xxij
tu veitt hm̄ i ordum/ z a ꝼuent hm̄ herra dǽminu z yꝼuer Mar.
valldino lādſtiornaraꝛs/ z þr ſpurdu hm̄ at z ſogdu. Mei xij.
ſtare vǽr vitū at þu ſeiger riett z keñer/ z a ſiter eigi noc
ꝛs manz yꝼuer lit. Helldꝛ keñer þu gudz gotu med ſañ
leika. Huort hǽꝼer oſſ at geꝼa keiſaranū ſkatt eda eigi/
eñ hm̄ merckti þra ꝼlatſkap/ z ſagdi til þra/ Huat freiſti
þier min/ ſyꝛnit mier peningīn/ huerſ mynt z mn̄ſkript heꝼ
hn̄/ þr ſuorudu z ſogdu Keiſarans/ hn̄ ſagdi þa til þra
þui geꝼit Keiſaranū huat keiſarans er/ z Gudi huat gu
dz er/ z þr gatu eigi ſtraꝼꝼat hn̄s ord ꝼyre ꝼolkino/ vn
drandi hn̄s andſuoꝛ z þognudu
Eñ nockrer aꝼ Saduceis geingu til hans/ huerier
neittu vpprisuna vera/ ſpurdu hm̄ at z ſogdu Moyses/
ſkriꝼadi oſſ/ eꝼ at einſ huerſ broder andadizt/ ſa er eigin Mat.
konu ǽtti/ z vǽri hm̄ barn lauſ dain/ þa ſkal hn̄ſ broder xxij
taka þa konu/ z vpp vekia ſo ſinū brodꝛ ſǽdi. Nu vo
ru þar (vij) brǽdꝛ i z hiñ ellzti ꝼieck ſier eiginnar konu/ z Deut.
andadizt erꝼingia lauſ/ z ſa añar tok þa konu/ z anda xxv
dizt lika erꝼingia lauſ/ z hiñ þridie atti hana/ lika z eir
nen aller þr (vij) lietu ecki barn epter z onduduzt. Eñ ſeī
naꝛt allra þra andadizt z konañ/ huerſ þra eigin kona
verdꝛ hun nu i vppriſuñe/ þuiat aller (vij) haꝼa þr haꝼt
hana til eignar konu
Og Jesus ſuaradi z ſagdi til þra/ ſyner þſſarar ver
alldar giptazt z lata giꝼta ſig/ eñ þr ſē verduger verda
at audlaꝛt hiñ añañ heim z vppriſuna aꝼ daudanū/
þr munu huorki giptazt/ nie ſig giptalata / þuiat
þr geta eigi optar dait / þui þr eru Einglum liker

ꝛ gudz born a medan þr eru vpprisunar born/
en þ at hiner framlidnu munu vpprisa/ hefer
Exod. iij Moyses audsynt vid skogar runen. Sem þa hn
kalladi drottin/Gud Abraham/Gud Isaacs/Gud
Jacobs. En gud hn er eigi daudra/helldr lifan-
dra manna Gud. Þat þr lifa hm aller/ þa suo-
rudu nockrer af hinu skriptlærdu ꝛ sogdu/Mei-
stare þu hefer vel sagt/ꝛ þr dirfduzt eigi fram
ar spyria hn nockrs.

Mat. xxij En hn sagdi til þra/huernen seigia þr krist ve
Marci xij ra Davidz son/ ꝛ sialfr David seiger i Psalma
Psal. cix bokinne. Drottinn sagdi til mins drottins/Sit þu til
minnar hægri handar/ þar til/eg legg fiina o vine
til skarar þinna fota/fyrst David kallar hn Her-
ra/huernen er hn þa hns sonr

En ollu folkino a heyranda þa sagdi hn til
Mat. xxiij sinna lærisueina/vackid ydr fyre hinu skriptlær-
Marci xij dum/ huerier ed ganga vilia i sidum klædum/ ꝛ kærar
hafa kuediur a torgum/ ꝛ hin fremstu tignar sæti
i samkundu husum ꝛ æzstan sess i samdryckium.
huerier vpp suelgia ecknanna hus/forlikiandi langt
bænar hallð/ so þr audlizt þess þyngri fyre dæ-
ming.

xxi Capitule

Enn hn leit vpp/ ꝛ sa þa hinu riku/ huerier
Mat. xij ed lietu sitt offr i olmusu stockinn/ þa sa hn
ꝛ nockra eckiu fatæka sem liet þar inn two
halfpeninga/ ꝛ hn sagdi. Sannliga seige eg ydr þ
þsse fatæka/hefer meira lagt þar inn en hiner aller
þuiat þr hafa aller af sinne yfuer verandi eign inn
lagt til gudz offurs/ en þsse hefer af sinne fatækt
alla sina næring þar inn lagt

Og er nockrer gatu af musterino/ at þ være
fagat med goda steina/ ꝛ hafr/sagdi hn sa time

mun

da so fraṁe fyre manzins syne

Og vm daga kende hn̄ i. musterino/ en vm nętr gieck hn̄ vt τ dualdizt i fiallino oliueti τ allt folk tok sig snemma vpp til hn̄s i musterit/ honū at heyra

xxij Capitule

En þa tok at nalgast hatidar dagr ins osyra braudz/ huer ed kalladizt paschat. τ kenni manna hofdingiar τ skriptlærder epter leitudu/ huernen þr gæti Jesū lif-lativd þat þottuduzt lydin̄/ en andskotin̄ var hlaupin̄ i Judas þan̄ kalladr var scarioth huer ed var ein̄ af tolf/ τ hn̄ for burt taladi vid kenne mann̄ hofdingiana τ hofudz mennina/ huernen hn̄ villdi selia þm hn̄/ þr glodduzt vid τ hietu at gefa hm̄ peninga til τ hn̄ lofadi þm þui/ τ lettadi lagsat hn̄ fiengi selit þm hn̄ an vpphlaups ☙ Passion a midviku dagin̄

En er kom dagr ins osyra braudz a huerium sa frezt skylldi paschalambit/ τ hn̄ sendi vt Petrum τ Johannem/ τ sagdi fari þier buit til paska lambit/ so at vier neytū/ en þr sogdu til hans huar villtu at vid reidum þ til hn̄ sagdi til þra/ siaei þ nu. þier gangit inn i borgina mun madr męta ydr berandi vatz skiolu/ fylgit hm̄ epter i þ hus/ huert hn̄ geingr inn/ τ segit hus bondanū/ Meistarin̄ liet segia þier/ Huar er þ herbergi/ þ ar eg meigi Pascha lambit eta medr minū lærisueinū τ hn̄ mun visa ydr/ storan̄ sal fagadan/ buit þ-þar til/ þr geingu burt τ fundu so sem hn̄ hafdi sagt þm τ reiddu til pascha lambit Math. xxvj Marci xiiij

Og þa er sv stund kom/ setti hn̄ sig nidr/ τ þr tolf postular mz hm̄/ τ hn̄ sagdi til þra/ mig hefer af hiarta nęsta epter langat at eta þetta pascha

lamb med ydr adr enn eg lid/ þuiat eg segi ydr at
hier epter mun eg eigi optar ap þui neyta/ þar til
at þ þullkõnazt i guds riki/ hñ tok z kalekiñ/giordi
þacker/z sagdi/ medtakit hñ/z skiptid hm a mil
le ydar þ at eg seige ydr þ eg mun eigi drecka ap
vin vidar auegti/ þar til at guds riki kemr
Og hñ tok brauđit/giordi þacker/ braut þ/gap
Mat. xxvi þm/z sagdi/ þetta er mitt hollo/ þ þyrer ydr gep
Marci xiiij it verdr giorit þtta i mina minning/lika einnenn ka
lekiñ epter kuelld maltidina/z sagdi/ þsi er kalek
kr nyrs Testamens i minu blodi/ huert þyrer ydr
vt helliztz
Eñ þo/sia þetr at hond þ sem mig suikr er medr mier
a bordi/z at sonn per manzins son epter þui sem
a lycktat er/ þo we þm manne/ þyrer huern hñ ver
dr suikiñ/z þr toku at spyria sialzuer sin amille/
huer ap þm være/sa er þtta mundi giora
Eñ þar ⁂ hoþzt vpp þrata þra a mille/huer
Bartolo þra mundi syn ast meiri vera/eñ hñ sagdi til þra
meus mº. þr sem þiod kõung eru þr drottnazt ap þm/z hu
erier yþuer mackina haþa þa kallazt nadugir her
rar/ eñ þier skulut eigi sº helldr sa sem mest
er ydar a mille/vere hñ sº sem Jñ ungsti / z hñ
æðsti/sem añar þienare/þui huor er meire sa er
til bordzins sitr / edr sa hñ þionar/er eigi sº / at
hñ sem vid bordit sitr / eñ eg em amillu ydar /
sem sa er þionar /eñ þier erut þr/huerier hia mier
voru i miñ freistingum/z eg vil til einka ydr riki
sº sem miñ þader heþer mier þ til einkat/ sº at
þier skulu eta z drecka yþuer mitt bord i minu ri
ki / z sitia a stolum dæmandi tolp kynkuisle
Jsraels ⁂
Eñ Drottiñ sagdi Symon/ Symon/ Siadu

at andſkotiñ heper beidzt ydar/at hñ mætti ſællꝛ
da ydꝛ ſem hueite eñ eg bad pyrer þier at þin tru
a þrotnadi eigi ⁊ huenar þu ſnyzt vm aptr þa Mat. xxvi
ſtyrk þu brædꝛ þina/eñ hñ ſagdi til hans/Herra Marci xiiij
reidubuiñ em ég med þier i pioꝛ ⁊ dauda/at gan
ga/eñ hñ ſagdi/petre eg ſeigi þier at i dag gelꝛ ha
niñ eigi/adi þu heper þryſuar ap neitad þui at
þu þecker mig

Og hñ ſagde til þra/þa ég ſenda ydꝛ vt an pu
ngs edꝛ toſku/eda ſkopata/huort braſt ydꝛ þa no
ckut/eñ þr ſogdu/allz eckert/þa ſagdi hñ til þra/
eñ nu huer ed pung heper/ſa taki hñ lika ⁊ eirnen
toſkuna/⁊ ſa er eigi heper/ſelie hñ kyrtil ſiñ/⁊ ka Eſa. liij
upi ſuerd/þuiat eg ſeigi ydꝛ at þ hlyti a mier at
pull komazt huat ſkripat er/þ hñ er medꝛ illuirꝛ
kiu reiknadꝛ/þui huat ap mier ſkripat er heper
nu enda/eñ þr ſogdu/Herra/ ſia/ two ſuerd eru
hier/hañ ſagdi þa til þra þat er nog.

Og hañ gieck epter vana i piallit oliuett ⁊ hñſ Mat. xxvi
lærisueinar pylgdu hm̃ epter ⁊ þa hñ kō til þſſ ſta Marci xiiij
dar ſagdi hñ til þra biddiet at eige palli þier i Joh. xviij
preiſtnne ⁊ hñ veik ſier pra þeim meſtu ſteins ſna
s piell a kne ⁊ tok at bidia ⁊ ſagdi Fader/ep þu
ville þa tak þñañ kalek ap mier/Eñ þo eigi miñ
Hellꝛ verdi þiñ vilie/eñ hm̃ birtizt eingill ap him
ne/ſtyrkiandi hñ/⁊ þar kō at hñ þrytte vid dauda
añ ⁊ tok akapar at bidia/ eñ hñſ sueite vard ſo ſē
blodz dropar þred piellu a iordina ⁊ hñ ſtod vpp
ap bæniñe/⁊ kom til ſiña lærisueina/⁊ pañ þa ſop
andi ap hrygd/⁊ ſagdi til þra/huat ſope þier
ſtandit vpp bidiet at þier pallit eige i preiſtne

Þa hañ var þtta at ſeigia Sia þat plockꝛ
n/⁊ eiñ ap tolp/ſa Judas hiet gieck pyre þm
⁊ vili

⁊ villdi nalgazt Jesum/at hn̄ kyſti hn̄/ eñ Jesus
ſagdi til hn̄s/Judas suikr þu manzins ſon med
Mat.xxvi koſſi. Eñ er þr ſem hiꝛ hn̄ voru ſau huat verda
Marci xiiii villdi/ſogdu þr til hn̄s/ Herra ſkulu vær eigi ſla
þa med ſuerdi/ eñ einn af þm ſlo þion preſta hof
dingians/⁊ hio af hn̄ hid hægra eyra. Jesus ſuꝛ
radi ⁊ ſagdi/Leyfit þm at giora allt hid freka
ta/⁊ hn̄ ſnart hn̄s eyra ⁊ lækuadi hn̄

Eñ Jesus ſagdi til þra preſta hofdingia ⁊ ho
fudz manna muſterisins ⁊ olldunganna/huerier ep
ter hm̄ voru kōner/s° ſem til annars illuirkia gein
gu þier vt med ſuerdū ⁊ ſtongū/þa eg var dagli
ga i muſterino hia ydꝛ/logdu þier eigi hendꝛ a
mig/ helldꝛ er þtta nu ydar time ⁊ macht myrkra
na/eñ þr gripu hn̄/ ⁊ leiddu hn̄ i preſta hofdingi
ans hus/eñ Petꝛ fylgdi hm̄ epter a leingdar

Mat.xxvi Þr kueickttu þa vpp elld i midiū forſalnū/⁊
Mar.xiiii ſettu ſig i kring vm hn̄/⁊ Petꝛ vͣ þar a mille þra
Joh.xviii þa ſa hn̄ ambatt nockꝛ ſitia vid logann/horfdi a
hn̄ ⁊ ſagdi/ þſſi var ⁊ med hm̄/ eñ hann afneitadi
hm̄ ⁊ ſagdi/kona/eigi þeckꝛ eg hn̄/⁊ litlu einu þar
epter/ſa hn̄ ann ⁊ ſagdi/þu ert ⁊ af þm/eñ Petꝛ ſa
gdi/ þu madꝛ/eigi em eg/⁊ er bil var ordit ſem
eins tima til ſtyrckti nockꝛ annar ⁊ ſagdi/ at ſonnu
var ⁊ þſſi med hm̄/þuiat hn̄ er galileare/ eñ Petꝛ
ſagdi/ madꝛ eigi veit eg huat þu ſeiger ⁊ iafn
ſnart/at hm̄ nu þtta eñ talandi/gol haninn/⁊ drot
inn ſnerizt vid ⁊ leit til Petrs/⁊ Petꝛ mintizt þa o
rda Drottins/huerninn hn̄ hafdi ſagt/fyrer eñ ha
nen gelꝛ/muntu af neita mig þriſuar/⁊ Petꝛ gieck
vt ⁊ griet beiſkliga

Eñ þr meñ ſem hielldu Jeſu/dárudu hñ ⁊ dú
ſtudu/byrgdu hñ ⁊ ſlogu i hñs andlit/ſpurdu hñ
at ⁊ ſogdu/ſpadu. Huer sa er ſem þig ſlo/ ⁊ margt Mat. xxvi
añat hadulígt ſogdu þr vid hñ. Marci xiiii

Og er dagr var/komu ſaman olldungar lyd
ſins/ ⁊ preſta hofdingiar/ ⁊ hiner ſkriptlærdu/ ⁊
leiddu hñ vpp fyrer ſitt rad ⁊ ſogdu/ ef þu ert
kriſtr ſeig oſſ þ/ ⁊ hñ ſagdi til þra/ef eg ſeigi ydr/
þa truit þier mier eigi/ eñ ef eg ſpyr ydr/ſuarit
þier mier eigi/ ⁊ latid mig eigi lauſañ/ ⁊ hiedan i
fra mun manzins ſon ſitia til hægri hand Gudz
kraptar/ eñ þr ſogdu aller ertu þa gudz ſonr/hñ
ſagdi til þra/ þier ſeigit þ/ þuiat eg em hñ/ eñ þr
ſogdu/huat þurfu vier vitniſburdiñ lengr/ þui
at vier ſialfuer heyrdum af hñs muñe.

xxiii Capitule

OG allr þra ſofnudr ſtod vpp/ ⁊ leid
du hñ fyrer Pilat⁹/toku at a klaga hñ
⁊ ſogdu/ þeñañ fiñu vier vm turna Mat. xxvii
folk vort/ ⁊ fyre biodandi ſkatt at ge Marci xv
fa Keiſarañ ⁊ ſeiger ſig vera konun
giñ Chriſtum. Eñ Pilatus ſpurdi hñ at ⁊ ſagdi/
ertu konungr gydinga/ hñ ſuaradi ⁊ ſagdi/ þu
ſeiger þ/Pilatus ſagdi þa til preſta hofdingiaña
⁊ til lydſins/ongua ſok fiñ eg med þeſſum mañi/
Eñ þr voru þeſſa fiadare ⁊ ſogdu/hñ hefer vpp
æſt folkit medr þui hñ hefer kent hier ⁊ huar a
ollu gydinga landi/til tekiñ i Galilea/ ⁊ allt i þeñ
añ ſtad.

Eñ er Pilat⁹ heyrdi Galileã nefnt/ſpurdi hñ at
huort hñ væri galeiſkr madr/ ⁊ er hñ fornam at

hn̄ v^m vnder Herodis velldi/sendi hn̄/hn̄ þa burt
til Herodem/huer ed sialfr var a þm dogū til Je
rusalem/eñ er Herodis sa Jesum vard hn̄ næsta
gladur/ þui at hn̄ hafdi fyst vm langa tima/ at
sia hn̄/af þui at hn̄ hafdi z heyrt margt af hn̄
z vænti at hn̄ mundi sia nockur teickn af hm̄ gio-
razt/z at spurdi hn̄ a marga vegu/z hn̄ suaradi
hm̄ ongu/eñ kennemaña hofdingiar z skriptlærder
a sokudu hn̄ hardliga z Herodes med sinu hird-
folki forsmadi hn̄ z spieadi/færdi hn̄ i huitt fat
sendi aptr til Pilato/z a þm deig' vrdu þr Pilat^9
z Herodis viner aptr/ þuiat adr voru þr o viner
sin amille.

Eñ Pilatus saman kalladi presta hofdingia
hofudz meñ z lydiñ z sagdi til þra/ hier hafit
þeñañ mañ til min hapt/s^o sem hañ er vm turn
lydiñ/z Siaett eg hefi spurt hn̄ hier fyre ydr/z
a þssm mañi fiñ eg aungua sok i þui þier a klagit
hn̄/z ecki helldr Herodis/ þuiat eg sendi ydr sial-
fua til hns. z Siaett at eckert hefuer vpp a hn̄
borist/þ dauda sie verdugt/fyre þui vil eg gefa
hm̄ radning z lata sidan lausañ þuiat hn̄ hlaut
þm eiñ epter veniu hatid^m dagsins lausañ at gefa

Mat. xxvij Eñ aller sofnudriñ kalladi vpp til lika z sag-
Marci xv tak burt þeñañ z gef oss lausañ Barrabam/huer
Joh. xix ed var fyrer nockut sundr þycki z mañslag er skied
var i borginñe iñsettr i myrkua stofu/Pilat^9 tala-
di þa eñ aptr til þra/z villdi Jesum lausañ lata/
eñ þr kolludu vpp z sogdu/krossfestu/krossfestu
hn̄/hn̄ sagdi eñ i þridia siñ til þra. Huat illt hefr
þssi giort/ongua dauda sok fiñ eg m3 hm̄/ fyre
þui vil eg hegna hm̄ z lata sidan lausañ/eñ þr sto
dv þui þicttara med mycklū hliodū æskiandi þ

hn̄ yrdi kroſſfeſtr/ ꝛ ꝥra hliod ꝛ hofut preſtan̄a
tok yfuer.

Og Pilat⁹ dæmdi at ſkie ſkylldi ꝥra beidne/
en̄ gaf ꝥm lauſan̄ þan̄ er iñ var ſettr fyrer ſundr
þyckis ꝛ man̄ſlags ſaker i myrkua ſtofu/ vm hu
ern ꝥr badu. En̄ hn̄ fram ſelldi Jeſum i ꝥra villo
ꝛ þa er ꝥr leiddu hn̄ vt/ houndludu ꝥr nockrn Symō
af Syria/ huer ed kominn̄ var af bygdine/ ꝛ log
du kroſſin̄ vpp a hn̄/ at hn̄ bæri hn̄ epter Jeſu.

En̄ hm̄ fylgdi epter mickell fiolldi folks ꝛ
kuen̄a/ hueriar gretu hn̄ ꝛ aumkudu. En̄ Jeſus
sneriꝫt til. ꝥra ꝛ ſagdi/ ꝥier dætr af Hieruſalē gra
tid eigi yfuer mier/ helldr gratid yfuer ydr ſialfū
ꝛ yfuer ſonū ydar. Þui siaet at ꝥr dagar munu ko
ma a hueriū ſeigiaꝫt mun Sælar eru þær o byria
ꝛ ꝥr kuider er eigi hafa fætt/ ꝛ þau brioſt huer
eigi voru mylkt/ þa munu þær taka at ſeigia fiol
lunū/ hryniet yfuer oſſ/ ꝛ halſunū hyliet oſſ ꝥui
ef ꝥr giora ꝥita vid hid blomgada treit/ huat mū
þa ſkie vid hid ꝥurra.

En̄ tueir ſpilluirki adrer leiddu ꝫt ꝛ vt/ at ꝥr væ
ri aftekner med hm̄/ ꝛ sē ꝥr komu i þan̄ ſtad huer
ed kalladiꝫt hofut ſkeliar ſtadr/ ꝥa kroſſfeſtu ꝥr
hn̄ þar/ ꝛ ſpilluirkiana med hm̄/ ein̄ til hægri han
dar ꝛ an̄an̄ til vinſtri. En̄ Jeſus ſagdi/ fader fye
rer gef ꝥm ꝥ/ þuiat ꝥr vita eigi huat ꝥr giora/ ꝛ
ꝥr ſkiptu hn̄s klædū ꝛ vorpudu þar vm hlut
keſti/ ꝛ folkit ſtod ꝛ sa til

Og hofdingiarner darndu hn̄/ med ꝥm ꝛ ſog
du/ adra hefer hn̄ frelſat/ frelſe hn̄ nu ſialfuan̄
ſig/ ef hn̄ er kriſtr hin̄ vtualdi gudz/ at hm̄ hæd
du ꝛ ſtridzmen̄irner/ geingu til hn̄s/ ꝛ baru hm̄ e
tik ꝛ ſogdu/ ef þu ert konungr gydinga ꝥa frelſa

(Hofut ſk... liat ſtadr A latino C... uarie locu... hefer heit... sa af tok... ſtadr ꝛ gal... klettr hua... ꝥr voru v... ner at lat... afliþa þa kroſſfeſtaz attu.

ſialfuan þig/ eñ yfuer ſkriptiñ var ritud yfuer
hiñ med Girſkum/Ebreſkũ ꝛ latinu bokſtofum/
ꝥſſi er koningꝛ gydinga
Eñ eiñ af þm ſpilluirkiũ ſẽ heingder voru/laſta
di hñ ꝛ ſagdi/ef þu ert kriſtꝛ/frelſa ſialfañ þ
ꝛ oſſ/ þa ſuaradi hiñ añar ſtraffadi hñ ꝛ ſagdi
ꝛ þu hrędizt eigi helldꝛ gud/ſẽ ert ꝥo i ſamꝛi fo
dęming/ ꝛ at ſoñu ſkier ockꝛ þtta riettliga/ ꝥuiat
vid med tokũ huat ockꝛar giorder eru verdar/ eñ
þſſi hefer eckert vondzligt giort/ꝛ hñ ſagdi til Je
ſu/Drottiñ/ minztu min ꝥa ꝥu kemꝛ riki ꝥitt/
ꝛ Jeſus ſagdi til hñs/Sañliga ſeige eg þier/i dag
ſkalt þu vera med mier i paradis
Og þ var nęr vm hina ſiettu ſtund/ꝛ myr
kꝛin giorduzt yfuer allt landit til niundu ſtundar
ꝛ ſoliñ ſortnadi/ ꝛ tialldit muſteriſins rifnadi i
Mat. xxvij midiu ſundꝛ/ꝛ Jeſus kalladi harri roddu ꝛ ſagdi
Marci xv Fader J ꝥinar hendꝛ fel eg miñ anda /ꝛ er hñ
hafdi ꝥtta ſagt/liezt hñ/ eñ er hundradz hofdin/
ſeñ ſa huat þar ſkiedi/dyrkadi hñ gud ꝛ ſagdi/
at viſu hefer ꝥſi riettlatꝛ madꝛ verit/ꝛ allt folk er
þar var ſaman komit at horfa a ꝥtta/ ꝛ ſem þ
ſa huat þar ſkiedi bardi þ ſier a brioſt/ꝛ ſneri i
burt aptꝛ /eñ aller hñs kuñingiar ſtodu langt fra
ꝛ ꝥęr komꝛ ſem hiñ hofdu epter fylgt vꝛ Gali
lea ꝛ horfdu a ꝥtta.
Og Sia: madꝛ Joſeph at nafni/ſa er var
Mat. xxvij eiñ radherra/ godꝛ mañ ꝛ riettuiſ/eigi ſam þyckti
Mar. xvj hñ ꝥꝛa radi ꝛ giorningum/ ꝛ hñ var af borgiñe
Joh. xix Arimathia vꝛ Judea / huer ed ꝛ ſtundadi epter
gudz riki/ ꝥſſi gieck til Pilato ꝛ bad vm likama Je
ſu/ꝛ tok hñ ofan ꝛ sueipadi hñ i lierepti/ꝛ lagdi
hñ i vt hogna grof i hueria eckí hafdi eñ nockꝛ la

god verit/ og þat var at fanga dagr/ og hvorttdaginn tok at hefiazt/ enn þær konr sem komnar voru af Galilea fylgdu epter og skodudu grofina/ og hvernen hans likame var lagdr/ og sneru apter reidandi til en smyrsl og dyrliga Salue/ og vm þuottdaginn voru þær kyrrar epter logmalsins bodan.

xxiiij Capitule

En einn þuottdaganna miog snemma komu þær til grafarinnar/ og baru þau smyrsl. er þær hofdu til buit og enn nockrar adrar med þeim/ þær fundu at steininum hafdi velltt verit af grofinne/ og stigu þar inn og fundu ecki likamann Herrans Jesu/ og sem þær voru hugsiukar vm þetta. Siaa þa stodu tveir menn hia þeim i skinandi klædum/ enn þær vrdu þa hrædder/ og fellu a sina asianu til Jardar/ og þeir sogdu til þeirra/ Huat leiti þier hins lifanda hia daudum/ hann er eigi hier/ helldr er hann vpprisinn. Hugleidit at þui huat hann taladi fyrer ydr/ þa hann var nu enn i Galilea/ er hann sagdi þat manzins syne byriadi at seliazt i syndugra hendr/ og krossfestr verda/ og a þridia deigi vpp at risa/ og þær minnuzt a hans ord. Mat. xxviii Marci xvi Joh. xx

Og þær geingu burt fra grofinne apter og kunngiordu allt þetta/ þeim ellifu/ og so ollum hinum odrum/ Enn þetta var Maria Magdalena/ og Johanna/ og Maria Jacobi og þær adrar er med þeim voru/ sem þetta sogdu Postulunum/ og þeirra ord virtizt þeim sem værri þat sion huerfingar og trudu eigi. Enn Pet. stod vpp/ og hliop til grafarinnar og laut þar inn/ og sa lin lokin einsom liggia/ gieck burt/ og vndradi med sialfum sier huernen þat værri skied.

Og Sia tueir af þeim geingu a þann sama A Manudag inni Pasc

dag til nockurs kauptuns/ þ er var fra Hierusalē
eu vm sextigi skeida/ Huert ed Emmahus var at
nafne/ ꝛ þr voru at tala vm alla þa hluti/ sem
vid hofdu borit. Og þ skiedi þa þr rædduzt vid
ꝛ spurduzt a sin i millũ/ at sialfr Jesus nalægizt
þa ꝛ giek lafn framt þm/ en þra augu voru s°
halldin/ at þr þeckta hñ eigi ꝛ sagdi til þra. Huat
er þ fyrer rædu/ sem þid handlid reikandi ydar
a mille/ ꝛ erut hryggver vt af/ þa suaradi einn er
Cleophas var at nafne/ ꝛ sagdi til hns/ ertu allei-
na s° okendr til Jerusalem/ at þu veizt eigi huat
a þessum dogũ/ þar inne giorzt hefer/ til Huerra hñ
sagdi/ huat þa

En þr sogdu til hns/ þ af Jesu hinũ Nadverf-
ka/ hver ed var spadoms madr/ mattugr i verckũ
ꝛ ordũ fyrer gudi ꝛ ollu folki/ Hversu at voru
hofut prestar/ ꝛ hofdingiar selldu hñ i fordæ-
ming dandans/ ꝛ krossfestu hñ/ en vier vonudũ
at hñ mundi endrleysa Jrael/ ꝛ yfer allt þetta er
nu hinn þridie dagr/ i dag er þetta skiedi/ S° hafa
ꝛ skelft oss nockrar konr af oss til/ þær ed fyrer ly-
singina hofdu hia grofinne verit/ ꝛ ecki fũdit hns
likama/ komu ꝛ sogdu sig eirnen sied hafa/ Eing-
la syner/ þær ed sogdu hñ lifa/ ꝛ nockrer vt af oss
geingu til grafarinnar/ ꝛ funnu einslika sem konur-
nar hofdu sagt/ en hñ fundu þr eckj

Og hñ sagdi til þra/ o þier heimsker/ ꝛ treger
i hiarta at trua þui ollu huat spamenner hafa
talat/ Blaut kristr eigi þetta at lida/ ꝛ inganga s°
i sina dyrd ꝛ tok til fra Moyse ꝛ ollũ spamonnũ
ꝛ lagdi vt fyrer þm allar ritningar þær af hm̃
voru/ ꝛ þr toku at nalgazt kauptunit þ þr gein-
gu til/ ꝛ hñ liet sem villdi hñ leingra ganga

og

g þr neyddu hñ ⁊ sogdu/ver hia oss Herra/ þui
at kuelld er tekr ⁊ a daginn lidr/hñ gieck inn ⁊ var hia
þ skildi ⁊ þa hñ sat med þm til bordz (þm
at hñ tok braudit/blezadi þ ⁊ braut/⁊ rietti at þm
þa opnuduzt þra augu/ so at þr þeckttu hñ/⁊ hann
huarf vr þra augsyn/⁊ þr sogdu sin a millum/ brann
ecki vort hiarta i ockr þa hñ taladi vid ockr a vegi
nū/ ⁊ opnadi fyrer ockr ritningarnar. ⁊ þr stodu
vpp a somu stundu ⁊ sneru aptr til Jerusalem ⁊
fundu þa ellifu saman safnada/⁊ þa sem med
þm voru. Huerier ed sogdu/ at drottinn være sann
arliga vpprisinn/⁊ birst Symone/⁊ þr tiadu þm
hu et giort hafdi a veginum ⁊ huernen þr hofdu
þeckt hñ i þui hñ braut braudit. * — * Þridia

Þa er * þr voru nu enn at tala vm þtta/ stod Jesus — dagē i pas
mitt i millum þra ⁊ sagdi til þra/ Fridr sie ydr/en
þr felmtudu ⁊ urdu hræddir/⁊ meinudu at þr sæi
anda nockurn ⁊ hñ sagdi til þra. Huat felizt þier ⁊
þui koma slikar þanckar i ydar hiortu/ Siaid mi
nar hendr ⁊ mina fætr/at eg em hñ sialfr/ þreifit
þier ⁊ skodit þui at andi hefer eigi hold ⁊ bein
so sem þier siaet mig hafa/⁊ þa hñ sagdi þ syndi
hñ þm hendr ⁊ fætr/⁊ er þr trudu enn eigi fyrer fa
gnadar saker ⁊ vndrandi þ/sagdi hñ til þra/hafi
þier nockut matligt/ ⁊ þr logdu fyrer hñ stycki
af steicktum fiski ⁊ hunangs seim ⁊ hñ tok þ ⁊ ath
fyrer þra augum

Og hñ sagdi til þra/Þtta eru þau ord/huer eg
taladi til ydar/ þa eg var hia ydr þuiat þ hlaut
alle at fullkomnazt huat af mier er skrifat i Moy
ses laugmali ⁊ i spamanna bokum ⁊ Psalmum/þa op
nadi hñ þra hugskots at þr forstodu/ritningar
nar ⁊ sagdi til þra/ so er þ skrifat/ ⁊ so byriadi

Kriste

kriste at lida/ ⁊ vpp at risa a þridia deige af dau
da ⁊ predikazt lata i sinu nafne idran ⁊ fyrergef
ning synda a medal allra þioda vpphefiande til
Jerusalem * En þier erut vottar þessara hluta ⁊
Siaettat eg mun senda yfuer ydr fyrheit mins
fodrs/ en þier skulut sitia i borginne Jerusalē þan
gat til at þier klædizt med krafti af hædum.
En hñ hafdi þa vt allt til Bethaniam ⁊ hof
vpp sinar hendr ⁊ blezadi þa/ ⁊ ꝥ giordizt þa hñ
blezadi yfuer þa/at hñ leid fra þm ⁊ vard
vpp numinn til himins/ en þr til badu
hñ ⁊ sneru aptr til Jerusalem/
med myklũ fagnadi/ ⁊ vo
ru jafnan i musterino/
vegsamandi ⁊ lo
fandi Gud.

Endir S. Lucas Gudzspialla

[illegible] mtr stiga r yfer hm̃ vera/hañ er sa sem [illegible] mz helgum anda/ r eg sa/ þ r þessañ vitne [illegible] udz son vera

[illegible] dags aptr stod Joannis eñ/ r tueir af hans [illegible] isueinũ/ r sem hñ leit Jesum ganga/seiger hañ siaet/ þ er lamb Gudz/ r tueir af hñ sla [illegible] heyrdu hñ tala/ r fylgdu Jesu epter/eñ [illegible] tere aptr r leit þa sier fylgiande/sagdi hñ [illegible] at hueriu leite þier/ þr sogdu hm̃/ Rabbi/ [illegible] at er þydizt meistare/huar ert þu heima/hañ [illegible] gdi þm/komet r siaet þr komu r skodudu huar [illegible] dwelt/ r voru hia hm̃ þañ dag eñ þ var vm tiunda stund.

Eirn af þessum tueimr var Andreas broder Symonar Petri/sẽ heyrdi af Johañe/ r Jesu epter fylgde/hñ fañ þo adr siñ brodr Symon/ r sagdi til hñs/vier hofũ fundit Messiam/huat at vtlegzt/ murdr/ r fylgdi hm̃ til Jesu/ þa Jesus leit [illegible]ñ/ mg lu hñ/ þu ert Symõ sonr Jonas/ þu skalt kallazt Cephas þ vtlegzt hellu steiñ (Messias) þ er a girsku kristr/ [illegible] norrænu [illegible] smurde [illegible] brefku [illegible] as þessi ord hafa oll [illegible] þyding.

Añan dag þar epter villdi Jesus ferdazt til Galileam aptr/ r fiñr Philippũ r sagdi til hans/ fylg þu mier epter/eñ Philippus var af Bethsaida vr þra borg Andresar r petrus/ Philippus [illegible] Natanael/ r sagdi hm̃/vier hofũ þañ fundit/ [illegible] hueriũ Moyses i logmalinu r allr spamen [illegible] vm skrifat/Jesum Joseps son af Nazareth. Nathanael sagdi til hñs/huat ma af Nazareth gods koma/Philippus sagdi hm̃/kõ r sie.

Jesus sa Nathanael komanda til sin/ r sagdi af hm̃/ Siaeth eirn sañañ Jsraelita/ i hueriũ suik [illegible]gi eru/Nathanael sagdi þa vid hañ/ huernen þecker þu mig/ Jesus andsvaradi/ sagdi til hñs/ Adr

en philipp⁹ kalladi a dig þa þu vart vnder þ[...]
ke trenu/sa eg þig/ Nathanael suaradi z sagd[i]
til hans/Rabbi/ þu ert Gudz son/ þu ert kōnunge
Jsraels/Jes⁹ suaradi/ z sagdi vid hā/ þu truer/ a[f]
þui at eg sagda þier at eg hefda sied þig vnder f[ic]
Gene. xxvi ke trenu/ sia munt þu en̄ þessu meira/ hā sagdi hi[n]
Gen. xxviij z/ Sañeliga z sañeliga seige eg ydr/ vpp fra þ[e]s[su]
muna þier sia himenen̄ opin̄/ z Eingla Gudz f[ar]
ga vpp z ofan yfuer manzins son

Añar Capitule

þan̄ an̄an̄
in dag ep/
hin̄ xiij

OG þridia dag þar epter Ꝁ vard brud[h]
kaup til Cana i Galilea/ z þ^ var Mo
der Jesu/ Jes⁹ var einnen bodin̄ z hās
lerisuein ar tilbradkaupsins/ og þa er
þa þraut vinit/sagdi Moder Jesu til
hans/ þr hafa eigi vin/ Jes⁹ sagdi til hāar/ þu ko
na huad hefe eg mz þig/min stund er eigi en̄ ko
men/ Moder hans sagdi vid þionustu meñina/
huat hellzt hañ seiger ydr /þ giorit/ en̄ þar vor[u]
sex steinker sett epter venin ebrea/ ꝁar hreinsunar/
huert eitt tok two edr þria mæler/Jesus taladi til
þra/ fyllit vpp kerin af vatni/ z þr fyllou þa[u]
allt a barm a/z hā sagdi þm/hellit nu a/z fær[it]
Kyrmeistaranū/ z þr færdu h ū/en̄ þa Kyrmeist[ar]
ren̄ sm akade vatnit þ at vine var ordit/eigi vis[se]
hā hvadan at kō/en̄ þionustu meñiener sem v[at]
nit socktu vissu þ/hañ kallar a brudgaman̄/ z s[e]
iger hm̄/aller mn̄ gefa i fyrst i gott vin /z n ar [m]
giorast oluader/ þa þ hid lettara/en̄ þu hefe[r]
geymt hid goda til þessa

Þetta er hid fyrsta jarteikn þ Jesus giord[e]
til Cana i Galilea/ z hā opinberade sina dyrd
hās lerisueinar trudu z a hā/ epter þ for hā[n]
þan̄ til Capernaū/hā z moder hās/brædr hans

ꝛ lærtsuein̄ / ꝛ voru þ᷑ eigi miog marga daga
Þa var ꝛ nálæg Pascha hatid gydinga/ ꝛ Jesꝰ
for vpp til Hierusalē/ ꝛ fañ i musterino sitiandi
þa sē selldu/ naut/ saudi/ duf᷑/ ꝛ þa sem vm skipt
u giordu a peningū/ þa giordi hñ sier eina suipu
af strengiū ꝛ rak vt allt af musterino/ bædi naut
ꝛ saudi/ ꝛ hratt nidr penigū þra er vm skiptuñ gior
du/ ꝛ sagdi v d þa sem duf᷑nar selldu/ bere þier
þetta burt hiedan/ ꝛ giorit eigi mins fodrs hus/ at
solu huse/ hñs lærisuein̄ hugleiddu þa/ huat skri
fat er/ at vandlæti hus þins atti mig
Þa onsuedu Judar ꝛ sogdu hm̄/ huert teikn syn
ner þu oss/ at þu meiger þetta giora/ Jesus suar
adi ꝛ sagdi þm/ Briote þier nidr musteri þetta/ eñ
eg skal a þridia degi þ vpp reisa/ þa sogdu gy
dingar/ þetta musteri er vpp bygt i sex ꝛ fiorutige
are/ eñ þu villt vpp reisa þ a þrim dogū/ hñ tala
di vm musteri sins likama/ ꝛ þa hñ var af dauda
risen hugleiddu hñs lærisueinar/ at hñ hafdi þtta
mællt/ ꝛ trudu ritningiñe ꝛ þm ordū er Jesꝰ haf
Eñ hñ vare i Hierusalē vm pascha a (di talat.
þm hatidar deigi/ þa trudu marger a hñs nafn/
er sem sau þau takn er hñ giordi. Eñ Jesus trudi
þm eigi til vm sialf añ sig/ af þui at hñ þeckti alla
ꝛ þurfti eigi vid at nockr bæri af mañinū vitne
þuiat hñ sialf᷑ visse huad med mañinū var ✱.

Þridie Capitule

Þar ✠ var eirn mañ i bland phariseos Nicodemꝰ at nafni/ hñ v᷑ eirn af hof dingiū gydinga/ hñ kō til Jesu vm nott ꝛ sagdi til hñs. Rabbi/ vier vitū/ at þu ert eirn meistare af gudi komeñ/ þui at eingeñ gete giort þa teikn/ sem þu giorir/ ne ma gud sie med hm̄. Jesus suaradi ꝛ sagdi til hñs

✠ Tem tatis sum dag.

Sannliga sanliga seige eg þier/nema ef sa nockr
sē at nyu verdr endr borinn/hn̄ fær eigi at sia guds
rike/ þa sagdi Nicodemus til hn̄s/ huernen ma
madrinn endrberazt þa hn̄ er gamall/ edr fær hn̄
stigit aptr i sinnar modr kuid ꝛ fædzt so/Jesus sua
radi/Sannliga sanliga seige eg þier/ nema at sa
sem endrborinn verdr vt vatni ꝛ af anda/getr eig
tn̄ geingit i gudz riki/Huat af holldinu fædizt/ þ
er holld/ꝛ huat sem fædizt af andanū/ þ er an
de/Vndra þu eige/ þo eg segda þier/at ydr byr
adi a nyu at endr fædazt/Vindrinn blæs huert h
vill/ꝛ þu heyrer hn̄s þyt/ en eigi veizt þu hua
dan hn̄ kemr/edr huert hn̄ fer/ so eru aller þr sem
af andanū eru endrborner.

Nicodemus suaradi ꝛ sagdi hn̄/Huernen m
þtta ske? Jesus suaradi ꝛ sagdi/ert þu meistar
i Jsrael ꝛ veizt eigi þtta/Sannliga sanliga seige e
þier/at vier seigū þ vier vitū/ꝛ vitnū þ vier sie
hofū/ ꝛ vort vitne medtakit þier eigi/ ꝛ ef þier
truit eigi þa eg seige ydr af Jardligū hlutū/hue
nen munu þier trua mega/ ef eg segda ydr af
himneskū hlutū

Eingenn mun ꝛ vppstiga til himna/ nema s
sem ofan steig af himne/ Sonr manzins sa sem
er af himne/ꝛ so sem Moyses vpp feste hoggo
minn J eydimorku/lika byriar manzins syne vp
at festazt/ at aller þr er a hn̄ trua fortapizt eigi
Numeri. xxi helldr at þr hafi eilift lif. *

Þuiat so elskadi gud heimenn/at hn̄ gaf vt si
* Mann- eingetinn son til þss at aller þr er a hn̄ trua/fyrer f
nagiñ ep- ruzt eigi helldr at þr hafi eilift lif/ þui eigi sen
ter hutta gud son sinn i heimenn/at hn̄ fyredæmdi heimenn/h
sann. ldr at heimrinn frelsizt fyrer hn̄/ Huer a hn̄ tru

þu

yre dæmizt eigi/ en huer hn̄ truer eigi hn̄ er nu
þegar fyrer dæmdr/ þuiat hañ truer eigi a nafn Mat. xv
eingetins Gudz sonar/ En þsse er fyrdæmingen/ Marci xii
at/ losit kom i heimen/ og menñirner elskudu meir
myrkrit en liosit/ þuiat þra verck voru vond/ huer
alla giorir/ sa hat' liosit/ hn̄ kemr og eigi til liossins
at eigi straffizt hans verck/ En huer sannleikin
giorer/ hn̄ kemr tyl liossins/ s° at hns giordir verdi
kunnar/ þuiat þær eru i gudi giordar.
Epter þetta kemr Jesus og hans lærisueinar til gydin
ga lands/ og dualdizt þar med þm og skirde/ Johan
nis var þar og skirde vid enon nærri salim/ þat
þar voru votn morg/ þr komu þangat og skirduzt
/ þat Johannis var eigi enn inlatin i myrkua stofu
Enn þa giordizt ein spurning af lærisueinum Jo
hannis vid gydinga/ vm skirsluna/ þr komu til Jo
hannis og sogdu hm̄ Meistare/ sa sem hia þier var
hinu megin Jordanar/ af huerium þu bart vitne/
Sie hn̄ skirer nv/ og aller koma til hn̄s/ Johannis
suarade og sagdi/ madrinn ma eige medtekit nockut
nema hm̄ verdi þ af himnum gefit þier erut sialf
ner min vitne/ þ eg sagda/ at eg væri eige Kristr/
Helldr þat eg væra fyre hm̄ sendr/ þui huer ed
brudina hefr/ sa er brudgumin en vinr brudgumans
er sa ed stendr og hlyder hm̄ gledizt af fagnad
di fyre brudgumans rodd/ minn fognudr er nu vpp
fylldr/ hm̄ ber at vaxa/ en mier at minnka
Sa sem ar ofan kemr hn̄ er yfuer ollm̄/ huer hn̄ er
af iordu hn̄ er iord og af iordu talar hn̄/ en sa sē
kemr af hīne/ hn̄ er yfuer ollm̄/ og huat hn̄ sa og
heyrde/ þ vitnar hn̄/ og eingen tekr hn̄s vitnis
burd/ en huer hn̄ tekr hn̄s vitnisburd/ sa insiglar þ
at gud sie sannr/ þui huern þan sem gud sendet

þa talar gudz ord/ þuiat eigi gefr Gud ſin anda af ſkamti/ faderinn elſkar ſoninn/ ꝛ allt gaf hn̄ i hans hendr/ huer hn̄ truer a ſonīn/ ſa hefer eilift lif/ en huer hn̄ er ſyneni̅ ꝼ́ trua/ hn̄ mun eigi ſia lifit/ helldr at Gudz reidi blifr yfer hm̄.

Fiordi Capitule

Enn þa drottīn fornam at phariſei hofdu heyrt/ þ Jeſ⁹ giordi fleire lęriſueina/ ꝛ ſkirde/ en Johan̄is/ þo at Jeſus ſkirdi eigi ſialfr/ helldr hn̄s lęriſueinar/ þa for hn̄ gydinga land ꝛ for aptr til Galileā/ hm̄ byriadi ꝛ at reiſa um mitt Samariam/ þa kom hañ i eina ſamverſka borg/ þa Sichar heiter/ nęrri þui aþlendi/ er Jacob gaf ſyne ſinū Joſeph/ en þar var brun̄r Jacobs/ ſem
Gene. xlviij Jeſus var vordin̄ vegmodr/ þa ſat hn̄ at brun̄inū þ var nęr vm ſiettu ſtund

Þa kem̄r þar ein ſamverſk kona vatn at ſękia/ Jeſus ſagdi til hn̄ar/ gef þu mier at drecka/ þ at hn̄s lęriſueinar voru in̄ geingner i borgina at kaupa fędzlu/ þa ſeiger ſu ſamuerſka kona ſo til hn̄s huernē beider þu mig dryckiar/ þar þu ert ein̄ Judeē en eg em ein ſāuerſk kona/ þuiat eigi ſāneytazt Judar ſamuerſkū mōm/ Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til hn̄ar/ ef þu viſſer gudz giof/ ꝛ huer hn̄ vęri/ ſa þier ſegdi/ Gef mier at drecka/ ma vera at þu beidder af hm̄/ ꝛ hn̄ gefe þier lifanda vatn/ þa ſagdi konan vid hn̄. Herra/ þu hefer eigi þ ſe þu gett med auſit/ en̄ hatt er ofan i brun̄in̄/ edr huadan hefer þu lifanda vatn/ edr ertu meire fodur vorū Jacob/ ſa ed gaf oſſ þenan̄ brun̄/ hn̄ ſialfr drack af hm̄/ ſyner hn̄s/ hiord hn̄s.

Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi hn̄e/ aller þr ſem drecka af þſſu vatni/ þa þyrſter aptr/ en huer hn̄ drecka

af þui vatni sem eg mun gefa hm̄/hn̄ skal eigi þyrsta eiliflliga/helldꝛ þ vatn sem eg mū gefa hm̄/skal verda i hm̄ brun̄ꝛ vppsprettanda vatz til eilifs lifs/Konan sagdi þa til hn̄s/Herra/gef mier þtta vatn/so at mig þyrsti eigi/ꝛ at eg kome eigi hingat til vatz ausltrar. Jesus sagdi til hn̄ar/far þu kalla a man̄ þin̄ ꝛ kom so hingat/konan suaradi ꝛ sagdi/eigi hefe eg man̄/Jesus sagdi til hn̄ar. þu sagder vel eigi hefe eg man̄/þuiat fim̄ men̄ hefer þu haft/ꝛ þn þu hefer nu er eigi þin̄ madꝛ/ þtta sagder þu satt

Konan sagdi til hn̄s. Herra/eg sie at þu ert spamadꝛ/fedꝛ vorer hafa a þssu fialle til bedit/en̄ þier seigit til Hierusalē sie sa stadꝛ/þar vær eigū til at bidia/ Jesus sagdi hn̄e/Kona/tru þu mier/ su stund kemꝛ/at huorki a þssu fialle/nie til Hierusalem munu þier til bidia fodꝛin̄/þier til bidier þ þier vitid/eige/en̄ vier vitū huat vier til bidiū þat heillin er af gydingū en̄ sa timꝛe kemꝛ/ꝛ er nu þegar/nær at san̄er til bidiendꝛ munu til bidia fodꝛin̄ i anda ꝛ sanleika/af þui at faderin̄ østker slikra/er hn̄ so til bidia/Gud er ande/ꝛ huerier hn̄ til bidia/þm heyrer i anda ꝛ sanleika at til bidia hn̄.

Konan sagdi til hn̄s/ eg veit at messias kemꝛ sa sem kristꝛ kallaz/nær hn̄ kemꝛ/þa mun hn̄ vndervisa oss þtta allt. Jesus sagdi hn̄e/eg em hn̄ sa sem vid þig talar/ꝛ i þui bile komu hn̄s lærisueinar at/ꝛ vndꝛudust þui han̄ taladi vid konuna/ þo sagdi eingen/at huern spyꝛ þu/edꝛ huat mæler þu vid hana/en̄ konan skilldizt þa vid sina skiolu/ꝛ gieck in̄ i stadin̄/ꝛ sagdi til þra manna/komet ꝛ siaet/ þan̄ man̄ er mier sagdi allt þ eg hefi giort/huort at hn̄ er eigi Kristꝛ/ þa geingu þꝛ af stadnum/ꝛ komu til hn̄s

En̄ þess a mille/ badu hans lærisueinar og sogdu. Meistare / neyt þu. En̄ han̄ sagdi til þra/ eg hefi þa fædu til at neyta / af huerri

þier vitid ecki/ þa sogdu lærisueinarner sin a milli
sꝫ/ eda hefer nockur færtt hm̃ at eta / Jesus sagdi
til þra/ minn matr er sa/ at eg giore hans vilia þ̃
mig hefr sent/at eg fullkoñe so hans verck/seigi
þier eigi sialfuer at þ eru eñ fiorer manuder til
kornskurdar tima/sie/eg seige ydr/ lyftid vpp au
gũ ydar/ og skodit akrlondin þ þau huitna nu/ til
til kornskurdar/ og huer hñ sar/ sa tekr lon/ og saf
nar auegstum til eilifs lifs/at sa sẽ sair samfagne
þm er vpp vinr/ þui saññazt hier þat ord tak/ at
annar sie sa sem sær/eñ annar sa sem vpp vinr/
Eg sendi ydr vpp at viña þ þier erfidut ecki/ader
adrer hafa erfidat/eñ þier eru geingnir iñ i þra erfide.
 Marger samuersker meñ af þri stad /
trudu a hñ/ fyrer konuñar ord/ þ vitnandi/ at hñ
sagdi mier allt huat eg giort hefi/ eñ þa hiner
samuersku voru til hñs koner/badu þr hñ/ at hñ
vere þar/ og hñ var þar two daga/ og myklu fleir
re trudu fyrer hans ord/ þr sogdu og so til konuñ
ar/eigi trw vier fyrer þin ord/ þat vier sialfuer
heyrdum/og vitum at þssi er sañr lausnare heims
ins *
 Eñ epter two daga for hñ þadan og reiste til
Galileã/ þuiat Jesus vitnade þ sialfr at eñ spa
madr hafi eige heidr a sine fodrleifd/ þa hñ kom
i Galileam/ medtoku hñ hiner galeisku meñ sem
Marci vi Sied hofdu allt þ hñ giordi til Jerusalem/ vm
Mat. xiij hatidar daginn/ þui þr hofdu og komit til hatidar
Luce iiij dagsins/ hñ kom og aptr til Cana i Galilea/ þar
hñ hafdi giort vatn at vine.
Pasi xxi Og þ var þa eiñ smakonungr/huers sone
ij dag at lꝫ siukr til Capharnaũ/ þa þssi heyrdi þ/ at Je
sus vær komeñ af gydinga landi i Galileã/ for h̃
til þñs

til hñs/⁊ bad hñ/at hñ færi ofan ⁊ læknadi son
hñs/þuiat hñ være at mestu latiñ/ þa sagdi Jesus
til hñs/nema þier siaet teikn ⁊ stormerki/ þa truet Marci.
þier eigi/kôngsmadurin sagdi þa til hñs/ Herra far of- Luce
fan adr eñ sonr miñ andazt/Jesus sagdi hm̃. Far/
far þu son þiñ lifer/ eñ madrinn trudi þeim ordũ
er Jesus sagde hm̃/⁊ gieck þadan/eñ þa hñ for
ofan epter/ geingu hans þienarar i moti hm̃/⁊
kunngiordu hm̃ seigiandi/ at sonr hñs lifde/ þa
spurde hñ þa at a hueriũ tima/ hm̃ hafdi batn-
ad/⁊ þr sogdu hm̃/at i gær vm siettu stũd huarf
fra hm̃ kaldan/þa fañ faderiñ at þ var vm þañ
tima a hueriũ Jesus sagdi hm̃/ sonr þiñ lifer/hñ
trudi/⁊ alle hñs hus/þetta er at nyu añat þ iarteik-
n Jesus giordi þa hñ kom af gydingã/ landi til
Galileam.

Fimte Capitule

Epter þ ꝶ var hatid gydinga/⁊ Jesus
for vpp til Hierusalem/eñ J Hierusa-
lẽ bia fiar husinu/er vatzdiki/ sẽ kal-
lazt a Ebresko Bethhesda/ hafan-
di fim forbyrge/ J þm laa myckell
fiolde siukra maña/ blindra/ halltra/visnadra/
bidandi epter vatzins hræring/Eñ Eingell Drot-
tins stie ofan i til settan tima i dikit ⁊ hrærdi vpp
vatnit/ ⁊ huer sem fyrstr stie ofan i dikit epter
vatzins hræring/sa vard heill/af hueri sott sẽ
hñ var halldiñ. Þar var eirn sa madr/sem þriati-
ge ⁊ atta aar hafdi siukr verit/ þa Jesus leit þan
liggiande/ ⁊ fornam at hñ hafdi langañ tima
siukr verit/ seiger til hñs/villtu heilbrigdr verda/
hiñ siuke svaradi hm̃. Herra/eg hefi eigi þañ mañ
þa vatnit hrærizt at latimig i dikit þui nær eg

(Bet... da) ... dizt ... ranu ... tall ed... hus se... inom e... natzha... ab hest... est/cle... na mi... dia.

kem at/ þa stigr annar fyrer mer en eg

Jesus sagdi til hans/ rís vpp/ tak sęng þina/ ⁊ gack ⁊ strax vard sa madr hellbrigdr/ ⁊ bar sina sęng/ ⁊ gieck þadan/ en a þeim degi var þuott dagr þa sogdu gydingar hinn sem heilbrigdr var ordinn ꝥ er þuott dagr/ eigi hæfer þier at bera sęng þina/ Hann suaradi þeim/ sa mig heilann giordi / hann sagdi mier/ tak sęng þina ⁊ gack/ þeir spurdu hann/ huer er sa madr /er þier sagdi/ tak sęng þina ⁊ gack/ en sa sem heilbrigdr var vordinn/ vissi eigi huer hann var/ þuiat Jesus hafdi vikit sier af vega/ fyrst at so myckell mann fioldi var i þeim stad

Epter ꝥ hitte Jesus hann i musterino ⁊ sagdi til hans/ sie/ nu ertu heill vordinn/ synda nu eige optar/ so at þig hendi eigi annat verra/ sa madr for ⁊ vnderuisadi gydingum at Jesus være sa sem hann hefdi heilann giort ✠ En fyre ꝥ ofsockttu gydingar Jesum ⁊ leitudurzt vm at deyda hann/ af þuiat hann giordi ꝥtta a þuottdeige ✠ Jesus suaradi þeim/ Fader minn verckar allt hegat til/ Eg verckar og/ en fyre ꝥtta sockttu gydingar meir til at deyda hann/ þuiat hann braut eige einasta þuottdaginn/ helldr sagdi hann ⁊/ at gud være sinn fader / giorandi sig so gudi iafnann.

Jesus suaradi ⁊ sagdi til þeirra, Sannlig sannliga segge eg ydr/ at sonrinn fær eckert af sialfum sier giort nema ꝥ hann sier fodrinn giora/ þuiat huat hellzt hann giorir/ ꝥ giorir ⁊ eirnen sonrinn/ þuiat faderinn elskar soninn/ ⁊ syner honum allt ꝥ hann giorir/ ⁊ en mun hann syna honum ollr verck þessum meire/ so þier munut vndrazt þat/ at so sem faderinn vpp veckr dauda/ ⁊ lif giorer so lif gar ⁊ sonrinn þa sem hann vill/ þui eigi dæmer faderinn nockurn/ helldr gaf hann syninum allann dom at

aller

aller heidre ſoninn /ſo ſē þr heidra fodurin/huer hā
heidrar eigi ſonin/ſa heidrar eigi fodurin/ſa ſē hā
ſendi. Sannliga ſannliga ſeige eg ydr/huer min ord
heyrer ⁊ truer þeim ſem ſendi mig/ ſa hefer eilift
lif/⁊ eigi kemr hā i dom/helldr lidr hañ vr dauda

Sannliga ſannliga ſeige eg ydr/at ſu (til lifs.
ſtund kemr/⁊ er nu/ þ dauder munu heyra rodd
gudz ſonar/⁊ þr ſem heyra/munu lifa/þuiat lika
ſem faderin hefr lifit i ſier ſialfū/ſo gaf ⁊ hān ſ
ſyninū at hafa lifit i ſialfū ſier/hā gaf hm̄ ⁊ vallð
til yfir at døma/af þui at hā er mañzins ſonr/ei
gi ſkulu þier vndraz þetta/ þuiat ſu ſtund kemr/a
huerre/at aller þr ſem i grofunū eru/ſkulu heyra
rodd gudz ſonar/⁊ þr munu þa fram ganga ſem
gott giordu/til lifſins vppriſu/en þr ſem illa gier
du/i doms vpriſu ✱

Eigi ✠ fę eg af mier ſialfū giort nockut/ſē
eg heyre/ſo døm eg/⁊ minn domr er riettr/ þuiat
eg leita eigi mins vilia/helldr hans vilia ſem mig
ſendi/ef eg ber mier ſialfū vitne/þa er mitt vitne
ecki ſatt/añar er ſa/ ſem af mier ber vitne/⁊ eg
veit/at hans vitne er ſatt/þ hā ber mier.

Þier ſendut til Johañis/⁊ hā bar af ſannleiknū
vitne/en eg tek eigi vitne af mōnū/ helldr ſeigi eg
ydr þetta/vppa þ þier hialpiz/hā var ſkinandi ⁊ lo
ganda lioſ/en þier villdut ſkamma ſtund glediaz
af hans lioſe/eg hefe eñ meira vitne eñ Johañis/
þuiat þau verck ſem faderinn gaf mier/at eg full
kōne þau/ þui þau verck ſem eg giore/bera mier
vitne þ faderinn hafi mig ſent/ ⁊ faderinn ſa ſem
mig ſendi/hā ſialfr bar mier vitne/eigi hafi þier
nockurn tima heyrt hans rodd/ne ſied hans myndz
hans ord hafi þier eigi i ydr blifandi/þat þu hā
ſendi/hm̄ truid þier eigi

Ma. xx
✠
(n.a ...
ſon.) d...
rinn hlyt...
ryberlig...
halldaz...
re olim...
mōn...
þui hly...
matin ſ...
madr a...
ra/⁊ þ...
af þui...
ſtal ...
gudz ...

Rannsakit ritningarnar/ þat þier meinet i þeim
at hafa eilift lif/ ꝛ þær eru þ/ hueriar af mier be
ra vitne/ ꝛ eigi vilie þier koma til min/ so at þier
hefdut lif/ Eg tek aungua dyrd af mönnum/ af þui
eg kenne ydr/ at þier hafit eigi gudz astsemd med
ydr. Eg kom i mins fodurs nafni/ ꝛ þier medtokut
mig eigi/ ef annar kemr i sinu eigen nafne/ þann med
takit þier/ huernen megi þier trua/ þar sem þier
takit dyrd inn byrdis huer af odrum/ ꝛ þa dyrd sem
af einum gudi er/ hana leite þier eigi.

Eige skulu þier þ meina at eg mune klaga yd
dr fyrer fodurnum/ þar er sa sem ydr klagar/ Moyses
a huern þier vonit/ ef þier trydut Moysi/ so try
dut þier ꝛ mier/ þuiat af mier skrifadi hann/ þui
ef þier truit eigi hans skrife/ huernen megi þier
þa minum ordum trua *

Siette Capitule

Jid gan... Epter þ for Jesus burt yfuer Sia
...nu dag fuar haf Galilee til stadarins Tiberias
ꝛ myckell mannfiolde fylgdi honum epter
af þuiat þeir sau þau Jarteickn er hann
Mat. xiiij giordi a siukum. Jesus gieck þa vpp a eitt fiall/
Marci vi ꝛ settizt þar sialfr medr sinum lærisueinum/ þa var ꝛ
Luce ix Pascha hatid gydinga nalægt/ Jesus hof þa vpp
sin augu ꝛ sa at margt folk dreif at honum/ sagdi
hann vid Philippum/ huar kaupum vier braud/ þ þesser
neyti/ en þetta sagdi hann af þui at hann villde rey
na hann/ þuiat hann visse sialfr huat hann villdi giora

Philippus suaradi honum/ two hundrut peninga
braud/ nægiazt þeim eigi/ þoat huer eirn fae þa
nockut litid/ þa sagdi honum einn af hans lærisueinum
Andres broder Simonis Petri/ hier er eitt vngmen
ne/ sa hefer fimm bygg braud ꝛ two fiska. en huat
skal

ſkal þtta a medal ſo margra; Þa ſagdi Jeſus/lá
tid mennina ſettazt nidr/ þu var ⁊ i þm ſtad mikit
graſ/ Þa ſettuzt þar nidr karl menn at tolu/ nær
fimm þuſundum Jeſ⁹ tok braudin ⁊ giordi þacker/
fieck ſinum lęriſueinum/enn lęriſueinarner feingu þm
ſem nidr hofdu ſezt/ Lika eirnen af fiſkunum ſo
mykit ſem þr villdu

Enn þa þr voru metter/ſagdi hann til ſinna lęriſueina
Safnet ſaman þeim leifar ſem af ganga/ſo eckí
ſpillizt. Enn þr ſofnudu ſaman ⁊ fylldu vpp tolf
karfuer/medr þſſar leifar/af fimm bygg braudum
hnert ed auck var þſſ/ ſem þr hofdu neytt/ þa er
þſſer menn ſau þ/at Jeſus giordi þtta teickn/ſog
du þr/ þſſi er ſannliga ſa ſpamadr ſem i heimenn
ſkal koma ✻ Enn þa Jeſus fann þ/ at þr mundu
koma at gripa hann/ ⁊ kioſa til konungſ/ flydi hann eirn
vpp aptr a fiallit ✻

At kuelldi geingu hans lęriſueinar ofan til siaf
far/ſtigu þar a ſkip/ ⁊ þa þr komu yfuer vm
þann sio til Capharnaum/var þegar myrkt vordit
Jeſus var þa eigi komenn til þra/en sioren tok at
æſazt vpp af micklu vedri/ þr hofdu þa roet
ſo nær ſem fimm ⁊ tuttugu edr(xxx) ſkeida/ þr ſau
þa Jeſum gangannda a sionum ⁊ komenn nær ſkipi
nu/ þr ottudozt þa/Enn hann ſagdi til þra/Eg em/
ottizt þier eigi/ þa villdu þr hafa tekit hann inn a
ſkipit/ ⁊ iafn ſnart var ſkipit komet at þui land
ſem þr foru til

Annann dag epter /ſa folkit ſem hinu meiginn siaf
uarins ſtod/at eigi var þar annar ſkip til/nema þ
eina ſem hans lęriſueinar hofdu a ſtigit/og Jeſus
hafdi eigi ſialfr ſtiget a þ ſkip medr ſinum lęriſuei
num· Helldr voru hans lęriſueinar einer af ſtad far
ner

ner/ þar komu ⁊ yfter vm oñ skip fra Tiberias/ huat nærri er þm stad sem þr hofdu braudit etid fyrer herrans þackar giord/ Og þa er folkit sa at Jesus var eige þar/ ⁊ eigi helldr hns lærisuei-nar/ steig þ a skipin/ komu til Capharnaū/ ⁊ leitu-du at Jesum.

Og þa þr hofdu fundit hn hinu meigin siaf-uarins/ sogdu þr til hns/ Rabbi/ nær komt þu hin-gat? Jesus suaradi þm ⁊ sagdi. Sañliga sañliga seige eg ydr/ þier leitid min eigi af þui/ at þier saut teiknen/ helldr af þui at þier neyttud af brau-dinu/ ⁊ vrdut saddir/ verkit/ eigi þrar fædu/ sē lizt/ helldr þrar sē stodug blifr til eilifs lifs/ hue-ria ed mannzins son mun gefa ydr/ þuiat Gud fader hefr hn innsiglat.

Þa sogdu þr til hns/ huad skulu vier þa gio-ra/ so vier giorū gudz verck. Jesus suaradi ⁊ sag-di þm/ Þ eru gudz verck/ at þier truit a hn/ þañ hn sendi/ þa sogdu þr til hns/ huert giorer þu fy-re teickn/ so at vier siaū ⁊ truū þier/ edr huad gio-rir þu? Fedr vorer atu hina braud i eydimorku/ sem skrifat stendr/ hañ gaf þm at eta braud af himne/ Þa sagdi Jesus til þra/ Sañliga sañliga seige eg ydr/ at eigi gaf Moyses ydr braud af hi-nū/ helldr gefr fader miñ ydr satt braud af him-ne/ þuiat þetta er gudz braud þ sem af himne stie ofan/ ⁊ heimenū gefr lif.

Þr sogdu þa vid hn/ Herra gef þu oss iaf-nan þetta braud. En Jesus sagdi þm þa/ Eg em þ lifs braud/ huer hañ kem til min þañ mun eigi hungra/ ⁊ sa hn truer a mig hn mun alldregi þyrsta/ * Eg sagda ydr/ þ þier hafit mig siee-dan/ ⁊ truit þo eigi. Allt huad fadernn gefr mier

T
(iglat)
az hei-
in iad-
gfallo-
... noā/
reiod ...
... vari
... tt/ ⁊
fyreall-
sette
... tre ⁊
... mañ
aller lu
... llt ep.
... ns ski-
h... fa
... t riet
⁊ hef-

þ kemr til min/ ⁊ huern þañ sem til min kemr/ hñ
mun eg eigi vt reka/ þuiat eg stie ofan af himne.
eigi vpp a þ at eg giore miñ vilia/ helldr hñs vilia
sem mig sendi/ þetta er fodrsins vilie/ þ mig sen
da/ at ed glate ongu/ af ollu þui sem hñ gaf mier.
Helldr skal eg vpp vekia þ a epsta deigi/ Eñ þ
er mins fodrs vilie/ þ mig sende/ at huer sa sem
soniñ sier ⁊ truer a hñ/ hafe eilift lif / ⁊ eg mun
vpp vekia hñ a epsta deigi

Þa mogludu Judar yfuer þui/ þ hñ sagdi
at eg em þ braud huert ed ofan stie af himne/ ⁊ þr
sogdu so/ er eigi Jesus þssi sonr Josephs/ huers at
vier þeckiu baadi fodr ⁊ modr/ huernen seiger hñ
þa/ þ eg em ofan stigen af himne/ Jesus suara
di þm/ Mogli eigi iñbyrdis. Eingeñ fær til min
komit/ nema sa fader sē mig sende/ toge hñ/ ⁊ eg
mun vpp vekia hñ a epsta deigi/ so er ⁊ skrifat
a spamañа bokum. At þr munu aller verda af
gudi lærder. Huer helldr sem heyrer af fodrnū
⁊ lærir þ/ sa kemr til min/ Eigi þ/ at nockr ha
fi fodriñ sienan/ nema sa sem er af gudi/ hñ he
fr sied fodriñ.

Saññliga sanliga þa seige eg ydr/ at huer sem
truer a mig/ hñ hefr eilift lif eg em lifsins braud
fedr ydrer atu hiña braud i eydimorku ⁊ eru dau
der/ þssi er þ braud sem ofan stie af hiñe/ at huer
sem etr af þui/ hñ deyr eigi/ Eg em þ lifanda
braud sem af hiñe stie ofan/ huer sem etr af þssu
braudi sa liser eilifliga/ ⁊ þ braud sem eg mun
gefa er mitt holld/ huert at eg mun ⁊ vt gefa hel
menū til lifs. *

Judar þrættudu þa sin a milli/ so seigian
de/ Huernen fær þsse gefit oss sitt holld at eta/
Jesus

Jesus sagdi til þeirra. Sanliga sanliga segi eg ydr/
nema ef þier etid holld mannzins sonar og dreckit
hans blod/ þa hafe þier ecki lifit med ydr/ huer hann
etr mitt holld og dreckr mitt blod/ sa hefer eiliift lif
og eg man vpp vekia hann a efsta degi/ þuiat mitt
holld er sannarlig fæda/ og mitt blod er sannr dryckr/
huer hann etr mitt holld og dreckr mitt blod sa blifr
i mier/ og eg med hanum. Lika sem at mig sendi lifan
di fader/ og eg lifi saker fodrsins/ so og huer hann
etr mig/ sa man og lifa fyrer minar saker/ þetta er
þ braud sem ofan steig af himne/ Eigi so sem þ
er ydrer fedr hofdu hinar braud etid og eru dauder
Huer hann etr þetta braud sa lifer eiliifu.

Þetta sagdi hann/ kennandi i samkundu husinu til
Capharnaum/ enn marger af hans lærisueinum sem
þetta heyrdu/ sogdu/ Hord er þessi ræda huer kann
hana at heyra. Enn Jesus visse medr sialfum sier/
at hans lærisueinar mogludu af þessu/ þa sagdi hann
til þeirra. Misþockar ydr þetta? Huad nema þa/ ef
þier sæiet mannzins son vpp stiga þangat sem hann
var fyrri. Andinn er sa ed lifgar holldit er til
einskis nytt/ þau ord er eg tala fyrer ydr/ þau eru
andi og lif. Enn nocker eru þeir af ydr huerier eigi
trua. Þuiat Jesus visse af vpphafe huerier eige
voru truader/ og huer sa var er hann mundi suika/ og
hann sagdi/ fyrer þui sagda eg ydr/ þ einginn fær til
min komet/ nema at honum sie þ gefit af minum fode

Epter þ geingu marger af hans lærisueinum ap
tr til baka/ og geingo eigi leingr þadan af medr
Math.xvi honum/ þa sagdi Jesus til þeirra tolf/ Vilie þier og fra
Mar.viij ganga. Enn honum suaradi Symon Petrus. Herra/ huert
Luce ix skulu vær fara/ þu hefer ord eiliifs lifs/ vier tru
um/ og kennum þ þu ert Christr Sonr Gudz lifanda

Jesus

Jesus suaradi þm/ hefe eg eigi vtvalit ydr tolf/ og ein af ydr er fiande/ Enn hann sagdi af Judase Symons syne iscarioth þat hann sueik hann/ þuiat hann være einn af tolf

Siounde Capitule

Epter þetta ✠ gieck Jes^9^ vm Galileam/ þuiat hann villde eigi ganga vm Judeam af þui at gydingar villdu hellsa hann/ þa var τ nalægg tialld budar hatid gydinga/ Bræ**d**r hans sogdu þa til hans/ far þu hedan τ gack til Judalandz/ so at þiner lærisueinar siae þau verck ed þu giorir/ þuiat enneliga giorir eingenn sa nockut leyneliga/ sem sialfr hann epter leitar kunnr at verda/ ef þu giorir þ/ þa opinbera þu sialfuann þig heimenum/ þui hans bræ**d**r trudu eigi a hann.

Jes^9^ sagdi til þra/ minn time er eigi enn komenn ydar time er iafnan reidubuenn. Heimrinn fær ydr eige hatad/ enn mig hatar hann/ þuiat eg ber vitnisburd af hm þ hans verck eru vond/ fare þier vpp til hatidar dagsins/ eg vil enn eigi fara vpp til þssarar hatid^r^/ þuiat minn time er enn eigi vpp fylldr/ Enn þa hann hafdi sagt þm þtta bleif hann samt J Galilea/ Nu sem hans bræ**d**r voru vpp farner þa for hann τ sialfr vpp/ eigi opinberliga helldr so sem nockut a laun Jud^r^ spurdu at hm vm hatidina τ sogdu/ huar er hann/ τ mykell kryt var i lydnum vm hann/ þui sumer sogdu/ godr er hann/ enn adrer sogdu/ nei/ at helldr leide hann lydinn afuega/ eingenn talade þo bert vm hann/ fyrer hræ**d**zlu saker vid gydinga Enn ✠ at halfnadre hatidinne stie Jes^9^ vpp i (ga musterit/ τ lærdi Judar vndrudust so seigiande/ huernen veit hann ritningarnar/ þar hann hefer þo

eige lært þ er/Jes[9] suaradi þm ꝛ sagdi/minn lær-
domr er eigi minn/helldr hans sē mig sendi ep sa er
nockr sē giora vill hans vilia/hann reyner huort þesse
lærdomr er ap gudi/edr huort eg tala ap mier si-
alpum/ þui huer sem ap sialpum sier talar/ sa
leitar sinnar eiginnar dyrdar / enn huer hann leitar þess
dyrdar sem hann sendi/sa er sannr/ꝛ eckert ranglæti
er med honum

Gap Moyses ydr eigi laug /þo eingenn ydar
halldi laugin / edr þui sæki þier epter at liplata
mig/ lydrinn suaradi ꝛ sagdi/Diopulinn heper þu/
huer sæker til at liplata þig/Jes[9] suaradi ꝛ sagdi
Eitt verk giorda eg/ꝛ þ vndre þier aller/moyses
gap ydr þui vm skurdar skirn/eigi þ hun væri ap
Moyse komenn/helldr ap por pedrunum/ꝛ þo vm-
skere þier mannenn a þuott deigi/ nu ep madrinn
medtekr vm skurd skirnar a þuott deigi/s[o] at eigi
briotizt Moyses laugmal/enn þier apuirdit þo py-
rer mier/ þ eg giorda allann mannenn heilan a þuott
deigi þier skulut eigi dæma epter yperlitum/hell-
dr dæmit riettum dome.

Þa sogdu nockrer ap þm sem voru ap Hierusa-
lem/er þ ecke sa sem þr socktu til at liplata/Siaen
nu talar hann opinberliga/ꝛ eingenn þra seiger hon-
grand/eda vita vorer hopdingiar þ vist/at þes-
sie sannr Christr/ enn vier vitum þo huadan þessi
þa Kristr kemr veit eingenn huadan hann er

Þa kalladi Jesus i musterino/lærandi/ꝛ so
segiandi/ þier kennit /mig ꝛ vitid huadan eg em /enn
eg kom eigi ap sialpum mier/helldr er hann sann ord-
/sa mig sendi/huern þier peckit eigi /eg þecki hann
vel/ þuiat eg em ap honum hann sialpr sendi mig

þa ſocktu þr til at gripa hn̄/en̄ eingen̄ lagdi þo hen-
dr a hn̄/ þuiat eigi var hn̄s time en̄ komen̄/margt
ap polkinu trudi a hn̄ * ꝛ ſogdu/ þa kriſtr kem̄r
mun han̄ nockut giora pleire teikn en̄ þſſi giorit.

Þa ℞ phariſeis heyrdu nu lydin̄ kꝛytia þtta
vm han̄/ þa ſendu preſta hopdingiar ꝛ phariſeis
þienara vt.at þr handtꝗki hn̄/ Jeſ9 ſagdi þa til
þra /Litla ſtund em eg en̄ hia ydr/ꝛ þa per eg til
hn̄ſ sem mig ſendi/ þier leited min ꝛ pin̄it mig ei-
ge/ꝛ þar sem eg er/ þangat pae þier eige at kōa
Þa ſogdu gydingar ſin a mille/huert vill hn̄ para
s° at vier pin̄um hn̄ eige/edr vill hn̄ ganga i ſun-
dr dreiping heidin̄a man̄a/ꝛ lꝗra þꝗr heidn̄. þio-
der/huernen er su rꝗda ſem hn̄ ſagdi/ þier leitid
min ꝛ pin̄it eige/ꝛ þar ſem eg er/ þangat pae þier
eige at koma

A ſidarſta deigi hin̄ar myckla hatidar/ ſtod
Jeſus vpp/ꝛ kalladi/s° ſeigiandi/ep nockn þyſ-
ter/kome hn̄ til min/ꝛ drecki /huer hn̄ truer a mig
(s° ſē ritningin ſeigir) ap hn̄ſ kuide ſkula pram
pliota votn hinſ lipanda vatz/ en̄ þtta ſagdi hn̄
ap þm anda huern þr ſkylldu medtaka/ſē a hn̄
trydu þui heilagr andi/var þa eigi vt gepin̄ / ap
þui at Jeſus var en̄ eigi auglyſtr.

Og marger ap lydnum sem heyrdu þeſſa
hanſ rꝗdu /sogdu/Þeſſe er sañur ſpamadur/Ad-
rer ſogdu han̄ er Kriſtur/en̄ ſumer sogdu ſkal kri-
ſtur nockut koma ap Galilea/Seiger eige ritnin-
gin at Kriſtur kome ap Davidz ꝗdi og vr

kastalanũ Betlehem þar sem Dauid var/ lika s
vard ein misgreining mz folkinu vm hñ/ nockrer
af þm villdu hafa gripit hñ/ eñ einge lagdi h
hñdr a hñ.

Þienararner komu aptr til phariseis ⁊ presta hof
dingiãna/ ⁊ þr sogdu þa til þra/ þui hofdu þier
hñ eigi hingat/ þienararner suorudu/ þ̃ hefer all
drei nockr madr s° talat sem þssi madr/ þa suoru
du phariseis þm/ eda eru þier ⁊ villter/ truer nock
r hofdingiãna edr af phariseis a hñ/ helldr þ
folk sem eckert veit af logmalino/ ⁊ boluat er/ Ni
codemus sagdi þa til þra/ sa sem kom til hñs vm
nott. Huer ed eirn var af þm/ Dæmer vort laug
mal nockurn mãñiñ nema hñ sie fyrre ransakadr/ ⁊
sie vitad huad hñ giorir. Þr suorudu ⁊ sogdu til
hñs/ eda ertu eirn af Galileis/ rañsaka þu rit
ningina ⁊ skoda/ þ af Galilea mun ecki spamar
vpp risa/ ⁊ huer gieck heim til siña husa ✱

Attande Capitule

IEsus ✠ gieck þa i fiallit Oliueti/ ⁊ a
morne i dogũ kom hñ aptr i musterit/ ⁊
allt folkit kom til hñs/ hñ setti sig ⁊ lær
Eñ hiner logklokn ⁊ pharise (di þ
leiddu fram fyrer hñ þa konu sem i
hordom vr fallin/ ⁊ settu hana þar i midit/ sog
du s° til hñs/ Meistare/ þssi kona er nu fundin i
hordome. Eñ Moyses bydr oss i logmalinu/ at be
ria þss hattar meñ griote eda huad seiger þu til/
eñ þetta sogdu þr af þui þr freistudu hñs/ at þr
mættu s° akæra hñ. Eñ Jesus laut nidr ⁊ paradi
med fingrenũ a Jordina/ ⁊ sem þr lietu eige af at
spyria hñ/ þa riette hñ sig vpp ⁊ sagdi til þra/ huer
ydar sẽ er an syndar/ kasti sa fyrstr steine a hana

þa laut hñ nidr aptr ⁊ paradi a iordina/ þa þr heyr
du þetta/ gieck eirn epter odrū vt/ fyrster þo aull
dungarner/ Jesus var þa eirn epter ⁊ konan þar
standandi mitt fyrer hm̃/ eñ þa Jesus riette sig
vpp/ ⁊ sa þar onguañ nema konuna/ sagdi hñ til
hñar/ kona/ huar eru þr sem þig a klaga/ hefer no
ckr fordæmt þig? eñ hun sagdi/ Herra/ eingeñ/ Je
sus sagdi hñe þa/ eige mun eg fordæma þig/ gack
hedan/ ⁊ synda nu ei optar hiedan af

Jesus taladi eñ aptr til þra so° segiande/ eg em
lios heimsins/ huer hñ fylger mier epter/ sa gein-
gr eige i myrkrunū/ helldr hefer hñ lios lifsins/
þa sogdu pharisei til hñs/ þu ber vitne af sialfū
þier/ þiñ vitnisburdr er eige sañr/ Jesus suaradi
⁊ sagdi til þra/ ef eg ber af sialfū mier vitne/ þa
er miñ vitnisburdr sañr/ þuiat eg veit huadan
eg kom/ ⁊ huert at eg fer/ eñ þier vitid eige huadan
eg kom/ edr huert eg fer/ þier dæmit epter holldinu
eg dæmi aunguañ/ eñ ef eg dæme þa er miñ domr
rieittr/ þuiat eg er eige eirnsamañ/ helldr eg ⁊ sa
fader sem mig sende/ so° er ⁊ skrifat i logū ydar
at tueggia mañа vitnisburdr sie sañr/ eg em sa sem
af mier sialfum ber vitne/ og faderiñ sa mig sen-
de/ hñ ber ⁊ af mier vitne/ þa sogdu þr til hans
huer er fader þiñ Jesus suaradi eige kefie þier mig
nie miñ fodr/ ef þier þecktud mig/ þa þeckiu þier
⁊ miñ fodr/ þessi ord taladi Jesus vid olmusu ki
stuna/ þa hñ kendi i musterino/ ⁊ eingeñ tok hañ
þuiat hñs stund var eñ eigi komen. ✱

Þa sagdi Jesus eñ til þra/ eg fer/ ⁊ þier leitid
min ⁊ i synd ydvare deyi þier/ huert eg fer þan
gat fae þier eigi at koma/ þa sogdu gydingar
mun hñ vilia drepa sialfan sig/ þ hñ seiger/ huert

at eg þer þangat fae þier eigi at koma/ þa ſagdi hn̄ þm̄/ þier erut hier nedan at eg em at ofan/ þier erut af þſſm heime/ eg em eige af þſſin heime/ þui ſagdi eg ydꝛ/ at þier myndut deyia i ſyndū ydꝛū/ þa ſogdu þr til hn̄s/ huer ert þu/ Jeſus ſagdi til þra/ Þat vpphaf/ ſem nu talar vid ydꝛ margt hefi eg at tala ⁊ dæma vm ydꝛ/ en̄ ſa mig ſendi/ hn̄ er ſan̄ordꝛ/ ⁊ huat eg heyrda af hm̄/ þ tala eg fyrer heiminū/ en̄ þr ſkildu þ eigi at hn̄ ſagdi þm af gudi fodꝛ

Þa ſagdi Jeſus til þra/ nær þier vpp hefiet manzins ſon/ þa ſkilie þier/ at eg ſie hn̄/ ⁊ af mier ſialfum giori eg eckert/ helldꝛ þ ſem lærdi mig min̄ fader þ tala eg/ ⁊ ſa er mig ſendi/ han̄ er medꝛ mier/ ⁊ eige liet hn̄ mig eirn ſaman/ þui at eg giore iafnan þ hm̄ er þægt ✱ Þa hn̄ taladi þtta trudu marger a hn̄.

Þa ſagdi Jeſus til þra gydinga ſem a hn̄ trudu ef þier blifit vid mina rædu/ þa eru þier imner ſan̄er læriſueinar/ ⁊ þa þeckt þier ſan̄leikan̄/ ⁊ ſan̄leikurin̄ mun ydꝛ frelſa/ þa ſuorudu þr hm̄ vier erum Abrahams ſæđi/ ⁊ alldꝛi hofum vier nockrum þionat/ huernen ſeiger þu þ þier ſkulut frialſer verda.

Jeſus ſuaradi þm ⁊ ſagdi. San̄liga San̄liga ſeige eg ydꝛ/ at huer hellzt ſem ſyndina giorir hn̄ er ſyndarin̄ar þræll. Þrællin̄ blifꝛ eigi eilifliga i huſinu/ en̄ ſonrin̄ blifꝛ þar eilifliga/ nu ef ſonrin̄ frelſar ydꝛ/ þa eru þier riettliga frialſer/ eg veit at þier erut Abrahams ſyner/ þo ſækit þier til at deyda mig/ þuiat min ræda gripꝛ onguan̄ ſtad hia ydꝛ/ eg tala þ ſem eg sied hefe hia mi-

nam fodr / z huat þier ſaut hiá ydrum fodr/ ꝥ giori þier

Þr suorudu z ſogdu til hſ/ Abráham er vor fader/ þa ſagdi Jeſus þm/ ef þier vęrut Abrams ſyner/ þa giordu þier Abrahams verck/ Eñ nu leite þier epter at liflata mig/ þañ mañ ſo ſem ſañleikiñ talar fyrer ydr/ eñ ꝥtta giordi eigi Abraham/ þier giorit ydarſ fodrs verck/ þa ſuorudu þr/ eigi erum vier i hordome borner/ eirn gud hofum vier fyre fodr/ Jeſus ſagdi þa til þra/ ef Gud vęri ydar fader/ þa elſkudu þier mig þuiat eg em af gudi komeñ z fram ſtigiñ/ þui eigi kom eg af ſialfum mier/ helldr ſendi hñ mig/ fyre þui þecki þier þa eigi mitt mal/ af þui þier megit eigi heyra mina ręǫdu.

Þier erut af fodrnũ fianda/ z girndum ydars fodrs þa vilie þier epter fylgia/ hañ var eiñ mordinge fra at vpphafe/ z eigi ſtod hañ J Sañleiknum þuiat ſañleikuriñ er eigi m̃ hm̃/ þa hñ talar lygi/ talar hñ af ſinu eigen/ þuiat hñ er eiñ liugare/ s. z þſſ hlutar fader/ eñ eg/ af þui eg ſeige ſañleikiñ þa vilie þier mier eigi trua.

℞ Huer ydar kañ ſtraffa mig af nockrire ſynd/ ńa ef eg ſeige ſañleikeñ/ þui true þier þa eigi a mig. Huer hñ er af gudi/ ſa heyrer guds ord/ af þui heyre þier eige/ at þier erut eigi af gudi.

℞ Paſſi ſuñu da

Þa ſuorudu Judar z ſogdu hm̃/ ſeigium vęr eigi vel/ at þu ert ſamuerſkr/ z hefer diofuliñ/ Jeſus ſuaradi/ eigi hefe eg diofui / helldr vegſa

ma eg fodr min̄/ ⁊ þier vanheidret mig en eg leit/
ta eigi at min̄e dyrd/sa er sem leitar og dæmer
Sannliga sannliga seige eg ydr ef nockr er sa sē
geymer min ord/hn̄ mun eigi sia daudan̄ at eili/
fu þa sogdu iudar vid hn̄ nu finn vær at þu he/
fer diofulen̄ Abraham er daudr ⁊ spamen̄irner/
⁊ þu seiger ef nockr er sa ed geymer min ord at
hn̄ mune eige smacka daudan̄/at eilifu edr ert þu
meire fedr vorū Abraham/ huer framlidin̄ er ⁊
spamen̄irner eru ⁊ framlidner/huern giorir þu sial
fan þig.
Jesus suaradi ef eg vegsama mig sialfr/ þa
er min dyrd eingen þar er min̄ fader sa mig veg
samar/huern þier seigit ydvarn gud vera/ ⁊ þeckit
hn̄ þo eigi en̄ eg þecki hn̄ ⁊ ef eg segda þ eg þeckti
hn̄ eige/ þa væri eg ein̄ liugare likr ydr helldr þecki
eg hn̄ ⁊ geyme hn̄s ord
Abraham fader ydar gladdizt/at hn̄ skyllde
sia min̄ dag/⁊ hn̄ sa hn̄/⁊ vard gladr vid þa sog
du iudar til hn̄s þu ert en̄ eigi fimtugr/ þo sætt
þu abraham/ Jesus sagdi til þra Sannliga sannliga
seige eg ydr/adr en̄ abraham var/ em eg þa toku
þr vpp steina/at þr kaustudu a hn̄ en̄ Jesus for
dadi sier ⁊ gieck vr musterinu *

Niunde Capitule

OG þa ed * Jesus gieck fram hia/ sa hn̄
þan̄ eirn man̄/ sē blindr var boren̄ hn̄s
lærisueinar spurdu hn̄ þa at ⁊ sogdu/
Rabbi/ huort braut þesse/edr hn̄s for
elldrar at hn̄ fæddizt so blindr/Jesus
suaradi/ eigi braut þessi nie hn̄s forelldrar/hell
dr at guds verck skulu auglysazt a hm̄/Mier by
riar at vercka hn̄s verck þess mig sendi a medan
at

t dagr er/nottiñ kemr nær eingeñ þær verckat/ ° leinge sē eg er i ver olldiñe þa em eg lios verall. Þa hñ hafdi sagt þetta/spytte hñ a iordina/ (o᷑ ⁊ giordi sier hraka saur/⁊ nere saurnū vm augu hins blinda ⁊ sagdi hm̄/far þu til dikisins Syloa ⁊ huat at þydizt sendr/⁊ þwo þier/ þa gieck hñ ⁊ þwo sier/ ⁊ kom siaande/þa sogdu nagrañar hñs ⁊ þr sem hñ hofdu adr þeckt/ at hñ var bonar madr/er ꝥ eigi sa sē sat ⁊ beidde/sumer sogdu/hñ er ꝥ/eñ adrer sogdu likr er hñ hm̄/⁊ hñ sialfr sagdi/eg em sa/ þr sogdu þa vid hñ/huernen eru þin augu vpp lokiñ/hñ suaradi ⁊ sagdi/sa madr sem nefndizt Jesus giordi sier saur ⁊ reid a min augu ⁊ hñ sagdi mier far þu til dikisins syloa/ ⁊ þwo þier/eg gieck at þwo mier ⁊ fieck synena/ þr sogdu til hñs/huer er hñ/hñ sagdi/ eg veit eckí

Þa leiddu þr hñ fyre phariseos sem adr hafdi blindr verit/eñ þa v᷑ þuott dagr er Jesus giordi þañ sauriñ/⁊ opnadi hans augu/ þa spurdu pharisei hñ eñ at/huernē hñ hefdi synina feingit eñ hñ sagdi þm/saur lagdi hñ a min augu/eg þwo ⁊ nu sie eg. Þa sogdu sumer af phariseis/eige er ꝥsi madr af gudi/ þuiat hñ helldr eigi þuott dagiñ. Eñ adrer sogdu huernen ma syndugr madr giora þuilik teikn/ ⁊ þar vard sundr þyckia þra a mille/þa sogdu þr eñ til hins blinda/huat seiger þu af hm̄/þuiat hñ opnadi þin augu/eñ hñ sagdi spamadr er hñ

Gydingar trudu eige af hm̄/at hñ hefdt blindr verit/ ⁊ væri nu skygn vordiñ/ þangat til þr kolludu a hñs forelldra/sem synina hafdi aptr feingit ⁊ spurdu þau at s° seigiande/er hñ ydar son/ huern þier seiget blindañ boreñ vera/eda huernen

 sier

ſier hñ nu/hñſ ꝼorelldꝛar ſuorudu þm ꝛ ſogdu vid
vitũ at þſſi er ockar ſonꝛ/ꝛ þ hñ var blindꝛ borinn
/eñ mz huerium hætti hñ ſier nu þ vitu vid ecki/
edꝛ huer hñ ſaugu opnadi þ vitu vid ꝛ ecki/hñ he
ꝼer ſialꝼꝛ alldꝛ til at ſuara ꝼyre ſig/ſpyriet hñ at
/þtta ſogdu hñſ ꝼedgin aꝼ þui at þau ottudzt
gydinga þuiat gydingar hoꝼdu þa þeger ſam
blaſit mz ſier þ eꝼ nockꝛ medkendi hñ ꝼyrer kriſtũ
at ſa ſkylldi vt rekiñ aꝼ þra ſamkundũ/ꝼyre þui
ſogdu hñſ ꝼedgin/at hñ heꝼdi alldꝛ til/ ſpyriet hñ
Þa kolludu þꝛ aptr i odru ſiñe a þañ mañ (at
ſa blindꝛ haꝼdi verit og ſogdu hm̃/ geꝼ gude hei
driñ vier vitũ at þſſi madꝛ er ſyndugꝛ/ hñ ſuaradi
ꝛ ſagdi/er hañ ſyndugꝛ/ þ veit eg ecki/eitt veit eg/
at eg var blindꝛ/ꝛ nu ſie eg/Þꝛ ſogdu þa eñ til hñſ
huad giordi hñ þier/edꝛ huernen lauk hñ vpp þi-
num augum i hañ ſuaradi þm/eg ſagda ydꝛ þ/
haꝼi þier ecki heyrt þ til huers vilie þier heyra þ
aptr/eda ville þier verda hñſ lęriſueinar/Þa bo
luodu þꝛ hm̃ ꝛ ſogdu þu ert hñſ lęriſueinn/eñ vær
erũ Moyſes lęriſueinar vier vitũ at Gud taladi
vid Moyſes/ eñ vier vitum eigi huadan þſſi er
Sia madꝛ ſuaradi ꝛ ſagdi þm/ þ er vndarligt
/at þier vitid eige huadan hañ er og þo lauk hañ
vpp minum augum/eñ vier vitum at Gud hey-
rer eigi ꝼynduga helldꝛ þ eꝼ nockꝛ er guds dyrka
re ꝛ giorir epter hñſ vilia/þañ heyrer hñ/ vm all-
dꝛ heꝼer þ eige heyrt verit at nockꝛ haꝼi vpp lo-
kit þſſ manz augum ſem blindꝛ var boreñ/væri
þſſi madꝛ eigi aꝼ gudi/ þa mætti hñ eckert giora
Þa ſuorudu þꝛ ꝛ ſogdu til hñs/ Allꝛ ert þu i ſynd
gleñ/ꝛ þu lęrir oſſ/ꝛ þa raku þꝛ hñ vt.
Þa Jeſus heyrdi þ/at þꝛ hoꝼdu hñ vt rekit/
ꝼer hñ ꝼañ hñ/þa ſagdi hñ til hñs/ truer þu a

Gudz son/hñ suaradi ⁊ sagdi/Herra/huar er hañ/
þ eg true a hñ/Jesus sagdi til hñs/þu sett hañ
⁊ hañ sem vid þig talar/ sa er hñ/ hiñ suaradi/
Herra/eg true/⁊ hñ tilbad hñ/Jesus sagdi hm̃/ til
doms kom eg i þenan heim/at þr sem eigi sia skyll
du sia/⁊ at þr verdi blinder sem sia ✻ Og nock
ker af phariseis heyrdu þtta sem hia hm̃ voru
⁊ sogdu til hñs / eda eru vier þa blinder/Jesus
sagdi þm/ ef þier værut blinder/ þa hefdu þier
aungua synd/nu fyrst þier seigit vier siaum/ þa
blifr ydar synd.

Tiunde Capitule

Sañliga Sañliga seige eg ydr/Huer hñ
geingr eige iñ vm dyrnar i sauda hus
sit/Helldr stigr hñ iñ med odrũ hætti
sa er þiofr/⁊ spilluirke/eñ sa sem ge
ingr iñ um dyrnar/hñ er hirder sauda
ña fyrer hm̃ lykr dyra vordriñ vpp/⁊ sauderner
heyra hñs rodd/⁊ hñ kallar sina saude med naf
ne/leider þa vt/⁊ þa hñ hefer sina saudi vt la
tid/geingr hñ frame fyre þm/sauderner fylgia
hm̃ ⁊ epter/ þuiat þr þeckia hñs rodd/ eñ odrum
añarligũ fylgia þr eigi epter/ helldr flya þr fra
hm̃/þuiat þr keña eigi añarligra rodd/ þssa malſ
grein taladi Jesus til þra/eñ þr vissu eigi huad hñ
sagdi þm,

℞ Þridiu dagiñ epter haita sunu.

Þa sagdi Jesus eñ aptr til þra. Sañliga sañli
ga þa seige eg ydr/at eg em dyr saudaña/⁊ aller
huerier hellzt fyre mier komu þr eru þiof ⁊ spil
luirki /⁊ sauderner hlyddu þm eigi/eg em dyr
nar/ef nockr geingr iñ vm mig/sa mũ frelsazt hñ
mun ⁊ ganga vt ⁊ iñ/hñ skal ⁊ fiña sitt fodr þio
frin kemr ei til añars eñ hñ stele/drepe/⁊ fordiarf
fe/ eñ eg em komeñ til þss at þr skylldu hafa lif
⁊ fullo nægd ✻

ñ aftañ Eg em ✠ godr hirder/godr hirder gefr ſina ond
dag ep. vt fyre ſina ſaude. Eñ leiguliden / ſa eigi er hir-
aſka der/ ⁊ huerſ ſauderner eru eigi eigenliger/ ſier hñ
vlfiñ komanda, yfuer gefr hñ ſaudina ⁊ flyr/ eñ
vlfrinñ gripr ⁊ ſtockuer ſaudunũ/ eñ leiguliden
flyr/af þui at hñ er leigulide/ ⁊ gæter ecki ſauda-
nna. Eg em godr hirder/⁊ eg þecki mina ſaudi/
eg þeckiunzt ⁊ af minũ/ſ° ſem at þecker mig miñ
fader ⁊ eg þecki fodriñ/ ⁊ mina ond legg eg vt fy-
rer mina ſaudi/eg hefi ⁊ adra ſaudi/ ſem eigi eru
af þſſu ſauda huſi/ þa byriar mier ⁊ hegat til at
leida/ ⁊ þr munu heyra mina rodd/ ſ° at þ verdi
eitt ſauda huſ ⁊ eirn hirder ✱
fyrer þui elſkar mig miñ fader/at eg legg vt
ond mina/eg tek hña ⁊ aptr. Eingeñ tekr hana ⁊
af mier helldr legg eg hana vt af ſialfũ mier/ eg
hefe vallo til hana af at leggia/ eg hefi ⁊ vallo
til hana aptr at taka/ þtta bodord fieck eg af mi-
nũ fodr/ þa vard eñ ſundrþyckia i millũ gydinga
fyre ſaker þſſara orda. Eñ marger af þm ſog-
du/diofulinñ hefer hañ/ ⁊ odr er hañ til huerſ hey-
re þier hm̃. Adrer ſogdu þſſi ord eru einſkis odz
manz/eda far diofulliñ blidz manz augũ vpplo
Þa giordizt ✠ inniſkieris vigrla til Hieru (kit.
ſalē þ var vm vetr/ ⁊ Jeſus gieck i muſterino i for
byrgi Salamonis/ þa vm kringdu hñ Judꝰ ⁊ ſog
du til hñs/Huerſu leinge þa helldr þu vorre ſalu
vpp/ef þu ert kriſtr/þa ſeig oſſ þ berliga. Jeſus
ſuaradi þm eg ſagda ydr þ /eñ þier truet eigi/ þau
verck er eg giore i mins fodrs nafne bera vitne
af mier/eñ þier truet eigi/ þuiat þier erut ei af
minũ ſaudũ/ ſ° ſem eg ſagda ydr at miner ſau
der heyra mina rodd/ eg þeckt þa ⁊ þr fylgia
mie

mier epter ⁊ eg gef þm eilift lif/⁊ eigi ſkulu þr fyrer farazt at eilifu/eingeñ ſkal þa ⁊ gripa vr mīne hende/fader miñ sa ed mier gaf/hñ er ollū meire ⁊ eingeñ fær gripit af mins fodrs hñde/eg ⁊ faderiñ erū eitt

Þa toku gydingar eñ ſteina vpp/at gryta hñ. Jeſus ſuaradi þm þa. Morg god verck ſynde eg ydr af minū fodr/fyrer huerra vercka saker þa vilie þier gryta mig. Gydingar ſuorudu hm̄ þa s° ſeigiande/fyrer god verck grytu vier þig eigi/helldr fyre þa gudlaſtan/þat sem þu ert madr ⁊ giorer þig ſialfañ at gudi. Jeſus ſuaradi þm/er eigi s° ſkrifat i ydru logmale/ eg ſagda/þ þier erut guder/ nu ef þ kallar þa gudi/ til huerra gudz ord eru ſkied ⁊ þui ritningiñ ma eige riufazt eñ vid þañ ſem faderiñ helgadi ⁊ i heimeñ ſende/þa ſeige þier/ þu gudlaſtar/af þui eg ſagda/eg em ſonr gudz/. ef eg giori ecki mins fodrs verck þa truet mier ecki/nū fyrſt eg giori þau/þa truet verkunū/þo þier vilier mier ecki trua/s° at þier kenit ⁊ truit þ faderiñ ſie medr mier ⁊ eg medr hm̄.

Þa ſockðu þr eñ til at gripa hañ/eñ hñ gieck vt af fra hondū/⁊ for aptr i þañ ſtad/hinu meigin Jordanar ſem Johañes hafdi adr ſkirt/⁊ v̈ þar/Marger komu til hñs ⁊ ſogdu/Johñis giordi at viſu eckert teikn/ eñ allt huat Johñes ſagdi af þſſm/þa er satt/⁊ marger trudu þar a hñ

Elleftt Capitule

ÞAr ꝥ laa eiñ siukr madr Lazarus at nafne af Bethania i Hybylū Mariu ⁊ hñar ſyſtur Marthe /eñ Maria var su ſē Herrañ hafdi ſmurt medr ſmyrzlu ⁊ þurkat hñs fætr med ſinū harlockū/ huer

þar brodir vor sa Lazar⁹ sem siukr lꜳ/systr hn̄s sendu þa til Jesu/s° seigiande/Herra/ sia nu/sa þu elskar hn̄ er nu siukr/ þa Jesus heyrdi þ/sag di hn̄ þm̄/ þssi sott er eigi til dauda/helldr til gudz dyrdar s° at gudz son verdi þyrer hana dyrkadr En̄ Jesus elskadi Martham ꝛ systr hn̄ar Mariu ꝛ s° Lazarum/ þa hn̄ hafdi þ heyrt at hn̄ var siukr/bleif han̄ samt two daga i þm stadsem han̄ var þa.

Epter þ talar hn̄ til sin̄a lærisueina/gongu vier aptr i Judeam/ þa sogdu hn̄s lærisueinar vid hn̄. Rabbi/næst þa villdu Judar gryta þig/ ꝛ þo villtu fara þangat aptr. Jesus suaradi/eru ei gi(xij) stunder a deigi/huer hn̄ geingr vm dagen̄/ sa steyter sig eige/ þat hn̄ sier þssa heims lios/en̄ huer hn̄ geingr vm nætr/sa steyter sig/ þuiat þar er eckert lios i hm̄/ þtta mællti hn̄/ ꝛ epter þ sagdi hn̄ til þra/Lazarus vinr vor hn̄ sefr/en̄ eg fer at wekia hn̄ af suefne/ þa sogdu hn̄s lærisueinar. Herra/ef hn̄ sefr þa batn hm̄/Jesus taladi vm hn̄s dauda/ en̄ þr ætludu at hn̄ munde seigia af edleligu̅ suefne / þa sagdi Jesus þm̄ opinber liga/ Lazarus er latin̄/ ꝛ eg fagna fyrer ydrar saker þ eg var eige þar/ s° at þier trwit/og gon gum nu til hans/ þa sagdi Tomas sem kalladiz tortrygginn til lærisueinan̄a/ gongu vær til ꝛ deyi med hm̄

Jesus kom ꝛ þa/ ꝛ fan̄ þat hn̄ hafdi fiot daga i grofin̄e legit/ en̄ Bethania/lꜳ hart nærr Jerusalem s° sem xv, ten̄e skeid/Marger gydin gar vorn þar kōner til Martham ꝛ Mariu/at þr huggudu þær vm lat brodr sins/ sem Martha heyrer at Jesus kemr/ren̄r hun i moti hm̄/en̄ Ma ria

ia sat heima.

Þa sagdi Martha vid Jesum/ Herra/ef þu
hef[illegible]r hier verit þa være broder minn eigi latinn/enn
eg veit/ at huers þu beidizt af gudi/ þat gefr gud
þier. Jesus sagdi til hennar/ broder þinn skal vpp
risa/ Martha sagdi þa til hans/ eg veit at hann ris
vpp a efsta dags vpprisu. Jesus sagdi vid ha
na/Eg em vpprisa ⁊ lif/huer hann truer a mig/sa
mun lifa þott nu være daudr/ ⁊ huer hann lifer ⁊
truer a mig/sa skal etge deyia at eilifu/truer þu
þessu/hun sagde þa til hans/Ja herra/eg true at þu
ert sa Kristr sonr Gudz sem i heiminn skyllde
koma.

Þa hun hafdi þetta sagt/for hun ⁊ kalladi i
hliodi a systr sina Mariu/so seigiandi/Meista
renn er hier nær ⁊ kallar a þig/ þa hun heyrde þat
stod hun fliott vpp/ ⁊ kom til hans/ þuiat Jesus
var enn eige komenn til kastalans/ helldr var hann enn
i þeim stad sem Martha hafdi i moti honum komit
enn þr Judar sem i husino voru ⁊ hana huggudu
sau þat at hun stod so fliott vpp ⁊ gieck vt/fylgdu
þr henne epter/ ⁊ sogdu/hun fer til grafarinnar
at grata þar.

Þa Maria kom þangat sem Jesus var/ ⁊ hun
[illegible]i hann/fiell hun til fota hans/ ⁊ sagdi honum/Herra
[illegible] þu hefder hier verit/ þa være broder minn eigi
[illegible]tinn/ sem Jesus sa hana nu grata ⁊ þa gydinga
[illegible]ratandi er med henne komu/ byfstizt hann vid i sinu
[illegible]nda/ ⁊ hrygdiz mz sialfum sier ⁊ sagdi/huar hafi
þier

þler lagt hñ/ ꝥr sogdu hm̃/Herra/kom ꝛ skoda/
eñ þa tarꝑelldi Jes⁹/þa sogdu gydingar/Sæet/
huersu karañ hñ heꝑer haꝑt hañ/eñ adrer [illegible] þm̃
sogdu/matti hñ sem opnadi blindz manz augu/ei
gi giora vid þui at ꝥssi heꝑdi ecki dait/Jes⁹ starꝛ
ladizt þa eñ mz sialꝑũ sier/ꝛ þa kom hañ til graꝛ
ꝑariñar/eñ ꝥ var eiñ Jardmuñe/steiñ var þar ꝛ
yꝑer lagdz

Jes⁹ sagdi/takit aꝑ steineñ/þa sagdi Martha
syster hins dauda til hñs/Herra/hñ lycktar nu /
þuiat hñ er ꝑerdagadz Jes⁹ sagdi til hñar/sagdi
eg þier ecki at eꝑ þu tryder/ þa munder þu sia
gudz dyrd/þa toku ꝥr steinen oꝑan aꝑ ꝥm stad
sem hiñ daudi var ilagdz/ eñ Jesus hoꝑ þa sin
augu vpp.ꝛ sagdi/ꝑader eg þacka þier ꝥ þu heyr
der mig/eñ eg veit þo at þu heyrer mig iaꝑnã/hell
dz ꝑyrer ꝑolksins saker sem hier stendz i kring
þa sagdi eg ꝥ/s° at ꝥ true þui at þu sender mig

Þa hñ haꝑdi ꝥtta sagt/kalladi hñ harri roddu
Lazare kom þu vt/ ꝛ þa stragx kom sa vt/ sem
daudz haꝑdi verit/reyrdz med lik bondũ at honꝛ
dũ ꝛ ꝑotũ/ꝛ vm hñs asion var sueipat medz suei
ta duke Jesus sagdi til ꝥra/leysit hañ/latid burt
ganga.Marger aꝑ gydingũ sem komit hoꝑdu til
Mariam ꝛ sau huad Jesus giordi þa trudu a
hñ * Eñ sumer aꝑ ꝥm geingu burt til phariseis
ꝛ sogdu ꝥm huat Jesus haꝑdi giort

Þa samtoku byskupar ꝛ pharisei eitt rad ꝛ sog
du/Huat skulu vær til giora/ þui at ꝥssi madz gio
rir morg teikn/eꝑ vier sleppũ hm̃ s° þa trua alꝛ
ler a hñ/ꝛ þa koma Romueriar at taka vort land
ꝛ lyde/eñ eirn aꝑ ꝥm Caiphas at naꝑne sa sem
ꝥ sama ar var byskop/sagdi til ꝥra/ þier vitid
eckert

ꝥerr thugleidit eckert/at betra er fyrer oſſ/at eirn
madr deyie fyre folkit/ſo at eigi tapizt allr lydr/
enn þetta/ſagdi hann ei af ſialfum ſier/helldr af þui at
hann var þeſſ ars byſkup.þa ſpadi hann at Jeſus ſkylldi
deyia fyrer þ folk/eige einazta fyre þ folk/hell-
dr þ/at hann ſafnadi i eitt þeim Gudz bornum/er ſun
dr vora dreifd/ꝛ vpp fra þeim deige ſamtoku þeir
mz ſier at lif lata hann

Jeſus giecꝭ eigi þadan af berliga hia gydingum
/helldr for hann burt i eitt bygdar lag nære eydimor
ku i þa borg ſem kalladizt/Ephrem/ꝛ þar dualdi
dizt hann medr ſinum lærilſueinum ✱ enn þa var paſcha
hatid gydinga nalægg/og marger vr þre ſueit geing
u vpp til Jeruſalem fyre paſchana at hreinſa ſig
þr ſtodu ꝛ ſpurdu efter Jeſu ꝛ toludu ſin a mil
lum i muſterino/huad ſynizt ydr/ þ hann keimr eigi
til hatidar dagſins/enn byſkupar ꝛ phariſeis gafu
vt þ bodord/at ef nockr viſſe huar hann være/þa
ſkylldi vndr viſa þeim ſo at þr mættu hondla hann

xij Capitule

S er ✠ dogum fyre paſcha kom Jeſus i
bethaniam/þar ſem lazarus hafdi dauds
verit/huern ed Jeſus hafdi vpp vakit
af dauda/enn þr biuggu hanum þar eina
kuelld mꝗltid/ꝛ Martha þionadi/La
zarus var eirn af þeim ſem til bordzins ſat med
hanum/þa tok Maria eitt ſmyrſla pund af hinu
ſkærazta ꝛ dyrlig azta narden/ꝛ ſmurde med fæ
tnar at Jeſu /ꝛ þurkadi ſo hans fætr medr ſinum
harlockum/huſit fylltizt ꝛ vpp af ilm ſmyrſlanna
/þa ſagdi eirn af hans læri ſueinum Judas Symeo
ons ſon iſcharioth.ſa er hann ſueik þar efter/fyre
þui eru þeſſi ſmyrſl eige ſelld/ fyrer þriu hundrud

þeninga ⁊ gefit fatækum/ þtta sagde hn̄ eige af
þui at hn̄ hirte vm fatæka/helldr af þui at hañ
var þiofr/ ⁊ hafde fie pyngiuna ⁊ bar þ sē gef-
it var/ þa sagde Jesus lofa heñe/þui þtta geym
de hun til mins greftrunar dagſ/volada hafe þi
er iafnan hia ydr/eñ mig hafe þier eige at iafn-
Eñ er fiolde mickell af gydingum for (ads
nam at hn̄ var þar sialfr/komu þr ei einasta þang
at fyre Jesus saker/helldr at þr sæi Lazarū þañ
sem hn̄ hafdi af dauda reist/* eñ presta hofdin
giar samtoku ⁊ þat lata i helsla Lazarum/ þat
fyrer hn̄s saker geingu marger af gydingū þang
at ⁊ trudu a Jesum
Añañ dag epter/ þa ed lydrīñ heyrde/ sem til
hatidar dagsins var komeñ/at Jesus kæmi til Jeru-
Psal. cxvĳ salem/ þa toku þr sier kuistu af palma vide/ og
geingu vt i moti hm̄/ ⁊ hropudu Hosianna /Blez-
Zach. ix adr sie sa sem kemr i nafne Drottins konungr Is
raels/ eñ Jesus fieck eina ausnu ⁊ reid þar a /svo
sē skrifat er/Ottazt eige þu dotter Zion/sie þiñ
konungr kemr ridande a einum ausnu fola/eñ þtta
skildu eige hans lærisueinar i fyrstu/helldr þa ed
Jesus var auglystr/ þa hugleiddu þr at þtta var
af hm̄ skrifat/ ⁊ þr hofdu hm̄ þtta giort
Eñ þ folk bar hm̄ vitne/sem hia var þa hn̄
kalladi Lazarum vr grofiñe ⁊ af dauda vpp va-
kti/af þui gieck mugr folkit vt i moti hm̄/ þ he
yrde/at hn̄ hafdi giort sodant teikn/ eñ pharisei
sogdu sin a mille/ þier siaet nu at vier afrekum
eckert/siaet/at allr heimr fer epter hm̄
Þar voru ⁊ nockrer grickier medr þm sem vpp
hofdu farit at tilbidia vm hatidina/ þr geingo
til Philippo huer ed var af Bethsaida vr Gali-
lea,badu hn̄ ⁊ sogdu/Herra/vier villdum fa at sia

Jesum/ Philippus kom ⁊ sagde þ Andrea/eñ andreas ⁊ philippus sogdu þ Jesu/eñ Jesus anzadi þeim/ sa time er nu komeñ at son manzins auglyst

Sañliga ℟ sañliga seige eg ydr/nema þat(kozt fra kornit/falli i iordina ⁊ deyie/þa blifr þ eitt saman/eñ ef þ deyr færir þ mikeñ auogxt/ huer hñ elskar sina ond/hañ glatar heñe/eñ huer hñ hatar sina.ond i þssin heime/sa varduetter hana til eilifs lifs/ef nockr vill mier þiona/þa fylge hañ mier epter/⁊ huar eg em/ þat skal ⁊ miñ þienare/ vera/ ⁊ ef nockr þionar mier/þa mun miñ fader hañ heidra ℟

Min sala er nu hrygg/⁊ huat skal eg seigia Fader/frelsa þu mig af þssim tima/eñ fyre þui kō eg þo i þeñañ tima/Fader/birt þu nafn þitt þa kō rodd af himne/s° seigiãde/eg hefe þ vpp birt/⁊ eg skal þ eñ vpp birta/þa sagde folkit sem hia stod/⁊ a heyrde/ þat vrdu reidar þrumr/adrer sogdu/Eingell talade vid hñ/Jesus suaradi ⁊ sagdi/eige kō þssi rodd fyre minar saker/helldur fyrer saker ydar

Nu er kōeñ domr þssa heims/nu mũ ⁊ þssa heims hofdinge vt rekazt/⁊ fyrst eg verd vpp hafiñ af iordu/þa mũ eg draga allt til mins sialfs/eñ þtta sagde hñ/teiknãdi mz hueriũ dauda;ed hñ skylldi deyia þa suaradi folkit hm̃/vier hofũ heyrt vr logmnũ at Kristr blifue at eilifu/huernē seiger þu þa at mãzins syne byriar vpp at hefiazt; huer er sa mãzins sonr/ þa sagdi Jes⁹ til þra/Lioset er stutta stũd hia ydr/gñgit þui a medã þier hafit liosit v° at myrkriñ hōdle ydr eigi/þui sa er gñgr i myrkrinũ/hñ veit eigi huert hñ fer/⁊ a medan þier hafit liosit/ þa truet a liosit/vppa þ þier sieut syner liossins

℟ Lakrt messu.

✠ (Ond) kallazt hi… kamligt li… allar þss… lifs giaf… sē er hia… vit skyn… rad ⁊ astu… dã/edr hu… kyns þ lik… mañ fag… þui þ er… din sem e… stundan h… artans.

Þetta taladi Jesus ꝛ gieck burt sidan ꝛ huldi sig
Esaie liij pyrer þm// þott hn̄ giordi morg teikn pyrer þm/
þa trudu þr þo eigi a hn̄/s° at vpp pylldizt ord
saga Esaia spamanz/ þa hañ sagdi/ Herra huer
truer vorre predikan/ ꝛ hueriū er armleggr drott-
tins opin beradr/ pyrer þ mattu þr eigi trua/ at
Esaie vi Esaias seiger eñ i odrū stad/ alblindade hn̄ augu
þra ꝛ op herte hiortu þra/s° at þr sæi eige mz au
gunū/nie skildu med hiartanu/ at þr vm snuizt/
s° eg grædi þa/ Þetta sagdi Esaias þa hn̄ leit hns
dyrd/ ꝛ taladi ap hm̄/ Marger ap hopdingiū tru
du eirnen a hn̄/eñ pyrer saker phariseis þa med
kendu þr þ eigi/ s° at þr væri eigi porbodader
ap samkomū/ þuiat þr elskudu meir vegsemd ma-
ña eñ gudz dyrd.

Jesus kalladi þa ꝛ sagdi/ Huer sem a mig tru-
er/ hn̄ truer eige a mig/ helldr a hn̄ sem mig sendi
eñ huer hn̄ sier mig/ hn̄ sier þañ sem mig sendi/ eg
em lios i heimeñ komiñ/s° at huer sem a mig tru
er blipe eigi i myrkrunum/ ꝛ ep nockr heyrer min
ord ꝛ truer eigi/ hn̄ mun eg eige dæma/ þuiat eg
kom eigi til at dæma heimiñ/ helldr at prelsa hei-
meñ/ huer hn̄ pyrelitr mig ꝛ medtekr eige min ord/
hn̄ heper þn ed hn̄ dæmer/ þat ord sem eg taladi/
þat mun dæma hn̄ a epsta deige/ þat eg taladi ei
ge ap sialpum mier/ helldr paderiñ sa mig sende/
hn̄ gap mier sialpr bodord til huad eg skyllde seig
ia edr mæla ꝛ eg veit at hn̄s bodord er eilipt lip/
þ eg tala/ þ tala eg/s° sem paderiñ sagdi mier

xiij Capitule

X A Sktr dag. Fyrer X paska hatidina/ ꝛ Jesus vis-
se at hn̄s time var komeñ/ at hn̄ geinge
vr þssim heime til podrsins/ ꝛ lika sem
hn̄ elskadi sina þa er hier voru i hei

me/so elſkadi hn̄ þa ⁊ allt til enda/ Og at giordu kuelld maltidinne (þui diofullinn hafdi þa þegar ſent i hiarta Judaſar Symons ſonar iſcarioth/ at hn̄ suike hn̄) viſſe Jeſus þ faderinn hafdi allt gefit hm̄ J hn̄dr/ ⁊ þ at hn̄ var af gudi vt komenn ⁊ til gudz færi hn̄/ſtod hn̄ vpp fra kuelldmaltidinne/lagdi af sier klædin/⁊ tok eitt linklædi gyrte vm ſig/epter þ hellte hn̄ vatne i eina munlaug/⁊ tok til at þwo fætrna a lærisueinunū/⁊ þurkadi medr þui linklædi er hn̄ var med gyrtr.

Þa kom hn̄ til Symonar Petri Eñ Petr ſagdi til hn̄s/Herra/att þu at þwo a mier fætr/ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi hm̄/huad eg giori þ veizt þu nu eigi/eñ ſeirna veizt þu þ/ þa ſagdi Petr til hn̄ſ/ alldre vm æfi ſkalt þu mina fætr þwo/Jeſus ſuaradi hm̄/ef eg ſkal eigi þwo þier/ þa hefer þu ecki hlut deilld medr mier Symō Petrus ſagdi þa Herra/ei einazta fætrna/helldr iafn vel hofut ⁊ hn̄dr/Jeſus ſagdi til hn̄s/sa þueginn er/hn̄ þarf eigi/at þwo nema fætrnar/ þui hn̄ er allr hreinn Þier erut ⁊ hreiner/eñ eigi aller/ þui hn̄ viſſe fyrer huer sa var er hn̄ mundi ſuikia/ fyre þ ſagdi hn̄/ þier erut ei aller hreiner.

Eñ epter þ hn̄ hafdi þueigit fætr þra/tok hn̄ ſin klædi/settizt nidr aptr ⁊ ſagdi þa eñ til þra/ vite þier huad eg giorda ydr/ þier kallit mig Meiſtara ⁊ Herra/ þier ſeigit þ ⁊ rett/ þuiat eg er hañ ⁊/Nu ef eg herra ⁊ meiſtare þwo ydra fætr/þa ſkulu þier ⁊ innbyrdis þwo huer añars fætr/ Etta gaf eg ydr til epter dæmis/so þier giorit/ lika ſē eg giorda vid ydr. Sañliga sañliga ſeige eg ydr/at þionn er eige meire sinū herra ne ſēde bodinn æðri þm er hn̄ vt ſendi

Ep þier vitid ꝥta þa eru þier sæler ep þier gio
rit ꝥta/eigi ſeige eg ap ydr ollm̃ eg veit hueria eg
heꝼe vt valit/Helldr ꝥ at vppꝼylliꝛt ritningin/ sa
sem at etr braud medr mier/hañ tredr mig vnder
Psal. xl ꝼætr/nu ſeige eg ydr ꝥ adr eñ ꝥ ſkier/s° at þier tru
it/ þa ꝥ er ſkied/at eg em hñ. Sañliga sañliga þa
ſeige eg ydr/ huer hñ medtekr þañ er eg ſende/sa
medtekr mig/eñ huer hñ medtekr mig/hñ medtekr
þañ ſem mig ſende
Þa Jeſus haꝼdi ꝥta ſagt/ hrygdiꝛt hñ i ſinũ an
da/vottadi ⁊ ſagdi. Sañliga sañliga ſeige eg ydr
ꝥ eirn aꝼ ydr mun ꝼorrada mig/ þa leit huer læ
riſueinaña til añars vggande vid aꝼhueriũ hañ
ſegdi/eñ þar var eirn aꝼ hñs lærisueinũ ſem sat
til bordzins i ꝼadmi Jeſu/huern er Jeſus elſkadi
miog/hm̃ bente Symõ Petr⁹/at hañ ſpyrde hañ
huer ſa væri er hñ heꝼdi til talat/ aꝼ þui hñ lꝗ þa
a brioſte Jeſu sagdi hñ til hñs. Herra/huer er sa
Jeſ⁹ ſuaradi/sa er hñ/at hueriñ eg riette vokua
dañ braud bita/ ⁊ þa hñ vokuadi braudit gaꝼ hñ
ꝥ Judaſe Symons ſyne iſcarioth/ ⁊ epter þañ
bita ꝼor andſkotiñ i hñ

Þa ſagdi Jeſus til hñs/ huad þu giorir/þa
gior ꝥ ſnart/eñ eingeñ aꝼ þm ſẽ til bordzins satu
viſſe til huers hñ taladi/sumer ætludu þ) aꝼ þui
at Judas haꝼdi ꝼie pungana/at Jeſus mundi ſei
gia hm̃ kaup þu ꝥ er oſſ gioriꝛt þorꝼ til hatid̃
dagſins/eda at hñ gæꝼi nockut ꝼatækũ/ ⁊ þa hañ
haꝼdi bitañ tekit/gieck hñ ſtragr vt/ ⁊ þa var nott
eñ þa hñ ṽ vt geingiñ/ſagdi Jeſ⁹/nu er manzins
ſonr auglyſtr ⁊ gud er auglyſtr m̃ hm̃/ꝼyrſt gud
er auglyſtr med hm̃/þa mũ gud auglyſa hñ i ſial
ꝼũ ſier ⁊ snarliga mun hñ auglyſa hñ.

Sona korn min/eg em eñ litla ſtund hia ydr

þier leitid min ꝛ lika sem eg ſagde vid Gydinga
huert eg fer þangat kuñe þier eigi at koma/ ſo ſei
ge eg ydr nu. Eitt nytt bodord þa gef eg ydr/
at þier elſkit huer añan/ lika sem eg elſkadi ydr/
ſo ſkulu þier ꝛ elſkazt iñbyrdis/ og af þui keña
aller/ at þier erut miner lærisueinar/ ef þier haf
fit kærleikañ ydar i mille Symon Petrus ſeiger
til hñs. Herra/ huert fer þu Jeſus ſuaradi hm̃/
þangat sem eg fer mattu nu at ſiñe eige fylgia
mier/ eñ ſeirna meir þa muntu fylgia mier/ Petr
ſeiger til hñs. Herra/ þui ma eg nu ecki fylgia þier
eg vil setia mitt lif vt fyrer þig/ Jeſus ſuaradi
hm̃/ huad munder þu setia þitt lif vt fyrer mig.
Sañliga sañliga þa seige eg þier/ at hanen gelt
ei/ adr eñ þu hefer neitad mier þryſuar

Fiortandi Capitule

OG ſagdi hñ til ſiña lærisueina/ hryg
gizt eigi i ydru hiarta/ truet þier a gud
þa truet ꝛ a mig/ J mins fodrs huſi eru
margar verur/ eñ ef eigi ſo være/ þa ſe
gdi eg/ at eg færa/ at til bua ydr ſtadi/ ꝛ ef eg fer
hedan at til bua ydr ſtad/ þa vil eg þo aptr ko
ma/ ꝛ taka ydr til min ſialfs/ ſo þier sieut þar ſē
eg er/ ꝛ huert eg fer þat vite þier/ ꝛ veginn vite þier

R Tuegg[...] Poſtula n[...] a vorih.

Thomas ſagdi til hñs. Herra/ vier vitum eigi
huert þu fer/ eda huernen megu vier þa veginn
vita/ Jeſus ſagdi til hñs. Eg em vegurinn/ sañlei
kurinn/ ꝛ lifit/ einginn kemr til mins fodrs nema fy
ter mig/ þui ef þier þeckit mig/ þa þecki þier ꝛ
minn fodr/ ꝛ nu hiedan fra þa þecki þier ꝛ ſo
ſau þier hñ

Philipp⁹ sagdi til hans Herra/ syn oss fodrin
þa nǽgir oss/ Jesus sagdi þa til hans/ s° leinge
em eg i hia ydr/ oc þu þeckir mig eige Philippe: hu
er mig sier sa sier oc fodrin/ oc huernen seigir þu þa
syn oss fodrin/ truer þu eige at eg em mz fodrnū/
oc faderen med mier/ þau ord er eg tala til ydar/
þau tala eg eige af sialfum mier/ faderin sa sem
medr mier bygger/ hn̄ sialfr giorir þau verck/ truit
mier/ at eg sie mz fodrnū oc faderin medr mier ef
eigi an̄ars/ þa truit mier þo fyrer verckana saker.

San̄liga san̄liga seige eg ydr/ huer hn̄ truer a
mig/ sa mun giora þau verck sem eg giori/ hn̄
mun oc giora þissi meire/ þat eg fer til mins fodrs/
oc huers þier bidiet fodrin i minu nafne/ þ vil eg
giora/ s° at faderen dyrkizt i synenū/ oc huers þier
bidier i minu nafni þ vil eg giora ✱

Ef þier elskit mig þa halldit min bodord oc
eg mū bidia fodrin/ at hn̄ gefe ydr an̄an huggara
þan̄ er blifr mz ydr eilifliga/ þan̄ sanleiks anda/
huern heimrin ꝼær eigi medtekit/ þui h̄ n̄ sier han̄
eigi/ oc þeck̄er hn̄ eigi/ en̄ þier þeckit hn̄/ þat han̄ bli
fr hia ydr/ oc mun vera med ydr/ eige lęt eg ydr
fodrlausa/ eg kem til ydar.

Jn̄an skamzt tima þa mun heimrin̄ ei sia mig
meir/ en̄ þier skulut sia mig/ þat eg life oc þier mu
nut oc lifa/ a þm deigi kēne þier at eg em med fo
drnum/ oc faderen̄ med mier oc eg med ydr

Huer hn̄ hefer min bodord/ oc helldr þau hn̄ er
sa sem mig elskar/ en̄ huer hn̄ elskar mig/ sa els-
kazt af minū fodr oc eg mun elska hn̄/ eg mun oc
opinbera mig/ hm̄/ þa sagdi Judas eige scarioth
til hn̄s/ Herra/ huad/ verdr þ giort/ at þu munt vi
lia opin bera sialfan̄ þig fyrer oss/ en̄ eige heimē
num

nū/Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til hās/ ℟ Huer hn̄ elſ-
kar mig/ſa vardueiter min ord ⁊ minn fader mun
elſka hn̄ ⁊ vid komū til hans/⁊ giorum ockr i hia
hm̄ viſtar veru/eñ huer hn̄ elſkar eigi mig ſa var
ueiter eige min ord/⁊ ꝥ ord er þier heyrit/er eige
mitt/helldr fodrſins ꝥ ſſer mig ſendi

Þetta ✻ ſagdi eg ydr/a medan eg var hia ydr
eñ huggarin̄/hin̄ heilage ande þañ er min̄ fader
mū ſenda ydr i minu nafni/hn̄ ſialfr mū kēra ydr
alla hlute ⁊ amiñna ydr a allt ꝥ huat eg ſagda ydr

Min̄ frid lęt eg hia ydr/min̄ frid gef eg ydr
eige ſo ſē heimrin̄ gefr þa gef eg ydr/ydart hiar
ꝥ hryggizt eigi nie ſkelfizt/þier heyrdut þat eg
ſagda ydr/eg/fer/ ⁊ kem til ydar/ef þier elſkudut
mig/þa gleddizt þier vid þat eg ſagda/eg fer til
fodrſins/þuiat faderin̄ er mier meire/ ⁊ nu ſagdi
eg ydr ꝥ fyrr eñ ꝥ ſkier/ſo at þier truet þa þat
er ſkied

Hier epter mun eg eige tala margt vid ydr/
þuiat hofdinge þiſſa heimſ kemr ⁊ med mig hef
er hn̄ eckert/helldr ꝥ at heimrin̄ keñe/ þat eg elſka
fodrin̄/ ⁊ ꝥ eg giore ſo ſem faderin̄ hefer mier
bodit ✻ ſtondum vpp ⁊ gongum hiedan

Fimtande capitule

Eg em ſañr vin uidr/ ⁊ min̄ fader er vin
gardz vordrin̄/huern þañ kuiſt a mier
er er eige fęrer auogrt/mun hn̄ af
kuiſta/huern þañ ſem auogrt fęrer
mun hn̄ hreinſa/ſo at hn̄ fęri meira
auogrt/þier erut nu hreiner fyrer ſaker þſſ ordz
er eg taladi vid ydr/blifit i mier ⁊ eg i ydr/ſuo ſem
ſem vin kuiſtrin̄ fęr eigi fęrt auogrt af ſialfū
ſier nema hn̄ ſie a vin vidar trenu/ſo ⁊ eigi helldr

 þier

þier nema þier blifit a mier
Eg em vin vid̃ treit/eñ þier erut vin vidar kuister/huer hñ blifr i mier ⁊ eg medr hm̃/sa fęrer mikiñ/auogxt/þat an min fae þier einskis orkat/huer sa er eigi blifr i mier/ hñ er vt kastadr sem añ̃ vin vidar kuistr/⁊ vpp þorñ/⁊ þr saman lesa þa/⁊ kasta a elld ⁊ breña/nu ef þier blifit i mier/⁊ min ord blifa i ydr/bidiet þa huers þier vilit ⁊ ꝥ skal ydr veitazt þui verdr miñ fader dyrkadr/at þier fęrit mikiñ auogxt ⁊ verdit miner læri

So sem elskadi mig miñ fader/lika (suo sem) eg elska eg ⁊ ydr/blifet i miñe astsemd/ef þier vardueitid min bodord/þa blife þier i miñe ast semd/lika so sem eg vardueite mins fodrs bodord/⁊ blif i hñs ast semd/. Þetta tala eg þui til ydar/at miñ fognudr blife hia ydr/⁊ ydar fognudr vpp fylldizt✱ ꝥ er mitt bodord at þier elskizt ydar imille so sẽ eg elskadi ydr / eingeñ hefer meiri ast semd eñ sa/er hñ setr sitt lif vt fyre sina vini þier erut miner viner.ef þier giorit ꝥ eg byd ydr/þ. hiedan af kalla eg ydr eigi þienara/þuiat þionn veit eigi af huad hñs Herra giorer/eñ ydr seige eg vine/ þuiat allt huat eg heyrda af minũ fod/ꝥ kuñgiorda eg ydr

Eigi vtuoldu þier mig/helldr hefe eg vt valit ydr/⁊ eg skickadi ydr til/at þier geingut ⁊ fęrdut auogxt/so. at ydar auogxtr blifi til þess/at huers þier bidiet fodrinn i mínu nafni/ þa gefi hñ ydr.

Symons ⁊ Judas ꝥ ✱byd eg ydr/at þier elskit huer añan/ef heimriñ hat̃ ydr þa vitid/at hñ hefer hatad mig/fyrri eñ ydr/ef þier vęrut af þessm heime/ þa elskadi heimriñ ꝥ hñs vęri/ þui señeliga erut þier eigi af heimenũ/helldr vtualda eg ydr vr heimenũ/fyrer rīñ/

ꝥ hatᵉ ydr heimrin/ miñizt a min ord er eg ſagda
þioneñ er eige meire ſinũ Herra/ ep þr hapa op
ſockt mig þa munu þr og ſækia ydr/hapa þr ge
ymt min ord/ þa munu þr og geyma ydar ord

Eñ allt þtta munu þr giora ydr/pyrer mins nap
ns ſaker/ þat þr þeckia eigi hñ/þañ er mig ſendi
ep eg væri eigi komeñ/og hepdi eigi ſagt þm̃ ꝥ/ þa
hepdi þr aunguar ſynd nu hapa þr eckert/ ꝥ þr
vernda ſina ſynd med/huer ſẽ mig hatar/ſa ha
tar og miñ podr/ep eg hepda eigi giort þau verck a
medal þra/ſẽ eingen heper añᵃ giort/ þa hepdu þr
aungua ſynd/eñ nu hapa þr ſied/og hata þo bædi
mig og miñ podr/helldr ꝥ at ſu malſgrein ſem ſkri
put er/J þra logmali vpp pylldizt pyre eckert hop
du þr mig at hatre * Eñ ✠ þa ſa huggari keinr
er eg mun ſenda ydr ap minũ podr/ſẽ er ſañleiks ✠ ſuñu d
ande/huer ap podrnũ pram geingr/hñ mun/ bera giñ epter v
vitne ap mier/ þier munut og bera mier vitne/ þat ſtigninga
þier hapit pra vpp hapi hia mier verit dag

Sextande Capitule

Eñ þtta tala eg til ydar so at þier blygg
dizt eigi/ þui þr munu por boda ydr og
ſa time kemr/at huer ydr lipláttr/hñ mei
nᵃ ſig giora þægt verck gudi/og þtta gio
ra þr ydr/ap þui/ at þr þeckia huorki podrñ nie
mig/eñ þtta tala eg þui til ydar/ at nær ſu ſtund
kemr/ þa ſkulu þier miñazt þᵃ at þat eg ſagda ydr
ꝥ/eñ þtta ſagda eg ydr eigi i vpp hapi/ þui eg vᵃ
hia ydr * ✠ piorda

Og ✠ nu per eg til hñſ ſẽ mig ſendi/ og eingeñ ydar ſpyr mig at huert per þu/ helldr at þui eg ta ſtu dag ep
ladi þtta til ydar/ þa vpp pylldizt ydart hiarta ap paſka
hrygd/eñ eg ſeige ydr þo ſañleikeñ/at ꝥ batar ydr

at eg

at eg fare hedan/ þuiat ef eg fer eige hedan/ þa kemr eigi huggarinn til ydar/ enn ef eg fer hedan/ þa man eg ſenda hann til ydar/ ⁊ þa hann kemr/ ſtraffar hann heimenn fyrer ſynd/ ⁊ fyrer riettlæti ⁊ fyrer dom/ fyrer ſyndina/ þuiat þeir trua eige a mig/ enn fyrer riettlætid þui at eg fer til fodrſins/ ⁊ fadan af ſiae þier mig eige/ enn fyrer domenn þui at þeſſa heims hofdinge er dæmdr

Enn hefe eg margt at ſeigia ydr/ enn þier faaet eige allt boret at ſinne/ nær at kemr ſa ſannleiks ande/ þa mun hann kenna ydr allann ſannleik/ þat eige talar hann af ſialfum ſier/ helldr huad hann heyrde þat talar hann/ ⁊ huat o komit er þat kungiorir hann ydr/ hann ſame mun ⁊ auglyſa mig/ þat af minu mun hann þat taka ⁊ kungiora ydr/ allt huat minn fader hefur þat er mitt/ fyrer þui ſagda eg/ at af minu mun hann þat taka ⁊ kungiora ydr

Og innan ſkamzt þa munu þier eige ſia mig/ ⁊ enn aptr innann ſkamzt þa munu þier ſia mig þuiat eg fer til fodrſins/ þa ſogdu hanns lærisueinar ſin a mille/ huad er þat/ at hann ſagdi oſſ/ Innann ſkamzt þa munu þier eigi ſia mig/ ⁊ þa aptr innan ſkamzt munu þier ſia mig/ þat eg fer til fodrſins/ þa ſogdu þeir/ huad er þat/ innan ſkamz/ vier vitum eigi huad hann ſeiger/ þa fornam Jeſus at þeir villdu ſpyria hann at/ ⁊ ſagdi til þeirra/ þier ſpyriet at þui ydar i mille/ Innann ſkamzt/ þa munu þier eigi ſia mig ⁊ þa aptr innann ſkamzt munu þier ſia mig/ Sannliga ſannliga ſeige eg ydr/ þier munut grata ⁊ kueina/ enn heimrinn mun fagna/ þier verdit ⁊ hrygguer enn ydar hrygd ſkal ſnuazt i fognut.

Konan nær hun ſkal fæda/ þa hefer hun hrygd/ þuiat hennar ſtund er komen/ enn þa hun hefer

Þridia ſu-
i dag epter
aſcha.

þeſſ barnit fætt mun̄izt hun eigi þeſſ harmkuællis
fyrer fagnadar saker/ þui madr var i heimen̄ bo
ren̄/ Þier hafit nu hrygd/ en̄ eg ſkal ſia ydr aptr/ ⁊
ydart hiarta ſkal fagna/ ⁊ ydvarn fognud ſkal
eingen̄ af ydr taka/ a þm̄ deigi munu þier mig ⁊
einſkis ſpyria. ✱ Sañliga ſañliga ſeige eg ydr/
huers þier bidiet fodrin̄ i minu nafni þ mun hn̄
gefa ydr/ hingat til hafa þier einſkis bedit i minu
nafni/ bidiet/ þa munu þier medtaka/ ſo at ydar
fognudr full kōmizt

Þtta hefe eg talat i ordz kuidū til ydar/ ſa
ttime kemr at eg tala eige leingr ordzkuide til ydr/
helldr kunngiore eg ydr berliga af minum fodr/ a
þm̄ deige munu þier ⁊ bidia i minu nafne/ ⁊ ei
ge ſeige eg ydr/ at eg mune bidia fodrin̄ fyrer ydr
þat ſialfr faderin̄ elſk^r ydr/ af þui þier elſkit mig
⁊ truit þ eg ſie af gudi vt geingen̄ eg em af fodr
num vt geingen̄ ⁊ komen̄ i þn̄an̄ heim/ eg fyrer
lgt ⁊ aptr þnan heim/ ⁊ fer til fodrſins

Hn̄ſ lærisuein^r ſeigia þa til hn̄s/ ſie/ nu tal^r þu
berliga ⁊ mæler ongua ordz kuidu/ nu vitu vær
at þu veizt alla lute/ ⁊ þu þarft eigi at nockr ſpy
rie þig/ fyrer þ truū vier at þu ſiert af gudi vt
geingen̄ ✱ Jeſus ſuarodi þm̄/ nu true þier/ ſiaer
þu ſtund kemr/ ⁊ er nu þegar komen̄/ at þier ſund
rizt huer til ſins/ ⁊ latid mig einan̄ ſaman̄ en̄ eg
er þo eigi ein̄ ſaman/ þuiat faderin̄ er med mier

Þetta tala eg þui til ydar/ at þier hefdut frid
J mier/ þui i heimenum hafi þier hormung/ en̄
verit þo hughrauſter þat eg yfuer van̄ heimen̄

Seytiande capitule

EN þetta talade Jeſus/ ⁊ hof vpp ſin augu
til himens ⁊ ſagdi/ Fader/ ſtunden er kōen/

at þu auglyser son þin̄/s° at þin̄ sonꝛ auglyse ꝛ þig
s° sem þu gafft hm̄ yfuer valld allz holldꝛ/ at
hn̄ gefi þm ollm̄/er þu gafft hm̄ eilift lif. En þ er
eilift lif/at þr ꜿate þig/einan̄ ⁊ sannan̄ gud vera
⁊ þan̄ þu vt sender Jesum̄ kristz/eg auglyste þig
a iordu ⁊ fullkõnade þ verck er þu fieckz mier at
giora/⁊ nu auglys þu mig fader hia sialfū þier
medꝛ þre dyrd er eg hafda hia þier adꝛ en̄ heimrin̄
var/eg hefi opinberat nafn þitt fyre mõn/ þm
er þu gafft mier af heimenū/ þr voru þiner/⁊ þu
gafft mier þa/⁊ þr geymdu þin ord nu vita þr at
allt huat þu gafft mier/Sie af þier/ þuiat þau
ord er þu gafft mier/þa gaf eg þm/ ⁊ þr hafa
þau medtekit ⁊ sen̄eliga vidꝛkent þ eg em af þier
vt geingen̄/⁊ trua þui at þu sender mig

Eg bid fyrer þm/eigi bid eg fyrer heimenū
helldꝛ fyrer þm/ hueria þu gafft mier/ þuiat þ
eru þiner/⁊ huat mitt er/ þ er þitt/⁊ huat þ
er þ er mitt/⁊ i þm er eg auglystr/ ⁊ eige em eg
meir i heimenū/en̄ þr eru i heimenū/⁊ eg kem
þin heilagr fader/geym̄ þa i þinu nafni/huer
þu gafft mier/at þr sie/ eitt s° sem vid a meda
eg var hia þm i heimenū/ þa geymde eg þa i þinu
nafne/⁊ hueria þu gafft mier/ þa vardueitte eg
⁊ eingen̄ af þm er glatadꝛ/nema sa eirn glatan
sonꝛ/s° at ritningin̄ vppfylldizt

En̄ eg kem nu til þin/⁊ þta tala eg i heimenū s°
at þr hafe min̄ fullan̄ fognud medꝛ sialfū sier
eg gaf þm min ord/⁊ heimrin̄ hatar þa þat þr er
eigi af heimenū/lika sē þ at eg er eige af heime
eg bid eigi/at þu taker þa af heimenū/helld
þu geymer þa fra illu/ þr eru eigi af heim
s° sem at eg er eigi af heimenū. Helga/ þu
þinū san̄leik/þin ord eru san̄leikr/ lika sem

der mig i heimenn s° sendi eg þa i heimenn/ ⁊ fyrer
þa helga eg sialfann mig/ s° at þr sie ⁊ helgader
i sannleiknum
Eg bid eige einasta fyrer þm/ helldr ⁊ iafnvel fyrer þm sem trua munu a mig fyrer þra ord
s° at þr sie aller eitt/ s° sem þu fader ert medr
mier ⁊ eg medr þier/ at þr sieu ⁊ eitt med ockr/ s° at
heimurinn trui. þat þu sender mig/ ⁊ þa dyrd sem
þu gafst mier/ þa gaf eg þm/ at þr sieu ⁊ eitt/ s° sem
vier erum eitt/ eg med þm/ ⁊ þu mz mier s° at þr
sie fullkomner i eitt/ ⁊ þ at heimurinn kenne at þu sender mig/ ⁊ þ þu elskader þa s° sem þu elskader mig
Fader/ hueria er þu gafst mier (vil eg) at huar
sem eg er/ þa sie þr medr mier/ s° þr siae mina
dyrd þa þu gafst mier/ þuiat þu elskader mig
fyrer enn heimurinn var skapadr/ Riettuise fader heimurinn kenner þig eige/ enn eg kenne þig/ ⁊ þsser kenna þ
þu sender mig/ ⁊ þitt nafn giorda eg þm kunnigt
⁊ eg vil giora þm þ kunnigt/ s° at su ast send med
hueri þu elskader mig/ sie i þm ⁊ eg medr þm

Atiande Capitule

ÞA Jesus hafdi nu þtta talat/ gieck hann
vt med sina lærisueina/ yfer vm lækinn Kedron/ þangat sem einn gras gardr
var/ ⁊ Jesus gieck þar inn med sina lærisueina/ enn Judas sa er hann sueik/ visse
⁊ þann stad/ þuiat opt kom Jesus þangat mz
sina lærisueina/ þa Judas hafdi nu til sin tekit
flock manna ⁊ þienara af byskupanna ⁊ phariseis þie
nurum/ kom hann þangat medr lycktum logbrondum/ ⁊
heruopnum/ nu þat Jesus visse allt huat yfuer hann
atti at koma/ þa gieck hann fram ⁊ sagdi til þra/ at
herium spyrie þier/ þr suorudu honum/ at Jesu af
Nadareth/ þa sagdi Jesus til þra/ eg em hann

Kp° da
ginn lauga

Enn Judas sa er hn̄ selldi stod þar hia þm/ ⁊ þa er Jesus sagdi þ til þꝛa/eg em hn̄/horfudu þꝛ a bak eptꝛ/⁊ duttu til iardar hn̄ spurdi þa enn ap tꝛ at/at huerıū spyrie þier/en þꝛ sogdu/at Jesū hl nū naduerska/ Jesus suaradi/eg sagda ydꝛ/þ eg er hn̄/⁊ ep þier spyriet at mier þa leyfit þssin burt at ganga/so at vpp fylldizt þ ord er hn̄ sagdi/a[illegible] ngum glatadi eg ap þm sem þu gaft mier.

Symon Petrus hafdi hia sier eitt suerd/dro þ vt/ ⁊ slo til eins byscups þienara/ ⁊ hio ap hn̄s h[illegible] gra eyra/en þienarinn hiet malch⁹ at nafni þa sag di Jesus til Petrs/stick þu þinu suerdi i slidꝛer/skal eg eige drecka þann kalk sē mier gaf minn fader

Enn flockuīn ⁊ hershofdingenn/⁊ gydinga þien[illegible] rar/hondludu Jesū/bandu hn̄/⁊ leiddu fyrst burt til Hannas (er var magꝛ Caiphas) sa er þa var þss arss byscup/en Caiphas vᷓ sa er gydingū gaf þ rad at betꝛ færi þ eirn madꝛ dæi fyrer lydin.

Symon Petr⁹ fylgde Jesu epter/⁊ enn annar lærisueinn vᷓ kunnigꝛ byscupinū/⁊ gieck inn mz Jesu i bys cupsins herbergi/en Petr stod fyrer dyrum vti/ þa gieck vt hinn annar lærisueinn sem byscupinū var kunnigꝛ/⁊ taladi uid hna er dyrnᷓ geymdi/⁊ leidde Petrū inn/ þa sagdi ambattinn su dyrnar geymdi til Petrs/ ert þu eigi eirn af þss mans lærisueinū/ hn̄ sagdi eige er eg/ en þienarar ⁊ vnder menn stodu vid elldz glædꝛ/ ⁊ vermdu sig/ þuiat kalde var/ Petr stod þar hia þm/ ⁊ vermdi sig

Byscupinn spurdi Jesū þa at/vm hn̄s lærisuei na/⁊ um hn̄s kenning/Jesus suaradi hm̄/eg hef[illegible] opinberliga talat fyrer heimenū/eg kendi ⁊ iaf[illegible] nan i samkundu husum ⁊ i musterino/þᷓ sem aller gydingar komu samen/⁊ a laun hefe eg eckert ta[illegible]

tal

lat/ þᷓi spyr þu mig þar at/spyr þu þa þar at sem heyrt hafa huat eg hefi talat fyrer þm. Siaꝛ þꝛ vita huad eg hefi sagt/eñ sem hñ sagdi þtta/ þa gaf eitn þra þienarañа sem nǽr stod Jesu pu stur/ ⁊ sagdi/skalt þu sᵒ suara byscupinũ/Jesus suaradi ef eg taladi illa/ þa vitna þu þ vont vera eñ ef eg taladi satt/þui slǽr þu mig þa/ ⁊ Hannas sendi hñ þa bundiñ til Caipham byscups

Og er Symon Petrus stod þar ⁊ vermdi sig þa toludu þꝛ til hñs/ert þu eigi eitn af hñs lǽri sueinũ/hñ neitadi ⁊ sagdi/eigi er eg/ þa sagdi hm̃ eitn af byscupsins þienurũ/ frǽndi hins sẽ Petꝛ hio eyrat af/ sá eg þig eigi i grasgardinum hia hm̃/ þa neitadi Petꝛ þui eñ eitnu siñe/ ⁊ þa stragr gol haneñ

Þa leiddu þꝛ Jesum fra Caiphas ⁊ i þinghusit eñ þ var sneiña morguns/ ⁊ þꝛ geingu eigi sialf uer iñ i þinghusit/ at þꝛ saurgudust ecki/helldꝛ/ sᵒ þꝛ mǽtti neyta paschaña/Pilatꝰ gieck þa vt til þra/ ⁊ sagdi/hueria/a kǽru fǽri þier i gegn þssm mañi þꝛ suorudu ⁊ sogdu til hans/ef þssi vǽri eigi illrǽdis madꝛ þa hefdu vier eigi sellt þier hñ/ þa sagdi Pilatꝰ til þra/take þier hañ þa ⁊ dǽmit ep ter ydrum logum/gydingar sogdu þa til hñs/eigi hǽfer oss at liflata nockꝛn/sᵒ at þ ord vpp fyll dizt er hñ sagdi/teiknandi til mz huerium dauda hñ ǽtti at deyia

Pilatꝰ gieck þa iñ aptꝛ i þinghusit/kalladi a Jesum/ ⁊ sagdi til hñs ert þu gydinga kongur/Jesꝰ suaradi/talar þu þ af sialfum þier eda hafa ad ꝛer sagt þier fra mier/ þa suaradi Pilatꝰ er eg nockut gydingꝛ/ þin þiod/ ⁊ byscupar / selldu þig mier/huad giordit þu Jesus suaradi/mitt rike

er eige af þessum heime/ ef at mitt riki være af þessum heime þa mundi minner þienarar strida a i mot so at eg sellðizt eige gydingum/ en nu er mitt rike eige hedan/ þa sagdi Pilatꝰ til hans/ þa ertu þo kongr/ Jesus suaradi/ þu seiger þat/ eg em ⁊ kongr/ til þess em eg fæddr/ ⁊ til þess em eg i heimenn komenn/ at eg bere vitne sannleiknum/ ⁊ aller sem eru af sannleiknum þeir heyra mina rodd/ Pilatꝰ sagdi til hans huad er sannleikr

og þa hann hafdi þetta sagt/ giek hann vt aptr til gydinga/ ⁊ sagdi til þeirra/ eg finn aungua sok med honum en þat er ydar sidvenia/ at eg gefi ydr eirn lausann a Pascum/ vilie þier at eg gefi ydr nu lausann sialfann gydinga konginn/ þa kolludu aller aptr i moti/ segiande/ eige þennan/ helldr Barrabam/ en barrabas var spilluirki

Nittande Capitule

Pilatꝰ tok þa Jesum ⁊ liet strykia/ stridzmenn flettudu koronu af þyrnum ⁊ settu a hans hofut færdu hann ⁊ i purpura klædi/ ⁊ sogdu/ heill siertu kongr gydinga/ ⁊ gafu honum pustra/ þa giek Pilatꝰ vt aptr ⁊ sagdi til þeira Sinet/ eg leide hann nu vt til ydar/ s° at þier vitid þat eg finn ongua sauk med honum / þa giek Jesus vt berandi þyrne koronu og eitt purpura klædi/ ⁊ hann sagdi til þeira/ Sinet manninn/ þa er byscuparner ⁊ þienararner sau hann kolludu þeir/ s° seigiandi kross festit/ kross festit Pilatꝰ sagdi til þeira/ taki þier hann ⁊ kross festit/ þuiat eg finn aungua sok med honum/ þa suorudu honum gydingar/ vier hofum log ⁊ epter vorum logum skal hann deyia þuiat hann giordi sig at gudz syne

Þa Pilatꝰ heyrdi þessi ord/ ottadizt hann enn meir ⁊ giek inn aptr i þinghusit ⁊ sagdi til Jesu huadan

eri þu

þu/eñ Jesus gaf hm̄ eigi/suar/ þa sagdi P
s til hans/talar þu eigi vid mig/ veizt þu eige/
t eg hefi vallo til at lata krossfesta þig/ꝛ eg hefi
vallo til at gefa þig lausan/ Jesus suaradi/eigi
hefdir þu nockut vallo yfuer mier nema þier v
ri ꝥ gefit hier ofan at/ fyrer þui hefer sa meire
synd/er mig sellda þier/ꝛ epter ꝥ leitadi Pilatus
vid at láta hñ lausañ/eñ gydingar hropudu ꝛ sog
du/ef þu lætr þennañ lausañ þa ert þu ecki keisarans
vin/ þuiat huer sem sig giorir köung hñ mæler i
moti keisaranũ.

Þa Pilatus heyrdi þessi ord/leidde hñ Jesum vt
ꝛ setti sig a domstol i þeim stad sẽ kalladizt hafue
flaunr/eñ a ebresku gabatha/eñ ꝥ var a at fanga
deigi Pasca/nærri siettu stũd/ þa seiger hñ ꝛ til gy
dinga/ siaet köung ydnarn/ eñ þr kolludu/ tak i
burt/krossfestu hñ/ Pilatus sagdi til þra/ skal eg
krossfesta köung ydnarn/ þa suorudu biscupar
ner/ aungueñ hofu vær köung nema Keisarañ/
þa selldi hñ þeim hñ/at hñ krossfestizt.

Þa toku þr Jesum ꝛ leiddu hñ þadan/hñ sialfr
bar siñ kross/ꝛ gieck vt i þañ stad sẽ kalladizt ho
fut skeliar stadr/ eñ a ebresko golgatha/ huar þr
krossfestu hñ/ꝛ two adra m hm̄/siñ til huorrar
handar/ eñ Jesũ i midit/Pilatus skrifadi eina yfuer
skrift/ꝛ setti hana vpp yfuer krossinñ/eñ so var
skrifat Jesus af nadareth gydinga köungr/ þessa
yfuerskrift lasu marger af gydingũ þat sa stadr
var nærri borginne er Jesus var krossfestr/ eñ ꝥ
var skrifat a ebresko girzsko ꝛ latino/ þa sogdu bis
cupar gydinga vid Pilatũ/skrifa þu eigi köung
gydinga/helldr ꝥ hñ hefdi sagt/eg em köungr gy
dinga/ Pilatus suaradi/huat eg skrifadi ꝥ hef eg
skrifat

Þa ſtridz men̄ hoꝼdu kroſſꝼeſt Jeſū/toku þr ha.
klędnatz giordu a ꝼiogra hluta ſkipti ſier hueri
ſtridz manne ſin̄ hlut/ ꝛ þ͛ m̄z kyrtlin̄/ en̄ kyrtillin̄
var eigi saumadr/ helldr ꝼra oꝼan verdu allr og
Psal. xxi in̄/ þa toludu þr ſin i mille ſkeru vęr hn̄ eigi/hlu
tunzt helldr vm ed huers hn̄ ſkal vera/ s° at ritni
gen̄ vppꝼylldizt er ſeiger/ þr ſkiptu sier klędum
minū/ ꝛ a mitt ꝼat þa logdu þr hlut keſti/ ꝛ þtta
giordu nu ſtridz men̄irner.

En̄ þar ſtodu vid kroſſin̄ hia Jeſu/moder hn̄
ꝛ moder ſyſter hans Maria huſꝼru Cleophas/
Maria magdalena/ þa Jeſus sa nu ſina mo
ꝛ þan̄ lęriſuein nęr ſtandanda/er hn̄ elſkadi/se
ger hn̄ til ſin̄ar modr kona sia þu/ þar er ſin̄ ſon
epter þ ſeiger hn̄ til lęriſueinſins/sie þ er þin m
der/ ꝛ vpp ꝼra þre ſtundu tok lęriſuein̄in̄ hana
at sier.

Epter þ þa Jeſus viſſe at allt var nu ꝼullkōnat
ꝛ at ritningen̄ vpp ꝼylldizt/ þa seiger hn̄/ þyrſter
at. xv mig/ þar v͛ sett eitt ker ꝼullt aꝼ edike/en̄ þr toku
ꝛ ꝼylldu eirn niard͛ vantt m̄z edik ꝛ logdu i yſop
settu ſidan ꝼyrer mun̄ hn̄/en̄ þa Jeſus heꝼdi e
dikit til ſin tekit/ſagdi hn̄ ꝼullkōnat er/ ꝛ at hneig
du hoꝼdi þa liet han̄ ſin̄ anda

En̄ aꝼ þui at til ꝼanga dagr gydinga var/ og
t. xv at likamarner v͛ri eige a kroſſunū vm þuottdag
in̄/ þat þ var hin̄ myckle dagr. þuottdagſ helgin̄
ar/ þa badu þr pilatū at þra bein brytuzt ꝛ i burt
tękiuzt/þa komu ſtridz men̄ ꝛ brutu ſundr bein
hins ꝼyrra/ ꝛ s° þſſ an̄arſ sem m̄z hm̄ var kroſſ
ꝼeſtr/en̄ þa þr komu til Jeſu/sau hn̄ nu ꝛ daudā
þa brutu þr eige hn̄ſ bein/helldr lagdi eirn aꝼ ſtr
idz mōn̄ i hn̄ſ ſidu m̄z ſpiote ꝛ ſteagr þa ran̄ vt
blod ꝛ vatn

Og

Og sa er þ hefer sied/ber þar vitne vm ꝛ hñs vitnisburdr er riettr/ꝛ hñ same veit þ at hñ seiger satt/so at þier trydut/þuiat þtta var ꝛ giort/so at ritningen vppfylldizt/ eigi skulu þier briota nockut hans bein/ ꝛ eñ aptr seiger onnr ritning/ þr munu sia þañ i huern þr stungu. Exo. xii. Zach. xii.

Eñ epter þtta bad Joseph af Aremathia/ (Huer ed var lærisueiñ Jesu þo heimugligr/fyrer otta saker vid gydinga) Pilatũ vm at hñ mætti taka burt likama Jesu/ þ leyfdi ꝛ Pilatus/ þar kom ꝛ Nicodemus sa er fyrri kom vm nott til Jesu/ færandi sam blandada myrru vid aloe nær hundrat punda/ þa toku þr likama Jesu ꝛ sueipa ii i line med ilmandi smyrslũ/ so sem sidr er til ydinga at grefta/eñ þar i þm stad sem hñ var krossfestr/var grasgardur/ ꝛ i grasgardinum var ny stein þro i huerta at eingeñ hafdi eñ verit lagdr þangat logdu þr Jesũ/fyrer sakir atþ anga dags gydinga/ þat su grof var so nær

xx Capitule

A einũ þuott deginum/ þa kemr Maria magdalena snemma/ þa at eñ var myrkt til grafarinnar/ꝛ sier at steiniñ er burt tekiñ af grofinne/ þa hlypr hun ꝛ kemr til Symonar Petrus.ꝛ til hins annars lærisueins þañ er Jesus elskadi ꝛ seiger til þra/ þr hafa tekit burt herrañ vr grofinne/ꝛ vier vitũ eigi huar þr hafa lagt hñ/ þa gieck Petr vt ꝛ hiñ annar lærisueiñ/ꝛ komu til grafarinnar/eñ þau two hlupu [i]ent/þui hiñ annar lærisueiñ hliop vakrara þrañ Petr ꝛ kom fyrst til grafarinnar/ꝛ er hñ laut ni[dur] sa hñ linlokiñ logd þar/eñ þa gieck hñ eigi [in] kemr Symon Petrus epter hm/steigr i gro

þina/⁊ sier at linlokin eru logd þͬ ⁊ þan sueita duk er var vm hñs hofut/ eigi lagdan med lin lokunū helldꝛ sierdeiles samā wandin i einū odrū stad/ þa stie ⁊ hin añar lærisueinn inn/ sa er fyꝛri kom til grafarinar/ sa þ/ og trudi þui/ þat þr kuñu þa eigi eñ ritningina/ þ hm byꝛiadi vpp at risa af dauda/ ⁊ þa geingu lærisueinarner aptr til sialfra siña

Eñ maria stod vid grofina vti ⁊ griet/ ⁊ er hun griet/ þa laut hū nidꝛ i grofina/ ⁊ sa two eingla huitklædda/ sitiandi þͬ/ eiñ til hofda/ eñ añan til fota/ sem þr hofdu lagt likama Jesu/ ⁊ þr sogdu til hennar/ kona/ huad grætr þu/ hun sagdi þm/ þr hafa tekit burt Herrañ miñ/ ⁊ eg veit eigi huar þr hafa lagt hñ/ þa hun hafdi þtta sagt/ snerizt hun vid/ ⁊ leit Jesum standa þar/ ⁊ veit þo eigi at þat er Jesus þa sagdi Jesus til hñar Kona/ huad grætr þu/ at huerium spyr þu/ eñ hun ætladi gardvordiñ vera/ ⁊ sagdi til hans/ Herra/ ef þu bart hñ burt/ þa seig þu mier/ huar þu hefer lagt hñ so eg taki hñ i burt þadan/ Jesus sagdi til hñar Maria/ hun snerizt vid ⁊ sagdi til hñs Rabboni/ þ kallazt Meistare/ Jesus sagdi til hñͬ snert þu mig eige/ þuiat eg er eigi eñ vppstigeñ til mins fodꝛs/ far helldꝛ til brædra miña/ ⁊ seig þm/ at eg stige vpp til mins fodꝛs/ ⁊ til ydars fodꝛs/ til mins gudꝛ ⁊ til ydars gudz/ Maria Magdalena kom ⁊ kungiordi lærisueinunū/ eg hefi sied Herrañ og þetta sagdi hñ mier.

suñu | Eñ A at kuelldi þss hins sama þuott dag | agiñ | þar er lærisueinarner voru saman kōner | sc.⁊ vi | luckttū dyrū/ fyrer hrædzlu saker vid gyð | a.] | kom Jesus þar ⁊ stod i midit/ ⁊ sagdi til þ | dꝛ sie med ydꝛ/ ⁊ þa hñ sagdi þtta/ synt | hendꝛnar ⁊ sina sidu/ þa glodduzt lærisv

vid þr sau herrañ/ þa sagdi Jesus eñ aptr til þra/
Fridr sie med ydr/lika sem Fadriñ sendi mig/s°
sendi eg ꝛ ydr/ ꝛ er hñ sagdi þtta/blies hñ a þa/
ꝛ sagdi til þra/medtakit þier helagañ anda/huer-
tium hellzt þier fyrer gefit syndirnar þa eru þær
fyre gefnar/ꝛ hueriū hellzt þier þær aptr halldit
þa eru þær aptr halldnar *

Eñ * Tomas eirn af tolf/sa er kalladizt tor- * Tomas
tryggi/var eige medr þm/þa Jesus kom þa sog- m° f
du adrer lærisueinarner til hñs/ vier hofū sied Jol.
herrañ/eñ hñ sagdi til þra/nema eg siae nagla fo-
rin i hñs hondū/ꝛ eg lati miñ fingr i nagla forin
ꝛ eg leggie mina hond i hñs sidu/ þa truc eg eigi

Og atta dogū epter þat/ þa voru hñs lærisuei-
nar þar aptr eñ iñe/ꝛ Tomas medr þeim/þa kō
Jes⁹ at luktū dyrū/stod i midit ꝛ sagdi/fridr sie
med ydr epter æ/ þa seiger hñ til Thomam/riet-
tu þiñ fingr hingat/ ꝛ skoda minar hendr/ lyft
vpp þiñe hēde ꝛ leggi i mina sidu/ ꝛ vert eigi van-
truadr/ helldr truadr/Tomas suaradi ꝛ sagdi til
hñs/Drottiñ miñ ꝛ gud miñ/Jesus sagdi til hñs/
þuiat þu satt mig Toma þa truer þu/Sæler eru
þr er eigi sia ꝛ trua þo. *

Morg oñr teikn þa giordi Jesus i augliti si-
na lærisueina/huer eigi eru skrifut i þessari bok/
eñ þetta er þui skrifat at þier truit/ þat Jesus
sie Kristr gudz sonr/ s° at þier truader hefdut
eilift lif i hans nafne. xxi. Capitule

Epter þat * opinberadi sig Jesus/vid * fio-
hafeñ tiberiadis/eñ hñ opinberadi sig dag pa-
s° /at þr voru til samans/Sȳmō Pe- la/
tr⁹/ ꝛ Tomas sa er kalladizt torttyg-
gi/ ꝛ Nathanael sa er vr af Chana

 vi

vr galilea hieradi/ ꝛ syner zebedei/ ꝛ eñ adrer tuey ir af lærisueinunũ Symon petrꝰ seiger til þra/ eg vil fara at fiska/ þr sogdu hm̃ vier viliũ ꝛ koma med þier/ þr geingu vt ꝛ stigu strags a skip/ ꝛ a þre nott feingu þr eckert/ eñ at morne kõnum/ þa stod Jesus i fiafar fiorunne/ lærisueinarner vissu eige at þ var Jesus/ þa sagdi Jesus til þra/ born hafi þier ecki til matar/ þr suorudu hm̃/ ecki/ eñ hñ sagdi til þra/ kastid vt netinu til hægre handar vid skipit/ ꝛ þa munu þier nockut finna/ þa kostudu þr vt/ ꝛ gatu eigi dregit fyrer fiolda saker fiskanna/ þa sagdi sa lærisueiñ til petrus sem Jesus elskadi/ Herrañ er þ

Eñ þa Symon Petrꝰ heyrdi þ at Herrañ væri þ/ vafdi hñ vm sig motlinũ/ þat hñ var nakeñ/ ꝛ varpadi sier vt a siæeñ/ eñ adrer lærisueinarner komu a skipi/ þuiat þr voru eigi langt fra lande/ sᵒ nær sem two hundrut alna/ ꝛ drogu netid m̃ fiskunũ/ ꝛ þa þr stigu a land sau þr elldz glædr/ ꝛ fisk yfer lagdan/ ꝛ brand /Jesus seiger til þra færit hingat af þm fiskunũ þier feingut nu Symon Petrꝰ stie vpp ꝛ dro netid at lande fullt af storum fiskum/ hundrat þria ꝛ fimtiger/ ꝛ þott þr væri sᵒ marger þa rifnadi þo eige netid/ Jesꝰ seiger til þra kome þier ꝛ snædit/ eñ eingeñ lærisueinanna þordi at spyria hñ at/ huer ert þu/ þat þr vissu at þ var herrañ) þa kõ Jesus/ ꝛ tok braudit/ gaf þeim þ/ ꝛ like eirnen fiskeñ/ ꝛ þetta er nu hid þridia siñ er Jesus opinberadi sig sinũ lærisueinũ/ epter þ hñ var vpp risiñ af dauda *

Þa þr hofdu nu snætt/ seiger Jesus til Symon Petrs/ Symon Jonasson elskar þu mig meir eñ þsser/ hñ sagdi hm̃/ Ja Herra/ þu veizt at eg elska

þig

þig/hñ ſagdi þa til hñſ/þ ad þu lomb min/eñ ſeiger hñ aptr i odru ſiñe til hñs/Symõ Jonas ſon elſk þu migh hñ ſeiger him/Ja Herra/þu veizt at eg elſka þig hñ ſeiger þa til hñſ/þad þu ſaudi mina/ hñ ſeiger eñ aptr i þridia ſiñe til hñs Symõ Jonas ſon elſk þu mig/þa hrygdizt Petr vid/þui hañ ſagdi þryſuar / elſk þu mig/ z ſagdi til hñſ/ Herra/ þu keñer alla hluti/þu veizt at eg elſka þig/ Jeſus seiger til hanſ/al þu þa ſaudi mina

Sañliga sañliga ſeige eg þier/þa þu vart yngre/gyrter þu ſialþr þig z gieckzt þangat þu vill der/eñ þa þu elldizt/munt þu þinar hñdr vt breida/ z añar mun þa gyrda þig/ z þangat leida ſẽ þu villt eigi/eñ þtta ſagdi hñ/teickandi mz huer-ium dauda at hñ ſkylldi gud dyrcka

Og ✠ þa hñ hapdi þtta ſagt/ſeiger hñ til hñſ ✠ Jon. Jolu ... þu mier epter/Petr snere ſier vid/z leit þañ ... ſuein epter þylgianda ſem at Jeſus elſkadi/ſa ... z vm kuelldmaltidina hapdi a hñſ brioſti leig-... z ſagt/Herra huer er ſa er þig þorradr/þa pe... tr leit nu þñañ ſeiger hñ til Jeſu/Herra huad ſkal þſſi/Jeſus seiger til hanſ/ef eg vil at hañ bliþe til þſſ at eg kem/huad kem: þ vid þig/ þylg þu mier epter/ þa gieck su ordrada a medal brædra ña/ þſſi læriſueiñ deyr eige/ z Jeſus ſagdi eigi til hñſ/hñ deyr eigi/helldr eñ eg vil at hñ blipe til þſſ at eg kẽ/huad kem: þ vid þig/ þſſi er ſa læriſueiñ ... vm þtta ber vitnez þtta ſkripadi/ z vier vitũ at ... vitniſburdr er ſañ ✱

Þar eru z marger adrer hlutir ſẽ Jeſ9 giordi ... tier/ep þr ſkylldu aller ſkripazt/huer epter od... (þa helld eg) at heimriñ mũdi eige ... þeir bæk: sem ſkripazt mættu.

¶ Hier endazt S. Johañis gudzſpioll

Hier heꝼꝛt vpp ſa annar partur S. Lucas gudz ſpialla/ſem er vt aꝼ Poſtula giordum

Fyrſte Capiuule.

R vppſti gningar dag

HJñ R ꝼyꝛꝛa bokmala/gi/orda eg/at ſoñu vm allt ꝥ (þu Theophile) ſē Jeſus hoꝼ vpp at giora ⁊ lęra allt til ꝥſſ dagſ/er hñ vard vpp numiñ/ epter þui hñ haꝼdi ꝼyrer heilagā anda kuñgiort Poſtulunū. Hue ria hñ haꝼdi ⁊ vtualit ꝥ m er hñ tiade ⁊ ſialꝼuañ ſig liꝼanda epter piſl ſina/i marg hattudū aydſyniu gū/⁊. liet þa ſia ſig vm (xl daga) talandi ꝼyrer þm aꝼ gudz riki/ Og ſem hñ haꝼdi þa ſaman ſaꝼnad/baud hñ þm at þꝛ ꝼęri eigi vt aꝼ Hieru ſalem/ Helldꝛ at þꝛ ſkylldu epter bida ꝼyrer heite ꝼodꝛſins/ſem þier (ſagdi hñ) haꝼit aꝼ mier heyrt þuiat ꝫañliga ſkirde Johañis med vatne/eñ þier ſkulut med heilogū anda ſkirder verda/eigi langt epter ꝥſſa daga.

Eñ þꝛ ſem þar voru til ſamans koñer/ſpurdu hñ at ⁊ ſogdu/ Herra/villtu nu a ꝥſſm tima vpp rietta Jſraels riki/eñ hñ ſagdi til þ ra/ ꝥ er eigi ydart at vita ſtunder edꝛ puncta timaña/hueria ꝼad erin ſette i ſialꝼſ ſins valldi helldꝛ munu þier aud lazt krapt heilagꝛ anda/ ꝥſſ er ꝼꝼuer ydꝛ mun koma/⁊ þier ſkulut miner vottar verda til Hieruſalem ⁊ i ollu Judea ⁊ Samaria ⁊ allt til Jns ydꝛ ſta iardar enda

Og

Og er hn̄ hafdi þtta sagt var hn̄/ þm̄ a síaondū
vppnumin̄ ꝛ skyit tok hn̄ vpp i burt fra þra augū
ꝛ er þr horfdu vpp epter hm̄ til himins faranda Marci
Sia: at tueir men̄ stodu hia þm̄ i hvitū klædum Lu.
Hverier ꝛ sogdu/ þier men̄ vt af Galilea/ til hvers
standi þier ꝛ horfit vpp i himin̄in/ þssi Jesus eꝛ
vpp numin̄ er fra ydr til himins mun koma/ lika
so sem þier saut hn̄ til himens fara ✱

Þa sneru þr aptr til Hierusalem af fiallino
hui sem kalladist vidsmiors vidar fiall/ huert
ed i burt fra Hierusalem er nær huort dags gong
gu ꝛ er þr komu in̄ geingu þr vpp i þan̄ Sal/ hu
ed varir voru at vera Petr ꝛ Jacobus/ Johan̄es/
Andreas/ Philippus/ Thomas/ Barthalameus ꝛ
Mattheus Jacob Alphei/ Symon Zelotes/ ꝛ Ju
das Jacob broder/ þsser voru med einū huga sto
duger i bæn ꝛ a kalle/ med kuin̄unū/ ꝛ med Mariu
moder Jesu ꝛ hans brædrum.

Og a þm̄ dogum stod vpp Petr a mille lærir
sveinan̄a ꝛ sagdi (en̄ flockr þra man̄a er þar voru
til samans koner var nær tuttugu ꝛ hundrat)
þier men̄ ꝛ brædr/ þri ritningu byriadi vpp at fyl
last/ Hueria ed helagr andi adr fyrer sagdi fyrer
mun̄ Davidz/ vt af Judase/ huer ed var fra leids
sogare sem Jesum hondludu/ Sa er ꝛ talen̄ var
medr oss/ ꝛ hn̄ hlotnadist hlut deilld þssa vors
embættis/ Hn̄ hefer at sonu eignazt akrin̄ vt af
ranglætisins verd aurum ꝛ heingdi sig sialfuan.
vpp ꝛ er i midiu sundr i two hlut broskin̄/ ꝛ hn̄s
iɳnyfle ero ꝛ aull vt hlaupin̄/ ꝛ þ er ollū kun̄igt vor
dit þm̄ er i Hierusalem byggia/ so at sami akur
er kalladr a þra tungu Hakeldama/ þ er
blodz akur.

Þat

Þat s° er skrifat i psalma bokinne/hans sæti sk
i eydi verda / eigi sie sa nockr sem þar inne byg
Matthi / hans byscups dom medtaki annar. ℞ Þyrer
in° dag þaþer þ/ at af þeim mōm sē alla tima hafa i bla
oss verit fra þui er Drottinn Jesus tok at gan
al.lxviij vt / inn vor a mille/ vppbyriandi i fra skirn J
hannis allt til þess dags er hann var vppnuminn i. f
oss/ at einn af þeim verdi vottr hans vppri su mec
Og þr settu til two Joseph þann er i let (o
Barsabas/ at vidr nefne Just/ / Matthiam/ b
du / sogdu/ þu Drottinn sem veitzt allra manna hi
orta/ syn huorn þu vt velur af þessum tueimr/ s
at einn medtaki þ þionustu rum / postuligt emb
ti i fra huerju Judas er af fallinn/ þ hann burt f
ri i sinn stad/ / þr logdu hluti yfuer þa/ hlutr
fiell yfuer Matthiam / var hann reiknadr til tol
þra ellifu Postula.

Annar Capitule

OG þa ℞ er fullkōnudizt hvita sunn
dagar/ voru þr aller med einum huga
Hvitasu. a þeim sama stad/ / þar vard skyndel
ga þytr af himne/ lika sem myckels ti
komandi vindar/ / fylldi vpp allt hu
sit þar þr satu i/ / a þeim sauzt sundr greinligar
tungr/ s° sem at være þ ꝺt gloandi/ hann setti sig /
yfuer sier huern þra/ / þr vrdu aller fuller af
heilogum anda/ / toku at mæla ymisligar tungr/ ep
ter þui sem heilagur andi gaf þeim til vt at tala.

Enn þar voru Gydingar byggiandi til Hierusa
lem/ gudliger menn/ vt af allra handa þiod þr e sē
vnder himnenum er/ / er þessi rodd skiedi kō mann
fioldinn til samans / vard otta slegenn/ þuiat huer
einn heyrde þa tala sina tungu/ s° þ at aller toku at

ottazt

ttazt ꝛ vndrazt ꝛ sogdu Sia! Eru ꝥsser eigi aller
m. þar tala vt ap Galilea/ huernen heyrū vier
a/huer eñ sitt tungu mal/ ꝥ ed vier erū iñe ꝼæd
r/Parthi ꝛ Medi/ ꝛ elamite/ ꝛ þr sem byggia i
Mesopothamia/Judea/Capadotia/Ponto ꝛ Asia
Phrigia ꝛ Pamphilia/a Egipta landi ꝛ i Alpum
Lybye/hueriar at eru nærri Cirenia/ ꝛ vt lenſker
ap Roma/gydingar ꝛ þr sem Judar hapdu gi-
orzt. Cretar ꝛ Arabiar ꝛ vier heyrū þa tala vorū
tūgū gudz ſtormerki ✱ Eñ aller vrdu otta ſlegner
ꝛ vndrudurzt ꝥ/ſeigiandi ſin a millum/Huat man
ꝥtta vilia verda/ eñ adrer darudu þa ꝛ ſogdu/at
þr værri puller ap nyu vine

Pa ſtod vpp Petr medr þm ellipu / hop vpp
ſina rauſt/ ꝛ taladi til þra/Þier gydingar goder
meñ ꝛ þier aller sem buer til Hieruſalem ꝥ ſie ydr
kuñigt ꝛ latid ydr min ord i eyrū loda þuiat ꝥſſer
eru eigi druckner sem þier meintud/ a medan ꝥ er
ei meir eñ þridia ſtund dags. Helldr er ꝥ/at huat
ſagt var adr ꝼyrer ſpamañiñ Johel/ ꝥ ſkal ſkie a
ſidurſtū dogū ſeiger drottiñ/ at eg ſkal vt hella ap
minū anda yper allt holld/ ꝛ ſyner ydrer ꝛ dætur
ydrar ſkulu pyrer ſpa ꝛ vngmeñe ydar ſkulu ſio-
ner ſia/ ꝛ ydrer olldungar ſkulu drauma dreyma
ꝛ eg ſkal atuiſu vt hella ap minū anda/a þm dog-
gū yper mina þræla ꝛ yper minar ambatter ꝛ
ꝛ þr ſkulu pyrer ſpa/ ꝛ eg ſkal gepa ſtormerki a
himnū vppi ꝛ teikn a iordu nidre/blod ꝛ elld ꝛ reyk
ſuælu/Soliñ ſkal ſnuazt i myrkr eñ tunglit i blod
adr eñ ſa hiñ myckle ꝛ alkuñe dagr drottins kemr/
ꝛ ꝥ ſkal ꝛ ſkie at huer ſem akallar napn Drottins
ſa ſkal holpiñ verda

Þier Jsraels meñ heyrit ꝥſſi ord/Jeſū ap Na-

dareth/ eiñ maña af gudi vid ydr auglystañ med
krapta verckũ/ stormerkiũ ⁊ taknum þau er Gud
giordi fyrer hã a medal ydar/ so sem þier sialf-
uer vel vitid/ þañ sama (epter ꝥ hã var af til set
tu radi ⁊ gudz fyre hugsan ofr selldr) hafi þier
tekit hã fyrer hendr ranglatra ⁊ krossfest hã ⁊ lif
latid. Huern gud hefer vppreistan/ at vppleystũ
daudans hormũ/ fyre þui at ꝥ var o moguligt at
Psal. xvj hã skylldi af hm̃ halldiñ verda/ þuiat Dauid sei
ger so af hm̃/ Eg hefi alla tima Drottiñ fyre
miñe augsyn settan/ þuiat hã er mier til hægri ha
ndar/ so at eg skel fanzt eigi/ fyrer ꝥ er mitt hiar
ta gladdizt ⁊ tunga min gledzt/ af þui at mitt
holld man huilazt i voniñe/ þat þu munt eige for
lata minar ond i heluite/ ⁊ eigi leyfer þu ꝥ at þiñ
heilage skule rotnan sia/ Kuña giordir þu mier
lifsins vegu/ þu munt mig medr gledi fylla fyrer
þinu augliti.

Þier meñ goder brædr leyfit mier med frelse
Reg. ij til ydar at tala af forfodrinũ Dauid/ þuí hã er
framlidiñ ⁊ grefttradr/ ⁊ hãs grof er hier/ hia oss
allt til þssa dags/ af þui at hã var nu spamadr
⁊ vissi ꝥ/ at gud hafdi hm̃ med eidi fyrer heitid:
ꝥ frio fgũ hãs lenda/ skylldi a hãs stoli sitia/ he
fer hã ꝥ adr fyre sied ⁊ talad af kristz vpp risu/
at hãs sala sie eigi i heluiti forlatin ⁊ ei hafi hañ
rotnan sied. Þeñan Jesũ vpp vackti gud/ Huers
vottar vier erum aller

Nu hã er fyrer gudz hægri hond vpp hafiñ/
⁊ at medteknu heilagr anda fyrer heite af fodr-
nũ/ vt hellti hañ þssu ꝥ þier siaet ⁊ heyrit/ þuiat
Dauid er eigi vpp stigiñ til himna/ eñ hã seiger/
Psal cix Drottiñ sagdi drottne minũ/ Sit þu til miñar hæ
gri

dandi / þar til eg set ovine þina til skarar fotsk-
[illegible] / þui vited þ nu fyrer sañ allt Israels hus / at
[illegible] giordi þñan Jesum / huern þier krossfestud /
[illegible] einũ Herra ꝛ Christe

En er þr hofdu þta heyrt / samstunguzt þr i
[illegible]ctano ꝛ sogdu til Petrs ꝛ til añara Postulaña /
[illegible] meñ ꝛ goder brædr / huad skulu vier giora /
[illegible] sagdi til þra / giorit yfuer bot / ꝛ huer ydar eiñ
[illegible] skira sig i nafnë Jesu Kristi til fyrergefning
[illegible] ydarra synda / ꝛ þa munu þier medtaka hei-
[illegible] anda giof / þt ydart ꝛ ydvars barna er fyre-
[illegible] / ꝛ allra þra sem i fiarska eru / hueria hellz
[illegible] drottiñ vor hier til kallar / ꝛ m3 morgum
[illegible] ordũ vitnadi hñ fyrer þm / a minte þa ꝛ sag
[illegible]tid frelsa ydr i fra þssari vondre sleckt / og
[illegible] fuser medtoku hñs ord / voru skirder / ꝛ þar
[illegible] a þm deige vidaukner nær þrim þusunduȝ
[illegible]r blifu ꝛ aller stoduger i postulaña (salna
[illegible]ngu ꝛ i sameyti ꝛ braudzins brotningu ꝛ i bæ-
[illegible] halldi / Og allra saler urdu otta slegnar / ꝛ þar
[illegible]rduzt morg takn ꝛ stormercki fyrer postulana
En aller þr sem truader voru vordner voru til
samans ꝛ hofdu alla hluti sameiginliga / eigner
sinar ꝛ fasta gotz selldu þr ꝛ sundr skiptu þui me
dal allra / epter þui sem hueriũ var þorf a / ꝛ iaf
[illegible]an voru þr dagliga med einũ huga / huer hia o-
[illegible]um i musterino ꝛ brutu braudin i ymsum husũ
[illegible]ku fæzlu ꝛ lofudu gud m3 fagnadi ꝛ einfoll
[illegible] hiarta / ꝛ hofdu nad hia ollu folki / eñ Drottiñ
[illegible]di dagliga til sofnudzins þa er hialpazt attu.

Pridie Capitule

Nu þr Petr ⁊ Johañes geingu til ſamans
vpp til muſteriſins vm (ix ſtund ſẽ van
aligt var at bidiazt fyrer/. ⁊ þar var
þſſ konar madr ſẽ halltur hafdi verit/
fra ſiñar modr kuidi/ſa liet bera ſig/ ⁊
þr ſettu hñ dagliga fyre muſteriſins dyr/ þær ed
kolludurzt eiar fogru/ s° at hñ bædi olmuſu af
þm er iñ i muſterit geingu/ þa hñ sa þ Petr ⁊ Jo
hañes villdu iñganga i muſterit/ bad hñ/ at hm
gæfizt olmu ſa/eñ Petr horfdi a hñ med Johñi/⁊
ſagdi/horf þu a ockr/eñ hñ horfdi a þa vonandi
at hñ mundi fa nackut af þm/ eñ Petr ſagdi/ſil
fr ⁊ gull hefi eg eigi/eñ þ eg hefi/þ gef eg þier/
J nafni Jeſu Chriſti af nadareth ſtatt vpp ⁊
gack/⁊ tok i hñſ hægri hond/⁊reiſti hñ vpp/⁊ iafn
ſnart ſtyrcktuzt hñs legger ⁊ iliar/ ſpratt vpp gat
geingit ⁊ ſtadit/⁊gieck iñ med þm i muſterit/ſta
uck vpp ⁊ gieck lofandi gud

Og allt folk sa hñ ganga/⁊lofa gud/ þr þek
tu hñ ⁊ þ hñ væri sa/ſem fyrer olmuſu hafdi ſe
tid/ fyrer fogru dyrũ muſteriſins/⁊ þr fylltuzt
af vndran ⁊ hrædzlu yfuer þui er hm hafdi gi
orzt/eñ ſem þſſi hiñ hallti er heilbrigdr var vor
diñ/hiellt ſig at Petre ⁊ Jone hliop allt folkit til
þra i þ forbyr ge ſẽ heiter Salamonis/vndrandi
fiorda En Þer Petr sa þ andſuaradi hñ folkino (þtta
pasſka þier Jſraelſ meñ huat vndrar ydr þtta edahuar
fyrer ſprogſetie þier ockr s° ſem hefdi vid giort
þn hñ ganganda fyre vorn eigeñ kraft ⁊ verd
ſkulldan. Gud Abrahamſ/Gud Jſaacſ/Gud Ja
cobs/Gud fedra vorra/ hefer vegſamat ſiñ ſon
Jeſum/huern þier at ſoñu ofr ſélldut ⁊ neitudut
fyrer auglite Pilati/þa hñ dæmdi þo at hñ ſkyll
di laus

hans latazt/en þier af neitudu hinn heilaga ⁊ riett
lata/ ⁊ beiddust at sa manndrapa madr ſkylldi ydr
gefazt/ at viſu lifſins grafara aflifudu þier/
Huern ed gud vpp vackti af dauda/ hueꝛs vott
at vier erum/ ⁊ fyrer þa tru sem a hans nafn er/
hefer hann þennan ſem þier ſiaet ⁊ þeckit ſtyrckt i ſi-
nu nafni/ ⁊ su trua sem er fyre hann hefer þeſſum
gefit heilbrigdi i allra ydvara augſyn

Nu veit eg goder brædr at þier hafit giort þ
af o vitzku/ s. sem at ydrer hofþingi. en sa gud
sem fyrer munn allra ſinna ſpamanna/ hefer adr
kunngiora latid/ huernen Kriſtr atti at lida/ ⁊ full-
komnadi þ s./ fyrer þui giorit yfuer bot ⁊ snuizt
s. at afmaizt ſynder ydrar ✻ S. at ea endr lif
gunar time kome af herrans augſyn/ nær hann ſen
der þann sem ydr verdr nu fyrefram bodadr Je-
sus Kriſtr/ huerium at , hn byriar himininn til
sin at taka allt til þra ſtunda þa aller hluter ſku-
lu endrſkickader verda/ Hueria hlute gud hefer
adr talat fyre munn allra ſinna heilagra ſpamanna
fra veralldar vpp hafi

Þuiat Möyſes hefer ſagt til fedranna/ Spa- Deut.
mann mun gud dröttinn ydar vpp vekia ydr vt af
brædrum ydar/ mier likann/ hann ſkulu þier heyra/
⁊ ollu þui er hann mun ſeigia til ydar/ og þ mun ⁊
ſke at huer su ond sem eige heyrir þann ſama ſpa
manne ſkal ut ſkufut verda fra folkinu/ ⁊ aller
ſpamenn i fra Samuel ⁊ þar epter s. marger ſe
talat hafa/ þr hafa af þeſſum dogum kungiort

Þier erut ſpamannanna ⁊ ſattmalans börn/ hue Gene.
rn ed gud giordi vid fedr ydra þa er hann ſagde xxij
s. til Abrahams J þinu sædi ſkulu blezazt aller
at þioder iardar. Ydr þa hefer gud vpp vacktann

ſinn

sins son Jesum/ & hefer hann til ydar sent/ ydr at bl
tza/ so at huer ydar eirn snerizt i fra sinne illzku.

Fiorde capitule.

Enn sem þeir toludu til folksins/ komu til þeir
prestar & yferbodarar musterisins
Saducei/ þeim misliekadi þat þeir skylldi
læra folkit/ & þ þeir bodudu i nafne Je
su vpp risu af dauda/ logdu hendr a þa & settu þ
i v[ar]dhalld til næsta morguns/ þat kuelld var
komit/ enn marger af þeim er ordit heyrdu/ giordu
tru[a]der/ & tala þra manna vard nær fimm þusun
Enn at morne komnu/ samansafnuduzt hofd
ingiar þra & olldungar & skriptlærder i Jerusalem
Hannas kennemanna hofdinge/ & Caiphas Johann
& Alexander & so marger sem þeir voru vt af ken
manna kyni/ skickudu þa mitt fram fyrer sig
spurdu þa at/ af hueriu krapti/ eda i huersna
giordu þier þetta Petr fyllr af heilogum anda sa
de þa til þra/ heyre þier hofdingiar lydsins & all
ungir i Jsrael/ þott vier rannsakizt i dag vm þat
vier giordum vel til þessa siuka mannz/ & af hue
skiale hann var heilbrigdr gior/ þa sie ydr þ & oll
folki i Jsrael kunnigt/ þat þessi stendr (i nafne Je
Christi af Nazareth/ þann þier krossfestud/ hue
er gud vpp vackti af dauda) hier fyrer ydr he
b[rig]dr/ hann er & sa steinn sem vtskufadr er af y
vpp byggiorum/ huer ed giordr er at hofdi hyrn
g[ar]/ & eigi er i nockrum odrum heilsu giof/ þat þ
er eckert annat nafn gefit himnum vnder a med
m[onnu]m i hueriu oss byriar heilum at verda

Enn sem þeir sau stodugleik þra Peturs & Johann
vndrudu þa/ þui þeir vissu fyrer sann þ þeir voru
[o]lærder leikmenn/ & þeckru þa/ þ þeir hofdu ver
med Jesu/ enn þeir sau manninn/ þann sem heill var

þꝛ ſtanda hia þm̃/ ⁊ kuſu þr ecfert i mot at ſel-
gia þa ſkipudu þꝛ þm at vikia vt i burt ꝼra radi
no ⁊ toku þa at radgazt vm ſin a mille/ ⁊ ſogdu/
huad ſkulu vier giora þſſm mõm þat þ teikn ſem
aꝼ þm var giort/er kunigt ollũ þm ſem i hieruſalẽ
byggia/ ⁊ vier getum þui eigi neitad/ eñ ſo at þ
ſkuli eigi vidara vt ſpyriazt medal ꝼolkſins/ þa
oguñ þm aluarliga/ at þꝛ ſeigi eigi neinũ mañe
hiedan i ꝼra aꝼ þſſu naꝼne

Og þꝛ lietu kalla a þa/ ⁊ budu þm/at þꝛ toludu
mz ongu moti/nie helldꝛ kendu i naꝼne Jeſu/eñ
Petꝛ ⁊ Johañis ſuorudu/ ⁊ ſogdu til þra/dœmit
þier ſialꝼuer/huort þ er riett i gudz auglite/at vier
ſkulum ꝼramar hlyda ydꝛ eñ gudi/ þat þ megu
vier eigi/at vier ſkulum eigi tala þ huat vier hoꝼ
um heyꝛt ⁊ ſied/eñ þꝛ ognudu þm/ ⁊ lietu þa lau-
ſa/ ⁊ ꝼundu eigi huernen þꝛ gœti þa pint ꝼyre ꝼolk
ſins ſaker/aꝼ þui at aller loꝼudu gud yꝼuer þui
ſem til haꝼdi borit/ þuiat sa madꝛ var meir eñ ƒƺl
ƺra)/a hueriũ eð ſkied var þtta heilſu teikn

Og ſem þſſer vorv lauſer latner/komu þꝛ til ſiña
kungiordu þm huad hellzt at preſta hoꝼdingiar
⁊ olldungarner hoꝼdu til þra ſagt/ þa þꝛ heyꝛdu
þ/hoꝼu þꝛ vpp mz einꝫ hnga ſiña raudd til gudz
⁊ ſogdu/þu drottiñ ſem ert sa gud er giorder him-
iñ ⁊ iord/ sioeñ ⁊ alla hlute hueriar i þm eru / sa
þu ſagder ꝼyrer muñ þionſ þinſ Dauidz / ꝼyrer
þui ædu so hiner heidnu ⁊ ꝼolkit a ſetti þ huat
hiegomligt vat/Konungar iardariñar hielldu til
ſaina/ ⁊ hoꝼdingiar ſamã ſoꝼnuduzt i eitt i giegn
Drottne ⁊ i giegn hanſ chriſte

Þat señeliga komu þꝛ til ſamans i þſſari borg
i giegn þinum heilaga ſyne Jeſu/ þañ þu ſmurt
haꝼder/Herodis ⁊ Pontuerſkr Pilatus/ſamt odꝛũ

heidingiũ r Jsraels folki/at giora huat þin h
þitt rad hafdi adr fyre hugsat huat skie sk
r nu Drottiñ lit þu a þra heitingar r gef þ
þionũ mz allri alud at tala þitt ord/ r riett
na hõd s° at þar skiee teikn/heilsor mãña sto.
di fyre nafn þins heilaga sonar Jesu/r sem
hofdu bedizt fyrer/hẽ ꝙrdizt sa stadr i huerlũ
voru til samans safnader/ r þr vrdu aller fu
af heilogũ anda/r toludu gudz ord mz allri a

Eñ mañmergd þre er trudi var eitt hiarta
eín ond/ r eige sagdi nockr þra at þ̇ ꝙ eil sitt
hñ ætti/helldr voru þm aller hluter sameigenli
r af mycklũ krapti gafu Postularner vitnesb
af vpp risu Drottins vors Jesu christi/r mz
nad var medr þm ollũ/ þar var r eingeñ þr
fandi þat s° marger sem þr voru er akra e
husattu/ þr selldu þ r fluttu verdkaup þra
inga sem þr hofdu sellt/ r logdu fram fyre
tr postulañ r sier hueriũ skiptizt epter þui h
hafde þaurf til

Eñ Joseph sa er auknefndr var af post
num Barnabas/huat er þydizt huggunar son
leuite at ætt vt af Ciprien/hañ hafdi akr r sell
þñ/bar verdit/ r lagdi fyrer fætr postulañ

fimte capitule

Einn þiꝛkonar madr sem Ananias
at nafne/medr husfreyiu siñe
ra selldi eigner sinar/ r duldi af
dino at vitand siñar husfreyiu
ꝙerdi sumañ hlut r lagdi til
postulaña/ þa sagdi Petr/Anania þui vpp
di and skotiñ hiarta þitt/s° at þu lyger at h
um anda/ r dulder sumu af verdaurum akr

vat

Seigi þiñ at ollu/ z þaþn̄ var ſelldr/ var hn̄ i
malldi/ þyre þui ſetter þu ſlikañ hlut þier i
arta/ eigi heþer þu logit at moñū helldr at gudi/
eñ þa Ananias heyrdi þſſi ord/ datt hn̄ nidr z gaþ
vpp ondinai/ z hrædzla myckel kom yþuer alla
þa ſem þ heyrdu/ eñ vngmeñin ſtodu vpp z toku
hn̄ i burt/ baru hn̄ vt/ groþu hn̄.

Og þ ſkiedi iñan ſkamz nærri þrim ſtundū/
at hn̄s huſþreyia kom þar iñ/ z viſſi eigi huat þ
haþdi giorſt/ eñ Petr ſeiger til hn̄ar/ ſeig þu mier
kona huort þid ſelldut akrin ſo dyrt/ Hun ſagdi/
Iarnen ſo dyrañ/ þa ſagdi Petr til hn̄ar/ þyre þui
eru þid ſam þyck ordin at þreiſta anda Drottins
Siadu/ at þætr þra ſem/ iordudu mañ þiñ/ eru
þyrer dyrū vti/ z þr munu þig vt bera z iaþn
ſnart datt hun nidr þyrer þætr hm̄ z gaþ vpp on
dina/ eñ vngmeñin komu iñ/ z þundu hana dau
da/ baru vt z groþu hana hia mañi ſinū/ z myck
lū otta ſlo yþuer allañ ſoþnudiñ/ z yþuer alla þa
er þ heyrdu

Eñ 4 morg takn z ſtormerki giordut mz lydnū
þyre poſtulañ hendr/ z aller voru þr a ſāt mz ei
nū huga i þorbyrgi Salamōis z onguer adrer dirþ
duzt meir at ſamlaga ſig þm̄/ helldr myckladi þa
lydurñ/ þar tok z eñ meir at aukazt þiold þra karla
z kueña ſē a Drottiñ trudu/ ſo at þr baru vt vañ
ſæra meñ a ſtrætin/ z logdu þa a ſængr edr borur
ſo þa at Petr kæmi/ at hn̄s ſkuggi/ ſkygdi yþuer
nockra aþ þm̄ Þar komu z marger til ſamans vt
aþ þiñ borgū ſem i nand voru vid Hierūſalē/ z
þærdu med ſier ſiuka/ meñ z þa ſem aþ o hreinū
andū kualder voru/ huerier ed aller vrdu heilbrig

Þa ſtod vpp kēnemañ hoþdingiñ z (ðcr: 4

þr aller sē med hm̄ voru huerier ed eru villu Ꝺ
kr Saduceorum/ꝛ vppfylltuzt af hatre/ꝛ le nar
hendr a postulana/ꝛ settu þa in̄ i almēnelig vatr v
haullđ/eñ Engell drottins kō vm nott ꝛ lauk vpp
dyr myrkua stofun̄ar/ leiddi þa vt ꝛ sagdi/farg
ᴇit/stigit vpp/ꝛ talit til folksins i musterino aull
þssi lifsins ord/ þa þeir hofdu þ heyrt geingu þin
in̄ i dog̃ i musterit/ꝛ toku at keña. g
Eñ er keñe maña hofdingeñ kom til/ꝛ þr e/
med hm̄ voru/kolludu þr saman radit/ꝛ alla ol er
dunga Jsraels sona/ꝛ sendu til myrkua stofuña
þa at sækia/eñ þa þienararner komu þar ꝛ fund a
þa eigi i myrkuastofuñe/hurfu þr aptr ꝛ kuñgio lu
du þm̄ þ ꝛ sogdu/myrkua stofuna fundu vær a
sońu luckta mz allri at hygle ꝛ vard meñina sta k
dandi þar framan fyre dyrum/eñ þa vier luk e
vpp.fundu vier onguañ þ̃ iñe/eñ er keñe madr ya
ꝛ yfuer stiornare musterisins/ꝛ adrer fleire keñ
maña hofdingi heyrdu þssi ord toku þr at verd a
efa blander vm þa huat af þ m̄ mundi megn
verda ſ
Þa kom þar nockr/sa vnderuisadi þm̄. Siaet dez
þr meñ sē þier settut i myrkua/stofu eru i musl n
rino/standa ꝛ keña þar folkino| þa for yfuer h
darin̄ burt med þienurunū ꝛ socktu þa fyre vt a
opr valld/ þat þr ottudust folkit/at þr mundi m a
grioti gryter verda/ꝛ sem þr socktu/ þa stickudi
þr þm̄ fyrer radit/Keñe maña hofdingeñ spur o
þa at ꝛ sagdi/hofu vær eigi af allre aluoru bo
dit ydr/at þier skylldut eigi læra i þssu nafni/ no
Siaet at þier hafit vpp fyllt Hierusalem mel
ydra keñing/ ꝛ þier viliet ꝺ leida yfuer oss þes
maňz blod

En Pet. ſuaradi/ og þr poſtularner og ſogdu/ fra.
ar ber at hlyda gudi en monnum/ gud fedra vorra
vpp vackti Jeſum/ huern þier liflatid og
heingdut a treit/ þennan hefer gud med ſinne
hægri hendi vpphafit til eins hofdingia og lauſ
nara/ at veita Jſrael yfuer bot og ſyndanna fyrergef
ning/ og vier erum hans vottar til þeſſara orda/ og hei
lagr andi/ huern ed gud gaf ollum þeim er hm hly
da/ en þa þr heyrdu þ/ ſkaruzt þr i moti/ og hugludu
ofer at liflata þa
Þa ſtod vpp nockr phariſeus af radino Gama
liel at nafne eirn laugmeiſtari mykels virtr af
ollu folki/ og baud at poſtularner ſkylldu vikia vt
eina ſtundar ſaker/ og ſagdi til þra/ þier Jſraels men
takit ydr i vackt huat þier ſkulut giora vidr þeſſa
men/ þuiat fyrer þeſſa daga reiſ vpp Theudas ſeiandi
ſig nockurn vera/ huerium at ſamſintu tal ma
na nær fiorum hundrudum/ huer at i hel er ſleigin/
og aller þr ſem hm trudu eru i ſundr dreif der og at
eingu giorder/ epter hn ſtod vpp Judas af galilea
ſkottunar dogum og vm ſneri myklu folki epter
ſer/ og hn fyrer forſt/ og aller ſo marger ſem hm ſa
mntu eru i ſundr tuiſtrader.
Og nu ſeigi eg ydr vikit fra þeim monnum og latid
þa fara/ þat ef þita rad edr verck er af monnum til
a forgeinſt þ/ en ef þ er af gudi þa meigi þier
eigi fepia/ ſo at eigi ſynnuzt þier berianzt vid gud i
holl/ þa ſamſintu þr hm og kolludu a poſtulana/
hyrcktu þa og budu þm at þr tolydu med eingu
moti i nafni Jeſu og forlietu þa
En þr geingu at ſonu glader i burt fra radz inſ
ſian/ þ þr hofdu þeſſ verduger verit at lida ha
ung fyrer Jeſu nafns ſaker/ og huern dag i muſter

na ⁊ ſodrū fleirū huſū gafu þeir eigi vpp at kẽne
⁊ predika Euangeliū vt af Jeſu Chriſto

Siette Capitulum

A þeim dogū/ſẽ at vogx tala lærisueina
na/giordiz mogl medr þeim girſkum i
gegn hinū ebreſkum/ af þui at ekki
þra fyrlituzt i dagligre þionuſtu/ þa
tolf kolludu þa til ſamans fioldañ læ
risueinañа/⁊ ſogdu/ þ er eigi hæfiligt at vier for
latum gudz ord/⁊ þionū fyrer bordū/fyrer þui
goder brædr ſkygnizt vm yd^r i mille epter þeim ſio
mõnum ſem gott mañ ord hafa/⁊ fuller eru med
ku ⁊ helgañ anda/hueria vier megū ſkicka y
þſſa naudſyn af þui vier vilū i bæniñe ⁊ ord;
þionuſtu ſtadugaſt/⁊ þſſi ord þocknadizt ol
muganū/⁊ vtuoldu Stephanū/eiñ mañ full
truar ⁊ heilags anda/Philippū ⁊ Prochoron/
canor/⁊ timon/parmenan/⁊ Nicolaū ſem gyd
hafdi giorſt vt af antiochia/ þſſa ſkickud:
fram fyri poſtulaña aug ſyn/baduzt fyrer ⁊
þu hendr yfuer þa

Og Gudz ord tok at vagra ⁊ lærlſueinaña
Stepha. la margfalldadizt nærſta til Hieruſalem/ þ
dizt/mykill keñemaña hopr truſe hlydugr. Ste
phan^9 fullr af nad ⁊ ſtyrkleika tok at giora
merki ⁊ takn mikil medal folkſins þa ſtodu v
nockrer af þre ſamkundu ſem kalladizt libertine
Cyrenorū ⁊ Alexandrinorū/⁊ þra ſẽ voru vr C
ria ⁊ Aſia/ þreytandi ſpurningar vid Stephani
⁊ þr gatu eigi motſtadit þre ſpeke nie þeim anda
huerium hñ taladi/ þa ſendu þr vt meñ ſem ſeig
ſkyllдu ſig hafa heyrt hñ mæla hadungar or
moti gudi ⁊ Moyſen/ ⁊ ęſtu s^o vpp lydiñ ⁊ ollo

fa.

inaſkriptlærdu/ hlupu at ⁊ gripu hann/
oddu fyrer radit/ ⁊ settu til liuguotta sē ſel
lldu/ þſſi madr lætr eigi af at tala had yr
gn þſſum hellaga ſtad ⁊ laugmalino/ þat vi
rdū hn̄ ſeigia/ þ Je... af Nadareth mūdi
nidr briota/ ⁊ vmhuerfa þim setningū
Moyſes hefer oſſ gefit/ ⁊ aller þr sem i radino
tu horfdu a hn̄/ ⁊ sau at hn̄s a ſiaua var ſo
ſom eingils aſiona. *

Siounde Capitule

DA ſagdi Keñemañ hofdingiñ/ er þſſu
ſo varit/ eñ hn̄ ſagdi/ þier men goder
brædr ⁊ fedr þa heyrit til
Gud dyrdarinar/ birtizt fødr vo Gene. xi
Abraham/ þa hn̄ var eñ i Meſopotania/ adr
eñ hn̄ bio i Charañ ⁊ ſagdi til hn̄s/ far þu vt
þine iordu/ ⁊ i fra ættleifd þiñe/ ⁊ kō til þrar
ſē eg mū ſyna þier/ þa gieck hn̄ vt af Chal
deorū ⁊ bygdi til Charram/ ⁊ epter a/ þa hn̄s
fader var lattñ/ fluttí hn̄ hn̄ hingat yfuer a þtta
i hueriu þier byggit nu/ ⁊ gaf hm̄ þar oñ
arf toku iñe/ ⁊ eckert fotſpor/ eñ hiet þo at
hm̄ þ til eignar/ ⁊ hn̄s ſædi epter hn̄/ þa hn̄
di þo aunguan ſon
So taladi gud/ at hn̄s ſædi mundi vt lægt ver
i añarlegre iordu/ ⁊ þ þr mundu þia þ i þræl
ne ⁊ þuinga þ illa i fiogr hundrut ara/ ⁊ þa
þiod/ sē þr munu þiona/ ſkal eg afina ſagdi gud ⁊
epter þ munu þr gāga vt þadan þiona mier i þſſm
ſtad/ ⁊ gaf hm̄ sattmalañ vm ſkurdarins ⁊ hn̄
gat Jſaac ⁊ vm ſkar hn̄ a attanda deige/ eñ Jſaac
Jacob/ eñ Jacob þa tolf forfedr
Og forfedrner bræddir af ofund ſelldu Jo
T v ſeph

seph i Egiptaland en gud; var mz hm̄ ⁊ frelsadi hn̄ vt
ollū hn̄s harm kuglū/ ⁊ gaf hm̄ nad ⁊ visdom i auglite
Pharaonis/ Konūgsins af Egipta lande ⁊ hn̄ setti han
hofudz man yfuer Egiptaland og yfuer allt sitt hus.
Þar kom hūgr ⁊ harm[illegible] myckit yfuer allt egipta
land ⁊ Chanāns iord ⁊ vorer fedr fūdu ongua fædzlu/
en er Jacob heyrdi at korn v̄ a egiptalandi/ sendi hn̄ vt
i fyrstū fedr vora/ ⁊ er hn̄ sendi þa vti anat sin vard
Joseph þeckt af sinū brædrum/ ⁊ Pharaoni giordizt
kunigt Josephs slecktt/ en Joseph sendi vt ⁊ liet sækia fo
dr sin̄ Jacob ⁊ alla sina ætt kuisl/ fim̄ ⁊ siotiger salna/
Jacob for ofan til Egipta landz ⁊ er andadr/ hn̄ ⁊ fedr
vorer/ ⁊ eru flutter yfuer vm til Sychim/ ⁊ lagder i
þa grof sem Abraham keypti medr silfre af sonum
Emor sonar Sychim.

En þa er nalgazt tok fyrer heitzins time/ sa er gud hafdi svarit Abrahā ogr folkit vpp ⁊ tok at aukazt a egip
talandi allt þangat til at anar kongr kom/ sa er eigi vissi vt af Joseph/ hn̄ nidradi voru kyni/ ⁊ þiadi fedr vora
at þr bæri vt born sin/ sa þau lifdu eigi/ a þm̄ time
fæddizt Moyses ⁊ var gudi þeckr/ ⁊ var þria manud
fostradr i sins fǫdurs huse/ en er hn̄ var vt borinn tok
hn̄ vpp dotter Pharaonis ⁊ ol sier vpp fyre son/ ⁊ Moy
ses vard menttr i allre speki Egipzkra mana/ ⁊ var vol
dugr i ordum sinū ⁊ verckum.

En þa hn̄ var fiorutige ara gamall/ flo hm̄ i hiarta at finā brædr sina Iraels sonu/ ⁊ hn̄ leit þan er o riett
þoldi/ stod hn̄ hia hm̄/ ⁊ hefndi hns sem o riett þoldi
⁊ wo þan hin̄ Egipzka man̄ þui han̄ meinti at sina
brædr skyllldu vnderstanda þ gud mundi gefa þm̄ heil
fyrer hns hond/ en þr vnderstodu þ eigi.

Og en anars dags epter kom han̄ til þra
þar þr voru at þratta sin a mille ⁊ tok at semi

pri

rid medr þm & sagdi/ þier goder menn erut brædr
yre hui giorit huor ydr odrum o riett/ enn sa er sinn
aunga giordi oriett stakadi hm̃ fra sier & sagdi
huer setti þig hofdingia edr domara yfuer oss/
da villtu drepa mig so sem þu drapst i gær hinn
gipzka mann/ enn Moyses flydi fyrer þæ rædu
giordi sig vtlendan a iordu Madian/ huar ed hann
i tvo sonu.

Og at fullkomnudum (xl) arum/ birtizt hm̃ i eydi
morku a fiallino Synai eingell drottins i /ellds
oga i riodrino/ enn er Moyses sa þ vndradizt hann
synena & er hann gieck til & villdi hyggia at/ kom
audd drottins at hm̃ & sagdi/ Eg em gud fedra þi
a/ gud Abrahams/ gud Isaacs/ gud Jacobs/ enn
Moysis vard otta sleginn/ & þordi eigi at at hyg
gia/ enn drottinn sagdi til hns/ leys þu af þier sko kla
i fota þinna/ þuiat sa stadr þu stendr a er hei
lög iord/ algiorliga hefi eg sied harmkuæli mins
folks þss sem a er a Egiptalandi/ & fra kueinan
hefi eg heyrt/ & eg em ofan kominn þa at frelsa/
nu hingat & man eg senda þig til Egiptalands
Þennan Moyses/ huerium þr af neitudu & sogdu/
Huer setti þig yfuer mann & domara/ þann sama
sendi gud þm til hofdingia & frelsara fyrir hond
eingelsins þss er hm̃ birtizt i riodrino/ þessi leiddi
þa vt/ giorandi takn & stormercki a Egiptalandi &
hafino rauda og so a eydimorkinne i fioruttigi
ar. Þessi er & sa Moyses sem sagdi til Israels so
na Spamann mun gud vppuekia ydr af brædrum
ydar/ likann mier/ hm̃ skulu þier heyra

Þessi er sa sem var a eydi morku i samkundunne
med einglenum/ huer ed taladi vid hn a fiallino
Synai & vid fedr vora þessi medtok lifsens ord

so at hñ gafi oss þ/Hueriũ at eige villdu hlyda þ
drer fedr/helldr skufudu þr hm̃ i fra sier z snee
o.xxxij. rust i sinũ hiortũ til Egiptalandz seigiandi til Are
ons/gior þu oss gudi/ þa fyre oss skulu ganga/
þat vier vitũ eigi huat vr af þm Moyse er ordit
sem oss leiddi vt af Egiptalandi/ z giordu sier a
þm dogũ kalf z ofrudu hm̃ skurgoda forner z
tokũ at glediazt af sinũ handa verckum
Eñ gud snere sier fra þm̃ z gaf þa ofr so at
þr dyrkudu himenens herskap/epter þui sem skri
fat er i spamañã bokiñe. Hafi þier nockrn tima/
Amos v af Israels huse i þau fioruttiger ára a eydimor
kiñe offrat mier sigr offorr edr fornñ/ z þier med
tokut tiallð bud Molochs z himen teikn gudz ydr
uars Rempha/ z þar mynder sem þier giordut
ydr til a at kalla/ z eg man burt flytia ydr allt vt
yfuer Babilon
Vorer fedr hofdu sattmalans tiallð bud a ey
dimorkiñe/so sem gud hafdi þm fyre skipat/ þa
Exo.xxv hñ sagdi til moysen at hñ skylldi hana giora epter
Iosue v. þre mynd er hñ hafdi sied/hueria ed vorer fedr
medtoku z fluttu hana medr Iosua i þ land er hei
dingiar hielldu hueriũ gud vt skufadi af augsyn
fedra vorra/ allt til daga Dauidz/ huer ed fañ
nad hia gudi z bad at hañ mætti tiallð bud fiña
gudi Jacobs/Eñ Salamon bygdi hm̃ vpp hus.
Eñ sa hiñ hædzti bygger eigi i þm̃ mustierũ er
med hondũ eru giord so sem hñ seiger fyrer spa
mañiñ Himeniñ er miñ stoll/eñ iordin er skaur mi
Esa.lxvi. ña fota. Huada huse vilie þier vpp byggia mier
seiger Drottiñ/ eda huer er stadr miñar huilldar/
hefer eigi min hond giort allt þtta
Þier hardsuirader z o vm skorner i hiortũ z eyrũ
strid

sapnā i moti heilogū anda s[o] sē þedꝛ ydꝛer
nefi þier/ huern spamanā hapa ydꝛer þedꝛ
ofockt ꝛ þa i helsleigit sem þyrer þram bodu
komu ens riettlata/huers palsarer ꝛ mordin
ier erut nu ordner/ þier sem hapit medteket
alit þyrer Einglana til skickan/ ꝛ hallidit eigi
heyꝛdi þtta/ skarnzt þr i sinū hiortū ꝛ nistu
yuer hm̄/ en mz þui hn̄ var pullr ap heilogū
hophn̄ vpp sin augu til himens ꝛ sa gudz
Jesum standa til hægri handar gudi ꝛ sag
aett at eg sie himnana opna ꝛ manzins son
til gudz hægri handar en þr kolludu vpp
roddu ꝛ saman lucktu sin eyru ꝛ giordu hm̄
s med einu samþꝛꝛtti/ hneptu hn̄ vt ap bor
ꝛ gryttu hn̄/ en vottarner logdu hns klæde
ta þss vngmēnis er Saul hiet ꝛ komdu Ste
ū griote/ hn̄ kalladi vpp ꝛ sagdi/ Herra Jes[u]
ak þu min̄ anda/ en hn̄ kraup nidꝛ ꝛ kalladi
roddu legg eige þm til þssa synd ꝛ sem hann
di þ sagt sapdizt hn̄ ✱

Attandi Capitule

En Saul var samsinnandi hans dauda/ þa giordizt ꝛ mikell o pridr þm̄ sapnadi sem var til Hierusalem/ ꝛ þr tuistrudurzt aller burt vm hierod Judee ꝛ Samarie þyre vtan postularner/ en gud hræddꝛ men burgu vm Stephanū/ ꝛ baru yþuer hm̄ trega/ mi ken/ en Saul tok at eyda sopnudinū gangandi inn i ymsa hus/ dꝛagandi vt men ꝛ kuinnr ꝛ setti i var hollð.

En þr ſem tuiſtrader voru foru vm kring ⁊ pre
dikudu gudz ord/Philipp⁹ for ⁊ ofan til borgar
iñar i ſamaria/⁊ predikadi þm vt af kriſte/⁊ fol
kit tok med einu ſamhelldi at heyra/⁊ gætr at þui
at gefa ſem af Philippo ſagdizt/ſia andi ⁊ þau
teickn ⁊ hñ giordi/þuiat o hreiner andar foru vt
af morgum þm er oder voru mz opt myckla/mar
ger ickt ſiuker ⁊ hallter vrdu ⁊ heilbrigder ⁊ myckill
fognudr girodizt i þre borg

En þat var adr fyrer i þri borg ſa nockr ſem
Symon hiet taufra madr ⁊ tældi med þui hina
Samuerſkn þioð ed hñ ſagdi ſig vera nockrſhatt
at myckiñ hueriũ þr hlyddu aller fra hinũ minſ
ta til ens meſta ſeigiandi/ þſſi er krafter gudz ſa
er kallazt hiñ myckle/eñ þr lutu hm af þui at hñ
hafdi i langa tima ært þa mz ſiñe fiolkynge ⁊ þa
þr trudu nu Philippo ſem hñ predikadi af gudz
rike ⁊ af nafni Jeſu kriſtz/ ſkirduzt bædi meñ ⁊
koñ/ þa trudi/⁊ Simon ſialfr/⁊er hñ var ſkir
dr hiellt hñ ſig at philippo/eñ þa hñ ſa þau takn
⁊ krapta verck ſem ſkiedu tok hñ ſelms fullr at
vndradzt

Þridiu gũ epter ta ſunu· En ✠ er poſtularner þr ſem til Hieruſalem vo
ru heyrdu þ/at Samaria hefdi medtekit gudz
ord/ſendu þr til þra Petrum ⁊ Johañem ⁊ þa þr
ofan komu/badu þr fyrer þm ſo at þr medtæki
heilagañ anda/ þat hñ var eigi eñ komeñ yfuer
nockrn þra / nema þ þr voru at eins ſkirder i
nafni drottins Jeſu chriſti/ þr logdu þa hendur
yfuer þa/⁊ þr medtoku heilagañ anda ✱

En

nálgazt Damascū/ at i skyndingu leiptradi vm
hn̄ lios af himne/ ⁊ hn̄ fiell til iardar/ ⁊ heyrdi
roddina er til hn̄s sagdi Saul Saul þui of sæker
þu mig en̄ hn̄ sagdi/ huer ertu lauardr? Drottin̄
sagdi eg em Jesus huern þu of sæker/ hart er þier
at bakspirna i mot broddun̄/ en̄ hn̄ skialfandi ⁊
felins fullr sagdi/ Drottin̄ huat villtu at eg giore
Drottin̄ sagdi til hans/ statt vpp ⁊ gack in̄ i borgi
na ⁊ þar mun þier sagt verda huat þier byriar
giora

En̄ þr men̄ sem m; hm̄ foru stodu felins ful
heyrdu at visu roddina/ en̄ sau þo aunguan/
Saul stod þa vpp fra iordun̄e ⁊ med vppluktū
augū sa hn̄ eckert/ en̄ þr hielldu vm hond hn̄s ⁊
leiddu hn̄ in̄ i Damascū/ ⁊ so var hn̄ i þria daga
at hn̄ sa eige og eigi at hn̄ nie drack

En̄ i Damasco var sa lærisuein̄ sē hiet Anani
as/ og i syn þa sagdi Drottin̄ til hn̄s/ þu Anania
en̄ hn̄ anzadi/ sie/ hier em eg Herra/ Drottin̄ sagdi
til hn̄s/ statt vpp ⁊ gack i þ stræti sem kallazt hid
Retta/ ⁊ spyr at i huse Juda epter þm sē Saul er
at nafne vt af tharsen/ þui/ Sia nu? at hn̄ bidr/
⁊ i sion sa hn̄ man̄ in̄ til sin koma Ananiā at naf-
ne leggiandi hōd/ yfer sig/ so at hn̄ yrdi siaandi

Ananias suaradi/ Drottin̄ vt af morgū (apit
hefi eg heyrt vm þna man̄/ huat mikit illt hn̄ he
fer giort þinū heilogum til Hierusalē ⁊ hier hefer
hn̄ vt af kenemañá hofdingiū valld til at binda
þa alla sē þitt nafn akalla/ en̄ drottin̄ sagdi til hn̄s
Farþu þui at þssi er mier vtualit ker/ at hn̄ beri
mitt nafn fyrer heidin̄ lyd ⁊ konūga/ ⁊ fyrer Isra
els sonu/ eg mun ⁊ syna hm̄ huersu mikit hm̄ ber
at lida fyre mins nafns saker.

Ananias por þangat ꝛ gieck in̄ i husit/lagi
uer hn̄ hendꝛ ꝛ sagdi/Saul broder Drottin̄
sende mig hingat / huer ed þier birtizt a v
þm er þu komst hier/so at þu peinger syn
vpp pylltizt hellogum anda ꝛ iapn skiott pie
hans augum/so sem an̄at piske hreistꝛ ꝛ hn̄
syn aptꝛ/hn̄ stod vpp ꝛ liet skira sig/ tok sidan
ꝺzlu til sin ꝛ styrckti sig

Saul var þa nockꝛa daga/hia þm lærisu
er voru i damasco ꝛ iapn snart gieck hn̄ i gyd
samkundꝛ/ꝛ tok at predicka þm Jesum/þ hn̄ s
væri gudz sonꝛ/ en̄ þm blauskradi ollum e
heyrdu ꝛ toku at seigia/er þssi eigi sa sem t
salem stridde a alla þa sem þtta napn a k
ꝛ hingat komen̄ til þss at leida þa bundna
n̄e man̄a hopdingia/en̄ Saul tok at styrkiazt
la pramear ꝛ hneckti þm gydingū sem i Dam
biuggu pull eplandi þ at sia væri kristꝛ

Og morgū dogum þar epter hiellou gydi
gar sam stepnu sin a mille at þꝛ aplipudu hn̄/
þꝛa viel rædi vꝛ du Saulo vnder visut en̄ þꝛ v
ducittu nott ꝛ dag porten so at þꝛ peinge hn̄ i
leigit/ þa toku hn̄ lærisueinarner vm nott ꝛ sle
tu hm̄ ypuer muren̄ ꝛ lietu i korp opan siga

En̄ þa Saul kom til Hierusalem preista
þss at samlaga sig til lærisueinan̄a ꝛ þꝛ ottu
hn̄ aller/truandi eigi þui at hn̄ væri lærisuei
Barnabas tok hn̄ ꝛ leidde til postulan̄a ꝛ s
þm i pra huersu hn̄ hepdi sied Drottin̄ a v
ꝛ þ hn̄ hepdi talat vid hn̄/ꝛ huernen hn̄ ha
Damasco truliga predikat napn Jesu/ꝛ h
hia þm gieck vt ꝛ in̄ til Hierusalem/ꝛ pred
napn Drottins Jesu truligan̄a/þa tok hn̄ a

ꝛ h

ꝛ hefia spurning vid hina girsku/en þr leitudu.
vid at lifláta hn̄/ þa bredꝛner fornumu þ/leid
du þr hn̄ vt til Cesaream ꝛ sendu hn̄ til Tharsen/
ꝛ s° hafdi sofnudrin̄ at sosu frid vm allt Jude
am ꝛ galileam/ꝛ Samariam/hreſtuzt vpp ꝛ geín
gu i otta Drottinſ ꝛ margfolloududzt i huggan
heilagſ anda

Þat skiedi ꝛ/ þa Petr ferdadizt vm kring
allra at vitia/ þ hn̄ kom eirnen til þra heilagra
sē biuggu i Lidda/ þ° fan̄ hn̄ þar̄ man̄ sē Eneas
var at nafne/huer ed leigit hafdi i reckiu meir en̄ i
atta ar/hn̄ v° siukr i kueisu Petr sagdi til hans en
eas/ Jesus christr giore þig heilan̄/ statt vpp/ ꝛ
reid vpp sialfr vm þig/ꝛ hn̄ stod iafn snart vpp/
ꝛ aller sau hn̄ þr sē biuggu i Lidda ꝛ i Assarona
huerier ꝛ sneruzt til Drottins

En̄ i Joppe var eulgr:domsins þionustu kul
na sem Thabitha uar. at nafni/ huat er vtlegzt
Dorcas þ heiter skogar geit/ hun var full godra
vercka ꝛ medr olmusu giorder sem hun veitte/en̄ a
þm dogum bar s° til at hun tok sott.ꝛ. andadizt
ꝛ sē þr hofdu þueigit hana seittu þr hana i bord
stofuna en̄ mz þui at Lidda liggr i grend vid Jop
pen ꝛ þa lęrisueinarner heyrdu þ at Petr vęri þar
sendu þr til hans/ꝛ badu hn̄ vm at hn̄ liete sier ecki
þungt þickia til þra at koma

En̄ petr stod vpp ꝛ for med þm/ ꝛ er hn̄
kom þar leiddu þr hn̄ i bord stofuna / ꝛ allar
eckiurnar flyckduzt vtan vm kring hn̄ gratandi

 ꝛ syndu

ꝛ ſyndu hm̄ ꝼ ꝛ kyrtla ꝛ klædnad sem Dorcas hꝼ
fꝺi giort medan hun var hia þm̄/ ꝛ er Petr haf
di þa alla vt drifit/ fiell hn̄ a knein/ badz fyre
ꝛ ſnerizt at likamanū ꝛ ſagdi Thabitha ſtatt vpp
eñ hun lauk vpp ſinū augū ꝛ er hun sa Petrum/
ſetti hun ſig vpp/ eñ hn̄ riettí hn̄e hondina ꝛ reiſti
hana vpp/ ꝛ kalladi a hina heilogu ꝛ eckiurnar ꝛ
a z hente ꝼm hana lifande/ ꝛ ꝥ kungiordizt vm
alla Joppen/ ꝛ marger trudu a drottiñ/ ꝥ ſkie
ꝛ ſo at hn̄ bleif marga daga i Joppē hia Sim
ne ꝼm nockrū sem var eiñ Sutare.

Tiunde Capitule

En sa madr nockr i Ceſarea sem Corne
lius var at nafne/ hofudz madr ẏfuer
þm̄ ſelſkap er kolluduzt valer/ gudli
gr mañ ꝛ gud hrgddr med ollu ſinu hi
ſe/ gefandi folkino mycklar olmuſur/ ꝛ var iaf
nan a bæn til gudz/ hn̄ sa opinberliga i ſyn næ
niundu ſtund dags eingel gudz ganga iñ til ſin
er ſagdi til hn̄s/ Corneli/ eñ hn̄ horfdi a hn̄/ otta
ſleigiñ ꝛ ſagdi. Huat er þa Herra/ hn̄ ſagdi hm̄ þa
bæner þinar ꝛ olmuſu giorder eru vpp ſtignar til
miñis fyrer gudi ꝛ ſent nu vt meñ til Joppen ꝛ lat
ſækia Simon þañ kalladr er Petrus/ hn̄ herber
giar hia Simone sutara einū/ huerſ huſ at leggr
vid ſioiñ/ hn̄ mun ſegia þier huat þier byriar at
giora/ eñ er Eingelliñ sa vid hañ taladi var i
burt geingeñ/ kalladi hn̄ a two ſina þionuſtu meñ
ꝛ eiñ gudligañ ſtridzmañ vt af þm̄ er at hm̄ luta
Hueriū hn̄ ſagdi allt fra/ ꝛ ſendi þa til Joppen.

Eñ dagiñ epter er þr voru a leidiñe ꝛ toku at
nalgazt borgina/ ſtie Petr vpp aloptid at hn̄ bæ
dizt fyrer/ næ̈r siettu ſtund/ ꝛ er hn̄ hungradi/ vil

di hn̄ mat neyta eñ a medā þr voru at bua til leid·
yfuer hn̄ brioſt hofge τ ſa himeniñ opeñ τ ofan
fara at ſier/diſk nockꝛn mikiñ ſo ſē linlak i fiorū
hyrningū vpp būdiñ/τ hn̄ vard af hiñe ofan la
tiñ a iordina i huerīū ed voru/allar ferfættar kin
dr/ſkog dyr τ ſkrid kuikendi/τ fuglar himens/ τ
þar ſkiedi raudd til hn̄s/ ſtatt vpp Petr/ſlatra τ
eth/eñ Petr ſagdi ongu aneiñ i Herra/ þuiat eg he
e eñ alldre nockut almeñeligt edr o hreint end/τ
ddiñ ſagdi aptr i añat ſiñ til hn̄s.Huat gud hre
ſadi þ ſeig þu eigi almeñeligt þtta ſkiedi þryſu
lniñ τ diſkr iñ-vard vpp numiñ aptr til himens

Og er Petr var efablandiñ viit med ſialfū
ſier/huer þſſi ſyn mundi vera/ſem hn̄ hafdi ſied/
Siadu ! at þa ſpurdu þr meñ er vt voru ſender
fra Cornelio/epter huſe Simonar /τſtodu vti vid
hurdina/τ at vtkolludū nockrū ſpurdu þr at huort
Simon at vidr nefni Petrus hefdi þar herbergi/eñ
er Petr hugleidde vm ſynena/ſagdi ande til hn̄s/
Siadu ! þſſer meñ leita at þier/ſtatt vpp þar o-
fan/τ gack med þm τ efa eckert/ þuiat eg ſenda
þa hingat/þa ſtie Petr ofan til þra mañā ſem
ſender voru til hn̄s fra Cornelio τ ſagdi/ Siaer τ
eg em þañ ſami þier ſpyriet at/Huer efne eru til
þſſ at þier erut hier kōner/ þr ſogdu/Cornelius ein
hofdinge fromr madr τ gud hrædd hafandi go-
dañ ordſtir af ollu gydinga folki/er med vitran
a minte af heilogū Eingle at hn̄ kalladi þigi ſite
huſ/ſo hn̄ heyrdi ord af þier/τ þa kalladi hn̄ þa
iñ τ veitti þm̄ herbergi

Añan dag epter ferdadizt Petr med þm̄ τ noc-
krer brædr af Joppeñ fylgdu hm̄/τ añars dags
epter komu þr til Ceſaream/eñ Cornelius beid þra

e saman kalladi sina frændr ⁊ vildkta vine/ ⁊ er ꝥ skiedi at Petr kom inn/ gieck Cornelius imoti hm̃ ⁊ fiell til fota hns ⁊ til bad hn̄/ enn Petr reisti hn̄ vpp ⁊ sagdi/ statt vpp eg em ⁊ madr ⁊ er hn̄ hafdi haft samtal vid þa/ gieck hn̄ inn/ ⁊ fann þa marga er þar voru saman kõner ⁊ sagdi til þra/ þier vitid at ꝥ er eigi leyfiligt þm manne sē gydingr er at fella sig vid edr gāga til vtlendra manna enn gud syndi mier/ at eg segda ouguann mann almennan edr ohreinann/ fyrer huat eg kom vtan duol/ þa eg var til kuaddr/ þui spyr eg ydr nu at huar til þier lietud kalla mig

Cornelius sagdi i fiora daga hefi eg fastat allt til þessarar stundar ⁊ vm (ix) stund sem eg badz fyrer i minu husi/ ⁊ sia! þa stod madr fram fyrer mier i skinanda klædi ⁊ sagdi/ Corneli/ þin bæn er alheyrd ⁊ þinar olmusr eru i minne settar fyrer gudz augliti/ af þui sent þu til Joppē ⁊ lat kalla Simon þann auknefndr er Petrus/ hn̄ herbergiaz i husi Simonar sutara vid Sioenn/ þui þa hn̄ kemr mun hn̄ tala fyrer þier/ þa senda eg iafn snart til þin/ ⁊ þu giorder vel ꝥ þu komt hingat/ þuiat vær eruin (at gudz vitne) hier aller at vier heyrum alla þa hluti sem þier eru af gudi bodner

Annan dag: pa Kr. Enn Petr lauk sinn munn vpp ⁊ sagdi/ nu reyne eg i Sannleika þecki er mann greinar munn hia gudi/ helldr a ollu folki/ sem hn̄ ottaz ⁊ giorir riettuise/ þa er hm̄ þocknan

þier

Þier vitid af þre predikan sem Gud ſendi
til Iſraels ſona/ bodandi ꝥm frid fyꝛe Ieſum
Chriſtum (huer at er Drottiñ allra) af huerre
predikan ryktid vt barſt vm allt gydinga land/
ſu er fyrſt hofſt vpp i Galilea/ epter þa ſkirn
ſem Iohannis predikadi/ ꝥat Gud hefdi ſmurt
Ieſum af Nazareth med heilogum anda ⁊ krap‑
ti/huer ed vmkring gieck/ giordi gott/ ⁊ gręddi
alla þa ſem af dioflinum voru vnder þrycktir/
af þui Gud var med hm̃/ ⁊ vier erum vottar
allz ꝥſſ hañ giordi a gydinga landi ⁊ i Hieruſa‑
lem/huern ꝥr aflifudu ⁊ a treit vpp heingdu *

Þñ an ✠ upp vackti gud a þridia deigi/ ⁊ ✠ man
liet opinberan verda/eigi ollu folki/helldr oſſ ſem gifizepte
adr voru hñs vtualder vottar af gudi/vier ſẽ at ta ſiñu.
tũ ⁊ druckũ mz hm̃epter ꝥ hñ vᷓ vpp riſiñ af dau
da ⁊ hñ baud oſſ at predika folkino ⁊ vitne vm be
ra ꝥ hñ vęri ſa/ſẽ ſkickadr er af gudi domare lif
endra ⁊ daudra /af ꝥſſm bera aller ſpameñ vit‑
ne/⁊ fyꝛe hñſ nafn ſkuli aller ꝥr ſem a hñs nafn
trua medtaka ſyndaña fyrer gefning *

Þa Petr taladi ꝥſſm ordũ/fiell heilagr an‑
di yfuer þa alla ſem ordit heyrdu ⁊ ꝥr truader ſẽ
af vm ſkurdninguñe voru/⁊ med Petre hofdu
komit vndruduzt ꝥ/ at heilags anda giof vęri
vthellt yfuer Heidna meñ/ þui ꝥr heyrdu ꝥa tun
gu tala ⁊ vegſama gud/ þa ſuaradi Petr/huer ma
fyꝛe bioda ꝥm vatnit at ꝥr ſkiriz eigi/ſem med
tekit hafa h ilagañ anda/lika ſem vier/ ⁊ hñ badd
at ſkira þa i nafni Drottins/ ꝥr badu hñ ꝥa at
hñ vęri hia ꝥm nockra daga

Ellifte Capitule

Og erꝥ heyrdu Postularner ⁊ þr br
sem i Judea voru/at heidingiar l
du med tekit gudz ord/⁊ þa Petr
vpp til hierusalem/toku þr at þra
moti hm̄ sem voru aꝼ vm skurdug
⁊ sogdu/ þu gieckz in̄/til þra nan̄a sem yꝼuer
haꝼa ⁊ matadistz med þm̄

En̄ Petr tok til aꝼ vpphaꝼi ⁊ sagdi vt
þm̄ eitt epter an̄at ⁊ sagdi/eg var i borgin̄e
Pen/abgin/⁊ eg sa i leidzlu mins hugskotz syn
at diskr nockr leid oꝼan stor sem an̄at linlak medr
ꝼiorū hyrningū/oꝼan latin̄ aꝼ himnū ⁊ kom allt
in̄ til min/a huern eg horꝼda/hugda eg at ⁊ sa
ꝼerꝼættar kindr iardar skogdyr / skridkuikendi/
⁊ ꝼugla himens/eg heyrda þa rodd sem til/ mi.
sagdi statt vpp Petr slatra ⁊ neyt/en̄ eg sagdi Her
ra ongua neẏn þui eckert almeint edr o hreint he
ꝼer en̄ nockrn tima i min̄ mun̄ in̄geingit/en̄ raust
din̄ suaradi mier i an̄at sin̄ aꝼ himne/ huat gud
hreinsadi ꝥ seig þu eigi alment/⁊ þtta skiedi þrys
suar/⁊ þa var allt vppnumit aptr til himens.

Og siaet þ at iaꝼn snart stodu þrir men̄ vti
ꝼyrer husino þar eg var in̄e sender aꝼ Cesarea til
min/en̄ anden̄ sagdi mier/at eg skyldi ganga mz
þm/ ⁊ eꝼa eckert/en̄ mier ꝼylgdu þsser sex brædr ⁊
vær geingu in̄ i þss manz hus/hn̄ kun̄giordi oss huer
sen hn̄ heꝼdi sied eingel i sinu huse/huer ed stadit
haꝼdi ꝼyrer hm̄ ⁊ sagt til hn̄s/sent þu vt men̄ til
Joppen̄/⁊ lata kalla til þin Simon þan̄ kalladr
er Petr/hn̄ mun seigia þier þau ord aꝼ huerium
þu munt holpin̄ verda ⁊ allt þitt hus/ en̄ þa eg
tok til at tala/ꝼiell heilagr andi yꝼuer þa lika sem
hn̄ ꝼiell yꝼuer oss i vpphaꝼi/ þa kom mierꝥ i hug
huat

hurt Drottīn hafdi ſagt/ Johañis ſkirde at ſoñu i vatne/ eñ þier ſkulut med heilogū anda ſkirder verda/ þui fyrſt gud hefer gefit þm likar giafuer ſem oſſ/ þañ tid vier trudum á drottīn Jeſum kriſtz huer var eg þſſ/ eg mętta þ gudi bāña/ þa þꝛ heyrdu þ þognudu þꝛ vt af/ vegſomudu gud/ ꝛ ſogdu/ þ gud hefdi ꝛ vnt heidinginn idran til lifs.

Og ſeñeliga þꝛ ſem i ſundꝛ hofdu dreifzt/ af þꝛe hormung er bar til vm Stephanum/ geingu vm kring allt til Phenicen ꝛ Ciprian/ ꝛ Antiochiam/ talandi ordit fyrer ongū nema gydingum einū/ þar voru ꝛ nockrer vt af þm/ ſem voru af Cipria og Cirenia/ huerier þañ tid/ þꝛ geingu iñ i Antiochiam/ toku at tala til þra Grickia/ bodandi þm Drottīn Jeſum/ ꝛ hond Drottins var medꝛ þm/ ꝛ mikil tala truadra maña ſneriſt til drottinſ.

Eñ þ ord flaug ſem af þm for til eyrna ſafnadarins ſem var til Hieruſalē/ ꝛ þꝛ ſendu vt Barnabam/ þ hñ geinge til Antiochiam/ ꝛ ſem hñ kom þar ꝛ ſa Gudz nad/ vard hñ gladꝛ/ ꝛ ried þm ollum at þꝛ ſkylldu med oruggu hiarta hia gudi ſtadnęmaſt/ þui hñ var godꝛ madꝛ ꝛ fullꝛ af heilogū anda ꝛ truar/ ꝛ margt folk iokzt þar Drottne eñ Barnabas for til Tharſē/ at hñ ſpiettí vpp Saulū/ ꝛ er hñ hafdi fundit hñ/ fylgdi hñ hm̄ i Antiochiam/ ꝛ þ ſkiedi ſo at þꝛ voru til ſamans eitt allt/ hia. þm ſofnudi kendu þar ꝛ mogu folki/ ſo at lęriſueinarner kolludꝛzt fyrſt i Antiochia kriſtner.

Eñ a þm dogum komu ſpameñ af hieruſalem til Antiochiam/ ꝛ eiñ af þm ſtod vpp Agab⁹ at nafne/ hñ til teiknadi fyre andañ mikit hungꝛ er

koma

koma skylldi i ollum veralldar heime Huert ed skiede vnder Claudio Keisara/ eñ lærisueinarner/ logdu til/ huer epter þui sem hñ formaiti ꝛ sendu þm̃ brædrum til biargar er biuggu i Judea/ huat þr giordu ꝛ sendu til þra olldunga fyrer hendr Barnabe ꝛ Sauls .

Tolfte Capitule

Petrs m° ꝛ pals.

En A a þm tima lagdi Herodis kõungr hendr a nockra af safnadinu/ at pina þa/ hañ liet þa drepa Jacob brodr Johañis mz suerdi/ ꝛ er hñ sa/ at þ þecktizt gydingũ for hñ til/ ꝛ liet höndla Petrũ/ eñ þtta v̾ vm paska/ ꝛ sẽ hñ hafdi hñ gripa i atid liet hñ setia hñ i myrkua stofu/ ꝛ fieck hñ i hẽdr inu fiorda parti fiordũga stada skipits Hermaña til vardueizlu/ viliandi epter Paskana framleida hñ folkino/ ꝛ Petr geymdizt at soñu i myrkua stofu/ eñ sofnudriñ bad/ i a kafa fyrer hm̃ til gudz/ ꝛ þa er Herodis villde hñ framleida lata/ Suaf Petra þre nott medal tueggia stridz maña/ bũdiñ tueimr Jarn hleckiũ/ eñ vardmeñirner forvorudu vti fyrer dyrunũ myrkua stofuna

Og Siaz at Eingell Drottins stod þar/ ꝛ lios skein i husino/ hñ laust a sidu Petrs/ vpp vackti hñ ꝛ sagdi/ statt vpp skyndeliga/ ꝛ hleckirner fiellu af hans hondum/ Eingelliñ sagdi þa til hans/ gyrt þig/ ꝛ lat sko þina a þig/ ꝛ hñ giordi s° /hñ sagdi ꝛ til hñs/ Legg þiñ kyrtil yfuer þig ꝛ fylg mier/ ꝛ hñ gieck vt ꝛ fylgdi hm̃/ ꝛ eigi visse hañ þat til sanz sem fyrer Eingeliñ giordizt/ helldr meinte hñ sig syn sia/ ꝛ þr geingu vm hid fyrsta

ꝛ añat

annat vardhallo/ ꝛ komu til Jarn hlidsins er laa
l borgarinnar/ eñ ꝥ lauk sier vpp sialft/ ꝛ þa gein
u vt/ eñ sem þr reikudu fram eitt stræti/ veik
Eingellinn sier ieffnsnart fra hm̃..

Og er Petr kom til sialfs sins sagdi hñ/ nu veit eg senneliga ꝥ drottinn sende Eingel sinn/ ꝛ frelsat mig af hende Herodis/ ꝛ af allre epter vænntan Gydinga lyds ✱ Og sem hñ gætti sin kom hñ til husa Maria modꝛ Johannis ſſſe kalladr var Marcꝰ/ huar ed marger voru til samans komner ꝛ badut fyre/ Eñ sem Petr laust a dyra hurdina gieck stulka fram/ at sia til su Rhode var at nafne/ ꝛ er hun kendi hliod Petrs/ lauk hun eigi vpp hurdinne fyrer feigen leika/ hellꝺr hliop hun inn ꝛ sagdi at Petur stædi vti fyre hurdinne/ eñ þr sogdu til hennar/ ertu galen/ hun hiellt þui fast a at ꝥ være so/ þr sogdu/ ꝥ er hans Eingell/ eñ Petr klappadi þui idara a ꝛ er þr luku vpp sau þr hñ ꝛ vndrudust/ eñ hñ benti þeim med hendinne at þr þegde/ ꝛ sagdi fra huernen Drottinn hefdi leitt hann vt vr myrkua stofunne ꝛ sagdi kunngiorit þetta Jacobe ꝛ bræԁrunum/ hann gieck vt þadan ꝛ for burt i annan stad.

Eñ þa dagr kom/ var eigi litil angrsemi amille stridz mannanna/ huat vordit hafdi af Petre/ Eñ er Herodis heimte hann ꝛ fann eigi/ liet hann for heyra vardmennina / ꝛ skipadi þa burt leida/ for sidan af Judea ofan til Cesarea/ og ardualdizt hñ/ Eñ Herodis var missattur vid

þa

þa i Tyro ꝛ Sidon/eñ þr komu nu ꝛinu samhell di til hñs/ꝛ radgudozt vm vid Blastũ/ huer ed var kõungsins Drotsete/ꝛ beiddust frid/ap þui at þra bygdar laug nærdust ap kõungsins landi eñ a til settũ deige klæddizt Herodis kõungligu skruda/seitizt a dom stolinñ ꝛ hop siet rædu til þra eñ polkit tok at kalla gudz raudd er þtta/eñ eigi manz. Japn skiott slo hñ Eingell drottins ap þui hñ gap eigi gudi heidrinñ vard hñ etinñ ap madkum og andadizt

Ord Drottins toku at vagra ꝛ margfalldazt eñ þr Barnabas ꝛ Saulus komu til Hierusalem aptr/ ꝛ aputendu þm̃ þær visker ꝛ toku med sier Johañem þañ er at vidr nepne hiet Marcus

Þrettandi Capitule

OG i þui sopnudi sem var i Antiochia/ voru spameñ ꝛ lærdir fedr/medal/huerra var Barnabas/ꝛ Simõ er kalladizt Niger ꝛ Lucius hin syrlenske ꝛ Manahen sa ed var sam fostre Herodis Tetracha/ ꝛ Saulus/ꝛ þañ tid þr þionudu Drottni ꝛ fostudu/sagdi heilagr andi/vtueliet mier Barnabam ꝛ Saulũ i þ verck/sem eg hefi þa til kiorit/ þr fostudu þa ꝛ badust fyrer/logdu hendr yfer þa ꝛ lietu i burt para/ꝛ sem þr voru at soñu vt sender ap heilogũ anda/geingu þr burt til Seleucia/ꝛ þadan siglou þr til Cipria ꝛ þa þr komu til Salminu borgar/toku þr at predika gudz ord/ i samkundum gydinga/ eñ þr hofdu Johañem til þionustu

Og sẽ þr geingu yfuer eyna allt iñ til Pap Hos borgar/ þar fundu þr nockrn fiolkyngis mañ/ꝛ fals Propheta þañ gydingr var/ huers nafn ed

var

Barjehuz/sa var hia Sergio Paulo/land stiornara porsialigum manne/ hm kalladi pyre sig Barnabam ꝛ Saulum/ ꝛ hm pysti at heyra gudz ord/
þa stod þeim i mot sa galldra madr elymas/ þuiat
so verdr hans napn vtlagt/ sækiandi epter at snua
landz stiornaranum pra truinne/ en Saulus/ sa er ꝛ hiet
Paulus pullr ap heilogum anda/ leit a hm ꝛ sagdi o
þu dioPuls son pullr allz talsꝛ plaraadis/ ꝛ ouin
allrar riettuise/ þu lætr eigi ap at vm snua riettum
vegum Drottins/ ꝛ Sianu at hond Drottins kemr
ypuer þig ꝛ þu skalt blindr vera ꝛ sia ecki sol vm
nockra tima/ ꝛ iapnsnart piell a hm dimma ꝛ myrkr
þalmadi vm kring sig ꝛ leitadi at þeim ed hm villdi
leida/ þa landstiornarinn sa huat giordizt/ vndradiz hm ypuer kening Drottins

En þa Pall ꝛ þeir sem med hm voru sigldu pra
Papho komu þeir til Pergen i Pamphila landi/ en
Johannis skilde vid þa ꝛ por aptr til Hierusalem/ en
þeir poru þar huert ypuer pra Pergen ꝛ komu til
Antiochia i Pisidialandi/ ꝛ geingu inn i þra samkundu a huotr deige/ ꝛ settuzt nidr/ en epter laugmals lesturinn ꝛ spamannanna stodu ypuer menn samkundunnar ꝛ lietu seigia þeim/ þier menn ꝛ brædr/ ep nockur aminningar saga er hia ydr til polksins/ þa segit pram

Þa stod pall vpp/ ꝛ bente til hliodz med hendinne
ꝛ sagdi/ þier Jsraels menn ꝛ þier sem ottizt gud/ heyrit/ Gud Jsraels lydz vt valdi pedr vora ꝛ hop
þetta polk vpp/ þa þeir vat vt lægt a egipta landi
ꝛ med hapum armlegg vtleiddi hm þa þadan/ ꝛ me
i piorutiger ar vm leid hm þra siduenivr/ ꝛ ap
(vij) þioder a Chana ans iordu ꝛ skipti med
epter hlutpalli þra landi/ epter þat gap hm þeim

Domendr

domendr i þiogr hundrat ꝛ þimtiger ara/ allt til
Samuel spamanz/epter þ͛ eꝑtir þr sier köungs/ꝛ
gud gaf þm̃ saul son Cis/man̄ af Beniamins ky
ne i (xl) ar/ꝛ er hn̄ afsetti þan̄ vpp vackti hn̄ Da
uid þm̃ til köungs/af huerium hn̄ vitnadi ꝛ sagdi/
eg hefi fundit Dauid son Jessa/ man̄ epter minu
hiarta/huer giora skal allan min̄ vilia.

Af huers sæđi gud fram leidde epter fyrer heiti
Jach. iij. nu/Jesum Israels lausnara epter þui sem Johan
nis predikadi adr idranar skirn/fyrer hn̄s auglits
hingat komu ollu Israels folki en̄ sem Johan̄is
hafdi lycktad sitt skeid/sagdi h̄n/eg em eige hn̄/
huern þier meinit mig vera/helldr siaet/at sa kel
mr epter mig huers skoklæđi eg em eigi verdugr at
þier ✠ men̄ goder brædr/ꝛ þier syner (leysa.
✠ þridia Abrahams fleckris/ꝛ þr sē yđr a mille ottazt gud/
dag paska yđr er þetta hialpræđis ord sent/ þuiat þr sē byg
gu i Hierusalem ꝛ þra hofdingiar/ med þui þr
þeckiu hn̄ eigi nie spaman̄a raddirnar (hueriar les
nar verda huern þuott dag) hafa þr med sinu
doms at kugdi/ vpp fyllt ꝛ þo þr fyndi ongua
dauda sauk m3 hm̃/beiddu þr af Pilato at hn̄lie
te af lifa hn̄ en̄ sē hn̄ hafdi fullkõnat allt huat af
hm̃ v᷑ skrifat/toku þr hn̄ ofan af trenu/ꝛ lau g᷑
i grauf/en̄ gud vpp vackti hn̄ af dauda/huer os
siedr er vm marga daga af þim̃/sem med hm̃ fo
ru af Galilea vpp til Hierusalem/huerier at eru
hn̄s vottar hia folkino

Og vier bodū yđr/þ fyrer heit/sem til fedra
vorra er skied/at þ sama hefer gud vpp fyllt oss
þra sonū i þui hn̄ vpp vackti Jesum ✠ s° sem
i fyrsta Psalmi skrifat er/þu ert min̄ Son/i dag
ol eg þig/en̄ þat gud vpp vackti han̄ af dauda/
at hē

ri eigi framar til rotnunar aptr/ þa sag
truliga skal eg hallda vid ydr þa nad er
ar lopat/ þyrer þui seiger hñ/ eñ i odrum
munt eigi leyfa/ þ þiñ heilagi skuli rot=
niat señeliga þa dauid hafdi siñ alldr vt
r at gudz forsio sofnadi hñ/ r er lagdr
siña/ r heper rotnan sied/ eñ sa huern gud
vackti / heper eigi rotnen] Siena.

Fyrer þui sie ydr vitligt goder meñ r brædr/
r bodazt þyre þnañ syndaña þyre gefning/ r
u þui/ huerin þier gatud ecki riettlater ordit
Moyses laugmal/ r huer hñ truer a þeñañ
riettlættr/ þui siaet s° til/ at eigi kome þ yþ=
dr/ huat sagt er þyre spameñina/ siae þier for
narar/ vndrit ydr r verdit at ongu/ þuiat eg
j þ verck a ydrū dogū/ huerin þier truit eigi
ef nockr taladi ydr þat vt.

Eñ at vt geingnū gydingū af samkundiñe/ ba
diner Heidnir þ þr segdi þim þessi ord a epter
anda þuott deigi/ r er samkūdan i sundr dreif
t fylgdu Pale r Barnaba marger gydingar
r gudrækner meñ sem Judar hofdu giorzt r
sogdu þim r amintu þa at þr skylldi stodugter
þa i gudz nad/ Eñ at epter komāda þuott deigi
til samans nærsta allr borgar mugr/ at heyra
r ord r er gydingar sau folkit fylltuzt þr þiand
ar r toku at mæla i gegn þui sē Pall sagdi/
kastandi þ r hadungar ordum lastandi/ þr
ll r Barnabas sogdu þa skoruglig=/ þat
adi at ydr skylldi gudz ord þ fyrst seigiazt/ eñ
m þier rekit þ fra ydr r dæmit ydr sialfua o
...ga eilifs lifs/ Siaet þ vier snuuzt þa til
þioda þuiat s° hefer Drottiñ bodit oss/

eg ſetta þig Heidnū þiodū til lioſſ/ſo at þu ſiert hialprad allt til ydzta iardar enda.

Og þa hiner Heidnu heyrdu þ/glodduzt þr/ꝛ
Eſa. xlix vegſomudu ord Drottins ꝛ ſo marger vrdu trua
der ſē til eiliþſ liþſ voru ſkickader/ ꝛ ord Drottins
toku vt at beraꝛt vm aull hierod/eñ gydingar huo
tu þa vpp gudræknar ꝛ hæþ verſkar kuiñr ꝛ hir
ꝺdztu meñ borgiñar/ ꝛ vpp kueicktu ſo oþſokn
mot Pali ꝛ Barnaba/ ꝛ raku þa burt vr ſinū lād
alþū/eñ þr hriſtu d:þt þota ſiña a þa/ꝛ komu ti
Iconiam/ꝛ lærifucinarner þylltuzt aþ þagnadi ꝛ
heilogum anda.

Fiortandi Capitule

OG þ ſkiedi i Iconia at þr geingu til ll
ka iñ i gydinga ſamkundu/ ꝛ toludu/
ſo at mickill mañþioldi trudi/bædi Iu
dar ꝛ gricker/eñ þr gydingar ſem miſ
trua voru vpp vocktu ꝛ til reidi huottu
i mott bræddrunū/huge Heidiña maña/ þo duoldu
þr þar vm langañ tima ſtyrkliga erþidandi med
Herrans þulltinge/ hver ed ſialþr vitne bar ordū
ſiñar nadar/ ꝛ veitti at takn ꝛ ſtormerki ſkiedu þy
rer þra hēdr/eñ borgar mugriñ tuiſkiptizt i ſundr
ſo at ſumer hielldu at ſoñu med gydingū/eñ ſu
mer med poſtulunum.

Eñ er giordizt vpphlaup med Heidingiū ꝛ li
ka eirnen med gydingū ꝛ þra yþuer bodurū/ at
þr þæri til med valldi ꝛ gryttu þa griote/ þat þor
numu þr ꝛ þlydu i þær borger ſem liggia i Lico
nia landi/Liſtra ꝛ Derben ꝛ allzſtadar i þra vm
liggiandi landz alþr/ꝛ predikudu þᷓ gudzſpioll/
ꝛ madr nockr i Lyſtra/ Sat/ þota hrumr ꝛ var
halltr þra ſiñar modr kuide/ſa er alldre haþdi

g

geingit/hn̄ heyrdi Pal mæla/ ꝛ sē hn̄ leit a hn̄ ꝛ sæ at hn̄ trudi/ þ hn̄ mætti hialpa/ ſagdi hn̄ mz hatri roddu/ ſtatt vpp riettr a þina fætr/ ꝛ hn̄ ſpratt vpp ꝛ gieck/ en er lydrin̄ leit huat Pall hafdi giort/ hofu þr vpp hliod ſin a Lycaoniſku ꝛ ſogdu. Gudin eru mon̄ū lik vordin/ ꝛ til vor ofan ſtigen/ ꝛ Barnabam kolludu þr Jupiter/ en Pal Mercuriū/ af þui hn̄ var frābert ordzins/ en Jupiters preſtr sa er fyre borgin̄e var/ flutti bædi yxn ꝛ kranza fyre dyrnar/ ꝛ villdi fornfæra þm̄ med folkino

Þa er poſtularner Pall ꝛ Barnabas heyrdi þ hrifu þr klædi ſin ſtucku vpp a mille folkſins/ kolludu ꝛ ſogdu/ Þier men̄/ hui giori þier þetta/ vid erum ꝛ dauдliger men̄/ lika sem þier/ ꝛ bıodū ydr at ſnuazt i fra þſſm hiegomū/ til lifanda gudz/ sa er giordi himin̄ ꝛ iord/ sio ꝛ allt huat/ i þm̄ er hueret. vm lidnar allder. hefer allar þioder ganga lata ſina ſialfs vegu/ ꝛ þo at ſonu hefer hn̄ eigi forlatid ſialfuan ſig an vitneſ burdar/. þa han̄ veiter gott ꝛ gefr oſſ daugg af himne ꝛ frioſama tima/ vpp fyllandi vor hiortu med fædzlu ꝛ fagnad/. ꝛ er þr ſogdu þetta gatu þr þo varla ſtillt lydin̄ ſo at þr fornudu þm̄ eigi

Þa komu þar nockrer gydingar fra Antiochia ꝛ Jconia huerier at vnitoldu lydin̄/ ſo at þr grytu Pal/ ꝛ drogu vt af borgin̄e meinandi hn̄ daudan̄ vera/ en þa lærisueinarner vm kringdu han̄/ ſtod hn̄ vpp ꝛ gieck in̄ i borgina/ ꝛ deiginum epter for hn̄ med Barnaba/ til Derben ꝛ predikadi gudz ſpioll i þre borg ꝛ lærdi þar margan̄/ vendi ſidan aptur til Lyſtram/ Jconia ꝛ Antiochiam/ ſtyrckiande ander lærisueinan̄a/ þa amin̄andi/. at þr væri ſtadfaſter i trun̄e/ ꝛ þ/ at oſſ byriar fyre marger

hrellingar ſñ at ganga i gudz riki/ ꝛ þr ſkickudu þm olldunga i ſier hueria ſamkundu/ baduzt fyrir/og faunſtudu/og folu þa ſidan þm Drottne a hendi hu em þr trudu

Og er þr hofdu geingit vm Piſidiam komu þr i Pamphiliam ꝛ toludu ord Drottins til Perga ꝛ foru ofan til Atthaliam þadan ſigldu þr til Antiochiam huadan þr voru af gudz nad til feingner i þat verck huert þr hofdu fullkomnat/ og ſem þr voru komner ꝛ saman ſafnad ſofnudinū/ ſoldu þr fram hue micket gud hefdi giort medr þm/ ꝛ huerſu nen hñ hefdi dyrū truarinñar vpp lokit fyre heidingiū ꝛ þar dvoldu þr eigi ſkamā ſtūd/hia lærisueinu num

Fimtandi cap

OG þr nockrer sē ofan komu af Judea lærdu brædurna þ/nema ef þr liete vmſkera sig epter ſiduenīu Moyſis / þa kūne þier ecki at hialpazt ꝛ af þui giordizt þar rugl og miſþycki eigi litid / Pall ꝛ Barnabas settu ſig faſt i moti þm/ þa ſkickudu þr Pal og Barnabam til og nockra adra af þm at þr færi vpp til poſtulanā og yfuer preſtanā i Jeruſalem/vm þtta þrætu mal/ ꝛ sem þr voru af ſafnadinum a leid leidder geingu þr vm Phenicen og Samariam/ſeigiandi heidinna þioda vm vending/ og giordu ollum brædrum mikiñ faugnud/ eñ þa þr komu til Jeruſalem medtokuzt þr af ſofnudinum og af poſtulunum og svo af olldungunum/og þr kungiordu þeim fra huerſu mikit gud hefdi giort medr þm/ þa riſu vpp nockrer vt af phariſeis ſel ſkap þr vid tru hofdu tekit/ſeigiandi at þat byriad at vmſkera þa ꝛ buda at hallda Moyſes laugmal eñ poſtularner ꝛ preſtarner komu til ſamans/at þr

..lite a þetta mal
of Og er mikil þrættan/hafdi verit/stod Petr vpp
i ꝛ sagdi til þra/goder menn ꝛ brædꝛ þier vitid at fyꝛe
er langre æfi/ þ gud hefer vtualit vor a mille/at he
..doner menn skylldu heyra fyꝛe munn mun gudzspiallz
..ins ord ꝛ s° at trua/ꝛ gud sa hiortun kenner bar vit
..nisburd vm/gefandi þm̄ heilagann anda s° sē oss
..er ꝛ giordi onguann mun a mille þra ꝛ vor hreinsandi
..med tru þra hiortu/fyꝛe huat freiste þier nu gudz
..þ þier leggit ok yfer lærisueinanna hals/huert at ei
..batu bort: huorcki vier nie fedꝛ vorer/helldur trvu
..pier/at frelsazt fyꝛe nad Drottins vors Jesu chri
..sti med sama hætte ꝛ þr/ þa þagdi allr mugurinn/og
..hlyddu þim̄ Barnaba ꝛ Pali er þr sogdu fra huer
..iacktn ꝛ stormercki ed gud hefdi giort medal heid=
..inna þioda fyrer þa
..
..Epter þ þr þognudu svaradi Jacob ꝛ sagdi þier
..allmenn ꝛ brædꝛ heyrit mig Symon sagdi framm med
..huernn hætti gud hefdi i fyrstu vitnad/ ꝛ med=
..tekit sier folk vt af heidnum þiodum i sinu nafne/og
..þessu samhlioda spamanna ordin/s° sē at skrifat
..er/epter þtta mun eg aptr koma ꝛ vppbyggia tiallo Amos
..id Dauidz/huer at fallin er ꝛ hiar nidr brot skal ix
..g/g endꝛ byggia ꝛ hana vpprietta/ s° at þr menn sē
..epter blifa skulu Drottins leita/ ꝛ þar til allar heid
..ar þioder yfuer hueriar mitt nafn akallat er seig
..þet Drotinn/sa er þetta giorir allt/ gudi eru aull sin
..verck kunnig fra verolldar vpp hafi fyꝛir kuorsk
..ellda eg/ þ vier giorum aungua kuingan þm/sem
..huazt fra heidne til gudz/helldꝛ skrifum þm til at
..þr halldi sig fra o hreinleik skurgoda dyrckanar og
..þeta frillu lifnadi/ ꝛ kofnudu/og af blodi/ kuiat

Moyses heper pyre langre ꝼpi til sett i ollū k..
þ hn̄ skule predikazt i samkundū/huar hn̄ v...
lesin̄ alla huottdaga
Þ hagadi þa Postulun̄ ꝛ olldunguun̄ med o..
um sapnadinū at þr vtueldi ap þm̄ men̄ ꝛ sendi t..
Antiochiam m Pali ꝛ Barnaba til einckadan̄ Jud..
am þan̄ kalladr var Barsabas ꝛ Silam ener ꝼozt..
men̄ medal brꝼdrann̄/ ꝛ sendu rit pyre þra hend..
med þessu atkuꝼdi
Vier Postular prestar ꝛ brꝼdr/heilsum þm̄ br..
drū er vt ap Heidingiū/ ꝛ i Antiochia/ Syria/ ꝛ Ci..
litia erū/med þui at vier hoꝼū heyrt at nockrer ap
oss eru vt geingner sem haꝼa sturlat ydr med ord..
um ꝛ pleckat ander ydrar biodandi ydr at vmsker..
azt/ ꝛ laugmalit at hallda/ huerium vier hoꝼū ec..
slickt bodit/ þui heper oss litizt med eindregne sa..
an komnum at senda til ydar valin kun̄a men̄ me..
vorum elskuligū Barnaba ꝛ Pali/huerier men̄ e..
vt haꝼa sett sinar saler pyrer napn Drottins vo..
Jesu christi/pyre þui sendu vier Judam ꝛ Silam
huerier ed sial puer mega med ordum seigia ydr h..
sama/ þat þ litzt heilogū anda ꝛ oss/at vier skyl..
onguar byrder leggia a ydr/pyre vtan þssa þa..
liga hluti/ þ þier halldit ydr ap þui sem skurgod..
er pornat/ ꝛ blodi/ ꝛ pra kopnudu/ og prillu lip..
ap huerin ep þier vardueitid sial pua ydr giori þi..
riett. Lipuit saler
Þa þesser voru ap stad sender komu þr til An..
ochiam ꝛ saman sopnudu sapnadin̄/ ꝛ þeingu þ..
brepit/ þa þr lasu þ vrdu þr ap þre huggan glad..
en̄ Judas ꝛ Syla/huerier at spamen̄ voru/a min..
brꝼdurna med nogū ordū ꝛ styrcktu þa/ ꝛ þr d..
du þar vm stundar saker/ ꝛ voru sidan med

af brædrunũ ſender til poſtulanna aptr/eñ Sila let zt a at vera þar Pall ꝛ Barnabas duolduzt i Antiochia/kendu ꝛ boduðu/ſãt odrũ fleitũ ord drottins

Eñ epter nockra daga ſagdi Pall til Barnaba/ foru vid/aptr ꝛ vitiũ brædra vorra vm allar borger i hueriũ vid hofũ bodat ord drottins huernẽ at þr haga ſier eñ Barnabas gaf til rad/at þr teki med ſier Johañem/ sa er auknefndizt Marcus/ Eñ Pall villdi ecki at sa sem fra þeim hafdi ſnuit vr Pamphilia ꝛ gieck eigi med þm i verck/ ſkylldi eigi med fylgia/ ꝛ s° hart ſundr þycki vard þra a mille at huor ſkilde vid añañ/ ꝛ Barnabas tok at ſoñu Marcũ med ſier ꝛ ſiglde i Ciprum/ eñ Pall kiori ſier Sylam ꝛ var af brædrunũ gudz nad bifaladr/ ꝛ hñ gieck vm Syriam ꝛ Ciliciam ſtyrckiandi ſofnudina

Sextandi Capitule

EÑ er hñ kõ til Derben ꝛ Lyſtran ꝛ Sia! at lærisueiñ nockr var þar Thimotheus at nafni/ſonr eiñr truadrar gydiga konu/eñ at federne girſkr/ þeſſim baru þr brædr gott vitne sẽ vo i Lyſtram ꝛ Iconia þñar villde Pall med ſier fara lata/tok at ſier ꝛ vmſkar hñ fyrer ſaker þra gydinga sem voru i þeim ſtodum/þuiat þr viſſu aller þ hñſ fader var girſkr/eñ þar þr foru vm borger bndu þr i þm at vardueita þær ſetningar sem ſkickadar hofdu verit af poſtulunum ꝛ preſtum þeim sem til Hierusalem voru ꝛ s° ſtyrcktuzt ſofnudurner i truñe ꝛ fiolgaduzt dagliga at tolu

Og þa þr geingu vm Phrigiam ꝛ Galitiu riki var þeim forbodit af helgũ anda at tala gudz ord i Aſia/eñ sem þr komu til Myſiam/ freiſtudu þr at ganga i Bythiniam/ ꝛ andiñ lofadi þeim þ eigi/eñ þa þr geingu yfuer vm Myſiam foru þr

ofan

ofan til Troaden/ ⁊ Pale var sion synd vm nottin̄a at madr nockr af Macedonia stod ⁊ bad hn̄ ⁊ sagdi/far þu i Macedoniam ⁊ hialpa oss/en̄ sē hn̄ hafdi sionina sied/ stundudū vier strax at reisa i Macedonia fullgiordet i þui þ drottin̄ kalladi oss at predika þm gudz spioll/ en̄ þa vier leystū fra Troada komu vær a riettu skeide til Samothiatiō ⁊ annars dags til Neapolin ⁊ þadan til Philippis huer at er hin/ ꝺ̄ꝺzta ⁊ frelsis hofut borg i Macedonia

Og vær duolduzt i somu borg nockra daga ⁊ a þuottdeiginn̄ geingu vier vt af borgin̄e/at þui vatni/huar þr plogudu at bidiazt fyrer/settū oss ⁊ toludū til þra kuenn̄a er þar komu til samans/⁊ kona nockr gudrædkin Lydia at nafne huer ed purpura selldi verandi vt af Thiatiris borg/heyrdi til/huer rar hiarta drottin̄ opnādi svo at hun gætti at þui huat af Pali sagdizt/en̄ sem hun ⁊ hn̄ar hus var skirt/beiddi hn̄ oss ⁊ sagdi/ef þier hślldit mig trunada vera i drottne þa gangit in̄ i mitt hus ⁊ bliuit þar ⁊ hun neyddi oss

En̄ þ skiedi þa vier geingū til bænar at stulka nockr su er hafdi sann̄sagnar anda/hliop i moti oss huer ed giordi sinum lanar Drottnum mikin̄ bata i sann̄sogle/ þssi sama fylgdi Pale ⁊ oss allz stadar epter kalladi ⁊ sagdi þsser men̄ eru þionar gudz hins hæzta/ þr ed boda yþr hialpræðis gotu/ þtta giordi hun vm marga daga/en̄ þ gramdizt Pale/ þui snerizt han̄ vid ⁊ sagdi til andans eg byd þier i nafni Jesu Christi at þu farer vt fra hn̄e ⁊ han̄ for vt a samre stund

En̄ er Drottnar hn̄ar sau þ/at von sinar abatanar var vte/gripu þr Pal ⁊ Silam ⁊ leiddu þa a

...org/til hofdingianna ꝛ færdu þa fyrer yfuer boda-
...ana ꝛ sogdu/ Þesser menn giora skyriollo i borg vor-
...e med þui þo þr eru gydingar ꝛ boda þa venin
...t oss hæfer eigi med at taka nie at giora med þui
...þier erum romuersker ꝛ folkit æstizt vpp i moti
...þm/yfuer bodaraner lietu þa af fautum færa/
...t budu at strykia þa/ ꝛ er þr hofdu veitt þm stora
...dustroku/snorudu þr þm i myrkua stofu/ ꝛ bu-
...du myrkua stofu verdinum at geyma þa grandvar-
...iga/ ꝛ hn tok slickt bod at sier ꝛ kastadi þm i hid
...iizta vard hallð ꝛ setti þra fætr i stock
Enn vm midnætti badust þr fyrer Pall ꝛ Silas
...ꝛ lofudu gud/ ꝛ þr heyrdu til þra sem i vard hall-
...inu voru/ enn iafn snart vard mikill iard skialfti/
...so at hrærdizt allt grund vollr myrckua stofunnar
...iafnsnart opnuduzt allar dyr ꝛ allra þra fiotr
...vpp leystuzt/enn sem myrkua stofu vordrinn vack-
...r sa myrkua stofu dyrnar opnar dro hn vt
... ꝛ villdi fyre fara sier meinandi bandin-
...ngia burt flyda/ enn Pall kalladi harre roddu ꝛ
...gde/gior þier eckert vont þt vier erum hier aller.
Enn hn heimti lios gieck inn ꝛ af otta slegiñ/fiell
...hn Pale ꝛ Syla til fota/leidandi þa vtt sagdi/Her-
...rar miner huat byriar mier/ at giora/ þ eg verdi
...frelsadr/ enn þr sogdu/tru þu a Drottinn Jesum/
...þui svo verdr þu holpinn ꝛ þitt hus/ ꝛ þr sogdu hm ord
...drottins ꝛ ollm þm et i hns husi voru hn tok þa at
...sier a somu stund nætr/ ꝛ þerdi benniar þra/ hn liet
...þa ꝛ skira iafnsnart sialfuann sig ꝛ allt sitt hus/
...þa leiddi hn þa i sitt hus/ reisti vpp bord fyrer
...þm/ ꝛ hann gladdizt med ollu sinu huse þ hn var a
...gud truadr vordinn
Og er dagadi sendu yfuer bodararner þie-

nara stadarins þangat og sogdu/lattu þessa menn lausa enn myrckua stofu vordinn kungiordi þissi ord Pali at yfuer bodararner hefdi þangat sent at þier skylldut lauser latazt þui gangit nu vt r farit i fridi/enn Pall sagdi til þra/þr hafa almenneliga/an doms latid hudfletta oss Romuerska menn og i myrckua stofu kastad/og nu vilia þeir reka oss vt heimogligana/eigi skal so hellldr kome þr sialfuer r reki oss vt/enn þissi ord kungiordu stadarins þienarar yfuerbodurunum/r er þr heyrdu þ at þr voru Romuerster/ottudust þr komu sidan beiddu þa r vt leiddu/r badu at þr færi burt vr borginne/þr gengu þa af myrckua stofunne r komu til Lidia r er þr hofdu brædurna sied r hugsualat/þm ferdudust þr i burt

Seytiandi capitu

Eñ þa þr foru vm Amphipolin og Apolloniam komu þr til Tessaloniu borgar huar ed var gydinga samk[illegible] Pall gieck inn epter venju sinne/til þ[illegible] sagdi þm vm þria huottdaga vr ritningunum opnandi fyre þm r sannandi þ christe byriadi at lida r af dauda vpp at risa/r at þssi Jesus huern eg boda ydr (sagdi hann) sie sa kristr/r nockrer af þm trudu r sålogudu sig Pale r Syla/r mickill fiolde gudligra grickia/ þar med hinar gødztu kuinnr eigi all far

Enn þr vantruudu gydingar fylltust fiandskapar r fengu med sier nockra ill þydis menn/ og er þeir hofdu dreigit flock saman/giordu þeir vpphlaup i borginne r gødu fyre hus Jasonis r so[illegible]tu epter at leida þa fram fyre al þydu folkit enn er þr fundu þa eigi drogu þr Jasonem r nockra brædr til hofdingianna borgarinnar r kolludu þr ed vil

la f

kalla Jardar kringla eru hier kõner/hueria Ja-
ſon hyſer ⁊ þſſer aller giora imoti keiſarans bodi
ſeigiandi añañ kong vera Jeſũ/eñ þr æſtu vpp
lydiñ/⁊ hofdingiana borgariñar/ þa er þr heyr-
du þtta/⁊ ſem þr hofdu borgan tekit af Jaſone
⁊ þiñ odrum/ lietu þr þa lauſa

Eñ brædrner lietu Pal ⁊ Sylã i burt fara vm
nott til Berroha ⁊ er þr komu þar geingu þr iñ i
gydinga ſãkundu/eñ þr voru hiner edlubornuſtu
medal þra sem voru i Theſſalonia/huerier ordit
medtoku af ollũ hugarẽs til bunade ⁊ ranſakandi
dagligañ ritnigarnar huort ꝥ væri ſo ⁊ marger
af þiñ giorduzt truader ⁊ eirnen erligar kuiñr gir-
ſkar ⁊ eigi all faer kallmeñ/⁊ er ꝥ feingu at vita
þr gydingar sẽ voru til Teſſalonu at gudz ord vo-
ru bodut af Pale i Berrcha/komu þr ⁊ þangat ⁊
æſtu vpp lydiñ/eñ iafn ſnart ſedu brædrner Pal
þa i burt ꝥ hñ geingi allt vt til ſiafuarins/eñ Si-
las ⁊ Thimothe⁹ blifu þᵘ epter/⁊ þr ed leiddu Pal
a veg/fylgdu hiñ allt til Athenu/⁊ sẽ þr feingu
þñ bifalning af honũ til Syla ⁊ Thimotheo/ ꝥ
þr kæmi ſem ſnarazt til hñs foru þr aptr.

Eñ a medan Pall beid þra til Athena gram-
dizt hñs andi med ſialfũ hiñ er hañ sa borgina
ſo miog hneigda til ſkurgoda dyrkanar/ af þui
hafdi hñ ſpurnigar frammi vid gydinga ⁊ gudræ-
kna meñ i ſamkũduſie ⁊ alla daga a torgi til þra
maña sẽ til hñs komu/eñ nockrer Epicurei ⁊ ſtoici
veralldliger ſpekingar þrattudu vid hñ/⁊ ſumer
ſogdu/huad vill þeſſi ord ſnapur til ſeigia/eñ ad-
rer mæltu þat ſyniz ſem hñ vilie nyrra guda bo-
dare vera/fyre þui hñ hafdi bodat þiñ Jeſum
⁊ af vpp riſuñe/⁊ þr gripu hñ hondum ⁊ leiddu

a domplautiñ seigiande/megu vær ecki pa at vita huer þssi nya keñing er sem ap þier seigizt / huat nockut nytt plytr þu pyrer vor eyru/ pyre þui vill du vier vita/huat þ væri/eñ aller Athenu borgar meñ z s° vt lendingar/ z gester stundudu eckert añat/nema at seigia edr heyra nytt nockut

Eñ Pall stie vpp A midian dom plautiñ z sag di/ Þier meñ Athenu borgar eg sie/þ þier erut i ol lum hlutū ngrista hia truader huiat eg hepi gengit hier vm z sied ydra skurguda dyrkan/eg pañ z all tare/a hueriu vpp var skripat/hiñ o kende gud/ pyre þui boda eg ydr þañ sama/huerium þier o vitandi dyckan giorit/ sa gud sem giordi heimē/z allt huat i hiñ er pyre þui at hñ er drottiñ himins z iardar/eigi bygger hñ i mustierū þ m̄ sem med hondū eru smidut/z eigi helldr pagazt hñ i mañli gū hondū/ hñ þarp z einskis vid med þui hñ gepr sialpr ollū lip z andar dratt a allā hatt/hñ giordi z ap einu blodi alle mañkyn/ þ er byggia skylldi ypꝛ ner allre augsyn iardar/z alycktadi porskickada ti ma z tak mork þra byggingar heper hñ stadpest/ s° at þr skylldu gudz leita/ ep verda kyñe at þr mætti a hñ þreipa z a hñ piña/med þui þo at hñ er eigi langt pra einū sier hueriū vorra/ þat pyre hñ lipū vær/hrærunzt/z erū/s° sem nockrer ydars landz dicktarar hapa sagt/at vier erum z hñs kyns nu med þui vier erū gudz fleckti/skulu vier eigi mei na guddomiñ/likan vera gulli z silpre edr vt hognū steinum/ap mañna pyndingum giorda

Og at soñu heper gud tima þessarar o vitzku li da latid/eñ nu bydr hñ ollū mōm huar helltz þr eru at aller giori yþuerbot/pyre þui hñ heper dag

til sett

til sett/a huerium hn̄ vill dæma alla heims kring
luna med rietvise fyrer þañ mañ/ fyre huern hn̄
hafdi þ ⁊ a lycktad/tru at veita ollm̄/epter þ hañ
vpp vackti hn̄ af dauda

Eñ er þr heyrdu af vpprisu fram lidiña/hæd
du sumer at þui/eñ sumer sogdu/vier skulū heyra
þig aptr/eñ vm þtta/s° gieck Pall vt mitt a mille
þra/ ⁊ nockrer meñ hielldu med hm̄ ⁊ vrdu trua
der medal huerra var Dionisius eiñ af radino/ ⁊
kona Damaris af nafne/ ⁊ fleire adrer med þm.

Attande Capitule

OG epter þ gieck Pall burt af Athenu ⁊
kō til Corinthio ⁊ fañ þar gyding Aqui
lam at nafni ættadañ vr Pontia sa er
nyligaña var komeñ af Vallandi ⁊ hn̄s
husfru Priscilla/af þui at keisare Cla
udius hafdi bodit ollm̄ gydingum fara af Rom
til þessa/hius sama gieck hn̄ iñ ⁊ med þui at þr vo
ru eins handuercks meñ/bleif hn̄ hia þm̄ ⁊ erfida
di/eñ þra handuerck var tiallo vefnadr ⁊ alla þuott
daga kendi hn̄ i samkundu husi ⁊ hafdi for tolur
fyrer gydingum ⁊ eirnen lika fyre grickium

Eñ er Silas ⁊ Thimote⁹ komu af Macedonia
þreyngdi andeñ Pale til at vitna fyrer gydingū/ þ
Jesus væri kristr/eñ se þr mælltu i moti/þui ⁊ tolu
du hadungar ord/fleygdi hn̄ af sier fautū ⁊ sag
di til þra/yduart blod/sie yfuer ydru hofdi /Hreiñ
geing eg epter þtta til Heidiña þioda ⁊ hn̄ veik þa
dan ⁊ gieck iñ i hus nockrs þss er Just var at nafni
hn̄ heidradi gud/hn̄s hus var ⁊ hia næsta samkun
duhūe/eñ Crispus huer ed var foringe samkūduñar
trudi a drottiñ med sinu ollu hyske/ ⁊ marger Cor
inthiu meñ þr ed til heyrdu/ vrdu truader ⁊ lietu
skira sig

En Drottin̄ sagdi þyrer syn vm nott til Pals/ ottazt eigi/ helldr tala þu z þeig ecki þuiat eg em med þier/z einger skal þier til leggia/at þig mei gi skada þat margt folk er nu i þessari borg/ en han̄ sat þar ared vm kring z sex manadi/ z kendi þm guds ord.

En er Gallio var land stiornare i Antiochia/ ris u gydingar vpp m3 einu huga i moti Pale/ z leidu hn̄ þyrer domstolen̄ z sogdu/ þessi rædr mōm at dyrka gud i mon laugmalino/ en þa Pall bio sig til at luka vpp mun̄ū. Sagdi Gallio til gydinga/ Judar miner/ef þat vęri vm nockt ranglindi/edr vanfemd/þa vnldi eg ydr giarnan/ en med þui þ eru spurningar af ordum z nofnū ydvars log mals meigi þier sialþer til sia/ þui at eg vil eigi þra domare vera z rak þa þra domstolnū/ þa þ pu aller Gricker Sosthenem samkundunnar hof dingia/z slogu hn̄ þyrer domstolenum/ en Gallio gaf sier þar allz ecki at

Pall dualdi þar sialþr i marga daga/sidan kuadd hn̄ brædrna z sigldi i Syriam z Priscilla z Aquila medr hm̄/epter þ hn̄ rakadi hofut sitt i Kenhrea/ þat hn̄ hafdi heit a hendi/hn̄ kom þa ofan til Ephesoz þar skildi hn̄ þau epter/ en hn̄ gieck sialþr in̄ i samkunduna z kreytti spurningar vid gydinga/ en þr badu han̄/at hn̄ bliþi þar en̄ leingra tima hia sier/en hn̄ samþiti þui eigi/hell dr kuaddi hn̄ þa z sagdi/mier byriar med algiorþ ue a þre hatid sem til stendr at vera til Jerusa lem/helldr skal eg at guds vilia/koma til ydar af tr z er hn̄ leysti fra Epheso/ kom hn̄ til Cesarea/ gieck vpp z heilsadi safnadinū/z for ofan til An tiochiā z dualdizt þar nockra stūd for burt sidan z gieck.

gieck huat epter odru vm Galitiu riki z Phrigi
... styrkiandi alla lærisueina
Eñ þar kom til Epheso gydingr nockr apollo
at nafni/ fæddr i Alexandria/ mælsku madr z
mattugr i ritningunū hsi var formentr i vegi dro
ttins z taladi med Gloanda anda/ z tok at keña all
kappsamliga þ huat drottins er vitande einazta
af skirn Johañis/ hsi tok truliga at predika i
samkunduñe/ eñ er Priscilla z Aquila heyrdu hm̄
... tu þau hf at sier z laugdu eñ ićeligar vt fyrer
... veg Drottins/ z þa hñ villdi reisa i Achaiaur
... eripudu brædrner z riedu lærisueinunū at þr med
tæki hñ/ z sem hñ var þar kōeñ/ bætti hñ vm fyre
morgū þm er truadr var vordiñ fyrer nadina/ þt
hñ yfuer vañ gydinga allskorugliga/ synandi þ m̄
... pinberliga / fyrer ritningarnar/ þ Jesus være
Kristr/

Nitiandi Capitule

O þ skiedi er Apollo var til Corinthiu at Pall gieck þa vm vpp lond z kō til Corinthiu / z fañ nockra lærisueina z sagdi til þra/ hafr þier nockut medtekit heilagan anda/ sidan þier vrdut trua... ...er/ eñ þr sogdu til hñs/ vær hofum/ eñ eigi heyrt huort at nockr heilagr andi være/ hñ sagdi til þra/ ...ppa huat eru þier þa skirder/ eñ þr sogdu/ vppa skirn Johañis/ Pall sagdi/ Johañis skirdi at soñu med idranar skirn/ z sagdi fyre folkino at þr skyll di trua a þñ sem epter hñ mundi koma/ þ er Jesu þ hñ sie kristr/ sem þr heyrdu þ/ lietu þr skira z t i ...nni Drottins Jesu kristi/ z er Pall hafdi haft ... yfuer þm̄/ kō heilagr andi yfuer þa/ z þr ... tūgr z toku at spa/ eñ þr meñ voru allz nær

hñ

Hann gieck inn i samkundu husit/ z predikadi i frelse vm þria manadi/ kenndi z þeim fortolur setti af gudz rike/ enn þa þr nauckrer sem hardsyllder voru z eigi trudu talandi illt af veige Drottins fyre al þydu/ veik hann fra þm/ z at skilde lærisueinana/ dagligana spurningar fremiandi i kenzlu husi þess manz er Tyrannus hiet/ og þetta giordizt vm two ar so at þr aller sē biuggu i Asia heyrdu ord drottins bædi gydingar z gricker/ z gud giordi eigi litil krapta verck fyre hendr Pals so at ef eirnen sueita dukar edr nær klædi af hans likama baruzt yfuer siuka þa kranckdæmin huerfu af þeim/ og illzku andar vt foru fra þm

Enn nauckrer freistudu vt af vm hleypings Judum særinga menn/ at kalla a nafn Drottins Jesu yfuer þeim sem illzku anda hofdu med sier og sogdu/ vier særum ydur fyre Jesum/ þann Pall predikar/ enn þesser voru vij er þetta framdu/ syner þss gydings og presta hofdingia er Skeua hiet/ enn illzku andenn suaradi og sagdi Jesum kenne eg og Paal veit eg enn huerier eru þier/ og sa madur i huerium illzku andinn var stauck vpp a þa/ vard þeim ofl ugre og varpadi þeim vnder sig/ svo at þeir fly du nauckter og sarer vr þui sama husi/ þetta vard ollum kunnigt sem biuggu i Epheso/ bædi gydingum z grickium/ z yfuer þa alla flo otti/ z nafn Drottins Jesu var mærsta myckl at

Þar komu og marger sem truader voru vordner vidurkendu og kunngiordu/ huat þr hefdu afre kat z marger af þm sē forneskiu lister hofdu fram it baru bækrnar saman z brendu þær ollu hia ver anda/ z at saman reiknudu þra verdi/ fundu þr þess kuar fimmtigi þusund peninga/ svo oflugliga tok at

vag-

sagra ord Drottins z at eplazt/nu sem þetta var vt giort/setti Pall sier i anda/at ferdazt vm macedoniam og Achaiam/z at ganga til Jerusalem z sagdi/ þui epter þ er eg hep iþar verit byriar mier at sia Romam/z hafi sendi two ap þm er hm þionudu Timotheū z Erastum burt i Macedoniam/eñ hañ bleip sialpz vm stundar sakir i Asia

Eñ i þañ tima hopzt eigi litill vpp blastur ap þessum veigi þuiat nockr gull smidr sa Demetrius var at napne huer ed giordi silpz hulder Dianu og þ giordi þm embættis moñū eigi litiñ a bata huerla hñ saman kalladi/sem þ ſſhattar verck meñ voru z sagdi godet meñ þier vitid at vier hopum mick iñ groda ap þessu verck lagi/z þier siaet z heyrit eigi alleinazta i Epheso/helldr z næsta vm alla Asiam/ þ þessi Pall vm huerp it myklu polki telt andi vm pyrepui z seiger at þ sie onguer guder sẽ med hondum verda giorder/eñ þetta hluttipte ke ma eigi einazta oss til tions z voru verck lagi til nid tanar/helldr mun mustiere hiñar myklu gydiu Dianu emsſkis virt/þar til mū hesiar tign nidr brotiñ verda hueria aull Asia z heimskringlan vegsamar

Sem þr heyrdu þ pylltuzt þr reide z optu vpp z sogdu/Hin mykla Diana i Epheso/z aull borg in pylltiz ap sneypan/z þr giordu med einu hug arpari a hlaup til sionar plautsins z gripu þa Gaium z Aristarchū ap macedonia porunauta Palſ eñ Pall villde þa ganga iñ at polkino z lærisueinarner leypdu hm þ ecki/z nockrer pzuer meñ vr Asia þr ed Palſ goder viner voru sendu til hñſ z badu at hñ gæpi sig eigi pram a sionar plautiñ/sumer kolludu so /eñ adrer añat/ þt alþydan var vill vordin z plester vissu eigi ap huerin epne þr voru til samaſs ko ner/eñ sumer ap polkino drogu pram Alexandrū

þeim er gydingar fram̄ ytru/en̄ Alexander bente
hendin̄e sier til hliodz viliandi forsuara sig fyrer
folkino ⁊ er þr formerckttu þ hn̄ var gydingr/hof
vpp eitt kall af ollum/nær tweim stundum / hin
myckla Diana i Epheso

Og sē Kanzeleren fieck stoduat folkit sagdi hn̄
þier men̄ i Epheso/huer er sa man̄a/ed eigi veit þ
borgin Epheso sie dyrckanar inna hin̄ar myckla
gydiu Dianu/og hen̄ar likneskiu af himne ofan
fallna/nu med þui at þessu seiger eingin̄ i moti/
þa byriar ydur spokum at vera ⁊ eckert af bradræ
di at giora/. þier hafit nu þessa men̄ hingat dreigit
sem huorcki eru rænningiar kirckna nie hads men̄ yd
rar gydiu þott Demetrius ⁊ þr embættis men̄ sem
med honū eru hafi særu mal vid nockurn/ þa gior
izt hier laug vm/ ⁊ þar eru borg meistarar klagizt
þr in̄byrdis fyrir þeim / en̄ ef þier leitid nockurs
epter vm adra hluti/ þa latid þat vpp leysazt a an
nare lauglegre samkomu/þui þat er hæskasamligt
at ef vier skulum seker verda fyrer þessa dags vpp
hlaup med þui þo at eingin sauk er vnder nidre /
huadan vier megū skial af gefa þessa vpphlaups
⁊ er hn̄ hafdi þtta sagt/sleit hn̄ safnadinū

xx capitule

Epter þ er vpp hlaupino linte /kalladi
Pall lærisueinana til sin og bad þa vel
lifa/ferdadizt sidan/en̄ þa han̄ hafdi
þær somu landz alfur yfuer farit og
þm a minning veitt m̄z morgum ordum
kom han̄ til Grícklandz ⁊ hafdi þar þria manade
en̄ med þui honū voru vmsat giord af gydingum
er han̄ villde sigla i Syriam/vard han̄ þss sinnes at
snua aptr vm Macedoniam ⁊ þesser foru m̄z hn̄

allt til Asiam Sopater af Berrohen/en af Thes
salonu Aristarchus ꝛ Secund⁹/ꝛ Gaius af Der
ben ꝛ Timotheus/en vr Asia Tychicon ꝛ Trophi
mas/þesser geingu vndan ꝛ bidu vor i Troada en
vier sigldū epter Paskana af Philippis ꝛ komū
til þra i Troade iñan fiū daga/ ꝛ duoldū þar i
(vij daga)
Eñ eiñ þuott daga þa lærisueinarner voru til
samans kōner braud at briota/ taladi Pall vid
þa þui añars dags villdi hñ ferdazt/ ꝛ teygdi ræ
duna allt til midrar nætr/ ꝛ i þm lopt sal voru
morg lios/ sē vær vorū saman kōner ꝛ nockrt vng
meñi Eytichos at nafni/ sat i vindauganu ꝛ sauck
i diupañ suefn/ ꝛ med þui at Pall taladi s⁰ leing
ge/ þa þyngdizt hñ þui meir af suefni ꝛ hrapadi
ofan vr hinū þridia lopt sal ꝛ var Daudr vpp
tekiñ/ eñ er Pall gieck ofan/ lagdi hñ sig fram yf
ver hñ/ ꝛ hiellt um hñ ꝛ sagdi/ giorit eingnan haf
vada/ þuiat hñs ond er med hm/ hñ gieck þa vpp
aptr braut braudit ꝛ bergdi ꝛ taladit margt vid
þa allt til þess dagr rañ/ ꝛ s⁰ ferdadizt hñ/ eñ þr
leiddu sueineñ vpp lifanda/ ꝛ þr hugsuoludizt;
vid þ eigi allitt
Eñ vier stigū a skip ꝛ sigldū til Asson/ þar vill
du vier hafa tekit iñ Pal/ þuiat hñ hafdi s⁰ a sett
þ hñ villdi yfuer land fara/ eñ sem hñ kom til as
son/ toku vær hñ til vor/ ꝛ komū til mytilen/ þa
dan sigldu vier ꝛ komū añars dags giegnt Chion/
ꝛ deigiñū epter toku vær hofn vid Samō ꝛ duol
dū i Trogilion ꝛ næsta dageñ epter komu vær til
Mileto/ þuiat Pall hafdi sett sier at sigla fram
hia Epheso/ s⁰ at hñ hefdi ongua duol i Asia
af þui flytti hñ sier ef hm væri þ moguligt at ve

 ra a

ra a hulta suna til Hierusalem
Jpra Mileto sendi hñ til Epheso z liet ka...
na ellztu presta ap sa pnadinũ z sem þr komu
hñs/sagdi hñ til þra/ þier vitid/ at i pra þm p...
sta deige er eg kom i Asiam/huersu eg hepi vm a
la tima hia ydr verit/ z Drottne þionat med oll
hugarens litelæti z med myklu tarpelli z preisti
gum/huertar mier hapa hlotnazt ap vm sati g...
dinga/z þ eckert vndan dreigit sem ydr var ba...
i s° eg hapi þ eigi kungiort ydr opinberligaña
ymsum husum z vitnat bædi gydingum z grickt
idran til gudz z truna a Drottĩ vorn Jesum

Og nu siaet! þ eg em bundin i anda/at perdazt
til Hierusalem vitandi eigi huat þar mun ypuei
mig koma/nema þ er heilagr andi vitnar vm a
lar borger seigiande/at plott z harmkuæli mun
min þar verda/ eñ eg gep þui ongua vackt/ ...
hello z eigi sialps mins lip dyrmætt s° at eg pul
kõne mitt hlaup mz pagnadi/ z þ embætti sem ...
hepi medtekit ap herram ñ Jesu til vitnesburd
Euangulio gudz nadar

Og siart! at nu veit eg at þier munut aller eig
sia mitt andlit meir/ huerra eg hepi vmgeingit/
predikat gudz riki/ pyrer þui vitna eg ydr a þ...
deigi þ eg em hreiñ ap allra blodi/ þuiat eg h...
eckert vndan para latid/ þ eg hapi eigi kungi...
ydr allt gudz rad/ap þui hapit gat a sialpum ...
z a allre hiordinne/medal þra sem ydr setti heila
andi til byscupa/at stiorna sapnan gudz/ huer
hñ heper endrleyst sinu eigen blodi/ þuiat þ ve
og/at epter mina burt paur munu iñganga med...

Þar olmer vargar/ þꝛ ed eigi munu þyrma hiorꝺ
inne ⁊ af ydꝛ sialfum munu meñ vpp risa er ta⸗
la vm huerfuar keñingar/ at þꝛ teygi lęrisueina
na epter sier/ fyrer þui vake þier ⁊ minñizt a þ/
at eg hefi vm þriu aar noit ⁊ dag eigi aflatid at
aminña eiñ ⁊ sier huern ydꝛarn medꝛ tarum

Og nu bręđꝛ bifala eg ydꝛ gudi ⁊ ordi hñs
nadar/ huer mattugꝛ er vpp at byggia ⁊ ydur
arftoku at gefa medal allra þraſem helgader ver
da/eigi girntizt eg nockurs ydar silfꝛ gull edꝛ klędꝛ
nat þat þier vitid sialfuer at þessar hendꝛ hafa
mier vñit til/mitꝛar naud þurftar ⁊ þra sem med
mier voru/ allt synda eg ydꝛ þ/at so byriadi oss
at erfuida ⁊ vanfęra at medtaka ⁊ miñazt orda
Drottins Jesu/ þ hñ sagdi/at sęlla vęri at gefa
eñ þiggia

Og er hñ hafdi þetta sagt fiell hñ a kne ⁊ bad
samt þm ollm eñ þra a mille giordizt grátr myc
kill ⁊ laugdu hendꝛ vm hals Pale ⁊ kystu hñ/syr⸗
giandi mest af þui ordi ed hñ sagdi at þꝛ myndi
eigi sia hñs andlit meir ⁊ þꝛ fylgdu hm̃ til skips

xxi Capitule

Einꝥ var skied/at vier leystum ⁊ hur⸗
fum fra þm/komu vier beinleidis til
Cho ⁊ añarsdags til Rodis ⁊ þadan til
Patara/⁊ þar fundu vier skip þat er
fara atti til Phenicen/ stigum þar a ⁊ sigldum
þangat/ eñ sem vier feingum at sia Ciprian
lietu vier þat til vinstre handar ⁊ sigldu i Syriam

 Og

⁊ komu at Tyro/ þui þar atti skipit at leggia vpp farmin̄ ⁊ sem hn̄ fan̄ lærisueinana blifu vær þar i samastad (vii) daga/ hueriet Pale sogdu fyre án da gipt þ hn̄ skyllde eigi fara vpp til Hierusalem ⁊ þ skiede sem þr dagar voru lidner foru vær ⁊ geingū af stad/ ⁊ þr aller med husfreyiū sinū ⁊ bornū fylgdu oss a veg/ vt fyrer borgina/ ⁊ fiel lum a hne i fiorune ⁊ badunzt fyrer ⁊ er vær hof dum kuatt huer an̄an stigu vier a skip en̄ hiner sneru aptur til sin̄a heim kyn̄a

Og er vier hofdū lycktat vora sigling fyre Tyro/ komu vær ofan til Ptolomaida ⁊ heilsu dum brædrunū/ ⁊ vorū þar ein̄ dag hia þm̄/ en̄ an̄ ars dags foru vær i burt þr ed mz Pale voru ⁊ ko mū til Cesarea ⁊ geingum in̄ i hus Philippi guds spiallara/ huer ed var ein̄ af sio/ ⁊ blifum hia hm̄/ hn̄ atti fiorar dætr þær meyiar voru/ ⁊ spadu fyrer/ ⁊ sē vier dualdunzt þar nockra daga/ kem spamadr sa af Judea er Agab⁹ var at nafne/ ⁊ þa hn̄ kōm til vor tok hn̄ linda Pals ⁊ batt hen dr sinar ⁊ sagdi þtta seiger heilagr andi/ at þan̄ man̄ huers ed þ essi linde er munu gydingar s⁰ bin da i Hierusalē ⁊ selia hn̄ i heidin̄a man̄a hendr

En̄ sem vier heyrdū þ/ badu vier hn̄/ ⁊ þr a drer sem i þm̄ stad voru þ hn̄ færi eigi vpp til Hierusalem/ en̄ Pall suaradi þa ⁊ sagdi/ huat giori þier ed þier gratid ⁊ hrellit mitt hiarta/ þuiat eg em eigi allenasta reidu buin̄ at lata mig binda helldr at deyia i Hierusalē fyre saker nafns Drot tins Jesu/ ⁊ med þui vier gatum eigi talit vm fyr er hn̄/ þaugnudū vær ⁊ sogdū verdi vilie Drottins ⁊ epter þa daga foru vær vt geingū vpp til Hie rusalem/ þangat komu ⁊ nockrer lærisueinar me

dr oss

vr oss af Cesarea/ hafandi þann nockurn gamlan
lærisuein medr sier vr Cipria Mnason at nafni/
hia huerium vier herbergi tokum/ og þa vier kom
um til Hierusalem/ toku brædrner [illegible]insamliga
vid oss/ enn annars dags/ gieck Pall inn medr oss til
Jacobum/ aller olldungar komu þar og saman/ og
sem hann hafdi heilsat þeim/ skyrdi hann þeim fra/ huat
epter annat/ þat gud hafdi giort a medal heidinna þi
oda fyrer hans þionkan

Þa þeir hofdu þat heyrt/ vegsomudu þeir gud/ og
sogdu til hans/ broder þu sier hue morg þusund
Gydinga at þeir eru sem truader hafa vordit/ enn þeir
aller eru þo vandlætingar menn logmalsins/ og þeir
hafa heyrt sagt epter þier þat þu kender þeim Gydin
gum ollum sem medal heidinna þioda eru at snua fra
Moyse seigiandi þeir skylldu eigi vmskera sonu si-
na og eigi epter þeirre sidueniu ganga/ huat vm þat er?
byriar safnadinum allra hellzt til samans at koma
þuiat þeir munu fa at heyra/ þat þu ert komenn/ þui
gior nu þat huat vier seigium þier

Wier hofum hier fiora menn/ huerier heit hafa
fest yfuer sig/ þa somu tak at þier og hreinsa þig
medr þeim/ og kosta þa/ at þeir raki sitt hofut/ so at
aller vite at þat huat þeir hafa heyrt vm þig sie
osannindi/ helldr þat þu ganger sialfur og vard vei-
ter logmalit/ þui þeim sem truader hofdu giorzt-
af heidingum skrifudum vier/ og vrskurdudum/ at
þeir skylldu eckert þesskonar hallda/ nema þat þeir vo-
tudu sig vid skurgoda fornan/ og blode/ kofnudu
og fryllu lifnadi/ Þa tok Pall þa menn at sier og liet
annars dags hreinsa sig medr þeim/ og gieck inn i mus-
terit/ og tiadi sig hallda vpp fylling hreinsanar da-
ganna/ þar til at huer einn þeira offradi fyre sig sinne
forn

Eñ sem þr sio dagar voru lidner/ sau hñ þr gydingar i musterino er voru vr asia ⁊ ǫstu vpp allañ lydiñ/logdu hendr a hñ ⁊ kolludu/ þier Jsraels meñ/hialpit til/ þssi er sa madr/ sem allz stadar keñer ollũ mõnũ i giegn þssu folki ⁊ logmali ⁊ s° i mot þssm stad/ þar ofan a hefer hñ iñ leitt heidna meñ i musterit/ ⁊ saurgat s° þnan heilaga stad þuiat þr hofdu sied Trophimũ af Epheso med hm̃ i borgiñe/ þñ meinudu þr at Pall hefdi i musterit iñ leitt ⁊ aull borgin o kyrdizt ⁊ a hlaup vard af folkino/ ⁊ þr toku Pal hondum ⁊ drogu vt af musterino ⁊ iafnsnart vrdu dyrnar aptr læstar

Sem þr leitadu vid at liflata hñ/kom su fregn vpp fyre yfuer hofdingiañ heilidsins/ þ aull Hierusalem vǫri vpp vǫgd / hñ tok þa strags striđz sueinana ⁊ hers hofdingiana til sin ⁊ hliop burt i mille þra eñ sem þz sau hershofdingiañ ⁊ striđz folkit /gafu þr vpp at beria a Pale/eñ hers hofdingiñ gieck þar at ⁊ tok hñ at sier ⁊ baud at binda hñ tueimr Jarn hleckium/ ⁊ spurdi at huer hñ vǫri ⁊ huat hñ hefdi giort /eñ sitt kalladi huer af folkino/ ⁊ med þui hñ fieck ecki vist at vita fyrer vpp hlaupino/ baud hñ at leida hñ i kastalañ / ⁊ sem þr komu at troppuñe / hlutu striđz meñirner at bera hñ fyre at sug folksins / þuiat mikill folks fioldi fylgdi epter ⁊ kolludu / af skaf þu þnañ

Og sem Pall vard iñ leiddr i kastalañ sagdi hñ til yfuer hofdingians / leyfizt mier eð at tala vid þig/eñ hñ sagdi kant þu girsku/ eð eigi sa hiñ egipzke madr/sem fyre þssm dǫr styrtolld vpp vackier ⁊ drozt vt a eydi mork f

at þusunder morduarga eñ Pall sagdi / eg em vt
sonu madꝛ gydinga kyns ap Tarson / eñ borgari
vt ap napn pꝛægri borg Cilitia / eg bid þig lopa
mier at tala til polksins / ꝛ er hñ lopadi hm̃ / stie
Pall vpp a troppurnar ꝛ bandadi hendinne til lyd
sins / ꝛ er mikil þaugn giordizt taladi / hñ til þra
a ebreska tungu ꝛ sagdi

xxij Capitule

Hier meñ goder brædꝛ ꝛ pedꝛ / heyrit nu
mina ap sakan til ydar / eñ sem þr heyr
du hñ taladi ebreska tungu til þra /
giordizt þr eñ tuistare / ꝛ hñ sagdi eg
em madꝛ gydinga kyns / pæddꝛ i Tar
sen i Cilitia / eñ vpp aliñ i þessari borg til pota Ga
malielis / ꝛ ap ollu kost gæpi lærdꝛ i paudꝛligu
leugmale / ꝛ lagañ vand lætare / lika sem þier
erut aller eñ i dag / eg hepi ꝛ þñañ veg op sockt
allt til daudans / eg batt ꝛ i vard holld selldi / bædi
meñ ꝛ konꝛ / s° sem kefie mañ hopdingiñ ꝛ aller
olldungar bera mier vitne vm / ap huerium eg mz
tok brep til brædꝛaña / ꝛ por til Damasco / þ eg
drægi þa bundne til Hierusalem sem þar væri /
s° at þr mætti pinder verda

Eñ þ skiedi þa eg þangat por ꝛ tok at nalgazt
Damascum / nær midiũ deigi at leiptradi vm mig
skyndiliga liosmykit ap himne / ꝛ eg piell til iard
dar ꝛ heyrde raudd þa er til min sagdi Saul
Saul / huar / til opsæker þu mig eñ eg suaradi /
huer ertu lauardꝛ ꝛ hñ sagdi til min / eg em Jesus
ap Nadareth huern þu opsækir / ꝛ þr sẽ mz mier
voru sau at soñu liosit ꝛ vrdu pelins puller eñ raud
dina þa er vid mig taladi / heyrdu þr eigi eg sagda

herra/huat skal eg giora/en̄ Drottin̄ sagdi til.
statt vpp ⁊ gack i Damascū/þar man þier
verda af ollu/huat þier til skickat er at gior
sem eg gat eigi sied fyrer liossins biartleik var
hā̄dleiddr af minū forunautū ⁊ kō til Dam
Eñ þar var gudhrædr mañ epter laugma
Ananias/sa godañ ordstir hafdi af olluꝫ gyt
um er þar bygg(u)/hñ kom til min gieck at mier
sagdi/Saul broder litta vpp/ ⁊ eg leit til hñs a
re stund/hñ sagde þa/Gud fedra vorra hefer s
ckat þig til at þu skyllder vidr keña hñs vilia ⁊
ter at sia þañ riettlata ⁊ heyra raudd af hñs muñ.
Þat þu munt hñs vottr verda til allra maña/þra
hluta sem þu hefer sied ⁊ heyrt/ ⁊ huat tefr þu
nu ris vpp ⁊ lat skira þig ⁊ af þwo sᵒ þinar syn
der at a kollydu nafni Drottins.
Þ skiedi ⁊ þa eg kom aptr til Jerusalem/er eg
vᵃ a bæn i musterino/at eg vard numiñ fra mier
⁊ eg sa hñ/þa sagdi hñ til min/skunda þig/ ⁊
far burt af hierusalem/ Þat þr medtaka eigi þin
vitnesburd vm mig/eñ eg sagda/Lavardr þr vita
sialfuer þ eg dro i myrkua stofu ⁊ liet lemia i yms
sum samkundu husū/ þa sem a þig trudu/ ⁊ þa er
blod steffani þins vottar vt helltizt/ stod eg þᵃ
hia ⁊ var samsiñandi hñs dauda/ þui eg geymda
þra faut sem hñ i helslogu/ ⁊ hñ sagdi til min/fᵃ
hiedan/ þuiat eg vil senda þig langt i burt med
dal heidiña þioda.
Eñ þr heyrdu hm̄ allt at þui ordi/hofu vpp
raddirnar ⁊ sogdu/af mæ þsſ hattar mañ af ior
du/ þuiat hm̄ er eigi leyfiligt at lifa/eñ sē þr kolli
du vorpudu þr af sier klædunū ⁊ fleygdu moll
du i lopt vpp/ yfuer hofdingiñ baud þa/at hñ
skyll(i)

ſkylldi leidazt iñ i kaſtalañ ⁊ ſkipadi þm̃ at foꝛ
heyꝛa hñ ⁊ hud ſtrykia s° hñ feinge at vita fyꝛer
hueria ſauk at þr kolludu s° yfuer hm̃ ⁊ er hñ rey
di hñ at med taugũ/ſagdi Pall til vnder hofdin
gians er ſtod nær hm̃/huort þm̃ være þ leyfiligt
at hudſtreykia romuerſkan mañ/o dæmdañ/⁊ er
vnder hofdingiñ heyrdi þ/giek hñ til yfuer hof
dingians/⁊ vnderuiſadi hm̃ þ ⁊ ſagdi/huat vill
tu til giora þeſſi madꝛ er romuerſkꝛ

Pa kõ yfuer hofdingiñ þangat ⁊ ſagdi til hñs
ſeig mier ef þu ert Romuerſkꝛ/ eñ hñ ſagdi/Ja
vid vnder hofdingiñ ſuaradi til þtta riettar far
hlaut eg ærnu fie at kaupa/Pall ſagdi/eg em þᵃ
⁊ fæddꝛ iafn ſkiott geingu þr fra hm̃ sẽ hñ ſkyll
du hafa for heyrt/⁊ yfuer hofdingiñ ottadizt ed
hñ fornam þ hñ var romuerſkꝛ/at hñ hafdi latid
binda hñ.

Añañ dagiñ epter villdi hñ greinieligar vita fy
re hueria ſauk hñ klagadizt af gydingum ⁊ leyſte
hñ vr baundũ/ ⁊ baud keñe mañа hofdingiũ ⁊ ol
lu þra radi til ſamans at koma/⁊ leidde ſidan Pal
fram ⁊ ſetti hañ hia þm

xxiij Capitule

En Pall horfdi a radit ⁊ ſagdi/ þier meñ
⁊ brædꝛ eg hefi af allre godꝛi ſamuiz
ſku geingit fyꝛe gudi/ allt til þeſſa/eñ
Ananias keñe mañа hofdinge ſkipadi
þm̃ er hia hm̃ ſtodu/at lioſta a hñſ muñ/ þa ſag
di Pall til hñs/gud man ſla þig þu huit fagadꝛ
veggꝛ/ſitꝛ þu ⁊ dæmer mig epter lauginalino ⁊
bydꝛ at ſla mig i moti laugunũ/eñ þr ſem hia ſto
du ſogdu/boluar þu ædzta keñemañe gudz/Pall
ſagde/eg viſſa eigi brædꝛ þ hñ var keñi mañа hof

dinge/þuiat skripat er/ at hofdingia þins lyds skaltu eigi bauls bidia.
sem Pall visse at þar voru af eine alfu Saduc cei/ z af aňari Pharisei kalladi hñ vpp fyrer radi no/ þier meñ z brædr/ eg em eiñ pharisfeus z sonr eins pharisfeara/ eg dæmunzt fyre von z vpprisu fram lidiña/ z er hñ sagdi þtta giordizt sundr þyc kia i mille phariseos z Saduceos/ z sa selskapr skil di sig at/ þuiat Saducei seigia vpprisu framlidiña eigi vera/ ei/ Eingel/nie anda/ eñ Pharisei vi dr kendu huoru tueggia/ eñ þa giordizt hafuadi mikill/ z hiner ritkloku af phariseaña lidi/ risu vpp z stodu i moti z saugdu/ vier fiñu eckert vo nozligt a þssu mañe/ þo ed andi edur Eingell hafi vidr hñ talat/ þa kuñum vier eigi at strida i moti gudi
Eñ sē mickel misgreining vard/ vggadi yfuer hof dingiañ/at þr mundi slita Pal fra þm z skipadi stridz folkino ofan at fara at gripa hñ mitt burt fra þm/ z leida i kastalañ/ eñ næstu nott epter stod Drottiñ hia hm̄ z sagdi/ Pall vert miev godu gedi/ þuiat lika sē þu hefer vitnat af mier i Jhie rusalem/s° hlytr þu z at vitna af mier i Rom

Eñ er dagr kom/ saman toku sig nockrer gydin gar z streingdu þ heit at/ eta huorki nie drecka/ þ til þr hefdi Pale i hel komit eñ þr voru fleire eñ fiorutiger maña sem þtta samtak hofdu giort þr geingu til keñi maña hofdingians z olldunga ña z sogdu/ vier hofum heit streinging streingdt at bergia einskis/ þar til vier hefdum Pal af lif fe tekit/ þui vnderuisit nu yfuer hofdingianum z radino þ hñ lati leida hñ a morgen til ydar/ lik

ka sem

ka sem þier villdut nockut saññara viser verda af
hm̃/en vier erum adr en hn̄ nalægizt ydr reidubu
ner at sla hn̄ i hel

Og er systr sonr Pals heyrdi þ̄ suikrædi/
kom hn̄ ꝛ gieck iñ i kastalañ/ ꝛ vnderuisadi þ̄ Pale/
en Pall kalladi til sin eiñ af vnder hofdingiū/ ꝛ sa
gdi/leid þu þñañ pillt/til yfuer hofdingians/þui
at hn̄ hefer nockut at kūgiora hm̃/ ꝛ hn̄ tok hn̄ at
sier ꝛ leiddi hn̄ til yfuer hofdingians/sei-
andi hiñ bundne Pall kalladi mig til sin/ ꝛ bad
ig at hafa þna Pillt til þin/hn̄ hefdi at seigia
er nockut

Yfuer hofdingeñ tok hn̄ þa i hond ꝛ veik
vt af/spurdi hn̄ at huat er þ̄/þu hefer mier
seigia/en hn̄ sagdi/ gydingar hafa samblasit
bidia þig/ þ̄ þu hafer a morgen Pal fyrer rꝛ
at/so sem þr vilie nockut saññara af hm̄s vegna/
tru þu þm eigi/þuiat meir en fiorutiger mañ
ta hm̃ vm sat/ þr ed heit streingt hafa/ sier
ki at eta nie drecka/ þar til þr gæti hm̃ i hel-
t/ ꝛ nu eru þr reidubuner/bidandi epter þiñe
saugn

a liet yfuer hofdingiñ vngmeñit i burt fra
ara/ꝛ baud hm̃/at hn̄ segdi þ̄ fyrer aungum
hefdi hm̃ kungiort þtta/ ꝛ kalladi two hūd-
hofdingia til sin ꝛ sagdi/buit til two hundrut
aungu lids/at þr gange til Cesaream/ ꝛ Sio
riddara ꝛ two hundrut skotmaña vm þridiu
ad nætr/ ꝛ reidit til þn farar skiota sem Pall
a sitia ꝛ færit hn̄ vel foruaradañ til Felicē
dz skioñara/ ꝛ skrifadi bref/ þssarar mei-
gar

Claudius Lysias/ heilsar hinū volldugazta landstiornara Felix/ þñan mañ hofdu gydingar hondū tekit ꝛ villdu hñ i hel hafa sleigit/ eñ eg kō þa at med stridz folkino ꝛ sleit hñ af þim/ ꝛ er eg formerckti þ hñ var Romuerskr/ þa villdi eg vita fyrer huerla sauk þr a klaugudu hñ/ ꝛ liet eg leida hñ fram i þra rad/ eñ eg fañ þa at hñ klagadizt vm spurningar þra laugmals/ ꝛ aungua sauk/ hafdi þa dauda v̈ęri verd edr banda/ ꝛ þa mier voru vnderuitsut þra suikrędi er gydingar hofdu hm̄ fyrer buit/ senda eg hñ stragr til þin biodandi hñs aklagorū/ at huat þr hefdi i moti hm̄ þ męttiþr seigia fyrer þier/ far vel.

Eñ stridzmeñirner epter þui sem þm̄ var bodit toku P al at sier ꝛ fęrdu hñ v̈m nottina i Antipatiden/ eñ añars dags lietu þr riddara lidit med hm̄ fara ꝛ sneru sidan aptr til kastalans/ eñ sem þr komu til Cesarea/ feingu þr landzstiornaranū briefit ꝛ skickudu Pal þar fyrer hñ/ eñ er landstiornareñ las briefit spurdi hñ at vt af hueriu landi hñ v̈ęri/ ꝛ er hñ fornam þ hñ var vr Cilicia/ sagdi hñ eg skal for heyra þig/ nęr þiner a kęrendr koma ꝛ hñ baud at varduelta hñ i dom hus Herodis.

xxiiij Capitule

Eñ epter fim̄ daga/ for Ananias kennimaña hofdinge ꝛ olldungarner ofan/ ꝛ medr þm̄ Tertullus męlsku madur/ huerier sig tiadu fyrer lādz domaranū i giegn Pale/ eñ at Pale fyrer kolludū tok Tertullus til at aklaga hñ ꝛ sagdi/ Af þui vier lifum i myckliū fride/ vnder þier ꝛ margar sęmder veitazt þessu folki fyrer þina fram syn agh

agætazti Felix/ Huat vier iafnā ꝛ i huern ſtad til
vor kioſū/med allri þackar giord/en̄ at eg dragiſt
eigi langſāligra fyrer þier/bid eg þig/fyrer þina
man̄ dygd at þu heyrer oſſ fa ein ord

Þennan̄ man̄ hofū vier fūdit/ ſkadligan̄/þan̄
ſundr þyckiu vpp æſer medal allra gydinga vm al
lan̄ heim/ ꝛ foringia hins naduerſka villudoms/
hn̄ hefer ꝛ eirnen vidr leitad at ſaurga muſterit/
huern vier gripū ꝛ villdū hafa dæmt hn̄ epter lau
gū vorū/en̄ Lyſias yfuer hofdinge/kom þar fra
ꝛ greip hn̄ mz mycklu ofrefle vr vorū hondū/bio
dandi hn̄s a klogurū til þin at koma af huerium þu
matt ken̄a/ef ſialfr villt epter grenſlazt/alla þa
hluti vm huerla vier a klogū hn̄/ þa logdu gydin
gar til ꝛ ſogdu þ ſo vera.

En̄ Pall (þa er landſtiornarin̄ benti hm̄ at ta
la) ſuaradi/med þui at eg veit þig nu vm morg
ar domara verit hafa þeſſarar þiodar/ vil eg
ſialfr med o ſkelfdu hugar fari mina ſauk fer
ſuara/ þuiat þu matt vita/ at þ eru eigi meir en̄
xij dagar) þ eg kom vpp til Hieruſalem at bidi
azt fyrer/ ꝛ eigi hafa þr fūdit mig tala vid no
kurn i muſterino/edr giorandi nockrt vpp hlaup
med folkino/hnorki i borgū nie ſamkundu huſum
ꝛ eigi geta þr þetta ſan̄at vm huat þeir kæra mig

En̄ þ iata eg þier/at eg þiona/(epter þui ſem þei
r huern þr kalla villu dom) ſo gudi mina fedra
at eg true ollu þui huat i laugmalino ſkrifat er
hafandi þa von til gudz/ huetrar þr ſialfuer
bida/einkū vpprisu framlidin̄a/bædi retlatra
ranglatra/en̄ i þſſu ſama idka eg ſialfuan mig
...an at hafa/hindranar lauſa ſamvitzku bæ
vid gud ꝛ men̄

En̄ morg

Ein morgun, arum epter kom eg/ ⁊ færda minu folki olmusu giafer/ ⁊ offr ⁊ þr fundu mig med þui er eg liet mig hreinsa i musterino/ eigi med hafnada nie nockru vpp hlaupi/ en þar vo ru gydingar nockrer vr Asia/ huerier hier ætti at vera fyrer þier at a klaga mig/ ef þr hefdi eitt huat mier i moti/ elligar lat þssa sialfua seigia huort þr hafa nockut rangferdugt a mier fundit a medan eg stend hier fyrer radino/nema alleinast ta fyrer þssa eins ordz saker/ þa er eg stod fra a mille/huat eg kalladi/at vm vpp risu framlidinna verd eg i dag af ydr a klagadr

Og er Felix heyrdi þtta/teygdi hn fyrer þm þuiat hn visse grant af þssm veige/ ⁊ sagdi/Nær Lysias yfuer hofdinge kemr ofan/þa vil eg for heyra ydvar malefne/ en hn skipadi vnder hofdinginum at forvara Pal/ ⁊ lata hm̄ þo liduganu gang ⁊ fyrer baud at ockr af hns lide/ þionadi hm̄ edr kæmi til hns.

Nockrum daugum þar epter kom Felix medur husfreyiu sinne Drusilla/ Huer ed var gydinga kyns/ þau kolludu a Pal/ ⁊ heyrdu af hm̄ vm truna/ sem at er a Christum/ en þa Pall taladi vm riettuise ⁊ hreinlife/ ⁊ af epter komanda dome skelfdizt Felix ⁊ anzadi/ gack hiedan at sinne/ nær eg hefi tom stund til man eg þig kalla lata/ ms þui hn vænti iafn framt̄ þ hm̄ mundi peningar gefazt af Pale/ So at hn liete hn lausan/ fyrer þui liet hn optsinnes kalla a hn ⁊ atti tal vid hn/ en at lidnum tueimr arum kom Porcius Festus/i

Felix

kad/ Felix villdi þa syna gydingum vel
/ z liet þa Pal bundiñ epter sig.

xxv Capitule

D A Festus var nu i land komiñ/ for hñ
þrim dogum epter af Cesarea vpp til
Jerusalem/ eñ fyrer hm̃ tiadu sig þa
keñe maña hofdingiar z formeñ gy-
dinga i mote Pale/ badu hñ z beiddu
lidueizlu i mot hm̃/ at hñ liete kalla hñ til
Jerusalem/ reckiandi swo sin vmsat/at þr gætu
ti hel komit a veiginum/ þa suaradi Festus/at
Pal yrdi at soñu varduweitt i Cesarea/ eñ hñ
sagdi po mañ skiotz fara þangat aptr/ þui þr
sem ydar a mille (sagdi hñ) hafa matt til/ fari
til lika ofan z aklage þn mañ ef nockr vansemd
veizt med honum

Eñ er hñ hafdi hia þm̃ verit meir eñ tiu
daga for hñ ofan til Cesaream/ z añars dags
epter setti hñ sig a domstoliñ/ z skipadi Paulum
fram at leida z sem hñ var framleiddr/ giengu
þr gydingar kring vm hañ er komner voru ofan
fra Hierusalem/berandi fram margar z þungar
sakgipter i gegn Pale/hueriar þr gatu] ko eigi sa
nat/af þui at Pall suaradi s° fyrer sig/ þ hñ hef
ecki eckert forbrotid/huorki i mot gydinga laugum
ne musterino/ z eige helldr vid Keisarañ

Festus villdi þa syna gydingum Lidueizlu
suaradi Pale/ z sagdi/ Villtu fara vpp til Hie-
rusalē/ z dæmazt þar af mier vm þtta/eñ Pall
sagdi/eg stend fyrer keisarans dōstol/þar byriar
mier at dæmazt/ þui gydingū hefi eg ongua van
giorua/ s° sem þu sialfr betr veizt/eñ hafi
eg no

eg nockrũ mein giort/ eda nockut þat hafzt ſe dau-
da ſte verdt/ þa mǽli eg eigi i moti dauda at þo-
la/ en̄ ef eckert finzt þra af hueriu þr a kǽra mig
þa ma einge͂ mig þm̃ i hendr ſelia/ þui eg ſkyt
mier fyrer Keiſaran̄/ Feſtus radgadizt þa vm
vid radit ⁊ ſuaradi fyrer keiſaran̄ hefer þu ſier
ſkotid til keiſarans ſkalt þu ⁊ fara.

En̄ er nockrer dagar voru lidner foru þau A-
grippa kõungr ⁊ Bernica ofan til Ceſarea/ at ſei-
gia Feſtũ vel komen̄/ ⁊ er þau höfdu þar marga da-
ga verit/ ſkyrdi Feſtus kõunginũ fra ſakar giftũ
Pals/ ⁊ ſagdi/ nockr man̄/ er hier i fiotrũ af Felix
epter latin̄/ huerſ vegna ed preſta hofdingiar ⁊ oll-
dungar gydinga komu fyrer mig/ þa eg var til
Hieruſalẽ/ ⁊ badu at refſing ſkylldi a hñ ganga
hueriũ eg ſuaradi at þat vǽri eigi hattr Romuer-
ia at nockr madr vǽri til refſingar ſelldr/ fyrr en̄ ſa
ſem klagadizt hefdi ſina aklagendr nalǽga/ ⁊ fæ
þar med tom til ſig vndan at fǽra þm̃ lytũ ſem
hm̃ verda til laugd/ en̄ þa þr komu hier til ſaman̄/ ſ
ſetta eg mig an̄ars dags (an nockrar dualar) a
domſtolin̄/ ⁊ ſkipadi þan̄ man̄ fram at leida af
hueriũ/ þa a klagararner komu til/ baru þr aung-
ua þa ſauk fram vm þeſſa hluti/ hueria eg meina-
di/ Helldr hofdu þr nockrar ſpurningar i moti hm̃
vm þra hia tru/ ⁊ af nockrũ framlidnũ Jeſu/
huern Pall vottar lifa/ en̄ er eg vnder ſtod eigi
þeſſ hattar ſpurning͂/ ſagdi eg huort hñ villdi fa-
ra vpp til Hieruſalem ⁊ dǽmazt þar vm þetta/ en̄
þa Pall appelleradi/ at hñ geymdizt til Keiſar-
ans ranſaks baud eg at vardueita hñ/ þar til
eg ſenda hñ til keiſarans.

Þa ſagdi Agrippa til Feſto/ eg villda ⁊ fa at

heyra

heyra þ[illegible]an man. hn̄ sagdi a morgen skalt þu hn̄ heyra/ en̄ anars dagſ þa Agrippa ⁊ Bernica komu med myklu skraute/ ⁊ geingu in̄ i radhusit med yp̄erhofdingū ⁊ hofudz mōm borgarin̄ar/ ⁊ er Festus skipadi var Pall fram leiddr/ Festus sagdi/ Agrippa Kōunger ⁊ þier aller goder men̄ sē hier eru medr oss/ þar siae þier þan̄ man̄/ af huerin̄ allar gydinga sueiter hafa til min sagt bædi til Jerusalē ⁊ so hier/ ⁊ seigia ꝥ hm̄ byriar eigi lengr at lifa/ en̄ þa eg fornā/ ꝥ hn̄ hafdi eckert giort þess dauda værdi verdt/ med þui at hn̄ sialfr skaut sier fyrer Keisaran̄/ þa hefi eg einsett mier at senda hn̄ þangat/ vm huern eg hefi þo eckrt san̄ligt ꝥ eg meigi Herranū til skrifa fyrer þui hefi eg ⁊ latid leida hn̄ hier fram fyrer ydr/ ⁊ einna mest fyre ydr Agrippa kōungr/ so at eg epter vmlidna forheyrslu mætti ꝥ fa huat eg skrifa skylldi/ þuiat ꝥ synizt mier o vitnian̄ligt at senda nockurn bandingia ⁊ teikna eigi vpp hueriar saker til hn̄s verda færdar

xxvi Capitule

En Agrippa sagdi til Pals/ þier leyfizt sialfū at tala fyrer þig/ þa suaradi Pall ⁊ rietti fram hondina/ so hill þicker mier vnzt eg þess Agrippa kōungr at eg nu i dag at forsuara mig fyrer þier/ af þui ollu sem eg aklagazt af gydingū/ mest ꝥ þu veizt allar veniur ⁊ spurningar gydinga fyre þui bid eg þig/ at þu villder þolin̄modliga heyra mig.

At sonū min æfi/ i fra barn æsku/ huer verit hefer þegar i vppruna hia þessari þiod i Jerusalem vita aller gydingar þr mig þecktu fordum i vpp vexti/ ef þr villdu þar vitne vm bera/ þuiat eg

lifda epter hiñe horonztu siduenin vorrar gu
dyrkanar eiñ phariseare/ nu stend eg ⁊ verd a k
gdor vm þa von fyrer heitzins þess skied er af gu
di til fedra vorra/ til þrar vorar tolf kyn kunsl
vona sier at koma m3 stodugre gudz þionkā na
sē dag/af huerre von (Herra kōungr) þa klaga:
eg af gydigū/fyrer huat mā þ o truan ligt hia yd
dœmazt mega/ þ gud geti framlidna meñ vpp va

Eg meinade at ioñu med sialfū mier þ eg (k
nigma micku i moti giora nafne Jesu af Nad
reth/huad eg ⁊ giorda til Hierusalem/at eg luckt
marg añ heilagañ i myrkua stofu at feingnu yf
uer valldi ut af keñi mañā hofdingiū ⁊ þa þr v
ru af tekner/sagda eg domeñ vpp/ ⁊ vm aull sa
kundu hus kualda eg þa optlig3/ ⁊ þuingade þ
til gud lastan~/ ⁊ eg var meir eñ hofl giegndi o
a þa ⁊ veitti þm ofsokn allt i vtanlandz borg
fyrer huecra hluta saker/ þañ tid eg for til Da
masco/medr mackt ⁊ bodskap presta hofdingia
ña/ þa midiū deige/sa eg (Herrakōungr) liosa
himne solar skine biartara/ þ vm mig leiftra
⁊ vm þa er med mier foru

Eñ þa er vier duttum aller til Jardar/heyrd
eg raudd til min tala/su er a ebreska tungu sag
di Saul Saul huat ofsœker þu mig/hart er þi
at bakspirna i mot broddinū/eñ eg sagda huer e
þu Lauardr/hñ sagdi eg em Jes' huern þu ofs
ker/rís vpp ⁊ statt a fætr þina þat til þess birtuzt
þier/ þ eg skickadi þig/til þienara ⁊ vitnis ma
þra hluta/hueria þu satt ⁊ þra sem eg skal þi
eñ birta frelsandi þig af þessu folki ⁊ heidiñe þi
a medal huerra er eg mun þig vt senda/ þ
taugum vpp at luka/ s° at þr snuizt/fra myrk
ū liossins/ ⁊ fra andskotans valldi til gudz s

...niz taki syndanā fyre gefnig ꝛ arfloku medꝛ
...ām er helgader verda/ fyrer þa tru sē a Kristū er.
Fyrer þui var eg ecki (herra kōungꝛ) hineskre
...rting vantruadꝛ/helldꝛ bodadi eg hana i fyrstu
...m i Damasco ꝛ i Jerusalem ꝛ vm allar sueiter
...ydinga landz/ ꝛ sidan heidingiū/at þr giordi yf
...er bot ꝛ snere sier til gudz/ ꝛ giorandi verdug
...erck idranariñar/ fyrer þa sauk gripu gydingar
...mig i musterino ꝛ einsettu sier at liflata mig eñ
...yrer gudz fullting er mier biargat þ eg stend allt
...il þssa dagsꝫ vitnandi bædi fyrer smaū ꝛ storū /
...eigiandi eckert añat eñ þ er spamēñirner ꝛ Moy-
...es hafa fyre sagt at skie ætti þ christꝛ skylldi li-
...da ꝛ fyrstr vera vt af vpp risu fraim lidiña ꝛ os
...em liosit skylldi lydnū boda ꝛ oᵒ heidnū þiodū
Eñ er hñ hafdi suarat þssu fyrer sig sagdi Fe-
...stus harri raust/odꝛ ertu vordiñ Pall þitt mykla
...bokuit giorir þig odañ/eñ hñ sagdi/eigi em eg odꝛ
...miñ gode Festus/helldꝛ tala eg sañleiksins skirlei-
...s ord þat herra kōungriñ veit þtta vel/hia huer
...ū eg rædi allz oruggꝛ þui eg meina at eckert þssa
...a inune fyre hm̄ folgit vera/af þui at þtta er ecki
...i byrnigū skied truer þu Agrippa herra kōungur
...spamoñunū/eg veit at þu truer/eñ Agrippa sagdi
...til Palsꝫ/litid vantar a at tala vm fyre mier oᵒ eg
...giorduzt kristiñ/eñ Pall sagdi þss æski eg af gudi
...þ brestꝛ i myklu edꝛ litlu/eigi alleinazta þu/hell-
...dr ꝛ eirnen aller þr sē mig heyra i dag væri þui-
...liker huilikꝛ ed eg em vndan teckn̄u þssm bondum
Og þa hñ hafdi þtta talat stod konungriñ vpp ꝛ
...landz stiornariñ/ ꝛ Bernica ꝛ þr ed hia þm sa-
...tu/ eñ sem þr viku sier afsida toludu þr sin
...a mille ꝛ sogdu þssi madt hefer eckert giort þ
...dauda sie edꝛ bandaverdꝛ þa sagdi Agrippa til

Feſto/ þeſſi madr hafdi matt laus verit latin
hn̄ hefdi ecki ſkotid ſier fyrer Keiſaran

xxvij. Capitule

SEm þ nu var orſkurdat/ at vier ſky
dū ſigla i val land/ feingu þr Pal z
nockra adra bandingia þm̄ hundrad
hofdingia ut af Keiſarans hird sem
Julio var at nafne/ z vier ſtigum a þ
ſkip ſem af Adramantino vide var/ z ſkylldum
ſigla fyrer Aſiam z lietū ſidan fra landi Ariſtar
chꝰ vr Macedonia af Teſſalonia var medr oſſ/ z
tokum añars dags land i Sidon/ Juliꝰ birte ſig
z blidan vid Pal/ z lofadi hm̄ at ganga til ſiña
godra vina at ſyſla ſiña naud ſurfta/ þadan lei
tu vier z ſigldum vnder. Cipriam/ fyrer ſui at
vindarner voru oſſ ondverder/ z ſigldum yfuer
haf ſem gegnt er Cilicia/ z Pamphilia z komu til
Myra i Lycia

Þar faſi vnder hofdingiñ ſkip vr Alexandr
þ ſigla atti i Valland/ a þ ſetti hn̄ oſſ eñ er oſſ v
ti tregt at ſigla/ ſo at vier komuzt varla vm mar
ga daga i gegnt Gnidon/ (þuiat vmdriñ bagdi
ſigldu vær vnder Krit til borgariñar Salmonis
z gatum þo varla beitt fram hia/ þa komu vier
nockurt þ lægi/ ſem kalladizt ſælu hofn/ þar la
borgen Laſea i grend vid eñ er myckler timar va
ru vmlidner med þui at nu var þo hættu mei
ſiglingin/ at faſtañ var þa vm lidiñ/ fyrer
radlagdi Pall/ þm̄ þa z ſagdi til þra goder me
ez ſie at vor ſigling man verda bædi haſkaſom
z ſkada mikel/ eigi alleinazta fyrer farmen z ſki
pit/ helldr z einnen vorra lif daga/ eñ vnder hofdin
giñ trudi meir ſkipara nū z leid ſagner maniñ

eñ þ

en þui at Pall sagdi ꝛ er þar var eingen hofn hen
fuilig til vetrar legu/ þotti flestum radligt at sig
gla burt fadan/at ef þr mætti komazt til pheni
cen til vetrar legu (su hofn sem at er vid Krit i ge
gn sudvestan ꝛ nordvestan vinde (en þa sunan v n
drtok at gusta ꝛ þr meintu at hallda sina leid/ ley
stu þr fra Asson/og hielldu fyrer framan Krit

Enn eigi langt þar epter/hof z vpp f uer vinde
i gegn skipino/ t an vier kollum nordaust ꝛ er ski
pit la vnder a follum/ꝛ gat eigi riett sig uid vedri
no/lietu vier draga fyrer vind ꝛ suomludũ s° /en
sem vier komum vid ey nockra þa Clauda hiet ga
tum vier varla batinn vpp dreigit/en vier neyttum
þa orku ꝛ settum hñ vpp ꝛ bundum vid bordit/
þuiat vęr ottuduzt at oss mundi bera a gryfinge
skerar ꝛ lietum vt tuñu du fl ꝛ drifum s° ꝛ er vier
hofdum sterckan storm lidit/ vorpudu þr añars
dags vt streing/ ꝛ a þridia deige snorudu vier vt
m z sialfs hondũ reidskapnũ skipsins/ ꝛ i marga
daga skein huorki sol nie stiornr/en storm vedrat
ta eige litil var fyre sionum/ s° at aull von vorsf
bialprędis var horfin

Og er vier hofdum leinge einskis neytt / þa
gieck Pall i midit til fra ꝛ sagdi/Goder men/þier
skylldut hafa hlytt mier ꝛ leyst eigi vt af Krit/s°
hefdu vęr eigi lidit þessa kuol ꝛ skada/ ꝛ nu ręd
eg ydr at þier sient med godu gedi/ þuiat einskis
vors lifs man tortynazt/ at fra teknu alleinazta
skipinu ꝛ þui at þessari nott stod hia mier Eingell
Gudz/þess er eg em/ꝛ þem eg þiona/ꝛ sagdi/Ottazt
þu eigi Pall/ þier byriar fyrer Keisaran at koma
ꝛ sia þat gud hefer veitt þier þa alla/ er med
þier sigla/ fyrer þui goder men verit med fatirl

Zih lund

lund/þuiat eg true gudi/ at ꝥ mune ſo ſkie
mier er ſagt/eñ til eyiar nockurrar hliotu vie
koma

Eñ epter ꝥ er hin fiortanda nottin var ⁊ fuer
komin/ſigldu vier vm midnætti i Adriam/ſkipm
ſina grunadi þa/at ſier mundi ſynazt land noc
⁊ vorpudu grun̄ ſauckv ⁊ fundu tuttugu fadm
diup/⁊ ſkamt eitt þadan/kauſtudu þr ſauckuna
añat ſin̄/ ⁊ fundu fimtan fadma/ þa hreddurt
þr at þa mundi mega ſteyta a ſkerum̄/ ⁊ fleygdu
vr bak ſkutnū fiorū ackerum/ ⁊ ſkatu ⁊ þſſat da
gr kæmi/ eñ er ſkipueriar leitudu vid at vm flyia
ſkipit/ ⁊ lietu batin̄ a ſioen̄ ſiga/ vnder fre hyl
mingu at þr lieturt vilia vr fram ſkipino færa vt
ackeri/ þa ſagdi Pall til vnder hofdingians ⁊
ſtridz mañaña/nema at þſſer blife kyrrer i ſkipi
no/geti þier eigi biargazt þa hiuggu ſtridz meñir
ner bat feſtarnar ⁊ lietu ofan detta

Og þa er birta tok ried Pall þm at þr tæki
fædzlu til ſin/ þui ꝥ er i dag (ſagdi hn̄) fiortan
di dagr at þier hafit bidleikat vid/ ⁊ faſtandi
verit ⁊ a onguo bergt/fyre þui ræd eg ydr at þier
takit fædzlu ydr til hreſſingar/ þuiat einſkis ydar
harlockr mun af ydru hofdi forglatazt/ ⁊ er hn̄
hafdi þtta rætt/tok hn̄ braudit/ giordi gudi þac
ker i allra þra augſyn/braut ꝥ ſidan̄ ⁊ ath/ þm̄ tok
þa ⁊ ollum at batna i ſkapi/ ⁊ toku ſier fædzlu/
eñ vier vorū allz i ſkipino two hundrut/ Sio ⁊ ſio
tiger ſalna/⁊ er vier vorū metter liettu vær af ſki
pino/⁊ koſtudū kornenu i ſiom̄

Eñ er dagr var/ þecktu þr eigi landit/ eñ vid
hafnar ſund nockut vrdu þr varer/ ꝥ land toku
hafdi/huert þr villdu vikia ſkipino/ ef þr mætti

þr

þui vid koma/ og er þr drogu vpp ackerin/ flogu þr sier til sios/ og leystu vpp stiorn banndin/ og settu rair seglit i þing fyre vedrino/ og hielldu so at landi/ og er vier komu at þui riþi/ er sior gieck vm huerfis/ steyttu þar skipit a/ so at framstafnit stod grun o hrꝗranliga/ skuturin lestizt sundr af ofr efle bylgnana

En stridmenirner logdu þ rad til at bandingiarner vꝗri drepner/ so at einger þra vm hlypi þott vt kyne at suemia/ en vnder hofdingen villdi Pale eigi granda lata og talmadi þra a setninge og baud at þr sem syndt gꝗtu skylldu fyrster fleygia sier vtan og leggiazt at landi/ en adrer sumer a bleminum/ en sumer a skipsbrotunum/ og þ skiedi so at þr komuzt aller holpner til landz.

xxviij Capitule

OG er vier komuzt af/ þa vissum vier at eyin hiet Mileto/ en þr lyder syndu oss eigi litla vinattu/ kveicktu elld/ og med toku oss alla/ vegna þss hregg vidris er yfuer oss hafdi drifit/ og fyrer kullda saker/ En þa Pall var at tina saman brugu med sina vidu/ og lagdi a elldin/ en þa skreid nadra vr loganum og hrockuizt a hond Pale/ en er þat sau eyiar men at kuikuendit hieck a hendi hans/ sogdu þr sin a mille/ endiliga man þsse mandrapare vera/ huerium hefndin/ vr siofuar hafka leystan leyfuer eigi at lifa/ en han sleingdi nodrunne a elldin/ og hm vard eckert mein at/ en þr meintu at han mundi vpp þrutna/ edr iafnsnart daudr nidr detta/ og sem þr hofdu leinge epter þui bedit/ og sau eckert vont at hin verda/ vm huerfdu þr hins sine og sogdu han gud vera/

 En i

En i þeim sonnu tak morkum/hafdi foringe eyiarinnar sin hybile/ sa Publius hiet/huer oss medtok z veitti vm þria daga all vingiarnliga/en so bar til þ fader Publij la kualinn i koldu z blodfalle/til hans ers ed Pall inn gieck/z medan hann badz fyrer/ þa lagdi hann hendr yfuer hann/z giordi hann heilbrigdann þa þ var skied komu z hiner adrer a eyunne þa er gat sott hofdu/ z lietu sig lækna/z þr veittu oss myckla virding /z er vier sigldum þadan/laugdu þr til huat oss var þarfamligt.

En epter þria manadi sigldu vier vt þadan a þui skipe er var vr Alexandria huert at i eyunne hafdi leigit vm vetrinn/ þ hafdi fyrer mercki tui bura teickn z er vier komum til Syracusa vorum vier þar i þria daga/ þadan sigldu vier vm kring z komum til Regiom/z einum deige þar epter sem sunnan vindr tok at blasa/komu vier annars dags til Puteolos huar vier fundum brædrna z vrdum af þeim bedner þ vier tæfdum hia þeim vm (vij) daga/z so komu vier i Romam/z er þr brædr sem þar voru/ heyrdu af oss/geingu þr vt i moti oss allt til afifer z Tetraberna a þa er Pall leit þa/giordi hann gudi þacker/z fieck truar efling/en þa vier komum i Romam/ af vendi hundradz hofdinginn/bandingiana þeim oaddzta hers hofdingia/en Pale var lofat at vera huar honum likadi mz þeim einum stridz manne sem a hann tok vacktt

þ skiedi z þrim dogum þar epter/at Pall saman kalladi hina oaddztu menn af gydingum/þa þr voru nu til saman komner/sagdi hann til þra/ þier menn godir brædr/eg hefi eckert i gegn voru folki giort nie i moti fodrligie sidueniu z em þo bundinn Romuerium i hendr feingenn/huerier mig villdu hafa laus sleppt/ þa þr hofdu mig forheyrt med þui at þr fanzt eingen dauda sauk mz mier/en þa gydin

g mælltu þui i mot neyddunzt eg til at skiota mier fyrer Keisarann/eigi so / þat eg hefda vm nockut/ at at laga mitt folk mz/enn fyrer þ til efne samann kalladi eg ydr þ eg mætta sia ⁊ samtal hafa vid ydr/ þuiat fyrer saker vonar Jsraels e m eg mz þessari festi vm vafdr

Þr sogdu til hans/eingenn bref hofu vier feingit þina vegna af gydinga landi/ ⁊ eingenn broder er þadan kominn/sa af þier hafi nockut vont kungiort edr til þin talat/enn þo fyster oss at heyra af þier huat þu helldr þuiat af þin flock er oss þ kunngiort/at hinn verdi allz stadar i moti mællt ⁊ sem þr einkudu hm dag til/ þa komu marger til hans i herbergit/ huerium hn vtlagdi ⁊ vitnadi gudz riki/ ⁊ taladi vm fyrer þm vt af Jesu/vr Moyses laugmalei ⁊ spamonnunum/i fra morne allt til kuellds/ ⁊ nockrer vt af þm trudu þui sem hn sagdi enn sumer trudu þui eigi

Og er þr voru eigi sam þycker sin a mille/geingu þr i burt/sem Pall taladi eitt ord/ vel hefer heilagr andi sagt fyre Esaiam spamann til fedra vorra/so mællandi/ Far þu til þessa folks ⁊ seig/medr eyrunum munu þier þ heyra/ ⁊ ecki vnder standa/ ⁊ med augunum munu þier þ sia ⁊ eigi þeckia/ þuiat hiarta folks þessa er for hardat/ ⁊ med eyrunum heyra þr þungliga / ⁊ sin augu hafa þr saman kreist so at þr sæi ecki mz augunum ⁊ heyrdu eigi med eyrunum ⁊ so þr skilde eigi mz hiartanu/ ⁊ snuuzt þ eg læknadi þa/fyrer þui sie ydr kunnigt/ þ heidingium er sent þetta gudzhialpræde/ ⁊ þr munu heyra ⁊ er hn taladi þetta geingu gydingar vt fra hm ⁊ hofdu þeir myckla sin a mille

Enn Pall bleif vm tuo ar i sinu leigu huse ⁊ med tok alla þa er til hans inngeingu predikandi gudz riki/ ⁊ bodadi þ/huat er var af Drottne Jesu Christo mz allri rauksemd/an fyrer bodunar.

Hier tekz ender a giordum Postulanna þeir sem hinn heilage Lucas hefer skrifad

Formaale yfuer S. Pals Pistil til Romueria

ÞEssi pistell er hiñ heilage Pall skrifar til Romueria/ er riett kiarne z hofut mergr hins nyia Testamentz z hid skærazta gudzspiall/ sem þess vel verdugt være at huer kristiñ mañ kyñe eigi alleinazta ord fra ordi fyrer vtan/ helldr at hñ vm geinge hñ huerf dagliga ña so sem añat dagligt braud salariñar/ þuiat hñ kañ alldreigi of opt edr of vel lesiñ ne tracteradr verda/ z þui meir sē hañ verdr iðkadr/ þess kostugre þicker hñ z fær æ betra smeck/ fyrer þui vil eg mina þionustu þar til leggia/ z til reida fyre þ nañ miñ formala/ eina iñ gongu þ fremsta sem gud hefer mier fonga gefit/ so at hñ verdi þess gior vnderstadiñ af olluñ/ þuiat hingat til hefer hñ med dimme glosekan z margslungnu hiale faneytt~ ordmælgi nær ska o mañliga myrkuadr verit/ sem þo er i sialfum sier eitt skært lios med ollu full feingiñ til vpp birtu allrar ritningar.

J fyrstu hliotu vier at fa kyñing z rietta vnder stodu/ þra orda/ eda huat hiñ heilage Pall meinar med þessi ord/ Logmal/ Synd/ Nad/ Tru/ Riettlæti. Holld/ andi/ z oñr þin lik/ elligar er þar ei nockr fruosamr lesningur at/ þetta ord/ Logmal/ mattu eigi vnder standa epter likamligre skynsemd/ at þ siesa lærdomr sem ein huer verck boðar at giora/ elligar vid at sporna/ sē hattr er til veralldligra laga/ þ vier skuluñ mz verckū logmals

lund

...tietta/ þott hiartans god vyſi ſie viſt ꝥi...
...Eñ gud dœmer epter hiartans grunſe/ ap
...a hñs logmal grun̄ hiartans/ ꝛ lætr ſier
...verckinu full nægia. Helldr ſtrapp hñ my
...amar þau verck ſem ſkie an hiartans grun̄.
...a at eru hræſne ꝛ lygar/ Huar ap aller ver/
... lygemen̄ kallader (Pſalm cxv) vyrer þui at ein
zen̄ helldr nie halldit gett ap hiartans grunſe gudz
Logmal/ ꝥ at huer madr piñr med ſialpū ſier vid.
biod til Jns goda/ eñ lyſting til hins vonda/ Huar
nu er eigi prialſlig lyſting til hins goda/ þar er ꝛ
et helldr hiartans grunſr/ þott at i augſyn ſkine
ſid verdugt lipnerne margra godra vercka.

Huadan hiñ heilagi Pall a lycktar ꝥ/ hier i 0/
drū capitula/ at aller gydingar ſie ſynda brotz men̄
ꝛ ſeiger at einazta ſa ſem vppfyllingar madr er
Logmalſins/ ſie riettlatr pyre gudi/ huar med hñ
vill/ ꝥ eingen̄ ſie ap alpu ſialpſ ſiña vercka vpp pyl
lingar madr/ laugmalſins/ helldr ſeiger hñ mycklu
pram̄ ſo til þra/ þu keſer at vier ſkulū eigi hor/
dom drygia/ eñ ſialpr þa dryger þu hor/ Jtem
huar þu dœmer vm eiñ añañ/ pordœmer þu ſialf
uan þig/ med þui þu giorir hid ſama/ þar þu
...m dœmer/ ſem ſkylldi hñ ſeigia/ þu liper pinliga
...re mañ auglit i Logmalſins verckum/ ꝛ dœ/
...dra eigis liþa/ ꝛ at hueriū mañe kant
...at piña/ augnina ſier þu i añars auga/ eñ vag
...s i þinu auga ſialfs verdr þu eigi at eins var.
Þott þu hallder nu vel pyre augſyn lagañ gior
der ap hrædzlu hepndariñar/ edr ap aſtud verd
...nſins/ þa giorir þu þo ꝥ allt ſamañ an prialſt...
...ngar ꝛ aſtar vid Gud ꝛ logmalit/ Helldr gio
...u þtta med o lyſt ꝛ þuingan/ villder þeigiſ...
...ar/ odru viſ breyta ep logmalit værı eigi

Huadan at alycktazt þ/ þu siert logmalsins vinañ af grunni þins hiarta/eda huat hefer þ da þu kenner odrum at stela eigi/en ert þo sialfr il tanna/ þiofr/ ꝛ augliosliga giarnan vęrir ef þ þyrdir/ þott at opinskar verck verdi eige leing iñe byrgd/hia þuilikum hręsnorum/ so lęrir þu nu añan/en sialfuan þig kenner þu eigi/veizt sialfur eigi huat þu añan lęrer hefer þar med ꝛ alldrei ge logmalit riettliga vnder stadit/Ja med sliku for eykz nu logmalit syndina/ so sem hann seiger hier i fimta capitula at þui gramare sem madrinn er log malino/ þui framar krefie þ þess hann eigi orkar

Fyrer þui seiger hann i (vij)capitula þ logmalit sie andligt/huat er þ añat? nema ef logmalit vę ri likamligt/þa yrdi þui med verckum fullnęgt/en fyrst þ er andligt/ þa fullnęgir þui eingen med neinum verckum/vtan þ verdi allt af hiartans grunni huat þu gott giorir/en slickt hiarta fęr eingenn ge fit/nema allemazta heilagr Gudz andi/hann giorir mañinn logmalino glikan/so at hann fęr i hiartano lysting til laugmalsins/ ꝛ giorir þadan i fra eck neitt fyrer ogn nie þuingan/Helldr/alla hluti vt af viliugligu hiarta þat lika so sem logmalit er nu and ligt/so vill þ medr sliku andligum hiortum elskat ꝛ vpp fyllt vera ęskiandi vid ligseins anda/þui huar hann er nu eigi i hiartano/ þa blifr þar synd/o lysting ꝛ fiandskapr i gegn laugmalino ꝛ huert þo er sialft riettferdugt/gott ꝛ heilagt i sier.

Fyrer þui ven þig a þessi maltęki/at þ er eigi eins at giora logmalsins verck/ ꝛ þ at vpp fylla logmalit/en þ eru nu allt logmalsins verck sem ma drinn giorir eda giort getr/epter logmalsins skipan af sinum frialsum vilia ꝛ eigenligum formętti/an mz

þat

Þat vnder ꝛ fayn fram slikū verckū/ bliꝼꝛ vid bla
dꝛ ꝛ ſtygd i hiartano til logmalſins/ þa eru þuli
lik verck full forglotun ꝛ einſkis neyt/ ꝥ meinar ꝛ
Pall Poſtuli i hinū þridia capitula þar hn̄ ſeger/
at fyrer logmalſinſ verck verdi eingen man̄ riettla
tr fyrer gudi/ þar af ſier þu nu at hiner til ſnotru ꝛ
flaguitru Sophiſtici/eru ſaner villu men̄/nær þr
kenna ꝥ madrin̄ meigi med verckū reidu bua ſig til
nadarinnar/ Huernen ma̅ sa reida ſig med godum
verckū til nadarinnar/ſem eckert gott verck giorir
an o lyſtingar ꝛ vlfbudar i hiartano/eda huerſu
mega þau manz giordir gudi þeckiazt/ ſem ſkie
af einu o lyſtugu ꝛ mot þroudu hiarta

Enn ꝥ at vpp fylla logmalit/ þa er med lyſt ꝛ
liuf lꝗti at giora þau verck ꝛ frialſliga an logmal
ſins þuinganar velat giora ꝛ gudliga/lika ſem þar
vꝗri eckert logmal nie nockꝛ ſtraffan fyre hondū
enn ſlika lyſt frialſligs kꝗrleika/gefꝛ hin̄ heilagi an
di i manzins hiarta/ſem hn̄ ſeiger i fimta capitu
la/ ꝥ heilagꝛ andi verdi eigi gefin̄/nema alleinazt e
ta i/med/ ꝛ fyrer þa tru ſem er a̅ Jeſum chriſt/ſē
ſialfꝛ hn̄ vt ſkyrer i ſinū formala af þui veitizt
ſu trua eigi nema alleinazta fyrer gudz ord ꝛ Eu
angelin̄ ꝥ Kriſtū predikar/at hn̄ ſie gudz ſonr ꝛ
man̄/Dauda lidit ꝛ vpprisin aptr fyre vorar ſaker
ſo ſem hn̄ ſeiger i hinū þridia iiij ꝛ x/capitula

Þadan af kemr ꝛ ꝥ/at truan ſie einazta ſu ſē
riettlꝗter ꝛ logmalit vpp fyller/ þuiat hun at ſier
ladar heilagan̄ anda/fyrer Jeſu Chriſti verdſkull
dan/enn sa hin̄ heilagi andi ſkapar oſſ eitt godſamt
lyſtugt/ ꝛ frialſligt hiarta/ epter þui ſem ſialft
logmalit ꝗſkia vil/ ꝛ ſo epter fylgia þa ſialf
goduerckin riettꝗl tru/ ꝥ meinar hn̄ i hinū þridia ca
pitula

pitula þar hn̄ ſkuþar vt logmalſins verckum/mz
þui yþuer varpi/ sem vilie hn̄ Logmalit aþ ma
ꝛ onyta þyrer truariñar ſkylld/neitandi þo þui
(þar hn̄ ſeiger) helldꝛ vidꝛiettū vier Logmalit/þy
re truna/ þ er vier vppþyllū þ med truñe

Synd kallazt i ſkriptiñe eigi einazta þ ſyneliga
likamans latędi/ helldꝛ allt þ natturligt edle/er
hn̄ hreyþuer ſig med/ og hrærir til augloſligrar
verckunar/einkañliga ſialþur hiartans gruñ/med
ollum ſinum þormętti/S° at þtta ord. (ſynd dry
gia) ſkuli þa kallazt/nær madꝛiñ þelli med ollu ꝛ
hraſar i ſyndina/ þat eingeñ augſyneligꝛ giornin
gur ſyndariñar ſkieꝺꝛ sa þ madꝛiñ hneigi ſig eigi
allan med ond ꝛ likamā þangat at/med þui at
heilog ritning reñer ſierdeilis ſinu ſialldꝛe til hiar-
tans/ ꝛ til þꝛar rotar ꝛ vpp ſpꝛettu allra ſynda/
sem er sū vantrua/er i hiartans gruñe bygger/li-
ka viſ s° sem at truan er alleinazta sū sem riett la-
tañ giorir mañiñ/heilagañ anda veiter ꝛ lyſting
rietta til augſyneligra godra vercka/mz ſama mo-
ti ſyndgar ꝛ einazta vantruan/ ꝛ teyger holldit til
vondra augſyneligra vercka/s° sē at þau Adam
ꝛ Ewo hentu i paradiſ.Geneſ þridia capitula

Þadan kemr ꝛ þ aþ/at Chriſtr kallar vantruna
eina ſynd s° sem hn̄ ſeiger Johañ xvi. capi/ þ hei
lagꝛ andi ſkuli heimiñ ſtraþþa þyrer ſyndariñar
ſkulld/aþ þui hn̄ truer eigi a mig/þyre þa ſauk hl
ȳtr nu añat huort þyrr i hiartano at bua truñ edur
vantua/adꝛ eñ god edꝛ vond verck ſkie/s° sē oñr
god edꝛ vond þrioþgan þat vantruan er rot/adill
ꝛ mergꝛ allra ſynda/huar þyrer hun kallazt i hei-
lagre ritningu/hoggorms hauſ ꝛ hid gamla Dra-
chons hoþut/huert at kuiñuñar aþſpringe sē var

veit þo eigi huat ein riett trua ꝛ god verck eru/ þuꝛrter þo margt ꝛ masar vm a trunad mana ꝛ godar giorder.

Truan er ein lifandi stadlig von til gudz nadar/so oꝛugg at hn̄ mundi eigi hirda þo hn̄ ætti þusūd siñū þ^u fyrer at deyia/ ꝛ þuilik von ꝛ vidꝛkeñing gudligꝛ^r /nad^r giore mañiñ gladuꝛrā diarfan ꝛ lystugan vid gud/ ꝛ allar skepnꝛ vti fra/ huat heilagꝛ andi verckar i truñe/huat af madriñ verdꝛ/en alltar þuinganar/viliugꝛ ꝛ fus/ hueriū mañe gott at giora ꝛ þienan at veita/allz hattad at lida/gudi til lofs/ ꝛ astar/huer hm̄ hefer þui lika nad augsynda/ þui lika so er ꝥ o moguligt at skilia god verck fra riettri tru so sē ꝥ er vm megn at skilia hosit ꝛ logan fra elldz balinu/fyrer þui ꝥ at þier vandliga/at eigi tæli þig sialfs: þins falsligꝛ þancki ꝛ o nytt orda skualldꝛ/ afiara ma na/sem kloker lataꝛt vera at dickta ꝛ dæma vm truna ꝛ god verck/. eñ eru þo hiner mestu þussar þui grein/bid helldꝛ gud at hn̄ elfi i þier tru rietta elligar blifꝛ þu æfinilga an sañrar truar/þu dick tar ꝛ giorir huat þu kant edꝛ villt.

Eñ þuilik trua er riettlætid/ ꝛ kallaꝛt gudz riett lætid/edꝛ ꝥ sē fyrer gudi gillder/af þui at ꝥ sialfft er gudz gafa/ ꝛ giorir mañiñ so auduelldañ/ at hn̄ gefꝛ ꝛ giorir hueriū einū huat hn̄ skylldugꝛ er þuiat fyrer rietta tru veitiꝛt mañinū ꝥ hn̄ kulnaꝛt fra syndū ꝛ hrepper lysting til gudz bodorda huar mz hn̄ gefꝛ gudi siñ lof stir/ ꝛ gelldꝛ hm̄ so ꝥ hn̄ er hm̄ plicktugꝛ/eñ naunganū þionar hn̄ ollu þui hn̄ getr ꝛ gelldꝛ so hueriū mañi mz þui. Eñ slikt riettlætti kañ eigi natturañ/nie sialfræꝺis vil ieñ teige voꝛer kraptar/af stad at koma: þat lika

 seiu

sem eingeñ getr sialfū sier rietta tru gefit/s° fær
ꝛ eigi nockꝛ vātruna i burt tekit/huernē villu vier
þa inar smærri synder edꝛ hina allra minstu synd
i burt plana fyrer þui er ꝥ allt falshræsne ꝛ synd
huat an riettrar truar edꝛ ꝥ sem i van tru skiedur/
Rom xiiii. huersu skært sem skina þicker

Holld edꝛ anda mattu eigi hier s° skilia at ꝥ
sie alleina holld er munadlife a hørūt ꝛ ꝥ andi
huat hid innra skiedꝛ i hiartanu/ helldꝛ kallar hiñ
heilage Pall ꝥ allt holld s° sem sialfꝛ lausnariñ
giorir Johañis i þridia capit. huat af kiotligum
burdi er fætt/s° sem at er madꝛiñ allꝛ med aund
ꝛ likama/skynsemd/ꝛ ollu skilningar vite/ fyrer
þui at allt ꝥ/huat med mañinū tracktierazt er eigi
añat/eñ ꝥ holldzins er/s° mattu nu ꝥ vita huer
holldligꝛ ma kallazt/einckum sa sem er an heilagꝛ
anda nadar/eñ dicktar/lærir margt/ ꝛ þæncker
vm hafuar andligar greiner sem þu matt vel
skilia i holldzins verckum Galat v cap. þar hañ
kallar villu dom ꝛ fiandskap holldzins verck/ ꝛ
til Roma i hinum attanda capit. seiger hñ at ꝥ sē
er holldzins saker verdi lauglialit kreinckt/huat ei
gi er einazta talat vm munadlife/helldꝛ vm all-
ar synder/eñ einna mest vm vantruna/ huerē at er
hin allra suivirdeligazta guds hadung

Þar i mot mattu þañ andligañ kalla sem med
allra augsyneliguztum verckum vmgeingur svo
sem at sialfur grædariñ Jesus þwo fætr sina
lærisueina ꝛ Petrū þa er hñ for med skip at fiski
um/Lika svo sem/at holld er sa hiñ ihre madr
ꝛ ytre sem lifuer ꝛ alla holldzins þarfliga hlu-
verckar til stundligra naudsynia/Eñ andi er sa
hiñ ihre madur og ytre/sem lifuer ꝛ verckar ꝥ
sem

sem til andligra hluta ꝛ epter, komandi hlydaga þienar/ an slick skilnings þessara orda/ munu þu huorcki þessan Sancte Pals pistil nie nockra adra bok heilagrar ritningar riettliga vnderstanda/ fyrer þui vara þig vid ollum þeim sem odru vise/ edur med gudarligre þydingu vtleggia þessi ord/ þott þat sie sialfuer hofut Doctores og yfuer spekingar so sem Origines ꝛ adrer hans lækning.

Nu skal vm sialfuan
Pistilin ræda

EN med þui at einum gudz spialligum predikara byriar i fyrstu fyrer logmalsins opinberan ꝛ syndarinnar/ þat allt at straffa og at synd giora sem eigi verdur lifat epter sannre anda gipt ꝛ riettre tru a Kristum svo at madurinn lati eina rymd og komizt til riettrar vidurkenningar / hnelgiande sig svo / og hialpar bidiande.

Lika svo giorir og hier hinn heilage Pall þat hann byriar i hinu fyrsta capitula/ at straffa þær storsynder ꝛ vantru sem augliosar voru/ ꝛ svo sem þa voru Heidinna manna storglæper/ ꝛ enn eru þeir sem an gudz nadar lifa/ ꝛ seiger at gudz reidi verdi auglios af himnum yfer alla menn/ fyrer hans Euangelium/ vegna þess o gudligs lifnernis ꝛ odygdar saker/ þui þott þeir vite ꝛ dagliganna vidurkenne/ at þar sie einn Gud/ þa er þo natturann i sialfre sier an nadarinnar so vond þ hun huorcki þackar honum nie vegsoma giorir/ helldur forblindar hun sialfua sig/ ꝛ fellur svo enda laust i verra lifnerne/ so leinge/ at hun stadnar eigi epter sturgoda sman at dyrgia hinar fremstu samliguztu synder m. allri hadung/ ꝛ þar med lætr hina adra o straffada sein somu skammer giora.

J odrum capitula þenꝛ hn̄ ſlika ſtraþ þan vida
ka vt vpp a þſſ konar men̄ ſem þromer ſkina i ma
n̄a auglite/edꝛ hennogliga ſyngdazt s° ſē þa voru
gydingar ⁊ en̄ nu eru aller hræſnarar þꝛ ſem an
godþyſner ⁊ aſtſemdar vel latazt liþa/en̄ eru þo i
hiartanu gramer gudz laugmale./ huerier þuſek
dæma vm an̄ara man̄a ſidu/s° ſem hræſnis ma
n̄a hattꝛ er til/at þꝛ hallda ſig ſialþua ſkæra vera
en̄ eru þo þuller inz agirnd/hat/⁊ dramb/⁊ allz
vondzſkapar Matth xxiij. þꝛ eru ⁊ ꝥ ſem gudz
miſkun̄ſei þorſma/ ⁊ epter ſin̄e hiartanſ hardud
ſaþna þꝛ ⁊ yþuer ſig hlada gudz reidi/s° lætr nu
hin̄ heilagi Pall/ſem ein̄ riettꝛ logmals vt ſkyiare
aunguan̄ man̄ an ſyndar vera/helldꝛ kyn̄ir hn̄ ol
lin̄ gudz reidi þni ſē vel vilia liþa ag natturu giþ
tin̄e/edꝛ aþ ſialþs ſins þrialſligū vilia/ ⁊ þa lætr
hn̄ ongū nū betre vera/en̄ opibera ſtor ſeckta men̄
ia myckla.hellꝛ ſeiger hn̄ þa hard ſin̄ada ſtockhal
ſada ⁊/o yþuer botar ſama

En̄ i hinū þꝛidia varpar hn̄ þm̄ badum tuei
mꝛ j eina kauſ/ ⁊ ſeiger þan̄ eina eigi betra en̄ an̄an
aller ſamt ſynduger þyꝛer gudi/at einazta þui vn
dan teknu ꝥ gydingar hoþdu haþt gudz ord/þott
marger haþi þar eige a truat/en̄ þo er eigi med
þui gudz tru ⁊ ſan̄leikꝛ nidre byrgdꝛ/⁊ þærir allſk
orugliga i ꝥ maltæki vꝛ hinū þimtugazta pſalme
ꝥ gud ſie riettþerdugꝛ i ſinū ordū/en̄ epter ꝥ keme
hn̄ aptꝛ til ins ſama ⁊ ſan̄ar med heilagre ritning
at þꝛ ſie aller ſynd brotz men̄ ⁊ ꝥ at þyꝛer logmal
ſinſ verck verdi eingen̄ riettlatꝛ/ hellꝛ ꝥ log
malit ſie til þſſ vtgeþit/ at þar lærimen̄ at vidꝛ
ken̄a ſinar ſynder/en̄ epter ꝥ tekꝛ hn̄ til at ken̄a riet
tan veg huernen vier ſkulum þromer verda ⁊ hial

pazt gefad / z seiger at þz sie aller synduger mens-
an gudz vegsomunar z hliota aller an eiginligrar
fortienanar riettlater at verda / fyrer þa tru sem
er a Kristum Jesum sa er fyrer oss hefer þ verd
skulldat medr sinne blezadu blodz vt hellingu / z
vordin so oss eins nadar stoll af gudi fodr / huer
allar vorar vm lidnar synder fyrer lętr / vppa þ
hn audsyne at oss hialpi einazta hns riett lętri / hu-
ert hn gefr i trunne / sem i þan tima fyrer gudz spi
ollin opinberadizt / z þ adr til forna var vitnat
fyre logmalit z spamenina / lika so vidriettizt nu
logmalit fyre truna þott at logmalsins verck mz
sinne hrosan verdi vnder lok laugd

Jhinu fiorda ser hn hefer nu fyrer hina fyrs-
tu þria capitula opinberat huat syndin er / z kent
sannan truarinnar veg til riett lętisins / hefr þa si
dan vpp at męta nockru giegn yrdum z hia re-
dum / z tekr i fyrstu þ fyrer sig (sem titt er þm ol
lin er aftrunne heyra) þ hn verdi an verckanna
riettlatu / z þr ed so seigia skulu vęr þa eingen god
verck giora / þui setr hn hier sialfr Abraham fyr
ir sig z seiger huerlu hefer Abraham med sinu
verckum af stad komit eda koma þau oll til eins-
kis / voru hns verck ongu neyt / z lycktar þ so / at
Abraham sie an allra vecka / alleinazta fyrer riet-
ta tru / riettlatr vordinn / þo so algiorliga at hn vaid
adr enn hn liet vm skerazt / allemazta sinnar truar
vegna i heilagre ritning riettlatr prisadr (Gen xv)
hefer nu þetta verck vm skurdarins ongu orkat til
hns riettlętis / þ er gud baud hnm þo / z eitt gott
verck var hlydninnar / senneliga mun þa eckert annat
gott verck til riettlętisins nockru orka / nema so
sem at var vmskurdar skien Abrahams eitt syne-

ligt takn/hnar med hn̄ andſyndi ſina riettuiſe i tru
ne/ lika ſvo eru oll om̄ godverck ecki vtan ſynelig
teikn/huer vt af riettri tru koma/ ꝛ auglyſa/ ſē ol
god frio gan/ þ madrin̄ ſie þgar hio ıſra riett
latr fyrer gudi

Þar med ſtadfeſter nu hin̄ heilage Pall ſem
med einu oflugu epter dæmi vr heilagre ſkript/
ſina adrſagda kenīng i hinū þridia capitula vm
truna ꝛ leider Dauid til vitnis i hinū (xxxij Pſal.)
þar hā ſeiger/at madrin̄ verdi an verckana reitt
latr/ þott hn̄ ſie eigi an godra vercka þa h ñ er riett
latr vordin̄ epter þ teyger hn̄ vt þ exemplū i gieg
ollum odrum logmalſins verckum ꝛ alyktar þa
at gydingar ſa eigi verit Abrahams arfuar/ei
nazta fyre þ þr eru hnſ affspringe/en̄ mycklu midr
þo af alfu logmalſins vercka/Hellldr hliota þr at A
erfua Abrahams tru vilie þr aa̅ars riettir erfuin
giar/vera mz þui ſ o at Abrahā er adr fyrer truale
einar ſkullo/riettlatr vordin̄/ en̄ login voru ſett
hafdi Moyſes 2 8º vm ſkurdarins/ ꝛ ein̄ fader kal
laor allra riett truadra/ þar til aflar logmalit mi
cklu fram ꝛr reidi/en̄ Nadar/mz þui at eingen̄ gio
zir þſſ verck af ſan̄re godfyſn ꝛ riettri aſtſēd/fyr
þui kemr mycklu meire v nad af laganna verckū
ꝛ þar fyrer hlytr einazta su trua þa nad at annar
hazt sē Abrahā var fyrer heitin/ þ at ſlik epter d
mi eru vorta vegna ſkrifat þ vier ſkyllduz ꝛ tru

J hinū fimta/kemr hn̄ til auagrtarins ꝛ truar
ſlar vercka/ sē at eru fridr/ fognudr ꝛ aſtſemd/
til gudz ꝛ huerſ manz þar med oruggleikz/ diarf
leika ꝛ ſtoduglei̇ka/ ſ reind ꝛ von i ollū hormung
ꝛ mot kaſti/ þuiat aller ſliker hluter epter fylgi
ſan̄ri riettri tru/ ꝛ fyrer þra o vm rēdanligra ꝛ

ver

vier gnægtuanligra audæfa saker/ sem gud fader hefer
oss audsynt i sinū syne Christo Jesu/ ꝥ hn̄ liet hn̄ dauda
lida fyrer vora skulld/ fyrr en̄ vier kyñu hn̄ þar vm at
bidia/ ꝛ þo þa þegar vier vorū hn̄s fiandmen̄/ af þessu
megu vier skilia/ ꝥ truan riettlætir/ an allra vercka/ en̄
þo dregzt ꝥ eigi þ͛ af at vier skulū fyre þan̄ skulld ein
gen god verck giora/ Helldr/ at þau hin̄ riettskapligu
verck munu eigi leinge i hle liggia/ a hueriū hiner verck
heilogu hafa eckert skyn huerier sier dickta helldr vpp
sialfuer eigenlig verck/ þar huorki er fridr iñe nie fognu
dr/ ast eda orugleiki/ von edr diarfleike/ ꝛ eigi nockut an̄at
riett kristiligt verck nie truarin̄ar dygd

Þar epter a giorir hn̄ ein̄ lystugan sparzferu veg/ ꝛ te
lur fram huadan at kemr/ bædi syndin ꝛ riettlætid/ lif it
dr ꝛ daudin̄/ ꝛ setr þa two allsæmiliga huorn i giegn odrū
at Adam ꝛ Christū/ viliandi so seigia at fyrer þa skulld
atti kristr at koma/ en̄ an̄ar Adam sa er oss hlaut at arfe
leida til sins riettlætis/ fyrer eina nyia andliga fæding i
trun̄e/ med sama hætti sem hin̄ forne Adam leiddi yfe
uer oss arftekiu syndarin̄ar/ fyrer hina gomlu kiotligu
fæding/ en̄ m3 þessu verdr ꝥ kun̄giort ꝛ stadfest/ at eingen
ꝥ gæt sier sialfr vr syndin̄e til riettlætis medr verckunū he
hialpat/ ꝛ þo myklu sidr/ helldr en̄ hn̄ fær vid þui spornat
ꝥ hn̄ verdi eigi likamliga fæddr/ hier med audsyniz ꝥ/
at gudligt logmal (huat þo skapligazt væri at ꝥ hialpa
di/ ef nockut skylldi þo hialpa til riettlætisins) er eigi al
einasta an styrcks ꝛ hialpar komit/ helldr hefer ꝥ syndi
na for aukit/ fyrer ꝥ at hin vonda nattura verdr þui þess
gramare ꝛ vill sina lysting þess giarnar byggia sem log
malit bañar hn̄e meir/ ꝛ med sliku moti giorir nu logmal
it Christū oss en̄ myklu nytsamligra/ æskiandi af hn̄
heire nadar vorre natturu til hialpar

I hinū sietta a hegrein hñ sierdeilis þ truarinña ⁊ verck sem er baratta andans vid holldit med full komligre deydingu yfuer blifinña synda ⁊ vondra girnda sē epter riettlætingina yfuer verda i vorū limū/ ⁊ kenner oss þ/ at vier sieū eigi/ s° frelsader fyrer truna fra syndunū þ vier skulū idiulauser/ later/ ⁊ sællfer vera/ s° sem at þar væri nu ein gen synd meir fyrer hondū/ at sonn er en synd yf uer blifuin i vorū lidū/ þo hun verdi eigi til for dæmingar reiknut fyrer þrar truar saker/ sē vid ha na strider/ fyrer þui hofu vier ærit nog at star fa vid sialfa oss vm vora lifdaga/ þ vier temiū vorn likama til sinar girnder at deyda/ ⁊ sina li mu at þuinga/ s° at hñ verdi andanū hlydiñ/ en eigi sinū girndū/ vpp a þ vier sieū liker kristz dau da ⁊ vpp rysu ⁊ fullkoñū vora skirn/ huer at merc kir syndañā deyding ⁊ eitt nytt nadarinñar lifuerne þangat til vier verdū mz ollu af syndunū skirir/ ⁊ likāliga vpp risñ mz christo Jesu ⁊ at eilifu lifū

En þetta getu vier giort (seiger hñ) a medā vier erum nadiñe vnder vorpner/ en eige logmalino hu at hñ sialfr vt leggr/ þ an logmals at vera/ sie ei gi vnder þa grein talat/ þ vier skulū eingin laug hafa ⁊ meigi þ gioraz huat huern eiñ lyster/ hell dr heiter þ vnder logū at vera/ nær vier vm gon gū (an nadar) lagāña verck/ sie s° Drottnar þa se ñeliga syndin fyrer Logmalit/ fyrer þui at ein gen er Logmalino hollr af natturu (Huat at er ein stor synd) en nadin gioꝛir oss Logmalino aftfolg na/ sie þa er þar eingin synd meir fyrer hondū/ ⁊ Logmalit er þa eigi meir i moti oss/ Helldr er þ vnder eins vid oss vordit

En þetta sama er riettligt frelse af syndū ⁊

laug

laugmalino vt af hueriu hñ ſkrifar allt til enda
þſſ ins. ſama capitula/at þ ſie eitt frelſe/alleinaʒ
a med lyſt ⁊ godu lifuerne nockut gott at giora/
n logmalſins þuinganar/af þui er þtta frelſe/
itt andligt frelſi/ þ sem huorki i burt ſkufar nie
e nyter logmalit/helldr lætr þ lauſt huat er af log
malino krafit verdr/ einkū god fyſne ⁊ aſtſemi
/huar med logmalit ſkilliʒt/. ⁊ hefer ongua þian
nie kraufu meire/lika sem nær þu einū ſkylldugr
værir/ ⁊ hefdir einga borgan/ vid hñ hlyter þu
med tueñu moti kuittr at verda/einu med þui/at
hñ villdi eckert af þier hafa/⁊ rifue ſiñ regiſtrū
i ſundr/ Eñ med odru moti s° / at eiñ huer godr
mañ borgadi fyrer þig/⁊ gæfi þier s° mikit at þu
giordir hñs regiſtrū þar fullnægiu med/ Med
þſſū hætti hefer kriſtr giort oſſ frelſada af log-
malino/ af þui er þtta eckert villt nie likamligt
frelſe/sem eckert gott ſkule giora/Helldr þ er allt
⁊ marg hattad gott giorir/ ⁊ er af logmalſins
krofu ⁊ ſakar gipt kuitt ⁊ akærulauſt.

J hinū Siounda ſtad feſter hñ ſlickt med eiñre
epter likingu hiuſkapar bandʒins/Lika sē at þa
madriñ deyr/er su kuiña laus/ ⁊ s° er þa huort
lauſt ⁊ vid añat ſkilit þo eigi s° /at kuiñañ meigi
eigi nie ſkuli añañ mañ eiga/Helldr hitt/ þ hun ſie
þa allra fyrſta rietuligaña fri einū odrū at giftazt
Huat hun matti eigi adr/ fyrr eñ hun vard hins
añars laus/Lika s° er vor ſamuiʒka forbunden
Logmalino vnder þm ſyndſamligū gamla mañe/
þui nær hñ deydiʒt/fyrer heilagan anda/ þa er
ſamuiʒkan fri ⁊ huort vid añat lauſt (eigi s°) þ
ſamuiʒkan ſkuli eckert gott at hafazt/ Helldr nu
bid allra. fyrſta ſkuli hun riettliga fydazt kriſtū

ſiñ aſian eignar mañ / ⁊ bera s° lifandi fꝛiofg

Epter þ teyger hñ vidar vtſyndarîñar ari logmalſins / huernen riettligazt ſyndin fer at pa ſier ⁊ mattug at verda fyꝛer logmalit / einkꝛ. af þui at hiñ gamle madꝛ verdꝛ logmalino þ grimare / a medan hñ getꝛ eigi borgat þ er logmalit krefꝛ / þuiat hñſ nattura er ſynd / ⁊ getꝛ ei af ſialfre ſier añat / af þui er logmalit hans dadi ⁊ allt piſlar vętti eigi s° at ſkilia / þ logmalit ſie vont / helldꝛ at ſu hin vonda nattura kañeig at lida hid goda / s° at þ krefie nockꝛs godꝛ af hñe Lika ſem eiñ ſottlera madꝛ / fęꝛ eigi lidit þ hlaup edꝛ ſtedian ſie at hm̄ heimt ⁊ adꝛer heilbrigdra mañа fimleikar

Fyꝛer þui geingꝛ hñ heilagi Pall hier fyꝛe enda vm þ / huat at logmalit verdꝛ riett ligaña kent ⁊ allra beſt vnder ſtadit / þar giore þ eig' meir / eñ minñer oſſ a voꝛar ſynder / ⁊ deydi fyꝛer þ ęr inu somu / giorandi oſſ ſeka eilifrar reidi / s° ſem vier fauum fꝛnliga lęrt ⁊ kañat i voꝛri ſamuitzku þa hun verdur riettligaña af logmalino ſnortin / s° at þa hliotu vier at hafa eitt huat añat ⁊ meira til eñ logmalit eitt / at giora mañiñ m; fromañ ⁊ hialpligañ / eñ hiner ſem logmalit þeckia eigi eru riettliga blinder ana fram̄ med ſinu ſiergędi / ⁊ meina þui medꝛ verckunũ fullnęgiu at giora þat þꝛ hafa eigi vitzmune a huerſu myckels at logmalit / krefꝛ / emkanliga / eitt frialſligt / viliugt / ⁊ god fuſt hiarta / fyꝛer þui lita þꝛ eigi Moyſen riett vnder augun / at dukꝛiñ er þar eñ fyꝛer heingdꝛ / ⁊ vm hñſ a ſian vafdꝛ

Epter þ vtviſar hñ huernen andiñ ⁊ holldit ſtridꝛ i mañinum huoꝛt mot odꝛu / ⁊ ſetꝛ ſialfuan

ſig

sig til eins epter dæmis/so vier lærū þ verck (synd
inna at deyda i sialfum oss) riettligana at kenna/
þ hū kallar þo badi andan z so holldit eitt laug
mal/ þuiat so sem guðligs logmals hattr er til/at
þia z krepia/Lika so þiar z krefr/z girnzt holldit
i giegn andanum viliandi sina lysting hapa/ þar
þuert i mot þiar z krefr andiñ i giegn holldino z
vill sina lysting hapa / eñ þsse a greining varir z
oss so lengi sem vier lifum til i einum meir eñ od
rum miðr epter þui huort andiñ edr holldit ofslue
gia verdr eñ m zoriñ allr er þo sialfr huoru ggia
badi holld z andi/ huer vid sialfan sig strider /
þar til hañ verdr med ollu andligr

I hinum atta hugstyrker hañ slika stridendr/at
þa pord vm eigi þuilikt holld/ z vt visar framar
meir/ huer holldzins z andans art sie/z þ andiñ
komi fyre Kristum sa er oss hefer gefit siñ hei
lagan anda/huer oss andliga giorir z holldit kefr /
giorandi oss alloruggr so at vier erum þo lika
vel gudz born huersu hart sem syndin geisar i oss
svo lenge sem vier fylgium andanum epter z
syndiñe i mot stondum hana at deyda/ eñ med
þui at engeñ hlutr er svo godr til holldit at dey
da edr kefia/ sem kross burdr z pina/ hugstyrker
hañ oss i motganginum/ fyrer hia stod kærleiks
sins anda z allra skepna/ einkum af þui at vor
andi ber opt þungan mod/z þ allar skepnr sam
pinazt oss þ vier mættum holldzins z syndariñar
kamer verda/svo sia vier nu þ at þsser þrir ca
pitular hlioda einkum vppa trvariñar verck /
þuat se kallazt hiñ forna Adam at deyda z hol
dit at þia

I hinū

J hinu ñnuda/x.xi.capitula/ kenner hñ vt aꝼ eiliꝼre gudꝫ xꝛualninguꝛ ꝼyre hugran/huadan ꝛ vpp ſprettanliga hier ꝼliotandi kemr/ huer tie ſkal trua edꝛ eigi trua/ ꝛ huer ꝼra ſyndiñe kañ ley ſazt ꝛ eig leyſazt/ ſo ꝥ ſie med ollu oſſ vr greip. numit ꝛ gudi einu̅ i hendꝛ ꝼeingit/ ꝥ vier hialplꝫ ger verdum/er oſſ ꝛ ꝥ hin allra meſta naudſyn þuiat vier erum breyſker ꝛ oſtodugir ſo at eꝼ vnder oſſ vęri komit yrdi ſcheliga eingiñ mañ hol piñ/ þui dioꝼulliñ mu̅di þa at ſoñu alla ꝼꝼuer bu ga eñ ꝼyrſt gud er nu ſtodug lyndꝛ ꝛ at hm̃ ma ei gi ſin ꝼyre hugſan bregdaſt/ ꝛ ei ꝼęr nockꝛ hm̃ ꝥ varit ꝛ aꝼ þui hoꝼu vęr eñ orugga voni mot ſyndiñe

Eñ ꝥm oꝼbelldis ondum ꝛ diupuitringu̅ er hier eitt mal vpp ſtungit ꝥꝛ ed ſiñe under ſtodu vilia ſe ꝼyrſt hingat at vikia ꝛ heꝼia ꝼyrſt aꝼ vpp ha ꝼi at ranſaka vnder duip gudꝫ ꝼyre hyggiu/hu ort ꝥꝛ eru vt valder aꝼ gudi/ angrandi ſig med þeſſu til einſkis/huar med ꝥꝛ ſteypa ſier ſialꝼum i oruilnan/edꝛ ſig mꝫ ollu yꝼuer geꝼa/ eñ þu ꝼylg þeſſm piſtle/epter siñe ſkickan og ſtunda Jeſum Kriſtꝫ ꝛ hñſ Euangelia / ſo at þu mętter ꝼa vidꝛ keñnig þiña ſynda ꝛ hñſ nadar/ ꝛ kuñer ſo þadan i ꝼra vid ſyndirnar at ſtrida/ epter þui ſe hier heꝼer kent/ hid ꝼyrſta/ ij. iij. iiij. v. vi. vij. /viij. capitulu̅/ eñ epter ꝥ. þu ert komiñ i hid atta vnder kroſſ burd ꝛ kuellingar/ þa mun ꝥ lęra þig huat riettlig gudꝫ ꝼyre hyggia er i hinu ix. ꝥ ri capitula ꝛ huerſu hugguunarſalig hun sie/ þuiat an pynckingar kroſſꝫ ꝛ daudans hęttu/kuñu vęr eigi þa gudliga ꝼorſio at handtiera an tions ꝛ hel mogligrar reidi gegn gudi/ ꝛ aꝼ þui hlyti hiñ ꝼor

ne

ke Adam mz gioruollu þyꝛe þraꝼñ dandꝛ at verá
ꝺdꝛ eñ þu lidꝛ þñan hlut ꝛ dreckꝛ hid stercka/ vin
þyꝛer þui gæt þꝼ vandliga/ at þu drecker eckí vin/
medan þu ert eiñ brioſt mylkingꝛ/ þuiat huer lær
dómꝛ/ heꝼer siñ skamt tima ꝛ alldꝛ

J hinũ tolꝼta lærir hñ rietta gudz þionuſtu ꝛ
giörir alla kriſtna meñ at preſtum/ at þꝛ skuli oꝼ
þra huorki gulli nie kuik þꝛ helldꝛ þra eiginligu
liꝼuerne med deydingu likamligra girnda/ epter þ
skilꝼar hñ vm augſynæligt dagꝼ kriſtiña maña t
andligre ſtiornan/ huerſu þꝛ eiga at predika/ ſtior
ná/ þióna/ veita/ ꝛ lida/ at elſka/ liꝼua ꝛ giora/ vi
dꝛ vine ꝛ ouine/ ꝛ huern mañ añañ/ ꝛ þtta sie þau
verck sem ſier huer kriſtiñ giörir/ þat sꝰ er mællt/
þ truan haꝼi eckert helgi hallo

J þrættanda capitula kеñer hñ þ vier skulum
i heidre haꝼa veralldar valldzmeñ ꝛ þm hlydu
ger vera/ huerier ꝼ yꝛer þ eru iñſetter/ þott eigi be
tre þꝛ óſſ ꝼyꝛer gudi/ þá giora þꝛ þo sꝰ myckit/ at
þ goder meñ haꝼa stundligan ꝼrid/ vernd/ ꝛ ꝼor
ſiar/ ꝛ þ vonder meñ mega eigi án hrædzlu nie
mz ꝼride/ ꝼrelſi edꝛ huild nockut vont aꝼ sier gio
ra/ þyꝛer þui ber godum mönt þa at virda/ þott
þꝛ þurꝼui eigi þra vid/ eñ vid midꝛ, lagit lykꝛ hñ
þtta allt i kærleikanũ ꝛ endar þ medꝛ Kriſtz ep
ter dæmi/ þ vier skulum hm̃ epter ꝼylgia ꝛ breyta
lika sꝰ ſem hñ heꝼer vid oſſ breytt

J hinũ ꝼiortanda kеñer hñ þ vier skulum þá
ꝼæligaña ꝼara at vid breyſk samuitzkꝛ i trunadi
ꝛ þyꝛer þm vægia sꝰ at kriſtiña maña ꝼrelſi bru
kizt eigi til skada/ helldꝛ breyſk truudum til betru
nar/ þuiat huar þ giörizt eigi þá ꝼylger þar ſundꝛ
þycki ꝛ þyꝛer litning gudz spillaña epter/ huar þo

kull

full naud syn a liggr/ b' betra sie at vikia veyk tru adum vm lisid min þar til hñ styrkuare verdr/ eñ þ at lardom gud spialli sña fylldi med ollu t grun ganga/ z þuilickt verck er sierdeilis/eitt kær leiks verck/ þ a kstñ timū er vel nyt samligt/hue mr kiot ati z odrn kristeligu frelsi op helldr sliga z her filiga an allra naud synia/hin breyska sā vizd ka verdr skelfd z vmturnut/adr eñ hū vidr kēner sañleikiñ

J hinū fimtanda setr hñ R istū til epter dæ mis/ þ vier skulum vid adra breyska mich hog lynder vera/svo sem vid þa er hrasat hafa i op inberar stor synder/ z o tierliga breytne/ huería vier megum eigi stragr forleggia/helldr þa vmli da þar til þr betra sig / þuiat svo hefer kristr vid oss giort z eñ dagligaña giortr/ þ hñ vmli dr nærsta margar o dygder/z vonda breytne/ia fra framit ollum odrū o full komin leikr a oss/z enda lausa hialp veiter

Epter þ til eiñrar alyctingar bidr hñ fyrer kn lofar þa/ z gudi a hendi fel z audsyner þm sitt embætti z piedikan/bidr þa z nærsta fagiligaña vm hialp z stundning vid fatæka til Hierusalē z allt þ huar hñ vm talar z þ hñ fer med er star kærleiki svo firir vier nv i þssm pistle hid allra rikligazta huat einum kristnū mañe ber at vita einkum huat logmal sie/Euangeliū/ Synd/ strapfan/Nad Tru/Riett læti/ kristr/Gud/god verck/kærleikr/ vō[illegible] kross z huersu vier skulum hegda vid huern man/sie hñ fromr eda brotligr/ styrkr eda breyskr/vi[illegible] huernen vier sku lum breyta i mot sialfum oss þar til grunduallar hñ allt þtta all samliga med skriptiñe/ z med sit

alfs

En eg vil eigi dylia yđur brædꝛ/ ꝥ eg ein-setta mier opt at koma til yđ (þo mier hafi bægt verit til þessa) so at eg hefda fengit nockurn avoxt þar a mille/ lika sem a medal annara þioda/ þui eg em skulldu nautr/ bædi girskra ꝛ o girskra/ spakra sem o spakra/ af þui so mikit sem a mier liggr em eg reidu buinn til/ yđr sem erut i Rom/ at predika guđz spiollin.

Þuiat eg skammazt min eigi Kristz Euangelio/ þui ꝥ er krapt guđz sem hialpliga giorer alla þa sem þar a trua/ fyrst Gydinga ꝛ so Grickie/ af þui at þar opinberazt innе/ ꝥ riettlæti sem guđz er/ hꝫ ert at þeim sem vt af truenne i truna. So sem skrifat er/ ꝥ riettlatr mune af sinne tru lifua.

Þuiat guđz reidi af himnum opinberazt yfuer allt ranglæti ꝛ o riettuise manna/ þꝛ ed sannleikann af tekia i ranglætino/ fyre þui huad af gudi mætti kunngiorazt er þeim opinberat/ þuiat gud hefer þeim ꝥ opinberat/ med þui at guđz o synilliger hlutter siazt/ ꝥ er hans eilifꝛ kraptr ꝛ guddomr/ ef gaum at verdꝛ gefit þeim verckum/ einkum at heimsins skopun so at þꝛ hafa ongua af sakan/ med þui þꝛ vissu ꝥ/ at gud er/ ꝛ hafa hann þo eige dyrckat so sem gud/ nie honum þacker giort/ helldꝛ eru þꝛ i sinum hugrenningum at hegoma vordner/ ꝛ þra fa vist hiarta er for myrckuat/ þui þa þꝛ hielldu sig visa vera/ eru þꝛ at þussum vordner ꝛ hafa vm snuit dyrd o forgeingeligs guđz i likneskiur forgeingeligra manna fugla/ ꝛ ferfættra kinda ꝛ skridkuikenda.

Af þui hefer ꝛ gud yfuer gefit þa i þra hiartans girndum ꝛ o hrein mensku/ at þꝛ skommudu so sinn eigen likame/ a sialfum sier/ huerier guđz sannleika hafa vm snuit i lygar/ ꝛ hafa meir dyrckat

(Vt af it... sie) ꝥ er vpp tekin breyskri... at koma ... en skiott ... dra skyr... nare þat ... an hefer ... ert hullda hallo.

z þionat skepnuñe eñ skaparanū/Huer lofadr sie vm allder Amen/fyrer huat er gud yfuer gaf þa i skōmmiligū girndū/ þui at konr þra hafa snu natturligre at ferd i o natturliga/slickt hid sama hafa meñirner yfuer gefit edleliga at ferd til konuñ z Logudu i sinū girndū/huer til añars/ z h fer s° madr med mañi skom framit z medtek svo verdkaup sins villudōs (epter þuisem verdugt var) a sialfū sier.

Og lika sem þr hafa eigi þsl gatt/ þ þr skylldi af gudi kyñing hafa/svo hefer z gud yfuer gef þa i fra leitt siñe/ at giora þ/Huat eigi var hæfeligt/fuller vpp allz ranglætis/ frillu lifnadar/ flatskap/a girndar fiandskapar/ fuller ofundar/ mañdrapa/ þrætu/ suika/ o heilinda/ kuisanter/ bakmalger gudz forsmanarar/ had/giarner/ drambsamer. sialf hælner/ hreckuiser/ for elldreunū o hlyduger/skilnings lauser/o halldin order/o fridsamer/hardsuirader/o myskunsamer/Huerier gudz riettlæti þa vita (þat þsser eru dauda verduger sē þuilikt giora) nu giora þr þ ei at eins helldr eru þr eirnen þm sam sinader sē þ giora

Añar Capitule

Fyrer þui kantu eigi/o madr/ þig at afsaka/huer hellzt þu ert sem dæmer/ þui huar þu dæmer vm añan/ þar fordæmer þu sialfuan þig/af þui þu gior þ sama/huat þu dæmer/ef vier vitu þ gudz domr er riettr yfuer þm/ sem þuilickt giora/eñ þeincker þu þ o madr/sem dæmer þa/er þuilickt giora/ z þu giorir hidsama/ at þu muner flyia gudz dom/ eda forsmar þu rikdō hñs girndar/ þolinmædi/ z langlundar ged/ veitstu eigi þ/at gudz god girne leider þig til yfuer bo

En þu epter þinne hardud og yduer botar somu
hiarta/safnar þier sialfum reidi/vppa reidinnar dag
og oppbirtingar gudz riettlætis doms/sa er gialda
mun einum/og sier hueriu/ epter hans verckum/þeim at
sonu/heidr og vegsemd/ og o fallnalliga veru/sem
med þolinmæði godra vercka epter leita eilifu lifi
ven hinum sem þretu giarner eru/ og huerier eigi
hlyda sannleikanum/enn hlyda helldr ranglætinu/sne
yfa/ og reidi/hrellingar og harmlægli yduer allar
saler þra manna sem illzku drygia/fyrst gydingum
og so grickium/enn heidr/vegsemd og fridr ollum þeim
sem gott giora/fyrst gydingum og so grickium

Þuiat eckert manngreinar a liter er fyre gudi/ þui
þeir sem an logmals hafa syndgazt/ þeir munu og an
logmals fyre farazt/ og þeir sem vnder logmalino ha
fa syndgat/munu fyrer logmalit dæmder verda
af þui at a heyrendr logmalsins eru eigi riettlat
er fyrer gudi/helldr eru þeir riettlater sem logmalit
fullgiora/þui þar þioder sem eigi hafa logmalit/
enn giora þo af natturu huat logmalit inne helldur/
þeir somu mz þui þeir hafa eigi logmalit eru þeir sier
sialfuer logmal mz hueriu þeir viuisa þat logmalse
ins verck sie skrifut i þra hiortum sem þra samuitz
ka sialf ber þeim vm vitne/ og þeir þanckar sem sin
e mille a klaga sig edr af saka a þeim deige nær
gud dæmer leynda kosti mannanna epter minu guds
spialle fyre Jesum christum

En Sia! þu kallazt gydingr og forlætur þig
vppa logmalit og hrosar þig gude/og veizt hans vilia
og med þui þu ert lærdr i logmalino/reyner þu huat
at bezt sie at giora/og formetr þig sialfuan at vera
blindra manna leid togara og lios þra sem i myrkrum
eru/fauisra tyftunar mann og lærari fodr einfalldra/

Hafandi hgiði vitzkun̄ar form ꝛ sañleikans i lögmalino. Nu lærir þu añan/ eñ sialfuañ þig/ þu eigi/ þu predikar at eigi skuli stolit vera/ stela/ þu seiger at eigi skuli hordom̄ drygia/ þu drygger hor/ þu sem virder skurgodin/ ✝ ꝛ þo gud sinu/ þu hrosar þier af logmalino/ ꝛ virder gud fyre yfuer gongu logmalsins/ þ: ꝛe ydar skullo verdꝛ gudz nafn lastad meda. diña þioda/ so sem at skrifat er.

Vm̄ kardiñ duger at soñu/ ef þu vardu Logmalit/ eñ ef þu ert yfuer trodzlu madꝛ malsins/ þa er þin vmskurn vordin at yfuer þuiat ef yfuer hudin varduelter riettlætingar lögmalsins/ reiknazt eigi þa hñs yfuer hud fyrer vmskurn/ ꝛ so mun̄ þ/ þa sē af natturu er ✝ yfuer hud ꝛ Logmalit fulkōnar/ dœma þig/ sem ert vnd bokstafnū/ ꝛ vm skurniñe/ yfuer trodzlu mañ lögmalsins/ þuiat sa sem augliosliga er gydingꝛ/ er eigi gydingꝛ/ ꝛ eigi su auglios hollzins vmskurn/ helldꝛ er sa gydingꝛ sem heimoglig gydingꝛ er/ ꝛ vmskurn hiartans er vmskurn su er skier ✝ i anda/ eñ eigi i bokstafnū/ Huerrar lofstir at eigi er af mōm helldꝛ af gudi

Þridia Capitule.

HVat hefer þa gydingꝛ til þss at hñ sie fremreꝛ eda huer nyt semd er at vm̄skurniñe/ Næsta mykil a allañ hatt/ Señeliga fyrst/ þ at þm er til truat/ huat gud hefer talat/ þott at nockurer vt af þm hafe þui eige truat/ huat vm þꝛ skylldi fyrer þra van tru̅ saker gudz tru vnder lok lida/ fiarre sie þuiꝛ helldꝛ blifꝛ þ so/ at gud sie sañ sogull/ eñ aller meñ liugarar/ so sem skrifat er/ at þu

✝ (Regner) ...udz er dyr ...n/ hñe sinp hañ aller ... sē af sia ... verckum ... kiazt heit ... verda.

✝ ... fuer hu ...) Hiñ hei ... gi Pall kal ... Heidna ... eñ þui yf ... hud at þꝛ ... u eige vm ... orner.

✝ ... anda nū) ... ndi kallazt ... t huat gud ... rck. i mañi ... yfuer na ... urruna/ Eñ ... okstafꝛ kal ... zt all̅ gior ... ernatturu ... ar an anda ... skiart

þu riettlatr fiert i þinum rædum ⁊ yfir uinner þa er þu dæmizt. Psal. cxv
Psal. li

En er þ so / at vort ranglæti / prise gudz riettlæti / huad skulu vier seigia / er gud þa ranglatur / þott hann leggi reide a þ (nu tala eg epter plag sidu manna) fiarlægt sie þui. Huernen skylldi gud elligar heiminn dæma þuiat ef gudz sannleikr verdr fyrer mina lygn vegligre til hans dyrdar huar fyrer skylldi eg þa epter þ sem annar syndbrotz madr dæmdr verda / ⁊ myklu framar so breyta (sem illa verdr till vor talat) ⁊ so sem sumer seigia / þ vier seigum / giorum illt / so at gott epter komi huerra fyrer dæming er riettlig.

Huad beru vier fra / ap. þui allz ecki / þuiat vier hofum adr vtuisat bædi gydinga ⁊ gricke alla vnder synd vera / epter þui sem skrifat er / at eigi sie sa nockr sem riettuis er / ⁊ ecki einn / ⁊ eige sa sem skynugr sie / ⁊ einge sa er at gudi leite aller eru þr fra hneiger vordner / ⁊ saman aller o nyter giorder ⁊ einge er sa sem gott giorir / ⁊ eigi einn / þra barcki er opin grof / ⁊ med sinum tungum hantiera þr suiksamlega / hoggorma eitr er vnder þra vorum / ⁊ munnr þra / fullr af bolvan ⁊ beiskleika / ⁊ fætr þra fliotter til blodz vthellingar i þra vegum er eymd ⁊ hugar angr / ⁊ fridarins gotu þeckia þr eigi / ⁊ eigi er þar nockr gudz otti fyre þra augum. Psal. xiij
Psal. v
Psal. x
Pro. i

En vier vitum huat logmalit seiger / þ seiger þeim sem vnder logmalino eru / so at allra munnur verdi til byrgdr / ⁊ heimrinn allr vid gud sakadr / fyrer þui at eckert hold / af logmalsins verckum / getr fyrer honum riett latt verit / þuiat fyrer logmalit kemr eigi vtan vidr kenning syndarinnar. Esa. lix
Psal.
xxxv

En nu er an Logmalsins gudz riettlæti opin

berat/ꝛ ſaꝰ prophuat ſyrer vitneſ burd logmal
ꝛ ſpamaña/eñ eg tala vm þ riettlæti ſē ſyre
di duger huert at kemr ſyrer truna a Jeſū chr
til allra ꝛ yſuer alla þa/ſē trua/ Þui hier er eīg
greinar/ munr/aller ſaman eru þr ſynduger ꝛ
er ſkortr a þre hroſan ſē þr attu ad gudi at haſa
ꝛ verda ſᵒ vt aſ hīſ nad an verd ſkulldannæ rie
later/ſyrer þa endrlauſn ſem vordin er ſyrer Je
chriſtū/huern gud ſkickadi til ſorlikunar manz
ſer truna i hīſ blodi/til auiſing þſſ riettlætiſ ſē ſ
rer hm̄ er ſullt/i huerri hñ ſyrer geſr ſyndirnar/
þær adr eru vmlidnar/ vnder þre gudligre ſolin
mædi ſē hñ haſdi/ þ hñ a þſſm tima a viſadi þat
riettlæti ſē ſyrer hm̄ er ſullt vpp ꝛ þ at hñ ſie alle
ina riettlatr ꝛ giore þañ riettlatañ/ſē þr tru er/ a
Huar er nu þin hroſan/er hñe lokit/(Jeſū kriſtū
ſyrer huert logmal / ſyrer verckaña logmal/ecki
ſᵒ hellðr ſyrer truarīñar/logmal
Þuiat vier holldū mañīſ riettlætazt an logmal
ſins vercka/ ſyre truna eda er hñ alleinazta gud
gydinga/er hñ ꝛ eigi gud heidiña maña atuiſu er
hñ ꝛ gud heidiña þioda/nu mz þui at þ er eīn gud
ſa er vmſkurniña riettlæter aſ truñe/ꝛ yſuer hu
dina ſyrer truna/huerſu? nidr briotū vier þa log
malit ſyre truna/ſiarre ſie þui/hellðr vpprettū
vier logmalit Fiordi Capitule

Huat ſelgiū vier þa aſ ſodr vorū Abra
hā/þ hñ haſi ſūdit epter holldinu/ þ
ſeigium vier/eſ Abraham er aſ verc
kunū riettlatr þa heſer hñ loſſtir/eñ ei
Gen.xv gi hia gudi/ þui huat ſeiger ritningin
Abrahā trudi gudi ꝛ þ er hm̄ reiknat til riettlætiſ
eñ þiñ ſē mz verckin ſæzt verda launiñ eigi vt a
nadiñe til reiknut/ hellðr epter verd ſkulldan/

hm̃ at ſokn ſē eigi vm geingꝛ vreckin/eñ truer a þañ ſē rietlǽter ranglataſ/ þm̃ verdꝛ ſin trua reiknut Psal. xxxij.
til riettlǽtis/ epter þui moti ſem Dauid ſeiger/ þ
þar ſǽldin ſte alleinazta þſſ manz/ hueriū gud til
reiknar riettlǽtid/an til logu verckaña s° ſem hñ
ſeiger/at þr ſie sǽler hueriū ſin̄ ranglǽtingar eru
þyrer gepn̄/ ꝛ hueriū ſinar ſynder eru huld̄ ſǽll
er sa madꝛ hueriū gud til reicknar ecki ſyndina
Nu þſſi þarſǽld ſnertr hun einazta vmſkurnina
eda eirneñ lika yþuer hudina/ þui vier hliotū at
ſeigia/ þ Abꝛaham ſie ſin trua til rietlǽtis reiknut
eñ huort er hun hm̃ þa til reiknut i vmſkurniñe
eda i yþuer hudiñe/an eþua/ eigi i vmſkurniñe /
helldꝛ i yþuer hudiñe/eñ þ teikn vmſkurnarin̄ mꝫ
tok hñ til merckis þſſ riettlǽtis sem kemꝛ þyre trua hueria hñ hapdi i yþuer hudiñe/s° at hñ yꝛdi
ꝛ þader allra truadra i yþuer hudiñe/s° at þm̃ yꝛ
di ꝛ ſlickt reiknat til riettlǽtis/ ꝛ þ at hñ yꝛdi þader
vmſkurnariñar/eigi einazta þeirra ſē aþ vmſkur
dar kyne eru helldꝛ/iaþn vel ꝛ þra ſē ganga i þot
ſpoꝛū þr̄ truar ſē var i yþuer hud þodꝛ voꝛſ Abꝛa
Þat þyre heitid þ hñ ſkylldi vera ver (hamſ
alldariñar erþuinge/ſkiedi eigi til Abꝛahams/ edꝛ
hñſ ſǽdis/þyre logmalit/ helldꝛ þyrer truariñar
riettlǽti þui eþ þr aþ logmalinu eru erþuingiar/
þa er truan einſkis verd ꝛ þyꝛer heitid o nyt giort
aþ þui at logmalit aþrekar eigi añat eñ reidi þui
huar logmalit er ecki/ þar er ꝛ eingin yþuer trod-
ning/þyrer þſſ saker blytꝛ riettlǽtid aþ truñe at ko
ma/s° at þ ſie ut aþ nadiñe ꝛ þ þyꝛer heit bliþue
ſtoduct ollu ſǽdi/ eigi einazta þui sem vnder
logmalino er/helldꝛ ꝛ þui ſē er Abꝛahamſ truar/
huer at er allra vor þader/ epter þui ſem ſkꝛi-
þat er/ at þig hepi eg ſettañ til þaudꝛ margra

Gene. xvij þioda fyre gudi/hueriu þu truder/⁊ sa er da-
lifgar/⁊ kall~ þ sē ecki er/lika sem þ huat at

Og hñ trudi yppa von þar eingin von va-
a/ þ at hñ yrdi fader margra heidiñra þioda/ef-
þui sem til hans er sagt/s° skal þitt sædi verda
stiornr himins ⁊ sia fuar sandr/ eñ hñ vard eigi
kr i truñe/ gaf ⁊ eigi vackt at sinum eigen lika-
þiñ dañ var/af þui at hñ var at mestu hund-
vetra/ ⁊ eigi dains kuidar Saru/ þui hñ efua-
ecki gudz fyrer heit/vegna vantruar helldr va-
hñ styrkr i truñe/ gefandi gudi dyrdiña/ vitan-
þ fyrer fullañ sañ/at hueriu sem gud lofadi/
var hñ mattugr at giora/⁊ fyre þui var hm̃ þ re-
nat til riettlætis

Eñ þ er eigi einazta skrifat fyrer hans sak
þ sie hm̃ til reiknat/helldr fyrer vorar saker/ þ-
þ skal til reiknat verda/ ef vier truum a þa-
sem drottiñ vorn Jesum Krist vpp vackti af dau-
da/sa er fyrer vor~ synder var yfuer gefiñ/⁊ fy-
er vors riettlætis saker vpp vacktr

Fimte capitule

Af þui vier erum nu riettlætter fyrer tr-
na/ þa hofum vier frid hia gudi/fyr-
Drottiñ vorn Jesum Kristum/ fyre
huern at vier hofum ⁊ til gongu i tru-
ñe til þessarar nad~ þar vier iñe stondū
⁊ hrosum oss i voniñe þrar til komandi dyrd~ er
gud mun gefa/eñ eigi einazta þ/helldr hrosū vier
oss einnen lika i hormungunū af þui vier vitū þ
hormung afla þolin mædi eñ þolinmædi afla
raunar eñ raun afla von~/eñ vonin lætr eigi a-
hneycksluñ verda/ þui at gudz kærleiki er vt hellt
i vor hiorta fyrer heilagañ anda þn oss er veittr

Þuíat þa víer vorū eñ breyſkliger epter tidiñe hefer kriſtr fyre oſſ ranglata daít/eñ nu deyr vár la nockr fyrer riettlatañ ⁊ ma vera at ſa ſie traustt em fyre godañ dirfbizt at deyja/fyrer þ pryſadi ad ſíñ kærleika vidr oſſ i þui at kriſtr hefer fyr⸗ r oſſ daít/ þa þegar víer vorū ſynduger/ꝫ fyrer þ verdum víer ⁊ myklu meir frelſader af reidi⸗ ñe fyrer ſialfuañ hañ af þui at víer erum riett ætter i hans blodi

Þui ef víer erum nu gudi ſorliker fyre hñſ onar dauda/ þa víer vorū eñ ouiner/myklu meir erdum víer frelſader fyrer hñs lif ſem ſorlick⸗ er eru/eñ eigi alleinazta þetta ⁊ helldr þ/at víer hro ſum oſſ ⁊ i gudi fyre Drottiñ vorn Jeſum Kriſt/ fyrer huern at víer hofum ſor likunina m̃ tekit l

Þyre þuíat lika ſem ſyndin er fyre eiñ mañ komin i þennañ heim/ ⁊ daudiñ fyrer ſyndina/ ⁊ ſo er daudiñ til allra mañna iñ ſmogiñ/af þui at al⸗ ler hafa ſyndgazt/ þuíat ſyndin var i heimenū / allt til logmalſins/eñ huar ecki er logmalit/ þar verdr ⁊ ecki ſyndiñe ſkeytt/helldr Drottnadi dau⸗ diñ fra adam allt til Moyſen/ ⁊ eirnen yfuer þm̃/ſem ecki hofdu ſyndgazt med þuilikre yfuer trodzlu ſem Adam/ huer at er ein fyremynd þſſ ſem koma atti

Eñ þ er eigi ſo fallit med giofiñe ſē med ſyn diñe/ þuí ef marger eru dauder fyre ſaker eins manz ſyndar/ þa gnæfuer ſo myklu meir gudz nad ⁊ giafuer yfuer fleirum/ fyrer einſ manz nad Jeſu Chriſti

Og giofin er eigi einazta yfuer eiñe ſynd/lika ſem at er fyre eiñ ſyndugañ/eiliſ ſynd allra ſor di arf/ þuíat ſo ſē doms afellit er komit af eins

manz synd til fordæmingar/lika er giofin fyrer eins manz riettlæti/af morgū syndū til riettlætin-gar gefuin/ þui ef daudin riker vegna eins af syn-dar fyrer eirn/ myckiu meir munu þr sem audlazt gnægd nadarinnar z giof riettlætisins rikia i lifue-no fyrer ein/Jesum Christ.

Lika sem at fordæmingin er komin fyre eins manz synd/yfuer alla men/ s° er z komit fyrer eins riettlæti/lifs riettlæt id yfuer alla men/ þuiat lika sem fyrer eins manz o hlydne eru marger syn-duger vordner/s° verda z fyre eins hlydne mar-ger riettlater

En logmalit er þa iafn framt inn komit/ s° at syndin skylldi yfuer gnæfa/en huar syndin gnæfir þar yfuer gnæfuer Nadin/en myckiu framar/at med sama hætti sem syndin rickti til daudans/ s° lika riker Nadin fyre riettlætid til eilifs lifs/ fyrer Jesum Christ.

Siette Capitule

HVat eigu vier hier til at segia/skulu vi er þa i syndinne blifua s° at nadin me-ge yfuer gnæfa/fiarre er þui/ huerne skylldū vier þ vilia at lifa i syndinne ep-ter þ vier erū henne fra deydder / Vitt þier eigi/at aller vier sē skirder erū i Jesu christo þ vier erū i hns dauda skirder/ þui erū vier z lika mz hm̄ grefstrader fyre skirnina/i daudan/vpp a þ lika sē kristi er vpp vakin af dauda fyrer dyrd fodursins/lika s° skulu vier ganga i nyungu lifdaganna/ þui fyrst vier verdū hm̄ samplantader i epter likianligū dauda/ s° verdū vier hm̄ z liker i vpp-risunne/med þui vier vitū þ at vor gamle madr/er med hm̄ krossfestr/s° at af skæfizt likami synd-arinnar/ at epter þ þionudu vær eigi syndinne/ þuiat

u er

uer sem deydder er/hn̄ er riettlættr af syndinne

Eñ fyrst vier erum m; Kriste deydder/þa truum vier/ þ vier munū ⁊ med hm̄ lifa/ eñ vier vitū þ Kriste er vpp vakiñ af dauda/ og deyr eigi meir/ daudiñ mun ⁊ eigi meir Drottna yfuer hm̄/ þui þ hn̄ do/ þ er hn̄ eitt siñ syndiñe daiñ/eñ þ hn̄ lifer lifuer hn̄ gudi/ s° ⁊ lika þier skulut hallda ydr alfua þar fyrer/ at þier sieut ⁊ deydder fra syndiñe/eñ lifuit gudi i drottne vorū Jesū Kristo fyre þui latid nu syndina eigi drottna i ydrū daud legū likama/s° at þier sieut hm̄ hlyduger i hn̄s girn / ⁊ liaet eigi ydra limu syndiñe til ranglætis her da/Helldr liait sialfa ydr gudi/lika sē af dau da vpp lifnada/ ⁊ ydra limu gudi til riettlætis verskruda /þuiat syndin fær eigi Drottnat yfuer ydr/af þui at þier erut eigi vnder logmalino/ Helldr vnder nadiñe.

Huernen þa? skulu vier þui synder drygia þ vier erū eigi vnder logmalino/ eñ erū vnder Nadiñe/ Fiarre sie þ/eda vite þier eigi at huerrū sē þier ge fit ydr til þionustu maña vnder hlydne hn̄s þio nar eru þier/ huerrū þier hlyduger erut/huort þ er syndiñe til daudans/edr. hlydniñe til riettlætis/eñ gudi sie þacker/þ þier vorut syndariñar þionustu meñ/ eñ nu hlyduger vordner af hiarta þre lær domsins i mynd/sē þier erut til gefner/ þui fyrst þier vrdut frelsader af syndiñe/þa eru þier vord ner riettlætisins þionustu meñ

Eg ℞ hlyt likamliga hier af at seigia/fy rer ydvars holldz breyskleika saker/ þui lika sem þier hafit ydra limu lied til at þiona ohrein leikanum / i fra odru ranglæti i añat / Lika svo skulu þier nu lia ydra limu til at þiona riet lætino/ til helgunar þui þa þier vorut þionustu

nñ. Suñ dag.

meñ ſyndariñar/ voru þier fri fyrer riettlætinu
hvern auogxt hofdu þier þañ tima/ þañ þier ſka=
mizt ydar nu af/ þuiat endalok þra hluta er dau=
diñ/ eñ nu þier frelſader af ſyndiñe/ z vordner
gudz þionuſtu meñ hafi þier ydvarn auogxt til
helgunar/ eñ at enda lokum eiliſt lif þuiat verd
launin ſyndariñar er daudiñ/ eñ gudz giof er ei=
ifst lif i Drottne vorum Jeſu Chriſto

Siounde Capitule

Viti þier ecki brædr/ (þui vid þa tala eg
ſem logmalit vita) þ at logmalit Drott=
nar yfver mañinum/ ſo lẽge hñ lifver
þuiat ſu kona ſem mañe er vnder ge=
fin hũ er at mañinũ lifãda/ logmali=
no vnder vorpin/ eñ ef hñar madr deyr/ þa er hũ
laus af þui logmali ſẽ mañiñ a hræfir nu ef hun
er hia odrũ at mañinũ lifanda/ verdr hun horko=
na kollut/ eñ ef hñar madr deyr þa er hun frelſut
af logmalino/ þ mañiñ a hræfir/ ſo at hun er ei=
gi horkona/ þo hun ſie hia odrũ mañe.

Liks ſo eru þier brædr miner deyder laug=
malino/ fyrer Kriſtz likama ſo at þier ſieut hia
odrum/ einkum hia þm/ ſem af dauda er vpp va=
kiñ vpp a þ vier færũ gudi auogxt/ þui þa vier
vorum i holldino/ voru ſyndſamligar girnder
volldugar/ (þær ſier hreyfdu vpp fyrer logmal=
it) i vorum limum daudanũ a vogxt at færa/ eñ
nu eru vier lauſer af logmalino/ z fra þui deyd=
der ſem oſſ hiellt hertekna/ ſo at vier þionũ i ny=
ungu andans/ eñ ecki i fornre veru bokſtafs ſins.

Huad ſkulu vier ſeigia? er logmalit ſynd/ fiar=
re er þui/ helldr þ eg keñer ecki ſyndina/ nema fyr=
er logmalit/ þui eg viſſa eigi huad girnd væri ef

malit hefdi eckí sagt/ei skalltu girnazt/enn er syn
tok til efne af bodordino z ol vpp i mier allz
kadar girnder/ þat an logmalsins var synden
ad/enn eg lifda fordum an logmals/ z er bodor
kom/endr lifnadi syndin/enn eg deyda/ z þ skie
so at þ bodord vard mier at dauda/sem mier
t til lifs gefit/ þuiat syndin tok til efne af bo
dino/tældi mig z deyddi fyre þ sama bodord
gmalit sialft er þo sanneliga heilagt/ z bodord
er z heilagt/gott z riett vist
þa þ sē gott er/mier at dauda vordit/fiarre er
i/helldr so / þ syndin auglystiz þ hū væri synd
hū hefdi mier fyre hid goda dauda afrlat/so
t syndin yrdi yfuer mata syndsō fyre bodordit/
þat vier vitū þ at logmalit er andligt/ enn eg em
kiotligr/ vnder syndina selldr/af þui eg veit eigi
huat eg giori þuiat eg giori eigi huat eg vil/helldr
þ eg hata þ giori eg/enn fyrst eg giori þ huat eg vil
eigi sam þycki eg þ /at logmalit sie gott/so giori eg
nu eigi þ sama/helldr su synd sem i mier bygger
þui eg veit at i mier þ er i minu holldi bygger ein
gin godi/ viliann hefi eg enn at fullkōna hid goda
finn eg eigi/ þuiat þ goda sē eg vil giori eg eigi hell
dr þ vonda/huat eg vil eigi/ þ giori eg/ enn fyrst
eg giori þ huat eg vil eigi/þa giori eg eigi þ sama
helldr su synd sem i mier bygger

þui finn eg i mier þ logmal þa eg vil giora hid
goda leder vid mig þ vonda/þuiat mig lyster til
gudz logmals epter hinū innra manninū / enn eg sie
þo annat log mal i minū limū þ er i mot strider mi
nu hugskotz logmali/ z færir mig herleiddann i
syndarinnar logmal huert at er i minum limum eg
vesall madr huer mun frelsa mig/af likama þess
daudans

daudans/eg þacka gudi fyre Jesú christú Drott
iñ vorn/so þiona eg nu i minu hugskoti gudz log
mali/eñ i holldinu syndarinar logmali

Attandi Capitule

Svo er nu eckert fordæmiligt a þm̃ sẽ i
Kristo Jesu at eru/ þr sẽ eigi ganga ep
ter holl dino/hellđ epter andanũ/ þat
logmal þss anda sẽ lifgar i Kristo Je
su/hefer giort mig frialsan/af logma
li syndariñar z daudans/ þui huat logmalino v̄ o
moguligt (mz þui þ̃ kreinckizt fyrer holldit) þ̃ elf
di gud/z sẽdi siñ son i liking syndugs hollđz z for
dæmdi syndina i holldino fyrer syndina/so at riett
lætingin sẽ af logmalino heimtizt vppfylldizt i oss
sẽ eigi ganga epter holldino/hellđ epter andanũ.

Þuiat þr sẽ likamliger eru/ þr rækta þ̃ huad
holldzins er/eñ hiner sẽ andliger eru þ rækia þ̃ sem
andligt er/ þui holldzins fyst er daudi/eñ andar
ins vilie er lif z fridr/ þ̃ fyrer er holldzins girnd
fiondskapr gegn gudi/af þui at þ̃ er eckí gudz log
mali vnder vorpit/ þ̃ fær þss z eigi orkat/þui þr
sẽ likamliger eru/ geta eigi gudi þocknazt

Eñ þier erut ecki likamliger/hellđ andliger ef
gudz andi bygger annars i ydr z huer hañ hefer
eigi Kristz anda/ sa er eigi hans/eñ ef Kristr er
mz ydr/ þa er likamiñ at sonu daudr syndariñar
vegna/eñ andiñ er lifit fyrer riettlætingariñar sa
ker/ þui ef hñs andi sem Jesum vpp vackti af
dauda byggir i ydr/ þa mun z sa sami sem Je
sum Kristũ vppuackti af dauda lifga z ydrá dau
dligu likame/vegna þss at hñs andi bygger i ydr.

℞ vigh. su. Þat ℞ fyre eirin vier kær er brædr nu eigi
nu dag holldzins skulldu nautar/ þ̃ vier eigũ epter holl
dino

at lifa/ þui ef þier lifit epter holldinu þa munu þier deyia/ enn ef þier deydit fyrer ands holldzins gi{ö}rder/munu þier lifa/ þui þr sem guds anda drifner verda þr eru guds syner/ þier hafit eigi medtekit þræl{d}unar anda/ s{uo} ath þurfit nu aptr at vgga vm ydr/ helldr hafi medtekit sonarligann anda/ fyrer huern vier kollum Abba elskanligr fader/ Sa sami andi/ ber vitnisburd med vorum anda þ vier erum guds syner Ef vier erum syner/ s{uo} erum vier ⁊ erfuingiar/ erfuingiar guds erfuingiar/ ⁊ samt arfuar kristz/ ef vier lidum annars medr honum/vpp a þ at vier verdum ok samt med honum vpp hafner til dyrdarinnar ✠

Þuiat ✠ eg helld þ þar fyrer/at motlæting ✠ iiij su þessara tima/ sie ecki verd til þrar dyrdar sem vid nu dag oss mun opinberut verda/ þuiat a hyggiu samligt epter bid skepnunnar stundar epter vpp birtingu guds barna med þuiþo at skepnan er hiegomanum vnder gefin/ an hennar vilia/ helldr fyrer hins saker sem hana hefer vnder lagt/vpp a vonina þui at sialf skepnan mun frelsut verda af þrælkan fallualltrar veru/til dyrdarligs frelsis guds barna/ þui vier vitum/ þ alla skepnu forleinger/ ⁊ berst med oss/allt til þess tima

Eigi alleinasta hun helldr vier sialfuer sem ok andarins frumtauk hefum mod i sialfum oss ef ver þrer arfleifd/ ⁊ vęntum epter lausn vors likama ✠ Señeliga erum vier hialpliger vordner i vonne/ þui su von sem siedzt er eigi von/eda huerninn kunnum vier þess at vona sem vier siaum/enn ef vier vonum a þat sem vier siaum ecki/ þa bidum vier þess fyrer þolin mædi.

So hialpar og andinn eirnenn lika vorum breyskleik
þat vier vitum ecki huad vier skulum bidia/ sem þo byr
riadi/ Helldr bidr sa andi sialfr fyrer oss med o
vm rædanligum anduarpan/ enn hann sem hiortun ran
sakar veit huat andarins meining er/ þat hann bidr
fyrer heilogum/ epter þui ed gudi hagar. ¶ Enn vier
vitum/ at þeim/ sem gud elska tekzt allt til betranar/
einkum þeim sem epter fyrerhyggiunne kallader eru
þat hueria hann hefer adr fyrer hugada/ þa hefuer
hann og til skickat/ þ þr skylldu verda samliker hans
sonar/ J mynd/ so at hann sialfr sie frum getningr
medal margra brædra/ Enn hueria hann hefer fyrer
hugada/ þa hefer hann og kallat/ enn hueria hann hefer
kallat þa hefer hann og riettlata giort/ enn hueria hann
hefer riettlætta/ þa hefer hann og dyrdarliga giort
Huad eigum vier til at seigia/ er gud fyre oss
huer er þa a moti oss/ huer og eigi þyrmdi sinum
eigenligum syne/ Helldr gaf hann vt fyrer oss alla/ hue
rnenn skylldi hann þa eigi veita oss alla hluti med hon
Huer vill nu þa a saka gudz vtualda menn/ gud er
sa sem riettlæter/ huer er hann sem þa fordæmer
Kristr er hann sem dait hefr/ og eirnenn sa sem vpp
vackti er/ Huer at er til hægre handar gudi og bidr
fyrer oss.
Huer vill þa skilia fra gudz elsku? hormung
edr motlæti ef sokn eda hungr/ volad edr haski/ so
sem at skrifat er/ þ /at fyre þig verdum vier deyd
der allan dag og erum reiknader sem saudr til draps
ætladr senneliga berum vier langt af i þessu ollu veg
na hans er oss elskadi/ þuiat eg em þess full oruggr
at huorki daudi nie lif/ einglar nie hofdingskiet
Psal. xliij ter/ eda yfuer vallд/ og eigi hid nalæga nie hid o
komna/ eigi hæd/ eda dypt nie nockur onnur skepna
þ gæt

þær oss skilit fra gudz kærleika/huer at er i Drott
ne vorum Jesu Kristo *

Niunde Capitule

Eg seigi sannleik i Christo Jesu z lyg eigi
þess mier ber vitne min samuitzka i hei
logum anda/at eg hefi storann harm
z iduliga hrygd i minu hiarta/eg hefi
z æskt mier þess at vera boluadr af
kriste fyrer mina brædr/huerier at eru miner frænd
dr epter holldino/sem eru af Jrael/ huerium at til
leifdin til heyrir z so vegsomin/sattmalin z logma
lit/gudz þionustan z fyre heitid/ huerra fedr at
eru z þr sem kristr er vt af kominn epter holldino/
sa sem at er gud yfer ollum hlutum blezadr vm
allder Amen

En eg tala eigi þetta til þess at gudz ord skylldu
þu fyrer nidr falla/þuiat þeir eru eigi aller Jraels menn
sem af Jrael eru/z eckj aller þr syner sem af Abra Gene. xxi.
hams sædi eru/helldr skal þier i Jsaac þ sædi ne
fnt verda/þ er/at þr eru eckj gudz born sem epter
holldino eru born/helldr verda þr sem eru fyrer
heitzins born fyrer sæd reiknader/ þui at þetta er Gene. xviii.
fyrer heitz ordit/þa hann seiger/a þeim tima man eg
koma/ z þa skal Sara son hafa

Þetta er enn eigi at eins med þeim/helldr z þa Re
becca vard þungut af fodr vorum Jsaac/ adr enn
bornin voru fædd/z hafa hofdu huorki giort gott
ne vont/so at gudz fyrer hyggia stodug stædi ep
ter vt valningunne/ þat henne var til sagt eigi vt af
verdskulldan verkanna helldr vt af nad ægskiarans
so þat hinn meire skylldi þiona hinum minna/epter Mal. 1.
þui sem skrifat stendr Jacob elskadi eg/en Esau hafe
di eg at hatri

Hatt eigu vier hier til at seigia/ er gud rangla-
Exo. xxxiij tr/langt ifra/ þui/ þat hann seiger til Moysen/ huers
eg naadar/ þui em eg nadugr/ og huerium eg miskunna
Exo. ix þui em eg miskunsamr/ þui er þat eigi komit vnder
nockurs vilia edr til hlaupi/ helldr vnder guds misk-
unsemd/ þat ritningin seiger til Pharao/ til þess vpp
vackta eg þig/ at eg synda a þier mina krapt/ svo
miskunar hann nu þeim/ hann vill og forherdir þann huern
hann vill

Þu seiger so til min/ Huerin skulld gefr hann oss
þa? Huer fær hans vilia i moti stadit/ Ja godi ma-
dr huer ertu þa/ er þu villt þrætta andsuor vid
gud/ seiger nockut eptirmit svo til smidsins/ huar fy-
rer giorder þu mig svo eda hefer ecki leir kera-
smidrinn valld til at af somu leirmo/ at giora annat
kerit til heidrs/ enn annat til smanar/ þui þa gud vill
di audsyna sina reidi og kunngiora sina macht/ he-
fer hann med mikille polin(m)ædi vmlidit keren rei-
dinnar/ sem buin eru til fordæmingar/ vpp a þat hann
syndi rikdom sinnar dyrdar a kerum miskunarinnar/
þau hann hefer vt reitt til dyrdarinnar/ og þau hann he-
fer kallat/ einkanliga oss/ eigi einasta þa sem vt af
Osee ij Gydingum eru/ helldr iafnvel þa sem af Heidingium
eru/ svo sem hann seiger fyrer Osea spamann/ Eg mun
þat kalla mitt folk/ sem ecki var mitt folk/ og þa min-
na vnustu sem ecki var min vnasta / og þat mun
verda i þann stad/ huar til þin var sagt/ þier erut ec-
ki mitt folk/ skulu þeir kallader verda born guds
lifanda

Enn Esaias kallar yfuer Israel/ þott tala/ Israel
sona yrdi sem sandr/ a sianum/ þa mundi þo þat ein
sem afgangrinn er holpit verda/ þuiat sina rædi
mun hann fyrer þeim stytta/ og þo algiora til riettlæ-
tis

tiꝺ/aꝼ þui at drottinn mun forstockotꝺ orꝺ giora a iorðu/ og so sem Esaias sagði aðr fyrre/ Nema ef drottinn Zabaot hefði oss sæðe yfer latiꝺ/ þa værum vier vorðner sem Sodoma og lika sem Gomorra. — Esa.xxvi

Huat eigu vier nu at seigia? þat eigu vier at seigia/ at þeir Heiðingiar sem ecki hafa riettlætino epterfylgt hafa riettlætiꝺ hóndlat/ eg seigi af þui riettlæti sem vt af truñe kemr/ enn Jrael hefer logmalsins riettlæti epterfylgt/ og hefer þo ecki komizt til riettlætis sins logmals/ huar fyrer/ þat þeir hafa eigi leitad þess vt af truñe/ helldr so sem vt af logmalsins verckum þat þeir hafa rekit sig a þann hindrunar stein/ epter þui sem skrifat er/ Siaeð at eg set i Sion/ hindrunar stein og hneyckslunar hellu/ og huer hann truer a hann/sa skal ecki at hneyckslan verda — Esa.xxvi

Tiunde capitule

Kærer bræðr sensaliga er þat ost mins hiarta og gratlig bæn til guds fyrer Jrael at þeir hialpudizt/ þui eg ber þeim vitne at þeir vandlæta vm gud/ enn eige af skynsemid/ þuiat þeir þeckia eigi þat riettlæti sem guds er/ og leita vid vpp at rietta sinar eiginligar riettlætingar/ og eru so þui riettlæti sem guds er ecki vnder gefner/ þuiat enda lok logmalsins er Kristr/til riettlætis ollum þeim a hann trua

Moyses skrifar vm þat riettlæti sem kemr vt af logmalino/ huer sa mann/ sem þat giorir/ hann lifer þar iñe/ ef þat riettlæti sem vt af truñe kemr seiger so/ Seig þu ecki i þinu hiarta/ huer vill vppstiga i himiñinn/ þat er eigi añat enn kristinn af hæðiñe ofan epter at taga eda huer vill nidr stiga i vndr diupit — Leui.xviii Deu.xxx

(hindrun... Kristr ri... lægter an... ckaña en trua þr... mz þui r... þr sig a h... hindra si... a lgua.

þat er

þ er eigi annat en. Kristum af dauda vpp aptr at
teygia/ en huat seiger ritningin/ ordit er þier nær
einkum i þinum munne z i þinu hiarta
Þetta er truarinnar ord/huert vier predikum þuiat
ef þu vidr kenner Jesum med þinum munne/ þ hann
sie Drottinn/ z truer i þinu hiartaþ gud hafi hann
Andres vpp vakit af dauda/þa muntu hialpazt ✠ Þuiat
ii. nær vier truum af hiarta/verdum vier rietlater/z þa
vier vidrkennum mz munninum verdum vier hialpli
Es.xxviij. ger/þui huat seiger ritningin/at huer a hann truer/
sa mun eigi at hnyeckslan verda
Þuiat eingenn greinar munr er a millum Gy
dingsins z hins girska/af þui at einn er Drottinn allra/
rikr vt yfuer ollum/ þeim hann a kalla/ þui huer hann a
kallar nafn drottins sa mun holpinn verda/en huer
nen skulu þr kalla a þann huern þr trua eigi/eda huer
nen skulu þr na trua a þann af huerium þr hafa
eigi heyrt/ en huernen skulu þr heyra an predikar
ans/eda huernen skulu þr nega predika nema þr
sie sender so sem skrifat er/ huersu prydiliger eru
fætr þra/sem fridinn bodaz z þra er boda hid goda/
Psa.lj. en þr eru þo eigi aller Judr spiallino hlyduger
þuiat Esaias seiger herra huer truer vorre predikan/þy
rer þui kemr truen vt af predikuninne en predikunin
Esa.liij. fyr er guds ord/en eg seigi/ hafa þr eige heyrt þ/
se ielig z er þra hliod vt vm oll lond vt geingin z þra
Psal.xviij. ord i allar heims ins alfr ✱
En eg seigi at Jsrael hefer þ eigi þeckt/J fyrs
Deu.xxxij. sta seiger Moyses/ eg man egsa ydr vpp til vand
lætingar yfuer þui sem ecke er folk er/z yfuer skyn
Esa.lxv. lausre þiod man eg ertu ydr til reidi/En Esaias er
mz diarfr z seiger/eg em af þeim fundinn/sem eigi ha
fa mig leitad/z þeim/auglyser sem eigi hafa at mier
mier

er spurt/ Enn til Jrael seiger hn̄/allan dag hefi eg Esa. lx
minar hendr vt breitt til folks þessa er eigi vill tria
helldr mier i moti mælandi

Ellifte Cap.

Svo seige eg nu/Huert hefer gud þa sitt
folk fra sier rekit/fiarre er þui/þuiat
eg em og Jraelsmadr/vt af Abrahams
sædi/af kyne Beniamins/Gud hefer
eckí sitt folk fra sier rekit/þat hn̄ hefer iij. Reg.
adr fyrehugat eda vite þier eigi huat ritningin sei
ger af Elia/huernen hn̄ bad fyre gudi i giegn Jr
ael og sagdi/Drottinn spamenn þina hafa þr i hel slei
git og þinn aulltorum vm vellt/enn eg em einn epter
blifinn/og þr vm sitia mitt lif/enn huat seiger honū
gudligt andsuar/Sio þusunder manna hef eg la
tid mier yfuer blifa þr sem eigi hafa beygt sin
kne fyre Baal/so geingr þ nu til a þessū tiinum
mz þm sē vm fram eru blifner/epter vtualnin
gu nadarinnar/Enn fyrst þ er vt af nadinne sked/
so er verdskulldanin eingen/annars være nadin ein
gin nad/enn er þ vt af verdskulldaninne/þa er nad
in eckert/elligar være verdskulldan eingē verdskul
Huad er nu þat þ Jrael epter leitadi/þ (ldan
hefer hun eige audlazt/enn vtualningin audladizt
þ/enn þr adrer er vm fram voru eru forblindader Esa. vi
epter þui sem skrifat er/at gud gaf þm þn̄ þue
tudar anda/og augu at þr sia eige og eyru at þr hey
re eigi/allt til þessa dags David seiger og þra bord
lat þm verda at snoru/til fiotrunar og hneyckslā
og þm til endrgiallds/forblinda og þra augu/so Psal. lxix
þr siae eigi/og beyg iafnan þra hrygg
Svo seige eg nu/hafa þr þar fyrer rekit sig a
at þr skylldu falla langt fra þui/Helldr er vt af
þra brasan Heidingium heilsu giof verdin/so at

 þe

þr huettu þa til vandlætingar/ þui ef þra fall er heimsins audlegd ⁊ þra minkan heidinna manna rik domr/huersu miket meir være þ so ef þra fullnan þar være/ vid ydr heidingia tala eg med þui at eg em postuli heidinna manna vil eg mitt embætti/hei dra/ ef eg gæta þa einhuernneinn huatt þa sem mitt hollld eru til vandlætingar/ ⁊ nockra af þm hialp liga giort/ þui ef þra glatan er heimsins forlikun/ huat være þ annat/enn vier audludunzt lifit af daudanum/ þui ef sneidirnar eru heilagar/ þa er ⁊ deigit heilagt/ ⁊ ef rotin er heilog þa eru ⁊ kui sterner heilager

Þuiat ef nockrer af kuistunum eru af brotner/ enn þu sem vart villi vidsmiors vidr ert a millum þra inn plantadr/ ⁊ vordinn hlut takare þrar rotar ⁊ feitleike þess vidsmiors vidar/ fyrer þui skalltu eigi meta þig i giegn kuistunum/enn ef þu metr þig i giegn þm/ þa mattu vita/at þu ber eigi rotina/ helldr ber rotin þig/ þui þu seiger at kuisterner eru þui af brotner/at eg yrdi inn plantadr/ þ er ⁊ satt talat/ fyrer vantruar saker eru þr af brotner/ enn þu stendr fyrer truna/vert þui eigi metnugr hell dr ottasleiginn/ þui ef gud hefer ecki hyrmt nattur ligum kuistum/ verda ma at hann hyrme þier eigi helldr

Þar fyrer/ Sia þu/godgirne gudz ⁊ hardud Hardudina a þm sem fallner eru/enn godgirnina a þier/ef þu stodugr blifr i godgirninne/elligar ver dr þu ⁊ eirnen af hoggvinn/ ⁊ hiner adrer ef þeir blifa eigi i vantrunne þa verda þr inn plantader / Þat gud er mattugr til at rotsetia þa inn aptr/ þui ef þu sem af natturu er villi vidsmiorsvidr/ert afsnidinn/ ⁊ i mot natturunne ert inn plantadr a hid goda vidsmiors treid/myckllu framar munu þeir

þa

þa sé epter natturunne eru/inplantazt sinum vidsiors vide

Eg vil eigi dylia fyrer ydur goder brædur/ þan
ann leyndann dom / so at þier sieut eigi metnadar
fuller/ med sialfum ydur/ þ blindleikrer i sumann
mata Jsrael yfuer fallinn/ þangat til. at fylling heid
ingianna er inn komin/ og aull Jsrael verdi so hol
pen/ epter þui sem skrifat er/ vt af Sion mun
koma sa sem frelsar og vm snyr o gudligu at hæ
di af Jacob/ og þessi er minn sattmali vid þa/ nær
eg burt tek þra synder/ eg helld þa at sonnu fyrer
o v.ne epter gudz spiallino fyrer ydar saker/ enn
epter vt valningunne hefi eg þa kæra fyrer fedra
sina saker

Gudz giafuer og kallan eru þess hattar at þær
þa hann eigi idrad/ þat lika so sem þier hafit eigi
fordum truat a gud/ enn nu hafi þier miskunn aud
lazt fyrer þra vantruar skulld/ so hafa og hiner nu
eigi viliat trua a þa miskunn sem þier hafit hlo
tid so at þer mætti og miskunnsemi audlazt/ þuiat
gud luckti alla vnder vantruenne/ vpp a þat hann mis
kunnadi ollum

O ✠ hulik dypt audæfanna/ bædi spekinnar og so
gudz vidur kenningar/ huersu o vm rannsakanliger eru
hanns domar og o finnaliger hans veger/ þui huer he
fer þeckt Herrans sinne/ eda huer hefer hans radgia
fi verit/ edur huer hefer honum nockut fyrre gefit/ so
at honum mætti þ verda endur golldit/ þuiat af honum og
fyrer hann/ og i honum eru aller hluter/ honum sie og heidur og
dyrd at eilifu amen ✱ xij. Capitule

Fyrer ✠ þui beidi eg ydur goder bræ
dur fyrer miskunn gudz / at þier ge
fit ydra likame til þess offurs sem lif
andi er og heilagt og gudi þacknæmt
huert at er ydar / skynsamleg gudz

✠ O/ Altitudo ...

✠ Dsica Trinitatis

Esa. xl.

✠ Þ. fi. su nu dag se næsta ep. hinum þrið.

þionustu/ ⁊ hegdit ydr eigi epter þessum heime/ hell dr giorit ydr vm skiptiliga i endrnyung ydaurs hugskotz/ suo at þier meigit reyna huert at sie/ godr þægr/ ⁊ algiordr guds vile/ Þuiat eg seigi pyrer þa nad sem mier er gepin/ hueriu sem einu ydar a mil le/ þ eingin halldi meir vt ap sier/ en hin byrrar ap sier at hallda/ helldr halldi hn̄ suo vt ap sier þ hn̄ sie kyrrlatr ⁊ sparlipur/ epter þui sem gud hep per hueriu hlutad mæling truarinnar

Þat lika suo sē at vier hopū marga limu a einū likam er/ en aller limirner hapa eige lika hegdan/ Lika suo eru vier ⁊ marger einn likami i Christo/ en vor a mille eru vier huer annars limi * ⁊ * hopū marg hattadar giapuer/ epter þre nad sē osser gepin

* Sumn da / in næst ep / er hin rig

Hapi nockr spadō þa sie hn̄ truñe lik/ heper nockr embætti/ þa gæti hn̄ þess embættis/ keñer nockr/ þ vacki hn̄ þa keñing/ a miñer nockr/ þa hygge han at þre a miñing/ gepr nockr/ þa gepe hn̄ einpallo lig/ stiornar nockr þa stiorne hn̄ med a hyggiu/ premar ⁊ nockar miskunsemi þa giore hañ han med godpyse

Ellskan sie plardar laus/ ⁊ hatid hid vonda/ en lodit a hinu goda/ brodurligr kærleike sie astud ligr ydar a mille/ hapi huer annan sier i virdingum gora/ verit ⁊ eige latr i þui þier skulut viña/ verit gloandi i andanū/ hegdit ydr epter tidiñe/ verit gla der i voniñe/ en þolinmoder i knoliñe/ stadpaster i bæniñe/ annizt naudþurpter volrdra/ kost gæpit gestrisne/ blezit þa er ydr opsækia/ blezit en boluit eigi/ pagnit med pognandū/ en gratid med gratond dū verit sam huga innbyrdis stundit eigi þ/ hua hatt er/ helldr lutid at þui sē lagi er * verit * eig ster kloker/ giallðit ongū illt mote illu/ leggit kapp a at

* Þ i an / an su / hu da / epter rig

ꝛ at vera ſidſamer þ mogligt er vid huern man/ ꝛ þ þier pormeigit þa hapit frid vid alla men

Hepnit ydar eigi ſialpuer (miner elſkanliger) helldr gepit rum reidi/ þt ſkripat er/ min er hepn din eg vil endr gialda/ ſeiger Dnttin

Nu ep ouin þin hungrar þa gep hm̄ p ſodu / þyrſtir hn̄ gep hm̄ at drecka en̄ nær þu giorer þtta þa ſapnar þu glodum elldz ypuer hoput hn̄/ lat eigi ypuer ſtiga þig hid vonda/ helldr ypuer vin þu hid vonda med godu *

(Rum re / þ er eigi / reidi he / gudz re / 8° at hi / pnit þ h / hefndin

xiij Capitule

Huer madr/ þa ſie/ valldz ſtiornirie vnder gepin̄ þreſt ypuer hm̄ ſtiornar þt þu er eigi nockr valldz ſtiorn vtan hun ſie ap gudi/ en̄ huar valldz ſtiornin er / þa er hun ap gudi ſkickut/ ꝛ huer hn̄ mot ſtendr valldz ſtiornina/ ſa ſtendr i moti gudz ſkickan/ en̄ þr ſem i moti ſtanda munu ypuer ſig taka doms a pelli/ þt valldit er eigi godum verckū helldr vondum til ſkelpingar/ en̄ villtu eigi ottazt valldz ſtiornina/ þa gior huat gott er/ ꝛ muntu lopſtir ap hn̄e hapa/ þuiat hun er gudz þienare þier til goda/ en̄ ep þu giorer huat vont er mattu ottazt/ þuiat hun ber eigi suerdit porgepins/ þui hun er gudz þienare ꝛ hepningar madr/ at aga þan̄ sem illt giorir/ huar pyrer/ oſſ byriar vnder gepnū at vera/ eigi alleinazta hirtingarinar vegna/ helldr ꝛ lika eirnen pyrer samuizkunar ſaker / þar pyrer hliote þier ꝛ ſkatt at gialda/ þuiat þr eru gudz þienarar sem ſlikar verndaner ſkulu hantiera

Þui gepit þ huerium sem þier plicktuger erut þm ſkatt sem ſkattr heyrir þm toll/ er tollr heyrir

ridia bilhu Þui olla/er olli heyrir/ þui heidr/sem heldran hey
ag rir * werit ongum skylldoger/nema þ þier elskit
huer annan þui huer hn elskar sinn naunga ha he/
Levi.xix. ser logmalit vpp fyllt/ þat þ' seigizt þu skalt ei/
gi hor drygia/eigi mann vega/eigi stela/eigi liuguit
ne mæla/þu skalt ꝛ eigi girnazt/ ꝛ ef þar er nock
kurt annat bod ord/ þa felst þ i þessum ordum/elsk
skalltu naunga þinn sem sialfuann þig/elskan giór
ir naunganum ecki mein/ þui er nu elskan logmal
sins fylling*

Og * med þui at vier vitum/einckum þa stund/ þ
time er vpp at risa af suefninum/ af þui at vor
y fyrsta su heill er nu nær/helldr enn þa vier trudum þ/notin er
u dag i Jo/ vm lidin/enn dagurinn teckrar nalgazt leggium þui af
a paustu verckin myrkuanna/ ꝛ i skrydunzt herklædum lios/
sins/so at vier gongum sidsamliga sem a deigt/ei
gi i ofatieda og drycku/eigi i legu kofum/ ꝛ mu
nadlife/eigi i þrattan og ofund sy'i, helldr i klæ
dizt þier Drottni Jesu Christo ꝛ giorit eigi ep
ter holldzins bruckuise þ ꝥ girnder at rækia*

xiiij Capitule

Þañ hñ sē breyskr er i trune þa annizt/ꝛ
skelfit ecki samuitzkurnar þui annar tru
er hñ meigi allz neyta/enn hinn sem breys
kr er eti hñ kal græsi/enn huer ed eti hñ
forsmae eigi þann sem ecke etr/ꝛ hñ sem
ecki etr/dæmi eigi þann sem etr/ þuiat gud annat
dizt hñ/huer ertu þu? sem annarligann þion dæmer
hann stendr eda fellr sinum lauardi/ enn hñ fær
hñ vel vid riett/ þuiat gud er mattugr þn upp at
rietta Annar helldr meir af odrum
deigi / enn odrum hinn annar helldr alladaga
iafna/ huerium einum lati sier sitt hugskot fulle

nægia

nagia hn̄ ſē af deiginū helldr/giorir ꝥ Drottne/⁊ hiñ sē þar helldr eckit af/hn̄ giorir ꝥ ⁊ Drottne/⁊. huer ed ett/ sa ett i Drottne/ þat hn̄ giorir gudi þacker/⁊ hiñ ſē ecki ett hn̄ ett eigi i Drottne/ ⁊ giorir gudi þacker/þat eingiñ vor lifuer ſialfū ſier/⁊ eingen deyr ſier sialfū/ þui ef vier lifū þa lifū vier Drottne/deyiū vier/þa deyiū vier Drottne/⁊ huort vier lifum eda deyium/þa erum vier Drottins/ þuiat þar fyre hefer Kriſtr dait/vpp aftr riſit ⁊ endr lifnat/ ꝥ hn̄ sie Drottiñ yfuer lifuendum ⁊ daudum

Eñ þu/huad dæmir þu brodr þiñ/eda þu hiñ añar huar fyrer forſmar þu þiñ broder/þui vier munū aller ſtanda fyrer Kriſtz domſtoli epter þui ſem ſkrifat er/s° ſeñeliga ſem eg lifue ſeiger Drottiñ ſkulu mier oll kne beygiazt/⁊ allar tungr ſkulu gud vidrkeña/þa mun ⁊ huer sē eiñ fyre ſialfuan ſig giallda gudi reikning ſkap/fyrer þui latū oſſ nu eigi meir dæma huer vm añan hiedan i

Helldr dæmit mycklu framar vm ꝥ at (fra brodrnū leggizt eigi til nockr hindran edr hraſanar efne/eg veit ꝥ/⁊ em þſſ fulluiſ i drottne Jeſu/at þ͛ er eckert almeñeligt i ſialfū ſier/nema þm ſē ꝥ reiknar fyrer almēt/hm̄ er ꝥ almeñiligt/nu ef brodir þiñ ſturlazt vpp fyre þiñar fædu ſaker/ þa geingr þu þegar eigi epter kærleikanū/ miñ kæri (fordtarfa eigi þu mz þinum mat fyrer hueꝛn kriſtr er daiñ/fyrer þui koſtid kapſ vm at yduar audr verdi eigi laſtadr/ þat gudz rike er ecki matr ⁊ dryckr/helldr riettlæti fridr ⁊ fognudr i hellogū anda/huer hn̄ þionar Kriſte þar med/sa er gudi þeckr ⁊ mōm ged felldr

Fyrer þui latū oſſ þui epter fylgia ſem til fri darins

(almeñiligt ꝥ er svo mikit ſaurug eda oklart s° ſē ꝥ ed eigi er vigt nie helgat

(yd͛ audr) Euāgeliū er vor audr eñ ꝥ at þui verdr laſtan til logd vallda þr sē kriſtiligt frelſi hm̄ tiera herfuiliga ⁊ o viſliga/hinū breyſk trundū til hindrunar.

barins heyrir ⁊ varduettum þ sem til betrunar er vor a medal/ þordiarþa þu eigi gudz verck þyre matarins saker aller hluter eru at sonu hreiner/ en þ er þm̃ eigi gott sem þ etr med gnagan sinar sam vitzku/ myckłu betra er at þu etir ecki kiot ⁊ drecktr ecki vin/ eda þ neckut/ sẽ þiñ broder reki sig a/ eda argazt aþ/ eda veykizt vid/ haþer þu truna/ þa haþ hana hia sialþum þier þyrer gudi/ sæll er sa sem onga samuitzku giorir sialþum sier i þui hñ neyter/ eñ hñ sem eþa blandiñ er/ ⁊ etr sem adr sa er þor dæmdr/ þuiat þ skier ecki aþ tru/ eñ huat ecki er vt aþ truñe þ er synd

xv Capitule

En vier sem styrkuer erũ skulũ vmlida van mættingar þra sem breystliger eru ⁊ haþa eigi ʃedþeckne a sialþũ oss/ ⁊ huer sem eiñ vorra/ hegdi sier so þ hñ þocknizt sinum naunga/ i godu/ til betrunar/ þuiat kristr haþdi ecki gedþeckne a sialþum sier/ helldr epter þui sẽ skriþat er/ at þor smaner sẽ þig lyttu/ þiellu yþuer mig ✠ Eñ huat sem skriþat er/ þa er þ skriþat oss til lærdoms/ so at vier þyre þolinmædi ⁊ huggan ritningañ/ heþdum vonina eñ gud þolinmædiñar/ ⁊ hug ganarinñ geþi ydr þ/ at þier sieut samlynder ydar a mille epter Jesu Kristo/ so at þier mættud med einu sam helldi ⁊ einũ muñe dyrka gud ⁊ þador vors Drottins Jesu Kristi/ þar þyre añizt huer añañ iñbyrdis/ lika sem kristr añadizt ydr gudi til heidrs

Psal. lxviij.

✠ Aflañ sun̄udag i Jolaþ°.

Eg seigi Kristum verit haþa/ þionustu mañ vm skurnariñar/ þyre gudz sañleika saker til stad þestu þyrer heitaña sem til þedraña eru skied/ eñ

þal

þat heidiñ lydr heidrar gud er fyre miſkuñ ſem
orna vordit/epter þui ſem ſkrifat er/ fyre þ vil
eg Drottiñ vegſama þig/medal heidiña þioda/ z Pſal. xviij
þinu nafne ſyngia lof/ z j añat ſiñ/ſeiger hñ fag Deut. xxxij
ne þier/ Heidingiar medr hans folki / og eñ Pſal. xvij
aptr/ lofi þier Drottiñ allar þioder/ z myckli hñ Eſa.xi
allr lydr/ z eñ aptur ſeiger Yſaias/ þ mun ſkie at
rot Jeſſe / z hñ ſem vppriſ til at ſtiorna heidnū
þiodū þ a hñ mune heidner meñ vona/eñ Gud
vonariñ ar fylli ydr med ollum fagnadi z fridi i
truñe/ſo at þier hafid gnægd i voniñe fyre krapt
heilagz anda

Eñ eg em fulluiſſ þui brædr miner/ þ þier ſial
fuer erut fuller god girne/vppfyllder allrar vit
tu/ſo at þier getid leidrieitt huer fyrer odrū/ z fy
rer þa ſauk/ſkrifadi eg brædr miner þſſ diarflig
til ydar ſo ſem ydr amiñandi/af alfu þrar na
dar ſem mier er af gudi gefin/ þ eg ſkuli vera
kriſtz þienare/medal Heidiña þioda/ z offra gran
di gudz Euangeliū/ſvo at Heidiñ lydr yrdi gudi
þægiligt offur/helgat fyrer hñs heilagañ anda/
þadan hefi eg þ /huar af eg ma hroſa mier i kri
ſto Jeſu/ J þui ſem gudi til heyrir/ þat eg dirfi
ſt eigi nockut at tala af þſſu/ef kriſtr efldi eckí
þ ſama fyrer mig/at koma Heidiñe þiod til hly
dniñar/ fyre ord z giorder/ fyrer krapt takñaña z
ſtormerckiaña/ z fyre mati gudz anda/So at eg
hefi i fra Hieruſalem/ z þar vm kring liggiandi
lond/allt til Jlliricon/ vppfyllt med kriſtz gudz
ſpia lle/ z ſierdeiliſ lagt kapp a at predika gudz E
vangeliū þar/ huar nafn kriſtz var eigi kuñigt/
ſvo at eg byggia eigi vppa añarligañ grunduoll/
Helldr epter þui ſem ſkrifat er/at þm ſem ecki er Eſa.lij

af hm̄ bodat/ þꝛ ſkulu ꝥ ſia/ ⁊ hiner er ꝥ hafa ei-
gi heyrt/ þꝛ ſkulu ꝥ ſkilia

Þat er ⁊ til efnit/ huert mier hefer opt ſinis talm-
til ydꝛ at koma/ ⁊ ꝥ fyrſt eg hefi nu eigi rum me
i þeſſū lōdū/ eñ eg hefi þo haft lyſting a vm mo-
ar at koma til ydar/ eñ þa eg reiſe i Spaniam n-
eg koma til ydar/ þuiat eg vęnti at eg mune þ-
vm fara ⁊ ſia ydꝛ þar/ ⁊ af ydꝛ vt þadan a ve-
leiddꝛ verda/ þo ſo at eg taki adꝛ hulld hia ydꝛ vi-
ſtundar ſaker

Eñ nu reiſe eg til Hieruſalem/ þeim heilogū til
þionuſtu er þar eru/ þui þꝛ af Macedonia ⁊ A-
chaia/ hafa vilianliga til ſamans lagt nockra
almęnneliga lifs nęring/ þeim voludū heilogum til
Biargar sem eru i Hieruſalem/ ꝥ hafa þꝛ vili-
anliga giort/ þꝛ eru ⁊ þꝛa ſkullda meñ/ þui fyrſt
hiner Heidnu eru hlutakar vordner/ þꝛa andli-
gra aud ęfa/ þa vęri ſkapfelligt at þꝛ ſyndi þeim
biorg/ i likamligū audęfum/ Eñ nęr eg hefi þetta
fullkōnat ⁊ inſiglat þeim þeñ auoxt/ mun eg fe-
dazt fyrer ydꝛ i Spaniam/ Eñ eg veit nęr
kem til ydar/ ꝥ eg mun koma med blezanar fy-
ling Kriſtz gudzſpialla

Eñ eg beidi ydꝛ brędꝛ miner/ fyre vorn dro-
tiñ Jeſum Kriſtz/ ⁊ fyrer andarins kęrleika/ at
þier hiꝛlpit til i ydrum bęnū fyrer mier til gudz/
svo at eg frelſizt fra þeim vantruudū/ sem a Gy-
dinga landi eru/ ⁊ ꝥ min þionuſta sem eg giori til
Hieruſalem/ verdi þeim heilogū þacknęm/ svo at
eg mętta fyre gudz villa til ydar koma i fagna-
di/ at eg endꝛ nęrda mig med ydꝛ eñ gud fridar-
ins ſie med ollū ydꝛ Amen.

War-

Sextandi Capitule

HOra systr Phebem þel eg ydr a hendī/
hver at er þionustu kuīna safnadare
ins til Renchrea/ þ þier med takit hā
na i drottne/so sem heilogū hæþer/ &
giorit hēne hia stod i huerri naud þurþt
sem hun kan ydar vid at þurþa/ Þat hun heþer
morgum hia stod/giort/& mier sialþri/Heilsit Pris
cam & Aquilan minū hialpar mōm i Christo Jesu
Er ed sina halsa haþa vt sett þyrer mitt liþ/Hue
riū ecki alleinazta eg giori þacker/hellđr aller soþ
nudir Heidīnē þiodar/& heilsit þm̄ safnadi sem
i þra huse er/ Heilsit Epheneto minū elskanligū/
sa sem at þyrstr er þra vr Achaia i Christo/Heil
sit Mariam/huer mikit erþidi heþer haþt med oss
Hellsit Anpronico & Julion/ minū naþrændum &
sābandingiū/huerier at þræger eru a medal postu
lanā/& þyrre mier voru i Kristu Jesu/Heilsit Am
pliam minū elskuligazta i Drottne/Heilsit Vrbano
vorū hialpar mañe i Kristo Jesu & Stachyn mi
nū elskuligū/Heilsit hinū mæta Apellem i Kristo/
Heilsit þm sem eru aþ heimkynū Aristoboli/Heil
sit & minū frænda Herodionē/Heilsit & þm̄ sē eru
aþ heimkyne Narcissi i drottne/ Heilsit Triphena
& hinū Triphesa/ hverier erþuidat haþa i drottne
Heilsit Persida minē elskuligre/huer at mikit erþ
uide heþer haþt i drottne/Heilsit Rufo hinū vtvalo
da i drottne & hēs modr & minē/Heilsit Asyncriton
Phlegontē/Herman/Patroban/Hermen/& þm̄ bræ
drū sem hia þm̄ eru/Heilsit Philologen & Julian/
Nereū & systr hēs/& Olimpan & ollū heilogū sē hia
þm̄ eru/Heilsit huer odrū ydar a mille mz heilogū
kossi. ydr heilsa aller kristz soþnuder
Ēn eg minē ydr a godu brædr at þier haþit gāt

aþm sem rugl ⁊ hindraner vpp byria i giegn þ[eim]
lærdome sem þier hafit lært/ ⁊ snuit fra þeim so/
mũ þat þess hattar menn þiona eigi Drottne Je/
su Christo/ helldr sinũ kuidi/ ⁊ fyrer sætlig ord ⁊
fagrligt malæke/ tæla þr hiortu meinlausra/ þui/
at ydvar hlydni er i bland alla vt komin/ fyrer þ
fagna eg yfuer ydr/ Enn eg vil at þier sieut vitrir
vpp a hid goda ⁊ litil siñader vpp a hid vonda/
Enn gud fridarins mun innann skamzt sundrmirza
þann andskota vnder ydra fætr/ Nad Drottins
vors Jesu Christi sie med ydr

Ydr heilsar Thimoteus minn hialpar mann/ ⁊
Lucius/ ⁊ Jason/ ⁊ Sosipater miner na frændr/
Og eg Tertius sem þetta bref skrifadi/ heilsar ydr i
Drottne/ ydr heilsar Gaius minn ⁊ allz safnadar/
ins husbondi/ ydr heilsar Erastus borgarinnar fi/
ar rentu vordr/ ⁊ Quartus broder/ Nad Drottins
vors Jesu Christi sie med ydr ollũ Amen

Enn hinn/ sem mattugr er ydr at styrkia epter
mino gudzspialle ⁊ predikan vt af Jesu Christo/
fyre hueria leyndr domrinn er vpp birtr sem i lan
ga tima hefer yfuer verit þagat/ enn nu opinbera
dr ⁊ auglystr fyre ritningar spamannanna epter bodi
eilifligs gudz/ truarinnar hlydni til vpprei/
singar medal allra Heidinna þioda/ þeim
sialfum gudi sem alleina er vitr/
sie dyrd fyrer Jesum Christ
at eilifu Amen/

¶ Til Romueria sem sendr var af Corinthio fy/
rer Pheben sem þionustu kuinna var safnadarins
til Kenchrea

J þessm

Formale hins fyrra pistill
til Corinthios

ÞEssim pistle aminner hiñ heilagi Pall
þa i Corinthiu Borg / þ þr skullu
samlynder vera i truñe ⁊ i lærdomi
nu / Hafandi vackta þui at þr lære
du vel þessa hofut grein / einkum /
(þ Kristr sie allra vor þriff giefr) a
verta grein allar manligar skynsemder ⁊ visdom
er hafa sig a tekit / þr lika sem nu vpphefia sig vm
vora daga / iþra þui ed Euangeliu kom i auglios
marger fauisk sialfbirgingar (þa vier kollum
flugu anda sialfz ⁊ forddyr) huerier alle forsne
mma eru kloker ⁊ lærder vordner ⁊ eigi fær fyrer my
klu meistaraskap ⁊ visdome halldit sig lika vid
nockra edr sælunda þui þa eine vill hingat / hin ann
ar þangat / s. sem at væri þ stor sman / nær ed
huer eiñ skylldi eigi nockut sier ligt fyrer sig leggia
⁊ sinu eigenligum visdome vpp fleygia / huer ia
einghen fær vm vent aptur til sins vitzfulleyfis / eñ
so vita þr i þelu nidre allz ecki nie vnder standa
vt af hinu retta hofut greinu / þott þr rause / gial
pre ⁊ þuætti margt vm þetta mz munninu

Lika s. skiedi a dogum hins heilaga Pals /
þa er hñ hafdi kent sinu astuinu i Corinthiu krist
teliga tru ⁊ frelsit af logmalinu / at þa hofu sig
⁊ vpp hinér fauisu sialf birgingar ⁊ o tidiger vie
tringar i sundr slitandi þañ samlyndadañ lærdom
giorendi s. sundr þ yckañ flocka brátt medal eina
dura manna / þañ eine hñ vilde vera Pals / hinn annar
Appollinis / þañ eine Petrs / eñ annar Kristz / eiñ vill
de vmskerazt lata / eñ annar ecki þañ eine villdi gip
tazt hiñ annar ecke / þañ eine villde eta skurgoda
forner eñ annar ecki / sumer villdu ⁊ vera likamlige

þrialſer/ ⁊ nockrar konr villdu i harklędū ganga/
⁊ ſlickt aňat þſſu lickt/ þar til at þr komu s° þiarre
nidr þ eiň drygdi ſuiuirdeligaň miſuerckňad i mo-
ti þrelſino takandi ſina ſtiupmodr til eigen ordz/
Og þ ſumer hielldu allz ecki vt aþ vppriſuňe dau
dra mňa/ eň adrer næſta litid aþ holldtekiu drot
tins/ ⁊ þ gieck miog vndarliga ⁊ næſta o ſkickan
liga til s° at huer eiň villdi meiſtare vera ⁊ keňin
gar drþzia/ ⁊ þ eina giora med gudzſpiollin Sa-
cramētis tran- huat þm gott þotti/ ⁊ lietu a me
dan þſſa hoþut grein þara/ ⁊ vnder þotū liggia/
(þ Kriſtr ſie vor þrię giof/ riettlæti/ ⁊ endrlauſn)
lika s° ſem heþdi þr þſſa grein þyre longu ms ſolū
ſiňa ſkoþata þorſlitid/ aþ þui at ſnoddant ſtyckī
þar eckia þlotnū bliþit/ huar vier ſialþuer vpp-
heþiū kloker ⁊ vitrer at þickiazt/ Aullu deile eins li
ka s° ſem þ geingr nu til medr oſſ/ ſidan vier opin
berudū i þyduerſkuňe (ſeiger meiſtariň) þetta E-
uangeliū vt aþ gudligre nad/ at þar vill huer eiň
hiň ædzti meiſtare vera ⁊ haþa hiň heilaga an-
da alleina/ Lika ſem væri Euangeliū þyre þaň
ſkullð predikat/ þ vier ſkylldū leita vorrar hroſa-
nar audſynandi vorn klokleik ⁊ ſkynſemd þar iňe/
s° at þſſer Corinthiu borg- meň mega vel vera eiň
þyrelikingz vorr- þiod- a þſſm timū/ huer ed þaurþ
heþdi eins þuilikſ piſtils/ Eň s° hlytr þ at vera ⁊
s° a þ gudzſpiollunū at ganga/ þ hiner heimſku
ſialþbirgingar ⁊ o tidug- vitringar eigu vpp at by
ria þlock- dratt ⁊ hindraner/ s° at þr ſē reyndrr eru
(epter þui at hier ſeiger hiň heilage Pall) opiňberir

Þyrer þui ſtraþþ- ⁊ þordæmer hiňhei (verdi-
lagi Pall ſlikan ſkadſamligaň viſ dō næſta aluar
liga/ ⁊ giorir þuilika heilaga nþ vitringaaþtr aþ
vitley ſingū ⁊ ſeiger mz ſliettū ordū/ at þr vite ec-

ert ap Kriste nie ap hũs anda ⁊ aſtgiopꝭ þꝭr oſſ
eru i Kriſto Jeſu veittar ⁊ eigi ſkulu ꝥr keñingar
vpp byria/ þui ꝥr hlıota andliger at vera ſē ꝥ ſku
lu vnder ſtāda/ eñ vilia vitr vera ⁊ klokleık ſyna nie
dr Euāgelio/ er ein riett hindran ⁊ hālan/ gud ⁊ kri
ſtū at vidr keña/ eñ ꝭ locka dratt ⁊ ſundr ꝥ ꝭcki vpp
at byria þᵃᵗ er kloꝭ lig ſkynſēd ⁊ viſ dom̃ vel til hꝭ
piligr/ ſᵒ at ꝥr verdi at eins heim/ ker ſialꝭ birgin
gᵃ ⁊ kriſtner villingar/ Eñ drottiñ vorn Jeſū Kri
ſtū ꝭa ꝥr alldrcigi riettliga vidr kent nema ꝥr ſnu
iżt aptr i hid ꝭorna vitzku leyſe ⁊ lati ſig ſᵒ litelat
ligaña ꝭꝭra ⁊ lꝭra pyrer ꝥ hꝭguera ⁊ em palliga
gudz ord/ ſlickt giorir hñ ⁊ vm hond hepr i hinum
pyrſtum ꝭioꝛũ capitulum.

J hinũ pimta ſtrapꝭᵘ hñ ꝥa myckla vanſemd
ꝥſſ hins ſanta sē ſina ſtiup moder hapdi til eig
nar tekit ⁊ vill bañ pꝭra hñ ⁊ dioplinũ gepa/ gepā
di þar inz at ſkilia eina rietta vnder viſan/ huernꝭ
bañ ꝭtte at hantierazt/ ſᵒ at ꝥ ſkuli ſkie medr ei
nu sā ꝭycki allz ſapnadarins / ꝥra sē riettruader
eru/ ypuer opinberũ ſtorſyndũ/ ſᵒ sē at kriſtr keñ
er ⁊ ſialpr Matth ꝭ v i i i

J ſietta ſtrappar hñ ꝥ agg ⁊ ꝥrꝭtu mal pyrer
dōſtolũ ſierdeilis pyre heidnũ mōm ⁊ vāttruudũ ⁊
keñer at ꝥr ſkuli ſialꝭ uer iñbyrdis ſakernar/ ſkilia
⁊ ſliettar giora elligar rꝭgīnde lida

J hinũ ſiounda vnder viſar hñ ap hreinlip ino
⁊ hiuſkaparbādino lopar ꝭ aſt hreinlipt ⁊ iung
prurdōeñ ꝥ hñ ſie nytſāligr ſᵒ ꝥui ꝭ ramar ⁊ be
tr geri hñ gudzſpiallaña ꝭꝭtt/ ſᵒ sē at ſialꝭr kriſtr
keñer Matth ꝭ i ꝭ ap ꝥm hreinlipis mōm sē vegna
gudzſpiallaña edr hinarikis vilia hreinliper ve
ra/ Eñ Pall vill o naudugañ ⁊ o ꝥuingadan
Jungprudom halldiñ hapa vtan allz haſka medr

ke syndar/affars sie hin skapar banðit betra eñ hreinlifis binðindit ꝥ iðuliga veykizt i ſtoðugū bruna ⁊ ſiagnan hefer heimogliga vanſemi

J hinū atta allt til hins tolfta/ höndlar hñ mar guiſliga/ huernen at vier ſkulum lida ⁊ hantiera vid breyſkuar ſamuizke i augſyneligū/ malaferlani/ so sem at er i matar nautn dryckiu ⁊ klæda burdi/ ⁊ i bergingu gudz likama/ fyrer biodandi i öllū ſtodū ꝥ hiner ſtyrckuo ſkulu eigi forſma hina breyſkari vdou/ af þui at hñ ſialfr þott hñ vęri eiñ poſtule þa hafi hñ sem adr halldit ſig i fra mörgū þeī hlutū þar hñ hafdi þo godañ riett til þar til mega vel hiner ſtyrckuo vera otta ſlegner vm ſig af þui at fordum daga eru so marger af iraels folki forgeingner/ sem þo voru adr aller ſaman vtleidder fyre daſemdar verckin af Egiptalandi/ eñ ſafn framt þſſu giorir hñ nockr vt hlaup/ hialp ſamligrar keningar

J hinū tolfta alle til hins fiortanda höndlar hñ/ huerſu marg hattadar at aſtgiafer gudz eru a medal huerra ꝥ aſt seniñ ſie þo hin bezta/ þi hun vpp hefr ſig eigi/ hellðr iñbyrdis ſam þyckiliga þionandi/ mz þui at þar er eiñ gud eiñ Drottiñ/ eiñ andi/ ⁊ aller hluter eins huerſu marg hattader at eru

J fiortanda keñer hñ predikorū prophetū/ ⁊ ſaungmōnū/ ꝥ þr ſkulu ſkickanliga idka ſinar gafr ⁊ all kinazta tilbetrunar/ eñ eigi til eigenligrar dyrdar ſina predikan/ liſt edr ſkynſemd þar mz at auðſyna

J fimtanda ſtraffar hñ þa ſöm ſe rangliga hafa lęrt ⁊ truat vm holldzins vpprisu

i hinū ſidazta miñer hñ þa a vm brodrliga hialp ⁊ ſtundliga ſtyrcking likāligrar vgringar vid hina fatęku

J þſſari

er heimenū ꝛ forſmad/ þa hefer gud vtualit/ ꝛ þ
sem eckit er s° at hn̄ nidr þryckti þ huat nockꝛs
hattar er s° at eckert holld mętti ſier fyrer hn̄s
augſyn hꝛoſa ut af hucrium þier erut kōner i
Kriſto Jeſu huer oſſ er af gudi giordꝛ til viſdoms Jet iſ
til riettlętis/til helgunar/ꝛ til endꝛlauſnar/s° at
huer (epter þui ed ſkrifat er) sem ſier hroſar sa
hroſe ſier i dꝛottne

annar Capitule

OG eg goder brędꝛ/ þa eg kom til ydꝛ
ar/kom eg ecki medꝛ orda hęd edꝛ hę
ꝛri vizku til ydar/ at boda gudz predi-
kan/ þt eg hiellt mig eckit vita ydvar a
mille/vtan Jeſum Kriſt þan̄ hm̄ kroſſ
feſta/ꝛ eg var hia ydꝛ medꝛ veykleika/ꝛ mz vgg
ꝛ otta myckluͦ/min ręda ꝛ min predikan var eigi
i ſnilldar oꝛdum mańligꝛ vizku/helldꝛ i audſyn
ingu andans ꝛ kraftarens/s° at ydvar tru ſie ei
ſi af mańligre vizku helldur af gudz krafti.

En þar vier rędum vm/þa er þ ſpeki a me
dal þra sem algiorder eru/ en þo eingen̄ þeſſa
heims speki/ꝛ eigi þſſa heims hofdingiaͦ/huerꝛ
er ed forganga/ helldur ſeigium vier af þrꝛ hei-
mogligre huliſſe gudz speki/ hueria gud hefer
fyrꝛ hugat fyre allder/til voꝛrar dyrdar/ hueria
eingen̄ þſſara heimſ hofdingia hefer þekt/ þui ef
þꝛ hefdu þeckt hana þa hefdn̄ þꝛ eigi kroſſfeſt
Drottin̄.

Drottins dyrdarinnar/ helldr epter þui sem skripat
Esa.lxiiij er/ þ eigi hapi auga sied ꝛ eigi eyra heyrt/ ꝛ ecki i
manzins hiarta komit huat gud heper pyrer þui
þeim er hann elska

Enn oss heper gud þ opinberat pyrer sinn anda/
þuiat andinn rannsakar alla hluti / einnen diupleik
guddomsins/ huer mann ꝛ er sa ed vite huat i mann
likamligr) num er/ vtan alleinasta sa andi sē mz sialpum him er
... likaligr so lika veit ꝛ eingenn huat gudz er/ nema gudz andi
...dr er ep... enn vier hopum eigi medtekit þessa heims anda/ hell
þui hann er dr þann anda sem ap gudi er/ so at vier vitum huat
...sdanum effter ap gudi gepit/ huat vier ꝛ ap seigium/ eigi med
... allre skyl... ur þeim ordum sē manlig vitzka keñer/ helldr medur
...md/ kun... þeim ordum sē heilagr ande lærir/ sāliskiande so and
...u/ ꝛ skil... lig epne andligannā/ Enn ꝛ likāligr madr skyniar ecki
...g... sinne ꝛ ert þar sem er ap gudz anda/ ap þui at þ er honum
...n porming heim,/ ꝛ hann par þ eigi skilit þet þ hlyti andlig
ꝛ so sem ... at orskurdazt/ enn sa andligr er orskurdar al
hann er al... la hluti/ ꝛ hann verdr ap ongum orskurdadr/ þat huer
...best skic... heper þeckt hugskot Drottins eda huer lagdi honum
nockut rad/ enn vier hopum christz hugskot

Þridie capitule

O Seg/ goder brædr/ matti eigi tala vid
ydr so sē vid andliga/ helldr so sē vid
likamliga/ ꝛ lika sem vid onnr yngber
ne i kristo/ miolk hepi eg ydr til dryckiar at gepa/
enn eigi megnann mat/ þuiat þier pormattud þ ecki/
so pormeigt þier þ nu eigi helldr þat þier erut enn
likaliger/ ꝛ a medan at agg ꝛ þrætur eru ydar a mille
te eru þier þa eigi likamliger/ ꝛ gangit epter mann
ligre sidueniu/ þui ep nockr ydar seiger eg em Pals/
hinn annar eg em Appollinis/ eru þier þa eigi lika
mliger

liger/Huad er Pall: eda huer er Appollo/vtan þi
þionuſtu men̄/fyrer huerria þier erut truader vord-
ner/ꝛ ꝥ ſama/ epter þui ſē Drottin̄ hefer huerium̄
einu̅ veitt/ Eg plantadi/Appollo vokuadi/en̄ gud
hefer frodgunina gefit/ ſvo er nu/huorki eg ſa
ſem plantar/ nie ſa ed vokuar/nockut helldꝛ gud
ſa er friofgunina gefꝛ.
 En̄ ſa ſem plantar ꝛ hin̄ ſem vokuar þꝛ eru einſ
en̄ huer ein̄ mun ſitt eiginligt verdkaup audlazt
epter ſinu erfidi/ Þat vier eru̅ gudz atuin̄u men̄/
þier erut gudz ackꝛ viſ̄a ꝛ gudz vppbygging/Eg
hefi vt af þeꝛ gudz nad ſem mier er gef in grund
vollin̄ lagt/ ſo ſem ein̄ hyggin̄ huſa ſmidꝛ/ en̄ ein̄
an̄ar byggi þar yfuer huer ein̄ hafi ꝛ gat a huer-
ninn hn̄ byggeꝛ þar yfuer/ þat eingen̄ ꝥ ãt an̄an̄
grundvoll lagt/ helldꝛ en̄ þan̄ ſem adꝛ er lagdꝛ/
huer at er Chriſtꝛ Jeſus/en̄ ef nockꝛ bygger vpp a
þnan̄ grundvoll gull ſilfꝛ/ gimſteina/ triahark/
hey/ſtrahalm/ ꝛ þa mun huers eins verknadꝛ o-
pinber verda/ꝛ dagꝛin̄ mun hn̄ auglioſan giora/
þat hn̄ man med ellді opinberadꝛ verda/ ꝛ huilikꝛ
at huerſ eins verknadꝛ ſie þa man elldꝛin̄ reynz-
lu a giora/ef nockꝛs verknadꝛ blifꝛ ſa hn̄ hefer
þar yfuer bygt/ þa mun hn̄ laun audlaz t/ en̄
huers verknadꝛ ſem forbren̄ꝛ/þa mun hn̄ ſkad-
ſeme lyda/en̄ hn̄ ſialfꝛ mun holpin̄ verda/ þo ſvo
lika ſem ꝥ ſie fyre elldin̄
 Vite þier ecki/ꝥ þier erut gudz muſtieri/ ꝛ ꝥ
gudz andi bygger i ydꝛ/en̄ huer hn̄ ſkam̄ar guds
muſteri/ þan̄ mun gud fortyna/ þat gudz muſteri
er heilagt/huert þier erut/telli eingen̄ ſialfuan̄ ſig/
ꝛ ef nockꝛ er ſa ydar a mille ſem vill þickiꝛ vera
verdi hn̄ at þiſſa heims o vitringe/ſvo at hn̄ matti

vilt veraþt þessa heims specki er heimska hia gudi þat so
Iob v er skripat hondla man eg spekinga i slæguiszku þra/og enn
Psal aptr/Drottinn veit hugsaner spekinganna/þ þær eru hieg
xciij omligar/pyrer þui metti sig eingenn ap mönnum/allt er þ ydu
uart/sie þ Pall eda sie þ appollo/sie þ Cephas eda heim
rinn/ sie þ lifuit eda daudinn/ sie þ hid nalæga eda hid o
kōna/ allt er þ ydvart/enn þier erut Kristz/Kristr er guds

Fiordi Capituli

Þ pri ÞAr ✠ halldi oss huer mann þyre einckum þyrer
a su gudz þienara ⁊ verck stiornara yþuer gudz le
dag ynda doma/nu heimtu vær eigi meir ap ver
ckstiorunum/enn þ þr þinnizt trwer/ þui er mier þ
þyrer minzta kosti at eg skuli ap ydr dæmazt/edr ap iard
ligum deigi/enn þo dæmi eg ecki sialþr mig/þt aung ug nechtt
em eg mier sialþum samradr/ enn i þui em eg þo eigi riett
latr/drottinn er sa sem dæmir þyrer þui dæmit ecki þyre ti
mann/þangat til at drottinn keme sa er auglysa mun þ i
myrkrunum er hulit ⁊ opinber giora raden hiartanna ⁊ mun
þa huerium sem einum lopstir skie ap gudi ✳
Enn þetta goder brædr/hepi eg myndat vpp a sialþuann
mig ⁊ appollinem ydar vegna so at þier lærdut ap ockr/
þ eingenn halldi meir ap sier/enn so sem nu er skrifat/vpp a
þ at eingenn hroki sig vpp mot odrum þyrer nockurs saker/
þui huer helldr þier fram eda huat heþer þu þ at þu ha
þer eigi mz tekit enn þyrst þu heþer þ mz tekit/huat mett
þu þig þa/sem sa þ heþdi ecki medtekit/ þier erut nu sad
der/ þier erut nu þeg auduger vordner þier rikit an vor
gæþi þ ⁊ gud at þier ricktud/ so at vier mættum ⁊ rikia
Enn eg meina þ gud hapi audsynt oss þyrer (mz ydr)
hina allra sidztu postula so sem daudanum opr seingna
þuiat vier erum sion hending vordner heimenum ⁊ so
einglum ⁊ monnum/ vier erum þussar þyrer Kristz sa
ker/enn þier þorhygner i Christo/vier veyker enn þier styr
ker

an at dæma vm þ sē minne hattar er/ villi þier eigi
þ vier munū yfuer einglunū dæma/ huersu myck
lu meir þa yfuer stundligū audæfū/ en þier nu
þier hafit nockr mala ferle vm stundligan aud
þa taki þier þa sem hia sófnudinū forsmader
eru z settid þa til yfuer dómara/ ydr til smanar
seige eg þetta/ er þar þa med ollu eingen sa vitr
ydar a mille/ þ at dæma kunne millum brodur sins
z brodr/ helldr deiler brodr vid brodr/ þar ofan
a fyrer vantrúudum

Þui er þar señeliga fullkomligt brot i bland
ydur/ þ þier hafit laga deilur ydar a mille huar
fyre lidi þier ecki myckllu helldur orett eda hui la
ti þier ecki suikia ydur helldur/ þier giórit helldur
rangt z suikit/ z þo þ vid brædurna/ eda vite þier
ecki þ ranglater munu eigi eignazt guds rike/ þui
villizt eigi/ at huorki frillulifis men/ nie blot men
skurguda/ eigi hordoms men nie skalgæringar/ ei
gi helldur þr sem skam drygia med karl mōnū/
eigi þiofar/ nie agirudar men/ eigi of dryckiu
men/ eigi hneyxlarar nie ræningiar munu gudz
riki eignazt z þuilikér hafa fordum daga nockr
er yt af ydr verit/ en þier erut nu af þuegner þier
erut nu helgader/ þier erut z riettlætter i nafni
Drottins Jesu z fyrer anda guds vors.

Allt leyfizt mier/ en eigi batar þ mig allt/ eg he
fi allra/ hluta valld/ en mig skal eckert yfuer bu
ga/ fædzlan magannū z maginn fædzlunne/ en gud
man þetta z hitt slett giora/ likamann atsonū eigi
frilluliſnadinū/ helldr Drottne/ z Drotten lika
manū/ señeliga hefer gud Drottin vpp vakit/ z
so mun hñ oss vpp vekia fyrer sin krapt/ eda vite
þier ecki þ ydrer likamer eru Kristz limer/ skyllda

eg nu

eg nu taka kriſtz limu z giora þat af ſkækiunnar li|mu/ ꝥ ſie fiarre/ eda vite þier ecki/ at huer hn̄ ſam|teinger ſig ſkækiunne/ at ſa er eirn likame medr hn̄e/
Gen̄ ij þat þau munu (ſeiger hn̄) tvo i einu holldi vera
en huer hn̄ ſamteinger ſig gudi/ ſa er eirn andi med|dr hm̄

Flyit frillulifnadinn/ þt allar ſynder huerjar madurinn dryger eru vtan hn̄s likama/ en huer ed frillulifnadinn dryger ſa ſyndgar a ſinn eigenn likama eda vite þier ecki at ydrer limer eru muſtieri þſſ heilagſ anda ſē i ydr er/ þann þier hafit af gudi/ þier erut z eigi ydrer ſialfs/ þt þier erut dyru ver|di keypter/ þar fyrer vegſamit gud i ydrū likama z ydrū anda huerier gudz eru

Siounde Capitule

En vm adra þa hluti þier ſkrifudut mi|er til andſuara eg/ ꝥ manninū ſie gott at hn̄ ſnerti eigi neina konu/ en fyrer frillu|lifnadar ſ. ker þa hafi huer einn ſina ei|gen kuon/ z huer ein haf i ſinn eignar mann/ madurinn giori kuinnunne ſitt ſkylldugt at lot ſlickt hid ſama kuinnan manninū/ konan hefer eigi valld ſins likama helldr madurinn/ lika z eirnen madurinn hefer eigi valld ſins likama/ helldr konann/ tali huorki ydart af at/ nema ꝥ ſie af beggia ſamþycki vm ſtundar ſaker ſo at þier ſituit þſſ tidugre til j auſtu z bæna halldz z komit ſidan aptr til ſamans/ ſo at andſkotinn freiſti ydar ecki/ fyrer ydnarſ oſtodugleiks ſaker.

Þita ſeige eg af vorkunſemi z eige epter ſkipan/ en eg villda at aller menn være ſvo ſem at eg em/ huer einn hefer ſina eigenliga giof af gudi/ einn at ſonu ſo/ enn annar ſvo/ en ꝥ ſeige eg þm̄ o giptu ecknū/ at þm̄ er gott/ ef þær blifa ſvo ſem eg/ en

ef þeir fa sier eigi halldit giptizt þeir fa/ þat betra er at giptazt enn at brenna

Enn þeim sem gipter eru byd eigi eg/helldr dro ttinn/ þ konan skilie sig eigi vid mannin/ enn ef hun skilr/ þa blifi hun vtan hiuskapar/eda forlike sig vid sinn mann/ z madrinn forleggi ecki sina eigin konu

Hinum odrum seige eg enn ecki drottinn/at ef einhuer bróder hefer vantruada konu z hún hagar at bua vid hann þa skilie hann eigi vid hana/ z ef su kona er sem vanttruadann mann hefer z þ hagar honum hia henne at bua/þa skilie hun eigi vid hann/ þat vantrua dr madr er helgadr fyrer konuna/ z vantruud kona er helgud fyrer manninn/annars være born yduar saurug enn nu eru þau heilog/enn ef hinn vantruadi vill skiliazt þa latid hann skiliazt/ þui broder eda syster er eigi forbundinn af þess hattar efne/helldr hefer gud oss i fridi kallat/eda huat veiztu þ kona nema at þu kunner at giora manninn holpinn/ eda þu madr huat veiztu nema þu geter giort konuna hialpliga

þo epter þui sem gud hefer hueriu einu vt hlutad.

Huer z einn/ epter þui sem at Drottinn hefer hann kallat þa gangi hann/ z suo skicka eg þ til i ollum sofnu dum/er nockr vmskorinn kalladr sa auskie eigi yfuer hudar/er z nockr kalladr i yfuer hudinne/lati sa ei gi vmskera sig/vmskurnin er eckert yfuer hudin er z eckrt/ helldr vardueiting gudz bodorda/Huer einn blife nu i þre kallan sem hann er inne kalladr/z ef þu ert einn þion kalladr/ þa haf þar eigi a hyggiu fyrer/enn getr þu frials vordit þa kost gæf þess hell dr/ þt huer hann er þion kalladr i drottne/sa er frel singe drottins Lika z eirnen huer hann er frelsinge kal ladr/sa er þion kristz þ ser erut dyrkeypter verdit ei gi þræklar mannanna/Huer z einn goder brædr i huerri stett sem hann er kalladr þar blife hann inne hia gudi

(at brenn
þer at h
heimogli
saurlifis
nga

En af meyium hefe eg eckert bodord Drottins/ þo
gef eg til rad/ epter þui sem eg hefi miskunsemd
audlazt af Drottne/ at eg sie trur/ Þui meina eg nu
þ gott vera fyrer nalægiar naudþurfter saker þ
manninum sie gott svo at blifa/ ertu vid konuna bu
ndinn þa sæk eigi epter lauss at verda/ en ertu kon
lauss þa leita eigi kuon fangs/ þott þu giptizt synd
gar þu ecki/ og þo at ein mey giptizt syndgar hun
eigi/ þo munu þess konar holldzins hatmkugli ha
fa eiga/ en eg þyrmda ydr giarnan

Þat seige eg goder brædr/ at timinn er naufr
framat er þ þo meiningin/ at þr sem eigen kuen
tur eru/ þ þr sie svo sem at þr hefdi eigi neinar/ og
þr ed harma svo sem at þr harmadu þr eigi/ og þr
ed fagna svo sem at fögnudu þr eigi/ og þr ed kau
pa/ svo sem at eignudust þr þ eigi/ og þr sem tidka
þennan heim so sem at tidkudu þr hann eigi/ þat þessa
heims at ferd forgeingr

En eg villda at þier værit utan a hyggiu/
huer o kuongadr er/ sa beri a hyggiu um þ huat drot
tins er/ huernenn hann meigi drottne þocknazt/ en huer
eigen kuongadr er/ sa ber a hyggiu um þ huat heim
sins er/ og huersu hann meigi husfreyiu sie þocknast/ at
skilianlig grein/ er a milli meyiar og manz konu/ hin
o gipta ber a hyggiu um þ huat Drottins er/ svo
at hun sie heilog i likama og anda/ en su sem gipt er
ber a hyggiu um þ huat heims sins er/ og huernen
hun meigi manninum þocknazt/ en þ eta tala eg til yd
var fagnsemi/ eigi upp a þ eg leggi snoru fyrer yd
dr helldr til þess sem sidsamligt er/ svo at þier meg
tid iafnan o forhindradr Drottne þiona

En ef nockr þickizt sia þ sier muni torvelld
vera sin meydom/ ef giaf ordz timinn lidr þo/ og
so ef

s° ef þ vill eigi odru vis verda/ þa giore hň hũ
ott hm likar/ gipter hň sig þa syndgar hň eigi / eñ
huer þ sett stodugt sier i hiarta ꝛ hefer þar med
eigi neina þuingan/ hafande s° valld sins eigen-
ligs vilia ꝛ stadfester i sinu hiarta/ at vardueita
siñ meydom/ hň giorir vel/ ꝛ huer ed giptizt sa gior-
er ꝛ vel/ eñ hň sem gipter sig ecki/ sa giorir betr/ Ku
iñan er laugmalino vnderbundin s° lenge se heñ
ar madr lifer/ eñ nær hñar madr er latiñ s° er hũ
frials sig at gipta hueriñ hun vill vtan þ skal
ske i Drottne/ eñ þo er hun sælle/ ef hun blifr se
mitt rad er til/ eñ eg helld þ/ at eg mune ꝛ hafa
gudz anda

Attandi capitule

E

fi vm þ sem skurgudum offrazt vitũ
vier/ þ vier aller hofum skynsemina/
Skynsemiñ hun blæs vpp/ eñ ast eniñ
bæter vm/ nu ef eiñ huer læter sier þic-
kia þ hň vite nockut sa veit eñ eigi / s°
sem hm ber at vita eñ ef sa er eiñhuer sem elskar
gud/ hañ er af hm þeckt

Svo vitu vier nu af þre fædzlu sem skurgud
um offrazt/ ꝛ þ skurgodit sie einskis vert i heie-
menum/ þui eingeñ er gud nema eiñ / ꝛ þo at þar
sie nockrer þr sem guder kallazt huort þ et a himne/
edr a iordu (med þui at marger eru guder og
marger drottnar) eñ þo hofum vier ecki vtan eiñ
gud faudr/ af huerium at aller hluter eru/ ꝛ vie-
er i hm. Og eirn drottiñ Jesum christum fyre hue-
rn aller hluter eru ꝛ vier fyre hañ

Eñ þssa skynsemi hafa eigi aller/ þat nock-
rer hafa giort sier samuitzku hier til/ yfer þat
skurgodi/ ꝛ atu þ fyre skurgoda fórner/ ꝛ med
þui at þr voru s° veyker/ þa flickadizt þra sam

nizka i þßu/ þui fædan batar oß ecki fyrer gudi/ etu vier þa eru vier eigi betre fyre þ/ etu vier ꝛ ecki þa. verdum vier eigi verri fyrer þ.

Eñ sieet s° til at þtta ydvart frelse verdi eigi til hindranar/ hinũ veykstruudũ/ þui ef nockr sgi þig (þañ sẽ skynsemina hefer) sitia til bordz i goda husi verdr þa eigi hñs samuizka/ mz þui hñ er breyskr/ huott vpp at eta skurgoda forner. ꝛ s° forferzt þiñ breyskue broder i þiñe skynsemi/ fyre huern at Kristr er liflatiñ/ ꝛ nær þier syndgizt s° vid brædrna/ ꝛ slait fra breyskua samuizku/ þa syndgizt þier vid krist/ huat fyrer ef at fædan hindrar brodr miñ/ skyllda eg alldri kiot eta s° at eg giorda ongua hindran minum brodr

Niunde Capitule

ER eg ecki postuli/ em eg eigi frialß/ hefi eg ecki sied drottiñ vorn Jesum Krist/ eru þier ecki mitt verck i drottne/ ꝛ þo eg sie eigi añara postule/ þa em eg þo ydvar þt insigle miñs postuligs embættis/ eru þier i Drottne/ eñ andsuar mitt vid þa sẽ mig at spyria er. þtta hofũ vier eigi vallid til at eta ꝛ drecka/ hofũ vier eigi vallid til ein hueria systr/ at eign̈ konu vm at flytia/ lika sẽ adrer postular ꝛ brædr drottinß/ ꝛ s° sẽ Cephaß/ eda hofũ vid ecki eg ꝛ Barnabas mackt til þtta at giora huer slætt vpp a sitt eiget verdkaup/ huer planẗ vingardiñ ꝛ etr ecki af hñs auegrti/ eda huer fodrar hiordina ꝛ neyter ecki af miolk hiardarinar

Eñ epter mañligre sidvenio tala eg þtta/ seiger ꝛ ecki logmalit þtta/ þt s° er skrifat i Moyseß logmale/ at eigi skalltu mulbinda nautid þ sẽ eriar/ huort

Deu. xxv ber gud a hyggiu fyre nautunũ/ eda seiger hñ ecki þtta allz kostar vorra vegna/ þat fyre vor̈ saker er þtta ritad/ af þui þañ sem plæger skal plægia

a vonina/ ⁊ sa sē eriar hn̄ ſkal eria a vonina/ s° at hn̄ verdi hlut takare ſiñar vonar/ ꝼyrſt vier sadū ꝼdꝛ hid andliga er þ mickels vert/ þo vier vpp ſkerū ydu᷉ hid likamliga/ ⁊ eꝼ hiner adꝛer eru hluttakandi þſſar᷉ ydꝛar macktar/hu᷉ ꝼyrer ſkyll du vier eigi myc̄klu ꝼram᷉ Eñ vier hoꝼū eigi tidkat þſſa mackt/helldꝛ vmlidu vier allra han da/s° at vier giordū kriſtz Euangelio ongua hindꝛan/viti þier ecki þ þꝛ sē ꝼornen᷉ ꝼꝼꝛa/eta aꝼ þui sē ꝼornꝼꝛert er/ ⁊ þꝛ sē alltarino þiona eru alltari ſins hlut takarar lika s° heꝼer ⁊ drottiñ til ſkickat at þr sē gudzſpiollin kūgiora ſkulu aꝼ gudzſpiollū nū ſitt ꝼꝛdi haꝼa eñ eckert þſſara heꝼi eg tidkad

Eñ eg ſkriꝼa eigi þtta þar ꝼyrer/at s° ſkuli vid mig vera giort/ þui betra vꝛri mier helldꝛ daudū at vera/eñ þ at nockꝛ ſkylldi mina vegſemd o nyta giora/ þui þo at eg predike gudz euangelion þ a ma eg ecki vegſama mig vm þ/ þt naudſynin reckꝛ mig þ᷉ til/ ⁊ svei ſie mier þa eꝼ eg predika ecki gudz ſpiollin/nu eꝼ eg giori þ viliugꝛ/þa mū mier lꝛunat/eñ þo eg giori þ o viliugꝛ þa er mier þo embꝛtid a hendꝛ ꝼolgit/huat er nu þa min laun/einckū þ eg predike euangelion kriſtz/ ⁊ giori þ ſama viliauliga ꝼyrer eckit/s° at eg miſbruke ecki mitt/velldi a gudzſpiollunum

Þui þott eg ſie ꝼrialſ ꝼyrer ollū þa heꝼi eg þo giort ſialꝼuañ mig at hūerſ manz þion s° at eg ẏꝼeru vyñe þa marga/ ⁊ gydingum em eg vordiñ s° sem gydingꝛ/vpp a þ eg ẏꝼer vyñe gydinga/ ⁊ þm sem vnder logmalino eru/em eg vordin s° sem vnder logmali/s° at eg ẏꝼuer vyñe þa sem vnder laugmalino eru / ⁊ þm sem an laugmalſ eru/em eg vordiñ svo sem an laugmals sem eg em

þo eigi an gudz laugmals/helldr em eg i krist log
mali)s° at eg yfuervyńe þa hinu somu sem an
logmals eru/ ⁊ þm sem breyskuer eru/em eg vor
diñ sē vera eg breyskr/svo at eg yfuer vyńe hina
breyskuo/hueriū mañe em eg vordiñ at ollu deile/
s° at eg giorda allz stadar ein hueria hialpliga/
eñ allt þtta giore eg vegna gudz euangelij s° at
eg verdi þess hlut takare

Su finda Eda vite Ꝝ þier ecki/at þr sem a skeidit hlau
yrstañ i pa/þat þr hlaupa aller/eñ eiñ er sa sē hnossit tekr/
vikna hlaupit nu ⁊ s° at þier hondlit þ/eñ huer sa sem
st a slęzt hñ varar sig vid ollu/ þr at sońu vpp a þat
þr audlizt forgeingeliga koronu/eñ vier o forgeingeliga
eñ eg hleyp lika svo/eigi sem vpp a hid o
visa/eg slęzt/eige s° sem sa er i vindiñ slær/hell
dr þine eg miñ likama ⁊ tem hañ s° at eg predike
þat eigi odrum ⁊ verdi sialfr rękr

Tiunde capitule

Ei eg vil eigi dylia fyre ydr goder bręd
dr þat vorer fedur voru aller vnder
skyino ⁊ aller geingo þr yfuer hafit/
aller eru þr ⁊ skirder af Moysen i sky
ino ⁊ i sianū ⁊ aller hafa þr neytt hiñ
ar somu andligrar fęd̄zlu/ ⁊ aller hafa þr hiñ
sama andliga dryck druckit/ þr drucku ⁊ af þre
andligre hellu sem þm med fylgde/huer hella ed
var Kristr/eñ a þm vel flestum hafdi gud ong
ua þocknā/ þui eru þr nidr slegner a eydimorku✱

Eñ þtta Ꝝ er skied oss til fyre myndar/ svo
Tiunda at vier skulū eigi girnazt huat illt er s° sē at þr
añn dag girntuzt/giorizt ⁊ eigi blotmeñ skurgoda / lika s°
sē nockrer af þm vrdu/epter þui sem skrifat er/
Exo.xxxij folkit settizt nidr at eta ⁊ drecka ⁊ stod vpp at dan

fa/dryglũ eigi horaner/s° sẽ nockrer vt af þm dry
gdu horaner/ ꝛ fiellu a einum deige þriar þusun
der ꝛ tuttugu/freistũ ꝛ eigi kristz s° sẽ nockrer vt
af þm freystadu hñs ꝛ fyre foruzt af hoggormũ
moglit ꝛ ecki lika s° sem nockrer vt af þm mogl
udu/ ꝛ fyre foruzt af vanuirdaranum

Þetta allt skiede þa til fyre myndar / eñ ꝥ er
skrifat oss til viduorunar/ yfuer hueria at þessa
heimsende er komiñ/fyrer þui huer hñ lætr sier
þickia ꝥ hñ standi gefi sa gaum at hñ falli eigi/
ydr hefer eñ ecki hondlat vtan alleinazta mañlig
freistne/Eñ gud er trur sa eigi vmlidr ꝥ ydar sie
freistad framar eñ þier formegit/ helldr giorir
hñ ꝥ at freistnen fae þañ eiñ enda/at þier getid
vel stadizt ✱ Huar fyrer miner kæruztu flyit
fra skurguda dyrckan

Svo sem vid vitringa tala eg/dæmet þier huat
eg seigi/sa blezanar kalekr huern vier blezũ er hañ
ecki sam nautn krist blodi ꝛ braudit huert vier br
iotum er ꝥ eigi hlut tekning kristz likama/ þat ꝥ
er eitt braud ꝛ vier marger erũ eitt likame mz þui
at vier verdũ aller eins braudz hlut takarar. Hyg
git at þm i Jrael epter holldino/ ꝥ þr sẽ forner
nar eta eru þr ecki alltarisins hlut takarar

Huad skal eg nu þa seigia/eda skal eg seigia ꝥ
skurgodit sie nockurs vert/eda ꝥ skurgoda forner
sie nockurs verdar/eñ eg seige at ꝥ/huat hiner heid
nu offra ꝥ offra þr/dioflinũ ꝛ eigi gudi/Nu
vil eg eigi at þier verdit samlagſ mieñ dioflañ/
Eigi fae þier i señ druckit kalek Drottins ꝛ diof
ulsins/ þier getid ꝛ ecki i señ hlut takar verit mat
bordi Drottins ꝛ diofulsins matbordi/eda vilu
vier reita Drottiñ/huort eru vier hm̃ sterckare/nu

er leyfazt sẽneliga aller hluter/ eñ þr bæta eigi aller
mier leyfizt allt/ eñ þ er eigi allt til uppreistar/ eingẽ
sal.xxiiij spyrie at þui huat hñs er helldr at þui huat añars
Allt huat i kiot mangara husino er til solu (er.
þ etid epter spyriandi at ongu upp a þ þier/ vægit
samuitzkuñe/ þt iordin er drottins ⁊ hñar fylling/ eñ
ef eiñ huer af vantruadũ bydr ydr til snædings ⁊
þier villiet þangat ganga/ þa etid þ allt huat fyrer
ydr verdr sett ⁊ spyriet einskis/ upp a þ þier vægit
samuitzkuñe/ eñ ef nockr seiger til ydar þetta er skur
guda offr þa etid ecki fyrer þess saker sẽ þ seiger ydr
upp a þ þier vægit samuitzkuñe/ þt iordin er at so
fu drottins ⁊ hñar fyllig/ eñ eg seige af sã vitzku
ñe eigi af þiñe sialfs/ helldr hins añars/ Þat huar
fyre skyllda eg mitt frelsi dæmazt lata af añarlig
re samuitzku þui ef eg neyti þess mz þacklæti huar
fyre skal eg þa lastadr verda um þ sem eg giore
þacker fyre

Huort þier etid edr dreckit/ eda huat þier gioret
þa giorit þ allt til gudz dyrdar/ verit utan hindrã
bædi gydingũ ⁊ grickiũ ⁊ gudz safnadi/ lika so sẽ
eg giordi mig hueriũ mañi þægiligañ i ollu/ eigi at
spyriãdi huat mier/ helldr huat morgũ er gagnligt
so at þr hialpliger yrdi/ verit þui miner epterfylgt
arar so sẽ eg em kristz

Ellefte capitule.

Eg lofa ydr goder brædr/ þ þier leggit
mig i miñe a allañ hatt ⁊ halldit þñ sid
uana er eg setta ydr/ eñ þ vil eg at þier
vitid at kristr er huers manz hofut/ eñ
konuñar hofut er madriñ/ eñ hofut kr
istz er gud/ ⁊ huer sa madr sẽ bidr eda spar med
skyldu hofdi/ hñ o virder sitt hofut/ ⁊ huer su kõa
sẽ bidr eda spar med beru hofdi/ hun o virder sitt
hofut/ þui at þ er eins sẽ væri hñar hofut har burt

akat/vill hun eigi skauta sier þa rakizt af hn̄ho
ut h̄/en̄ fyrst þ er liott fyrer konuna at hafa
af rekit h̄ eda skollott hofut/þa falldi hun sier.
Ein karlmadurin̄ skal eigi falda hofut sitt/med
þui hn̄ er gudz mynd og somi/en̄ konan er manzins
somi/ þt madurin̄ er eigi af konun̄e/helldr konan af
mañinũ/madurin̄ er eigi skapadr vegna konun̄ar/
helldr konan vegna manzins/þ̄ fyrer skal konan
hafa velldi a sinu hofdi fyrer Einglan̄a saker/en̄ (velldi)
þo er huorki madurin̄ an konun̄ /ne konan an man
zins i drottine/ þat lika so sē konan er af mañinũ/
so kemr og madurin̄ fyrer konuna/en̄ aller hluter af
Dæmit þier sialfuer yd̄ a mille huort þ (gudi.
hæfer konun̄e at bidia fyrer gudi/o skautud/eda
ken̄er ydr þ ecki natturan sialf/at þ sie lyte fyre ka
rlmañin̄/hn̄ hafi sidt har/en̄ konun̄e at soñu somi
þ hun hafi sida locka/af þui at harit er hn̄e til
skylingar gefit/En̄ ef sa er ein̄ huer yd̄ a milli sē
þrætu samr vill vera/hn̄ vite þ vier hofũ eigi þui
likan sidvana og eigi helldr gudz sofnudur
Ein þetta hlyt eg at bioda ecki hrosandi þui þ þier
komit saman til betrunar helldr til vesnunar/J fy
rstu þa þier kõit til samans i sãkũdunũ heyri eg at
þ̄ er sundraner yd̄ a mille/og eg truе þ sie og nockut
deilld/þt þ̄ hliota/a greinung̃ at vera yd̄ a mille
so at þr sem kiorner eru opinberir verdi yd̄ a mille
Nu þa þier komit nu til samans þa holldũ vier þ̄
eigi drottins kuelldmaltid/þt nǣr þier skulut hall
da kuelld maltidina þa tekr huer yd̄ sina eigenli
ga fædu adr fram̄/en̄ an̄ar er hungradr/hin̄ an̄
er druckin̄/huort hafit þier eingen hus þ̄ þier kun̄it
at eta og dreckа in̄e/eda forsmaei þier Gudz safnud/
og skamit þa sē eckert hafa/huat skal eg seigia ydr
skal eg lofa ydr/i þessu lofa eg ydr ecki.

meinar h
skautid e
trafit hu
af at me
azt skal þ
sie vnder
manzins
lldi

Nu skr
dag

Þui þ huat eg heꝼe aꝼ drottne med tek. þ[illegible]
heꝼ eg ydꝛ ꝼeingit/aꝼ þui at drottin̄ Jesus a[illegible]
nott er hn̄ var ſuikin̄/tok hn̄ braudit giorandi þ[illegible]
er/braut þ ⁊ ſagdi/Takit/etid/þetta er min̄ lik[illegible]
sa þ yrer ydꝛ verdꝛ geꝼin̄/giorit þ i mina min̄u.
Lika eirnen kalekin̄/epter þ hn̄ haꝼdi kuelldmalti
ina etid/seigiandi/ þeſſe kalekr er nytt Teſtamen.
i minu blodi giorit þtta/so opt sem þier drickit
þat aꝼ i mina min̄ing

Þuiat svo opt sem þier bergit aꝼ þeſſu brau
di ⁊ dreckit aꝼ þeſſū kalek/ſkulu þier kūgiora þat
mz dauda drottins þang tt til hn̄ kemr/huer hn̄ etr
nu aꝼ þſſu braudi ⁊ dreckr aꝼ þſſm kalek drottins
o verdugr/sa er sekr vid hollo ⁊ blod drottins/ en̄
huer madꝛ proꝼue ſig ſialꝼr ⁊ eti so aꝼ þſſu brau
di ⁊ dreckí aꝼ þſſū kalek/ þuiat huer hn̄ etr ⁊ dreckr
o verdugr/sa etr ⁊ dreckr ſialꝼū ſier domi mz þui
hn̄ giordi eigi greinar mun drottins likama

Þyrer þ eru so marger siuker ⁊ veykliger ydꝛ
a mille/⁊ þr marger sem ſoꝼnader eru/ þui eꝼ vi
er dæmdū oſſ ſialꝼuer þa yrdu vier eigi dæmder
En̄ nær vier dæmunzt/þa verdu vier aꝼ drottn̄
tyꝼtader vpp a þ vier ꝼyre dæmunzt eigi medur
þſſm heime ✱ Þyrer þui brædꝛ miner/nær þier
komit til ſamans at neyta þa bide huer an̄ars/en̄
eꝼ ein̄ huern hungrar þa eti sa heima so at þier
komit eigi saman til doms a ꝼellis/en̄ hitt an̄at
vil eg ſkicka þa eg kem

Tolꝼte capitule

Ein / nda. ſu / ñu dag

O G aꝼ þm andligum gioꝼū vil eg eigi dylia ꝼyre ydꝛ goder brædꝛ ✱ þier vi tid þ þier vorut heidner/⁊ geingut bu rt til mal lauſra ſkurgoda sem þier yrdut

uit tilleidder fyrer þui kunngiori eg ydr/ þ einn
ginn sa sem fyre gudz anda talar formæler Jesu/
z eingenn ma Jesum Drottinn kallat utan alleinasta
fyre heilagann anda.

Sesnelliga eru giafuernar marguisligar/enn hinn
sami er andinn/ þar eru z marghattud embætti enn
hinn same Drottinn/ þar eru marghattadar uerckaner
enn hinn same gud er sem uerckar alla hlute ollum enn
i sier huerium einum aud syna sig giafuer andans
til allra nytsemdar/einum uerdr gefit fyre anda at
mæla af uizku/ enn odrum uerdr gefit at tala af
skynseme/af hinum sama anda/odrum truan i so
mum anda/enn hinum giafuer lækninganna i somum an
da odrum krapta uerck at giora/ enn odrum at gio
ra at skilianliga grein andanna/hinum odrum marg
hattud tungu mal/ enn odrum utlegging sagnanna/
enn allt þetta uerckar einn z hinn sami andi/ skiptand
sier huerium epter þui sem hann uill *.

Þt lika suo sem eirn likame er z hefer þo mar
ga limu/enn aller limer eins likama/huersu marger
sem at eru/ þa eru þr þo eirn likame/lika so er kristr
þt uier erum i einum anda/ aller i eirn likama skirder
huort uier erum gydingar edr grisker/ þrælar edr
frelsingiar/z erum so aller i einum anda dryckiader/ þt
likaminn er eigi eirn limr helldr marger/z ef fotrinn
segdi/eingenn hond er eg/ þar fyrer er eg ecki limr lika
mans/skylldi hann nu þui ecki uera likamans limr/z
ef eyrat segdi/eg er eigi augat/ þar fyrer er eg ecki
limr likamans/skylldi þ saker þess ecki uera likamans
limr/ þui ef allr likaminn uæri augat huar uæ
ri þa heyrnin/ huar uæri þa ilmingin

Enn nu hefer Gud sett limuna/z huern eirn þra
a likamanum suo sem hann hefer uiliat/z ef aller li

merner væri eirn limr huar væri þa likaminn/ en nu eru þ
merner marger en likaminn eirn/ þt augat ma eigi seigia
hendinne eg þarf þin eigi vid/ eda þar i mot hofudit til
fotanna/ eg þarf eigi ydar mycklu helldr þr limer likam
ans sem oss synazt breyskuazter vera þr eru naudsynligazt
er ⁊ þa vier reiknum o hæfugazta / þm sømu leggium vier/
mestann sóma til ⁊ þr ed oss eru lyte at/ virdu vier mest þt
þr sem oss pryda/ þurfa þss eigi vid/ en gud hefer likam
ann s° saman tengt ⁊ gefit þm naudsynia limum hinn me
stann soma s° at eingenn a greining sie alikamanum/ helldr þ
huer limrinn ber a hyggiu fyrer odrum/ ⁊ ef eirn limrinn lidr
þa lida aller limerner m; ⁊ ef einum limnum verdr some veit
tt/ þa samfagna hinn aller limerner   En þier erut
Krist likame ⁊ vt limer huer eptersinne deilld ⁊ gud hefer
sett i søfnudin i fyrstu postula/ þa spamenn/ i þridia ma
ta lærifedr/ epter þ þa sem krapta verckin giora þar næst
þa m; lækningsgiafuernar / þa vid hialparana/ þa stio
rnarana/ þa marghattud tungu malin/ eru þr aller postu
lar/ eru þr aller spamenn/ eru þr aller lærifedr eru þr al
ler þr menn sem krapta verckin giora/ eda þr sem lækningss
giofina hafa/ tala þr aller marghattud tungu mal/ kunna
þr aller vt at leggia/ epter fylgit nu hinum bestu giofunu
⁊ þar til vil eg visa ydr veg þssm æðra   xiii Cap

Þ at ℞ eg taladi tungr mannanna ⁊ einglanna
en hefda ecki kærleikann þa væri eg sem annar
hliomandi malmur edr huellandi bialla ⁊ þa
at eg hefda spadom ⁊ visse alla leynda hluti
og alla skynsemi ⁊ hefdi alla tru s° at eg fiol
lin vr stad færdi en hefda ecki kærleikann/ þa væri eg ecki
kert þo at eg gæfa allar minar eigr fatækum ⁊ eg yfer
uergæfi minn likama svo at eg brynne ⁊ hefda eckt
kærleikann þa væri mier þ eingen nytsemd/ kærleikrinn
er þolinmodr/ ⁊ godviliadr/ kærleikrinn er eigi meine
bægin/ kærleikrinn giorir eckert illmanliga/ eigi blæs

sig vpp/eigi ſkęꝛir hn̄ ſig/eigi leit͛ hn̄ ꝥſſ hvat ✝ (tungꝛ
ſ er/eigi verdꝛ hn̄ til illꝫ egndꝛ hn̄ hugſar eckı
ndꝫligt/ eigi ꝼagnar hañ yꝼ ꝼir ranglętino eñ
gnar ſañleikanū/hn̄ vm ber alla hluti/ hn̄ truer
lu hn̄ vonar allt hn̄ vmlidꝛ alla hluti/kęrleikrin̄
vn̄ dodnar alldri/ þott ſpadomnin̄ hiadne ꝛ tungū
malunū ſlote/ ꝛ ſkynſemin̄e liñe

Þat vorer vitzmuner er ſionhending/ ꝛ vorar ſpa
ſagner er ſionhending/eñ nęr ꝥ kemꝛ ſē algiort er
þa hiadnar ꝥ ſē ſionhendingin̄ er/ þa eg var barn
taladi eg ſē barn/ ꝛ eg v͛ ꝼorſiall ſē barn/ ꝛ eg hug
ſadi ſem barn/eñ þa eg giorduzt madꝛ /lagda eg
aꝼ hvat bernſligt var/nu ſiau vier ꝼyrer ſpeigilin̄
at rad gatu/eñ þa auglit at auglite nu keñe eg aꝼ
ſion hending/eñ þa man eg keña ſo ſē eg em kendꝛ/
nu blıꝼa þo ꝥſſe þriu/truan vonin̄ kęrleikin̄/eñ kęr
leikrin̄ er meſtꝛ aꝼ ꝥſſm

xiiij. Cap.

Epter ꝼylgit kęrleikanū ꝛ koſt gęꝼizt i andli
gū gioꝼū/eñ þo meſt i þvi at þier męttud ſp
adōa ꝼyre ſeigia/ ꝥt hn̄ ſē tūguna tal͛ hn̄ ta
lar eigi mōni/ helldꝛ gudi/ ꝥt hin̄ heyrer eingeñ/eñ
andanū tal͛ hn̄ leynda doma/eñ hn̄ ſē ſpadōa ſei
ger ꝼyrer ſa talar mōm til betrunar/ ꝛ til a minin
gar ꝛ til hugganar ſa tunguna talar hn̄ ꝼorbetr͛
ſialꝼuan̄ ſig/eñ ſa ſem ſpadoma ſeiger ꝼyrer/hn̄
ꝼorbetrar gudꝫ ſoꝼnud/eg villda at þier kyñit al
ler tungꝛ ✝ at tala/eñ þo myckiu helldꝛ þier ſegdut
ſpadoma ꝼyre ꝥt ſa ſē ſpadoma ſeiger ꝼyre hn̄ er
þm̄ meire ſem tunguna talar vtan at ſo ſie hn̄ leg
gi ꝥ vt ſo at ſoꝼnudrin̄ ꝼaeþar aꝼ ꝼorbetran/ eñ
nu goder brędꝛ þott eg kęmi til ydar ꝛ taladi tun
gꝛ/hvat vęra eg ydꝛ gagnligꝛ/nema eg taladi til yd
ar añat hvort ꝼyre opinberan/eda ꝼyrer ſkynſemi
eda ꝼyrer ſpaſagner eda ꝼyre lęrdom

tala) ꝥ er
alma edꝛ ſ
doma i s
kūdū at le
eda ſyngi
ecki þa vt
leggia þo
ſa vnder
ndi ſē les/
eñ ſpado
ꝼyrer at ſ
ia ꝥ er hu
otid aꝼ g
at medtak
ꝛ odrū ge
kuña / eñ
at leggia
hug/ ꝛ ott
drū at ſky
ſo me nat
in̄ heilage
ll þ tungꝛ
tala betre
i ſoꝼnudin̄
ſpadoma
am ſeigia
vt aꝼleggi
betrar ſoꝼ
doma/ Jar
anū kalla
mꝫ ſialꝼū

Erþiñ hlutū eigi ſvo hattad ſem hlioda eñ lif
þa eigi/Huort þ er nu pipa edr harpa/fyrſt þ gef
þr onguan greinelligañ hliom af ſier/huernen ma
þa vitazt huat pipat er/eda huat harpat er/ꝛ ef
ludriñ hefr o ſkimlerckiligt hliod huer man þa vi
lia buazt til Bardagans/Lika ꝛ þier/nær þier ta
lit tungr/ vtan þier gefit frā ſkilmerckiliga rædu
huernen ma vitazt/huat at talat er/Þat þier talit
þa i vind.

Señeliga er margt raddar kyn i þſſm heime/
ꝛ þo er eckert fra mal lauſt/ ꝛ fyrſt eg veit ecki
þyding malſins/ þa verd eg þm ſem talr o ſkili
angr/ ꝛ hñ ſem talr verdr mier o ſkilianligr/ſo ꝛ
lika þier/ꝛ fyrſt þier erut epter fylgiarar andli
gra giafa þa leitid epter þui at forbetra ſofnu
diñ/vpp a þ þier gefit ꝛ fulla nægd.

Huar fyrer/ſa ſem tungu talr/ hñ bidie/ſvo
at hñ vtleggi þ /þui fyrſt eg bid med munninū/
þa bidr ꝛ miñ andi/eñ mitt hugſkot færir onguan
a voxt/Hueren fer þa eīnkū ſvo þ eg vil med an
danū bidia/ꝛ eg vil bidia i hugſkotino/Pſalma
na vil eg ſyngia med andanū/ ꝛ eg vil Pſal
mana ſyngia med hugſkotinu

Eñ þa þu blezar i andanū/huernē ſkal þa ſa
ſem i leikmanzins ſtad ſtendr Amen ſeigia yfuer
þiñe blezan/med þui hñ veit eigi huat þu ſeiger/
Señeliga giorir þu godar þacker/eñ hiñ añr be
trazt þar eigi af/ Eg þacka gudi minū þ eg tala
meir tungr/ eñ aller þier ꝛ helldr vil eg tala fiñ
ord J ſofnudū med minu ſiñe/ſvo at eg lærdi a
dra/helldr eñ tiv þuſunder orda med tunguñe

Goder brædr verdit eingeñ born i ſkilningar
ſiñunū/helldr verdit born i illzkuñe/eñ verit algior

der

...nz hugſko
...no) þ er ſo
...yket ſē vt
...leggia og
...ugſkotid at
...uglyſa eñ i
...danū at ta
.../ þ er hug
...otid ſialfr
...vnderſtan
...a ꝛ ecki vt
...leggia
... (ſiñe) þ
...hugſkotid
...z predikun
...e vt at leg
...a.

ber i skilningar sinunū/ þat i logmalino er suo ri-
tad/ þ eg mun m᷑ aňarligū tungū ⁊ aňarligū vau- Esa. xxviij
rū tala til lyds þessa ⁊ eigi munu þr helldr mig he-
yra. seiger Drottiň/ þar fyrer eru tungurnar til tei-
ckns/ eigi þm sem trua helldr vantruudū/ Eň spa-
domuň er eigi vantruudū helldr truudū

Þott nu allr sofnudriň kæmi til samans i eirn
stad ⁊ toludu aller tungr/ eň þar geinge iň olærdr leik-
madr eda vantruadr segdu þr ecke at þier værut
galder eň ef þier segdut aller spadoma fyrer ⁊
þar geinge iň eiň huer vantruadr eda ólærdr sa
yrdi þegar af ollū þm strafadr ⁊ af ollū dæmdr
⁊ þa yrdi s° leynder domar hňs hiarta opinberir
⁊ svo vęri hň frā fallandi a sitt andlit gud at til
bidia/ saňarliga þ vidr keňandi at gud sie m᷑ ydr

Huersu a þa at fara/ goder brædr/ nu svo opt
sem þier komit til samans þa hafi huer ydar eiň/
lof Psalm/ eda hafi hň lærdoma/ eda hafi hň
tungr/ eda hafi opinberaner/ eda hafi vtlegging/
⁊ latid allt skie til betrunar ⁊ ef eiň huer talar tun-
gr/ þa verdi þ aňat huort af tueimr eda mest af
þrimr ⁊ þ sin a mille/ s° at eirn leggi þ vt/ eň ef hň
er eingeň vtleggiare/ þa þeigie hň i sofnudinū/
tali sier sialfū ⁊ gudi

Eň spameň tali tueir eda þrir/ ⁊ hiner adrer dæ-
mi vm/ eň ef odrū birtizt þm er hia sitr þa þeige
hiň fyrre þat aller meigi hier spadoma fyre seigia
huer epter aňan/ s° at aller lære/ ⁊ aller verdi a-
minter/ ⁊ andi spamaňaňa er spamoňunū vnder-
voxin/ þi gud er eigi gud vanheidisins helldr fri-
darins s° sē i ollū sofnudū heilagra. Ydrar þus
freyiur latid þeigia i sofnudunū/ þat þm ma eig
leyfazt at tala/ helldr vnder gefnar at vera/ e-
ter þui

ter þui sē logmalit voltar/eñ ef þar vilia nockut læra þa spyrie þar meñ sina at þui heima/ þt konuñe eru þ lyte at tala i safnadinū/ eda er gudz ord af ydr vt komit/ eda er þ til ydar eitma sam an kõit/Ef nockrū þicker þ hñ sie spasagna madr eda andligr/ þa vidr keñe sa huat eg skrifa ydr/ þt þ eru bodord drottins/eñ ef nockr er skynlaus þa sie hñ skynlaus/ fyrer þui goder brædr kostgæfit spadomanz at seigia/ ꝛ fyre biodit ecki tungnar at tala latid allt sidsamliga ꝛ epter skickan skie ydar amille

Fimtandi Capitule

El- ete. ñu eg En Eg minñe ydr (goder brædr) a þ Euangeliū sē eg predikadi ydr/ huert þier ꝛ medtokut i huerin þier ꝛ standit/ fyrer huert þier verdit ꝛ hialpliger. medr þm hætti sē eg kungiorda þ ydr/ ef þier hafit þui halldit/ vtan at s° sie þier hafit til o nytz truat

Þuiat eg gaf ydr i fyrstu huat ed medtok/ þ at krist sie liflatiñ fyrer vorar synder epter ritninguñu/ ꝛ þ hñ sie grafiñ/ ꝛ vpp aptr risiñ a þridia deige epter ritningunnū/ ꝛ þ hñ er siedr af Cephas ꝛ epter þaf hinū tolf/ ꝛ eñ epter a vm hñ siedr meir eñ af fim hundrut brædra i señ af hueriū marger eñ lifa til/ eñ nockrer eru sofnader/ ꝛ epter þ er hñ siedr af Jacobo ꝛ sidan af ollū postulunū

Eñ sidazt allra) s° sē af odrū o skaplıgū burdi er hñ siedr af mier/ þat eg em sidztr postulañá/ þui at eg em eigi verdugr þ eg sk ali postuli heita/ fyrer þ eg ofsotti veitte gudz sofnudi/ eñ af nad gudz er eg þ eg er/ ꝛ hñs nad i mier hefer eigi odiulaus verit * helldr hefi eg myckla meira erfuidat eñ aller þr ecki eg/ helldr su gudz nad sē medr mier er/ þ sie nu eg/ edr þr/ þa predikū vier s° / þier hafit ꝛ s° truat

Eñ fyrst at kristr verdr s° predikadr/ þ hñ sie vpprisiñ af dauda huernen seigia þa nockrer af ydr/ þ vpp risa framlidiña sie ecki/ ꝛ fyrst vpp risa framlidiña er ecki þa er kristr ꝛ ecki vpp aptr risiñ/ eñ fyrst at kristr er ecki vpp aptr risiñ s° er vor predikan o nyt/ þa er ꝛ ydvar trua o nyt
... vier hefdū vit

mad i gegn gudi/ þ hñ hepdi kristũ vpp vaket þñ hañ
hepdi ecki vpp vaket/ pyrst hiner prãlidnu skulu eigi vp
risa þui ep prãlidner skulu eigi vpprisa/ þa er z kristr ec
ki vpp aptr risiñ/eñ ep kristr er eigi vpp aptr risiñ þa er
ydr trua o nyt/ s° eru þier þa eñ i ydru syndũ/ þa eru z
hiner sẽ sopnader eru i kristo portapader/ z ep vier vo
nũ allenasta i þssu lipue a kristũ/s° erũ vier hiner vel
suluztu allra mañа
Eñ nu er kristr vpp aptr risiñ ap dauda z prũkuedill vor
diñ þra sẽ sopnader voru/ap þui at pyrer mañiñ kõ dau
diñ z pyrer mañiñ kõ vpprisa prãlidiña/þt lika s° sẽ þr
dou aller pyre Adam/s° verda þr z aller lipgader pyrer
kristũ/eñ huer eiñ i siñe skickan/ prũkuedilliñ er kristr/z
þar nęrst þr sẽ kristz eru i hñs til kõu/ þar nęrst enda lo
kiñ/þa hñ heper opt gepit rikit gudi pedr/z þa mun hñ
apma allañ hopdings skap/Herra streitt z valldz stiorz
nan/eñ hm̃ byri at rikia þar til hñ leggr alla o vine vn
der sina potr. Eñ þañ sidazte o vin sẽ ap madr ver
dr er daudiñ/ þt hm̃ heper hñ alla luti vnder sina potr
gepit/z þa hñ seiger þ at allt sie vnderlagt/ þa er þ opin
bert/at sa er vndañ tekiñ/sẽ hm̃ heper alla hluti vnder
lagt/eñ nęr hm̃ eru aller hluter vndergepner/ þa mũ z
sialpr soñriñ vnder gepazt hm̃/sem hm̃ vnder gap alla
hluti/s° at gud sie allt i ollũ hlutũ. Huat giora þr
elligar sẽ skirazt vpp ypuer prãlidnũ/ep at hiner pram
lidnu skulu onguaneiñ vpp aptr risa/huar pyrer skir
azt þr þa vpp ypuer þm̃/z huar pyrer eru vier þa allar
stunder i hasska semd/dagligaña dey eg pyrer vora hro
san/hueria eg hepi i drottne vorũ Jesu kristo/ þui hapi
eg epter mañligre veniu/barizt vid skogdyriñ i Ephesa
huer nytt semd er mier þ þa ep at hiner pramlidnu/sku
lu eigi vpp aptr risa/Etu vęr z dreckũ þt a morgũ deyiu
vier/latid eigi tęla ydr/ þui võt samtal spiller godũ sidũ
vakner rietliga z syndgizt ecki/ þt suer þier vitid eckert
ap gudi/eñ ydr til vanuirdu tala eg þtta.

Nu mætte eiñ huer seigia/ huernen munu þeir er framlidnir vpp risa / og med huilikū likama munu þeir koma? þu drusse/ þ er þu saar lifnar ecki/ vtan þ deyie adr / og þ þu saaer er ecki sa likame sē verda skal/ helldr bert korn añat huort hueitis eda einshuers añarra/ eñ gud gefr þui likam epter þ ut hñ vill/ og sier huerio einu af frǽinu eiginligañ likama

Allt hold er eigi lika hattad hold/ helldr er añat hold mañaña/ añat dyraña/ añat fiskaña / eñ añat fuglaña/ þar eru og himnesker likamar/ og iardnesker likamar/ eñ adra dyrd hafa hiner himnesku/ eñ adra hiner iardnesku/ añan biartleik hefer solin/ eñ añan biartleik tunglit/ añan biartleik hafa og stiornurnar/ þt ein stiarnan yfuer vinr adra i biartleika/ svo og vpprisa framlidiña/ þat þ sem sad verdr forgeingeligt/ mun vpp aptr risa o forgeingeligt/ og þ sad verdr i vansemd/ mun vpp aptur risa i vegsemd/ þ sad verdr i breyskleika/ mun vpp aptur risa i krapti/ og þ sad verdr kiotligr likame mun vpp aptur risa andligr likame

Hofū vier nu kiotligañ likama/ þa hofu vier og andligañ likma/ svo sem at skrifat er/ þ hiñ fyrsti madr Adam/ sie giordr i edleligt lifuerne/ og hiñ sidare Adam i andligt lifuerne/ eñ hiñ fyrste er eigi andligr likame/ helldr edleligr/ og epter þ er hiñ andlige/ Hiñ fyrste madr af iordunne er iardligur Eñ hiñ añar madr er Drottiñ af himnum/ og huilikur hiñ Jardneske er/ svo eru og hiner iardnesku og huilikr hiñ himneske er svo eru og hiner himnesku/ og lika svo sem vier hofum borit liking hins iardneska svo munu vier og bera likīg hins hīneska

Eñ þat seige eg af godebrǫdr/ þ hold og blod

Ecki eige eignazt gudz ꝛike ⁊ hid forgeingeliga/ mu
ige eignazt hid o forgeingeliga/ siaet þ at eg seige
ydꝛ leyndan dom/ ꝥ vier munū eige aller sofna/
en þo munu vier aller vmskipteliger verda ⁊ ꝥ riq
a skyndilliga a einu auga bragde/ vid hiñ sidaz
a ludꝛ þy l/ ꝥt ludꝛiñ mun gialla ⁊ hiner framli
munu vpp risa o forgeingeliger/ ⁊ vier hiner
munum vmskipteliger verda/ þat ꝥtta hid for
geingeliga hlytr at klędazt þui hinu o forgeingeli
ga ⁊ ꝥtta hid daudliga hlytr at skrydazt hinu o
daudliga

En þa þita hid forgeingeliga skrydizt hinu o
forgeingeliga ⁊ ꝥtta hid daudliga klędizt hinu o
daudliga/ vppfyllizt ꝥ mal sem skrifat er/ at dau
dꝛ er forsuelgdꝛ i sigran/ Daudi huar er þiñ brod
dꝛ/ heluite hu᷉ er þin sigran? en daudans broddꝛ er Osee.xiij
syndin: kraftꝛ syndariñar er logmalit/ en gudi sie
þacker sem oss hefer sigriñ gefit/ fyrer Drottiñ vo
rn Jesum Kristum/ fyre þui brędꝛ miner/ verit
stadfaster ⁊ o hręranliger ⁊ aukizt ǫ tid i verki
Drottins mz þui þier vitid at ydvart erfidi er eigi
o nytt i Drottne

Sextandi Capitule

En af þre studning/ sem skie skal vid hl
na heilogu/ so sem at eg hefi bodit sof
nudunum i galatia/ þa giori þier ⁊ lika/
⁊ eiñ huern þuottdaga/ þa leggi huer
ydar hia sialfū sier ⁊ saman safne/ hu
at hiñ er bęrligt/ so at eigi þurfe þa fyrsta
er eg kem til/ þessari studning samā at safna/ en þa
er eg kem þar vil eg senda þa þadan hueria hellzt
þier kiosit til med brefin/ so at þr flytie ydra gof/
villd til Hierusalem ⁊ ef þss giorizt þaurf/ at eg
ferdizt þangat þa skulu þr med mier fara/ en eg

mũ koma til ydar/ þa eg fer vm Macedoni
at vm Macedoniam mũ eg ferdazt/ eñ mat
eg blifue hia ydr/ ꝛ sie þar eirnen vm vetriñ
þier giorit mina vt faur/ huert sẽ eg kañ f
Nu vil eg eigi sia ydr i þessari ferd
þuiat eg vona þ eg mune vm stundar saker
hia ydr/ ef Drottiñ lofar/ Eñ i Epheso m
dueliazt allt til huita suñu/ þuiat mier er þa
lar dyr opnadar/ ꝛ þr eru kostgæfner/ eñ m
eru þar motmælendr/ ꝛ þa Timotheus kem
ydar/ siaet svo til hñ sie vtan otta hia ydr/ þ
hñ rekr drottins eyrinde/ svo sem at eg fyre
forsmae hñ eingen/ heilldr leidit hñ vt i frid
at hñ komi til min þat eg bid hñs mz brædru
Eñ af Appollo brodr (þa vitid) þ eg
aminnt hñ marga vega/ at hñ kæmi til ydar
brædrunũ/ eñ þ var med ongu moti hns vi
hñ kæmi nu/ eñ hñ mun koma þa hñ fær to
vakit ꝛ standit i truñe/ berit ydr karlmañlig
verit styrckuer/ alla ydra hluti latid ske i kær
Eñ eg/ aminne ydr goder brædr/ þier k
heimkyñe Stephane/ þ þr eru frumburder þ
Achaia/ ꝛ sialfuer hafa þr skickat sig til þionu
vid heilaga vpp a þ þier sieut ꝛ þuilikum vn
gefner/ ꝛ ollũ sem þm̃ sam vercka ꝛ erfuid
eg fagna af til koma Stephana/ ꝛ Fortu
ꝛ Achaici/ þui huat mig vantadi a hia ydr þ
fylldu þr/ þat þr endr nærdu miñ anda ꝛ ydu
fyre þui vidrkeñit þa fyre þesser hattar meñ
Ydr heilsar Sofnudriñ i Asia/ Ydr heils
Myckliga i Drotne/ Aquilas ꝛ Priscilla/ m
sofnudi i þra husi/ Ydr heilsa aller brædr
huer odrum med heilogum kosse/ Eg Pall h
ydr med minne hendi/ ꝛ enga er nockr hñ elsk

Drottin̄ vorn Jesum Christum þa sie hn̄ ana·
· thema Maharam Motha/nad drottins
vors Jesu Christi sie med ydr/ min̄
kærleike sie med ydr ollm̄. i
Christo Jesu Amen

¶ Hin̄ fyrre pistill til þra i Corinthiu borg
sendr vt af Asia fyrer Stephanon ⁊ Fo
tunatū ⁊ Achaicon ⁊ Timotheon.

Formale yfuer annan S. Pals pistil til þra i Corinthiu

Vm hinū fyrra pistle/hefer hin̄ heila·
ge Pall hardliga strafat þa i Corint
hiu i morgū greinū/hellādi snorpu vi·
ne i beniarnar/ ⁊ hrædandi þa so /En̄
nu sē etnū postula ⁊ huggunar sāligum
predikara ber at vera/vidriettandi hinar bliugu ⁊
skelfdu sāmitzkr/framar en̄ hrellande/fyrer þui
prisar hn̄ þa nu aptr i þessm̄ pistle. Hellandi so vid·
smiorue i saren/tinandi sig þm nærsta vingiarn·
ligan̄ ⁊ biodādi þm at medtaka hin̄ syndugu aptr
medur kærleika

J hinū fyrsta ⁊ odrū capitula auglyser han̄ sin̄
kærleika vidr þa/huersu at hn̄ hefer alla hlutt/sage
giort ⁊ lidit þm til nytsēdar ⁊ heilsu giafar svo at
þr mættu þui helldr allz hins besta til hn̄s vænta.

Epter þ prisar hn̄ gudzspiallligt embætti/huert
at sie/bid allra hædzta ⁊ huggan̄ sāligazta vel ēt
sāuitzkunū til nyt send ⁊ hialpræđis ⁊ vtuisar/at
þ sama sie ollu betra en̄ logmalsins embætte/⁊ þ
verdi ⁊ ofsocknū sockt en̄ auagrtizt þo hia truudū
⁊ apli fyrer kross hurdi[illegible]

Formale

Eſ ſiapn ꝼramr þiſſu ollu aꝼ ſtingr hñ þa pals
ſtula/ þr ed logmalit hardliga hnudu ꝼram i þ
gn gudz Euangelio/ huerier ecki vtan augſynis
lagleik (þ er hræſni) bodudu/ ⁊ lietu hinar iñre ſi
mer vantruariñar kyrrar vera/ þtta giorir hñ nu
i hinu þridia ꝼiorda ⁊ ꝼimta capitula

J hinu Sietta ⁊ siounda amiñer hñ þa þ þr ep
ter ꝼylgie ſlikre predikan med verckum ⁊ lidingu
⁊ lycktar þ medr þra loꝼſogn/ vpp a þ at hñ hue
tie þa s° til meire akaꝼdar

J atta ⁊ niunda amiñer hñ þa þ þr veite i þre
dyrre tid hialp ⁊ ſtadning þm heilogu sem til Hie
ruſalem hoꝼdu i vpp haꝼi oll ſin audæꝼi oꝼr geꝼ
ꝼit Act. iiij capitu.

J hinu tiunda elleꝼta ⁊ tolꝼta heꝼer hñ at ſkaꝼ
ꝼa vidr þa ꝼalſ poſtula

J þrettanda heiter hñ þm hardindum sem ſyn
dgat hoꝼdu ⁊ ecki betrudu ſig

ab [illegible] Formali t coniu
tios pisti

Fyrste capitule

PAll postuli Jesu christi/ fyrer gudz vilia ⁊ Timotheus broder Þre gudz safnan i Corinthio/samt ollũ heilogum þm at eru i ollu Achaia

Sie Nad ⁊ fridr med ydr af gudi vorum faudr ⁊ Drottne Jesu christo

Blezadr sie gud/ fader vors Drottins Jesu Christi/ huer at er fader miskunsemdanã ⁊ gud allrar huggan̄/sa oss huggar i allre vorre hryggdan/s° at vier getũ ⁊ huggat þa sem eru i allz hattudũ hrygdũ/medr þre huggan/þar vier verdum med af gudi huggader/ þat lika s° sem at gnogfa harmkuælingar Christz i oss/s° ⁊ lika gnæfer vor huggan fyrer Christum

Eñ huort at vier hofũ hrygd edr huggan þa skier þ ydr til goda/ er þ hrygging þa skier þ ydr til hugganar ⁊ heilsu giafar (huer heilsu giof at audsyner sig/ ef þier a þañ mata medr þolinmædi lidit lika sem þ vier lidũ) er þ huggan s° skier þ ydr til hugganar ⁊ hialprædis/ Og vor von er stadfaust fyrer ydr/af þui at vier vitũ þ at lika sem þier erut hlut takarar vordner hrygdañã/s° munu þier ⁊ verda hlut takendr hugganariñar

Þuiat vier viliũ eigi dylia fyrer ydr goder brædr vora hrygd/Zueria oss skiedi i Asia/þuiat vier vorũ o dæmeliga þor þyngder ⁊ yfuer megn fram svo at vier aurvæntum eirnen life at hallda/ or skurdandi þ med sialfũ oss at vier ættum at deyia Eñ þ skiedi þar fyrer at vier settum ecki vorn trustaf a sialfa oss/Zelldr vpp a þn gud er dauda

vppuecki/huer oss hefer frelsat af þuilikũ dauda ⁊ nu dagliga frelsar/ ⁊ eñ vonũ þ at hñ mune oss frelsa hier epter/ fyre til styrck ydꝛar fyre bonar fyrer oss/ svo at fyre þa gafu sem oss er gefin fyrer margar personꝛ skie myckill þackar giord

Þuiat vor hrosan ᛬ þ/vitnan vorꝛar samuitzku/ þ vier hofũ i eindfalldleik ⁊ gudz skærleika eigi J holldligre vitzku/helldꝛ i gudz nad geingit a heimenum. Eñ eirna mest hia ydꝛ/ þui at vier skrifum ydꝛ ecki añat eñ þ þier vitid adꝛ/ þa þier lesit þ Eñ eg vona þ þier munut keña oss s° allt til enda loka/s° sem þier hafit ⁊ kent oss af nockre alfu/ þat vier erũ ydar hrosan lika svo sem at þier erut ⁊ vor hrosan a deige Drottins Jesu/Og vpp a þuilikañ truskap þeinckta eg nu sidarst at koma til ydar/vpp a þ þier audluduzt tuefalldar velgiorder/ ⁊ eg ferdadizt fyre ydꝛ / i Macedoniam ⁊ kæme vr Macedonia aptꝛ til ydar ⁊ verdi svo af ydꝛ a vegleiddꝛ i Judeam

[...]n þ er or
liga ⁊ sa
liga]

Eñ hafi eg liettferle framit þa er eg hugleida slickt/eda er min fyre hugsan kiotlig/eigi svo Helldꝛ hia mier er Ja/Ja/ ⁊ nei er nei/Eñ trulyndꝛ er gud/ þ at vor ord voru eigi til ydar Ja ⁊ nei þuiat sonꝛ Gudz Jesus Christꝛ/ sa i t[...] fyrer o[...] er a medal ydar predikadꝛ/ fyrer mig ⁊ Siluanũ ⁊ Timotheum/hñ var eigi nei ⁊ ia/ Helldꝛ var þ Ja i hm̃/ þuiat aull gudz fyrerheit eru Ja i hm̃ ⁊ eru amen i hm̃/gudi til dyrdar fyrer oss/ Eñ gud er þ sẽ oss stadfester samt ydur i christo ⁊ oss hefer smurt og insiglat og i vor hiortu gefit vissu andarins

Afrar capitule

Eñ eg

En eg akalla gud til vitnis/vpp a mína sal þ eg þyrmda ydr i þui at eg em ecki komiñ aptr til Corinthiu/ Ecki þ vier Drottnum yfuer ydvare tru / Helldr erum vier til hialpendr ydvars fagnadar/ þuiat þier ſtandit i truñe/ Eg þeinckta/ og med ſialfum mier þ/at koma eigi aptr til ydar med hrygd/ þui ef svo er at eg hrygge ydr/Huer er þa/sa at mig gledr/vtan einazta sa sem af mier verdr hryggr gior/Og þ hid ſama ſkrifadt eg ydr/svo at eg þyrfti eigi hryggr lat vera/ þa ed eg kæmia/af hueriu eg ætta þo gladr at vera med þui at eg treyſti þſſ til ydar allra/ þ at miñ fognudr ſie allra ydar fognudr/ þuiat eg ſkrifadi ydr til i myckille hrygd/ ꝛ hiartans trega med morgum tarfaulluni/eigi þ þier ſkylldut hryggver verda/ Helldr þ þier ſkylldut keña þañ kærleika sem eg hefr ſierdeilis til ydar.

Eñ þott eiñ huer hafi hrygdan vpp byriat/ sa hefer ecki mig hrygdt/Helldr einazta i nockru mata vpp a þ at eg þyngda ydr eigi alla/ Eñ þ næger at sa ſame er af morgū s° ſtraffadr/vpp a þ/þier fyrer gefit hm̄ nu Hiedan af þui fremar ꝛ huggan veitid/svo at hñ sauckuizt ecki i ofmycklan hryggleik/Huar fyrer at eg beide ydr/þ þier audſynit a hm̄ kærleik/þui fyrer þ ſkrifadt eg ydr til þ eg kenda ydra raun huort at þier værut hlyduger i ollū greinū/og hueriū sē þier fyrer gefit nockut/þm̄ fyre gef eg ꝛ /þui eg eirnen/s° ef eg fyregef nockrū eitthuat/ þ fyrer gef eg ydr vegna i Chriſtz auglite/ s° at vier verdū eigi tæl der af andſkotanū/þt oſſ er eigi ouitanlegt huat hñ hefer i ſkapi

Eñ þa er eg kom til troada at predika Kriſtz Euā

felium z mier voru dyr vpp loknar i, Drottn
da eg eigi huild i minū anda þ eg fañ ecki
miñ brodr/helldr giordi eg miñ ſkilnad vid
for burt i Macedoniam Eñ Gudi ſie þacker
alla tima gefr ſigrin i Christo z fyrer oſſ op
at ilming ſiñar kyñingar i ollum attum/ Þat
erū gudi god ilming i Christo bædi a medal
sem hialpazt z medal þra sem fortapader ve
þeſſum ilmr daudanſ til dauda eñ hinū ilm
ſens til lifſ/ z huer er hæfiligr til þſſa/ þt vier e
ecki ſo ſem marger adrer/ þr eg gudz ord forbl
da helldr ſo ſem af ſkærleika z ſo sem af gudi
lum vier fyrer gudz augliti i Christo

Þridie Capitule

TOkū vier eñ aptr til at hæla ſialfū
eda þurfu vier lika ſo sē at nockr
hols brefaña til ydar/ edr holſ bref
af ydr/ þier erut vort bref ſkrifa
vorū hiortū/ ſē audkent z leſit verdr a
ollum mōn þier sem augliofer erut vordner þ þie
erut bref Christi til reidder fyrer predikunar em
Tolfta ſunu dag bætti z af oſſ ſkrifader eigi medr bleke helldr me
dr anda gudz lifanda/ eigi a ſteins ſpiollдū/ he
a holldligū ſpiollū hiartans ❧ Eñ ſlikañ tru
ap þa hofum vier fyrer christū til gudz eigi ſo
vier ſieū af ſialfum oſſ nefter nockut at huglei
ſo sem af ſialfum oſſ til/ helldr ef vier erū noc
ut nefter/ þa er þ af gudi sa at oſſ giordi nyta
fram at flytia embætti hins nyia teſtamenti/ ei
gi bokſtafſins/ helldr andans/ þuiat bokſtafurī
deyder eñ andiñ lifgar

Eñ fyrſt þ embætti sem fyrer bokſtafiñ de
er z a ſteinū et grafit hafdi biortleik/ ſo at Jrae
ſyne

... e gatu eigi litid i asianu Moysi fyrer biartleik
... ser hans andlitzt/sem þo tekz enda/huernen
... di þa ecki mycklu meir þ embætti sē āndan gef
... artleik hafa/ þui fyrst þ embætti sem fyre
... ingina bodar hefer birte/mycklu framar he
... þa þ embætti er riettlætid bodar/ yfuergnæf
... gafi biartleik * þuiat i suinan mata þ sem
... var þa er fyre ongua birte halldāda i giegn
... ti yfuer gnæfanligre birte/þui fyrst þ hafdi
... i sē enda tekz mycklu framar mun þa þ ha
... birte sem stodugt blifz
Af þui vier hofum nu slika von þa erum vier
... juer i nog ꝛ giorum eigi s° sē Moyses gior
... uer ed fortiallo heingdi fyrer sina a sian svo
... raelf syner fiengu eigi litid ending þess er end
... helldr eru þra hugskot forblindut þat allt
... ssa dags blifz þ sama fortiallo til luckt yfu
... þui gamla testamento/þan tid sem þr lesa þ.
... ert at fyre christum tok enda/ þuiat eñ allt til
... ssa dagſ þa Moyses verda lesin heingz þ fortia
... fyrer þra hiortum/eñ ef þr snerust til Drott
... o yrdi þ fortiallo i burt tekit/ þuiat drott
... ndi/Eñ huar andi drottins er þar er frelsi
... speiglar sier i ollū oss biartleike drottins
o hulldre asian ꝛ vier verdū svo i þre samre
... d vpp birter fra birtu til birtu svo sem af
... da drottins

Fiordi capitule

Var fyrer a medan vier hofum nu su
oddant embætti svo sem at vier hof
um miskuñsemi til audlazt/þa tregūzt
vier ecki/helldr af seigium vier eirnen
heimogligar skamer/ꝛ forum eigi med

platskap/ porblaundū 2 ecki gudz ord/ helldr mz pinberum sanindum/ 2 audsynū oss hȩgan v allar samuitzkar mana pyre gudi
þ ſſarar Er nu vort Euangelium hulit þa er þ huli
lldar)er þm sem portapader verda i huerium at gud þ
ulliſſ og ar verallđar/ þa heper porblindat hugskot va
inge þt adra s° þm skine eigi vpp'birting þſſa Euang
iðar hm Kristz dyrd°/ huert ater gudz i mynd/ Huiat v.
vnder predikum ecki siglþua ossheldr Jesum Kristum
um hn sie Drottinn/ en vier ydrer þionar/ Jesus vegn.
þt sa gud er liosino baud vr myrkrino at skina h.
heper birtnna gepit i vor hiortu til vpp birting
vidrkeningar gudz biartleika i andlite Kristi Jes
Enn þessan tesaur hopu vier i iardligū kerum
svo at hȩdin kraptarins sie gudz/ 2 eigi ap os
alla vega lidum vier hrygdaner/ en vier hryc
giunzt þo eigi/oss veiter torpuellt/ en vier aurti
luzt eigi/vier lidū opsokn/en vier verdū eigi pyret
latner/vier verdum nidr þryckter/en vier pyre pot
unzt eigi 2 qtid: beru vier vin kring. dȩyding dro
tins Jesu a vorū likama/s° at eirnen 2 þ lip Dr
tins Jesu opinskart verdi a vorum likama
Huiat vier sem lipū verdū iaþnan i dauda se
der Jesus vegna s° at eirnen þ lip Jesu opinska
verdi a voru daudligu holldi/ þ yrer þui verckar
nu daudinn i oss en lipit i ydr. Enn a medan þ vier h
þum þan sama anda/(epter þui at stripat er Eg
trudi 2 þyrer þ tala eg) og vier truū þyre þui h
lum vier eirnen/ 2 vitum þ at sa sem Drottin Jesu
heper vppuaket/at hn muni oss 2 vpp vekia þyret
Jesum 2 mū skicka oss þar medr ydr/ þat allt þetta
skier ydar vegna/s° at su yþuergnæganliga nad
þyrer margra þacka giord/ vegsȩ:: ud rikuligana
þyres

Fyrer þui letiunzt vier ecki/helldr þott þ vor ytre
madr fordiarfuezt þa mun þo sa hinn iñre dag
fra deige endr nyiazt/ Þat vor hrygd/sem stund
lig ⁊ liett er/vt vegar oss yfuer allan mata eina ei
lifa dyrdar vog/er eigi alitũ hid syneliga/helldr
a hid o syneliga/Þat huat syneligt er/ þ er stund a
ligt/eñ huat o syneligt er þ er eilift   Fimte Cap

ÞVi vier vitũ/þott vort Jardneska hus
þessarar byggingarverdi nidr brotid/ þ
at vier hofũ bygging af gudi vpp byg
da/ Hus eigi med houdũ giort/ þ æfin
ligt er a himnũ/ þt þu epter forleinger
oss eirnẽ/vorre i bygging sẽ er af hiñe/girnandizt
hñe at yfuerklædazt/svo/at vier fiñuzt klædder
⁊ eigi nauckter/þui a medan vier erũ i þessu Hreyse
þa forleinger oss ⁊ erũ þyngder/at þui vier villdũ
fegner eigi nauckter helldr yfuer klædder verda
vpp a þ hid dandliga burt suelgdizt/af lifnenu/
Eñ hñ sem oss byr til þess hins sama/ er sa gud
sem oss hefer gefit pantiñ andarins

Eñ iafnan þa erũ vier med godũ huga/ ⁊ vitũ
þ a medan vier byggiũ i þessũ likã/ þa eru vier ecki
helma hia drottne/ þui gongu vier i truñe ⁊ ecki i
augsion/Eñ vier erũ mz godũ huga/ ⁊ hofũ my
cklu meire goduilld til at vera fiarlæger af likama
nũ/ ⁊ nalæger hia drottne/ fyrer þui kostgæfũ vi
er ⁊ eirnen/huort vier erũ heima nalæger/eda i fra
verãdi fiarlæger/ þ vier þocknuzt hm̃/ þui vier hlio
tũ aller at opinberazt fyrer dõstoli Kristz/vpp a þ
at huer eiñ audlizt þ a sinumlikam/ epter þui hñ
hefer at hafz/sie þ gott/eda illt

Fyrir þui vier vitũ þ drottiñ er ottandi/ þa foru vier i
godo at vid lydiñ/eñ gudi eruin vier opinberir/ eg
vona ⁊ eirnen þ vier sieũ ⁊ i ydrũ Samuizkũ/opinberir

s° at vier lofum eigi sialfa oss at nyu/ helldr þat vier gefum ydr til efne at hrosa af oss vpp a þat/ þier hafit nockru at hrosa i moti þeim/ sem hrosa sier epter yfuer litum/ ꝛ ecki epter hiartano

Þui/ eru vier ædis mycklet/ s° eru vier þ gudi/ eru vier gæfer/ þa eru vier ydr gæfer þat Kristz kærleike þuingar oss/ af þui vier holldi. þ þar fyrer/ fyrst at einn hefer fyrer alla dait/ þa eru þeir al ler dauder ꝛ þui hefer hñ fyre alla dait/ s° at þa sem lifa/ life eigi sialfū sier/ Helldr hiñ sem fyrer þa hefer dait ꝛ vpp aptr risiñ

Þar fyre keñū vier nu hier epter onguan epter holldino/ þott at vier hofū eirnen kent Kristū epter holldino/ þa keñū vier hñ þo nu eig s° leingr/ af þui/ er nockr i Kristo/ þa er hñ ny skepna/ hid gamla er vmlidit/ Siaetr allt er þ nytt vordit/ en allt þ af gudi/ Huer oss forlickte vid sialfuañ sig fyrer Jesum Kristū/ ꝛ gefit oss þ embætti at forlikunina/ predikar/ þuiat gud var i Kriste/ ꝛ forlickte verolldina vidr sialfuan sig til reiknandi hñe eigi sinar synder/ ꝛ hefer vppreist vor a medal ord it af forlikuniñe

S° eru vier nu sendibod af Kristz alfu/ þat gud amiñer fyrer oss/ þar fyrer bidiū vier ydr fyrer Kristū/ Latid forlika ydr vid gud/ þui hñ hefer þañ sem af ongre synd visse/ fyrer oss at at synd giort/ vpp a þ vier yrdū þ rettlæti sem fyrer gudi duger

Siette Capitule

Sahu da ... iñi i fyrstan

Esa. xlix

En vier ꝛ aminñū ydr s° sem med hialpara/ þ þier medtakit ecki gudz nad til onytis/ Þui hñ seiger/ J þægañ tima heyrda eg þig/ ꝛ a deigi hialpræ disins hialpadi eg þier/ Siaetr nuer sa þægilige

re/nu er dagr hialpræðisins/Latum oss, ongum hindran/. vpp a þ voꝛt embætt' ei lastað/Hellðr augsynū oss sialfua i ol svo sem guðs þienara
ꝛ ꝛkille þolinmæði/i Harmkuglā/i Háska Þyngslū/i hudstrokū/i piotrū/i vpphlau uiði/ i voku/i poſtu/i hreinlipe/i viðr keñ ꝛdlund' gæði/i Þoguæri/i Helgum anda/ ꝛusum kærleika/ſañleikſins orði/i Guðs krap ꝛre herklæði riettlætiſins til hægre ꝛ vinſtre ꝛar/pyrer vegſemð ꝛ vanſemð/pyrer vanryckt gott ryckti/s° ſem palſarar/ꝛ þo ſañarliger/s° ꝛ o kuñiger ꝛ þo kuñiger lika s° sem þr eð deyia Siaet! þat vier lipum/svo sē hegnder ꝛ eigi lip ꝛtner/ s° sem ſyrgiendr/. þo iapnan glader/ svo ꝛn voladder/ eñ þo sa margañ auðgar lika sem ꝛo eckert hapa/ꝛ þo eignazt alla hluti ✱

Þ þier i Corinthiu voꝛ muñr heper ſig opnat ꝛar/voꝛt hiarta er glatt/voꝛra vegna þurpne ꝛ ecki tuiſter at vera/ eñ þ þier erut tuiſter/þ ꝛe þier vt ap hiart groiſſe meiningu/ vid yðr ꝛ eg svo sem vid boꝛn min/at þier hegðit yðr ꝛo ꝛ eirnen viðr mig/ꝛ sieut lika glader

Togit ecki okit meðr vantruudum/þat hueria ꝛlai tauka heper riettlætto med ranglætino/ eda huert ſamlag heper lioſit vid myrkrin/eda hueria ſamteingo heper kriſtr viþ Belial/ eda huert hlut ſkipti heper truaðr med vantruaðū? Hueria ſam likng heper guðs muſteri vid ſkurgoða huſ/ Eñ þier erut muſteri guðs lipanda/epter þui sem guð ſeiger/Eg man byggia i þm/ ꝛ ganga þra a me ꝛal/eg man ꝛ vera þra guð/ꝛ þr ſkulu miñ lyðr ve Leui.xxv ꝛ/ Þat pyrer gangit vt pra þm/ꝛ pra ſkilier ꝛdr/Eſa.lꝛ

seiger Drottiñ/ ⁊ snertid ecki ꝥ o klart er/ þa m-
eg medtaka ydr/ ⁊ vera ydar fader/ ⁊ þier sk
vera miner syner ⁊ dætr/ seiger Drottiñ almattu

Siounde capitule

Medan vier hofum nu þui lik heit kæruztu viner/ þa forum til ⁊ insum oss af allri saurgan holldz ⁊ andans ⁊ a fram forum medr he-nniñe i gudz hrædzlu/ hondlit oss/ on giordu vier mein/ ongum giordu vier skada/ on afi drogu vier a talar/ þetta seige eg ecki ydr til domingar/ þat eg hefi adur sagt/ ꝥ þier erut i ꝛu hiarta/ samt til at deyia/ med ⁊ at lifa m z/ g-dr tala eg vid ydr/ morgu hrosa eg af ydr/ vppfy-llr em eg hugganar/ yfuer gnæfanligr em eg i al-re vorre hrygdan/ þuiꝥ a vier komu i Macedonia hafdi vort holld ongua ro/ helldr i ollu lidu vier hrygdan/ hid ytra i barattu/ hid iñra i otta blend-ne/ eñ gud sa er huggar litelmagnana/ hañ hugg-adi oss fyrer til komu Titi

Eñ eigi alleinazta fyrer hans tilkomu/ helldr eit-nen fyrer þa huggan/ þar hañ var af ydr med-huggadr/ kuñgiorandi oss ydra forleinging/ yd-uarn ecka/ ydra kostgæfne vm mig/ svo at eg gled mig eñ meir þuiꝥ eg hrygda ydr fyrer bre-fit/ idrar mig ecki/ ⁊ þott mig idradi ꝥ/ kañ vera/ fyrst at eg sie at ꝥ bref hefer at eins vm stundar saker hrygdt/ ydr so gled eg mig nu þo/ eigi af þui ꝥ þier vorut hrygguer/ helldr ꝥ þier vorut hryg-der til idranar/ þat þier erut gudliga hrygguer vor-dner/ so at þier feingut aunguan skada af oss i nenu/ þat gudlig hrygdan verckar idran til hialp-ræis/ þa er onguan idrar/ eñ þessa heims hrygdan

Siaet

ꝥ þier erut gudliga hryggner vord-
kalu d ꝥ heper med ydr verckat/ þar at
tar/heipt/otta/porleingtan/vandlætan/
ollū hlutū/ þa hapi þier audsynt ydr at
at ſkirer þiſſ vercks pyrer þui þo at eg ſkri
dr/ þa er ꝥ ecki hūs vegna ſkied sē reitingt
udi/ ꝛ ecki hūs vegna sem reittr er/ Helldr
ꝛ ꝥ ydar koſtgepni vid oſſ opinber yrdi
pyre gudi

a erū vier vordner huggader/ ꝥ þier erut
/ Eñ þo hopū vier eñ ypuer allt prā glate
ypuerpognudi Titi/ ꝥ at hūſ ande er a ny
ærdr til allra ydar/ þui huat eg hepi hro
dr pyrer hm̄/ i þui verd eg eigi vanuirtr/
ka svo sem at allt ꝥ er sāmleike huat eg
o ydr talat/ svo er ꝛ eirnen vor hroſan hia
amleikr vordin/ ꝛ hm̄ er ap hiarta olldungis
var/ þa er hñ hugleider hlydne allra ydar-
gnen þier h ꝛ pit ap otta ꝛ ſkialpta hñ medte
gled mig ꝛ / ꝥ eg ma allz godz til ydar tre-

Attandi Capitule

IEG kunngiore ydr kæreir brædr/ þa gudz
nad/sem gepin er ſapnadinum, i Ma-
cedonia/ þuiat þra pognudr var, þa
ypuer gnæpanligr/ þā tid þr vrdu py
rer morg Harmkuæl i reynder/og þott
þr voru nærſta paſkrudader/ þa hapa þr þo
liga gepit i ollū einpalldleik/ þuiat epter ollu
ne (ꝥ vitna eg) ꝛ ypuer megn pram voru þr
puiliuger ꝛ beiddu oſſ mz morgū a miſingū ꝥ
medtækiū þa god giord ꝛ ſamlag naud turp-
ſē þm heilogū veittizt/ ꝛ eigi sē vier vonudū

Helld

Helldr gafu þr i fyrſtu ſialfua ſig Drottne/ꝛ
epter ꝥ/ fyrer gudz vilia ſaker/ ꝥ vier hlutũ
ámiſſa Titũ/epter þui hñ hafdi ádr vpphafit/ſv
ſkylldi hñ ꝛ full enda ſlika velgiord ydar a mil
Eñ lika ſem þier yfuer gnæfit i ollũ grein
J truñe i ordum/i vidr kenningune/ ꝛ i allre koſt
fne/ꝛ i ydrũ kærleika til vor/ ſvo afrekit eirn
ꝥ þier ẏfuer gnæfit ꝛ i ꝥſſari vel giord/ Eg ſ
ecki ſem biodi eg ꝥ/helldr a medan ꝥat hiner
ter eru ſvo koſtgæfner/ þa reyne eg ydvarn k
ka/ Huort hñ er af riettum huga i þui þier
nad vors Drottins Jeſu Kriſti/ þa/þott hñ v
rikr/vard hñ þo voladr ydar vegna/vpp a
þiet yrdut fyrer hñs fatækt auduger
Og nuna radþægne gef eg i þſſu/ þuiat
er ydr nytt ſamligt/ þier ſem vpp hafit byrie
ꝛ tolf manudum eigi einazta giorningiñ/ hel
dr iafn vel vilian/þui fullkõnit nu ꝛ eirnen giornin
giñ vpp a þat lika ſem at þar er hneigeligr hugr
til vilians/ſvo ſie þar ꝛ eirnen hneigeligr hugr til
giorningſins/af þui ſem þier hafit N/þui fyrſt
hñ er goduiliadr/ þa er hñ þacknæm epter þui
ſem hñ hefer til/eñ eigi epter þui hñ hefer ecki
Eigi ſkier ꝥ i þa meining/þat ádrer hafi
huild/eñ þier hrelling/Helldr at þat ſie lika/ſvo
at ydar gnægd þione þra þurft i þeſſari hallæ
ris tid vpp a ꝥ/at þra gnægd epter a þione ydr
uare þurft/ꝛ ꝥ ſkie huat lickt er/ſem at ſkrifat er
Þñ er mycklu ſafnadi/hafdi eckert af gangs/ꝛ ſa
er litlu ſafnadi hñ hafdi onguan breſt / Eñ gud
ſie þacker ſem ſlika fyrer hyggiu hefer gefit i hi
Exo. xvi arta Titi til ydar/ þat hñ medtok at ſoñu þa á
miñing/eñ med þui hñ var ſvo miog koſtgæfin/
er h

...ladzt/til at skoda vort frelse/ huert vier hofū
Jesu Christo/so þ. þr frælsudu oss/ þa viku vi
þ. þm̄ ecki til stundar vndergefin̄ at vera/ vpp a
at saūleik in̄ Euanglij stæd naundlzt hia ydr
Eñ af þim̄ sem alitid hofdu huat þr voru fyrr
meir/vardar mig ongu/þuiat gud skeytir ecki ali
te manzins/eñ mig hafa þr sem alitid hofdu ecki
añat lært/ Helldr þar i mot/ þā tid þr sau þ mier
var til truat þ Euangelion til yfuer hudarmñar/lr
ka svo sem Petre þ Euangelion til vmskurnari
ñar/Þat sa med Petre er verit kroptugr til postu
la embættis medal vmskurnarñar/ sa same er
eirnen medr mier kroftugr verin̄ medal Heidiña
þioda/ ⁊ þr Jacobus Cephas ⁊ Johañis (vidr keñ
du þa nad sem mier var gefin) sem fyrer stopla
na voru alitner/gafu mier ⁊ Barnaba hendur ⁊
samtoku m3 oss/ þ vier predikudū a medal Heidi
ña þioda/ eñ þr a medal vmskurdarins/vtan ei
nazta þ vier hugleiddū volada/ huat eg lagda
allt kapp a at giora·
Eñ þa Petr kō til Antiochiam i mot stod eg hm̄
vnder augū/ þat sakferli var yfuer hm̄ komit/af
þui at adr til forna/ eñ þ nockrer komu i fra Ja
cobo þa ath hm̄ m3 Heidingiū/eñ þa þr komu for
þadi hm̄ sier/ ⁊ fraskilde sig þm̄/Af þui hm̄ otta
dist þa af vmskurñiñe/ ⁊ þr adrer gydingar hræ
sudu med hm̄/ svo þ Barnabas vard eirnen af
vega leiddr i fra hræsni/eñ þa eg sa þ þr geingu
eigi riett epter saūleik gudzspiallzins/sagda eg til
Petrs fyrer ollm̄ opinberliga/ fyrst þu/sa sem
ert gydingr/lifuer/sem Heidingiar/ ⁊ eigi sem gy
dingar/ huar fyrer þuingar þu þa hina Heidnu
til at lifa sem gydingar/ þott at vier sieū/af nat

lyan

turu gydingar ⁊ onguer syndarar vt af ꝥ
þ᷑odū/ eñ a medan vier vitū ꝥ madꝛiñ
riettlatz fyrer logmalsins verck/helldꝛ fyrer t..
a Jesum Christū/ s° truū vier ⁊ eirnen a Chr
Jesum/ vpp a ꝥ vier verdū riettlater fyrer tru..
a Christum ⁊ ecki fyrer vercken logmalsins

Fyrer þui verdꝛ fyrer vercken logmalsins/e
kert holld riett ferdugt/ eñ skylldu vier/ huerier ef
ter leitū fyrer Christū riettlater at verda nu eirne
sialfuer synduger fundner verda/ þa vęri Kristr
eiñ synda þienare/ ꝥ sie fiarre/ þui ef eg bygge ꝥ
vpp aptr/ huat eg hefi nidꝛ brotid/ þa giori eg
mig sialfuan at yfuer trodzlu manne/ þui eg em fy
rer logmalit/ Logmalinu daiñ/ s° at eg lifue gudi
eg em med Christe krossfestr/ eñ eg lifue/ nu kó
ecki eg helldꝛ lifuer Christr i mier/ þui huat eg lif
ue nu i holldinu/ ꝥ lifue eg i trune gudz sonar
sa mig hefer elskat/ ⁊ sialfuan sig vt gefit fy
rer mig/ eigi snara eg gudz nad a burt/ þui ef f
re logmalit kemr riettlętid/ þa er Christr forg
fins Daiñ

Þridie Capitule

ÞJer skynsemdar lauser Galate/ hue
hefer taufrat ydꝛ/ ꝥ þier hlyddut ecki
sañleiknū hueriūm þó Jesus Christus
var fyrer augū maladꝛ/ ⁊ nu a medal
ydar krossfestr er/ ꝥ alleinazta vil e..
nema af ydꝛ/ huort þier hafit medtekit anda .. f
re verckin logmalsins? eda fyre predikuna af tr.
ne? eru þier s° skynlauser/ huat þier hafit vpp h
riat i andanū/ þui vilie þier nu i holldinu a fr..
halda/ Hafi þier þa lidit svo margt fyr
ef ꝥ er añars fyrer ecki/ sa sem ydꝛ gefr

…er brædr sem komu af Macedonia/ ꝛ i ollū hlutū
gætta eg min at vera vtan þyngsla vid ydr/ ꝛ suo
vil eg ꝛ gæta min hiedan i fra
Þui svo sannarliga sem kristz Sannleikr er i mier
þa skal mier þssi hrosan i Hierodū Achaia ecki til
tilfo verda/ Huernen þa þr? at eg skyllda eigi el
ska ydr? gud veit þ/ en huat eg giori ꝛ vil giora/ þ
giori eg fyrer þ/ at eg af kuiste þm þ til efne/ sem
tilefnis fara a leit þ þr mættu hrosa sier/ at þr sie
…o sē vier/ Þat þss hattar fals postular ꝛ suik
miliger erfidis men/ vmuenda/ sier til Kristz po
…la/ ꝛ þ eru eigi vndr/ þui sialfr andskotinn vmin
sier stundū til liossins eingels/ fyrer þui er þ eigi
mykels vert þott hñs þienarar vmuende sier eirnn
…s til riettlætisins predikara/ huerra endalok munu
verda epter þra verckum
Eg seigi nu enn aptr/ þ eingenn meine þ eg sie fa
uis/ enn ef eige/ þa medtakit mig sem annan fauisā
s° þ eg hrose mier eirnen nockut litid/ Hyad eg ta
a nu/ þ tala eg/ eigi s° sem i Drottne/ Helldr s°
sem i fauitzku/ med þui vier erū i Hrosunina kō
er/ at þui/ marger hrosa sier epter holldinu/ vil
eg eirnen hrosa mier/ ✠ Þat þier vmlidit giarnan ✠ Afsan
fafroda/ med þui þier erur sialfuer vitrer/ þier nu dag i
…lidit þott nockr hneppe ydr i þrælkan/ þott no vikna f°
skam yrdi ydr/ þott nockr taki fra ydr/ þott no
ckr hrokizt vpp vid ydr/ þott nockr slae i ydra Asi
anu/ þtta seige eg epter o virding s° sem at vær
ner breyskuer vordner
J huerju hellzt sem þ nockr er diarfr (eg tala i
eimsku) þa em eg eirnen diarfr/ þr eru ebreskir/
s eirnen þr eru Jsraelite/ eg eirnen/ þr eru Abra
hams sædi/ eg eirnen/ þr eru Kristz þienar (eg ta

(a heimſkuliga) eg em myckiu framar/ eg
meir erfidat/eg hefi meire haugg lidit/ ge
tar fangiñ verit optar i Daudans hættu/ A
dingũ hefi eg fiim ſiñum fiengit/(xl) ſlaug
færra/ þryſuar ſiñum em eg hudſtryckt/eınu
grytt/ þryſuar hefi eg ſkipbrot lidit/ dag ⁊
var eg i ſiafar diupe/opt þa hefi eg i ferr
tit/eg em veriñ i haſkaſemdũ til vatz/i Ha
dum medal mordingia/J Haſkaſemdum m
dinga/J Haſkaſemdũ medal Heidiña/ J H
ſemdũ i borgum/J haſkaſemdũ a eydi mor
haſkaſemdũ a ſio/J haſkaſemdũ medal fa
brædra/J eymdũ/⁊ erfidi/J myckiũ vokũ/
gre ⁊ þorſta J myckiũ fauſtũ/J kulda ⁊ kl
Þ yrer vtan þ ſem hid iñra kañ vid at b
kũ/ þ eg dagliga verd yfuer ruñiñ/berandi
giu fyrer ollm ſofnudũ/Huer er veykr/⁊ at e
di eigi veykr/Huer verdr ſo hneyckſladr/at eg
na ecki/ ef eg ſkal þo hroſa mier þa vil eg h
mier mins breyſkleika/gud ⁊ fader vors dr
Jeſu Chriſti/ſa blezadr er vm allder/veit þ e
ecki/ at til Damaſco/ þ land ſtiornare kõun
Areta/ liet geyma borgina Damaſcũ ⁊ villd
gripa mig/⁊ eg vard latiñ vt vm vindau
ofan fyrer muriñ/⁊ ſo flyda eg vr hũs hon

Tolfte Capitule

O at hroſuniñ ſie mier ecki nyttſam
þa vil eg þo koma vid ſionernar ⁊
inberingar Drottins/ Eg þecki ma
chriſto fyrer fiortan arum/var ha
likamanum þ veit eg eigi/eda var hñ vtan l
veit eg ⁊ eigi/Gud veit þ/ſa ſami vard ry
vpp i hiñ þridia himiñ/⁊ eg þecki glogt þa

ſ vært i likama/edr vtan likama/veit eg eí
veit ꝼ/hn̄ vard vpp ryckt i Paradis / og
vm rꝳdilig ord/ þau ſē eingeñ mañ ꝼꝳr
ꝼ/aꝼ ꝼſſu vil eg mier hroſa/eñ aꝼ ſialꝼum
vil eg eigi hroſa mier/nema einazta mins
ka/Og þott at eg villda mier hroſa/gior
ecki ꝼyre þ piplſligaña þat eg vil ſeigia ſañ
ꝼ eg ſporna vid þui þar ꝼyre/þ eingeñ hall
ꝼdra/eñ ſo ſē hañ a mier ſier edr aꝼ mier
Og ſo at eg ſtꝳri mig ecki/aꝼ myck
ſſarra opinberinga/er mier gepiñ ✠ ꝼleiñ
t/einctū/and ſkotans eyrindreke/ ꝼ uer mig
ꝼum ſlꝳr/vpp a þ eg ſtꝳri mig ecki/vm þu
þeꝼi bedit Drottiñ þryſuar/ꝼ hñ viſe i burt
mier/ꝛ hñ ſagdi til min Lat þier nꝳgia mina
puiat miñ kraptr er i breyſkū mattugr ꝼyrer þ
ſē ꝼegnazt hroſa mier mins breyſkleika/ſo
on Kriſtz bygge medr mier ✱ ꝼyre ꝼui em
hugadr i breyſkleikū/i vanuirdingū/i nau
ſoknū/i ꝼreyngingū Kriſtz vegna/ꝼui nꝳr
reyſkr/þa em eg oꝼlugur
em piplverdiñ aꝼ ꝼre hroſan/þar haꝼi ꝼ ier
nu/ꝼt eg ſkyllda lopazt aꝼ ydr/aꝼ ꝼui
nū miñe eñ hiner ꝳdztu poſtular
ſie eckert/aꝼ þui ꝼat eru poſtula
mille/i allre ꝼolinmꝳdi/i taknū
pta verckū/ꝼui i hueriu er ꝼ? at
ar/eñ adrar ſākūdr/nema all
eitta ydr eigi ſialꝼr neitn ꝼūga
glꝳp? Siaet ꝛ eg em reidubu
a til ydar/ꝛ eg vil eigi vera ydr
eigi epter ydru helldr at ydr/
mar nꝳgter ꝼorelldrunū ſam
orelldrarner bornunū 4

✠ (ꝼle
tailazt
ecki gre
holldz
loſtaſer
helldr ſ
agan ꝛ ſ
ng aꝼ d
nū ꝼ ꝼ c
tñ ſē me
da a pin
heingder
toriynde

Eñ eg vil ſem þegnazt gefa mig vt/ z vt g
verda þyrer ydar ſaler huerſu sem eg eſlka
miog/ z eg þo litt eſlkadz verd/eñ latid ſo vera
eg hafi ecki giort ydr þyngſl/helldz mz þui eg
ſlægr/ veidda eg ydr mz ſlægdū/eñ hefi eg no
a talar dreigit þyrer einhuern þra sem eg ſenda
ydar/eg aminta Titum z ſendi med hiñ eirn br.
hefer Tit' nockut tælt ydr/hofu vier ecki i einū
da z i ſomū fot ſporū geingit/ latid ydr nu þie
aptr/ þ vier forſuorum oſſ vid ydr/ vier tolū
Christo þyre gudi

Eñ allt þtta ſkier ydr miner kærusta/til betr
nar/ þui eg ottunzt/ef at eg kem/ þ eg fiñe ydr
ſe ſo sem at eg vil/ z þier fiñit mig ecki/eirnē sē
þier viliet/ſo þar ſie eckert hat/ agg/reidi/ þr
bakmælgi/kuiſ/hroka ſkapz/ z o roe/ ydar a mil
ſo at þa er eg kem/ þ gud nidzlægi mig eñ aptr
nyu hia ydr/ z eg hliote ecka at lida yfuer mor
þiñ er adr hofdu ſyndgazt z ongua yfuer bot gi
du/fyre þñ o hreinleik/ horaner/ z oradvendi se
þz höfa framit

Þrettandi capitule

KOme eg i þridia ſiñ til ydar/ſo ſkal
tweggia edr þriggia votta muñe ſtat
d a aull mala ferle/eg ſagda ydr þ a
fyrer/ z eg ſeige ydr þ fyrer fram/ſ
sem nalægr i añat ſiñ/ z ſkri fa ydr þ
nu til fiarlægr/ſem adr til forna hofd u ſyndga
z ollū hinū odrum/ þui ef eg kem aptr i añat ſ
vil eg eigi ſpara/af þui þier leitid epter/ þ þier ei
huern tima verdit varir þſſ sem i mier talar/ei
añliga Kriſtz sem ecki er breyſkr ydar i mille/
di matugr er medal ydar/ z þott hñ ſie kroſ

ackta/sē geingu vier epter hollozins
dott vier gongū i holldinu þa stridū
epter holldligū plagsid/ þt herskrudt
-[illegible]skaper er eigi holldligr/helldr mattu
[illegible]gudi/til nidrbrotz fire stadpestu/ huat mz
[illegible] briotū þa a setning 2 alla hæd sē at sig
[illegible] i giegn gudz vidr keñingu/2 at herpan
[illegible] alla skynsemd vnder Kristz hlydne 2 erū rei
[illegible] at hepna allra o hlydne/ þa er ydar hlyd
[illegible] pyllð/ Dæmi þier epter alite

[illegible] ...er nockr þar vpp a/ þ hñ sie Kristz/ þa
[illegible] ...þa eitnen þtta hia sialpū sier/ þ/lika sē at
[illegible] ...er Kriste til s° hepru vier eitnen Kriste
[illegible] ...at eg hrosadi mier nockut pramar vt ap
[illegible] ...e mackt sē drottiñ heper oss gepit/ydr til be
[illegible] ...ecki til pordiorpun~ / þa mūda eg po ecki til
[illegible] ...verda/eñ þtta seigi eg vpp a þ þier latid ydr
[illegible] ...kia/sē hepda eg viliat skelpa ydr mz brepū/þ
[illegible] ...au brepl(seigia þr)eru þung 2 sterck)eñ nalægd
[illegible] ...amans er veyk 2 malit porsmanarligt/ huer þ ss
[illegible] ...nar er/ hñ þeinki þ lika sē vier erum mz ordin i
[illegible] ...runū i prauerusie/ s° dirpunzt vier eitnen at
[illegible] ...mz giorningenum i nalægdiñe
[illegible] ...vier dirpunzt ecki at reikna oss edr telia medal
[illegible] ...sē sig sialpuer lopa eñ mz þui þr meta sig hia
[illegible] ...um sier 2 hallda svo einazta nockut vt ap
[illegible] ...alpum þa vnder standa þr eckert/eñ vier hro
[illegible] ...ss ecki yÿuer mal pram Helldr alleinazta epter
[illegible] ...ili þrat reglu þar ed gud heper oss þñ ska
[illegible] ...ed apmetid / at geta nad / ernen allt til
[illegible] ...þuiat vier porum ecki op langt i pra/ svo
[illegible] ...at hepdu vier eigi nad getad allt til ydar/

þui

þui vier erū kōner allt til ydar medr Kristz spiollū/ z hrosū oss ecki fram yfuer ꝥ mal i ligu erfidi/ z vonū nu/nær ydar tru friofga. ydr/ ꝥ vier munū vidara komazt eptet vorre reglu z predika einnen þtta Euangeliū/ þm sē hinu megen ydar bua/ z hrosa oss ecki i þui/ sem med aññar ligre reglu er til buit

xi Capitule

Eñ huer sier hrosar/ sa hrose sier i Drottne þui fyre ꝥ er eingeñ reyndr ꝥ hñ lofar sig sialfr/ Helldr ꝥ Drottiñ lofar hñ/ Gæfi Gud þier þyldut mier litla fauitzku til goda/ at soñu þolit er mier hana til goda/ þui eg vanda vm vid yd med gudligu vandlæti/ þat eg hefi fastnat ydr einū mañi/ so at eg i hädr fellda kriste skirlifa mey eñ ꝥ ottunzt eg/ at lika sem Hoggormriñ tældi Heuu med sine flærædi/ so lika meige z fordiarfaz ydar hugskot/ z af falla i fra þm eindfalldlei sem at er i Christo i þui ef sa sami/ sem til ydar kemr/ predikadi erin añañ Jesū/ þñ vier hofū ei predikat/ eda ef þier medtækit añañ anda/ þañ þier hofdut ecki medtekit elligar añat Euangeliū/ ꝥ þier hofdut ecki medtekit/ þa vmlidu þier þa riettliga.

þat eg helld ꝥ eg sie eigi miñe/ Helldr eñ þr hiner ædru postular eru/ z þott eg sie fafrodr i malinu/ þa em eg þo eigi fafrodr i vidrkeñinguñe þui eg em hia ydr olldungis vel kendr/ eda hefe eg syndgazt i þui ꝥ eg minckada mig/ so at þier vpphefdozt/ þat eg hefi kuñgiort ydr þtta Euangeliū fyre eckert/ z þui hefi eg suipt adrar samkundr z verdlaunin fra þm tekit/ ꝥ eg predikadi ydr/ z þa tid eg var hia ydr nalægr/ z mig skorti/ var eg öngū þungr/ þui mina naud þurft vppfylldu

kunnum ⁊ fiar halldz mõm/allt til a setz tima af
fodurnũ/lika vier eirnẽ/ þa vier vorũ born/ voru
vier þrælkader vnder þessa heims settnigũ Eñ þa
vpp fylling timans var komiñ/ vt sendi gud siñ
son/ fæddañ af kuiñu ⁊ logmalinu vnder vorpiñ/
vpp a þ/ at hñ frelsadi þa sem vnder logmalinu
voru/ so at vier medtækiũ sonarleifdina/ eñ med
þui þier erut bornin/hefer gud sent anda sins so-
nar i ydar hiortu/kallandi/Abba/kæri fader/ so
er þier nu eingeñ þræll meir helldz born ein/eñ eru
þ born/ þa eru þ eirnen arfuar gudz fyre Christũ
Eñ þa/þier þeckitud ecki gud/ þionudu þier
þ m̃/sẽ af natturu eru onguer guder/eñ nu þier ha
fit gud þeckt (ia myklu framar erut af gudi þeck
ter) huernẽ/vendi þier ydz þa vm aptr til þra breys
kra ⁊ vnnd þurftugra settninga huerium þier villiet
nu af   at nyu þiona? Þier halldit daga ⁊ manu-
du helge holld ⁊ artider/eg em otta sleigiñ vm ydr
þ eg hafi(kañ vera) til einskis erfuidat hia ydz/
verit so sem at eg ein/ þt eg em so sem þier
Kærir brædz(eg beide ydz) þier hafit ecki neitt
ein mier giort/ þt þier vitid þ eg predikadi ydz E
vãgeliõ i fyrsta siñ i veykleika epter holldinu/⁊ mi
na freistne/sẽ eg leid epter holldinu/fyre litu þier
ecki nie forsmadut/helldz so sem añañ gudz eingel
medtoku þier mig/Ja lika sẽ Christũ Jesũ/ o hio
hue sæler voru þier i þ siñe/ þui eg ber ydz þ vit
ne/ef mogulig hefdi verit/at þier hefdut ydar au
gũ vt slitid/⁊ gefit mier/em eg þa so vordiñ ydar
ovin/ þ eg seige ydz sañindiñ
Þr vanda eigi vel vm ydz/helldz vilia þr giora
ydz mier fra snuna.so at þier skulut vanda vm þa
Vanuandanin er god/nær hun skier ætid vm hid

 goda

goda/ ꝛ ecki alleinazta þa eg em nalægr i hia ydr

Min kæri barna korn/ þau ed eg eñ nu apꝛ i aħat siñ med angist fædi þangat til/ at Christr myndazt ydr/ eñ eg villda þ eg væra nu hia ydr ꝛ gæti miñe raust vmskipt/ þat eg em sorg bitiñ yfer ydr·

Jidþ· Seigit þ mier/ þier sem vnder logmalinu viliet
i dag vera/ hafi þier ecki heyrt logmalit/ þt skrifat er/ þ Abraham/ hafdi two sonu/ eiñ af Ambattiñe/ ꝛ eiñ af eiginkonuniñe/ eñ sa af Ambattiñe var/ er fæddr epter holldinu/ eñ hñ af eigeñ konuniñe/ er fyrer fyrreheitid fæddr/ huer ord ed hafa andliga meining þat þetta eru þau two Testamenta/ eitt af fiallinu Sina þ er til þrælkunar fæder/ huer at er Agar/ þat Agar heiter i Arabia fiallit Sina/ og strecker sig allt þangat sē nu i þñan tima er Jerusalem/ ꝛ er i þrælkan mz sinum bornum

Eñ hin Jerusalem/ sem er þar vppi/ hun er el gin konan/ huer at er moder vor/ þat skrifat er/ vert glaud hin obyria/ þu sē ecki fædir/ briozt frā ꝛ kalla/ sem ecki ert þungut/ þat hin einsama hefer mycklu fleire born/ eñ hun er mañiñ hefr/ eñ vier kæri brædr erū Ysaacs born epter fyrre heitinu

Eñ lika sem i þñ tima/ at sa epter holldinu v fæddr/ ofsockti þñ sem epter andanū var fæddr/ so er þ nu eirnen/ eñ huat seiger ritningiñ Rek burt Ambattina ꝛ son hñar þt ambatt sonꝛiñ skal ecki erfa mz syne eigen konuñ/ svo erū vier nu kæri brædr/ ecki Ambattariñar born/ helldr eigen konuñar

Fimte Capitule

Sv

Vo ſtãdit nu i þui frelſe/ þar Chriſtr
hefer frelſat oſſ med/ ⁊ latid ecki fęra
ydr aptr i þ þręldoms okit/ Siaet: Eg
Pall ſeigi ydr þ/ ef svo er at þier latid
vmſkera ydr / þa er chriſtr ecki ydr
nyttſamr/ eg vitna eñ ſier hueriũ maña þ aptr/ ſem
ſig lętr vmſkera/ at hñ er eñ nu allt lögmalit ſkyll
dugr at giora/ þier erut kriſte fra ſkilder/ ſẽ fyrer
lögmalit viliet riettlater vera/ ⁊ erut nadiñe fra-
falliner/ eñ vier vonũ i andanum fyre riettlętiſins
trűna/ hueria vier hliotũ at vona/ þat/ i Chriſto Je
ſu gillder huorki vmſkurn nie yfuerhud nockut/
Helldr su trűa sẽ fyrer kęrleikiñ verckar/ þier hlu-
put finliga/ huer aptradi ydr/ ſañleiknũ eigi at hly
da/ þſſi fortala er eigi af hm̃ ſem ydr hefer kallat
Litid ſurdeig/ ſyrir allt deigit

Eg ✠ forſie mig þſſ til ydar i Drottne/ þ þier
munut ecki audru viſ ſiñader vera/ eñ huer ydr vil ✠ Kroſſ
ler/ sa mun bera ſiñ dom/ hñ ſie huer hñ vill/ eñ eg
kęrir brędr/ ef eg predika nu vmſkurnina/ huar
fyre lid eg þa offſoknina/ þa er ⁊ af ſkafin kroſ-
ſins hneyckſlan/ gęfa gud þ þr yrdi ⁊ afſnidner
ſem ydr ſturla/ eñ þier kęrir brędr erut til frelſ
ſins kallader/ einaſta siaet svo til/ þ þier gefit fy
re frelſit/ holldinu eckert til efne / Helldr fyre
kęrleikañ þa þione huer odrum/ þuiat oll laug
verda i einu ordi vppfylld/ J þui/ elſka þiñ naun
ga ſem ſialfuañ þig/ Eñ ef svo er þ þier tonlid ⁊
ſtyggit huer añañ iñbyrdis/ þa siaet til/ þ huer
ydar suelgizt ecki af odrum

Eñ eg ✠ ſeigi/ gangit i andanum/ þa munu ✠ ſtriſ
þier ecki fullkomna holldzins girnder/ þt likamiñ ſtr...

girniſt i moti andanũ/ ⁊ andiñ i moti likamanũ ⁊ þſſer eru huor i moti odrũ/ ſo þier giorit ecki huat þier viliet/ eñ ef andiñ ſtiornar ydr þa eru þier ecki vnder logmalino/ þui holldzins verck eru opinber. ſo ſem at er/ hordomr/ frillu lifnadr/ ſaurlifue/ lauſung/ ſkurgoda dyrckan/ fiolkynge/ fiandſkapr hat// agg/ reide/ þræta/ ſũdr þyckia/ tuidrægne/ ofundſkapr/ mañ drap/ of dryckia/ of ath/ ⁊ þſſu lickt/ vt af huerium eg hefi adr fyrre ſagt/ ⁊ ſeiae eñ nu fyrer/ þ þr ſomu ſem þtta giora erfua ecke gudz rike. Eñ hier i giegn er auoxtr andarins/ kærleike/ fognudr/ fridr/ þolinmædi/ blidleike/ godgirne/ tru/ hoguærd/ hreinlifue/ i giegn ſlikũ er ecki logmalit/ þui þr ſem Kriſte til heyra/ kroſſfeſta ſitt holld med girndum ⁊ til hneigingum ✱

Sietti capitule

[...]inntan
[...]u dag

E Yrſt ✱ vier lifũ i andanũ/ þa gongũ ⁊ eirnen i andanũ/ ⁊ verum eigi agiarner hiegoma dyrd/ huer añan iñbyrdis at reita ⁊ at ofunda. Kærir brædr/ ef madriñ verdr i einhueriũ glæp hindradr/ þa leidriettid hñ mz hoguærum anda þier ſẽ erut andliger/ ⁊ haf gaath a ſialfũ þier þ þu verdir eck i freiſtadr. Eiñ beri añars byrdi/ ⁊ ſo munu þier vpp fylla Kriſtz logmal/ eñ ef eiñ huer lætr ſier þt ckiaſt hñ ſie nockut (ſem hñ er þo eckert) ſa tæler ſialfuañ ſig/ huer eiñ reyne ſin eigẽ verck/ ⁊ þa man hñ a ſialfum ſier hroſan hafa/ ⁊ eigi a einum odrum/ þt huer eirn man ſina byrde bera

Eñ ſa er leidriettr verdr med ordinu/ hañ byte hm̃ allz hattudum audæfum ſem hañ leidrietter/ farit eigi viller vega/ gud lætur ecki at ſier hæda/ þui huat madriñ ſaer nidr/ þ man hañ vppſkera

hue

huer a holldit saer nidr/sa man aþ holldinu ſkad ſemi vppſkera en̄ huer i andanū nidr ſaer/sa mū aþ andanū vppſkera eliþt liþ/ þreytunzt vier ei- gi gott at giora/ þat at ſinū tima munu vier eirnen oþrotnandi vppſkera/ þyrſt vier hoþū nu tidina/ þa giorum gott huertū mañi eirna meſt þm̄ sem er truariñar heim kyñe *

Sieer? Hue morg ord eg ſkrifadi ydr mz eig giñe hendi/ þed ſig vilia þackneſma giora epter holldinu/ þr þuinga ydr til at vmſkerazt/ einazta vpp þ þr verdi eigi med kroſſi Kriſtz oþ ſockter/ þt þr ſialþuer sē ſig lata vmſkera hallda ecki log- malit/Helldr vilia þr þ/at þier latid vmſkera ydr s° at þr meigi hroſa ſier aþ ydru holldi/en̄ þiarre miec ſie at hroſazt/nema einazta J kroſſi vorſ dro- ttins Jeſu Chriſti/ þyre huern mier er heimrin̄ ꝑeſtr/ ɜ eg heimenū/ þt i Chriſto Jeſu duger huor ki vmſkurn nie yþuer hud nockut/Helldr ny ſkep- na/Og s° marger sē epter þſſari * reglu gāga yþ uer þm̄ ſie þridr ɜ miſkun̄/ɜ yþuer Jrael gudz/H- er epter giort mier eingen̄ meire mædu/ þt eg ber ſaþnan benlar Drottins a minum likama/ Nad vors Drottins Jeſu Chriſti ſie med ydrū anda kæ- rir bræðr Amen

¶ Til þra i Galatia ſendr aþ Roma.

Formale yfuer S. Pals piſtil til Epheſios

Þſſim piſtle keñer hiñ heilage Pall/J þyrſtu huat Euangeliū er/at þ ſie allei- nazta aþ gudi þyrer eliþ ar allder þyre hugat/ ɜ þyrer Chriſtū/ þorþ ienat ɜ vt geingit/s° at aller þr sē þ a trua verdi

hiñ rictt

* (R. þſſi weg eigi ma domr/ þ Ea ɜ truā ſtū/ ɜ bent e ſarē a likama dr allz tud pı vier be re chriſ ker.

riett verduger/fromer/ lifandi/ hialpliger/ z a
logmalinu/syndiñe/ z daudanū frialser/ Þtta gior
ir hñ nu fyrer þa þria hina fyrstu capitula

Epter þ keñer hñ at fordazt þa hia lęru/ z m
ña bodord/ þau sem med iñ fęrd verda/ vpp þ/ at
vier blifum vid eitt hofut/ orugger/ riettfallner/ z
verdum alleina fullkõner i Christo/ af hueriu
vier hofum þ algiorliga/ sᵒ at vier þurfū emski
vtan hñs/ þ giorir hñ i fiorda capitul a

Sidan keñer hñ at idka truna/ z audsyna med
godum verckum/ z syndir at fordazt/ z med and
ligum vopnū at beriazt i gegn dioflinū/ vpp a þ
vier gętum fyre krossin̄ stoduger stadizt i voninē

S.Pals pistill til Ephesio

Fyrste Capitule

Jacobs messu

PAll apostuli Jesu Christi fyre guds
vilia Þiñ heilogū sē eru til Ephe
so z truudum a Christum Jesum
✠ Nad sie med ydr z fridr af gu
vorū faudr/ z Drottne Jesu Christo

Blezadr ✠ sie gud z fader vors Drottins Jesu
Christi sa oss hefer blezat mz allz hattadri and
ligre blezan i hīneskre audlegd/ fyre Christum/ sᵒ
sē hñ vtvaldi oss fyre þañ sania/ adr eñ verolldin
var grundvollut/ þ vier skylldū vera heilager z o
strapfanliger fyre hiñ/ i kęrleikanū/ z hefer fyr
hugat oss i sonarleifdina til sialfs sins fyre Jes
Christum / epter þocknan sins vilia/ til lofs siñ
dyrdarligre nad/ fyre hueria hñ hefer oss þack
nęmta giort i sinū elskuliga syne.

J hueriū vier hofū endrlausnina/ fyre hñs blod
sē er syndañā fyrer gefning/ epter rikdome hñs nę
dar/ sē oss er gnogligaña vt skipt i allz hattudum
visdomi z forsialeik/ z hefer oss vita latid leyndar

dō ſinſ vilia/epter ſiſſe þocknan ⁊ heþer þn̄ ſama h
ar þrā́ þlutt þyre hn̄ þ hn̄ ydr predikadr/þa vpp
þylliḡ timañs væri komin/vpp a þ at hn̄ vppriette
alla hluti i Kristo/bædi þa sḗ a hinū ⁊ a Jordu eru
þyre hn̄ sialþuañ/þyre huern vær erū eirnē til arþ
ſkiptis kōner/vier sḗ erū adr þyreþrā́ þyre huga
der/epter þorsio þſſ sḗ alla hluti verck̄/epter radi
ſins vilia/vpp a þ vier ſieum hn̄s dyrd til loþs/
ſem adr þyre þraiñ vonum vpp a Christum
Þyrer huern þier hapit heyrt/sañleiksins ord
sḗ er Euangeliū aþ ydnare ſalu hialp/ þyre huert
(eþ þier truit)erut inſiglader mz heilogū þyre heit
zins anda/sa ſem at er pantr vorrar arþ leiþdar/
til endrlauſnar/ sº at vier erū vordner hn̄s þaſt
eign til loþs hn̄s dyrdar
Hu þyre eg eirnen/epter þui at eg heþi heyrt hia
ydr vt aþ þre tru a Drottiñ Jeſū ⁊ aþ ydrū kærlei
ka til allra heilagra/þa læt eg eigi aþ þack̄ at gio
ra þyre ydr ⁊ miñanzt ydr̄ i minū bænum/ þ gud
vors Drottins Jeſu Christi dyrdariñ̄ þader geþi
ydr viſdōſins ⁊ vpp birting̃ anda/til hn̄s eigiñar
vidr kēñing̃ / ⁊ vpp lyſe augu ydnars hugſkot/þ
þier meigit vita/huer þat ſie von ydr̄ kallanar/
⁊ huer þat ſie rikdomr hn̄s dyrdarþullr̄ arþleiþ
dar til ſiña heilagra/⁊ huer þat ſie hin yþuer gn
anliga ſtærd hn̄s kraptar vid oſſ/vier ſem truū/
epter verckan hn̄ſ volldugs ſtyrckleikſ/ ſem hn̄ he
þer verckat i Christo þa hn̄ vppuackti hn̄ aþ daud
a ⁊ ſetti til ſiñ̄ hægri handar a hinū/yþuer allañ
hoþdingſkap/vallds ſtiett mackt/⁊ herra dō/⁊ allt
huat neþnazt ma/eigi einazta i þſſari verolld hell
dr i lapa vel i til komandi/⁊ alla hluti heþer hn̄ hm
vnder þætr lagt/⁊ ſett hn̄ hoþut yþuer allañ ſoþnu
diñ/huer at er hn̄ſ likame/ ⁊ þylling hūſ ſem alla
hluti i ollū vppþyller

S.Pals piſtil

Annar Capitule

Ogeirnen ydꝛ þa þier vorut dau[illegible]r/ fyrte afbrot ⁊ ſynder i huerium þier h[illegible]it for- dum daga gengit/ eptir hætti þeſſar verálll dar/ ⁊ epter þeim hofdingia ſē i loptinu Drottnar/ ſē er epter þm̄ anda/ er a þeſſa ri tid hefer ſina verckan i bornū vantruarin̄ar/ me dal huerra vier hofū aller fordū haft vort at hæ fi i girndum vorſ holldz/ fremiandi holldzins ⁊ hugſkotzinſ vilia/ ⁊ vorū af natturu born reidinnar lika ſo ſem hiner adrer

En̄ gud ſa audigr er af miſkun̄/ fyrer ſina myck la elſku/ þ hn̄ hefer oſſ med elſkat/ þa vier vorū dauder i ſyndunū hefer hn̄ giort oſſ lifandi medꝛ Kriſte(þt af nadine eru þier hialpliger vordner) ⁊ vppuackt oſſ medꝛ hm̄ ⁊ ſett oſſ medꝛ hm̄ medal hi- neſkra i Christo Jeſu/ vpp a [illegible]m̄ andſyndi i epter kōandi aulld yfuer gnæfanligan̄ rikdō ſin̄ nad / fyrte ſina godgirne vidꝛ oſſ i kriſto Jeſu/ þt af na din̄e eru þier hialpliger vordner fyrer truna/ ⁊ þeckí af ydꝛ/ gudz gafa er þ/ eigi af verckunū/ ſo at ein gen̄/ hoꝛſe ſier/ þt vier erū hn̄ſ/ verck/ ſkapader i chri ſto Jeſu til godra vercka/ til huerra at gud hefer oſſ adꝛ fordū fyrte buit þ vier ſkyllodū þar in̄e ganga.

Huar fyrer at verit þeſſ min̄ager/ þ þier/ ſē ford- um daga vorut heidnar þioder epter holldino ⁊ yf ner hud kollat af þm̄ ſē kallader eru vmſkurn ept- er holldino ſem med hendin̄e ſkier/ þ þier vorut [illegible] þan̄ ſame tima an kriſtz framādi ⁊ fraſkilder bor gar riette Jraels/ ⁊ o kender af Teſtamento fyrte heitzins/ af þui þier hofdut eckert hop/ ⁊ vorut an gudz i þeſſim heime/ en̄ þier ſem i chriſto Jeſu erut/ ⁊ fordum vorut i fiarſka/ þa erut nu na[illegible] ger vo rdner fyrer blod chriſti [illegible]t ha[illegible]

Þuiat hañ er vor fridr/sa vt af huoru tueggiũ giorir eitt ꝛ af hefer brotid þñ tungard/sem þar var mille/ i þui/ ꝥ hñ burt tok fyrer sitt holld/ þañ o vinſkap sem fyrer logmalit var i bodordunũm til ſettr/ſo at hñ ſkapadi af tveimr eiñ nyiañ mañ i ſialfũ ſier/ ꝛ giordi ſo frid ꝥ hñ forlickte huoru• tueggiu vid gud i einum likama fyre kroſſiñ/ ꝛ deyde ſo o vinſkapiñ fyre ſig ſialfuañ/ ꝛ er komiñ ꝛ kuñgiordi ydr i euangelio þañ frid/ydr ſẽ vorut fiarre ꝛ hinum ſẽ nærri voru/ ꝥt fyrer hañ hofũ vier huorertueggiu at gãg i einũ anda til fodrſins

So eru þier nu eigi meir geſter ꝛ framandi/heilldr ſamborgar meñ heilagra ꝛ gudz heima meñ/ vpp bygder yfuer grunduoll poſtula ꝛ ſpamaña þar Jeſus chriſtus er hyrningar ſteiñiñ/a hueriũ aull vpp byggingin i eitt ſaman ſett/vegr til heilagr muſtieris i Drottne/vpp a huern þier verdit eiñen med vpp a bygdir til gudz i budar i andanũ

Þridie capitule

Var fyrer eg Pall bandinge chriſti Jeſu fyrer ydr heidingia/at þui þier hafit heyrt vt af embætti gudz nadar/ þre mier er til ydᵉ gefiñ/ ꝥ mier er kuñr vordiñ þſſi leyndr domr fyrer opiberũ (epter þui eg hefi adr hid allra ſkyttzta ſkrifat)ꝥ þier ef þier læſut ꝥ kuñit at merckia miñ ſkilnig i leyndar domi Chriſti huer ecki er fordũ mañaña ſonũ kuñ giordr/ſo ſẽ nu er hñ opinberadr hñſ heilogũ poſtolũ ꝛ ſpamõm fyrer andañ/ ꝥ at hiner heidnu eru ſãarfuar ꝛ ſãlifuader ꝛ hlut takẽdr hñſ fyrer heitz i Chriſto fyre Euãgelion huers þienare eg em vordiñ/epter gafu gudz nadar/ſẽ mier er gefin/epter hẽſ vollduga krapti

Mier hinū ſidzta medal allra heilagra er gefin þſſi
nad/ þ eg kuñgiorda medal heidiña þioda þñ o vt ſpyri
anligañ rikdō Criſti/ ꝛ vpp at birta hueriū mañi/ huer
þ͛ ſie ſā eign leyndardōſins/ ſē af veralld͛ vpp hafi er
gudi hulin verit ſa alla hluti hefer ſkapat fyrer Jeſum
Chriſtū/ vpp a þ hñ kuñgiordizt nu hofdingiū ꝛ herradō
mū a hīnunū/ fyrer ſofnudiñ/ þa margfallda ſpeki guds
epter fyrer hyggiuñe fra veralld͛ vpp hafi/ ſē hñ hefer
audſynt i Chriſto Jeſu vorū Drottne fyrer huern vier
hofū dioꝛfung ꝛ at gāg i ollu trauſti/ fyrer truna a hñ ❧
fyrer þui bid eg ꝫ þier tregizt ecki/ vegna miñ͛ hormūg͛
i ſu ſē eg þoli fyrer ydr/ huer yd͛ dyrd er   Hu͛ fyrer eg
beygi min kne/ fyrer fodr vorſ drottins Jeſu chriſti/ ſa ſē
riettr fader er yfuer allt huat fader kallazt a hīnū ꝛ a
iordu/ at hñ gefi ydr krapt epter rikdōi ſiñ͛ dyrd͛/ at ſtyr
kiazt fyrer hñs anda i hinū iñra mañi/ ꝛ lata Chriſtū
fyrer truna bua i ydrū hiortū/ ꝛ fyrer kęrleikiñ iñrętazt
ꝛ grūduallazt/ ſ° at þier męttud hondla mz olluñ helgū
Huer þ͛ ſie vidd/ ꝛ leingd dypt/ ꝛ hęd/ ꝛ at vita eirnen
kęrleika Kriſtz/ ſē þo alla vidr keñing yfuer geingr/ ſ° at
þier vppfylldizt mz allz hattadri gudz gnęgd.
En hm/ ſē mattugr er alla hluti yfuer gnęfalig͛ at gio
ra/ helldr eñ vier bidiū edr ſkilium/ epter þm krapti ſē i
oſſ verckar/ þm ſama ſie dyrd/ i ſafnadinū ſa Chriſto
Jeſu er vm all͛ allder allda at eilifu Amen ❧   iiij Ca.

SVo ❧ amiñe eg ydr nu/ eg bandīge i drottne at þier
er gangit ſ° ſē verdugt er ydvare kallan/ þ͛ þier
erut iñe kallader/ mz ollu litelęti ꝛ hogųęri/ ꝛ mz
þolin męði/ ꝛ vmlidit huer añan i kęrleika/ ꝛ verit koſt
gęfner at hallda eindregne i andanū fyrer band fridar
ins/ eiñ likame/ ꝛ eiñ andi/ ſ° ſē at þier erut kallader vpp
a eina vō ydr͛ kallan͛/ eiñ drottiñ/ ein trua/ ein ſkirn/ eiñ
Gud ꝛ fader allra ſa ſē at er yfuer ydr ollm̄ ꝛ fyrer ydr
ollm̄/ ꝛ i ydr oll m̄ ❧
En einū ſier hueriū vorū er gefin nad/ epter męling

giafu Christi/huar fyre at hñ seiger/ Hñ er vpp farinn/
heidina ꝛ hefer herleidiŋgina at herfangi tekit/ ꝛ mönn He
gafz gefit/ eñ þ hñ er vpp farinn/ huat er þ/ vtan þ hñ er din
ador nidr stiginn i hinar ydztu alfr iardar/ sa er nidr er na
stiginn/ þ er/ hñ er sa sami sẽ vpp er farinn yfuer alla himer s
na/ vpp a þ hñ alla hluti vpp fylldi Og suma hẽ din
fer hñ sett til postula/ eñ suma til spamaña/ suma til da
gudz spiallara/ suma til hirdara ꝛ læifedra/ s° at hiner añ
elogu sie fullköner i verck þess embættis þar sẽ likame sa
Christz verdr vpp a bygdr/ þ til vier komũ aller i eindrægni
ne truarinnar/ ꝛ vidrkeñing gudz sonar/ ꝛ fullgiordr mã na
verdũ/ sa hñ er i mæling fullkōins alldrs christi/ s° þ
at vier sieũ eigi leingr born/ ꝛ latũ hrægra oss ꝛ feykia af kun
allz hattudũ vinde lærdōsins/ fyrer pretiskap ꝛ vnder ecki
hyggiu mañaña/ þar med þr a stunda oss at villa hall
Verũ helldr sañleiknũ epter fylgiandi i kærleikanũ/ ꝛ oss n
vogrũ i ollu a hm̃/ sẽ at er hofudit/ christr/ a huerium allr at h
likaminn saman teingizt/ ꝛ eiñ limr a odrũ heingir/ fyrer leida
alla lidu/ huar af huer odrũ hialp veiter/ epter verckt
huerssẽ eins lims i sinni mata/ ꝛ giorir þ at likaminn vegr
til siñar eiginñar betrunar ꝛ þ allt i kærleika
So seigi eg nu ꝛ vitna i drottni/ at þier gangit eigi leingr
so sẽ at hiner adrer heidingiar / i hiegōleik sins hugskotz/
huerra hugskot formyrkuat er/ ꝛ eru añarliger fra þui
life sẽ af gudi er/ fyre þa fauizku sẽ i þm̃ er/ ꝛ blind
leik sialfs þra hiarta/ huerier von lauser eru/ ꝛ sig gafu
lausung ꝛ frōdu allz hattadan o hreinleik med agirne
Eñ þier hafit ecki s° numit Kristũ/ ef þier hafit añars
þ hm̃ heyrt/ ꝛ erut i hm̃ lærdir/ huersu þ sañindin eru i
So Kaf leggit i fra ydr epter fornne bieytne (Jesu.
inñ gamla mañ / sem sig fordiarfar i girndum villu
domsins/ eñ forniyit ydr i anda ydnars hugskotz/ ꝛ fœ
klædizt þeim nyia mañi sem epter gudi er skapadr
i sañarligu rietlæti ꝛ heilagleik / Huar fyr
afleggit lygar ꝛ talit sañleik huer vid siñ naunga/

Þat vier erũ inbyrdis huer aññars limr/ Reidizt
Psal.iiij syndgizt ecki/latid eigi ſolina vnder ganga yfir
yduare reide/ gefit ꝛ eckert rum fiandanũ/ Hier
ſtolit hefer/ſa ſtele nu eigi meir/ helldr erfuid
afli med hondunum huat godz ligt er/ſo at hñ
fi at gefa þm̃ sem þurfuger eru *
Latid ongua vonda rꝍdu fram fara af yd
muñi/ Helldr huat nytſamligt er til betrunar/
sem þaurf giorizt/at ꝥ ſie þacknꝍmiligt at he
ꝛ hryggut ecki heilagan anda gudz/ ꝥ kier
med innſiglader vpp a dag endr lauſnariñar/a
beiſkleike ꝛ grimd/reidi/hropan ꝛ gud laſtan/
lãgt i fra ydr ſãpt allri illzku/eñ verit inbyrdis
er vid aññañ/vingiarnliger ꝛ aſtudliger ꝛ fyrer
fit huer odrum/lika ſo ſẽ at gud hefer fyrer ge
ydr i Christo Fimte Capitule

Þridia ſu
ſu dag a lan
ga foſta

SVo * verit nu gudz epter fylgiar
sem kꝍruztu born/ꝛ gangit i aſtſem
lika ſo ſẽ at Kriſtr hefer oſſ elſkat
ſig ſialfuan vt gefit fyre oſſ til for
fꝍringar ꝛ offrs gudi i sꝍtleiks il
eñ frillulifue ꝛ allañ o hreinleik edr a girne/l
eigi af ydr ſeigiazt/ſo sem at heilogũ hꝍfer
ñarlig ord ꝛ fifilſligt hial/ eda keſkne/ huat
heyrir ecki/ Helldr myckla framar þackar gio
þui ꝥ ſkulu þier vita ꝥ eingeñ frillulifuis m
edr o hreiñ/eda agiarn (huer at er ſkur goda
nare) hefer arftoku i riki Kriſti ꝛ gudz/latid o
uan villa ydr mz o nytſamligũ fortolũ/ þui ꝥ
ꝥ kemr reidi gudz yfuer born vantruariñ /af
verit eigi ſra hlut takarar/ Þat þier vorut ſo
myrkr/eñ nu eru þier lioſ i Drottni
Gangit ſo sem born lioſſins/þui auoxtr
ſin

s/er allz hattud god girne/riettlæti ꝛ ſannleikr ✠
ꝥ reynit huat þar þacknæmt ſie Drottne/ ꝛ hafit
ekert ſamlag vid o frioſamlig verck myrckuñar/
ſtraffit þau mycklu helldr/ þui huat heimoligt
er af þm/ er ſkamarligt at ſeigia/ eñ allt ꝥ ver
opinbert/ nær ꝥ verdr af lioſinu ſtraffad/ þi
huat opinbert verdr ꝥ er lioſ/ fyrer þui ſeiger
vakna þu ſem ſefr/ ꝛ riſ vpp af dauda/ ꝛ Krt
mun svo vpp lyſa þig
Svo ✠ Siaid nu til/ ꝥ þier gangit grandvar
eigi s° ſem fauiſer helldr s° ſem viſer/ ꝛ ſkic
ydr i þre tid/ þat þer vond tid/ fyre þui/ verdit ✠ rr ſuñu dag
i g alauſer/ helldr ſkiliandi huat vilie Drottins
Og dreckit ydr eigi Vindruckna/ þui þar af ke
ſaurugt lifuerne/ helldr vppfyllizt i anda ꝛ ta
huer vid añañ af pſalmũ ꝛ lofſongum/ ꝛ andl
kuædũ/ ſyngiet ꝛ ſpilit Drottne i ydrũ hiortũ/ ꝛ
git þacker alla tima gudi ꝛ faudr fyre alla hlu
nafni vors Drottins Jeſu Chriſti/ ꝛ verit hu
odrum vnder gefner i gudz otta
Konuñar veri ſinũ bændũ vnder gefnar/ s° ſẽ
Drottni/ þat madriñ er kuñuñar hofut/ lika s° ſẽ
Kriſtr er ſafnadarins hofut/ ꝛ hñ er frelſare ſins
kama/ eñ lika s° ſem ſofnudriñ er nu Kriſte vn
dergefiñ/ s° ꝛ eirnen konuñar ſinũ bændũ i ollu/
ier meñ elſkit ydrar húſfreyiur/ lika svo ſẽ Kriſte
kadi ſofnudiñ/ ꝛ gaf ſig ſialfuañ vt fyre hñ/
vp aꝥ hañ helgadi hñ/ ꝛ hreinſadi fyre ſkirnar
neñ i ordinu/ svo at hñ til bygge ſier ſialfũ dyrd
ga ſafnan/ ſem ongua fleckan ne hrucku edr ꝥſſ
hefdi/ helldr ꝥ hun ſie heilog ꝛ o ſtraffanlig
Svo ſkulu ꝛ meñirner elſka ſinar eigin konur
ſina eigiñ likame/ huer ſina eigen konu elſkar/

hn̄ elskar sig sialfan/ þui einginn hefer vm alldꝛ
sitt eigit holld hatad/helldꝛ nærir þ ⁊ fostrar/svo
sem at Drottinn fofnudinn/ þt vier erum limer hn̄s li‑
kama/af hn̄s holldi ⁊ af hn̄s beinum/Huers vegna
mun madꝛinn forlata fodꝛ ⁊ modꝛ/⁊ nalægiazt sin‑
na eigin kona/ ⁊ þau two munu eitt holld vera
leyndꝛ domꝛinn er stor/en eg seigi af Christi ⁊ saf
Hier mein nadinum/ þa elski þier þo huer sem einn/sina eigin
hn̄ lika s° konu sem sialfuann sig/en konann ottizt manninn
hiónin ha Siette Capitule
alla hluti ÞJer born verit hlydug ydrum forelldrum
eiginliga/. i drottne/ þat þer riettuisligt/ heidꝛa
sie ⁊ lika þu faudꝛ þinn ⁊ modꝛ þ er hid fyrsta
ydꝛ kriste ⁊ bodord sem fyre heit hefer/ s° at þier
hennar sannan vegne vel/ ⁊ siert langær a Jordu/ Og þier fedꝛ
skulat eigi egna ydꝛ born til reide helldꝛ alit þau
vpp i sidsemd ⁊ aminningu til Drottins
Þier þionustu menn verit hlyduger ydrum likamli
gum drottinum med otta ⁊ skialfta/i ein falldleik
ydꝛars hiarta/ svo sem Christi/eigi alleinazta
med/ þionustu fyre augum/ s° sem mönnum
til þocknunar / helldꝛ s° sem þionar Christi
þ þier giorit þiann gudz vilia af hiarta m: godu
huga/latid ydꝛ þikia s° sē þier þionit Drottni ⁊
eigi mönn/ ⁊ vitid/at huat sem huer einn giorit gott
þ mun hn̄ af drottne medtaka/huort hn̄ er þræll
edꝛ frelsinge/og þier Drottnaner giörit eirnen þtta
hid sama vid þa/ ⁊ epter latid ognūnar/vitandi eit
n..z þ ydꝛar Drottinn er a himnum/ ⁊ þ hia honum er
eckert mann greinar a lit
xxi sunnu Huat ✠ at auk er miner brædꝛ/styrckizt i Drot‑
dag. ne ⁊ i mætti hans kraptar/i klædit ydꝛ gudz hers
kruda/s° at þier getid stadit i giegn vmsatum Diof‑
ulsins

[illegible]s/ þat vier hofum eigi vid holld ꝛ blod at ber
iazt/ helldr vid hofdingia ꝛ vollduga/ sem er vid
drottna veralldarinnar/ þr ed i myrckrum þessarar
veralldar drottna/ vidr illzku andana vnder him
nunum/ Huar fyrer þa hondlit gudz hernesskin/ so
at þier getid i moti stadit a hinum vonda deige/ ꝛ
verit i ollum ydrum verckum fulgiorder

So standit nu/ vmgyrdit ydrar lendar mz sann
leiknum ꝛ i skrydder mz brynıu riettlætisins/ ꝛ vm
fætrna skofatader medr Euangelio fridarins vpp
a þ þier sieut fyre buner/ en vm fram alla hlutt
þa hondlit skiolld truarinnar/ mz huerium þier kunnit
vt at slockua oll elldlig skeyti hins prett visa/ ꝛ grie
pit hialm hialpræđisins/ ꝛ suerd andans/ huert at
er gudz ord * ꝛ bidiet iduliga i allre naud þurft/
med bænum ꝛ beidne i andanum/ ꝛ þar til vakit med
ollu stadfesti ꝛ akalli fyre ollum helogum ꝛ fyre
mier vpp a þat mier gefizt þ ord med dristugre op
nan munns muns/ so at eg mætta kunngiora leyndann
dom Euangelions/ huers sendi bodi og em i festinne
so at eg meigi diarfliga þar inne hondla/ ꝛ so at
tala sem til heyrligt er

En þ at þier vitid einnin/ huersu haattad er vm
mig/ ꝛ huat eg giori/ þ kann Tychicos minn kæri bro
der ꝛ trur þienare i Drottne kunngiora ydr allt sa
man/ þt eg hefi sent hann til ydar vegna þess at þier
vissut huernen oss/ vegnadi/ ꝛ þ hann hugsualadi ydr
um hiortum/ fridr sie brædrunum/ ꝛ kærleikr med
trunne af gudi faudr/ ꝛ Drottne Jesu Christo Nad
sie med ollum þeim sem elska vorn Drottinn Jesum
Christum hreinferduglıga AMEN

Skrifadr af Rom til þra i Epheso
medr Tychicon

J Fy

Formale yfuer S. Pals piſtil til Philippenſes

Þeſſin piſtle lofar ⁊ amiñer hiñ heilagi Pall þa Philippẽſes þ þr ſkulu bliua ⁊ a framm fara i trwñe/⁊ aukazt/i kærlei kanũ/eñ.mz þui hiner folſku Poſtular ⁊ verckaña læreñdr/þa giora trwñe ꝼ tid ſkadſemi/ varar hñ þa vid þm inu ſomũ ⁊ ti ar fyre þm marghattada predikara/ſuma goda ſuma vonda/eirnen ſialfuañ ſig/⁊ ſina lęriſueina Timotheũ ⁊ Epaphroditon þtta ſtarfuar hñ nu i hinũ fyꝛſta ⁊ odꝛum Capitula

J hinum þridia bꝛrt ſkufar hñ þ ſomalauſt maña riettlæti/ſẽ fyre hina folſku poſtula kent ⁊ halldit verdꝛ/ſetiandi ſig ſialfuañ til epter dæmiſ/ſa ſem i ſliku riettlæti vegſamliga hefdi lifat/ ⁊ halldi þar nu þo eckert af/fyre Chriſtz riettlætis ſaker/ þt þꝛ hiner gióra magañ at gudi/⁊ eru o vi ner kroſſins Chriſti

J fiorda amiñer hñ þa til fridar ⁊ til eins godz augſyneligs ſid ferdis/huer vid añañ/⁊ þacker þm fyrerþra gafꝛ/er þꝛ hofdu ſent hm̃.

S. Pals piſtil til Philppenſes

Fyrſti Capitule.

Pall ⁊ Timotheus þionuſtu meñ Jeſu Chriſti

Ollũ heilogum i Chriſto Jeſu til Philippenſes/ſamt byſcupum ⁊ þienurũ.

Nad ſie med ydꝛ ⁊ fridꝛ af gudi vorum faudꝛ/ ⁊ Drottne Jeſu Chriſto

Eg þacka gudi minu/so opt sem eg hugsa ydr
huat eg giori alla tima i minu bænu fyre ollum ydr
z þa bæn giori eg mz fognudi (yfuer ydru samla
gi i Euangelio/i fra hinu fyrsta deigi/allt til þessa ✠ xxij
Og eg ✠ em þess hins sama i godu trausti / at dag
sa sem i ydr hefer vpp byriat hid goda verkit/ hann
muni þat z einnen fullkomna allt at þi dag Jesu Chris
ti/so sem at mier er vel heyriligt/ þ eg halldi af ydr
ollum i þenna mata/ þt eg hefi ydr i minu hiarta i þes
sum minu fiotru huar ine eg forsuara z vernda þet
ta Euangelium/huar af at þier erut aller nadarinn
ar hlut takarar medr mier

Þt gud er minn vottr/ huersu þ mig forleinger
af hiartans grune i Christo Jesu epter ydr ollum
z þess sama bid eg þ ydar kærleike audgizt æ me
ir z meir i allri vidr kenning z allri raun/ so at þier
meigit reyna huat bezt er/vpp a þ þier sieut skirer
z o hindrunarliger allt vpp a þi dag Christi /
vpp fyllter auegxti riettlætisins sem er fyre Jesum
Christum i ydr skied til dyrdar z lofs gudi✱

En þ leat eg ydr vita kæri brædr/huat mig er
yfuer komit/at þ er til meire algiordar skied Euan
gelio/so at min fiotr i Christo eru opinskar vordin
i ollu þing husinu/ z hia þem ollum odrum/ z mar
ger brædr i Drottni feingu hugar styrck af minu
fiotru/ þess diarfligar þ ord at tala vtan hrædzlu
Seneliga sumer þa predika Kristum fyre hatr z þræ
ta saker/enn sumer vt af godri meining/ þr hiner
kungiora Christum af hatre z eigi hreinliga/ þt þr
meina/ þ þr geti minum fiotrum nockra hormung
til lagt/enn þesser vt af kærleika/ þt þr vita þ eg ligg
hier til forsuars Euangelij

Enn huernen skal þ þa fara/ þt kriste verdi mz
i alla

ſkꝛ hattudu moti kungiordꝛ/huortꝥ ſkiet i rietta᷑ mata/eda pyre til pellis ſaker þa gled eg mig þo þ᷑ iñe/⁊ vil mig eirnen gledia/ þt eg veit at þ it ſama mũ mier palla til hialpræðis/pyre yðra b..n/ ⁊ py re til ſtyrcking Jeſu chriſti anda/sem eg ol.dungiſ væntí/ ⁊ vona ꝥ eg verdi i ongri grein ſkamaduꝛ/ helldꝛ ꝥ kriſtꝛ med allri diorpung ſo ſē allt hingat til/lika ⁊ eirnen nu mycklaðꝛ verdi a minũ likama/ ſie ꝥ pyrer lipit eda pyre dauðañ/ þt kriſtꝛ er mitt lip ⁊ dauðiñ er min auiking

Eñ mz þui/ꝥ i holldino at lipa þienar meir t᷑ a uagxtar at apla þa veit eg eigi huort eg ſkal kio ſa/ þt huorutueggia ſtæþlar mig harðliga/eg hep girnd a pra at ſkiliazt/ ⁊ hia chriſt at vera/hua eirnen mycklu betra væri/eñ ꝥ er mycklu naudſyn ligra i hölldinu at blipa pyre yðar ſaker/ ꝥſ tre ſtandi/ꝥ eg muni blipa hia yðꝛ/ ⁊ vera yðꝛ oll til pramkuæmdar ⁊ til truariñar gledi/vpp a ꝥ þ er meigit miog hroſa yðꝛ i chriſto Jeſu a mier/þ ter mina til komu apti til yðar

Gangit ſem verdugt er Euangelio Chriſti/vpp a ꝥ/huort helldꝛ eg kem at ſia yðꝛ/eda em eg pi arlægꝛ/at eg meigi ꝥ ap yðꝛ heyra/at þier ſtandit i einũ anda/ ⁊ eiñe Salu/ ⁊ med oſſ beriezt i tru ꝥſſ Euangelij/ ⁊ latid aunguaneiñ blygða yðꝛ ap motſkondurunũ/huert at þm̃ er pullſauk pyre d.. ning ⁊riñar/eñ yðꝛ heilſugiaparinar/ ⁊ ꝥ ſama a guði/ þat yðꝛ er ꝥ gepit/ pyre Kriſtus ſaker/ eigi allein ⁊zta ꝥ at giora/at þier a hñ truit/ helldꝛ eir nen hñs vegna lidit/ ⁊ hapit þa ſomu barattu ſem þier hapit a mier ſied/ ⁊ nu pra mier heyrit

Añar Capitule

DVi fyrst hia ydr er nu hugsualan i Christo/ fyrst þar er huggan kærleik sins/ fyrst þar er sameign andans/ fyrst þar er hiart groin ast semi & mis kuñsemi/svo vppfyllit miñ fognud/ þier sieut einlñar lundar/hafandi hiñ sama kær leika/ verandi samhugader & eins siñader/ eckert giorandi fyrer ofund edr hiegoma dyrd/ helldr fyre litelæti. Halldit huer sem eiñ/añañ ædra/eñ sig sialfuañ/ & hüer eiñ lite eigi vpp a þ huat hans er/ helldr vpp á þ huat hins añars er

Huer Meiñ sie so siñadr/ sem Jesus Christus var/huer þo ed var gudz i mynd/hiellt hñ þ þo ecki fyre neitt ran/Gudi likr at vera/helldr minnka di hñ sig sialfuañ/ & tök a sig mynd eins þions/ vard likr ödrũ mõm/& at hegdan fundiñ sẽ madr litelætti sig sialfuañ & vard hlydugr allt til dau da/Ja allt til krossins dauda/fyrer þui hefer gud vpphafit hñ/& gaf hm̃ nafn/ þ yfuer ollm̃ nofn er/ so at i nafni Jesu skulu sig beygia oll kne sẽ a himnũ & a iordu & vnder iordũne eru/& allar tun gr skulu vidrkeña/ þ Jesus Christus sie Drottiñ til dyrdar gudz fadurs ✱ — ✱ Pa[...] sunu d[...]

Lika svo/miner kæruztu/sem þier hafit al la tima hlydugr verit/ eigi alleinazta i miñe nær veru/Helldr nu myckl[u] meir i miñe fraueru/ver kiet sialfuer ydvart hialpræði m̃z ugg & otta/ þe gud er hñ sem i ydr verckar bædi viliañ & giorning iñ epter sine þocknan

Giorit alla hluti an moglunar/ & an aur tiañtingar/vpp a þ þier sieut skullda lauser/& ske rir/& o straffanlig gudz born/ mitt i mille þrar

vondrar og vm snuinnar kynslod^ / medal huerra þier
skinit svo sem lios i heimenum / þar med / ef þier
bliful vid liossins ord / mier til hrosunar a deig
Christz / so at eg hafi ecki til o nytz hlaupit / nie fe
gefins erfidad / og ef svo er þ eg verd fornf a
dr yfuer offre og gudz þionustu ydrar truar / gle
eg mig med ydr ollum / þessa skulu þier eirnen gledia
ydr / og skulut gledia ydr medr mier

Enn eg vona i Drottni Jesu / þ eg muni skiot
skamzt senda Timotheum til ydar / svo at eg glod
danzt i huga / þa eg feingi at vita huersu ydr fe
at / þuiat eg hefi aunguan sem so elgiorliga sie min
sinnis / er so af hiarta fyrer ydr syrgier / þuiat hiner a
ler leita þess huat þeira er / eigi huat Jesu Christi er / en
vitid þ hann er reyndr / þuiat lika svo sem barnit fode
num / þa hefer hann medr mier þionat i Euangelio / þenn
sama vona eg / þ eg muni skiotliga þangat senda
þa at eg sie huat mier lidr enn eg treystunzt i Drot
ne þ eg muni eirnen sialfr skiott skamzt koma

Mier leizt naudsynligt þ eg senda til ydar þann
brodr Epaphroditon / sa minn hialpare og med stri
dare og ydar Apostuli / og naudþurftar þienare er
af þui at þier hofdut heyrt þ hann hefdi siukr verit
og hann var at sonnu daud siukr / enn gud veitti honum mis
kunn / eigi einazta honum / helldr iafn vel mier svo at eg
hefda eigi sorg a sorg ofan

Enn eg hefi sent hann þess skiotara hingat / svo at
þier siaet hann / og verdut glader aftr / og þ eg hefda
þess minne sorg / svo medtakit hann nu i Drottne / af a
lri gledi / og hafit þess konar menn i heidri / þuiat fyrer s
ker verckz Christi er hann daudanum so nær kominn þ
hann sitt lif feygit ackt adi / vpp a þ hann þionadi mier
er i ydvarn stad

Þridie Capitule

FRamar (kæꝛer brædꝛ) þa glediet ydꝛ i Drottni/ þui þ eg ſkrifa ydꝛ iafnan hid ſama/ treg͛ mig ecki/ ⁊ giori ydꝛ þꝯ oꝛuggare/ gefit gætꝛ at hundunū/ gefit gætꝛ at illm̄ erfuidorū/ gefit ⁊ gætꝛ at til ſnidinguñe/ þt vær erum vmſniding/ vier ſem gudi þionū i andanum/ ⁊ hroſum oſſ af Chꝛiſto Jeſu/ ⁊ foꝛlatū oſſ ecki vpp a holldit þo at eg hafi/ þ eg meigi mier af holldinu hroſa/ fyrſt eiñ añar lætꝛ ſier þickia/ hñ meigi ſier holldꝛins hroſa/ eñ þa myklu framar eg ſem a hinū atta deigi em vmſkoriñ/ eiñ vt af Iſraels folki/ af ætt Beniamins/ ebꝛeſkꝛ af ebꝛeſkū/ ⁊ epter logmalinu Phariſeus/ epter vandlætinu ofſoknare ſafnadarins/ epter riettlætinu i laugmalinu verit o ſtraffanligꝛ.

Eñ huat min a vining var þ hefi eg Chꝛiſtus vegna fyre ſkada reiknat/ þat eg helld alla hluti ſkada vera/ i hia þre yfuer gnæfanligre vidꝛkeñingu Chꝛiſti Jeſu vors Drottins/ fyre huerſ ſaker eg hefi alla hluti fyrer ſkada reiknat/ ⁊ helld þa fyre þreck/ ſo at eg a viñe Chꝛiſtū/ ⁊ i hm̄ fundiñ verdi/ þ eg hafi ecki mitt riettlæti vt af logmalino Helldꝛ þ ſem fyrer truna a Kriſtū kemꝛ/ ſem er þ riettlæti/ er af gudi i truñe til reiknad verdꝛ/ hñ at keña/ ⁊ krapt hñs vppriſu/ ⁊ ſam eign hñs harm kuæla) þ eg verdi ⁊ hñs dauda likꝛ/ ſvo at eg mæta hm̄ i moti keña i vppriſu framlidiña.

Ecki þ eg hafi þ þegar hondlat/ edꝛ ſie þegar fullkomiñ/ eg ſkunda hm̄ epter/ huort at eg geta eirnen hondlat/ epter þui at eg em af Chꝛiſto Jeſu hondladꝛ/ miner brædꝛ eg helld mig eigi ſialf uañ fyrer þñ/ at eg hafi þ hondlat/ eñ eitt vil eg ſeigia/ þ eg gleymi þui/ huat til baka er/ ⁊ dreg

✝ tilſi
kallar
palſ pt
ra fyi
lærdu
ſkurda
nin væ
udſyni
ſaluhi
huat m
hiortū
fra tr
ſnidin

mig at þui ſem i fyrer er/ eg ſkunda at þui vppſet
tu takmarcki epter þui hnoſſe huert fram hell
dr þre himneſkre kallan gudz i christo Jesu/ svo
marger sē af oſſ eru nu fullkomner/ þa verū svo
ſiñader/ ꝛ ef þier ſkulut nockut añat hallda/ þa la
tid gud ydr þ opinbera/ þo s° framt þ vier fram
gongū epter reglunne er vier erū iñkõner/ ꝛ verū lika
ſiñader
riꝺ ſuñu Fylgit ✠ mier epter kærir brædr/ ꝛ gætid at þm
sem s° ganga/ lika sē at þier hafit oſſ til fyremyn
dar/ þt marger ganga s° (af hueriū eg hefi opt
ſiñis ſagt ydr/ eñ nu ſeigi eg ydr gratandi) þ r o vi
ner kroſſins christi/ huerra endi lok er fyredæming
in. Huerra gud Magiñ er/ ꝛ þra vegſemd sē iard
liga ſiñader erū verdr til ſkamar/ eñ vor ſtarfuan
er a himnū/ huadan vier væntū frelſarans Drott
ins Jesu christi sa vorn fafeingañ likama mun
forklara/ þ hañ likr verdi hñſ forklarudū likamā/
epter þri verckan þar hñ kañ ſier alla hluti mz vn
der gefna at g iora Fiordi capitule

KIka s° miner kærir ꝛ æſkiliger brædr/
miñ fognudr/ ꝛ min korona/ ſtandit s°
i drottne elſkāliger. Hiñ Euodiañ a mi
ñe eg/ hiñ Syntichen a miñe eg/ þ þr ſie
ſamlynder i drottne/ eg bid þig eirnen
miñ truer lagſmadr/ veit þm hia ſtod/ sē med mier
ſtritt hafa yfuer Euāgelio/ mz Clemenſe ꝛ hinū odrū
minū hialpar mõm huerra nofn at eru a lifſ bok
giorda iñe ✱. Glediet ✠ ydr i drottne alla tima/ ꝛ eñ aptr
dag ſeigi eg glediet ydr/ ydra vnigeingne latid kuña ve
ra ollū mõm/ drottiñ er nalægr. Syrgit ecki/ hellder
latid ydrar bæner i ollū hlutū i bæna halldi ꝛ a ka
lle mz þackar giord fyrer gudi kuñar verda/ ꝛ frid
ur gudz

ur gudz sa hærri er ollũ ſkilninge vardueite ydar
hiortu ꝛ hugſkot i chriſto Jeſu *

Framar meir brædr/ huat ſannarligt er/huat
heidrſamligt er/huat riettligt er huat hreinferdugt
er/huat aſtſamligt er/huat vel ſamier/er þar dygd
nockr/ er þar lof nockut/ hugrit þar epter/ huert
þier eirnen lært ꝛ medtekit/heyrt ꝛ ſied hafit a mier
ꝥ giorit/þa mun drottinn fridarins mz ydr vera /
eg em nærſta miog gladr vordinn i drottne/ꝥ þier
endr blomgudust/fyre mier at ſyrgia/ ſē þier haf-
fit þo allt iafnt fyre mier ſorgat/ en tidin hefer
ꝥ eigi viliat lida/eigi ſeigi eg ꝥ naudþurftarinnar
vegna/ꝥt eg hefi lært hia þui at eg em/mier at næ-
gia lata/eg kann lagr ꝛ hatt at vera/eg em i ollũ hlu
tũ ꝛ hia ollũ ſkapfelligr/ bædi ſaddr at vera ꝛ ſ-
hungradr/bædi gnog at hafa ꝛ veſolld lida/eg for
ma alla hluti fyre þann ſē mig mattugann giorir (
Kriſtr) þo hafi þier vel giort ꝥ þier hafit mina
hormung a ydr tekit

En þier Philippenſes vitid þ/at af vpp hafi E-
uangelij/þa tid eg burt for af Macedonia/ þ einn
ginn ſofnudr hefer mier ſamlagat i reikningſkap-
nũ/vtt at lata ꝛ inn at taka/vtan þier einer ſaman þt
til Teſſalonicen ſendut þier nockut til minnar naud-
þurftar/eitt ſinn þar epter enn einu ſinne/ eigi þ eg
ſpyrie at giofinne/helldr ſpyr eg at auegtinũ/ þ hũ
ſie gnogligr i ydrũ reikningſkap þt eg hefi alla hlu
ti ꝛ hefi gnogligann/eg fylliuzt þa tid eg mz tok
fyre Epaphroditon/ꝥ fra ydr kom/ſætan ilm/þæ
giligt offr/gudi þacknæmt/enn minn gud vpp fylli
alla ydar naud þurft/epter ſinum dyrdarinnar rik-
domi i Kriſto Jeſu

En gudi ꝛ voꝛum fodr ſie dyrd vm allor ꝛ ꝺ

at ellipu amen/ Heilsit ollū heilogū i Christo Jesu Ydr hellsa þr brędr sem eru hia mier/ Ydr heilsa aller brędr/ sierdeilis þr ap Keisarans husi/ Nad vors Drottins Jesu Christi sie med ydr ollū amen

¶ Skripadr ap Rom med Ephaphroditon

Formale yfuer S. Pals pistill til Collossia

LJka so sem at sa pistill til þra i Galata tierar sier/ ꝛ hegdan hepuer epter þim pistle til Romueria/ ꝛ þ sama i stuttu mali iñe lyki huat sa til Romueria vidar ꝛ rikuligar vt breider/ so tierar sier ꝛ þssi pistill til Collosenses epter þim til Ephesios ꝛ iñe helldr þ sama i skomu mali.

J hinū pyrsta/ Lopar postulin þa ꝛ ǫskir þm i Collossia þ þr blipi i truñe/ ꝛ a auki sig/ ꝛ vt breider huat Euangeliū ꝛ truan sie/ einkum þa, vitzku/ sem vidrkeñer Christū ein Drottin ꝛ gud pyre oss krossþestan sem ap verалldar vpp hapi var hulin/ ꝛ nu sie hn pyre sitt embǫtti auglyst/ þ er hin pyrsti Capitule.

J odrū capitula varar hn þa vid maña lǫr domi/ sem ǫtid er truñe mot stadligr/ ꝛ vpp kastar þa somu so riettligaña/ þ þr eru i skriptine huergi so vpp malader strappandi þa meistarligaña

J hinū þridia amiñer hn þa þ þr sie auagrtar samer i skǫrri tru med allz hattudū godum verckum huer vid añan/ ꝛ skripar allz hattadri stiett/ hñar eiginligt verck

J hinum piorda bipalar hn sig i þra bǫnar halld Heilsar þm ꝛ styrckir þa.

S. Pals piſtill til Colloſia

Fyrſti Capitule

PAll poſtuli Jeſu Chriſti fyrer
gudz vilia/ z Timothe⁹ broder
þm̄ heilogum til Colloſſia
z þm̄ truudū brædrū i Chriſto
Nad ſie med ydr z fridr af
gudi vorum fodr/ z Drottni
Jeſu Chriſto.

Vier þockum gudi z fodr
vors Drottins Jeſu Chriſti/ z bidiū alla tima fy
re ydr/ af þui vier hofū heyrt af ydvare tru a Je
ſum Chriſtū/ z af kærleiknū til allra heilagra/ fy
re ſkar vonar ſaker ſem ydr er til laugd a hiñū/ af
hverri þier hafit til forna heyrt/ fyrer ſañleikſinſ
ordit i Evangelio/ þ til ydar er komit/ ſvo ſem þ er
vm allañ heimiñ/ grær/ z friofgazt ſo z eirnen li
ka medal ydar/ allt i fra þm̄ deigi er þier haufdut
þ heyrt/ z vidr kent gudz nad i ſañleika/ ſo ſē þier
lært hafit af Epaphra vorū kæra med þienara/
hver at er trur þion Chriſti fyre ydr/ ſa oſſ eirnin
kuñgiordi ydvarn kærleika i andanum.

Suar fyre ✠ vier eirnen/ allt i fra þm̄ deigi/ ✠ fri
þa vier hofdū þ heyrt/ gefu vier eigi vpp/ fyrer dag
ydr at beida z bidia þ þier vppfylliſt medr vidrkeñ
ing hſs vilia i allz hattudū viſdomi z ſkilningi/
ſo at þier gangit Drottni verdugligaña/ til allrar
þocknun̄/ z verit avagtar ſamer i ollm̄ godū ver
ckū/ z at vagſa i gudz iatningu/ z ſtyrckiazt i ollū
krapti epter hſs dyrdligre macht/ i allre þolin mæ
di/ z langlundargedi/ medr fognudi/ z þacker gio
ra fodrnū ſem oſſ hefer ſkapfelliga giort til
arfſkiptis heilagra i lioſinu.

Sa at oſſ hefer frelſat af yfuer valldi myrc

krafa/ ꝛ hefer oſſ sett vm i riki ſins elſkuliga/ a
huerium vier hofum endilauſnina/ fyrer hiſ blod/ſem
er ſyndana fyrergefning ✱ Sa ſem at er i mynd
o ſyneligs gudz/hin frumgetni fyrer allar ſkepn
þat fyrer hn eru aller hluter ſkapader/ ꝥ a himi
nū ꝛ a iordu er/hid ſyneliga ꝛ hid o ſyneliga/bædi
yfuer korar ꝛ drottnaner/hofdingiadomar ꝛ vall
dzſtietter/allt ſamā er ꝥ fyre hn ꝛ i hm ſkapad ꝛ
hn er fyre ollum/ꝛ aller hluter ſtandazt i hm

Hn er hofut likamans/ sem er ſofnudrin/
huer at er vpphafit ꝛ hin frumgetne/ fra daudū
vpp a ꝥ hn hafi i ollū hlutum fyre gang/ þat ꝥ
er s° þacknæmt verit/ at i hm ſkylldi oll fylling
byggia ꝛ aller hluter yrdi fyre han forlickter/ til
hns ſialfs/ ꝥ ſie a iordu edr a himnū/ þar mz/at
hn fridin giordi/fyre blodit a ſinum kroſſi/fyre
ſialfuan ſig

Og ydr/ þier ſem fordū daga vorut framan
di ꝛ o viner fyre hugſkond i vondū verckū/ en nu
hefer han forlickt ydr medr likama ſins holldz/
fyrir daudan/ vpp a ꝥ hn vpp riett i ydr heila/
ga ꝛ o ſtraffanliga ꝛ ſakalauſa i ſinu auglite/ef
þier blifit aſiars i truñe grūdualladeꝛ ſtadfaſter
ꝛ o hræranliger af voniñe kſia Euangeliō/sē þier
hafit heyrt huert predikat er medal allra ſkepna
sē vnder himenū er/ ꝥſſ þienare eg Pall em vordiñ

Eg gled mig nu i minū harmkuælingū/ þær eg
lid fyre ydr/ ꝛ vppfyllia minu holldi huat at
vantar a þær harmkuælingar i Christo fyre hns
likama/ huer at er ſofnudrin/ ꝥſſ þiernare eg em
vordiñ/ epter gudligu predikunar embætti/ sem
mier er gefit medal ydar/at eg ꝥ gudz ord rikuli/
ga predika ſkal/sem er leyndr domrin/huer hulin

ꝛ verit/ fra veralldar vpp hafi ꝛ vm ꝍfi/ en nu opinberadt er hans heilogũ/ hueriũ gud hefer villꝺ kũgiora/ huer at sie/ sa dyrdligr rikdomr þessa leyndardoms medal Heidina þioda (huer at er Kristr) sem er vonin dyrdarinar/ Huern vier bodũ aminãndi alla men/ ꝛ lærandi alla men i allri hatt adre speki/ vpp a þ vier vpp riettũ huern mañ algiordan i Christo Jesu/ þ eg iñe erfuida/ ꝛ stun da epter verckan þess sē i mier kroftugliga verckar

Añar Capitule

EG vil ydr vita lata/ Hueria a hyggiu eg hefi fyrer ydr/ ꝛ fyre þm i Laodicea ꝛ ollũ þm sem mitt auglit hafa ei sied i holldinu/ s° at þra hiortu hugsuo luduzt/ ꝛ samlyndut verdi i kærleikanũ ꝛ i allri audgan fullkomins skilnings at vidrkeña leyndardõs gudz faudrs ꝛ Christi/ i hueriũ hulder liggia aller siodar vizkuñar ꝛ vidrkeñingarinar. En eg seigi þar af/ þ eingiñ tæli ydr med skyn samligre rædu/ þt þo eg sie þar ecki epter holldinu þa em eg þo i andanũ hia ydr/ fagnãdi/ þ eg sie ydra skickan ꝛ ydra stadfasta tru a Christũ/ Lika svo sē þier hafit nu medtekit Drottiñ Christũ Jesum/ svo lika gangit i hm/ ꝛ verit iñrætter ꝛ vpp bygder i hm/ verit ꝛ stadfaster i truñe/ sem þer erut lærder til ꝛ yfuer gnæfit i hm med þac cgiord

Siaed til/ þ eingeñ herleide ydr fyre Philosophia ꝛ hiegõlig tæling epter maña settninge ꝛ veralldarinar settnĩge/ eñ eigi epter Kristo Jesu/ þt i hm bygger oll gnægd guddomsins likamliga/ ꝛ þier erut fullkomner i hm/ hañ sem er hofut allz hofdingia dõms/ valldz stiettar i hueriũ þer erut vm skorner med vmskurn an handa

Jre ap logu syndsamligs lakama/pyrer ymsku ning Christi/i þui/þar þier erut med hm grestr der/pyrer skirnena i huerre þier erut ypp aptr eil ner pyrer truna/se gud verckar/ suer ed hñ ypp vackti ap dauda.

Og heper ydr eirnen/mz hm lipandi giort/þa tid þier voruт dauder i syndum z i yþuer hud ydr ars holldz/z heper oss pyre gepit allar vorar synd z ap skapit þa handskript sem moti oss var/hu adskript pyre settningana saßadizt z oss gagn stadlig var vor syn z heper hana mitt a burt pra oss tekit z a krossi samuitz neglt/z heper ap flett hopdingia doma z vollde oss a sig ga z til synis pram leitt opinberliga/z sigre hrosat yþuer þm/pyre sig sialp uan.

Ap þui latid onguan giora ydr samuitzku ncina (mat edr dryck elligar mz sierdeilis helgi hollo/eda tungl komz/ edr þuott daga huert at er skuggi ap þui sem til komandi var/esi sialpr kroppurin er Christo/latid onguan suipta ydr malteikninu/ ap þm se epter eigin þotta ganga i eydmyckt z andlig leik einglaña/hueria hñ sat alldri/z er til onytz ypp þrokadr i sinu kiotligu siñe/z helldr sig ecki vid hö pudit sem er Christr/a huerium allr likamiñ pyre limu z lidaña samteinging andlazt styrcking z sa manhalld/z vegr so til gudligrar skgidar

Pyrst þier erut nu dauder med Christi pra verallдarlisar settningum/huernen lati þier þa vel da ydr mz settningu/lika so se at lipdu þier esi nu verolldiñe/hiner se seigia eigi skalltu a þui taka/ gi skalltu þui bergia eigi skalltu þ a hrцra/hue po allt slitnar/edr matz ep þ er mz hondñ hapt eru maña bodord z kenningar/hueriar ed hapa yl uer lit vitz kuñar pyre sialpualdan hugarins ligleik z eydmyckt/ z pyre þ þr þryma eigi lik

um/ z giora eigi holldinu ſina ✠ ſkynd til ſiña e
aud þurþtar   Þridie Cap.

O Ra ꝥ þier nu vpp aptr riſner mz Kriſ
ti/ þa leitid þſſ huat þar vppi er/ þar
ed Chriſtr ſitr til gudz hægri handar/
koſt gæþit epter þui ſem þ vppi er z el
epter þui ſē a iordu er/ ꝥt þier erut dau
der z ydart liþ er þolgit mz Kriſto i gudi/ eñ nær
Kriſtr ydart liþ man ſig opinbera/ þa munu þier
einen medr hm̄ opinberader verda i dyrdiñe ✱ ſo
deydit nu ydra limu ſein/ a iordu erut/ hordoma/
oħlañ liþnad/ loſtaſemi/ vondar girnder/ ſaurliþe
z agirne (ſē er ſkurgoda dyrckan) þyrer huat at
ꝥm̄ gudz reidi yþuer born vantruariñar/ i hue
ium þier hāþit z þordū daga geingit þa þier liþdut i
Eñ aþleggit nu allt i þra ydr/ reidi/. (þm.
grimd/ illzku/ hadung/ ſkemilig ord aþ ydrū mu
ñe/ liugit ecki iñbyrdis/ aþ klædizt hinū gamla ma
ñi/ med ſinū verckū/ z i klædizt hinū nyia/ ſa ſem
endr nyiazt til vidrkeñingar/ epter þſſ i mynd ſem
hañ heþer ſkapat þar eingen/ girſkr/ gydingr/ vm
ſkoriñ/ yþuerhud/ vtlendr/ Sytha/ þrell z þrelſinge
at er/ helldr aller hluter z i ollum Choiſtr
So klædizt nu/ ſo ſē gudz vtualder heilager
z elſkanliger/ hiartþolgiñe miſkuñſemi/ goduilia/
Hogu æri/ þolin mædi/ z vmlidit huer añaſt/ z eþ
at nockr heþer klogumal moti odrū/ þa þyrer ge
þit ꝥ huer odrū iñbyrdis/ lika ſo ſem kriſtr heþer
þyrer geþit ydr/ ſo ſkulu þier eirnen/ eñ þram yþ
er allt þtta/ þa i klædizt kærleikanum/ huer at er
band algerþuilelkſins/ z þridr gudz regere i ydr
um hiortum til huerſ at þier erut eirnen kalla
der i einum likama/ vertt z þacklater

Kollo

Latid Christi ord gnogliga byggia medal ydar i
allri vizku/lærit ⁊ aminnit ydr med Psalmū ⁊ lof
songū/⁊ andligū liufligū kuędū/⁊ syngit drottne
i ydrū hiortū ⁊ allt huat þier gioꝛit mz ord edr ver
ck/ ꝥ gioꝛit allt i nafne drottins Jesu/ ⁊ þackit gu
di faudr fyre hann

Þier kuinnur verit ydar bændū vnder gefnar i
drottne/ſo sē at byriar. Þier menn elſkit ydrar eigē
konr/og verit ecki hardudger vidr þær. Þier bꝛrn
verit hlydug foreldrunū i ollū hlutū/ þt ꝥ er drot
tne þackneēmiligt/Þier fedur reitid ecki ydar born
til vanuirdu/ſo at þau verdi ei of korg. Þier þie
narar verit hlyduger i ollū hlutum ydrum likam
ligū herrū/eigi medr þionuſtu fyrer augū/ſo sē
mōnū til þocknunar/helldr mz ein falleik hiartans
⁊ medr gudz otta/allt huat þier gioꝛit/ þat gioꝛit
af hiarta ſo sē drottne ⁊ eigi mōnū/ ⁊ vitid ꝥ þier
munut audlazt af drottne verdlaun arfrolunnar/
þt þier þionit drottne christo/enn huer o riett gioꝛir
sa mun ꝥ medtaka huat hann hefer o riett giort/ ⁊
eckert mannsgreinar a lit er hia gudi. Þier drottnar
huat riett ⁊ hęfiligt er ꝥ audſynit þienurunū/ ⁊
vitid ꝥ þier hafit eirnen drottinn a himne

Fiórdi capitule

Verit ſtoduger i bæna akallinu/⁊ vakit
i þui hinu ſama med þackar giord/bi
diet ⁊ eirnen med fyrer oſſ/ ſo at gud
vppluki oſſ ordzins dyr til at tala leyn
dann dom Christi/fyre huat eg em bun
dinn/vpp á ꝥ /at eg opinbera ꝥ ſama/sem mier by
riar at tala/Gangit viſliga i bland þeim sem at eru
þar fyre vtan/⁊ ſkickit ydr i tidina/ ydar ræda ſie
ę tid liufliga ⁊ mz ſallti kryddut/ ꝥ þier vitid huer
neu þier

den þier skulit huerium sem einū andsuara.

Huernen vm mig er hattad/ þ mun ydr allt saman kūngiora Tichicos/ kær broder z truer þienare/ z med þion i drottni þñ eg hefi þar fyrer til ydar sent/ þ eg vissa huernen ydr færi at/ z þ hañ hugsualadi ydar hiortum/ samt Onesimo þim trua z kæra brodr/ huer i fra ydr er/ z allt huernen hier fer at munu þr kūngiora ydr

Ydr heilsar Aristarchus miñ sambandinge/ z Marcus systrungr Barnabe/ af huerium þier hafit nockra bifalning med tekit/ ef s° er þ hñ kemr til ydar þa med takit hñ/ Og Jesus sa kallazt Justus/ huerier vt af vmskurnīne eru/ þssir eru alleinazta miner hialpendr a gudz riki þr mier eru huggan vordner/ Ydr heilsar Epaphras huer i fra ydr er/ eiñ þion Christi/ z iafnan fyre ydr a hyggiu berandi i bænum vpp a þ þier standit fullkomner/ z vppfyllter i ollum gudz vilia/ eg ber hm̄ þat vitne at hañ hefer stora astud til ydar z til þra i Laodicea z Hierapoli

Ydr heilsar Lucas lækner elskuligr/ z Demas/ Heilsit brædrunum til Laodicea/ z Nymphan og sofnudinum sem at er i hans husi/ z nær pistillin er lesiñ hia ydr þa vtuegit þat hañ verdi einnen z lesiñ i samkundūne til Laodicea z þ þier lesit þñ sē til þra i Laodicea er ritadr/ z seigit Archippo þat/ sia vpp a embættid þ er þu medtekit hefur i drottni at þu fullkomner þ. Heilsan af minne hendi Pals/ Verit minnuger minna fiotra/ Nadin sie med ydur AMEN

Skrifadr af Rom medr Tichicon z Onesimon

Formale yfuer S. Pals pistil til Tessalonia

DEssan pistil skrifar S. Pall vt af sierligri ástsemi ꝛ postuligre vmhyggiu/ þat hn̄ lofar þa fyrst two hina fyrstu capitula/ ꝥ þr hafi Euageliū af hm̄ mz slikri aluoru medtekit/ at þr eirnen fyrer harmkuęli ꝛ ofsockn standa þar iñe/ ꝛ eru allz stadar vordner ollū sofnudū eitt agętt epter dęmi i truñe/ Lika sem at Christr ꝛ hn̄s postulū hafa af gydingū fra nafrǽndū ofsokn lidit/ so sem hn̄ sialfr hafdi ꝛ eirnen hia þm̄ lidit/ þm̄ til epter dęmis/ fęrandi hia þm̄ eitt heilagt lifuerne fyre huat hn̄ þackar gudi/ ꝥ hn̄s Euangeliō hefr slikan auogxt hia þm̄ afrekat

J hinum þridia audsyner hn̄ sina kostgęfni ꝛ vmhyggiu/ ꝥ slickt hn̄s erfuidi ꝛ fra lofsamlig vpp byrian verdi ecki i eydi laugd fyrer diofulin ꝛ hans apostula med mañā lęrdomū/ fyrer þui hafi hn̄ adr fyre fram̄ Timotheū til þra sent slickt at profua/ ꝛ þackar gudi ꝥ hn̄ hefer eñ alla hluti riett liga hia þm fundit/ ꝛ ǽsker þm vidr aukningar

J hinū fiorda amiñer hañ þa/ ꝥ þr vackti sig vid syndum/ ꝛ giori huat gott er iñbyrdis/ þar til andsuar hn̄ þm vpp a eitt spursmal sem þr hofdu fyrer Timotheum latid til hn̄s bera/ af vpprisu framlidiña/ Huort þr munu aller vnder eins/ eda huer epter odrum vpprisa

J hinum fimta skrifar hn̄ þm̄ af doms deigi/ huersu snaugt ꝛ skyndiliga hn̄ skuli koma/ ꝛ gefr þar med nockrar skickaner hinum odrum at stiorna/ ꝛ huernen þr skulu hallda sig i giegn lifuerne ꝛ lęrdome hiña añarra.

helldr (epter þui sannarliga er) sem gudz ord / ꝥ ed(r)
uen verckar i ydr / þier sem truit / þui þier erut epter
fylgiarar vordner / kærir brædr / gudz sofnudum i
Judea i Kristo Jesu / so ꝥ þier hafit þ sama lidit
af ydrum nafrændum / sem hiner af gydingunum / huerier
eirnen / drottinn Jesum hafa lif latid / ⁊ þra eigen spa
menn / ⁊ hafa oss of sockt / ⁊ þocknazt ecki gudi / ⁊
eru ollum monnum gagnstadliger / talma oss at seigia /
heidingunum þat þr mætti af hialpazt / so at þr upp
fylle sinar synder alla stadar / þuiat reidin er o en
dalig / yfuer þa komin

Enn vier kærir brædr / nær þui at oss er stund ve
rit i fra ydr vm stundar saker epter yfuerlitum / ⁊ þo
eige epter hiartanu / þa hofum vier þess framar flyte
oss ydart auglit at sia af storre þreyian / fyrer þat
hofum vier viliat til ydar koma / eg Pall i tvysar sinnum
⁊ Satanas hefer hindrat oss / þui huer er vor von
eda fognudr edr korona hrosunarinnar / eru þier ꝥ
eigi fyre vorum drottne Jesu christo i hans til komu /
þier erut vor vegsemd ⁊ fognudr

Þridie Ca

Fyrer þui hofum vier ecki leingr ꝥ viliat
vm lida / ⁊ lieum oss þocknazt / ꝥ vier ve
rum einer saman latner til Athenis ⁊ hofum
vt sent Timotheum vorn brodur ⁊ gudz
þienara / ⁊ vorn hialpar mann i Euang
elio christi til at styrckia ⁊ at minna ydr i ydvare tr
u so at eingin ydar skelfdizt i þessum hormungum þui þier
vitid at vier erum þar til setter ⁊ þa er vier vorum hia y
dr sogdu vier ydr ꝥ fyrir þ vier hlytum motgang at
hafa so sem at skied er / ⁊ þier vitid þat fyrer þat eg
gat ꝥ eigi leingr lidit / þa vt senda eg / so at eg mætte
reyna ydra tru vpp a ꝥ at eigi mætti skie ꝥ freist
arinn freistadi ydar ⁊ yrdi vort erfuidi so til o nytz
Enn nu þ Timotheus er i fra ydr til vor komin ⁊ hefr kun

gioꝛt oſſ ydꝛa tru ꝛ kærleika/ ꝛ ꝥ þier hugſit til vor alltid til hins beſta/ ꝛ ꝥ ydꝛ forleinger epter at ſia oſſ/ ſo ſē oſſ eirnē lika epter ydꝛ/ þa vidu vier kærir brædꝛ huggader a ydꝛ i allre vorꝛe hormung ꝛ naud fyrꝛe ydꝛa tru/ ꝥt nu eru vier lifandi medan þier ſtandit i drottni þui hueria þackar giord getu vier gudi endꝛgoldit fyrꝛe ydꝛ/ fyrer allañ þañ fognut/ ſē vier hofū ydr vegna fyrꝛe vorū gudi/ vier bidiū dag ꝛ nott allhardliga/ ꝥ vier mættū ſia ydart auglit ꝛ vppfylla ſo ꝥ huat a breſtꝛ ydꝛa tru

Eñ gud vor fader ꝛ Drottiñ Jeſus Chꝛiſtus greidi vorn veg til ydar/ eñ drottiñ margfalldi ydꝛ ꝛ lati kærleikiñ yfuer gnæfa iñbyrdis hia ydꝛ/ ꝛ vid huern mañ (ſo ſem at vier erū eirnen vid ydꝛ) ſo at ydart hiarta ſie ſtyrckt ꝛ o ſtraffanligt i heilagleik fyrꝛē gudi vorū faudꝛ i til komu vors drottins Jeſu Chꝛiſti med ollum hñs heilogum

Fiordi Capitule

Framm ꝛ kærir brædꝛ/ bidiū vier ydꝛ/ ꝛ aminñū i drottni Jeſu/ at þui þier hafit af oſſ medtekit/ huernē þier ſkulut gāga ꝛ gudi þocknazt/ ſo at þier enn meir ꝛ meir fullkōnare verdit i truñe/ ꝥt þier vitid huat fyrꝛe bodoꝛd vier hofū gefit ydꝛ fyrꝛe Drottiñ Jeſū/ ꝥt ꝥ er vilie gudz/ ydvarar helgun at þier halldit ydꝛ i fra frillſulifue/ ꝛ huer ydar ſē eiñ kuñe at eignazt ſitt ker i helgan ꝛ heidꝛe/ ꝛ ecki i girndar bꝛuna ſem Heidingiar/ þꝛ af gudi eckert vita/ ꝛ ꝥ eingen nidꝛ þrycki/ nie ſuiki ſiñ brodꝛ i nockꝛe hōdlan/ ꝥt drottiñ er hñ/ ſē hefner allz þſſa/ ſē at vier hofū adꝛ fyrꝛe ſagt ꝛ ydꝛ vottad/ ꝥt gud hefer ecki kallat oſſ til o hreinleiks/ Helldꝛ til helgunar. þui huer hñ forſmar nu/ hñ forſmar aun

gua

guañ mañ/ helldr gud / sa siñ heilaga anda hefer i ydur gefit

Eñ af brodrligũ kærleika er ecki þaurf ydur at skrifa/ þt þier erut sialfuer af gudi lærdir/ ydr iñbyrdis at elska/ ꝛ þ giore þier eirnen vid alla brædur/ sem i ollu Macedonia eru/ eñ vier beidũ ydr kærir brædr þ þier verdit eñ algiordare/ ꝛ kostgæfit spakferduger at vera ꝛ yduart eigit at stunda ꝛ erfuidit med ydar eigen hondũ/ so sem at vier hoffũ bodit ydr/ vpp a þ þier mætud ærliga ganga hia þm sẽ þ fyre vtan eru/ ꝛ einskis þra vid þur

Eñ vier viliũ (kærir brædr) eigi dylia (fandl fyrer ydr/ af þm sein sofa vpp a þ þier sieut eigi hrygguer/ sẽ fradrer er ongua võ hafa/ þui fyrst vier vitũ þ Jesus erdaiñ/ ꝛ vpp aftr risiñ/ so mun gud ꝛ eirnẽ þa sẽ sofnader eru fyre Jesum/ mz hm framleida þui seigiũ vier ydr so sem ord drottins/ þ vier/ huerier vier lifũ ꝛ yfuer blifũ i til komu Drottins/ þ vier munũ eigi fyre þm koma sem sofa/ þat Drottiñ sialfr mun med heropi ꝛ hofũd eingelsins raust/ ꝛ gudz ludri ofan koma af hiñũ/ ꝛ hiner daudu i Christo munu fyrst vpp aftr risa/ epter a vier/ þr vier lifũ ꝛ yfuer blifum verdũ til lika vpp numner med þm soniũ i skyin til motz vid drottiñ i loptid/ ꝛ muniũ svo hia drottne vera alla tima/ so huggit nu huer anan iñ byrdis med þessum ordum

Fimte capitale

Eñ af timanum ꝛ stunduñe kærir brædr er ecki þaurf ydr at skrifa/ þt þier vitid sialfuer glogguliga/ þ dagr Drottins myn koma sem þiofr vmnott/ af þuingr þr munu seigia/ þat er fridr/ ꝛ allt er

ytan hættu þa mũ ꝼꝛordꝛoꝛꝼunin ſnaugg yꝼuer þ
koma/lika ſo ſem kueinan Jodſiukrar konu/
ſkulu þꝛ vm ꝼluit geta/eñ þier kæꝛir bꝛædꝛ ver
ecki i myrckꝛinu/ſo at ſa dagꝛ gripi ydꝛ ecki ſẽ þ
þier erut allerſaman lioſſins born ⁊ dagſins
vier erum eigi aꝼ nottiñe/ne myrckꝛunum.

Þ yrer þui latum oſſ eigi ſoꝼa ſo ſẽ hina ad
þat þꝛ ſem ſoꝼa þꝛ ſoꝼa a nottiñe/⁊ þꝛ ſem dru
kner eru/ þꝛ dreckꝛ a nottiñe/ eñ vier þꝛ vier eru
dagſins ſkulũ ſparlipuer vera i klædder bꝛynu t
arīn ⁊ kærleikſins ⁊ mꝫ hialme von tiñar til hia
prædiſins þat gud heꝼer eigi ſett oſſ til reidi/ h
dꝛ þ vier ſkylldũ hialpædit aadlaꝫt ꝼyre vorn dr
tiñ Jeſũ Chriſtũ/ſa ꝼyrer oſſ heꝼer dait/ ſo huo
at vier vokum edꝛ ſoꝼum/ſkulum til ſamanſ m
hiñ liꝼa/ꝼyrer þui amiñe huer ydar añañ iñby
dis/⁊ leidꝛiettid huer añañ ſo ſem at þier ⁊ giorit

Eñ vier bidiũ ydꝛ kæꝛir bꝛædꝛ/þ þier þeckit
ſꝛ erꝼulda medal ydar ⁊ ꝼorſtodu veita i dꝛottn
amiña ydꝛ/at haꝼa þa þſſ kærare ꝼyre þꝛa verc
ſaker/⁊ verit ꝼridſamer vid þa ✠ Eñ vier bid
ydꝛ kæꝛir bꝛædꝛ/at þier amiñit o raduanda/hug
veſala/vmlidit breyſkꝛa/verit þolin moder vi
la/ſiaet til at þar eingiñ gialldi nockꝛũ illt ꝼyrer i
Helldꝛ epter ꝼylgit alla tima hinu goda bædi iñb
dis ⁊ vid alla/ verit iaꝼnan glader bidiet o aꝼl
laniga/verit þacklater i[illegible]llũ hlutum/ þt þ er gu
vilie i Chriſto Jeſu til ydar

Andan þa ſlepiet ecki/ſpadomana ꝼorſmait ec
reynit alla hluti/⁊ bihalldit þui huat gott er/ꝼo
diſt alla vonda ꝼꝛydi/eñ ſialꝼꝛ gud ꝼꝛidarins/h
gi ydꝛ allt i giegnũ/⁊ ydar andi ſamt ſaluñe ⁊ lik
manũ megi algiorlig: vardueittꝛ vera o ſtraꝼ
lig

ligr t til komu vors Drottins Jesu Christi. Truer hn sem ydr kalladi/ hn mun þ ꝛ eirnen giora Bræ
bradr bidiet fyrer oss/ Hellsit ollū brædrum mz
hellogū kossi/Nad vors drottins Jesu Christi sie
med ydr Amen.

¶ Til þra Tessalonicenses hin fyrsti skrifad
dr fra Athene.

Formale yfuer annan S Pals pistil til Tessalonia

I hinū fyrra pistle hafdi S. Pall þm i Tessalonia vpp leyst eina spurning af domsdegi þ hn mundi koma sē þiofr a nattar þeli/ ꝛ lika s° sem nu plag at koma/ þat ein spurnig elr ætid adra vt at falsligū skilnige/ s° vnderstodu þr i Tessalonia þ doma dagr mundi þeg fyrer hondum vera/ fyre þ skrifar hn þna pistil/ ꝛ forklarar sig sialfuan

J hinū fyrsta capitula hugg hn þa med eilifu verdkaupi þra tru þolin mædu i allz hattadri hormung/ ꝛ med straffan þra ofsoknara

J hinū odrū lærir hn þ/at fyrer doma dag hliti adr fyrer hid Röuerska rikit vnder at ganga/ ꝛ þ antichristr vpphefie sig fyre ein gud i kristindominum ꝛ mz folskū lærdomi ꝛ iardteiknū ville hn hina vantruudu verollo þar til at kristr kemr/ ꝛ nidr bryti hn fyrer sina dyrdarliga til komu ꝛ deyder hn adr fyre fram med eine andligre predikan

J hinū þridia giorir hn nockra aminning ꝛ fiertveliss þ þr straffi þa sē idin lauser ganga/ ꝛ sier vilia eigi biarga med eiginligu handafli/ ꝛ ef þr betre sig eigi/ þa skulu þr fyrrazt þa/ Huat nærsta harþliga hliodar i giegn andligre stiett a þssū timū.

Fyrſtt Capitule

PAll ꝛ Siluanus/ ꝛ Timotheus
Þeim ſofnudi til Teſſalonia i gudi
vorū fǫdr/ ꝛ Drottni Jeſu Chriſto
Nad ſie mz ydr/ ꝛ fridr af gudi
vorum fodr/ ꝛ Drottni Jeſu Kriſto
Vier ſkulum alltiafnt giora gu-
di þacker fyrer ydr/ Brædr/ ſē at verdugt er/
Þat ydar trua vegr at nærſta/ ꝛ Kærleikrīn ſier hu
erſ medal ydar allra yfuer gnæfuer īnbyrdiſ huer
vid añan/ ſo ꝥ vier hroſum oſſ i gudz ſofnudi/ yd
rar þolin mædi/ ꝛ truar i ollū ydar ofſoknum/ ꝛ
hormungū hueriar þier þolit/ til vtuiſingar ꝥ gud
mani riett ferdugliga dæma/ ꝛ ꝥ þier verduger ver
dit til gudz rikiſ/ fyre huert þier ꝛ lidit/ at þui er ꝥ
riett hia gudi at endrgiallda þeim hormung/ ſē ydr
hormung veita/ eñ ydr/ þier ſē hormung lidit huild
medr oſſ þa er drottiñ Jeſus mun opinberazt af hi
mne medr einglum ſins kraptar ꝛ med elldzins lo-
ga/ hefnd at gefa yfuer þa ſem ecki keña gud/ ꝛ y-
fuer þa ſē ecki eru hlyduger Euangelio vors drot
tins Jeſu kriſti/ huerier piſler munu lida/ æfinliga
fordiorfun af auglite drottins ꝛ af hñs dyrdar-
ligre mackt/ þa hñ mū koma ꝛ vegſamligr birtazt
medr ſinū heilogum/ ꝛ daſamligr mz ollū truudū
þuiat vorum vitneſburdr til ydar/ af þeim ſama de
ige/ hafi þier truat/ ꝛ ſaker þeſſ bidium vier eiru-
en alla tima fyrer ydr/ ꝥ vor gud giori ydr verd
uga ſiñe kallan ꝛ vpp fylle alla goduilld nadariñ
ar/ ꝛ truariñar verck i kraptinū/ ſo at a ydr verdi
priſat nafn vors drottīs Jeſu chriſti/ ꝛ þier a hiñ
epter Þre nad vors gudz ꝛ drottins Jeſu Chriſti

En vegna þrar til komu vors drottins Jeſu chriſti ⁊ vorrar ſaman ſofnunar til hans/bidium vier ydꝛ kærir brædꝛ ꝥ þier latid ecki ſkiotliga hræra ydur af ydru ſine/nie ſkelfa/hũorki fyrer anda/eda fyre ord/nie bref/ſo ſẽ af oſſ ſend/ ꝥ at dagꝛ chriſti ſie þegar fyre hondum/latid onguañ villa ydꝛ med neinu moti/ þt hñ kemꝛ ecki nema at ſie/ ꝥ adꝛ fyrre komi ꝥ fra fall/⁊ opinſkar verdi madꝛ ſyndariñar ⁊ glatadꝰ ſonꝛ/ſa ſẽ at er motſtandare/⁊ ſig for hefꝛ vpp yfuer allt/ hũat gud/ edꝛ gudz dyrckan heiter/ſo ꝥ hañ ſetur ſig i gudz muſtieri ſo ſem gud ⁊ ꝥ vtuiſandi at hñ ſie gud

Miñizt þier ecki a ꝥ eg ſagda ydꝛ þtta/ þñ tid eg var i hia ydꝛ ⁊ huat ꝥ nu iñe helldꝛ vite þier/ ꝥ hñ mune opinberazt a ſinum tima þt ſu võdzſka hreyfer ſier allareidu heimogliga/vtã ꝥ alleinaz ta/ſa ſẽ þui nu iñe helldꝛ/hlytr burt tekiñ at verda/⁊ ſo mun þa hiñ vondi opinſkar verda/hueriũ Drottiñ mun ſteypa/ mz anda ſinſ munz/ ⁊ hm̃ enda lok giora fyrer ſiñar vppbirtingar til komu huerſ til komꝛ at ſkier epter verckan andſkotanſ mz allz hattudũ lygiliguin krafti/tacknũ ⁊ ſtoꝛmerckiũ/⁊ mz allz hattudu flærdi til rang lætiſ/medal þra ſẽ tapader verda/fyrer ꝥ/ þꝛ hafa eigi medtekit kærleikañ ſañleikſinſ/ſo þꝛ hialpuduzt/ þui mun gud ſenda þm̃ megnañ villu dom ꝥ þꝛ true lyginẽ/vpp a ꝥ þꝛ verdi aller dæmdir ſẽ ſañleiknũ eigi trua ⁊ helldꝛ ſã þyckiazt ranglætinu

Eñ vier ſkulum þacka gudi allatima fyre ydꝛ elſkanliger brædꝛ/af Drottni/ ꝥ gud hefer vtualit ydꝛ allt fra vpp hafi til hialpradiſinſ i helgun andanſ ⁊ i tru ſañleikſinſ/ þar hũ hefer ydꝛ i

kalla

kallat/ fyrer Euangelion til vegsamligs eigendøms vors Drottins Jesu Christi

So standit nu/ kærir brædr/ ꝛ halldit þa settninga sem þier erut til lærdir/ sie ꝥ fyrir vor ord edr bref/ en sialfr vor drottin Jesus Kristr/ ꝛ gud vor fader/ sa oss hefer elskat/ ꝛ gefit eilifa huggan/ ꝛ goda von fyrer nadina hñ huggi ydar hiortu/ ꝛ stadfesti ydr i ollm̃ lærdomi ꝛ godũ verckum.

Pridie Capitule

FRamar/ kærir brædr/ bidiet fyrer oss/ svo at ord drottins hlaupi ꝛ vegsamat verdi/ lika so sem hia ydr/ ꝛ ꝥ vier verdũ frelsader i fra o raduondũ ꝛ illgiornũ mõm/ ꝥt truan er ecki huersmanz/ en sa drottiñ er trur sem ydr mun styrckia ꝛ vardveita fra illu/ en vier væntũ til ydr i drottne ꝥ þier giorit ꝛ giora munit/ huat vier biodũ ydr/ Og drottiñ greidi ydar hiortu/ til guds kærleika ꝛ til þolinmædi Christi

En vier biodum ydr kærir brædr i nafne vors Drottins Jesu Christi/ ꝥ þier burt takit ydr i fra sier hueriũ þm̃ brodr sem o rad uandliga geingr/ ꝛ ei epter þiñ settninge sem hñ hefer medtekit af oss/ Þat þier vitid huernen þier skulut oss epter fylgia þui vier vorũ ecki o tieruger a medal ydar/ hofum eirnen ecki braudit fyrir eckert vt af nockium teki. Helldr med erfuidi a mædu dag ꝛ nott þa hofum vier verckat/ svo at vier veittum aungũ ydar neitt þyngsl/ eigi fyre ꝥ/ svo sem at vier hefdum þa aungua mackt til/ Helldr ꝥ vier gefum oss sialfa ydr til fyremyndar/ [oss] epter at fylgia/ ꝛ þa vier

vier vorum hia ydr/bodudum vier ydr þ/at ef no
ckr vill eigi erfuida/sa skal ꝛ ecki helldr eta
Þat vier heyrum/þ nockrer medal ydar gan
ga o raduādliga/ꝛ erfuida eckert/drygiandi helldr
slenskap/eñ þ ſſ hattar bodum vier ꝛ aminnū þa fyre
vorn Drottiñ Jesum Christum/þ þr erfuidi med
spaklæti/ꝛ eti sitt eigit braud/eñ þier bræedr/
þreytizt ecki nockut gott at giora/eñ ef nockr er ei
gi hlydiñ voru ordi/þā teiknit vpp fyre bref/ꝛ ha
fit eckert med hiñ at giora/svo at hañ verdi blyg
dadr/ halldit hañ þo ecki sem o vin/ helldr aminnit
hñ sem brodr

Eñ sialfr Drottiñ fridarins/ gefe ydur ꝙ tid
fried/ꝛ i olluñ stodum Drottiñ sie med ydr ollum;
Heilsan med minne hendi Pals huert at er/ þ merckt
i olluñ þm brefum sem skrifa eg/Nad vors Drot
tins Jesu christi sie med ydr olluñ AMEN.

Skrifadr fra Athenu

Formale yfuer fyrra S Pals pistill til Timotheo

Þenañ pistil skrifr S Pall til fyre mynd
ar olluñ byscupum huat þr eiga at kēña/
ꝛ huernen þr skulu kristnine stiorna ꝛ a
llz hattudum stiettum/vpp a þat at at eins
gin naudsyn sie þat vt af eigenligum
banzinus boita sie kristñi e stiornat

J fyrsta capitula/ bydr hñ þ biscup sie stadfelldiñ/ ⁊ blife vid riettañ trunad ⁊ kærleika/ ⁊ standi i mot þm̃ folskũ logmalsins predikurũ/ huerier iafnframt Christe ⁊ Euangelio/ eirnen vilia fram drifua verckin logmalsins/ ⁊ iñe lykr so ⁊ stutt Suma allañ christiligañ lærdõ/ ⁊ huar til at logmalit þien/ ⁊ huat gudz Euangeliõ er/ ⁊ setr sig sialfuañ til einshuggun samligs epter dæmis/ ollũ syndurũ ⁊ harm þrungnũ samuitzkum J odrũ bifalar hñ at bidia fyrer allz hattudũ stiettum ⁊ bydr þ konur predike ecki/ heri eirnen aunguañ dyrmætan bunad/ helldr at þær sie sinũ bændũ hlydugar.
J hinum þridia skrifar hñ huat byscupar edr prestar ⁊ þra eigin konr fyre persõnr vera skulu/ Item huat Diacknar ⁊ þra kuiñr ⁊ lofar þ ef nockr gæ nizt/ byscup at vera epter slikum hætti
J hinum fiorda kuñgiorir hañ þañ fals biscup ⁊ andliga stiett sẽ hinum fyrr sogdum er mostadligr/ ⁊ þ at þær persõnr munu þar ecki iñe vera/ helldr sem fyre bioda hiuskap ⁊ matar nautn/ ⁊ sr munu drifa allt þ mot kast medr maña lærdomum i þa mynd sem hñ fyrr skrifat hefer
J fimta bifalar hñ huernen eckium ⁊ vngũ konum skuli vmsion veitazt ⁊ hueriar eckiur vær skulum frã fædi veita vt af safnadarins hialp ⁊ samlagi ⁊ huernen vier skulum froma byscupa eda presta heidre hallda/ ⁊ þa strappa sem stroffunar eru verder
J hinum siette a miñer hñ byscupana at þr a heinge i skæru gudz Euangelio/ þ hid sama mz predikan ⁊ lifuerne at reka/ ⁊ firra sig onytum slengligum spurningum/ þær til veralldligrar hrosun ⁊ rikdoms at leita vpp fyriadar verda

Pal

Þinn fyrre S. Pals pistill til Timotheo

Fyrsti Capitule
All postuli Jesu Christi/ep
ter bodan gudz vors frelsa
ra ꝛ Drottins Jesu Christi/
sa vor von er.
Timotheo minū astud-
ligum syne i truñe
Nad/ miskuñ fridr af
gudi vorū faudr/ꝛ vorum
Drottne Jesu Christo/
So sem at eg beidda þig ꝥ þu blifuer til Ephe
so. medan eg fœra i Macedoniam/ ꝛ bodader ꝥ
sumū/ꝥ þr eckert añat kendu/ꝛ gæfir aunguan
gaum at þim æfintyrum/ ꝛ ættar tolu sogum sem
aunguan enda taka/ þær meir afla spurninga/eñ
betrunar/til gudz i truñe/ þt vpp fylling bodordz
ins er kærleikrīn af hreinu hiarta/ꝛ af godri saml
ꝥku ꝛ af o meingadri tru/i fra huerre sūer hafa
villtz ꝛ eru vmsnuner til onytrar fuættunar vilia
vera ritnings meistarar/skilia þo ecki huat þr seg
ia eda huat þr setia.
Eñ vier vitū ꝥ logmalit er gott/fyrst nockr tid
kar ꝥ riettliga vitandi ꝥ/ at hinū riettlata er eckert
logmal sett/helldr ranglatū/ ꝛ o hlydugū/ omilld
dum/ꝛ syndurūm ill hrifsingū/ꝛ illzku fullū/fau
dr drapurū ꝛ modr bonū/mañsloguruꝫ fridlu lif
uis mōm/ þim sem skom̄ dryger med karllmañi/ꝛ
þim̄ mōm i burt stelr/ꝛ liugurum/meinsærismōm
ꝛ so þat huat heilsusmaligum lærdomi motstad
ligt er/epter dyrdligo Euangelion hins sæla gudz
ꝥ mier til truat er
Og eg þacka vorum Drottne Christo Jesu/sē
mig

mig styrckuann giort/ ꝛ mig trulyndann ackted hef
er setiand i þetta embætti/ sem eg var þo fyrr meir
forsmanare/ ofsoknare/ ꝛ hadungar madr/ en mier
er miskunsemi yfuer komin þuiat þ giorda eg af vit
ku leysi i vantru/ en Nad vors drottins er þess gnæ
fanligre verit fyrer truna/ ꝛ þann kærleika sem a
er i christo Jesu

Þuiat þ er visselig sannindi ꝛ dyrmætt verdugt
ord/ þ christus Jesus er kominn i þennan heim/ syn
uga hialpliga at giora medal huerra eg em hi
emsti/ en mier er þui miskunsemi yfuer komin/ ti
a þ christus Jesus audsyndi a mier fyrstum al
þolinmædi/ þeim til epterdæmis sem a hann skyllu
trua til eilifs lifs/ en gudi eilifligum konungi o
daudligum/ ꝛ alleina visum sie lof ꝛ dyrd at eilif
u AMEN

Þetta bodord bifala eg þier son minn Timo
thee/ epter hinum fyrru spadomum yfuer þier/ at
þu fremier i þeim godann riddara skap hafand
truna ꝛ goda samvitzku/ huerre sumer hafa fra
sier skufat/ ꝛ a trunne skipbrot lidit medal huer
er hymeneus ꝛ Alexander/ hueria eg hefi ando sko
num ofurselt/ svo at þeim verdi kent/ at gud lasta
gi meir

Annat Capitule

SVo aminne eg nu/ þ vier um fram alla
hluti giorum i fyrstu boner/ bæner/ fy
re beidzlur / þackar giorder fyre ollum
mönnum/ fyrer konungum/ ꝛ fyrer ollum y
fuer bodurum/ upp a þ vier mættum
hafa spakt ꝛ rosamt lifuerne/ i allre millde ꝛ sid
semd/ þuiat slickt er gott/ þar til eirnen þacknæmt
fyrer gudi vorum hialpara/ sa sem vill þ alle

hafa/ þuiat þar eru þegar nockrar fra horfnar andskotanum epter fylgiande/en ef einhuer truadr madr/eda truud kuinna hefer eckiur/veite hun þeim sømum fram færslu z lati sofnudinn eckj þyngdan verda/svo at þær sem sannar eckiur eru/mætti nægd hafa

Þr olldungar sem vel forstanda/.halldizt tue falldligs heidrs verduger/sierdeilis þr sem erfuida i ordinu z i lærdominum/ þuiat ritningin seiger eigi skalltu til binda mulann a eriandi nauti/z verckmadrinn er sins kaups verdugr/i moti olldunge atakst eckert klogu mal/nema tueggia edr þriggia vitnesburdi/ þa sem syndgazt/strafa fyre ollum/ vpp a þat hiner adrer hafi otta af

Eg votta fyre gudi/ z drottne Jesu christo/z vt voldum einglum þ þu varduecter þetta/an eiginligs hugboos/eckert giorandi epter vorkunn mælum/Legg eigi bradliga hendur yfuer nockurn/samlaga þig eckj annarligum syndum/geym þig sialfuann hreinferdugann/Drick epter dreck eckj vatn helldur idka luils vins fyre þins maga saker/ z þat þu optsinn is ert siukur

Sumra manna synder eru opinberar/svo at vier kunnum þær fyre fram at dæma/en sumra verda hier epter a opinberar/Lika einnen sumra god verck eru fyre fram opinber z hinn annarra blifa eckj nidre byrgd

Siette Capitule

ÞJer þionustu menn sem vnder okinu eru skulu hallda sina drottna i ollum heidre vppa þat/at gudz nafn/ z lærdomurinn verdi eckj lastadr/ en þr sem truada Drottna hafa skulu eckj forsma þa hinu somu/ fyrer þ þr eru brædr/ helldr

skulu þr þui þienazre vera/med þui ꝥ hiner eru ke
ader/ ⁊ elskanliger/ ⁊ velgiordningsins hlut taka

Þetta kenn ⁊ a minn/ef at nockur kenner odru vis/ ⁊
fyr ecki vid heilsusamlig ord vors drottins Jesu
Christi/ ⁊ vid þann milldeleiksins lærdom/sa er vpp
gdr/ ⁊ veit eckert/helldr er sottlera i spurningū ⁊ ord
da deilum/af huerium vpp sprettr/ofund) þrætur
gudlastaner/illar o veniur/misgreiningar/ fra ma
nna sem fordiorfut hugskot hafa/ þr ed sannleiknū
suipter eru/huerier ꝥ meina at milldeleikurinn mune
fiar/afli vera/forda þig þm sem þesskonar eru/ en
þet er myckell afle/huer milldiligr er/ ⁊ lætr sier sina
lucku nægia/þt vier hofum eckert inn flutt i þennan
heim/af þui er þat opinbert/at vier munū eckert
burt hafa

Enn nær vier hofum fædi ⁊ klædnad/sa° latum
oss nægia þuiat þr sem riker vilia verda/falla i fr
eistne ⁊ snoru/ ⁊ i margar fauisligar ⁊ skadsamlig
ar girnder/ þær ed manninum dreckia i fordiarf ⁊
fyrirdæming/ þt agirnd er rot allz illz/ þrar sum
er girntuzt/ ⁊ eru truse fra villter/ ⁊ giora sier s°
sialfum margar meinsemder/enn þu gudz madr fly
þetta/ ⁊ epter fylg riettlætino/milldinne/trunne/kærlei
kanum/þolinmædinne/hogurrdinne/berst godre ba
rattu truarinnar/hondla s° eilift lif/þar þu eirnen
ert til kalladr/ ⁊ iatad hefer goda iatning fyrer mor
gum vottum

Eg byd þier fyrer gudi/sem alla hluti lifgar/ ⁊
fyrer Christo Jesu/sa vnder pontuerskum Pilato
vottad hefer goda iatning/ ꝥ þu vardueiter þetta
bodord an fleckunar/o strafanligr/allt til au
birting vors drottins Jesu Christi/hueria sa hinn
... ⁊ allramazta vollduger/man auglysa o sinū tim

kōn

kõngr kõnganna drottinn drottnanna/hann sem einsamall- daudleikin hefer/sa sem bygger i liosinu/ þar einge- kann til at kõmazt/ huern enginn madr hefer sied ne- sia kann/ huerium at sie heidr z eilifligt velldi Amen

Rikum þessarar veralldar biod þu/ at þeir sie ecki- mickil later/z leggi aungua von vpp a þenna fallaal- lann rikedõ/ helldr vpp a lifanda gud/sem oss gnogli- ga gefr allz hattad til notnun/ z at þeir giori nockut- gott/ at þeir audgizt i godum verckum/ sie giafmillder/ vinsæler safnandi sier sialfum i siod/ goda grundual- lan/vpp a hid til kõmanda/so at þeir hondle eilift lif

O Thimothee vardueit þat þier er til truat/ z var- azt fafengiligt hiegoma hial/ z kapp deilr fals- frægdadrar lister/huerre at nockrer fram hafi halldit/ z eru trunne fra villter/Nadin sie med þier Amen

Skrifadr fra laodicea sem at er ein hofut borg landzins Phrigia z Pacatiane

Formale yfuer annan S. Pals pistil til Timotheo

ÞEssi pistill er eitt burt farar mines bref þar S. Pall a minner sinn Timotheum/ at hann samt a framt halldi/svo sem hann hefer vpp byriat/ Euangelions eyrin- di at reka/ þat eirnen vel nyttsamligt er/ af þui þeir eru marger sem af falla/ þar til vpphef- ia sig eirnen fals andar/ z lærindur i ollum atium/ fyrir þui heyrir einum biscupi til iduliga at vaka/ z erfuida i guds euangelio

En fierdeilis þa kungiorir hann i thinum þridia og fiorda capitula/ þa hasskamligu tid i enda verald- arinnar/ þat hid falska andliga lifuerne/huat alla

vera⁊lldina mīn villa/mʒ augsyneligre fegran/hu
allʒ hattud allzka ⁊ o dygd/sina breytne vnder þ
gler/s° sem at sia mꝫ i þſſa tid a vorum andlig..
þſſaſt S. Pals spadom nærſta gnogliga vpp..
þan verda

Þinn annar S/Pals pistill
til Timotheo.
Fyrsti Capitule

Pall postuli Jesu Christi fyrer gudʒ vilia/at predika fyrer het tid lifsinʒ i Christo Jesu.

Mīnū elskuliga syne Timotheo

Nad/miskūn/fridr af gudi faudr/⁊ Christo Jesu vorum Drottne

Eg þacka gudi/þim̄ eg þiona i fra langfed/gum minum i hreinſre ſamuitzku/ þeg o aflatanliga minunʒt þin i minū bænum dag ⁊ nott/⁊ þ mig forleinger epter þig at sia (nær eg hugleidi þin tar paull) vpp a þ eg vppfylldiʒt fagnudi/i hugandi þa flecklausa tru sem i þier er/ ⁊ adr fyrre byggdi med þiñe ammu Loide/⁊ med þiñe modr Eunike/eg em þſſ fullviſſ þ einnen med þier

Huar fyre eg a miñe þig þ þu vpp vekier þa gafudʒ giof sem i þier er.fyrer vpp legging miña handa/þt gud hefir ecki gefit oſſ hrædʒlunar anda helldr ſatileikſins, ⁊ kærleikſins/ ⁊ bindindis/fyrer þui ſkamaʒt þin ecki vors drottins vitnesburdar/ne mins hans bandingia/helldr med þolugr vert Euangelio/s° sem at eg/epter gudʒ krapti þeim oſſ hefer hialpliga giort/⁊ kallat med heilagre kallan/ecki
epter

munu ecki vmlida heilſu ſamligan lærdom/ helldꝛ munu þr epter ſinum eigenligum Byſnum/ ſeman hruga ſier ſialpum lærendꝛ/epter þui þm ſtrun klæia/ ⁊ munu eyrunum i pra ſanleiknū ven da/ ⁊ ſier ſnua til lyge/ en þu vert ſkirliþr ⁊ herkin i harkningunum/gior verck gudzſpialligs predikare/ ⁊ vt lycktu þitt embætti virduliga

Þui at eg verd ſnart pornpærdꝛ/ ⁊ time minar burt parar til ſtendꝛ/ eg hepi goda hillde haid/ eg hepi hlaupit pullkomnat/eg hepi truna geymt/ ⁊ nu hiedan i pra er mier til laugd korona riettlætiſins/ ſem at Drottinn hinn riettlate domare/ mun mier a þim deigi gepa/en eigi a eina zta mier/helldꝛ iapn vel ollum þim ſem hns til komu elſka/ Legg kapp a at koma til/min ſem ſkiotazt

Þuiat Demas heper mig ypuer gepit/elſkandi þenna heim/ ⁊ er burt parinn til Teſſalonica/ Creſ cens i Galatia/ Titus i Dalmatia/ Lucas er einn ſaman hia mier/ Marcus tak til þin/ ⁊ hap med þier/ þuiat hn er mier nyttſamligr til þionuſtu/ Tichycon hepi eg til Epheſo ſent/ þann mottul ſem eg liet epter til Troada hia Carpo hap med/ nær þu kemur/ ⁊ svo bækurnar/en einkum þat bok pelli Alexander iarnſmidꝛ heper audſynt mier margt vont/ Drottinn ambune hm epter ſinum verckū/ Fyre huerium vackta þu þig eirnen/ þuiat hn heper miog i moti ſtadit vorū ordum

J minu pyrſta porſuare ſtod eingenn hia mier/ helldꝛ ypuer gapu þr mig aller/en eigi ſie þim þat til Aiolu/ þui Drottinn ſtod hia mier/ ⁊ ſtyrckti mig vpp a þat ſu predikan pyre mig ſtadpeſtyd yrdi/

ſ⁹ at þaller Heidingiar heyrdu/ ꝛ eg em frelſadr af
gine leonſins/ eñ drottiñ mun frelſa mig af ollu il
lu ꝛ hialpa til ſins himneſka rikes/ huerium at ſie
dyrd vm alldr ꝛ æfi Amen

Heilſa þu Priſcan ꝛ Aquilam/ ꝛ heimkyñe One
ſiphori/ Eraſt⁹ bleif til Corinthiu/ Eñ Trophimon
liet eg epter til Mileto ſiukañ/ haf kapp a þ þu ko
mer til min fyre vetriñ/ þier Heilſa Eubul⁹ ꝛ Pu
deñ/ ꝛ Lin⁹/ ꝛ Claudia/ ꝛ aller brædr/ drottiñ Jeſus
Chriſt⁹ ſie mz þinū anda/ Nadin ſie mz þier Amē

¶ Hiñ añar piſtill til Timotheo ſkrifadr i fra
Rom þa er S. Pall var i añat ſiñ
hafdr fyrer Keiſaran Nero

Formale yfuer S Pals pſtill til Tito

Detta er eiñ ſtuttr piſtill/ eñ er ſo ein ein
ña Chriſtiligs lærdōs/ huar ed allz hal
ttad ſke lackt verdr/ ꝛ folgit er huat ein
nū riett Chriſtnū þarfligt er at vita ꝛ

J fyrſta keñer hñ huat byſcup/ eda ſok(n) (lærā
n^a preſtr/ ſkal fyrer mañ vera/ einckū ſa ſem valin
kuñr er/ ꝛ lærdr vel Euangelion til at predika/ ꝛ
motſtodu veita folſkū lærdomi verckaña ꝛ mañā
ſetningū/ ſem alla tima ſtrida i gegn truñe/ ꝛ ſam
uizkunar villa i fra Chriſtiligu frelſe i het fiotran
mañligra ſetninga/ ſ⁹ ſem ſkylldi þr mōm biorg
veita til ſalu hialpar/ huerier þo eckert ſtoda til eilí
frar ſalu

J odrū capitula lærer hñ allz hattadar ſtietter
vnga ꝛ gamla/ meyiar ꝛ maña konr/ karlmeñ/ Her
ra/ ꝛ vnder meñ/ huernen þr ſkulu ſier hegda/ ſ⁹
ſem

km þr er Christr heper þyrer sin dauda ap lot sier
lyþum til eigen doms
Þ hinū þridia lærer hn̄ i Heidre at hapa ver
at vallds stiettar men̄/ og þm̄ epter lærer og hly
ner at vera/ og a hręrit en̄ apter i astat sin̄ þa nad
Kristr heper oss aprekat/ vpp a þ eingen̄ giore
hugar land at þ nægie til salu hialpar/ vallds
stiette hlydnge at vera/ ap þui at allt vort rietti
einkis vert þyre gudi/ og bipalar hm̄ sidan at
...na hardsuirudu og pordꝗdu men̄

S. Pals pistill til Titum

Fyrsti Capitule

PAll þion Gudz/ en̄ postuli Je
su Christi/ til at predika truna
gudz vt valdra/ og vidrkenning
sanleiksins/ sē til millde leiksins
leider/ vpp a von eilips/ lips
hueria til sagt heper sa eckert
lygr/ Gud/ þyrer ępuinligar
allder/ en̄ opinberad hepr/ i
...e tid/ sin ord/ þyre þa predikan sem mier er til tru
...epter bipalan gudz vors lausnara

Tito minum riettelligum Syne
epter beggia vorra tru

...miskun̄/ pridr ap gudi paudr/ og Drottne Je
...risto vorum prelsara

...egna þss liet eg þig epter i Crit þ þu skylle
bęta vm þ huat brest hapdi/ og olldungana ni
...ia vm borgern̄/ so sem eg bipalada þier/ so
...nockr ero o strappanligr/ ein̄rar kuinu eigin ma
...r ed trulynd born hepuer/ eigi ordrꝗnider/
...e op cydzlu men̄/ edr o hlydnger/ Þat byscu
pe bys

þe byriar at vera o strapþanligum/s° sem guds
til sionar manne/eigi einsinadur/eigi reidinn/ eingin
vinsuelgur/eige barattu samr/eigi neins skemeligs
a vinnings girugur/Helldr gestrisinn/godlyndr/skir
lijfr/riettþerdugr/gudrækinn/hreinlifr/og sem þast
helldinn er þforðz sem sannarligr lærdomr er z ga
ad i a kann læra/svo at hann sie mattugur til a at m
na þyr helsusamligan lærdom/ z at strappa þ
sem a moti mæla

Þuiat þar eru marger karger hiegoma þugæ
arar/ z villu menn/einna mest vt af vmskurnine/
huerium vier hliotum munninn til at byrgia/huer
ier nalig z ollum husum vmuellta/ z kenna þat sei
ecki hæþer þyrer skemeligs auinnings saker. Nockr
vt af þeim sialþra þeirra spamadur sagdi/Cr
tar menn eru iafnliga lyge giarner/illkuikende/
tlsamer magar/þessi vitnesburdr er sannur, Hue
vegna þu strappa þa snarpliga/ vpp a þat þe
sie heilbrigder i trunne z gef aunguar gætur at l
im gydinsligum æþintyrum z manna bodordum
sem i burt snua þra sannleiknum. Hreinum eru
ler hluter hreiner/enn saurugum z van truudu
er eckert hreint/helldur eru saurug þeirra hugske
z samuitzka/ þeir seigiazt þeckia gud/enn med ve
ckunum æþneita þeir þui/at þui þeir eru boluat
liger/ z vantruader/ z til allra godra vercka o tie
uger

Annar capitule

En þu tala/svo sem þat hæþer hei-
lsusamligum lærdomi. Olldrudum þat þ
sie skirlifer/heidarliger/hæþilater/hei
brigder i trunne/i kærleikanum/i þolin
mædinne. Lika eirnen roskunum konur
at þær hegdi sier sem gudrækum hæþer/ecki last
nar se

Ad eg veit þ þu munder framar giora/ en eg seigi/ i iafnt framt þessu reiddu þu mier herbergi þ(ui) eg vona/ þ eg verdi ydr fyrer ydra bon veittr. Þier heilsar Epaphras minn sambandinge i Christo Jesu/ Marc(us)/ Aristarc(us)/ Demas Lucas/ miner hialpendr/ Nad vors Drottins Jesu Kristi sia med ydrum anda AMEN

Skrifadr fra Rom med Onesimo

Formale yfuer pistillinn til Ebreos

Þ Umer Doctores vilia seigia/ þ þessi pistill til Ebreskra manna/ sie huorki S. Pals/ nie nockrs anars postula/ og biuisa þ m(ed) þre grein/ sem hier epter stendr i odru capitula so seigiandi þ þessi lærdomr sie/ fyrer þa sem þ sialfuer heyrdu af drottni/ yfuer sig komin og stadnæmdr/ huar m(ed) þeim synizt augliost/ þ hann tale vm postulana so sem sie hann fra lærisueinn/ a huern slikr lærdomr fra postulunum sie komenn/ maa vera longu seirna/ af þui at S Pall/ Galatas i/ vott(ar) meckttugliga/ þ hann hafi sitt Euangelion af ongum manne/ nie fyrer mannenn/ helldr af gudi sialfum

En yfuer þ fram hefer hann eirn hardan hnut/ þar hann i hinum vi. og x. capitula/ þuerliga neitar og afseiger þeim yfuer botar sem syndgazt epter skirnena/ og i hinum xii. seiger hann/ þ Esau hafi yfuer botar leitad/ og þo ecki fundit/ huert at litz epter þui þ/ hliodar/ at vera i giegn ollum Euangelia og/ S. Pals pistlum/ og þo þar mætti eina gloser m(ed) yfuer giora/ þa hlioda ordinn sialf so klarliga (seiger meistarinn) þ eg veit ecki huort þ mune nægia

mꝫ en

eñ mier þicker sẽ ꝥ ſie eiñ piſtill aꝼ morgũ gre[illegible]
ſamã ſettr/ ⁊ ecki einhattanarlig ſkickanlig hont[illegible]

Ꝥ ſie nu hũat ed vill/ þa er ꝥ þo eiñ meckt[illegible]
diupſettr/ agætr/ piſtill/ ſa sem keñi manzdõ A[illegible]
ti/ meiſtarliga/ ⁊ grundualliga vt ſkyrer vt ri[illegible]
guñe/ þar til ꝥ hid gamla teſtamentũ agæt lig[illegible]
⁊ gnogligaña vtleggr/ s° at ꝥ er lioſligt/ at hñ
aꝼ einũ ꝼra bærliga lærdũ mañe ſamſettr/ huer
lærisueiñ poſtulaña haꝼi verit/ ⁊ margt numit
þm̃/ ⁊ oruggliga i truñe ꝼor ſockt ⁊ i ritningu[illegible]
idkadr/ ⁊ þott hñ leggi ecki grunduoll truariñ[illegible]
s° sẽ ſialꝼr hñ vottar (vi capi) hũat þo er poſt[illegible]
ligt embætti/ þa bygger hñ þo ꝼordilldarliga þar
vpp a/ gull/ ſilꝼr/ gimſteina/ s° sem at/ S Pall (i
Corinthi iij) ſeiger/ þar ꝼyre/ ſkal oſſ ecki neina hin
dran giora þott at þar verdi (ma vera nockut
ahark/ halmr/ ⁊ hey mz iñ blandat/ helldr ſk[illegible]
vær þñan hñſ lærdõ mz allri vegſemd medtak[illegible]
tan ꝥ vier megũ ecki iaꝼna hm̃ i ollm̃ hlutũ/ v
poſtulga piſtla Eñ þoat nockrer vilie tilgeta ꝥ
Pall ſkul: ſkriꝼat haꝼa þña piſtil til ꝼra Eb[illegible]
kra maña sem kriſtnazt hoꝼdu/ ⁊ þui eigi ſk[illegible]
ſiñ poſtuligañ titul/ edr heitr/ aꝼ þui at gydin[illegible]
miſþocknadi/ ꝥ hñ kalladi ſig poſtula ⁊ lærif[illegible]
heidiña þioda/ ⁊ haꝼi ſent hñ mz ſinũ læri[illegible]
Timotheo/ huat mier o vitanligt er/ ⁊ huer hn[illegible]
ꝼer ſkriꝼat er o vitanligt/ vill ⁊ eirnen ꝼyr[illegible]
ſtunder o vitanligt bliꝼua/ þar liggr ⁊ einge
ckt vpp a oſſ ſkal nægia sa lærdomr/ seinz k[illegible]
ſtadꝼaſtliga grunduallar i ⁊ vt aꝼ ritningu[illegible]
laꝼn ꝼramt eina rietta/ agæta/ veniu/ tak/ ⁊
lærir/ ⁊ a viſar at leſa ⁊ ſtunda ritningina

…fyrsti Capitule.

MED þui ✠ at gud he
fer fordum morgu sinne ✠
⁊ marghattadliga ta gim
lat til fedrana fyre sp
amennina/hefer hann all
ra sidazt a þessum dögum
til oss talat fyrir soninn
þann hann setti til erfuin
gia yfuer alla hluti/ f
yrer huern hann hefer
eirnen verolldina ska
pad/huer hellzt (med þui hann er/ liome hans dyrdar
⁊ i mynd hans stadfestu) at ber alla luti mz ordi
sins kraptar/⁊ giorir hreinsan vorra synda fyre sig
sialfuann/sett sig til hægri handar tignnne a hædunum
… mycklu ædri giordr Einglunum/sem hann hefer myk
…klu framar þui erft eitt hærra nafn.

Þat til huers Eingels þa hefer hann nockrt sinne þat
…agt/þu ert minn sonr i dag ol eg þig/ ⁊ enn annat sinn/ Psal
…z man hans fader vera/⁊ hann man minn sonr vera Psal
⁊ enn aptr sem hann innleider þann frum getna i heimen Psal
…eger hann/ Og hann skulu aller gudz Einglar til bi… Psal
…/af Einglunum seiger hann at sonu/ sina Eingla Psal
…ir hann anda/⁊ sina þienara elldz loga enn af sy…
…/Gud þitt sæti er ⁊ at eilifu stiornar vondr
…ickis/er riettlætis vondr/þu hefer elskat riett
…id ⁊ hatad ranglætid/ fyre þui hefer gud/
…g…d/ smurt þig medr vidsmiorue fagnadar…
… yfuer þina hlut skiptara

Og þu drottiñ hefer af vpp h.

l. cxi grunduallat ꝛ himnarner eru þin handa
somu munu forganga/eñ þu munt blifa/ ꝛ al
munu þr elldazt sē afiat fat/ ꝛ so sem klędi mi.
þu þim vm huerfa/ ꝛ þr munu vm huerfazt/
þu ert sialfr hiñ same/ ꝛ þin ar munu ecki þrott.
Psal cix ✱Eñ til huers eingels hefer hñ nockꝛn tima sag
set þig til miñar hęgri handar þar til/ þ eg þin
o vine legg til skarar þiña fotaꝛeru þr ecki aller þ.
man þionusta samliger andar/ vt sender til þion.
stu vegna þra sem erfa skulu salu hialpina.

Añar Capitule

Þar fyrer/ byriar oss at gefa þess fra
mar gaum at þui/ þ vier heyrum/ so at
vier fordiorfunzt ecki/ þui ef þ ord er
stodugt vordit sem fyre einglana er
Exo xx talat/ ꝛ huer yfuer trodning ꝛ o hlydne
hefer medtekit sin riett ferdug laun/ huerneñ vilium
vier þa vmflyia/ ef vier gętum ecki slikrar heilsu
giafar huer hellzt at hafdi sitt predikanar vpp
haf fyrir Drottiñ/ eñ hun er komin til vor af þeī
sem þ heyrdu gudi vitnanda med taknum ꝛ da
semdum ꝛ krafta verckum/ ꝛ med vt skiptingu
heilags anda/ epter siñe villd

Þt hñ hefer ecki eingulunum vnder gefit þa
epter komandi verolld/ þar vier af seigium/ þ vo
Psal viii ar eñ nockur i einhuerium stad/ so seigiandi/ hua
er madurin/ at þu miñezt hans/ ꝛ manzins son a
þu vitier hans/ Litla stund hefer þu hañ einglar
na þaruazt latid/ med dyrd ꝛ heidre koronad
þu hañ/ ꝛ setter hañ yfuer verck þiña handa
alla hlute hefer þu vnder lagt hans fotum/ i
þat hañ vnder lagdi honū alla hluti hefer hñ
ekī